AZ ÉSZAKI SZÖVETSÉG

NÉPEK ÉS BIRODALMAK

MAGUS
avagy a kalandorok krónikája

Ynev
tájai és országai
Jelmagyarázat
1 - HAONWELL
2 - GIANAG
3 - DORAN
4 - DAYCHÍN
5 - DORIA
6 - BALDEK SHIBARA
7 - BALDEK
8 - HAMED
9 - SOBIRA
10 - MADOBA
11 - HAT VÁROS
12 - LAR-DOR
13 - VIADOMO
Mer'Daray-tenger
Beriquel
Nyugati - óceán
Keleti - óceán
Godorai-tenger
Quiron-tenger
Duaron-tenger
Gályák tengere
Jindao-tenger
TARIN
EREN
ERIGOW
ILANOR
NIARE
GRO-UGON
ENOSZUKE
DWYLL UNIÓ
TIADLAN
TORON
RIEGOV VÁROSOK
SIRENAR
ANURIA
ABASZISZ
VÁROSÁLLAMOK
GODORA
QUSARMA
ABADANA
GORVIK
KALMÁR-HERCEGSÉGEK
VÁROS-ÁLLAMOK
KRÁN
PREDOC
EDORL
PYARRON
SYBURR
ENYSMON
SEMPYER
YLLINOR
SHADON
ELFENDEL
Fenyvesföld
Sien-Tajma
Fendor-tenger
Kermir-puszták
Riegoy-öböl
Vinisyla-síkság
Ekbir-sivatag
Kwyn'Lior-alföld
Namert-sivatag
Tinolok
Elátkozott vidék
Sheral
Taba el-Ibara
Ravanói-öböl
Imbre-dina
Corma-dina
Abradói-fennsík
Déli sztyeppék
Határ-hegység
Déli jégmezők
Shadoni-öböl
Kráni-hegység
Kráni torony
Shulur
Szindvilek
Hesterdan
Ifin
Eren
Erigow
Kahre
Elya
Erion
Ordan
Al Abadana
Equassel
Odra
Új-Pyarron
Ó-Pyarron
Lar-Dor
Ru-Shenou
Shadlek
Shadon
Berrana-toda
Beelze & Domdy AD MMX

az Északi Szövetség
és Beriquel szigete 3690-ben
Jelmagyarázat
Főváros
Nagyváros
Kisebb város
Jelentős erődítmény
Egyéb jeles hely
Rom, romváros
Kereskedelmi út
Nyilvános térkapu
Vallási központ
Beriquel
Igireq
Reriquena
Mer'Daray-tenger
Khaan
Kellistay-szigetek
Mer'Daray-tenger
Marvinella-öböl
Gromthi
Karr Khazad
H.
Ziad
Sagtakarr
TARIN
Hútharad
Konkh
Északi-Traidlan
Tengeri-Traidlan
Harting
HAONWELL
GIANAG
Darec
Haonwell
Gebgör
Sinog Kul
Vagadhamon
Genningen
Raveen
Sorneck
Ter Quillingen
Mavoxia
Inamar
Selva
Masgar
Tumhor
Seoxlia
Mhattain
Peratlon-hegység
Tabgör
ILANOR
Ested
EREN
Eren
D.
Doran
Seoxla-hg.
Hesseby
Erigow
Dorian
Lacrn Ógier
Watus
Nyugati-Traidlan
Ganelaren
Erigow
Enardon
Wersilis
Quillan
Keleti út
Rutenor
Csillag-puszta
Fayen
Obrissar
Rone
ERIGOW
Blavoromo
Quiphann
Ervider
Ven-Routen
Tuggar-szigetek
Garrak Teshor
Tancke
Gowires
Rós Thomain
Velerian-tenger
Yian-Yiel
Rasihta
I.
NIARE
Dalbrak
Mincur
Gile
Daibol-hegység
Harnamun
Hedrag
Ottenby
Menna
DWYLL UNIÓ
Hadraven
Sin Veleris
Vinali-tó
Lugdub
Skaudingen
Daum
Köves-Elya
Di Maren
Kermir-puszták
Elharesse
Davalon
Armagass
Magras
TIADLAN
Ugon-hg.
Tlais
Inis
Keleti-Elya
Vinali-medence
Hilom
Howa
Tiarniel
Gro-hg.
Magas-Vinverio
Howa-medence
Burz
Tabrynach
Zathann
Sabbúl
Elya
Hailar
GRO-UGON
Dahassir
Pidera-hg.
Dassh-alföld
Barrige
Albar
Aigrans
Rcag
Pidera-shin
Barr
Lakhassyn
Sinhin
Öt Szent Város
TORON
Chasiel
Rhín
Mykos
Talawun
Salnarr
Gamelion
Keleti út
Raig
Ladyr
Sabbúl
Dass
Tilliget
Tuil
Gedaga-yggyr
Gusbork
Lakhassyn
Terad-halás
Vörös-Vinverio
Daulcha-Maddan
Myddor
Gway'chin
Torwyn
DAYCHÍN
Quiron-tenger
Yaonshain
Ebedor
Aryll Marg
Erchag-hg.
Cjelmar
Odassyn
Anublie-tóvidék
Jalyres
Kharyn'kharn
Odassyn
Chado
Minquin
Sabaor
Shin
Jadil
Ghastal
Szindvil
Dagh Pietten
Bozzum

AZ ÉSZAKI SZÖVETSÉG

M.A.G.U.S.-könyvek

Népek és birodalmak

Sorozatszerkesztő
Igrain Reval

Sorozatunkban eddig megjelent
JAN VAN DEN BOOMEN: TORON

Az Északi Szövetség

Delta Vision
Budapest, 2009

AZ ÉSZAKI SZÖVETSÉG

Szerkesztő
Borus Hella *és* **Járdán Csaba**

Tiszteletbeli szerkesztő
Gáspár András

Korrektor
Kovács Eszter

Borítófestő
Jantner János

Illusztrátorok
Cserny Tímea
Kovács Péter
Tikos Péter
Vass Richárd

Térképrajzolók
Domány Bálint *és* **Kotsis Levente**

Látványtervezők
Csigás Gábor, **Vass Richárd** *és* **Ádám Krisztina**

Közreműködtek: **Anda Gábor, Cserny Tímea, Füle Miklós, Gáspár Péter, Horváth László, Kornya Zsolt, Megyesi Emil, dr. Mészáros Tamás, Nagy Csaba, Pászti Ferenc, Pinczés Ádám, Sági Kiss Dani**

ISBN 978 963 9890 52 7
ISSN 1789 5847

Előszó

Tisztelt Olvasó, a *Népek és birodalmak* könyvsorozat második kötetét, **Az Északi Szövetség**et tartod kezedben. E kiadványban – illetve őt rövidesen követő társaiban – Satralis varázslatos világát, azon belül is főleg Ynev kontinensét tárjuk szemed elé.

Jelen kötet a kontinens északi felén elterülő birodalmak és tájegységek közül azok életébe nyújt bepillantást, melyek a vörös hadurak híres-hírhedt lobogói alá tartoznak. A puszta földrajzi tényeken túl igyekszünk valamennyit felvillantani a mögöttes összefüggésekből is, ezért részletesen tárgyaljuk az adott terület vagy régió gazdaságát, történelmét, társadalmi berendezkedését, néprajzát, vallását, kultúráját, valamint egyéb jellegzetességeit és különlegességeit a Pyarron szerinti 3690-es esztendőben.

A *Népek és birodalmak* sorozat kötetei nem regények, nem is azoknak készültek. Szándékaink szerint inkább afféle Ynev-enciklopédiaként érdemes lapozni őket. Úgy véljük, a kötetben leírtak biztos alapot jelenthetnek bármelyik játékos számára; a M.A.G.U.S. világának újoncai ugyanolyan haszonnal forgathatják, mint Ynev veteránjai. Reméljük, hogy könyvünk minden mesélő bibliájává, a kalandok elkészítésének és megvalósításának nélkülözhetetlen eszközévé válik – de bizton állíthatjuk: rengeteg újdonságot és érdekességet rejt magában azok számára is, akik pusztán az eddig megjelent regényekből és kiegészítőkből ismerik Ynevet.

Ám mielőtt mindennek nekivágnánk, kötelességünknek érezzük, hogy mély tisztelettel fejet hajtsunk a M.A.G.U.S. szerepjátékot útjára bocsátó alkotók és szerzők előtt: az ő világteremtő fantáziájuk nélkül nem készülhetett volna el ez a könyv sem. Annál is inkább igaz ez, hiszen sok esetben elengedhetetlenül szükségesnek bizonyult az általuk korábban írott művekben lefestett jellegzetes alakok, helyszínek, tájak, valamint egyéb adatok olykor szó szerinti, máskor kissé módosított formában történő átvétele, illetve szerepeltetése.

Köszönettel tartozunk mindezért név szerint Borbás Istvánnak, Dacher Richárdnak, Galántai Jánosnak, dr. Galántai Zoltánnak, Gáspár Andrásnak, Gáspár Péternek, Jakab Zsoltnak, Jeles Attilának, Kornya Zsoltnak, Kovács Adriánnak, Kun Józsefnek, Lakatos Péternek, Molnár Ákosnak, Novák Csanádnak, Nyulászi Zsoltnak, Oszlánszky Zsoltnak, dr. Pálinkás Imrének, Sipos Józsefnek, dr. Szalkai Lászlónak – továbbá mindazoknak, akik akár a legapróbb mértékben is hozzájárultak kedvelt képzeletbeli valóságunk megszületéséhez és kiteljesedéséhez.

Természetesen azokat is hála és köszönet illeti, akik a munkánkat nem hátráltatták.

Végezetül el nem múló hálánkat és tiszteletünket fejezzük ki a hetedkor legnagyobb utazója és felfedezője, *Igrain Reval* mester iránt, akinek *Geofframia* című korszakos művére munkánk során a lehető legnagyobb mértékben támaszkodtunk.

Budapest, 2009 novembere

A szerzők

Fél évszázada is megvan már, hogy nekivágtam az útnak. Hány és hány mérföldet tettem meg szamárhátón, gyalogszerrel vagy fehérlő vitorlák árnyékában, meg nem számlálhatom. Ám mindezzel csak annyit értem el, hogy ősz fejemben több kérdés rajzik, mint valaha. Persze így van ez jól: Urunk bölcs rendelése szerint a tapasztalás legnagyobb hozadéka a kérdezés képessége, ha mindehhez gyermeki nyitottság is járul.

Úgy hiszem, ezen adománynak már pendelyes koromban sem voltam híján. Csábított az ismeretlen, ahogy a szomszéd falu templomtornyának képében integetett felém. A Szent Városban töltött ifjúkorom mintha csak az előttem álló feladatra akart volna fölkészíteni: lehetőségem nyílt korunk legnagyobb geográfusaitól tanulni. Mind a mai napig hálatelt szívvel emlékezem vissza Geidal Tuerrol és Lawarin Praissert magiszterekre, akikhez foghatóan nagy tudományú férfiak talán nem teremnek többé világkorszakunkban. Mégis szűknek éreztem magam körül a város falait, szólított a be nem járt, a fel nem kutatott – mindaz, amit vaskos fóliánsok lapozgatásával meg nem tudhattam. Krad segedelmével elindultam hát első utamra, mely, mint az a későbbiekben kiderül, szűkebb pátriám, a Dorlan-medence feltérképezésére irányult.

Azt, hogy vándorlásom nem két esztendeig, hanem a sír széléig tart, nem sejtettem még. De bárhova vetődtem is, bárkivel beszéltem is utam során, folyvást ismeretlen és izgalmas részletekre bukkantam, amelyeknek a végére kellett járnom, melyek felől bizonyosságot kellett szereznem. Új és új vidékeket kerestem hát föl, Délen és Északon egyaránt, hogy mohó tudásvágyamat csillapítsam.

Most, egy végtelenül hosszúnak tűnő élet alkonyán megkísérlem szegényes tudásom apró mozaikjait fokról fokra összerakni és pergamenre vetni, a mi Urunk nagyobb dicsőségére és embertársaim javára. Csupán Krad a megmondhatója, fáradozásaim nem lesznek-e hiábavalóak. Hiszem, hogy nem, ha csak egyetlen követőm is akad, ki a maga sajátos és egyedi módján elgyönyörködik e teremtett világ sokszínűségén s erőinek finoman hangolt egymásrahatásán.

Teljesedjék be Krad Urunk akarata most és az idők végeztéig mindenkoron!

Igrain Reval: Geoframia – Expositio

Ezzel az idézettel szeretnénk tisztelegni Igrain Reval, a hetedkor legnagyobb geográfusának emléke előtt. Célunk, hogy az ő nyomdokait követve láttassuk Ynev kontinensének ezerszínű, szépséges szövetét, ahogyan az az istenek szövőszékéről lekerült, és eközben erőnkhöz mérten minél kevesebb helyen hagyjunk fölfeslett, kilógó szálakat.

A teremtett világ

Még egy lépés.

Achain fölért a dombra és a magányosan álló öreg tölgynek támaszkodott. Szétnézett a lába előtt elterülő tájon, és tizenkét év elteltével újra megállapította, hogy a vén fa vitathatatlanul a környék ura. Aztán leült, megtömte a pipáját, és hátát a fa törzsének vetve nekilátott az elemózsiájának.

Amikor meglátta a tölgyet, hirtelen olyan izgalom lett úrrá rajta, hogy az utolsó száz lépést szinte futva tette meg fölfelé. Meglepődött magán, hiszen tudta, hogy a fa ott van a dombtetőn; emlékeit a kezében szorongatott térkép is alátámasztotta. A térkép, amelyet tizenkét éve ő maga rajzolt. Föllelkesítette, hogy rég nem látott ismerősének látványa mennyire egyezik azzal, amit emlékeiben őrzött. Akadtak persze változások, az évek nem tűnnek el nyomtalanul – *én is egyre nehezebben viselem érintéseik nyomát,* mérte végig magát –, mégis büszke volt arra, hogy sikerült időtálló jelképet választania. Vajon hány utazónak segített már a tájékozódásban ez a fa és az ő térképének valamelyik másolata?

Úgy üdvözölte hát a tölgyet, mint egy régi barátot, és el is bóbiskolt lombjának árnyékában a fa ismerős sóhajait hallgatva. Gavallér, így nevezte el magában sudár alkata és ölelő ágai miatt. Képzeletében mindig emberi személyiséggel és vonásokkal ruházta föl a természet alkotta jelzőpóznákat, melyeket térképein ábrázolt. Szomorúan látta, hogy barátja vállai megereszkedtek, és kackiás bajusza is megritkult.

Achain jó hírű kartográfusnak számított Sempyerben. Elsősorban a saját maga által föltérképezett helyekről rajzolt merített papírra, a lehető leggondosabban, és rettegve várta a napot, amikor remegni kezd majd a keze. Ha eladott egy térképet, azonnal készített egy másolatot a helyébe, és mindig figyelmesen hallgatta az utazók történeteit, hogy térképei naprakészek legyenek: hol épült új templom, hol zárt be egy útmenti fogadó, vagy hol jelenthet veszélyt a kóbor goblinok hordája. Kétévente pedig maga járta körbe a környék megyéit, rajzolt és kérdezősködött. Mindent megjegyzett, a legapróbb részletekig.

De a Dúlással túl sok minden megváltozott: már nem bízhatott az utazók beszámolóiban, az emberek nem is szívesen meséltek a pusztításról. Így hát ismét maga kelt útra, és tudta, hogy messzebbre megy majd, mint eddig bármikor. Talán egy utolsó próbatétel lesz ez, hogy bizonyítsa, van még életerő öreg testében. Tőrt kötött oldalára, bár remélte, hogy nem kell majd használnia – féltette az ujjait –, és kalapot tett kopaszodó fejére a szúrós nyárvégi nap ellen.

Még egy lépés, és messzebbre jutok, mint korábban bármikor.

Föltápászkodott, majd nagyot sóhajtva kinyújtózott. – Ideje búcsúzni, öreg barátom! – mondta, és fölnézett a fára. De a szél elállt, és a tölgy hallgatott. Achain megsimította a fa törzsét, a fejébe nyomta kalapját, és szótlanul elindult lefelé, élete legnagyobb utazására.

Bolygók és kristályszférák

Az ynevi tudós fők többsége úgy véli, hogy a világmindenség egymásra boruló, koncentrikus gömbhéjak sokaságából áll, középpontjában a Satralissal. Minden más égitest körülötte kering: hozzá legközelebb két saját holdja, melyeket az éteri síkokkal kapcsolnak össze az ynevi csillagtudományok művelői – a vörös holdat a mentálsíkkal, a kéket pedig az asztrálissal.

E két hold egymással szembenállva napról napra megkerüli a Satralist, így az égen sohasem láthatók egyszerre. Ynev földrésze fölött körülbelül déltől éjfélig a vörös hold tündöklik a horizont felett, míg éjféltől délig a kék hold halad át az égbolton. Éjközépnek nevezik azt a rövid időszakot, amikor egyik sem vet világosságot a földre – ez Yneven valóban éjszakára esik, ám más földrajzi hosszúságokon más napszakban figyelhető meg. A két hold húsznaponta telik ki és fogy újholddá: e ciklus a legtöbb ynevi kalendárium alapja.

A misztikus harmadik holdat még a harmadkor elején „bűvölte le" egy ősaquir, a későbbi regékben Opálhajósként is ismert Ekrim Ekraram az égről. Tette mágikus értelemben a holdhoz kötődő hatások eltorzítását, a hold létsíkoktól való ideiglenes eloldását jelentette, ami beláthatatlan következményekkel járt Satralisra nézve: Yneven például az esemény által előidézett korforduló az aquir Terdt Tanács győzelmét és az elfek szétszóródását hozta, a sárkányok pedig aludni tértek.

A holdakon túl az elemi tűz megtestesítője, a Nap következik saját „holdjaival", azaz az Aganar (elemi levegő), Caruna (elemi föld) és Talunn (elemi víz) bolygókkal. Utóbbiakat az ynevi csillagászok azért vélik holdaknak, mert megfigyeléseik alapján arra a következtetésre jutottak, hogy ezek a Nap körül keringenek. A Satralistól legtávolabb nézetük szerint a mindenség egyensúlyát meghatározó alapelveket jelképező bolygók találhatóak – az Abogan (élet), a Miramar (káosz), az Ylmarel (rend) és a Connegar (halál) – mint bizonyos külső síkok látüveggel is tanulmányozható megtestesülései. Végezetül az állócsillagok és különféle csillagképek az egyéb külső síkokhoz, azok isteni és démoni lakóihoz köthetők az ynevi csillagtudományban.

A Satralis kitüntetett helyzete abban is megnyilvánul, hogy az égiek közreműködésének köszönhetően egyedül köré zárul a kristályszférák gömbhéja. A kristályszférák rétegei elválasztják, ugyanakkor össze is kötik egymással a különböző létsíkokat, miközben együttesen körbeveszik, álcázzák és védik is Satralist és annak megmaradt két holdját a külső fenyegetésektől.

A kristályszférák rendszere önfenntartó, a létükhöz szükséges energiát az egyes létsíkok közti állandó manaáramlás biztosítja. Épp ezért lehetetlen, hogy a létsíkok bármelyike teljes mér-

S*telirior* Hanno Hais vagyok, az egyetem csillagtudományi fakultásának magisztere. A félév során előadásaimmal én fogom beavatni az arra érdemes adeptusokat a legmagasztosabb tudomány, a mindenség szerkezetét és minéműségét kutató művészet titkaiba. A növendékek, ha szólni kívánnak vélem, az *oderat stelirior* vagy *oderat* Hais kifejezéseket használják.

Kezdjük hát az alapoknál!

Az istenek az ő bölcsességükben úgy látták jónak, hogy a világmindenséget hatalmasra, mérhetetlenül nagyra teremtsék. S a mindenség szíveként – miként azt még a legegyszerűbb pór is tudja – planétánkat, Satralist jelölték. Majd e planétára értelmes és értelem nélküli fajok sokaságát helyezték...

Az Opálhajós tette fizikai vetületében annyit jelentett, hogy a harmadik hold „kilökődött" a Satralis vonzásteréből és elnyúlt ellipszispályát járt be. A külső űrben ismeretlen erőkkel összekapcsolódó, elsötétedett harmadik hold visszatérése a P.sz. XXXIX. század végére várható. Érkezése minden jel szerint igen komoly feszültségeket kelt majd Satralis mágikus erőterében és a kristályszférák mozgásában.

tékben átjáró híján maradjon, hiszen akkor nem működhetne a folyamat. Többek közt ez az oka annak, hogy még az istenek sem képesek véglegesen és örökre elzárni egyes entitásokat vagy síkokat – mint például Orwella börtönét, a kárhozat sivatagát vagy a démonok lakóhelyeit – a többitől. Hisz a kristályszférák rendszerének alapelvéből következően valamilyen formában előbb-utóbb – még ha korok múlva is – mindig nyílnak új átjárók az esetlegesen bezáródók, netán tudatosan lepecsételtek helyett.

A síkok közti átjárást és a kristályszférákon keresztül kifelé nyíló „kapukat" az istenek által kiválasztott entitások vigyázzák és sajátos törvények szabályozzák. Ha a kristályszférák mozgásában zavar támad, az általában felmérhetetlen következményekkel jár – mint például történt az a negyedkor vége felé, az istenek hallgatása idején, vagy a hatodkorban a naptűz tombolásakor, illetve a külső síkokról származó *dhaemon*ok beszivárgásakor.

Nem tudható azonban, hogy a kristályszférák zavarai előre elrendeltetettek-e, azaz korfordulók vagy a csillagok különleges, vészes konstellációi – példának okáért a „Sötét Együttállásként" ismert jelenség – idézik elő őket, vagy ellenkezőleg: a kristályszférák bonyolult, egymáshoz képest is mozgó rendszerében törvényszerűen bekövetkeznek olyan állapotok, amikor a szférák közti rések „maradéktalanul fedésbe kerülnek" egymással, hasadék nyílik rajtuk, melyeken át beáradhat a külső űr rontó hatása.

A Sötét Együttállást egy traktátus a következőképp írja le: „...*A Démon Szeme csillagkép minden évezredben néhány hétig ragyog csak az ynevi égbolton – tekintete kedvez a sötét praktikáknak –, azután visszahúzódik a Fekete Fátyol mögé, s csak a szeme sarkából tekint le a világra. Az Elátkozott Utas századonként tűnik fel, két éjszaka alatt bejárja az ynevi eget – ideje alatt megerősödik a külső síkok befolyása. A két égi jelenség tízezer évenként egyszer figyelhető meg egyidejűleg...*"

A Sötét Együttállás akár valóban kapcsolódik a kristályszférák

A valóságban a Satralis naprendszere a következő módon épül fel: a Naphoz legközelebb az Aganar található, mely kicsi, rövid keringési idejű bolygó. Majd a sorban a Caruna következik, melyet vörösessárga árnyalatúnak látnak távcsöveikben az ynevi csillagászok. A következő bolygó a Talunn, amely kékesfehér színben tündököl, vélhetőleg a rajta található jelentős víztömegek miatt. A naptól számított negyedik bolygó maga a Satralis, két – illetve három – holdjával. A Satralist a sorban az Abogan követi, mely zöldes színű, nagy valószínűséggel életre alkalmas planéta. A hatodik a Miramar nevű gyűrűs gázóriás, mely a többi bolygóval ellentétes irányban halad a Nap körül, ráadásul pályáját holdjának zavaró hatása szabálytalanná teszi. Keringési ideje tizenhét satralisi év. A hetedik bolygó, az Ylmarel nagy, fehér gázóriás, igen hosszú – körülbelül háromszázhúsz éves – keringési idővel. A rendszer utolsó bolygója, a Connegar a Satralisról alig-alig észlelhető, titokzatos, sötét színű égitest.

...A főbb bolygók és holdak után végezetül az állócsillagokról és csillagképekről ejtsünk pár szót. A növendékek ne lepődjenek meg, ha e csillagok nevei között ókyr eredetűeket ugyanúgy hallanak, miként erv, pyar, netán dzsad nyelven érthetőeket: a kiművelt fők minden korban és vidéken gyakorolták a tudományok legmagasztosabbikát, s mi, tudásuk összegzőiként e nevekkel emlékezve hajtunk fejet szorgalmuk és kitartásuk előtt.

Állócsillagoknak nevezzük azon égitesteket, melyek a bolygóktól eltérően az év minden szakában azonos elrendezésben láthatóak az égbolton, és egymáshoz képest nem változtatják helyüket. Hajósok és utazók támaszai, eltévedettek segedelmei ők. A legfényesebbek nevük szerint: *Ylchan Magrath*, avagy a Zsarátnok, *Lamak Othari*, avagy Othar fáklyája, *Accrocha*, avagy a Vigyázó, *Rul Gathar*, avagy a Bosszuló, *Slemyath*, avagy a Drágakő, *Qidas*, avagy a Megtartó, *Can Coeur*, avagy a Haragvó, *Enan Yladen*, avagy az Emlékező, *Roncada*, avagy a Szentségőr, *Kerse Kathralis*, avagy az Útmutató, *Anyl Achnatyl*, avagy Mindeneknek éke, *Starsa Enigie*, avagy Délsarok, s végezetül *Cyssa Onorel*, avagy a Visszatérő. Pontos helyük s az általuk mutatott irány a következőképp adható meg...

működésében beálló zavarhoz, akár nem, az bizonyos, hogy Ynev mind északi, mind déli felén korszakos jelentőségű – és túlnyomórészt kárhozatos – események történtek e baljós csillagállás idején.

A kontinens értelmes lényeit mindig is lenyűgözte, csodálattal töltötte el a csillagos égbolt látványa. Minden ynevi kultúrában – a legjelentéktelenebb törzsektől kezdve a leghatalmasabb birodalmakig – próbáltak jelentést, értelmet találni a föléjük boruló éji égbolt sziporkázó mintázatában. Ennek megfelelően se szeri, se száma a különféle nevekkel[1] illetett csillagképeknek[2] és konstellációknak; ahogy a rájuk épülő horoszkópszámítási és csillagfejtési rendszereknek sem.

...Az erv rendszer szerinti legfontosabb északi csillagképek – melyeket horoszkópjegyeknek is neveznek – a Nap járása szerint a következőek: első helyen a Sárkánygerinc áll, melynek legfényesebb csillaga a Sárkány Szeme. Mellette a Holló, majd sorban a Vérgyűrű, Mantikor, Lándzsa és a Kék Vadon. Ez utóbbi után látható a Lámpásemelő, a Diss Tüze, az Igazak Menedéke, majd a Rusenor Trónja, a Karakka, a Déli Tőr, az Egyszarvú, végezetül pedig a Jáspiskígyó. Miután ezek csillagait és jellemzőit átvettük, rátérünk az északi égbolt kyr, aszisz és nara rendszer szerinti csillagképeire. A déli égbolt dzsad, pyar és godoni rendszer szerinti konstellációit a következő előadásomban részletezem.

Satralis

Ynev művelt lakói már a legkorábbi időktől fogva tudatában voltak annak, hogy az őket hátán hordozó planéta gömb alakú. Ebben gyakorlati bizonyítékok mellett – mint a horizonton feltűnő vitorlák látványa – egy filozófiai alaptétel is megerősítette őket. Mivel lakhelyük az elsődleges anyagi sík, minden égitestek pályájának középpontja, az univerzum erőinek fókusza, helyénvaló, hogy a lehető legtökéletesebb geometriai formát öltse fel: a gömb alakot. Tudós körökben használt neve – Satralis – szintén erre a kitüntetett helyzetre utal, mivel az ókyr szó mára elhalványodott eredeti jelentése „központi, legbenső".

Satralis valós méreteivel azonban csak nagyon kevesen vannak tisztában. Ők is csupán csillagászati megfigyelésekre hagyatkozhatnak, mivel a történetírás nem jegyezte föl, hogy bárki is körbehajózta volna a világot. Ha mégis akadt volna ilyen vállalkozó, bő negyvenezer mérföldet kellett volna megtennie az Egyenlítő mentén haladva, míg visszaérkezik kiindulópontjára.

Abban szinte minden geográfus egyetért, hogy Satralis óceánjai három kontinenst, két nagyobb szárazulatot és milliónyi apróbb földmorzsát ölelnek körül. Ezek közül messze legnagyobb Ynev, melynek méretével a másik két földrész együttvéve sem vetélkedhet.

A messzi nyugaton fekvő Calowyn az ynevi felfedezők áhított úticélja, ám partjait elérni csak a kiválasztott keveseknek van lehetőségük. Nem csupán a Nyugati-óceánon sodródó hatalmas tengerifűmezők és a közöttük lakozó sziget nagyságú kígyófajzatok teszik emberfeletti vállalkozássá a vörös kontinensként ismert Calowyn felkeresését, hanem maguk a földrész lakói is. A kyrek őshazájáról vajmi keveset lehet tudni, de annyi bizonyos: köddel és heves ellenszéllel takarják el földrészük partjait a nem kívánt látogatók elől.

Ynev shadoni partvidékétől több ezer mérföldre, keleti irányban található Anvaria. Egyes források szerint tekintélyes méretű kontinens, melynek központi beltengerét egy magas hegység vonulatai teszik megközelíthetetlenné, mások szerint szigetcsoportok összessége – bizonyára mindkét állításban akad némi igazság. Huszonhat ízben vágtak neki ynevi hajósok a hosszú útnak, hogy a Shadon partjainál keletre forduló áramlat hátán elérjék a sárkányok föld-

*[1]A Holló Ynev déli égboltjának legfeltűnőbb csillagképe. A kontinens lakói már jóval a kyrek eljövetele előtt ismerték. Amund elnevezése is fennmaradt: **Hafet Heper**, azaz a „Teremtés Méhe". Létezik egy északi Holló csillagkép is, kyr neve: **Corvyr**.*

*[2]A **Tridat**, avagy „Tharr Pörölye" az északi égbolt egyik csillagképe. Az ervek „Orkölőként" ismerik. Számos toroni szekta pártfogó konstellációja, a híres shuluri horoszkóp nélkülözhetetlen központi eleme.*

jeként számon tartott Anvariát, ám közülük nem tért vissza soha senki.[3]

A jeges viharok ostromolta Beriquelt gyakran keresik föl ynevi bálnavadászok; déli partját a P.sz. XXIII. századtól kezdve módszeresen feltérképezték. E már-már földrésznyi nagyságú sziget tehát ismert a földrajztudósok előtt, nem úgy, mint a titokzatos Larion. Ez utóbbit bizonyos hagyományok az elfek őshazájaként emlegetik, bár még a szépek népének saját eredetmítoszai sem támasztják alá ezt az állítást. A legtöbb földabroszon mint dús erdőségekkel és gyümölcstermő fákkal borított, paradicsomi szépségű vidéket ábrázolják, ahol a vándor minden gondját-baját elfeledi. Helyét némelyek a Nyugati-óceán déli vizein, mások Calowynen is túl vélik megtalálni.

Az Enoszukén túli keleti szigetvilágról igen töredékes ismeretekkel rendelkezünk. A hatodkorban több hullámban érkeztek onnan bevándorlók Ynevre: tengeren, mint a zord viszonyokhoz szokott keleti barbárok, vagy térkapun, mint az aranybarna bőrű tiadlani uluk. Időről időre különös építésű hajóroncsokat, deszkákat és túlélőket vetnek ki a hullámok a Keleti-óceán homokpartjain, ám ezek rendszerint a fosztogató orkok és barbárok zsákmányaivá lesznek.

[3]Az utóbbi évszázadokban egyetlen expedíciót lehet többé-kevésbé eredményesnek nevezni, ezt P.sz. 3670-ben erioni kalmárok indították nyugat felé. A hajósok sikerrel derítették föl a földrészt környező szigeteket, de közvetlenül hazaérkezésük előtt ynevi kéztől pusztultak el, így tapasztalataikról nem nyílt módjuk beszámolni.

A kalandok kontinense

Ynev szinte végeérhetetlen kontinense szélesen terpeszkedik az istenek ege alatt, s valóban egy emberélet feladata bejárni térségeit, hiszen északtól délig bő tizenegyezer, kelettől nyugatig hétezer mérföld kiterjedésű. Alakját két nagy beltenger – a Quiron és a Gályák tengere –, valamint számos kisebb öböl és szigetcsoport tagolja.

A kontinens testét gyakorlatilag két jól elkülöníthető részre osztja a Sheral vonulata, amelynek magassága és hossza egyaránt páratlan. A hegység egyben meghatározó szerepet játszik az éghajlat és a növénytakaró kialakításában. Yneven a sarkvidékek jeges pusztáitól az egyenlítői vidékeken tenyésző, forró párába burkolódzó őserdőkig mindenfajta növényzet megtalálható, ám ezek hajdan szabályos rendszere mára sok helyütt felborult. Ennek okozói hol mágikus behatások voltak – így jött létre a Taba el-Ibara vagy Belső-Krán –, hol profán közbeavatkozás erdőirtás vagy legeltetés formájában.

Ynev ember- illetve elfszabású lények alkotta kultúráinak története tíz-, sőt talán százezer évekre nyúlik vissza. A hagyomány szerint az égi szférákat alkotó Nagyok akaratából kilenc nagy világkorszak sorsfordulóin át tart Satralis a végső pusztulás vagy éppen az új élet kezdete felé, minden lakójával egyetemben.

A felmérhetetlen időkbe nyúló első kor látta az első istenek teremtését és lázadását a Mindenséget alkotó erőkkel szemben, a sárkányok és a ma aquirnak nevezett fajok civilizációinak kevély uralkodását. Satralis e korban szoros kapcsolatban állt a felsőbb szférákkal, és lezáratlanok voltak még a más síkokra nyíló átjárók. Ekképp sodorta Ynevre az elfek népét is a Förgeteg, mely istenük akaratából szórta őket szét a világok között.

A másodkorban, az ősfajok viszálykodásának időszakában a messziről jött népek kialakították saját befolyási övezeteiket. E kor fordulóján égi pörölyök sújtottak az Ófára, amelynek varázslombsátra addig árnyékba vonta a kontinenst.

A harmadkorban, a fajháborúk végével bősz küzdelmekben formálódott át a világ arculata. A pusztító csaták nyomán megszületett a halhatatlan Nagyok egyezsége, mely valamennyiük számára megtiltotta, hogy az elsődleges anyagi síkon megtestesülve közvetlenül gyakorolják hatalmukat. A fajháborúkat a harmadik hold eltávozása zárta le: a sárkányok aludni tértek, az aquirok a föld alá vagy a tengerek mélyére húzódtak a mágia még megmaradt gyökereihez; az elfek többsége elhagyta Észak-Ynev meggyötört földjét és a Délvidékre települt. Eljött az *Allaria heryass*, azaz a Szellők ideje: a délvidéki nagy elf birodalom, Tysson Lar első virágkora.

A negyedkor lett az emberi nem felemelkedésének, az első magaskultúrák felvirágzásának ideje. Az Északon kialakuló Cranta varázstudói állatszellemekkel kötött paktumokból nyerték erejüket; még nem uralták, csupán szolgálták a mágiát. Az emberlakta államok szétszakadása és viszálya, az első embernépek isteneinek hallgatása nyitotta meg az utat az ötödkori kyr hódítások előtt.

Mondák, művészeti stílusjegyek, írásos és tárgyi emlékek sokasága tanúskodik az ötödkorról, melyet a kontinens népeinek emlékezete igazi aranykorként tart számon. Északon a kyrek, délen az elfek több mint tízezer éven át tartó hegemóniája jellemezte – ám Krán is ekkor alapíttatott. Az istenek többsége ekkor öltötte föl ma ismert ábrázatát, s az ő összecsapásaik jelezték a kor végét is: északon az Orwellának nevezett iszonyat, délen az idegen síkokról érkezett amundok vérszomjas hadistene, Amhe-Ramun küzdött az egyeduralomért.

A hatodkor, a Kyria bukását követő káosz a hataloméhes, rövidlátó gonoszságnak kedvezett. Különös, torz kultúrák születtek a régi nagyok romjain, elfeledettnek hitt szerzetek bukkantak föl, és olyan kapuk tárultak fel, melyek nyitját már senki sem ismerte. Sokan a Délvidéken igyekeztek nyugalmat lelni, de ez csak keveseknek juthatott osztályrészül. Egyedül a kontinens legfélreesőbb sarkában, Godon magasföldjén virágzott fel olyan civilizáció, melynek tökéletességét azóta még megérteni sem sikerült, nemhogy feltámasztani.

Jelen korunk sorban a hetedik, ám ha hihetünk a jóslatoknak, egy-kétszáz esztendőn belül ennek is vége szakad, hogy átadja helyét a nyolcadiknak, a rendezetlenség és a romlás korszakának.

Sokszori felívelés és hanyatlás után a földrész mai kultúráira többé-kevésbé feudális viszonyok jellemzőek, habár durva általánosítás volna a pyarroni teokratikus államot egybemosni a félnomád ilanoriak törzsi társadalmával, vagy a Shadonban egyeduralkodó hűbéri rendszerrel.

Mégis azt mondhatjuk, hogy Yneven a gazdagság – és ebből fakadóan a hatalom – alapja általában a föld és a rajta végzett paraszti munka; míg a kézművesség csak néhány különleges esetben haladja meg a céhes korlátokat. A városlakók aránya birodalmanként és tájegységenként változik: míg az erv hercegségekben vagy a városállamokban e települések lakóinak száma ritkán lépi át a pár ezer fős korlátot, addig léteznek olyan országok – mint például a dzsad emírsé-

gek, Tiadlan, Toron –, ahol a százezres városok sem ismeretlenek.

A társadalmi, technikai és gazdasági fejlődés Yneven is halad előre, de igen vontatott ütemben és meg-megtorpanva. Ennek egyik fő oka az istenek és az őket képviselő egyházak markáns jelenléte, a másik a mágia megtapasztalható valósága. A társadalmat átható spiritualitás egyértelműen a teljességre törekvő, az univerzummal és az istenekkel való egység felé mutató gondolkodásmódnak kedvez. Ezen a világon az embernépek körében a formális logika és a racionális megismerés módszerei nem, vagy csak alig fejlődtek ki, így a tudományok fejlődése is más irányba mutat. Másfelől gyakran a leghaladóbb törekvések sem új dolgok létrehozására, hanem a hajdani aranykor valamiféle újjáteremtésére irányulnak; a legcsodálatosabb kultúrák – mint például Kyria vagy Godon – pedig ízig-vérig mágikus alapokon nyugodtak.

A földrajzi felfedezéseknek, az idegen kultúrák megismerésének a társadalmi fejlődésre gyakorolt hatását alapvetően befolyásolják a bolygó óceánjainak roppant méretű vihar- és tömegvonzó mágikus csapdái, melyeket még a fajháborúk során, a világ hajnalán alkottak meg az egymással harcoló felek.

Az Északi Szövetség

Orun Aswar nem volt híres ember. Nem volt rangja, nem volt családja, nem voltak barátai. Nem volt múltja, és – ahogy a halottaknak általában – jövője sem. Egyetlen csodatétele volt csupán.

Kétvölgybe már idős emberként érkezett. A falu határában vett magának házat, és az arra járók mindig elámultak száz meg száz illatos csodával tündöklő kertjén, de látogatóba senki nem ment hozzá. Folyékonyan beszélt ugyan ervül, és tizenkét év alatt kisimultak beszédéből az idegenes hangsúlyok, ő mégis mindig külhoni maradt. Az emberek nap mint nap találkoztak, beszélgettek vele, együtt ünnepeltek, együtt *éltek*, mégsem ismerte senki igazán.

Egész életét a háttérben töltötte, láthatatlanul, vagy mások életét, mások arcát kölcsönvéve, hercegi udvarokban, kikötői kocsmákban, az utakon vagy akár parancsnoki sátrakban. Később pedig, amikor nem-létének hátat fordítva öregemberként letelepedett, már nem tudta, hogyan legyen önmaga. Ha csak pár napig nem találkoztak vele, az emberek hajlamosak voltak megfeledkezni róla, mintha nem is létezne. Így Aswar az ismeretlenségben maradt egészen addig, amíg a kétvölgyi pap Dartonnak ajánlotta lelkét, és még egy napig.

A Kétvölgy felé közelítő látogatót a kis Ott vette észre elsőként. Mire a fénybe öltözött jelenés a falu szélén álló házhoz ért, már a felvégről is odaseregletttek az emberek, hogy tanúi legyenek a csodának. De az útjába nem állt senki, nem szólították meg, mint ahogy a földeket takaró hó is nyom nélkül engedte őt tovább.

Az elf aranyszínű haján vakítón ragyogott a hanyatló nap fénye, arca pedig maga volt a tisztaság, mintha a hó is tőle kapta volna fehérségét. Szépsége túl volt halandó férfién vagy nőén; az ég, a csillagok, az *élet* ősi pompája volt, jelenlététől az emberek betolakodónak érezték magukat a saját otthonukban. Ám a házhoz érve ez a ragyogás megfakult.

Az emberek ezt szinte észre sem vették: botladozva, összeszorult szívvel követték őt, ki Kétvölgyből, át a hídon, a diófaligeten, egészen a temetőig, ahhoz a sírhoz, amelyen még nem fedte el hó a halál szégyenét. Ott az elf lehajtotta a fejét és lassan térdre ereszkedett.

A falusiak először zavartan, biztos távolban verődtek össze. Amikor meghallották a dúdolást, tétován húzódtak mind közelebb és közelebb, amíg az áhítattól földbe nem gyökerezett a lábuk. Amit hallottak, az nem dal volt, legalábbis nem volt szövege, talán még dallama sem, mégis értették – és érezték: egy barát búcsúja. Szeretet és fájdalom, bánat és egy élet megismételhetetlen örökkévalósága. A dal minden pillanata végtelennek érződött, mélységei és magasságai felfoghatatlanoknak. Férfiak és asszonyok kapaszkodtak össze könnyezve, ahogy a lenyugvó napot kísérő ének is egyre halkabb és gyöngédebb lett. És amikor a nap utolsó sugarát küldte a vörös hómezők fölött, mindenki meglátta az elf szeméből kiszökő árva könnycseppet, és mindenki hallotta, ahogy gyászának drágaköve a földre hull, s véget vet a dalnak.

A hirtelen támadt sötétben csak homályosan látták, ahogy a jövevény föláll, az égre emeli tekintetét, majd az éjszakába burkolózva elsétál.

Ha Kétvölgyben utóbb valaki szóba hozta a történteket, csupán zavart hallgatást kapott válaszul. A falubéliek maguk sem tudták, mit gondoljanak, így inkább lelkük poros zugaiba száműzték az emléket. Egészen tavaszig, amikor zöldellő növényke szökött szárba Orun Aswar sírján, hogy aztán bimbói egy nyári alkonyon messze ragyogó, aranyszín virágokat nyissanak. A növény az évek múltával bokorrá, majd lugassá teljesedett, mely azóta is pihenést kínál a távolról jött vendégeknek, akik Aswar estéin a virágok fényében gyönyörködnek.

Kivont karddal büszkén megáll
Deratho a szirt magasán,
lába előtt felhős a táj,
tejszín könnyek fátyola száll.
Domb tövében serege vár:
deli vitéz tízezerszám.
Egyet suhint, kettőt kaszál,
oszlik a köd kardja nyomán,
s hogy a látvány elébük tár
száz faluval ékes lapályt,
a sokaság emígy kiált:
Bajnokunk! csak előttünk járj,
s lebírjuk e földek hadát,
ha népünktől elvitatná
vérrel szerzett örök jogát…

*Részlet a **Deratho-ének** haonwelli változatából*

Ezredévek háborúi

Vörös és fekete lobogók csattognak a szélben a véráztatta csatatereken; jóllakott hollók járnak a vonuló seregek nyomában; hadvezérekről és legendás harcosokról szóló történetek születnek a nép ajkán azon a tájon, ahol egyetlen szót ismernek a békére, de ötvenet a viszályra és a háborúra.

Észak-Ynev hetedkori történelmét Toron és az Északi Szövetség állandó viszálya határozza meg, amely időről időre pusztító háborúkban ölt alakot. A mély, megosztó ellentét okainak megértéséhez egészen az ötödkor hajnaláig kell a múltba visszatekintenünk.

Az embernem első civilizációja, a Nyugati-óceántól a Quiron-tenger déli partjáig nyújtózó Nagy-Crantai Birodalom területén már évezredek óta vívták öldöklő háborúikat az utódállamok – a Felhőtartományok, Kelet-Cranta és a Tajtéktrónus Birodalom –, amikor a P.e. XVIII. évezred végén idegenekkel zsúfolt hajók futottak be a Riegoy-öbölbe. Az új hazát kereső jövevények, a kyrek Calowynről érkeztek, hogy aztán alig száz év leforgása alatt uralmuk alá hajtsák Észak-Ynev nagyobbik felét. A Quiron-tenger déli partvidékén még szűk kétezer éven át fennálló crantai utódállam, a Tajtéktrónus Birodalom meghódításáig a mai Északi Szövetség területe alkotta Kyria központi régióját; a főváros, Enrawell is a mai Erigow helyén feküdt.

E vidék kitüntetett szerepét és gazdagságát a következő évezredekben, a birodalom fénykorában is megőrizte, amikor a kétszázötvenmillió lelket számláló Kyr Császárság befolyása a Sheraltól Enoszukéig terjedt. Az öröknek hitt békének Orwella megtestesülése és a rákövetkező ötszázéves háború vetett véget, habár az általános hanyatlás első jelei már korábban tapasztalhatóak voltak. Az egyik intő jel a szolganépek vallásainak és önállóság iránti vágyának feléledése volt, ami aztán a hatodkorban a Dawa Mágusbirodalom létrejöttéhez vezetett. A Fendor-tenger és a Marvinella-öböl ölelte ország eleinte ép és viszonylag megkímélt tartományait a Ryeki Démoncsászársággal vívott értelmetlen, ezernyolcszáz évig tartó háború változtatta sívó pusztasággá. Hosszú időbe telt, míg a majdani hercegségek földje megtisztult a terhes örökségtől, az itt kísértő mágikus viharoktól, kóbor lelkektől és démoni entitásoktól.

A pyarroni időszámítás fordulójára Északföldén a legsűrűbb sötétség lett úrrá. A két kivérzett birodalom csupán barbárságba zuhant törzsi királyságokat, vándorló ork hordákat és utolsó kőig elpusztított városokat hagyott maga után; csak Shulur környékén és Tiadlan földjén éleztek a hetedkori civilizáció csírái. Az új kor kezdetének ma a P.sz. IV–VI. század népvándorlásait tartják, amikor a keleti szigetvilágból az uluk, Niaréből a narák, a nyugati erdőségekből és pusztákról pedig a dwoonok, ilarok és irlavok (ervek) törzsei rajzottak elő, hogy új államokat alapítsanak. Az irlavok elérték és meghódították Tiadlant is, ahol apránként kialakult az ország

mai hatalmi rendszere. Ez egybeesik az első pyaroni hittérítők érkezésének időszakával.

Bár az Erv Királyság alig kétszáz évig állt fenn, ezalatt sikerrel vette át a pyar kultúrát és értékrendet, valamint a lovagi hadviselést. A széthulló királyság központi tartományait a VIII. század végén az utolsó uralkodó, Oldó Haragan osztotta három részre – ezekből jött létre Eren, Gianag és Haonwell. Erigow, a korán függetlenné vált egykori koronahercegség területét és befolyását nézve hamarosan felülmúlta szomszédait, ahogy sorra foglalta el a Marvinella-öböl mellékének apró országait. A Dwoon Királyság megalapításával látszólag kialakult Észak mai képe, amelyen csak a törpék bevándorlása és letelepedése változtatott a XIII. század elején.

Közben azonban megerősödött a P.sz. 170-ben császársággá vált Toron, amely a III–XI. század között fokozatosan meghódította a Quiron-tenger északi partvidékét, majd a mai keleti tartományainak megszerzéséért 1142–1145 között folyó hadjáratban fölényes győzelmet aratott Erigow és Tiadlan felett. E küzdelmek később az I. zászlóháború nevet kapták, mivel Észak hadszínterein ekkor tűntek föl az első vörös és a fekete lobogók Erigow hercege és Toron császára kezében.

A szövetséges birodalmak két roppant táborát meghatározó lobogók jelképei és egyben kirobbantói a kétezer-ötszáz éve folyó háborúságnak, ám arra még a legnagyobb bölcsek, istenektől ihletett próféták sem találtak választ, honnan és milyen céllal kerültek Ynevre. Sejthető viszont, hogy minden lobogó sugallatokkal és jóslatokkal segíti gazdáját vagy inkább választott társát, akivel igen szoros, élethosszig tartó lelki kapcsolatot épít ki. Hordozójából mindig befolyásos és nagy hatalmú személy válik, már ha annak előtte nem lett volna az.

A vörös és a fekete hadurak

A feltüntetett évszám azt jelzi, mikor bukkant fel a lobogó, a név pedig első hordozójára és annak tisztségére utal.

Vörös hadurak	
P.sz. 1132	Senimoro Daitar, Erigow nagyhercege. A zászló gazdája ma III. Dagatere nagyherceg.
P.sz. 1195	II. (Hadúr) Haron, Tiadlan királya. A lobogót békeidőben ma is az uralkodó őrzi, ám háború idején hordozója a mindenkori *dorcha*, jelenleg Shirin wri Kriles.
P.sz. 1251	Torof Nelhac, a tarini törpék királya. Jelenleg Torof Oggi király tölti be ezt a tisztséget.
P.sz. 1255	I. Belgrand, Eren hercege. Mai hordozója Eligor, a Kék Herceg.
P.sz. 1450	A Titkos Szekta alapítója. Az ötödik lobogó mai gazdája a Szekta nagymestere.
P.sz. 1678	Eriah Nan Ruún, Ilanor *thán*ja. Mai utóda Khar Nan Duriff.
P.sz. 1680	Garyn da Ranga, a dwoon Ranil-rend nagymestere. A lobogó mai hordozója egyenes ági leszármazottja, Ral da Ranga.
P.sz. 2885	Sirenar egyik, akkoriban Unnamaliar néven ismert *rehynn*je. A zászló jelenlegi birtokosát Horianarnak nevezik, de vélhetőleg személyében – ha testében nem is – ugyanaz az óelf.
P.sz. 3457	Kalhum se Damman erigow-i kóbor lovag. A „kalandozók lobogójának" holléte ismeretlen, hordozója jelenleg vélhetően nincsen.

Fekete hadurak	
P.sz. 1125	VII. Rayass Ychín Echhyris, Toron császára. Az első fekete lobogó mai gazdája XI. Rouŋn császár.
P.sz. 1448	Quhirr Treahad császári lélekőr, Tharr főpapja. A posztot ma Cham Hryssus lélekőr tölti be.
P.sz. 1729	Hiere Otlokir obasz vezér, későbbi aszisz nagykirály. A lobogó ma a zászlóőri testület őrizetére van bízva, melynek feje Tomar Jardechias, a Vérkehely boszorkánymesteri rend nagymestere.
P.sz. 2231	Enue Aghven, a Kard Testvériség nagykomturja. Jelenkori utóda Arnil dhu Agron gróf és nagykomtur.
P.sz. 2359	Raetha Rawia, Alidax boszorkányúrnője. Mai birtokosa kései utóda, Sinil Dialaid.
P.sz. 2401	Gobarad, Davares hercege. A lobogó jelenlegi birtokosa III. Zorkast rowoni fejedelem.
P.sz. 2791	Amatana no Kijosi *amatu*, későbbiekben Enoszuke császára. A lobogó hordozójának tiszte ma betöltetlen.
P.sz. 2877	Varagh H´rgg-Goroth, Ediomad főhierarchája, aki azóta is az ereklye birtokosa.
P.sz. 3095	Ubluch, a keleti barbárok nagyfejedelme. Mai gazdája Dacchul kán, Lielroga fejedelme.

Ma a zászlók száma évezredes gyarapodás után mindkét oldalon kilenc. A vörös és fekete lobogók nagyjából azonos erejű hatalmat képviselnek, de hordozónak más-más világlátású teremtményeket választanak. Ha az ynevi historikusok általában részrehajló véleményétől el is tekintünk, talán annyit kimondhatunk, hogy a vörös zászlók hordozói olyan kultúrák gyermekei, amelyek alapvetően tiszteletben tartják az emberi életet, míg a másik oldalon állóknak ez igen kevéssé számít.

Részben az első lobogók megjelenése, részben a szorító kényszer terelte együvé az Északi Szövetség alapító államait 1249-ben, a II. zászlóháború előestéjén. Eren, Erigow, Gianag, Haonwell, Ilanor, Tiadlan és az újonnan alapított törpe királyság követei meglehetősen laza, csupán a Toron elleni katonai segítségnyújtásról szóló szerződést fogadtak el, ami még egymás elleni háborúikat sem gátolta meg. A Toronnal való kereskedelem elé sem gördítettek akadályt, ami gazdasági szempontból igen bölcs döntésnek bizonyult. A Szövetséghez 1457-ben csatlakozott Doran, majd 1678-ban a Dwyll Unió.

A II. évezred további zászlóháborúiban a hadiszerencse forgandónak bizonyult: a harmadik a Dwoon Királyság időleges széthullásával és Erigow megszállásával végződött, míg az ötödikben Észak seregei mértek súlyos csapást Toronra. A már-már Shulurt fenyegető erv és dwoon seregek vezérei csak Tha'ushur, a sírjából feltámadt ork hérosz vezette hadak győzelmének hírére voltak hajlandók tárgyalóasztalhoz ülni, de így is elképesztő összegű hadisarcot sikerült kisajtolniuk a déli birodalomból.

Toron okult a kudarcból, és terveihez igyekezett megfelelő szövetségeseket találni. A következő ötszáz békeévet arra használta föl, hogy befolyása alá vonja a Quiron-tengert, illetve elterjessze Tharr hitét Abasziszban és a városállam-

okban egyaránt. Sikerült szétbomlasztania az Északi Szövetség egységét is: Eren pusztító háborúba keveredett szomszédaival, így felkészületlenül érte a 2245-ben bekövetkező támadás. A fényes toroni győzelem eredménye az ereni határvidék megszállása és Tiadlan sinemos-tengeri kijáratának elfoglalása lett.

A következő három zászlóháborút összefoglalóan *tengeri háborúk* néven emlegetik. Az Északi Szövetség felismerte, hogy Toront csak hátországában képes meggyengíteni, ezért minden erejét a Sinemos-tenger megszerzésére és megfelelő flotta kiépítésére fordította. E három, a XXV–XXIX. század között vívott nagy összecsapás fő hadszínterei a városállamok és a Quiron-tenger voltak, ahol már az északi seregek jelenléte nélkül is folyamatos küzdelem dúlt. A birodalom türelmetlen, erőszakos módszerekkel terjesztette Tharr hitét a tenger déli partvidékén – melyet a kezdetektől Új-Kyria második tartományának tekintett –, így a pyarronita országok védelméért folytatott harc hamarosan vallási színezetet öltött. A Kettős Hold[4] országai a partvidéki kalmárvárosok szövetségét, a Sinemosi Ligát támogatták, míg a másik oldalon tevőlegesen is beavatkozott Abaszisz és Enoszuke. A 2899-es tennegari békében Toron végül elismerte vereségét és feladta déli gyarmatait.

A negyedik évezred háborúiban azonban ismét Toroné a kezdeményezés: egyre növekvő erejű csapásai, mind kifinomultabb diplomáciai sakkhúzásai már a hetedkor végét, a Szövetség bukását vetítik előre, ahogyan az a híres-hírhedt Jóslatban áll. A XII. zászlóháborúban Doran balul sikerült mágikus kísérleteivel kis híján maga okozta Észak vereségét, míg a tizenharmadikban csupán az anuriai sárkánylovasok utolsó pillanatban érkező segítsége fordította el a sors vasalt kerekű, népeken áttipró szekerét.

[4] *Az Északi Szövetségnek nevezett, P.sz. 1249-ben létrehívott katonai szövetség zászlaját a két hold jelképe ékesíti, ezért tagjait gyakorta a Kettős Hold országaiként is emlegetik.*

Beriquel

Történet a narválról és a fehér lányról (*északi mese*)

Mondják, az éjszaka nagy medvéje vigyáz a csillagokra, Naptól született gyermekeire. Óvja és merev szigorral őrzi őket, mint jó anya, s ha netán megszökne egyik-másik, a földre hozza értük az éjszakát, s olyankor hónapokra nem süt ki a Nap.

Történt egyszer, az idők hajnalán, hogy egy ilyen szökevény csillag az északi tengerbe hullott, ott ragyogott, ott fényeskedett a hullámok mélyén. S amikor anyja, az éjmedve leereszkedett az égből, nem vette észre. Kudarcában fekete opálokat sírva tért vissza, amikor a sötétség hetei leteltek. A csillag pedig ragyogott tovább a tengerfenéken, lüktetve, akár egy fehér szív.

A tavasz beköszöntével az északon élő emberek ismét kimerészkedtek a tengerre, űzték az ezüstpikkelyes halrajokat a habokon. Együtt halásztak, s megosztoztak a zsákmányon, ám egyikük, egy férfikorba alig cseperedett ifjú így okoskodott: – Ha különválok társaimtól, egyedül gazdagabb fogásra tehetek szert.

Hajóját észak felé fordította hát, ahol hidegebb vizeket és nagyobb halrajokat remélt, s egyedül merítette hálóját a vízbe. Ám a szerencse nem szegődött mellé, és ahogy a nap egyre inkább a habok felé hanyatlott, úgy csüggedt el s fogta el a düh, amilyen az ifjakban támad, ha magukon kívül nem akad, akit hibáztassanak. Ez a harag aztán az est leszálltáig a tengeren tartotta, noha a vízpermet már kezdett vitorláira fagyni. Akkor belátta: szégyenszemre üres kézzel kell visszatérnie. Amikor azonban megfordította hajóját, fényt látott fölragyogni a tengerfenéken.

Még utoljára kivetette hát hálóját, mert e ragyogáshoz foghatót nem látott még soha, és arra gondolt, ha halat nem is, de legalább ezt a kincset hazaviszi. Háromszor merítette vízbe a hálót, s háromszor húzta ki üresen, de végül beleakadt a fény. Amikor kiemelte, látta, hogy a ragyogás forrása egy leány, akinek haja és tagjai olyan fehéren világítanak, akár a csillagok. Azt hitte, halott, ám amikor fölé hajolt, meghallotta a leány lassú szívdobogását, mely egyre erősödött, ahogy az éjszaka elmélyült. Azután, amikor a holdak is felbukkantak az égen, a leány is kinyitotta szemét.

A halász, aki fiúként indult halászni, férfiként tért vissza, asszonnyal az oldalán, aki úgy fénylett éjszakánként, akár egy csillag, és nappal aludt, amikor mások dolgoztak.

Sokáig boldogságban éltek, ám ahogy telt-múlt az idő, úgy töltöttek egyre kevesebb időt egymással: a férfi nappal a többi halásszal járta a tengert, felesége pedig éjszakánként magányosan bolyongott a tengerparton. A hosszú nappalokat az egyik, a hosszú éjszakákat a másik aludta át, és az asszony egyre többször tekintett vágyakozva észak fényfátyolára, amely mögött az égre vezető ösvény kanyarog. A csillagok leragyogtak rá, ám ő hiába fénylett a földön, anyja, az éjszaka medvéje nem jött el érte.

Az egyik hosszú, sötét éjszakán a parton sétálva dulakodásra lett figyelmes a vízben: egy narvál küzdött ott egy gyilkos bálnával. A karcsú cet alulmaradt, fehér, szürkével pettyezett testén már vörös harapások sötétlettek, és a végső harapás bármelyik pillanatban elérhette.

A fehér asszony fölkiáltott, és hangjával együtt fénye is föltámadt, elkápráztatva az orkát. A nő belegázolt a habokba, mire a víz áttetsző drágakővé vált körülötte, átvilágítva a halakat és hínármezőket. Addig úszott, míg el nem érte a küzdőket, és fényétől a gyilkos bálna megfutamodott.

– Csillag vagy – szólt a narvál. – Hogyan kerültél ide?
– Lehullottam – válaszolt az asszony –, és nem tudtam visszatérni.
– Ha visszatérnél valaha, szólíts engem! Hálából, amiért megmentettél, elviszlek az égi ösvényhez.
– Még nem mehetek – rázta fejét az asszony.
– Sokáig élünk és nem felejtünk – felelte erre a narvál, és szarvával intett, majd elmerült a habokban.

A fehér asszony visszatért a faluba, és élte tovább az életét, mígnem egy napon észrevette, hogy hasa bőrén két fényfolt üt át. Tudta, hogy csillagokkal várandós, és attól fogva még többet kószált a tengerparton, még jobban hasogatott a szíve, amikor a fénylő égboltra nézett. Bár szerette férjét, egyre ért benne a vágy, hogy visszatérjen az égbe és ott szülje meg két gyermekét.

A hasa gömbölyödött, fénylett, és az asszony minden múló nappal egyre többet fürkészte a látóhatárt, mígnem egy éjjel fölfakadt benne a vágy, hogy hazatérjen, és a sötét hullámokhoz kiáltva magához szólította a narvált. Az jött is a habok hátán, fehéren, akár a tajték, és egészen a partig siklott.

– Vigyél haza! – kérte a fehér asszony, a narvál pedig hátára vette, majd megfordult és úszni kezdett északra, ahol az ég összeér a tengerrel.

Napokig, hetekig úsztak a sós habokban, a szárazföld messze elmaradt mögöttük, s végül elértek az égbe fölvezető ösvényig, amely fénysálként tekergőzött le a magasból. Mielőtt azonban az asszony ráléphetett volna, fájdalom hajtotta karikába: a két gyermek a hasában megmoccant.

Hosszan, fájdalmasan vajúdott, akár az emberek, ám a gyermekek nem születtek meg, fényük elvörösödött. A narvál végül megérintette a fehér asszony hasát, mely szétnyílt, és egy fiú meg egy lány bucskázott ki belőle. Ragyogtak, akár a csillagok, de nem sokkal később fényük kihűlt, és már csak annyi lakott bennük, mint a tiszta szívű emberekben.

Amikor az asszony látta, hogy nem csillagokat szült, följajdult: hisz nem vihette föl őket magával az égbe. Könnyei jégkristályokként peregtek végig arcán és a tengerbe hullva jéghegyekké növekedtek. A narvál kérlelte, hagyná abba, de az asszony csak nem szűnt zokogni. Végül a narvál így szólt:

– Mert megmentettél, életemmel tartozom neked. Menj föl az égbe a tieidhez; gyermekeidre majd én vigyázok. Csak annyit kérek, hajolj le hozzám és add áldásodat!

A fehér asszony hálásan lehajolt, s akkor a narvál szarvával fölsértette vállát. Nagyot kiáltott a csillag, és vére szikrázón kibugyogott a sebből, bele a tengerbe, a narvál tajtékszín testére.

– Elárultál! – mondta az asszony, de alig hagyta el száját a szó, el is állt a vérzés, ő pedig döbbenten lebegett a tengerben, gyermekeit magához ölelve.

Mert a narvál, akár imént a csillag könnyei, megváltozott: teste megszürkült, földagadt, s ahol a vér érte, fekete földet izzadt. Addig nőtt, míg eltakarta az eget, s szarva az égre mutatva heggyé terebélyesedett. Kisvártatva nem volt sehol: helyén hatalmas sziget sötétlett, hideg, ám tiszta forrásokat bugyogtató; sziklás, ám zöld füvű, sárga zuzmójú. A korábbi jéghegyek kéregként csillogtak északi partjain, s gleccserként nyúltak a tenger felé.

A fehér asszony visszatérhetett hát az égbe, gyermekeire a narvál ígéretéhez híven vigyázott: ellátta őket friss hallal, bogyókkal, földet adott talpuk alá, amelyen futkoshattak, barlangot, ahol meghúzhatták magukat a szél elől, meleg forrásokat, ahol enyhet találhattak.

A narválból lett sziget ma is ott terül el a tengerben, túl az utolsó partokon, és néha látni a csillag gyermekeit is, akik éjszakánként visszaragyognak az égre. Aki nyomukba szegődik, megtalálhatja az égbe vezető ösvényt, amelyen a fehér asszony néha leereszkedik, hogy fiával és leányával találkozzon.

Beriquel

E titokzatos föld neve egyet jelent az ismert világ határával, amelyen túl már csak a mélytengerek szörnyei és vad viharai várnak az istenkísértő hajósokra. Nagy kegyben állhat az a Vizek Úrnőjénél, aki a Mer'Darayt elhagyva továbbra is észak felé irányozza hajóját, dacolva jéggel, alattomos szirtekkel és a délmutató összezavarodásával. Ez az oka annak, hogy Beriquelről keveset tudnak Ynev hatalmasságai, amely szabály alól csak a törpe *tudók* kivételek, ám Bul Ruurig papjai még népük előtt is őrzik a rájuk bízott titkokat.

A törpék hite szerint a Kőatya az idők kezdetén nekik teremtette a Nagy Szigetet – Bórogot –, amikor még sem Nap, sem holdak nem jártak az égen. Mítoszaik idilli helynek festik le Beriquelt, ahol békében és bőségben éltek korokon át.

Habár Ynev lakói tudomást szereztek Beriquel létéről, sem Kyria idején, sem pedig később nem keresték föl partjait; igaz, a hatodkor szörnyűséges századaiban erre nem is lett volna lehetőségük. A bórogi törpék viszont alighanem áthajóztak a tengeren, mert a dawai időket megelőző, töredékesen fennmaradt krónikákban több ízben említés esik a Peratlon-hegységben élő kicsiny népről, amely a hegyek mélyét lakja, és állandó háborúságban áll az orkokkal. Vélhetően ez okozta vesztüket is, mert P.e. 1800 után többé nem esik róluk említés. Ezeket az iratokat háromezer éven át meséknek tartották, és csak a Torof Miigan vezette honfoglalók érkezésével bizonyosodott be hitelességük.

A törpék hetedkori letelepedése az északi sziget iránt is felkeltette az érdeklődést. A II. évezred közepétől gazdag halászvizeket kereső erv tengerészek indultak az ismeretlenbe, őket fóka- és bálnavadászok követték. Apró, de tengerálló bárkáikkal elérték és benépesítették a tenger szigeteit, sőt a tőkehal- és heringrajokat követve Ynev északi partjai mentén eljutottak a Riegoy-öbölbe is. A későbbi kereskedelmi út feltérképezésében oroszlánrésze volt Niles Daraynak, a világutazónak és térképésznek, aki húsz éven át járta a Ghinnan Ters, azaz a Fehér-óceán vizeit. Miután vitorlásával hullámsírba veszett, a nép ajkán új nevet nyert az óceán e térsége: azóta nevezik Mer'Daraynak, „Daray fehér tengerének".

> A törpenép beriqueli aranykorának végét hóhajú idegenek érkezése jelentette, akikben a leírások alapján kyrekre ismerhetünk. A betolakodók felprédálták a törpék városait, akik a mélybe menekültek előlük és kivárták a jövevények pusztulását. Figyelemre méltónak találom, hogy ennek az eseménynek sem az egykori enrawelli Kristálykönyvtár átirataiban, sem pedig a toroni levéltárakban nincsen nyoma – bár ez utóbbi kapcsán természetesen fenntartom a tévedés jogát. Ugyanakkor időszerűnek tartom a Nagytiszteletű Tanács előtt feltenni a kérdést: lehetséges-e, hogy az ynevi kyrek tudatosan törölték ki kudarcuk bizonyítékait népük emlékezetéből?
>
> *Részlet az Akroll Sazaddin dorani magiszter kutatásainak eredményeit ismertető beszámoló bevezetőjéből*

> Sokan sokfélét mondanak arról, hogy mi okozta Khaan városának vesztét. Én ismerem csaknem az összes ilyen történetet. Azokat, amelyekben beriqueli törpék vagy ork kalózok pusztítják el Tiadlan telepeseit; azokat, amelyek szerint bűbájos ragály viszi el őket, vagy egyszerűen éhen halnak; és az olyasféle dajkameséket is, amelyek szerint mondjuk, tünékeny káprázattá válnak egy ősi átok következtében. Elárulom, szórakozásképp én magam is kiötlöttem pár hasonlót, mikor még bejáratos voltam a haonwelli udvarba. Aztán az a sajnálatos félreértés egy fibula kapcsán… de ezt inkább hagyjuk.
>
> …Tehát tudni akarod, mi történt velük valójában? Ne akard. Én is csak sejtem, de ez a sejtelem is elég ahhoz, hogy féljek a saját álmaimtól. Amit neked feltétlenül tudnod kell, az az, hogy léket ütök a fejedbe, ha magaddal csábítod a fiamat Beriquelre. Akkor is, ha ezért felköttet Doral Nan Altvik uraság."
>
> *Hedric Sordanner, erigow-i dalnok*

Beriquel

Az északi országok közül elsőként Tiadlan küldött telepeseket Beriquelre a P.sz. 2100-as évek elején, ám ők hosszas kutatás után sem találtak semmi olyat, amiért megérte volna a zord tájon állandó kolóniát fenntartani, ahol még a gabona sem terem meg. A gyarmat rövid idő múlva elpusztult. Nem tudni biztosan, mi történt a telepesekkel: az utánuk kutató hajósok már csak elhagyatott épületeket és néhány tetemet találtak, a lakosság java része nyomtalanul eltűnt. A helynek elátkozott híre kelt, és ettől fogva kötéllel sem lehetett újabb merész vállalkozókat keríteni a sziget meghódítására.

Beriquelen azóta sem telepedtek meg yneviek, noha partjait többször is körülhajózták. Errefelé, a sarkkörön túl a tengert néha már nyáron is töredezett jégtáblák borítják, amelyeket lassan kelet felé sodor az áramlat. A Daray-tengert egy délről, Sirenar felől érkező erős sodrú tengeráramlat melegíti, amely Beriqueltől délnyugatra keveredik el a sarkvidék jeges tengervizével. Az év legnagyobb részében borús az ég, és erős szél fúj. Nyáron is hűvös van, de a tél különösen emberpróbáló, ilyenkor józan tengerész nem merészkedik ki a vízre. A jégtől elnehezült kötélzet, a matrózok arcába csapó jégszilánkok és az örökké átnedvesedett ruhák jelentik a kisebbik bajt; errefelé több hónapon át vagy köd borítja a tengert, vagy tomboló viharok uralják, amelyek semmilyen hajónak nem kegyelmeznek több emelet magas hullámaikkal.

Itt, a magas északon egész évben alacsonyan jár a nap, Beriquel legnagyobb részén már le sem bukik a nyári napforduló idején – de ennek megvan a böjtje: télen hosszú hetekig csak a csillagok világítanak, vagy az égiek fátyla, a sarki fény színes fényfüggönye lebeg az égen. Úgy tartják, ez a világ végét jelzi, amit megközelíteni sem lehetséges. Hogy mi van a fátylakon túl? Az északi partok lakóinak hite szerint az Istenek Hona; és üdvözült lelkek csilingelő kacagása hallatszik felőle a téli éjszakákon, amikor halk csendülések töltik be az eget.

A habokból kiemelkedő, hullámverte szigetek partjain madártelepek fehérlenek, a nyílt vizek fölött albatroszok lebegnek. A tengerészek jó ómennek tartják, ha egy-egy ilyen hatalmas madár szegődik a hajó mellé; úgy hírlik, ez Antoh személyes figyelmének jele. A sziklapadokon fókák heverésznek, a tengert orkák, belugák és más cetfélék csapatai járják. Amilyen gazdag az állatvilág, olyan szegényes a szirteket borító növényzet; csak a szélvédett zugokban tengődnek göcsörtös fűz- és nyírbokrok, különben csupán haragoszöld fű és tarka zuzmó borítja a sziklákat. Nemcsak a meglazuló köveken veszélyes járni, de a fű között megbúvó költőüregekbe lépve is könnyen kitörhet az ember lába. A maga-

sabb szigetek hegyeit hó födi; a völgyekben lereszkedő jégárak gyakran a tengerig nyúlnak, hogy fehéren ragyogó, veszedelmes jéghegyeket fiaddzanak.

Beriquel dombvidékein nagy, gubancos szőrű kérődzők csordái legelésznek, amelyeket ervül *baertwikke* („havasi tulok") néven illetnek. A széles szarvú, nagy testű állatokat nehéz becserkészni, mert a csordát őrző bikák igen vérmes természetűek. A vidék legádázabb ragadozója az Yneven is megtalálható szürkemedve mellett alighanem a *srúg*-farkas, amely a télre készülve dús fehér prémre cseréli acélszínű nyári bundáját. Erdőket csak a déli tengerpart közelében találni, ahol széltépte fenyvesek, havasi bükk- és nyírligetek kísérik a folyókat.

Az emberi jelenlétre mindössze azok a mély vizű öblökben megbúvó, nyers kövekből rakott kunyhók utalnak, ahol szükség esetén át lehet telelni. Némelyik sziget kikötője a bálna- és fókavadászok állandó találkozóhelyévé vált; bennük valóságos kis falvak jöttek létre, ahonnan természetesen a templom és a kocsma sem hiányzik. E menedékekbe térnek be a tenger vadászai, hogy fókabőreikért és bálnazsírral teli hordóikért cserébe feltöltsék készleteiket. A Beriquel partjait övező szigeteken jó néhány ilyen telep található még a hírhedten viharos Északlátó-fok közelében is, az ismert világ legvégső pontján. A Mer'Daray hajósai alighanem a világ legjobb tengerészei, akik istenfélő és bajtársias közösséget alkotnak – hiszen csak Antohra és társaikra számíthatnak az ádáz elemekkel vívott állandó harcukban.

Időről időre expedíciók indulnak Beriquel belsejébe is, de közülük kevesen térnek vissza. Híradásaikból kiviláglik, hogy a parttól két-háromszáz mérföldnyire hatalmas hegység található, amelyet Reriquenának neveztek el. Csak a legmagasabb csúcsok emelkednek ki a mindent beborító jégtakaró alól, amelynek olvadó gleccserei kristályosan tiszta tavakat táplálnak. Senki nem volt képes áthatolni az örökké fújó jeges szelek birodalmán, így nem tudható, mi rejtőzik a jégmezők mögött. Némelyek erdőborította hegyoldalakat véltek felfedezni a látóhatár peremén, ám lehet, csupán tünékeny illúzió csapta be őket. Ebből errefelé akad bőven: többen láttak már fényből szőtt, fehér hajú harcosokat és karcsú épületeket megjelenítő, vándorló délibábokat is.

A jelenséget vizsgálva – és persze a múltat kutatva – számos varázstudó is felkereste a szigetet, de többségüket visszariasztotta az a sziget

„Minekutána a bemutatott bizonyítékok fényében józserével biztosra vehető, hogy Beriquel szigetén kyr származékok élnek, úgy véljük, hogy felkutatásuk Kyria Második Birodalmának üdvét és fényességes Rouyn császárunk dicsőségét szolgálná. Egy ilyen vállalkozás legnemesebb hozadéka a tiszta vér megújítása és az óidők tudásának mélyebb megismerése lehetne, egyben pedig lehetőséget adna az országaink közötti fegyverbarátság kiépítésére is. E célból a legmélyebb alázattal javasoljuk, hogy indíttassék expedíció a Ghinnan-Ters vizein túli földekre Enrawell valamely kikötőjéből. S hogy az ott élő barbárok gyanúja fel ne keltessék, történjen mindezt szándékaink felfedése nélkül."

Részlet Hodunn Marnjelir császári kamarásnak a kharyn'kharni Tengerészeti Hivatalhoz intézett előterjesztéséből

A bálnavadászok apró, magába zárkózó településeinek egyikében a legfőbb kapitány új urat választott Antoh és a pyar istenek helyett: a cetek tengernyi vérét egy kimondhatatlan nevű patrónusnak áldozza, aki a ködökben és a haldoklók utolsó sóhajában lakozik, és akinek papja – egy aszott testű, eszelős tekintetű vénember – kulcsokat és pecséteket keres a part menti romok között. Mondják, hogy egykor főrangú varázstudó volt valahol délen, sőt, talán valamelyik a toroni boszorkánymesterrend első embere, akit egy eskü, netán valamelyik riválisa űzött idáig – de azt, hogy a ryeki démonkutak kulcsait keresi északon, még az utána küldött fejvadászok sem tudják.

Egyedül egy dorani ügynök jön rá a titok nyitjára, akinek sürgősen segítőket kell kerítenie Sen Hvandriol, a neves felfedező szerencsevadászoktól és kalandoroktól nyüzsgő hajóján.

belseje felé tartó folyamatos, erős manaáramlás, amelyik fokozatosan eltompít, majd elmos minden tartós mágikus hatást. A kitartó kevesek még rosszabbakról számolnak be: hideg rothadásról és a szél kacagásáról, láthatatlan tekintetekből sütő gyűlöletről és a démoni síkok jelenlétének ezernyi más jeléről; meg persze arról, hogy a nappalok és éjjelek nélküli északon olykor megbolondulnak az idővel kapcsolatos mágiák.

A beriqueli partokról – a felfedezők legnagyobb sajnálatára – az értelmes lények sem hiányoznak. Városok romjai, a hegyek mélyébe vezető aknák, folyók felett átívelő kőhidak pillérei őrzik a törpék emlékét, akik azonban nem mind hagyták el a sziget partjait. A törpenépet megosztó viszályban a lassok törzse Tyrrano pártjára állt, és ők ma is a Romlás Urát, a Tüzek Szítóját szolgálják. Felszín alatti lakóhelyeikről kirajzva kíméletlenül levadásszák a területükön áthaladó utazókat, akik aztán becses áldozatként szolgálnak a Démoni Úrnak. Egymással is gyakran háborúzó kis csoportokban élnek, és féltékenyen őrzik területük határait. Éppolyan jó harcosok és kovácsok, mint Tarinban élő rokonaik, de civilizációjuk minden más tekintetben visszafejlődött. Rosszul kikészített prémeket viselnek, díszítőművészetük elnagyolt faragásokra korlátozódik.

Doran

Bizonyára akadnak pékek Doranban, akik számára a kenyérdagasztás művészet, és a munka az eleven kovásszal ihlet kérdése; én magam úgy gondolom, hogy a sütés olyan, akár az alkímia: minden a megfelelő arányokon és időzítésen múlik, és ha ezerszer ugyanúgy keverem össze az alkotóelemeket, ezredszerre is ugyanolyan veknit kapok eredményül.

Mindent pontosan kimérni; lisztet, vizet, kovászt, időt – ezt még fiatalkoromban verték belém tanítóim. Nem a pékeké az egyetlen mesterség, ahol ennyire fontos a pontosság és az odafigyelés; de talán nincs hivatás, amelyben nagyobb szükség van ezekre, mint a varázslóké.

Az a diák is jobban tette volna, ha odafigyel az előadásokon, és akkor talán nem veszem észre, hogy lopja a kenyeret. Illúzió; a legegyszerűbb varázslat, hiszen még a mágiához mit se konyító vásári mutatványos is képes megcsalni a szemet, a bárdok pedig még ennél is többre képesek, pedig nekik aztán nem sok észt töltött Alborne a csinos fejükbe. Azonban még ehhez is szükséges némi arányérzék és fegyelem; ennek hiányában homályos lesz a keltett kép.

Már az első napon észrevettem, hogy a pogácsáért betévedő diák után egy vekni kenyerem elhalványult, szélei elmosódtak, mintha vastag üvegen keresztül néztem volna. Nem szóltam utána; köpönyege új volt ugyan, de azt gondoltam, talán nemrég vették föl az egyetemre, egyébiránt azonban szegény – az Unikornis-domb időnként ágrólszakadt vidéki kölyköket is fogadott, bár manapság egyre kevesebbet –, és egy cipót nélkülözni tudok. Nekem jól ment a sorom; nemrég sikerült törlesztenem a hitelt a törpéknek, amiből a pékségemet vettem, de még jól emlékeztem a hideg éjszakákra, amikor egy marék fonnyadt csicsóka volt a vacsorám. Engem szerencsére elkerült a szegényből tehetőssé lettek gőgje.

Hadd egye a kenyeret, gondoltam.

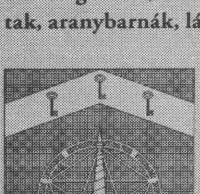
Másnap megint felbukkant, és amikor rá került a sor, ismét egy pogácsát kért. Megkapta; fizetett valami koszos rézpénzzel, és fordult is ki a műhelyemből.

Nem tudom, mikor csinálta; talán még amikor az előző vevőim háta mögött várakozott az aranykérgű kenyerekkel megrakott pult mellett. Ahogy elengedtem tekintetemmel az ágrólszakadt diákot lobogó klepetusában, a veknik sorára tévedt a szemem, és menten összeugrott a szemöldököm.

Két kenyér is reszketett a pulton, mintha déli hőség hullámai mosták volna el képüket.

Ennyit még egy mindig éhes fiatal sem ehet.

Utána már nem rohanhattam – ki tudja, merre jár, amellett hosszú sor állt még a pékségem előtt. Egyedül dolgoztam, csak néhány kemencére való kenyeret, kiflit, pogácsát sütöttem; de a cipók formásak voltak, aranybarnák, lágy bélűek, ropogós kérgűek, és a környékbeliek szerették az árumat.

Miután a reggeli vekniket eladtam, nekiláttam az esti süteményeket előkészíteni, de eszem a diákon járt; ahogyan szerényen egy pogácsát kér, majd sietősen távozik. Jobban belegondolva, nem látszott éhesnek, és mintha egy pecsétgyűrűre is emlékeztem volna az ujjáról – nincstelen növendékek nem viselnének olyat.

Másnap már vártam, mikor bukkan föl ismét. Amikor megérkezett, nyugalmat erőltettem magamra, és derűsen, ahogyan a többi vevőmet, megkérdeztem, mit kér.

– Egy pogácsa lesz, igaz-e?

Motyogott valamit, amit nem értettem; de bólintott is mellé. Amikor pogácsáját megkapva elfordult, hogy távozzon, rávetettem egy nyomvarázst. Köpönyege lib-

benve tűnt el az ajtónyílás mögött, de ezúttal megnyugodva fordultam a következő vásárló felé: tudtam, hogy megtalálom a diákot.

Később, amíg a délután bedagasztott tészta kelt, fölakasztottam a kemencék mellé a kötényemet, és nyakamba vettem a várost. A nyomvarázsnak cukros tojásillata volt, azt követtem a Kémények utcájából a Belsőváros felé. A szomszédos kolbászfüstölő Tammo biccentett felém; Cukrász Lalamer viszont elfordította a fejét, amikor elmentem előtte. Nem bocsátotta meg nekem, hogy este péksüteményeket is árulok, méghozzá jobbakat, mint az övé. Tudom, a hátam mögött azzal vádolt, hogy megbűvölöm a tésztát, de ez badarság – minek varázslatot szórni arra, amihez elég a türelem és a szakértelem?

Az őszi nap még délben sem volt képes fölmelegíteni Dorant; a régi kőfalak hideget árasztottak, a vakolatok nyirkosságot. Enyhe szél fújt, egymásnak verte az utcák sarkán az útjelző táblákat. Más városokban ilyet nem látni; túl kevesen tudnak olvasni, hogy hasznát lássák. Még a Szarvtoronyba vezető út is ki volt táblázva, noha azt eltéveszteni sem lehetett volna, úgy kimagaslott csúcsa a környező épületek tengeréből.

A parkig a Vakok utcáján vezetett fölfelé a nyom; úgy követtem, mintha magam is világtalan volnék. Az út szélén kötélkorlát vezetett, de úgy tapasztaltam, hogy a vakok szinte soha nem használják; talpuk megismeri a macskaköveket, nem kell nekik annál több segítség.

Az iskola kertjének füvét hullott levelek pettyezték vörössel, barnával – noha mindennap összegereblyézték a kertészek, az éjszakai szelek mindig új avarszőnyeget terítettek a földre. A növendékek szállásházának ismerős tömbjét megpillantva megtorpantam az évszázados tölgyek alatt, és átfutott agyamon a gondolat, hogy mégis inkább visszafordulok; nem számítanak a kenyerek. Kíváncsiságom azonban győzött ódzkodásom fölött, és ismét megindultam a nyomon. Csak remélni tudtam, hogy nem a régi szobámhoz vezet.

A kapubolt kőbaglyai felém fordították fejüket; egyik-másik szárnyzugában pókháló szürkéllett. Az őrfülkében nem ült senki, mint ahogy régen sem; most ernyők és fapapucsok sorakoztak benne. A belső udvaron két diák beszélgetett; amikor észrevettek, meglepetten mértek végig. Végtére is semmi keresnivalóm nem volt a szállásukon. Az egyik szólásra nyitotta száját, de leintettem. Némán bámultak utánam. Talán a fakultás egyik tanárának hittek, mivel magabiztosan fordultam be a kerengőre és haladtam az édes illat nyomán végig a szobák mentén, mint aki tudja, mit akar.

Pedig nem tudtam, mit akarok; csak érdekelt a kenyértolvaj.

A régi ajtóm előtt meggyorsítottam lépteimet, hogy minél hamarabb magam mögött hagyjam. Régen volt már; mégis fájt – ha nem az utolsó évben csapnak ki, talán nem érzem akkora veszteségnek. Most pék vagyok. Boldog így is, de mégiscsak – pék.

Kopogtatás nélkül löktem be az ajtót, amelyhez az illat vezetett.

Minden szoba egyformán volt kialakítva, a lakók azonban minden rajta hagyják a kezük nyomát: ezen látszott a gazdagság. Nemesek fiai kerülhettek ide, mert az ágyon selyemhuzatos takaró hevert összegyűrve, a földön puha szőnyeg nyújtózott, rajta hímzett papucsokkal. A fal mellé állított ládák rézvereteit mesterek cifrázták indásra, és a föléjük akasztott köpenyek anyag puha volt és meleg.

Maguk a tanulók hárman voltak, arcukon a gazdagok pufókságával – nem is értettem, hogyan hihettem azt, hogy a kenyértolvaj éhezik. Az ő szemében bosszúság látszott, amikor felnézett, a másik kettő csak meglepődve pislogott, kezükben megállt a kenyér. Az én kenyerem.

A köztük felállított kis asztal roskadozott az ételtől és egyéb holmiktól. Gyöngyberakásos fésű egyensúlyozott egy butélia tetején – megismertem, az Orkfejből származott, még a vicsorgó pofát formázó pecsét is érintetlen volt. Két karika kolbász hevert a megkezdett vekni mellett; a másikból már csak morzsák maradtak. Megismertem azokat is; Tammo készíti ilyen lángoló pirosra a tölteléket. S fölismertem a *mézescsuprot*, a guriga sajtokat, a pálinkák víziorgona sípjaiként sorakozó üvegeit. Kétlem, hogy bármelyikért fizettek volna.

– Úgy látom, még engem ért a legkisebb kár – jegyeztem meg, és betettem magam mögött az ajtót.

A kenyértolvaj fölállt; láttam, ökölbe szorul a keze.

– Nem tudom, miről beszélsz.

– Tammo talán nem veszi észre, hogy a szelemenről lógó kolbászok közül kettőn átfütyül a szél, és kétlem, hogy az Orkfejben, amikor átszámolják a butéliákat, épp egy diákra gyanakodnának, akit üres kézzel láttak távozni, de én megismerem az illúziókat, akármilyen ügyesek is. Nemhogy a gyatrákat.

Laposan összenéztek. Az egyikük, aki ingujjban ült bársonyzsámolyán, fölemelkedett. – Ha arról a két vacak kenyérről van szó, megfizetem...

– Nem a pénzről van szó – szakítottam félbe. – Látom, hogy bőven van, mégis loptok. Miért?

Hallgattak, mégis meg tudtam válaszolni a kérdésemet.

– Hogy *bizonyítsatok*? Tanultatok pár varázslatot, és máris mágusnak képzelitek magatokat? Versenyeztek, ki tud több boltost becsapni? – Végignéztem rajtuk. – Bizonyára még büszkék is vagytok az ügyességetekre.

– Na, ide figyelj... – kezdte a tolvajom.

– Azt akarjátok, hogy kicsapjanak?

– Ha szólni mersz a mestereknek, nagyon meg fogod járni! Az apám tesz majd róla, hogy elveszítsed a nyavalyás pékséged. – Hamar megtalálta a hangját, pedig milyen halkan motyogta mindig: „Csak egy pogácsát kérek." De az ilyenek mindig hamar hangjukhoz térnek, ha eszükhöz nem is.

– Valóban? – vigyorodtam el. – Hát csak próbáld meg!

– Jobban tennéd pedig, ha félnél tőle! – szólt közbe a harmadik. – Haraman apja el tud intézni egyszer s mindenkorra. Jobb lenne, ha hazamennél szépen.

Sosem tűrtem, hogy tacskók utasítgassanak. Talán jobb lett volna lenyelni a haragomat, mégsem tettem.

– Jobb lenne, ha ti indulnátok haza.

Falra akasztott, meleg köpönyegeik lángra lobbantak. Nem kellett hozzá sok – a tiszta gyapjút könnyű felgyújtani. Riadt arcukat látva tudtam: ezek aztán nem jönnek többet lopni a pékségembe.

– Doranban sosem lehet tudni, kit bosszant fel az ember. – Kinyitottam az ajtót. – Majd a mestereknek megmagyarázzátok, honnan a tűz.

– Várj! – kiáltott utánam az inget viselő fiú. – Talán ha fizetnénk...

Visszanéztem rá.

– Sem az apáitok, sem az aranyaitok nem képesek jóvátenni olyan hibákat, amelyeket ti követtetek el – mondtam. – Ezt jó lenne megtanulnotok. De majd most megjegyzitek, nem igaz?

Nem csuktam be az ajtót magam mögött.

– A ládáitokat meghagytam – szóltam vissza a vállam fölött. – Pakolhattok. – Aztán felnevettem. – Talán évek múltán, ha szorgalmasak lesztek, még boltot is nyithattok.

Könnyű léptekkel indultam visszafelé. Hadd reszkessenek, gondoltam. Jó lecke ez nekik; aztán ki tudja? Talán évek múlva a gazdag ficsúrokból is lehet rendes ember.

A haragom menet közben elpárolgott, mégsem kerestem meg kifelé a mesterüket, bár ők ezt nem tudhatták. Nem volt több időm a varázslók és diákjaik gondjaira – hiszen a magam dolgát elintéztem, és lent, a Külsővárosban, a négykemencés pékségben várt a tészta és az esti sütés.

Doran város és csatolt területei

Terület: 3000 négyzetmérföld (É–D ~75 mf, K–Ny ~50 mf)
Népesség: 70 000 fő, fontosabb város: Doran (30 000 lakos)
Átlagos népsűrűség: 23 fő/mf²
Államforma: magiokrácia
Lakosság: túlnyomórészt erv
Nyelv: erv, közös, kyr, vanír, elf
Vallás: a pyarroni és a törpe pantheon tisztelete, Ranil-hit, elf *kalahorák*
Pénznem: dorani korona

Az Arowin-hegység roppant sziklaplatóján fekvő híres városállam a Szövetség szíve és Északfölde egyetlen nagy varázslóiskolájának otthona. A kis Gidan folyó fölé magasodó hegy fennsíkján hajdan Kyria-szerte híres Igere-szentély állt, amelynek romjait a P.e. VII. században három pap-mágus, Vinidius Artemora, Quirin Dan Jeir és Eloriol Calendil vett birtokba. Céljuk a kyr elődök mágikus tudásának átmentése és olyan varázslók kinevelése volt, akik majd újrateremthetik mindazt, ami a hatodkorban feledésbe merült. A három alapító a mágia egy-egy alapformájának mestere volt, és eleinte csak e három ágazatot – a sík- és térmágiát, az időmágiát és a megidézés tanait – oktatták az iskola falai között.

A domb tövébe kicsiny falu települt, mely a tanítványok számának gyarapodásával lassan városkává nőtt; az első egyszerű épületek mellé könyvtár és Weila-oltár épült. A világtól elvonultan élő varázslóközösség békéjére nem jelentettek komoly fenyegetést a káoszkori háborúk túlélői sem; a pyarroni időszámítás fordulójára Doran nagyvárossá fejlődött, amely szirtként magaslott a folyton változó törzsi királyságok tengerében. Vezetői már P.e. 462-ben fallal vették körül a települést, és elválasztották a mesterek, tanítók és növendékek lakóhelyéül szolgáló Belsővárost a polgárok lakta Külsővárostól. Míg a barbárságba süllyedt Északon hovatovább csodaszámba ment az, aki értett a betűvetéshez, Doran a világi tudományoknak is központjává vált.[5] Kulturális hatása már ekkor messze túlterjedt a várost övező birtokok határán, még az uluk lakta Tiadlanból is érkeztek ide tanítványok. Pyarron szerint 348-ban felépítették a Szarvtornyot, és ezzel hivatalosan is befogadták a nekromanciát az elismert mágikus művészetek közé.

[5] A valóban tudós fők úgy járnak, ahogy a búzakalászok. Egyenesen és büszkén tekintenek a világra, míg üresek; ám midőn érettségükben megtelnek és a bölcsesség magvaitól duzzadnak, megalázkodva lehorgasztják fejüket.

Jornam Wernatis, dorani mentalista

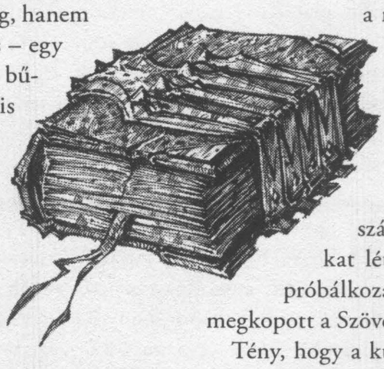
A Dawa Birodalom pusztulása után Észak-Ynev térségein élőholtak, homályszövők és más, lidérces kreatúrák kóboroltak. Bár az évszázadok múlásával a káosz és a pusztítás erői lassanként elcsitultak, a dorani mágusok – és különösképpen a nekromanták – érdeme, hogy szívós munkájukkal megtisztították az erv hercegségek területét az ott fészkelő sötét hatalmaktól. Nagyrészt áldozatos tevékenységüknek köszönhető, hogy a Kettős Hold országainak lakói mindmáig rokonszenvvel és tisztelettel tekintenek a Doranban tanult varázslókra.

A Távol-Nyugat néptelen pusztaságainak megtisztítása azonban lehetetlen feladatnak bizonyult. Nem csupán a felmérhetetlen veszélyek miatt: elvétve akadt olyan elhivatott adeptus, aki hajlandó lett volna élve eltemetkezni a vadonban, amikor képességei révén a Szövetség kebelén belül is magas posztra juthatott.

A kisszámú lelkes beavatott egyike, Aina se Gillenthay varázslónő a helybéliek kérésére utazott a Dalbrak folyó vidékére, ahol a törzsek életét a hírek szerint ősöreg, megfakult szellemek irányították, keserű megszállottsággal játszva újra a hatodkor nagy csatáit. Ainától évek múltán érkezett az első híradás: a törékeny, nyugodt félelf asszony állítólag kéjvágyó királynőként uralkodik a leigázott helybéliek fölött, és dörgő szavú hadistennőként vezeti őket csatából csatába.

Doran azonnali lépésre szánja el magát: az Ainát jól ismerő karaktereket küldi a rejtély kivizsgálására. Vajon tényleg a félelf varázslóasszony ül a gyorsan növekvő „birodalom" trónján? Ha nem ő, akkor kicsoda? Miért követi őket egy embervadász különítmény ahelyett, hogy nyíltan a segítségükre sietne?

A jómódú városállamot minden befolyása dacára is folytonosan fenyegették a környező fejedelmek háborúi. Világi hatalmának biztosítékát Doran a Vigyázók Rendjében látta, melynek magját az alapító mágusok szolgálatára felesküdött kyr harcosok leszármazottai alkották. Később a helyi földbirtokosok gyermekei közül is toboroztak tagokat, de létszámuk soha nem haladta meg az 555 főt. E mágikusan kondicionált, rendíthetetlen lovagok új tagot csak akkor fogadnak maguk közé, ha valamelyikük meghal. Nagymesterük ma a dorani titkosszolgálat feje is egyben. A varázslók nemcsak felszerelésüket és fegyverzetüket itatják át mágiával, hanem testüket és szellemüket is, így váltak a hetedkor hadtörténetének egyik legütőképesebb alakulatává. A város közbiztonsága azonban nem (csak) emiatt legendásan jó mind a mai napig, hanem mert az utcákat és tereket számos – egy közmondás szerint százezernyi – bűvös rajzolat figyeli. Még ennél is kifinomultabb eszközökkel ellenőrzik a mágiahasználatot: az idegen varázshasználók jobban teszik, ha nem gyakorolják tudományukat a falakon belül.

Az erv honfoglalással vége szakadt Doran önállóságának. Urai tartósan nem szegülhettek szembe az egész Északot elözönlő hódítókkal, akik 546-ban – a legnagyobb uralkodóknak kijáró tisztelet mellett – átvették a város kulcsait a varázslórend nagymesterétől. Doran az újonnan alakult Erv Királyság egyik grófsága lett, és II. (Balog) Irnach idejétől fogva számos kiváltsággal ruházták fel a tanácsokért és mágikus segítségért hálás uralkodók. Az egységes állam felbomlását követően azonban már nem létezett király, akinek engedelmességgel tartoztak volna, így varázstűzzel verték vissza Eren hercegét, aki 886-ban fegyverrel támadt a városra és annak függetlenségére.

A varázslóváros 1457-ben lépett be az Északi Szövetségbe, és hamarosan átvette a tagországok közötti érdekellentétek elsimításának kényes feladatát. A dorani diplomaták pártatlansága persze sok esetben viszonylagosnak tűnhet, amit ékesen bizonyít városuk rohamosan növekvő jóléte és befolyása. Ötévente a város falai között gyűlnek össze a Szövetség követei, hogy országaik közös jövőjéről tanácskozzanak. A fájdalmas emlékű VI. zászlóháború után megszervezték a Szövetség kémhálózatát, amelynek élén ma is dorani áll.

A mágusok kibővült lehetőségeiket főként varázshatalmuk gyarapítására használták föl, és számos téren a kyreket megközelítő eredményeket sikerült elérniük. A hetedkor folyamán az elsők között alkottak gólemet az élettan valaha élt legnagyobb mestere, Deludus Mons[6] irányításával. Ám kísérletező kedvüknek tudhatók be azok a manaviharok is, melyek a XII. zászlóháború előestéjén söpörtek végig Észak-Yneven, és kis híján széttépték a manaháló érzékeny szövedékét. A mágusok a dawai irreálmágia egyes tanításait követve szándékoztak új védővarázslatokat létrehozni, ám a balul sikerült próbálkozás után respektusuk igencsak megkopott a Szövetség nagyjainak szemében.

Tény, hogy a kutatásokkal mind a mai napig nem hagytak fel, és feltehetően ezzel hozható összefüggésbe az is, hogy a mana, amelynek egykor bővében volt az Igere-szentély körüli vidék, ma már csak a Belsővárosban sűrű, a hegy környéke kifejezetten szegény benne – ami ostrom esetén akár hasznos is lehet, hiszen így hamar kimerülnek az ellenség mágikus tartalékai.

A városon belül persze más a helyzet; ott talán még könnyebb is azok dolga, akik képesek a varázslatok lényegét megragadni, és azokat az évezredek során a kontinens szegleteiből összegyűjtött mágikus módszerekkel – bűvigékkel, mágikus komponensekkel – felerősíteni.

A mai Doran virágzó nagyváros, amelyet kettős falgyűrű övez. A sekély Gidan a falak tövé-

[6] Deludus Mons nem csupán az elfszabásúak élettanában volt járatos, nevéhez fűződik a híres állatgólemek megalkotása is. A Szarvtorony falifülkéiben ma is megtekinthetők a mester kisebb, körömnyi bogaraktól medve méretűig terjedő alkotásai. E kreatúrák közül némelyik még napjainkban is mozgásképes.

ben folyik északnyugat, a lankás dombvidék felé; kelet felől az Arowin bazaltsziklái tornyosulnak a város fölé komor fenyveseikkel. A folyó menti lapályon kaszálók húzódnak, az alacsonyabb dombok oldalát borító almáskertek fái között tanyaházak bújnak meg. A folyóba igyekvő felduzzasztott patakok vize malmok lapátjait forgatja. A sziklaplatóra vezető szerpentin lábainál egykor kis pihenőt alakítottak ki a kereskedőknek, már ez – Alsóváros néven – önálló kerületté nőtte ki magát, köszönhetően annak, hogy odafenn hamar elfogyott a közrangúak által beépíthető földterület.

Doran Külsővárosa a távolból nézve leginkább egy roppant termeszvárra hasonlít; a többemeletes házak, a girbegurba utcák és a szűk sikátorok mintha védelmet keresve húzódnának a komor falakhoz, míg a Belsőváros jellegzetes látképét a varázslóiskola épületegyüttese, a csontfehéren magasba szökő Szarvtorony és az Adrontemplom kék-arany színekben ragyogó, mázas cseréppel fedett toronysisakja határozza meg. Emellett még legalább harminc nagyszabású épület áll a Belsővárosban; ódon falaikat lonc és vadszőlő futotta be, udvaraikra évszázados fák borítanak árnyékot. A parkok szépsége sokakat magával ragadott már, néha még olyan prózai lelkületű tanítványokat is, mint Alyr Arkhon. A füvészkertek labirintusa mögött a *drak*faliget fái sötétlenek: az arra érdemes jelöltek kiválasztott voltuk tanúságául itt lelhetik meg varázslóbotjukat.

Doran nagyjainak nevéhez nem csak szerencsés kimenetelű vállalkozások fűződnek. A XI. zászlóháborúban győztes Szövetség áttörhetetlen mágikus védelmet akart kiépíteni Dawa romjain. Elbizakodott dorani mágusok – mint utóbb kiderült, téves feltételezések alapján – megfejtettnek vélték Dawa irreálmágiájának egyes titkait, így építkezésbe kezdtek az addig érintetlenül hagyott káoszkori romokon. Bár tervük heves vitákat váltott ki a Nagytanácsban, a déli császárság egyre erősödő fenyegetése végül az építkezés szorgalmazói felé billentette a mérleg nyelvét.

P.sz. 3455-ben a szorongatott helyzetű Toron hadat üzent. Hatodkori mágiában járatos ügynökök támadtak a védműrendszer kulcsfontosságú építményeire, ami évezredek óta nem tapasztalt mágikus vihart indított el.

A zászlóháborúk mindig is a manaháló háborgásaival jártak, de ekkora katasztrófára senki sem számított. Az egymás ellen menetelő seregek kezdetben csak annyit vettek észre, hogy az út mintha hosszabb, esetleg rövidebb lenne a megszokottnál, de alig egy hét múlva megtörténtek az első „ugrások" is: egy hajnalon Haonwell kapui előtt, messze a hadszíntértől, toroni hadtest sátortábora bontakozott ki a felszálló ködből. A haonwelliek megdöbbenése csaknem akkora volt, mint a toroniaké. Épp ilyen meglepetés érte a törpék második gyalogezredét: ők a toroni Thakkyn városába masíroztak be azzal a tudattal, hogy Gianagba értek. Félelmet és kilátástalanságot keltő asztrálhullámok nyargaltak Észak fölött; számos nagy sereg tűnt el úgy mindkét részről, hogy színüket sem látták többé.

A vihar csak 3457-ben csillapodott le; addigra északi és toroni varázstudók sokasága áldozta életét a feléledt hatások semlegesítéséért. Ez az eset új indokként szolgált azok számára – mindkét oldalon – akik ki akarták venni a mágiahasználók kezéből a háborúk irányítását. Joggal mondhatjuk ezért, hogy a nyolcadkor eljövetelét a XII. zászlóháború csak előbbre hozta. Ez idő tájt kezdtek meggyengülni a toroni démonkutak pecsétei; újra megerősödtek a Dél-Qurioneia fölött húzódó Hasadékok, és rohamosan sokasodtak a különféle boszorkányszekták.

A varázsbot az erő és a kiválasztottság szimbóluma, a csatorna, melyen keresztül a varázsló a rá legjellemzőbb módon terjesztheti ki hatalmát. Úgy tartják, a bot együtt születik a dorani varázslóval és halálakor együtt pusztul vele. Míg a botját meg nem találta, kínzó hiányérzet gyötri egész életében, mert lelkének egy szilánkja a faágba zárva várakozik arra, hogy a tanoncévei lezárásaként meglelje és ismét magába olvassa őt gazdája.

A varázslójelölt hosszú meditációk során tudhatja meg, hol keresse a botját. Annak fája rendszerint a varázslóiskola melletti drakfaerdőben található, ám ritka esetben messzebbre kell érte utaznia. Saját kezűleg kell levágnia, majd egy év elteltével elvégezheti rajta a Bot rituáléját. Ezzel a bot örökre lényének részévé válik, ő maga pedig ettől kezdve teljes jogú dorani varázslónak számít.

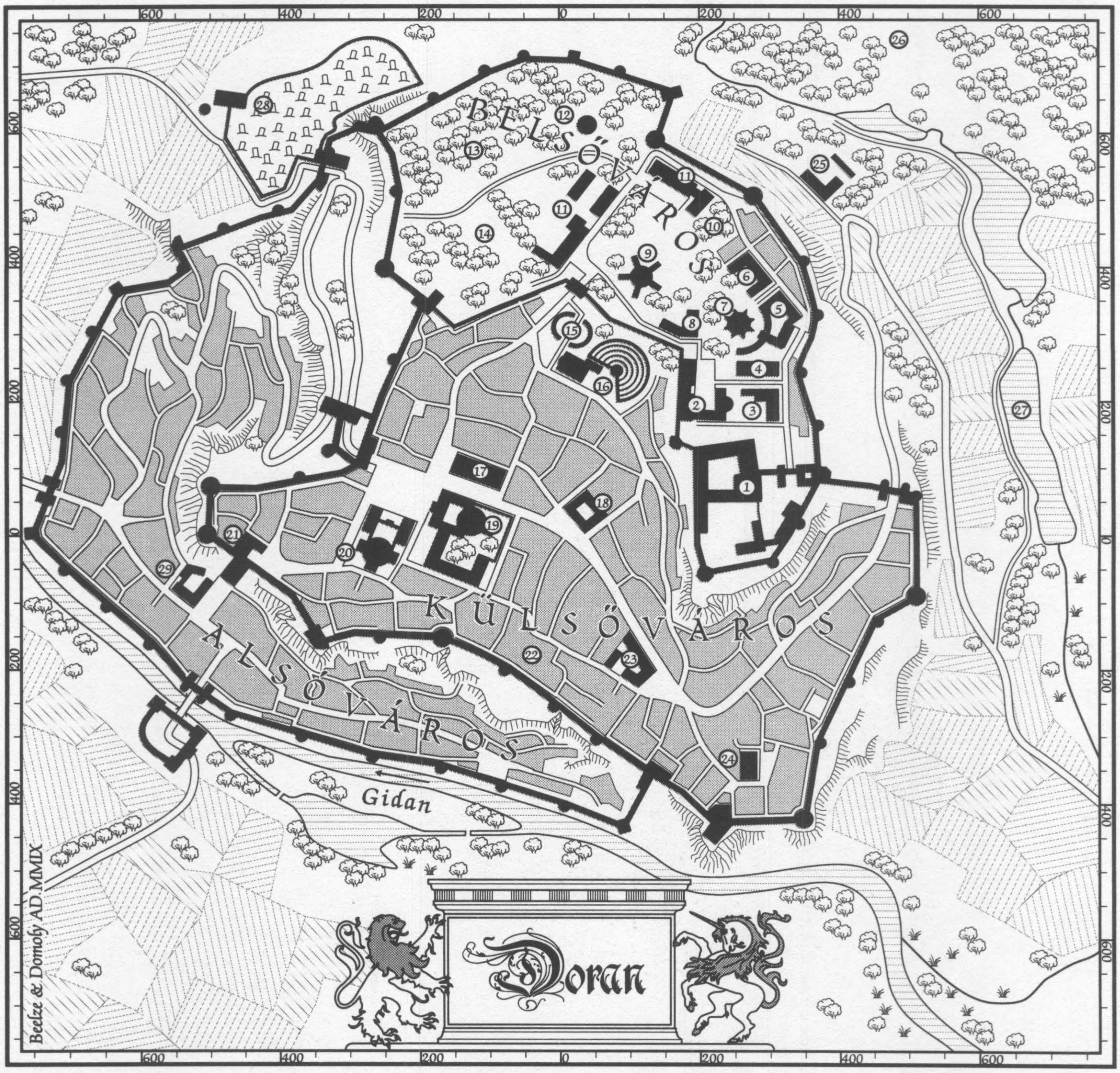
A Belsőváros lakói az iskola tanoncai, a világi stúdiumok hallgatói és a teljes jogú varázslók, legnagyobbjaik kilétét évszázadról évszázadra sűrűsödő homály fedi. A város fölötti hatalmat a Varázslótanács gyakorolja, a Külsőváros polgársága mindössze két megfigyelőt delegál a testületbe. A Külsőváros falai között a pyarroni és törpe istenek, valamint a dwoon Napúr templomai egyaránt megtalálhatóak; sőt, aki erősen keresi, akár elf rönkszentélyre is bukkanhat köztük. A sikátorok mélyén egy Weila-szentély is megbújik, ami jelzi: a Sorskovács kultusza – vagy legalábbis annak emléke – még nem veszett ki teljesen Ynevről.

A bolthajtásos árkádok alatt könyvkereskedések és másolóműhelyek húzódnak meg. Itt mindig találni egy-két olvasmányaiba merült írástudót, akiről nem rí le: egyszerű titkár-e vagy a Szövetséget igazgató mágusok egyike. A főutca borozói papírboltokkal váltakoznak; mindegyik telve taláros diákokkal, akik éjszakákon át képesek folytatni parázs filozófiai vitáikat. Az öreg temető fölött emelkedő fellegvár a Vigyázók Rendjének főhadiszállása, százszorosan óvott menedék, amelyet szerteágazó alagútrendszer köt össze a város fontosabb épületeivel.

Mivel a város messze földről vonzza a tanulni vágyókat, és politikai súlyánál fogva követségek is gyakran látogatják, Doran lakói igazi világpolgárok. Bár Eren közel esik, itt még az elfeket sem éri bántódás, udvari orkok pedig különösen nagy számban élnek errefelé. A városlakók többsége az ervet vallja anyanyelvének, de sűrűn hallani közös vagy törpe szót is.

Noha nem erről híres, Doranban kézművesek és parasztok is élnek, sőt: ők teszik ki a lakosság legnagyobb részét. Az ereni városok piacain keresett termékük a méregerős almapálinka, a *querz*, valamint az igen tartós bűvposztó, amelynek azonban semmilyen mágikus tulajdonsága nincsen. Habár a városállam gazdasági súlya viszonylag csekély, politikai okokból önálló pénzverdét tart fönn, ahonnan tökéletes kidolgozású ezüst- és aranypénzek kerülnek ki.

1 – Fellegvár
2 – A Magas Stúdiumok Kollégiuma
3 – Az Északi Szövetség tanácsháza
4 – A Nagytanács csarnoka
5 – Bibliotéka
6 – Központi vendégház
7 – Adron-templom
8 – Sóhajok Háza
9 – Szarvtorony
10 – Gólemkert
11 – Szállásházak
12 – Csillagda
13 – Drakfaerdő
14 – Füvészkert
15 – Nyilvános térkapuk
16 – Branto színház
17 – Vásárcsarnok
18 – Ellana-szentély
19 – Krad-templom és rendház
20 – Dreina-templom
21 – Teherfelvonó
22 – Weila-szentély
23 – Pénzverde
24 – Ranil-szentély
25 – Ispotály
26 – Arel-liget
27 – Malom-tavak
28 – Darton-templom és temető
29 – Vittadora postaállomás

Dwyll Unió

Brunar apja kérlelhetetlen arcára nézett, és tudta: még ha fel is menti Ranil az ő kegyességében, így vagy úgy, de mindenképp bűnhődni fog a görbe estéért.

– Nem én öltem meg.

– Ranil bölcs, majd ő igazol fényével... vagy nem – felelte az apja. Ráncos arcáról nem lehetett érzelmeket leolvasni, neheztelése mégis súlyosan megülte a levegőt.

Aztán elfordult, visszalépett az ítélet tanúi közé a körbe, és kezébe vette az embermagas fáklyát, a jelképes Nap egyik sugarát.

Brunar oldalra pillantott, Khodal másnapos arcára. Hogy meg tud változni egy éjszaka leforgása alatt egy ember! Máskor olyan szívesen követte ezt az arcot Sur utcáinak szövevényébe, most azonban harag fogta el, ha csak ránézett. Khodal cipelte őt kocsmáról kocsmára, holott már leszállt az éj és Ranil elfordította védelmező pillantását a földtől; mondván, meg kell ünnepelni, hogy megkapta a férfikardját. Khodal itatta őt a szürke órákig. És ő felelt meg annak a külhoninak is az utcán, amikor az beléjük kötött. Aztán pedig...

Akárhogyan erőltette emlékezetét, nem sikerült felidéznie, melyikük döfte le az idegent. Mitugrászok, mondta a külhoni, és erre kigyúlt Ranil haragja amúgy is felforrósodott vérükben. Pengék villantak, egyszer, kétszer, valaki meglökte őt... Khodal kiáltott – vagy talán ő volt az? Aztán már tíz lépéssel odébb álltak, és ő a falat támasztva hányt. Mikor szúrták le a külhonit? Melyikük volt az?

Honnan sejtették volna, hogy a hitetlen az ereni követ titkára?

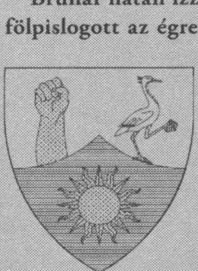
Melyikőtök volt az? – kérdezték a sárga ruhás Nap-papok, de nem tudtak rá megfelelni. Nem én voltam, tagadták mindketten. Igaz barátok talán fölvállalták volna a másik bűnét, még ha nem is bizonyosak benne. Ők némán nézték egymást, gyűlölködve, mert csak egyikük bizonyulhatott ártatlannak. Brunar innen tudta, hogy Khodal nem a barátja.

Ranil szigorú arccal tűzött le rájuk, Brunar érezte tarkóján haragját. A *takkun*ját le kellett vennie, hogy alázatát mutassa a mindent látó isten előtt.

Csípős füst facsarta orrát, előttük föllángolt a máglya, és heve még tíz láb messziről is megcsapta arcukat. Az ítéletet elrendelő pap imádkozott, mormolása elkeveredett a tűz ropogásával, köpenyén kígyózni látszottak a Nap sugárkarjai.

– Tűzszemű Ranil, aki előtt nincsenek titkok, kinek fénye megvilágítja a szívek és elmék legmélyebb zugait is, hogy föltárja az igazságot...

Brunar hátán izzadság csorgott végig. Ranil valóban látja most a lelkem? – kérdezte magától, és félve fölpislogott az égre. Az isten tekintete végigvágott rajta, és be kellett hunynia a szemét. Talán Ranil elárulja, ölt-e vagy sem.

Egyre forróbbnak érezte a levegőt, a máglya lobogott, a lángnyelvek mohón haraptak a fába. Az imádság hangja fölerősödött, túlharsogta a tűz moraját. Brunar szédült: Ranil dühe perzselte fejét, és ebből tudni vélte, hogy bűnös. Khodal mellette rezzenéstelenül bámulta a tüzet, mint akinek nincs félnivalója.

A máglya lassan összeomlott, parazsába holt. Templomszolgák léptek elő, és nap alakba szétgereblyézték a zsarátnokot, hogy az vörösarany szőnyegként még pusztítóbb forróságot sugározzon szét.

– A dicsőséges Ranil nyújtja le most aranyló kezét, hogy megmérje e két ifjút! – hallotta a pap hangját Brunar, és fölkapta a fejét.

Khodal lépett elő elsőként, és mozdulataiba most először vegyült a kétely remegése. A kőudvaron szétterített parázsszőnyeg fölött hullámzott a levegő, elmosta az ifjú alakját, aki egyre közeledett. Már a szélén állt. Már a lábát emelte.

Két lépést tett, nem többet, amikor hörgés szakadt föl belőle. Kínlódva megállt, visszaugrott a kőkockákra, és nyüszítve odébb hengeredett. Talpa vörösre és feketére égett.

Brunar zsibbadtan nézte, majd a papra tekintett, hogy elég volt-e, de az intett neki, hogy induljon el ő is. Hiszen, ha Khodal elbukott, akkor ő ártatlan, akarta mondani, de nem jött ki hang a torkán. A forróság megszédítette. Az udvar homokkövei visszaverték a parazsak izzását és megremegtették e levegőt; elmosódva látta csak a tanúk gyűrűjét és mögöttük, a kerítésen bekandikáló szájtátikat, akik a szomszédos piacról siettek át, hogy tanúi legyenek az istenítéletnek.

A parázs már előtte izzott, és akkor egy pillanatra elfogta a kétely: lehet, hogy nem is Ranil dönt, csupán az, melyiküknek vastagabb talpán a bőr? Vajon valóban figyelő tekintetet vet le rájuk az isten?

Tudta, hogy az apja nézi, ezért fölemelte lábát, és bár a tüzes szőnyeg heve már most perzselni kezdte, rálépett. Előreszegezte tekintetét, és ment, minden pillanatban várva, hogy a parázs beleegye magát a húsába, de csak meleget érzett, nem többet. A kerítés mögül bekiabálók elhallgattak.

Ő pedig lépdelt előre, körülötte Ranil vére izzott, istene melege burkolta be. Talpa alatt ropogott a parázs, arcán érezte a hőség lélegzetét, hajfürtjei tekeregtek a forróságban, de nem állt meg és nem lassított léptein, mert akkor már tudta: a Napúr mindvégig vele volt és ezúttal sem hagyta el.

Könnyeit fölszárította az izzás, ezért amikor végül lelépett a parázsszőnyegről, emelt fővel tudott a pap, majd apja szemébe nézni. Lába füstölgött, összekente a korom, de sértetlen volt.

– Ranil nagy – mondta a pap, majd megszorította a vállát. – Igazat szóltál.

Nem nézett oda, amikor Khodal kezét az oltárkövön szétzúzták a napbuzogánnyal – letérdelt inkább a Nap előtt, és homlokát a kőhöz érintette.

– Hiba volt kételkednem benned – mormolta. Tarkójára jóindulatúan tűzött az isten áldása, és már nem érezte elviselhetetlennek. Új emberként emelkedett föl.

Ranil megbocsátott.

Dwyll Unió

Terület: 727 300 négyzetmérföld (É–D ~550 mf, K–Ny ~1500 mf)
Népesség: 9 300 000 fő, fontosabb városok: Davalon (100 000 lakos), Elharesse (20 000 lakos) Gile (15 000 lakos)
Átlagos népsűrűség: 13 fő/mf²
Államforma: lovagrendi kormányzású tartományok uniója
Lakosság: dwoon
Nyelv: dwoon
Vallás: Ranil-hit
Pénznem: dwoon ezüstgaras

Domborzati és természeti adottságok

A dwoonok földjéről mint gazdagon termő, dús televénnyel borított vidékről emlékeznek meg a leírások. Nem is alaptalanul, mert az ország központi részét alkotó hatalmas Vinali-medence az Unió területének kétharmad részét teszi ki. Az alföld az ország nyugati részére átnyúló Toroni-síkságban folytatódik, melynek asztallap simaságú vidékét minden tavasszal elárasztják a folyók, nyár derekáig járhatatlan mocsárvilágot teremtve. A lápokat és vízfolyásokat nyár-, fűz- és kőriserdők kísérik, melyekben vízimadarak, hódok és nádi farkasok élnek szinte teljes háborítatlanságban. A magasabban fekvő, dús füvű pusztákat már feltörték a földművesek ekéi. Tavasszal és nyáron sűrű esők öntözik a vetést, de télen gyakoriak a nyugati puszták porát szállító szélviharok. Ilyenkor megesik, hogy vörös hólepel burkolja be a vidéket.

A síkság nyugat felé enyhén lejt, követve az országon végigfolyó Armagasst. A középső tartományokban tölgyesek váltják föl a nyílt mezőségeket, majd a keleti határvidéken több ezer láb magas, hóborította csúcsokba ütközik a tekintet: ezek a Kenzal ormai, a tiadlani határ áthatolhatatlan védbástyái.

A dwoonok balszerencséjére délről, a Toron Birodalom felől sokkal hézagosabb a hegyek lánca. A Piderán több hágó is található, bár a görgetegköves hegyoldalak, zord fenyvesek és zúgó patakok éppen eléggé akadályozzák az előrenyomuló hadakat ahhoz, hogy inkább megkerüljék az egész hegységet. A Dassi-alföldön ellenben semmilyen természetes akadályba nem ütköznek – igaz, annál inkább feltartóztatja őket a várak szinte áttörhetetlen védvonala.

A Vinali-medencét északról is hatalmas hegyek zárják le, a Daibol és az Uner-(Kopasz-) Daibol tömbjei. Végtelen erdeiben csak vadászok és havasi pásztorok élnek; a hegységet átszelő utakon napokig haladhat a vándor anélkül, hogy egy-egy boronafalú kunyhón kívül bármi jelét is látná az emberi jelenlétnek. Vadban különösen

A Daibol hegyvidékén élők népmeséiben gyakran felbukkan a Hegyek Asszonyának alakja, aki káprázatokkal és hamis ösvényekkel csalja tévútra a vándort. Az öregek szerint a gonosszá lett szellem egykor gyönyörű leányként élte mindennapjait egy kicsiny faluban, és számtalan ifjúnak szédítette meg a fejét. Volt, aki a csalfa szépség kegyeiért vagy éppen féltékenységből kést ragadott, hogy hamarosan vesztőhelyen vagy a mocsarak többi bujdosója között átkozhassa ostobaságát.

Mígnem egyszer a lányt megpillantotta a helybéli uraság, aki már igencsak benne járt ugyan a korban, de a csodálatos teremtés bájának nem tudott ellenállni. Eltaszította hát magától hites feleségét, hogy nőül vegye a leányt – aki persze hamarosan szarvakkal ékítette az ő homlokát is.

A lovag haragja nem ismert határt, de az ifjú arának sikerült elmenekülnie. A Kopasz-Daibol bércei közt lelt menedéket, ahol szépsége rabigába hajtotta a hegy szellemét is. Ő aztán asszonyává tette és szellemléttel ajándékozta meg a szökevényt, aki máig nem tud parancsolni szívének, és megpróbálja ujja köré csavarni az erre járó utazókat. Az ilyenkor hirtelen felbukkanó szakadékok és lezúduló sziklagörgetegek tanúsága szerint ezt féltékeny ura igen rossz néven veszi. Más mesék szerint a Hegyek Asszonya szökni próbál férjétől, és pusztán segítségért fordul az erre járó utazókhoz.

gazdag erdőség ez: medve, hópárduc és sárkánygyík lakja. Legmagasabb csúcsa, a Haragos-tető jócskán meghaladja a négyezer láb magasságot; mondják, tiszta időben egyszerre látni róla Davalon és Erigow fellegvárait. A hegység nyugati lábának dombjai között, az erigow-i határ közelében a sekély, mocsarakkal szegélyezett Vinali-tó tükre csillan. Ezen a vidéken nem számítanak ritkaságnak az olykor emberi formát is felölteni képes természetszellemek, akik egykor, még halandó emberként a káoszkori háborúk idején taszíttattak ki az örök körforgásból, és lettek hozzáláncolva egy folyóhoz, barlanghoz vagy dombhoz.

Történelem

A dwoonok népének sem rokonai, sem igazi gyökerei nincsenek Yneven. Először a P.sz. IV. századi dorani krónikákban esik róluk említés, mint *„a nyugati puszták ádáz, elzárkózó népéről, kikről eleink nem bírtak tudomással”*. Ez idő tájt a Fendor-tenger és a Vinali-medence közötti pusztaság északi, ligetes-erdős szegélyét lakták, és gyakran keveredtek összetűzésbe az irlav törzsekkel.

Eredetmítoszuk szerint ősi hazájukból, a legendás Naphonból menekültként érkeztek a kontinensre. Naphonban rövid volt az éjszaka, nem ragyogtak csillagok, és egüket két nap járta felváltva – Ranil és Terseir, a két istenfivér –, hogy ellensúlyozzák Driegdének, az Árny Nélküli Birodalom urának befolyását. Ranil akaratát küldöttei, a Nap hősei tolmácsolták népüknek, akik mind e hősök ágyékából sarjadtak. Bár a dwoonok nyolc törzse között a rangelső Ranil és Terseir két törzse, ma is mindenki számon tartja, hogy melyik hőstől származik, és ez a lovagrendek összetartozásának eszmei alapja is. A hősök cselekedeteiről mondák százai szólnak, még ha ezek többsége gyermekmesévé is kopott az évezredek során.

Naphont az istenek viszálykodása miatt kellett elhagyniuk, és Ranil a Vadonba, Ynev földjére vezette őket. (Ennek időpontja, a P.sz. 286. esztendő egyben időszámításuk kezdete is.) Ma is váltig állítják, hogy az Ynev egét járó Nap az ő uruk saját személyében, és ha ezt bárki kétségbe vonná, tétovázás nélkül kardélre hányják. A csillagokat is az ő gyermekeinek tartják, élő hatalmaknak, akik ártó vagy segítő szándékkal avatkoznak bele az emberek életébe. Hitük szerint az ősök lelkei ragyognak bennük, és figyelik leszármazottaik tetteit.

A dwoonok első ynevi otthona a Ziron-hegység fennsíkja, a Kurnagal lehetett. Ittlétük első ötven évében azon építették fel legkorábbi településeiket és Ranil első templomát. A dwoon törzsekből megmaradt kicsiny csoportokat Gurd Haviehhse, a Szivárvány Kegyeltje vezette. Haviehhse – aki ma is igen nagy becsben áll a dwoonok előtt – a Nap Atya első főpapja, prófétája és hadvezére volt egy személyben. Amellett, hogy az Yneven töltött korai időkben képes volt fenntartani a nép egységét, lejegyezte az őshazából hozott vallási hagyományokat is. A dwoonok ősi törvényeit kőbe vésett jelekben rögzítő tizennyolc Naptáblát a bölcsek őrizetére bízta, akik azóta is folytatják a mi-

Terseir neve a naphoni történeteken kívül egyetlen mondókában bukkan fel, melynek újabb változatai már Alantnapként említik – a dwoonok így nevezik a Nap képét a tavak és más vizek tükrén.

Ha létezne olyan társaság, akik nemhogy tisztelik, de Ranil kultusza fölé emelik a másik napfivért, bizonyára főbenjáró bűnt követnének el ezzel, és üldöztetés lenne osztályrészük. Ha működne is ilyen titkos testvériség, bizonyára nem a mesék víztükreiben keresnék az Alantnapot, hanem a hegyek és a föld gyomrában, elfeledett tárnákban kutatnák leláncolt istenüket, kinek haragos vére emberöltőnként egyszer a távoli Ziron-hegység egyetlen tűzhányójából tör elő, hogy a hozzá hűek segítségét hívja. Ezek a dwoonok minden bizonnyal jó kapcsolatot igyekeznének ápolni a törpékkel, és ez éppúgy fölkelthetné egy éleslátású ember figyelmét, mint rajongásuk a földmélyért vagy házioltáraik sajátos ikonográfiája.

tikus krónikát, hűségesen lejegyezve minden fontos eseményt.

Talán egy földrengés késztette őket lakóhelyük föladására, talán a környező crantai maradványnépek ismétlődő támadásai – nem tudni. A dwoonok mindenesetre fejlett pásztornépként jelentek meg a Fendor-tenger partján, ahol heves harcokat vívtak az északi barbárokkal. Ekkor vesztette életét Gurd Haviehhse is. Utódjának kiválasztása végül súlyos belharcokhoz vezetett; az évtizedekig tartó áldatlan állapot igencsak meggyengítette a dwoonok népét.

Ezután fokozatosan húzódtak kelet felé, és a P.sz. VI. században elérték mai, a Pidera északi lábainál fekvő hazájukat. Menekülésre késztették a Vinali-medencében talált, számbeli hátrányban lévő ilar törzseket, akik a Peratlon-félszigetre húzódtak előlük. A déli határ közelében élő szórványos, ryeki eredetű csoportok nem tudták fölvenni a küzdelmet a dwoonokkal, és beolvadtak az újonnan jöttek közé. Nyomaikat már csak jövevényszavak, településnevek és a démonikus idők baljós meséi őrzik. A letelepülő dwoonok zsákmányszerző hadjáratokat indítottak a Toronisíkság gazdag városai ellen, de kezdeti sikerek után a déli birodalom súlyos vereséget mért rájuk (P.sz. 637, Weilhag). Korai erv krónikák már ekkor erős gyalogoshadsereggel rendelkező, jól szervezett népként írták le őket, akiknek élén Ranil papjai álltak.

A dwoon törzsek hamar összeütközésbe kerültek a dél felé terjeszkedő Erigow Hercegséggel, amely lovashadainak köszönhetően jelentős fölényben volt velük szemben. A termékeny tanekei dombvidékért P.sz. 860-873 között vívott háborúban a dwoonok alulmaradtak ugyan, ám ez felgyorsította náluk a hűbéri társadalom kialakulását. A törzsek katonai vezetőrétegéből lassanként nehézvértes lovasság lett, a katonáskodás költségeit vállalni nem tudók pedig felhagytak addigi életformájukkal. Ekkor alakultak ki a lovagrendek is, melyek erigow-i hatásra hamar elsajátították a nehézlovas harcmodort. Eredeti formájukban a törzsek legvitézebb harcosait összefogó laza társaságok voltak, melyek vér szerinti ősük, a Nap hőse által képviselt eszmék követésével igyekeztek közel kerülni Ranilhoz.

Sajátos egybeesés tapasztalható Észak két nagy népe, az ervek és a dwoonok honfoglalása között. Mindkettő a VI. században történt nyugat felől, és egyikről sem tudósítanak megbízható források, csak hősénekek. A Ranil kegyeltjei által őrzött Naptáblák talán felvilágosítást adhatnának arról, miért kényszerültek keletre vándorolni, de ezek hitetlenek számára nem hozzáférhetők; már rájuk pillantani is tilalmas.

Tízfogú Semic, az őrült vállalkozásairól ismert aszisz szerencsevadász azonban fejébe vette, hogy betekintést nyer a kőtáblákba, hogy aztán útnak indíthassa expedícióját a Nap-papok elveszett városa felé. Sajnos azonban hiába tért át viharos gyorsasággal Ranil vallására, a dwoonok vonakodnak engedélyezni számára az áhított vizsgálódást – mint mondják, ahhoz tanúbizonyságot kéne tennie hite komolyságáról. Mondjuk azáltal, hogy kiszabadítja Udlar da Hirmun lovagot a toroniak fogságából. Így hát Tízfogú Semic, orra alatt holmi örökös komplikációkról dörmögve nekilát megszervezni a rabszabadító különítményt...

Évszázados széttagoltság után 957-ben az Assuehte nemzetségből való I. Druhassirt választotta királlyá a főpapok tanácsa, aki aztán uralkodásának ötvenöt éve alatt inkább szolgálta népét, mintsem uralkodott felette. Az általa szervezett tartományokat a mind befolyásosabb lovagrendek irányították, amelyek szinte szabad kezet kaptak, s mindössze azt kellett szem előtt tartaniuk, hogy ne szegüljenek szembe a Nap-papokkal.

Az egymással is háborúskodó lovagi házak uralta ország fölkeltette Toron érdeklődését. Több évszázad határvillongásai után már ismerte és nem becsülte alá északi szomszédját; tudta, milyen erőt képviselnek Ranil büszke naplovagjai. Gondos felkészülés után a P.sz. XIV. század elején, a több éve tartó trónviszályt kihasználva tört rá a Dwoon Királyságra, ürügy-

ként használva fel azt a tényt, hogy utóbbi nem engedélyezte az Erigow ellen induló hadainak átvonulását.

A dwoonok nem számíthattak segítségre a Szövetségtől, mivel északi szomszédaikkal fenntartott kapcsolataik ekkoriban a fel-felbukkanó pyarroni hittérítők hamvainak hazaküldésében merültek ki. A toroniak az általuk kirobbantott zászlóháború – e néven a harmadik – első csatáiban fényes győzelmeket arattak, és 1310-ben porig rombolták Tiarnielt, a Nap gyermekeinek régi fővárosát is.

A királyi családnak még az írmagját is kipusztították. Tiarniel romjai a mai napig nem közelíthetőek meg látótávolságnál közelebb – azt mondják, az odamerészkedőkkel a Hatalmasok ártó mágiája végez. A vereség után a naplovagrendek képtelenek voltak megegyezni az új uralkodó személyében, ezért hosszas vitát követően megalapították a Naptanácsot, majd a Ranil-lovagrend nagymesterére ruházták a régensi méltóságot. Ő egy régi jóslatra hivatkozva – mely szerint a Napisten majdan maga jelöli ki az uralkodót – visszautasította a felajánlott koronát. Ám politikai éleslátása dacára sem volt képes megőrizni az állam egységét, s a háború végére teljesen Toron kezére kerültek a déli tartományok.

Az ország az egymás ellen acsarkodó rendek martaléka lett, és kétszáz évig, 1514-ig tartott, míg a Ranil-rend vérrel és vassal újraegyesítette. Ekkor kapta mai nevét is: a *dwyll* kifejezés jelentése „igaz, kiválasztott". Tehát a Dwyll Uniót az „Igazak Szövetségeként" fordíthatjuk le közös nyelvre.

A napfiak valójában az ismétlődő toroni támadások miatt kényszerültek csatlakozni az Északi Szövetséghez 1678-ban, de ezzel csak növekedett a pyarroni vallási befolyás erősödésétől való félelmük. Nem minden alap nélkül: az erv hercegségekben máig megvan a törekvés a makacs Ranil-hívők áttérítésére. Emellett azonban a dwoonok több zászlóháborúban is kiállták a hűség és a fegyelem próbáját, a Szövetség pedig magas posztokat ajánlott fel megbízható dwoon fegyvertársainak.

A Naptáblákat, a dwoonok őseinek kőbe vésett törvényeit a város elpusztítása előtt Tiarnielben őrizték. A táblák kimenekítéséről szól az egyik legkedveltebb dwoon hősének, a Gurdennire-legenda, mely szerint egy, a Nap-papokat segítő nemes lovag az ereklyéket számtalan veszéllyel szembeszállva vitte Hadraven hegyére.

Ranil papjai váltig állítják, hogy a táblák közül egy sem hiányzik. Néhány törekvő, fiatal pap azonban olyan szövegösszefüggésekre lesz figyelmes, melyek arra utalnak, hogy a főpapok vagy tévednek, vagy tudatosan elhallgatják az igazságot. A közelgő zászlóháború árnyékában mind sürgősebb lenne tudni, mi van az elveszett kőlapokra vésve. Ámde ki kérdőjelezhetné meg a Naptanács szavait? És főleg ki merészkedne be Tiarniel elátkozott városába?

Társadalom

Az Unió különleges helyet foglal el Észak országai között, mert belső felépítése, lakóinak hite és gondolkodásmódja gyakran szöges ellentétben áll azzal, amit a Szövetség képvisel. Az itteniek immáron évezredek óta mereven ragaszkodnak hagyományaikhoz és erkölcseikhez, és közmondásos harciasságukból sem sokat veszítettek.

Az uralkodó osztály, a nemesség mára egyet jelent a lovagrendek tagjaival. Valamennyi rend a Nap egy-egy hősét tiszteli őseként, és szellemiségében hozzá igyekszik hasonulni. A lovagoktól a misztikus elmélyülés sem áll távol: különleges harci gyakorlatok segítségével törekednek Ranil Atya *átélésére*. E vallásos áhítat révén némelyek a *slan*ekhez fogható lelki harmóniára tesznek szert – ám nagy különbség, hogy ennek útja náluk a lovagi harcmodor. A Ranil-hitű paplovagok rettegett hírű harcosok, a pallos és a csatabárd forgatásának mesterei. Bár a legritkább esetben felszentelt papok, mély hitük révén istenük rajtuk

keresztül is kinyilváníthatja hatalmát az anyagi világban.

Egy-egy lovagrendnek – melyet a dwoonok *hemniss* néven emlegetnek – a nőket is beleértve több ezer tagja is lehet. Az Uniót féltucatnyi igazán tekintélyes és közel harminc kisebb rend irányítja. A nagyobbak, mint az Igaz Akarat vagy az Aranysugár rend egész tartományokat kormányoznak, és döntő szavuk van a Naptanácsban, az ország világi és papi rendjeinek gyűlésén. A közigazgatás és az adószedés mellett kötelességük a határ egy-egy szakaszának védelme, várak építése és saját haderő fenntartása. A rendi birtokokat a *hemniss*ek élethosszig tartó juttatásként osztják ki a lovagi családok tagjainak a hozzájuk tartozó jobbágyokkal együtt.

A *hemniss* meghatározó a dwoon nemes életében: beleszületik annak világába, itt tanítják, általában innen választja ki élete párját, és ezen belül jut mind magasabb méltóságra. Szinte az anyatejjel szívja magába a rend szellemiségét és legendáit, s felnőttként is hűen követi a tradíciókat. Nagyon kevés példa van rá, hogy valaki önként hagyja el a rendet, vagy hogy elárulja társait, s emiatt taszítsák ki maguk közül. Az ilyenek hazátlan kóborlókként járják az országot, és általában remete vagy útonálló lesz belőlük.

A felemelkedés lehetősége minden férfi rendtag előtt nyitva áll, örökletes címek nincsenek. Elvben az egyéni vitézségnek, bölcsességnek és kitartásnak köszönhető, ha valaki szép életpályát fut be – de mi tagadás, elég gyakori, hogy csak a megfelelő kapcsolatokkal lehet boldogulni. Bizonyos rendekben már évszázadok óta ugyanazon családok tagjai töltik be a nagykomturi posztot, ilyen a legtekintélyesebb Ranil-rendet vezető da Ranga nemzetség is.

A lakosság túlnyomó többségét kitevő közrendűek szinte mindnyájan parasztok, akik inuk szakadtáig dolgoznak, hogy eltartsák családjukat. Dolgukat igazán az teszi nehézzé, hogy az általuk megtermeltek felét be kell szolgáltatniuk uraiknak meg az egyháznak. Ez csupán azért nem vezet sorozatos éhínségekhez, mert Ranil kegyelméből a Vinali-medence földje mindig busásan fizet a földművesek munkájáért. A várjobbágyok élete némileg könnyebb. Ők kardjukkal szolgálják meg a nekik kiosztott parcellákat, ellátják a rendek várainak védelmét, és közülük állítják ki a híres dwoon nehézgyalogságot is. Háború idején felszerelésükről és ellátásukról a hemniss köteles gondoskodni. Költözködési joguk azonban éppúgy nincs, mint a többi parasztnak; de nem is akarnának elvándorolni, hiszen közös ősatyáik révén vérrokonságban állnak a földjeiket birtokló lovagrend tagjaival. A rokoni kötelék pedig nagy erővel bír, legyen bármilyen távoli is.

Umlar da Trassenir vitéz, ám nyakas nemes úr volt, akit néhány harcostársával együtt a Ranil-rend törvényszéke elé idéztek a XIII. zászlóháború idején. A lovag ugyanis tökéletesen kilátástalan helyzetben, a segédcsapatokat be sem várva vezényelt lovasrohamot a toroniak ellen, amely az egyéni vitézség diadala helyett több tucat nemes úr halálával végződő vérfürdőbe torkollott. Büntetése száműzetés volt, melyet rendbéli ellenlábasa, Sakras Dall mért ki rá, noha Trassenir mindvégig a lovagi erkölcsök szerint cselekedett. A kitaszított külhonba ment, és többé nem hallottak felőle.

3669-ben rejtélyes körülmények között veszett oda Sakras Dall, a Ranil-rendi lovagok elharessei rendházának agg komturja: egy ködös hajnalon oldalán hű kardjával sétára indult, ám később halálos sebekkel borítva találtak rá az árokparton. Az elősiető szolgák megesküdtek rá, hogy uruk egy csatabárdos árnyalakkal párbajozott, aki szertartásos kihívást intézett volt hozzá.

Attól fogva ötévente így végezte valaki a hajdani bírák közül. S mivel a dwoon hagyományok szerint a fiúk magukra veszik apáik becsületbeli kötelességeit, két esetben a már elhalt ítélkezők fiai szenvedték el a különös kísértet bosszúját.

A játékos karakterek egyikére is ez a sors vár, hacsak meg nem békítik valami módon a bosszúálló szellemet, melynek még nyughelyét sem ismerik.

Vallás

Bár számban talán a legkisebb csoportot alkotják, a legnagyobb tekintélynek az egyház tagjai örvendenek. A mindenkori főpapnak, Ranil földi helytartójának szava államügyekben is döntő súlyú. Valójában együtt kormányoz a Ranil-rend nagymesterével, és ha akadnak is köztük ellentétek, ezeket, ha tehetik, nem hozzák nyilvánosságra. Céljuk közös: fenntartani a dwoonok népének Vadon-béli menedékét, és hitüket megvédelmezni minden külső fenyegetéssel szemben.

Ranil papjai nemegyszer saját földbirtokkal is rendelkeznek, kézművesek és egyházi jobbágyok dolgoznak számukra. Leggyakrabban olyan nemesi sarjak választják ezt a hivatást, akik vagy gyöngék a fegyverforgatáshoz, vagy pallérozni kívánják elméjüket, amire otthon nem nyílik elég lehetőségük. A mély, áhítatos hit természetesen alapkövetelmény, de ebben amúgy is szinte minden dwoon egyként osztozik. A papok feladata az ünnepek lebonyolítása, a termékenység és bőség biztosítása, valamint a jóslás is.

Vallásuk központja Hadraven, a Felhők feletti város. Ez a hegyi kolostorváros a főpap, a ragyogás őrizőjének székhelye; itt működik a legtöbb könyvtár és teológiai iskola. Hadravenben gyűlik össze időről időre a Nap-papok konklávéja, hogy tanácskozzék a hit vagy az ország sorskérdéseiről.

„Az én gyülekezetem mindig helyes döntést hoz” – mondja ki a Naptáblák egyik sűrűn idézett sora. Ha tehát a Nap-papok tanácsa valamilyen kérdésben megegyezésre jutott, az ettől fogva a kinyilatkoztatás erejével bír, és tilos a lezárt kérdéssel kapcsolatban új eszméket, elgondolásokat hangoztatni – ami mostanra a gondolkodás megmerevedéséhez vezetett.

A dwoon jog, a *kadhún* nem uralkodók által hozott rendeletek és törvények összessége, hanem Ranil akaratának kifejeződése, maga az isteni vezérelv. Az északi erv országok törvényeit nem tartják magukra nézve kötelezőnek, ha azok bárhol is ellentmondásba kerülnek a szent parancsolatokkal. A *kadhún* része a vallási tanításnak, és magában foglalja a helyes élet valamennyi szabályát; azt is, amiről máshol például a kereskedelmi jog rendelkezik. A bíráskodás szintén Ranil papjainak feladata: általában a legnagyobb tudású bölcseket kérik fel erre.[7]

A szomszédos erv országokból jöttek számára embertelenül szigorúnak tűnnek az Unióban szokásos ítéletek: börtönbüntetés nem létezik, annál gyakoribb a csonkítás és a száműzetés, már egészen kis vétkekért is. A vallás szentségeinek meggyalázása főbenjáró bűn, melyért akasztás vagy élve eltemetés jár. És ugyan honnan is tudná a külhoni utazó, éppen mikor gázol bele a szent hagyományba? Viszont minden bűne megbocsáttatik, és tiszta lappal kezdhet új életet, ha áttér Ranil hitére.

A városi polgárok száma és jelentősége a négy-öt legnépesebb várost ki-

[7] A dwoonok vitás esetben gyakran folyamodnak istenítélethez, melynek elbírálását Ranil vére, a tűz végzi el. Tartományról tartományra változik, hogy a próbára ítéltnek milyen módon kell bizonyítania ártatlanságát: parazsat kell ennie, lángoszlopok között sértetlenül átkelnie vagy tűzön járnia.

véve csekély. Ők jobbára megtűrt jövevények, erv kézművesek és kereskedők, akiket rossz szemmel néznek az egyházi és lovagrendi méltóságok, és időről időre megpróbálnak nélkülük boldogulni. A Ranil-papság ugyanis sokszor őket teszi felelőssé a közerkölcsök hanyatlásáért, a vallási buzgóság megfogyatkozásáért, aminek gyakori következménye az idegenek kiűzése.

Mágia

Kétségtelen tény, hogy a Dwyll Unió területén a fénnyel mint paraelemmel kapcsolatos varázslatok könnyebben jönnek létre, mint bárhol máshol Észak-Yneven; ebben a hetedkor bölcsei joggal sejtik Ranil kegyét, bár felbukkannak olyan elképzelések is, hogy mindez a szférák rendjében bekövetkező hatodkori zavar egyik tartós mellékhatása. Akárhogy is, a helyzet az, hogy aki bűverővel akar világosságot gyújtani, errefelé könnyedén megteheti: ám ha nem tartozik a Napisten hívei közé, igen rútul járhat, ha rajtakapják, amint mohón dézsmálja kincseit.

Menekülésre csak akkor számíthat, ha valóban nyomós okból folyamodik a fény erejéhez – mondjuk, mert a sötétség urának egyik csatlósával keveredett harcba. Belőlük szerencsére nem sok akad dwoon földön, annak ellenére, hogy a papság különösebb válogatás nélkül az éjszaka rémei közé sorol minden sötét utat járó varázstudót, legyen az tiltott tudást hajszoló szerafista nemesúr vagy magát egyszerű iparosnak álcázó, de pincéje mélyén toroni rítusokat űző boszorkánymester.

Meglepő módon egy isteni hatalommal bíró sötét entitásnak is akadnak hívei Ranil földjén: őt Erlenor néven emlegetik. A neki szentelt barlangokban akkor áldoznak, ha valamit el akarnak titkolni a Nap mindent látó szeme elől. Doran bölcsei nemrég arra a következtetésre jutottak, hogy ez az entitás Morgena egyik káoszkori aspektusa, és a neki címzett, ma már senki által nem értett fohászokban valójában a naptüzektől kérnek védelmet a halandók számára.

A Dwyll Unióban az üresen kongó kincstárak egyáltalán nem számítanak ritkaságnak. A hatalmas hadsereg és végvárrendszer fenntartására, úgy tűnik, Észak-Ynev minden aranya kevés lenne; és akkor még nem ejtettünk szót a főúri menyegzők és temetések, a lovagi tornák és egyházi ünnepek költségeiről.

A dwoon nemesek a vámokon, a rendes, és a különböző címeken szedett rendkívüli adókon túl gyakorta kénytelenek kölcsönökhöz folyamodni, melyet főleg tiadlani és tarini bankházak folyósítanak számukra. Ennek fényében talán érthető, miért támogatják oly lelkesen az egyházat, ha a papok a hitetlen és erkölcstelen uzsorás népség kiűzéséről prédikálnak. Ha a bankárok elmennek, nem kell visszafizetni a kölcsönt; ha pedig megengedik számukra, hogy maradjanak, akkor ezért cserébe a törlesztés elengedését vagy tetemes összegű „ajándékot" lehet tőlük kicsikarni.

Falgorn Azgad Thardi, az egyik legnagyobb törpe bankház tisztességben megőszült feje azonban megelégelte a dwoon urak önkényeskedését, és egy csöndes éjen teljes házanépével útnak indult a határ felé. A hírt csendes megkönnyebbüléssel fogadták a nemesi udvarokban – nem úgy az elharessei Ranil-templomban, melynek főpapja népe legszentebb ereklyéi közül adott párat zálogba az aranykovácsok mesterének. A szent tárgyaknak mindenképp vissza kell kerülniük a fővárosba, de úgy, hogy a történtekről senki ne szerezhessen tudomást, mert a kirobbanó botrányt bizony csak vérrel lehetne csillapítani…

Kultúra

A dwoonok általában zömök, erőteljes felépítésű, diószín vagy mézszőke hajú, barna szemű emberek. Kitartóan és lelkiismeretesen dolgoznak, számukra a legnagyobb érték az elvégzett munka tökéletessége, legyen szó gyapjúfonásról vagy várépítésről. Megvetik a fényűzést, a henyélést, az élvezetek hajszolását. Külhoniak számára gyakran tűnnek nehézfejűnek és maradinak; ennek oka pedig évezredes szokásaikban keresendő.

A közrendűek és a nemesek öltözködési szokásai merőben eltérnek egymástól. Az előbbiek sötét vagy nyersszínű ruházatot hordanak: vastag zekét, posztónadrágot és facipőt vagy csizmát. Nem is igen öltözködhetnek másként: szigorú törvények tiltják, hogy a pórok tarka vagy méltóságteljes ruhadarabokat öltsenek magukra. A nemesség és a főpapság viselete merev és nehéz, színei harsányak és túlzóak: lila, vörös és sárga kelmék kavalkádja. Ranil szimbóluma gyakorta díszként is megjelenik ruházatukon, ékszereik is meleg színű fémekből – rézből, bronzból, főrendeknél olykor vöröslunirból – készülnek.

A női ruhák egyrészesek, csípőben széles sálövvel, efölött rövid, begombolatlanul viselt rövidujjas kabátkával. A hölgyek fejét keményített, bonyolultan elrendezett főkötők és fátylak fedik; hajukat hátrafésülve és összefogva, a hajadonok kibontva és göndörítve hordják. A férfiak állógalléros inget, és – erv hatásra – szűk nadrágot viselnek, amely fölé szintén széles övvel összefogott bő köntöst vesznek, vagy kurta köpönyeget kanyarítanak. Ünnepek alkalmával sokszor hordanak áttört díszmellvértet vagy arra hasonlító zekét. Fejükön a jellegzetes dwoon kalap, a *takkun*, melynek jobbra-balra kinyúló sarkai lekonyulnak, így csónakot vagy félholdat formáz. A fiatal férfiak apródfrizurát viselnek, az idősebbek viszont többnyire tarra borotváltatják a fejüket, amihez dús, csak módjával nyírott szakáll járul.

Városok és utak

Noha Kyria korában több nagyváros is virágzott a Vinali-medencében – például Cyannatrin, a Weila-katedrálisáról elhíresült metropolisz, Zanna-Eyc vagy Ychar-Syr –, a káoszkor háborúiban ezeknek még az emléke is elenyészett. A városok hálózata ma is ritkás; az utak csomópontjánál létrejött településeket legfeljebb tíz-tizenötezer ember lakja. Erős kőfallal kerített település ennél jóval több van, és szinte minden falut sáncok öveznek. Az általában emeletes kő- vagy téglaházak, magtárak szűk helyre zsúfolódnak össze, közöttük csak keskeny sikátorok vezetnek. A kapukkal ellátott, labirintusszerű utcák, a szurokköntővel ellátott zárterkélyek és az erődített templomok mind-mind a toroni hódítók elleni védekezés céljait szolgálják.

A dwoonok igazi mesterei a várépítésnek, bár nem tagadják, hogy építészeti tudásuk jó részét a törpéktől szerezték. A körbástyákkal, árkokkal és elővárakkal védett erősségek, a titkos alagu-

tak és kazamaták szövevénye összefüggő rendszert alkot a toroni határ szinte egész hosszában. A Vinali-medence síkföldjén épült váraknak, a lovagrendek központjainak védelmét többszörös vizesárkok és sáncrendszerek erősítik. Az egyes várak között a naptornyokon keresztül továbbítják a híreket. A százegy torony mindegyike maga is valóságos erődítmény, melynek helyőrsége tükrök segítségével tartja a kapcsolatot más tornyokkal és a központi parancsnoksággal, Davalonnal.

Mindmáig Kyria emlékét őrzi egész Észak leghosszabb hídja, a Fekete Mérföld. Az ötvenhat ívvel púposodó hátú, ma is használatban lévő híd valójában több mint egy mérföld hosszan feszül az Armagass ártere fölött Elharesse városánál.

Az egyszerű elmék többnyire azt hiszik, hogy a Dwyll Unió nevezetes hídja azoknak a bazalttömböknek a színéről kapta nevét, melyekből épült. A helyiek azonban tisztában vannak vele, hogy az elnevezés a gyászra és a halálra utal – arra, hogy a hídról gyakorta vetik magukat a folyóba a reménytelen szerelmesek, elcsapott papok, tönkrement gazdák és törvény elől bujdosó bűnösök. Északi magiszterek szerint a Fekete Mérföld sugalmazta reménytelenség és kétségbeesés adja meg az utolsó lökést ezeknek a szerencsétleneknek; és hogy egyes ősi ábrázolások alapján feltehető, hogy az építmény csak a hatodkorban nyerte el mai színét. Hogy minden igaz-e, vagy sem, nem tudni; mindenesetre emberemlékezet óta az első, akit a hídon mosolyogni láttak, Airun al Marem volt, Darton prófétája.

Az országutak állapota már korántsem ilyen jó. Van ugyan néhány tisztességgel karbantartott hadiút, de a többi, külországi kereskedők által is használt útvonal bizony gyakran járhatatlan a sártól és a folyók áradásaitól. Ez és a lovagrendek széthúzása akadályozza a kereskedelmet; pedig az erv országokat az Unió területén áthaladó kereskedőutak kötik össze Toronnal.

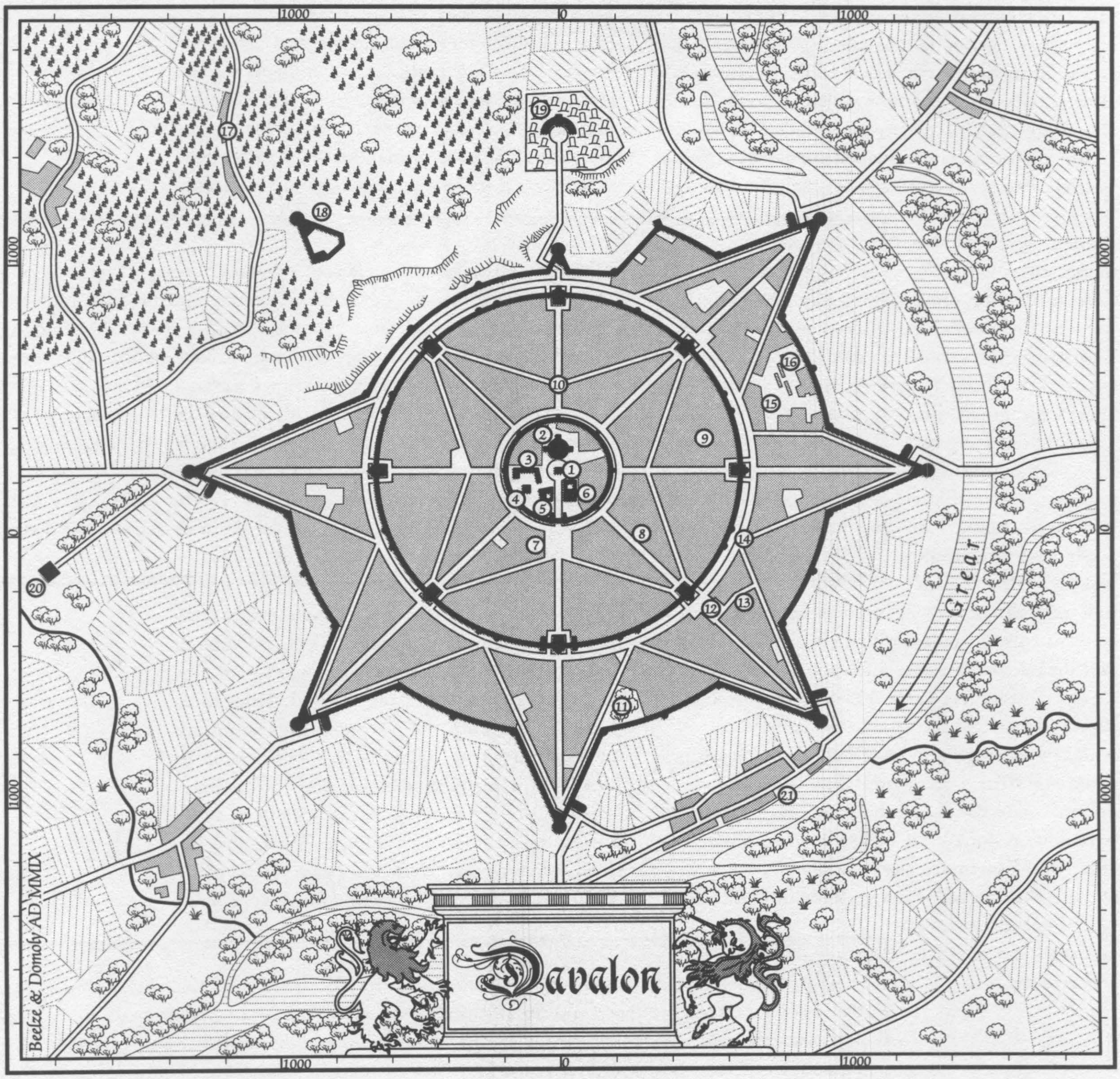
A Dwyll Unióban virágzik a folyami hajózás: gyakorta látni a kanyargós folyókon alacsony építésű, gabonával, érccel és kővel megrakott bárkákat. A folyók széles árterei és a hídépítés elhanyagolása miatt nagy szükség van a révészekre, akik jégzajlás után rögtön megjelennek sajkáikkal és masszív kompjaikkal a veszélyes vizeken.

Adwoonok már Ziron-hegységbeli otthonukban festett és faragott faoszlopokat állítottak a nevezetesebb események emlékére: így jelölték meg a csatatereket, nagy hőseik sírját és törzsi gyűléseik színhelyét. E szokásukat a Vinali-medencében is megőrizték, de ma már kőből kifaragott sztéléket emelnek. Ezeket az akár a harminc láb magasságot is elérő, négyzet alapú oszlopokat a szigorú ikonográfiai hagyománynak megfelelő faragványokkal díszítik, melyek rajzos formában mesélik el a sztélé fölállításának miértjét. Az oszlop csúcsát időről időre megújított aranyozás díszíti; tövénél általában kisebb méretű Ranil-oltárt is elhelyeznek, melynek fedele alatt mindig lobog az áldozati tűz.

A legnagyobb ilyen oszlopot Davalonban emelték a XVIII. század végén, a lovagrendek nagymestereinek gyűlését megörökítendő. Azóta is ennek tövében, nyílt téren ül össze az országnagyok tanácsa, ha a haza végveszélybe kerül.

Davalon

A százezres Davalont, az egyetlen valamirevaló nagyvárost, minden dwoon büszkeségét a Szövetséghez való csatlakozást követően építették törpe mérnökök segítségével. Teljes nevének – *Daew Alon siundgeriss Ranilhada* – jelentése „a Nap Atya népének gyűlésköve”. A bevehetetlennek tartott város jelzőtűzként ragyog az éjszakában, és nem csak képletes értelemben. A fellegvár hegyén emelkedik ugyanis a központi naptorony, melynek tetején a Napkristály fénylik immár kétezer esztendeje. A kristályból az első csillag felbukkanásakor szemkápráztató fény tör elő, mely kellemes ragyogással ajándékozza meg a hegytetőről lefutó nyolc sugárút mindegyikét. A Grear folyó egyik mellékága is itt kanyarodik hirtelen délkeleti irányból délnyugatra, sebes vize elfolyik a város mellett, egyik kisebb ága pedig itt egyesül vele. A két folyó közötti földnyelvet a Daibol-hegység lassan ereszkedő láncának nyúlványa tölti ki. Erre a fenn-

1 – *Központi naptorony*
2 – *Nagytemplom*
3 – *Naptanács*
4 – *Gyűléskő*
5 – *Ranil-rend palotája*
6 – *Aranysugár lovagok rendháza*
7 – *Szövetségi vendégház*
8 – *Maghri bankház*
9 – *Üvegfúvók utcája*
10 – *Térkapu*
11 – *Gyógyító fény ispotály*
12 – *Marhavásártér*
13 – *Mészárosok utcája*
14 – *Szénások tere*
15 – *Medvebarlang kaszárnya*
16 – *Katonai istállók*
17 – *Pincesor*
18 – *Alkony-erőd*
19 – *Hamvak mezeje*
20 – *Újévi templom*
21 – *Kikötőpart*

síkra épült a fellegvár és a főváros jó része. Az északi oldal védelméről a természet gondoskodott – függőleges sziklafal állja útját annak, aki erről próbálná megközelíteni a fővárost. A másik három irányból mesterséges árok húzódik a város körül.

Az egész főváros gondos tervezés eredménye, fokozatosan emelkedő teraszok egymásutánja. A falakat nem zsinóregyenesen építették, ívük enyhén kifelé hajlik. Mindez csak erősíti a monumentális benyomást, amelyet a város a szemlélőre tesz. Az egyes szintek magasságát az aranymetszés szabálya szerint számították ki. A falak hajlata, a lépcsők fölfelé igyekvő szalagja a szemlélő tekintetét felfelé, a tetőteraszra, a vallásos szertartások színhelyére irányítja. Ott tündököl a sárga mázas téglával borított szentély, Ranil isten kupolás nagytemploma. Közvetlenül alatta épült az országot vezető Ranil-rend palotája, egyben az uralkodó sen lakhelye.

Davalonban él és munkálkodik az ország mesterembereinek tekintélyes hányada. A legtöbb külhoni kalmárral is itt lehet találkozni – noha számukra csak egy szűkös, elkerített városrészt jelöltek ki, ahová napszálltakor vissza kell térniük, befolyásukat és a főváros kozmopolita nyüzsgését így is kárhozatosnak tartják Ranil keményvonalas papjai.

Davalontól nyugatra, még jóval az erődítményeken kívül egy magában álló épületet láthat a vándor. Ez az újévi ünnepségek temploma. Teraszán egy kőtömb áll négy oszloppal; árnyéka az égtájak és az évszakok meghatározására szolgál. A kétszer négy emeletnyi, karcsú épületbe kétszer négy nyílást vágtak, ezeken süt be a kelő nap a napfordulók és napéjegyenlőségek hajnalán, de Ranil hívei más jeles égi eseményeket is méltó módon ünnepelhetnek meg a szent épületben. Az újévi templomtól kőlapokkal kirakott út vezet két sor ősöreg hársfa között a város kapujáig.

Gazdaság

A Dwyll Unió immár évezredek óta a Szövetség és Toron ütközőállamaként él, ezért gazdasági életét kénytelen volt alárendelni az örökös háborúk kívánalmainak. A parasztságra aránytalanul nagy teher nehezedik: ők töltik föl terményekkel a központi raktárakat, ők robotolnak a várak építésénél, és végső soron az ő adóikból állítják ki a fényes lovagi hadakat is. A dwoon *hemniss*ek akár összesen öt-hétezer jól felfegyverzett lovagot is képesek csatába küldeni; ehhez járul még a nehézgyalogság, az íjászok és a könnyűlovasság ötvenezer fős tömege. Az Északi Szövetség egyetlen állama, még a gazdag Erigow vagy a vitéz Eren sem tart állandóan fegyverben ekkora sereget – elképzelhető, milyen terhet jelent ez a korántsem olyan jómódú Dwyll Uniónak. Joggal merül föl a kérdés, hogy ez a dúsan termő, kereskedelmi szempontból jó helyen fekvő ország miért ilyen elmaradott északi társaihoz képest. A válasz ismét csak a dwoonok maradi természetében és az ismétlődő háborús pusztításban keresendő, amely időről időre lakatlan pusztasággá változtatja a déli tartományokat.

Az Unió nem dúskál bányakincsekben, bár a Pidera keleti lejtőin, a toroni határ közelében akad néhány vasbánya, a Daibol-hegységben pedig ólomércet és ezüstöt fejtenek. Ebből az ólomból készülnek az egész Északon használt íróveszszők. A bányák jó része egy vállalkozó szellemű gianagi törpecsalád, a Grómssák kezén van, akik évszázadok óta hozzák felszínre a hegymély kincseit. A síkvidék agyaggödreiből és a Pidera kőfejtőiből származik a várak, templomok építőanyaga, a tégla és a mészkő.

Minthogy az ország bő harmadát ma is erdők borítják, fa bőséggel áll a dwoonok rendelkezésére. A tölgyből tetőt, falat és bőrcserző anyagot

Időről időre híre megy, hogy az Uner-Daibol hegyipatakjai drágaköveket – rubint és zafírt – görgetnek medrükben. Az első kincskeresők mesés gazdagságra tesznek szert, ám a nyomukban érkező falka előtt mintha elapadnának ezek a források, és verítékes munka árán sem találnak semmit. Talán a hegyek szellemei játszadoznak az emberméppel?

készítenek, a puha hársból bútor lesz, de erre előszeretettel használják a fenyőt és a bükköt is. Utóbbiból jóféle faszenet is égetnek.

A folyók menti mocsárvilág lakói halászok és pákászok. Az elkerített holtágakban halásznak, nyájaikat a magasabban fekvő részeken legeltetik; a lápos vidéken pedig víztűrő gabonaféléket – hajdinát és rizst – termesztenek. Az általuk fogott édesvízi óriástok, süllő és harcsa eljut a nagyurak asztalára is. Utazók feljegyzéseiből tudjuk, hogy „e kis falvak lakói igen nagy bőséggel hordtak a terített asztalra mindennémű víziszárnyast és halfélét".

A magasabban fekvő, száraz sík- és dombvidéken sűrűn található falvak lakói búzát, rozsot és árpát termesztenek. A birkát különös módon elsősorban nem gyapjáért, hanem húsáért tartják, de kövér gulyák is legelnek a lovagrendek szemhatárig nyúló birtokain.

A Nap gyermekei különösen megbecsülik a gyümölcsféléket, mert úgy tartják, ezekben sűrűsödik össze Ranil atya éltető fénye. Konyhájukban is nagy szerephez jutnak frissen és aszalva egyaránt. A Davalon környéki domboldalak minden tavasszal fehérbe és rózsaszínbe öltöznek, amikor virágozni kezdenek a cseresznye-, alma- és szilvafák. Az itt termelt bor jó hírnévnek örvend még Erigow-ban is, ahová főleg a könnyű, fanyar *erdneki vörös*, a muskotályos ízű *pelhha*, a Davalon környéki szőlők *fekete bor*a és a dióra emlékeztető aromájú, rozmaringgal ízesített *ileki* jut el.

A dwoonok ügyes kezű és gondos kézművesek, habár kevés árucikkük kerül ki az országból; ilyenek a finoman cizellált lemezvértek és lovagi fegyverek. Kőfaragóik és palléraik építik a legidőtállóbb épületeket, amelyeket emberkéz mágia nélkül emelni képes. Talán még a kyrek örökösei sem versenyezhetnek azzal a pontossággal, ahogy Davalon városfalának köveit összeillesztették: a habarcs nélkül készült ciklopfal egyetlen köve sem lazult ki magától az elmúlt kétezer évben. Ám ha más nem is, az ismétlődő háborúk bizony mindig adnak munkát a helybéli mestereknek.

Itt tevékenykednek az Északi Szövetség legjobb üvegművesei is. Szakmai fortélyaik legjavát szent titokként kezelik, hiszen legfőbb megrendelőjük Ranil egyháza. Különlegesen simára csiszolt tükrök, bonyolult lencserendszerekből álló távcsövek és fényvetők kerülnek ki a kezük alól: ők építették ki az Unió határvidékén álló naptornyok heliográf-hálózatát, és nekik köszönhető, hogy a zárt termekben álló oltárok állandó napfényben fürödhetnek.

A napfiak előkelői nem foglalkoznak alantas kupeckedéssel, országuk pedig önellátó, így – noha az Unión több fontos kereskedelmi útvonal is áthalad – az északi kereskedelemben csak

Igen olcsó, mindenki által kedvelt eledel a hagyma is, amelynek legnagyobb, ökölnyi fajtáját Hilom környékén termesztik. Itt minden évben hagymavásárt is tartanak, melyre távoli földről is eljönnek a vevők és eladók, a csepűrágók, tolvajok és szájtátiak. A vásárban számtalan érdekesség csábítja a pórnépet: van itt táncoló kékmedve és szakállas törpenő, nyílvesszőt röptében elkapó tiadlani, dzsad kötéltáncos és vasat hajlító aszisz díjbirkózó; van kristálygömbje fölé hajoló gnóm jövendőmondó és rongyokba öltözött, pár rézért eleven békát is felfaló goblin bolond. Persze a vágott szemű bábmester, a kardot nyelő dzsad késdobáló, meg a többi vándorkomédiás kalapjába csak addig csörgedeznek a rézérmék, míg el nem kezdődik a hagymák versenye, melyen megméretnek a környékbeli gazdák oly sok gonddal nevelt hagymafejei.

A hilomi Ranil-templom díját a legnagyobb vörös- és lilahagymák nyerik; ám az igazi látványosság csak a csengő ezüstök átadását követően kezdődik. Ekkor mérik össze erejüket a környékbeli ifjak és az olykor messzi országokból érkező idegenek; ekkor derül ki, hogy van-e köztük olyan férfi, aki még a hagymák ünnepén sem sírja el magát. E szégyent elkerülendő a hősök szinte mindegyike keményen edzi szaglószervét a verseny előtt; bár még ennek tudatában is meglepő látvány, ahogy egyik-másik veterán zsoldos záptojást morzsol szét az orra előtt, vagy amikor a kegyelmet nyert rablógyilkos pár rézpénzt fizet, hogy estére bevackolhassa magát valamelyik disznóólba.

mint vámszedők vesznek részt. Az országban uralkodó puritán szemlélet miatt a közrendűek luxuscikkeket alig vásárolnak. A toroni kalmárokkal való üzletelést törvény tiltja a dwoon alattvalók számára, ezért jutnak szerephez a közvetítőként fellépő erv kereskedők. Ők – illetve megbízóik, az egyházi rendek és a klérus – fölözik le az északra hajtott marhacsordák után járó haszon javát is.

Az arany szent fém, hétköznapi célokra felhasználni nem szokás, így a Dwyll Unióban nem vernek aranypénzt, inkább ezüsttel fizetnek. A szinte tökéletesen tiszta, bár csúnyának tartott apró érméken a Ranil-rend nagymesterének – jelenleg Ral da Rangának – képmása látható. Pénzváltótól függően körülbelül 8,5-9 ezüstgaras ér egy erigow-i aranykoronát Davalonban; melyet egyébként a Szövetség más országaihoz hasonlóan szívesen használnak nagy értékű kifizetésekre. Az Unióban járva sok esetben nincs is szükség készpénzre, mert annak használata az élet sok területén még nem magától értetődő: az adókat terményekben fizetik, a fogadós szívesen elfogadja a fazekas egy-két korsóját az éjjeli szállás fejében, és így tovább.

Tudnivalók

Nem árt tudni, mi vár az idegenre, amikor a Dwyll Unió felé veszi útját. A vándor az ervvel és az ilarral valahogy elboldogulhat, habár kevesen beszélnek idegen nyelveket, a dwoont pedig igen nehéz megtanulni. Arra is föl kell készülnie, hogy sehol nem számíthat különösebb kényelemre. Fogadót csak a

nagyobb városokban talál, de szolgáltatásaikban ezek is elmaradnak az Észak más tájain megszokottól: sok helyen előfordul, hogy a fáradt vándor az ivóban, lócákon kénytelen álomra hajtani fejét. Viszont az árak alacsonyak, és hamar meg lehet kedvelni a dwoon konyha egyszerű, házias ízeit. A nemesi származásúakat természetesen tárt karokkal fogadják a lovagvárakban – a vendégbarátság még a más hitűeket is közelebb hozza egymáshoz. A nép amúgy is jóindulatú, és kérés nélkül ad fedelet, de ne várja senki, hogy különösen szívélyesek és oldottak lesznek idegenek jelenlétében.

A dwoonok többségéről azt tartják, hogy meglehetősen hirtelen haragúak. Könnyű őket fölbőszíteni; de ha van valami, amiért még a legjámborabb is biztosan fegyvert ránt, az Ranil gyalázása. A külhoninak érdemes hát óvakodnia a tréfásnak szánt megjegyzésektől, mert az ilyesmi nem egy esetben vezetett már emberhalállal végződő összetűzéshez. Nem bölcs dolog nyíltan büszkélkedni azzal sem, ha más valláshoz tartozik az utazó.

A közbiztonság változó: a városokban és erősségekben gyakorlatilag tökéletes, de az országutakon, a ritkán lakott vidékeken és erdőségekben az óvatlanoknak könnyen bajuk eshet.

A dwoonok többsége retteg a sötétségtől: úgy tartják, hogy ilyenkor összemosódnak a Vadon és az Árny Nélküli Birodalom határai, és Driegde az óvatlanok lelkéhez férkőzhet. Csak azok védettek tőle, akiknek kikezdhetetlen a hite – a gyarlóbb emberek kénytelenek hétköznapi módszerekkel védekezni az éjszaka hatalma ellen. A napfiak házaiban ezért ég egész éjszaka a mécses vagy a faggyúgyertya; de még a szegényebbek is ügyelnek arra, hogy hajnalig ne fulladjon fekete koromba kemencéjük izzó parazsa. A leggazdagabbak váraiban és a templomokban örökfényű mágikus gömbök adnak világosságot, az őrposztokon pedig még a legnagyobb nyári melegben is tüzek égnek éjszakánként. Jó üzletbe fog hát, aki viaszt vagy olajat szállít az országba…

A vándoroknak észben kell tartaniuk: a Ranilhívők óvakodnak attól, hogy a sötétedés otthonukon kívül érje őket. Ha mégis úton találja őket az alkonyat, még teliholdas éjszakákon is fáklyát gyújtanak. Ez persze nem nyújt tökéletes védelmet, így az éjjel érkezőt mindenképpen bizalmatlanság fogadja; ha pedig útját láthatóan nem óvta a szent fény bűvköre, a világtól elzárt falvakban bizony úgy bánnak vele, mintha a sötétség démoni lovasaként kérne bebocsátást.

Eren

A mutatványosok szüret után érkeztek, amikor a délutánok aranya még utoljára feltündököl a hideg viharok és a havas fellegek érkezte előtt. A hordókban már erjedésnek indult a csiger, és a porták előtt hosszú vesszőkön rozsszalmából font almákat, virágokat és termékenységidéző hímtagokat lengetett a síkság felől érkező szél. Esténként nevető fiatalok és gyermekáldásra váró házasok hajoltak össze a szerelmet és termékenységet jelképező szalmagyümölcsök alatt, hátha megáldja őket Ellana.

Lagon az évnek ezt a szakát szerette a legjobban. Ilyenkor még nem csípte lábát a hideg, ha a szomszédos tó sekélyesében békákra vadászott – a halak, mint ahogy az erdő vadjai is, az úrhoz tartoztak. Ugyanakkor a gyümölcsszüretet már maguk mögött tudták; az almák a pincékben vagy a hordókban, boglárkasárga nedűvé nemesedve pihentek, a bárányokat eladták, az őszi szántásra még várni kellett. Ezekben a hetekben volt leginkább szabad, és ilyenkor kísértették meg az álmok is: hogy egy napon kiváltja magát és az anyját, és Masgarba költöznek. Végtére is kosárfonóra mindenütt szükség van. Egészen merész álmaiban pedig még erre sem volt szükség, mert kincsekkel megrakodva tért vissza világcsavargásából. Harcosnak látta magát; máskor bűvölő dalnoknak, tüzet fújó varázslónak, solymásznak egy úr udvarában. Éjjelente úgy feküdt le, hogy mindez lehetséges. Reggel már tudta, hogy nem az; mégis becsben tartotta az álmodozások édes pillanatait.

A mutatványosok egy másik, lehetségesnek képzelt világot hoztak magukkal, noha sejtette, hogy a kiméra valójában nagy testű kutya, hátára ragasztott kecskefejjel, kígyóbőrrel vont farokkal; és a világ leggyorsabb emberénél is akadnak fürgébbek. A világ leggyönyörűbb asszonyának arca is más talán napvilágnál, mint a fáklyák sejtelmes fényében vagy az áttetsző fátylak mögött. A falu férfiemberei így is szépnek mondták, és feleségeik is épp elég dühösnek tűntek.

A pirosra és sárgára festett kocsik, tarka vászonkerítéssel körbefogva, a fonó udvarán álltak, ahol a táncmulatságokat, hitmagyarázatokat és a vesszőzéseket szokták tartani. A kaput két faragott oszlop alkotta; a fölfelé tekergő kígyószörnyek megbűvölték a bámészkodó, kerítés fölé ágaskodó gyerekeket. Hogy beléphessenek, fizetniük kellett; de fizetségnek éppúgy megtette a csirke, ölnyi széna, az almabor is, mint a pénz. A mutatványosok jól ismerték a falvakat és a bennük lakókat, ennek megfelelően szabták csodáik árát.

Később Lagon megtudta, hogy mégsem távoztak egészen üres kézzel: noha látványosságaikat olcsón mutogatták, este, amikor megpendültek a lantok és fáklyákat gyújtottak az udvaron, kockák és kártyák is előkerültek. A szerencse pedig a csepűrágókat pártolja.

A gyep vetélkedők színtere lett; a falusi férfiak összemérhették erejüket az erős emberrel, az asszonyok titkon szépségüket a világ legszebb nőjével, aki kocsija bakján lógázta fehér lábát és majszolta az ő kertjeikben szedett sárga almát. Lagon nem gondolta, hogy valóban világszép lenne, még ha haja a földet verdesi is; de azért nem merte a szemébe nézni. Az egyik kocsiban pedig, rácsok mögött, göthös alak gubbasztott.

Lagon ekkor látott először elfet: sovány volt, arca halottsápadt, szeme körül vörös karika, mintha vért sírt volna, és fülei olyan irdatlan hosszúak, hogy feje búbja fölött összeérinthette volna hegyüket. Épp, amilyennek képzelte őket.

– Ne dobálják, ne bökdössék, és legfőképpen: ne etessék! – nevetett a mutatványosok vezetője a kocsi mellett, elszórt vihogás volt rá a válasz az asszonyok felől.

Lagon az elfet nézte a szalmazsákon. A vékony csuklón karperecek csörögtek, valahányszor megmozdult. A keskeny szempárból álnokság sütött. Lagon érezte, ahogy feltámad benne a düh: hát ilyen az ellenség, puhány kígyó, amelyik az emberek romlására tör. Eddig csak történeteket hallott a népükről, most azonban beigazolódni látta a mendemondákat – valóban gőg és engesztelhetetlen gyűlölet sugárzott a beesett arcról.

– Úr volt ő a saját hazájában – mondta a mutatványos –, ki tudja, hány ember gyilkosa. Hiszen ezek tovább élnek, mint a fák, és minden évtizeddel egyre sötétebbre érik bennük az alattomosság. Amikor elfogták, mégis úgy sírt, akár egy csecsemő, mert minden elf gyáva, és gaztetteiket szolgáikon keresztül végzik el; olyan emberek által, akik fajuk árulói lettek. Nem ereniekkel persze – tette hozzá, amikor a falusiak gyűrűje szorosra húzódott a kocsi körül. A lányok nyakukat nyújtogatták, hogy jobban lássanak. – Nem, a mi népünk nem ilyen aljas.

Az elf ekkor karjába temette arcát és nyüszíteni kezdett. Lagon megvetően mérte végig, undor és harag fogta el. Gyilkos féreg, volt a nyelve hegyén, de nem merte kimondani.

– El tudjátok képzelni, hány esztendeig fog még élni ez az átkozott? – kérdezte a mutatványos elégedetten. – És soha nem szabadul! Bezárva fog sínylődni örökké, mert ez a sorsuk azoknak, akik gonosz ármányokkal az ereniek ellen törnek! – Azzal botját végighúzta a rácson. A zörgésre az elf összerezzent.

Aztán a bot jobbra lendült.

– Nem kevésbé gyűlöletes, ám jóval veszedelmesebb az elfnél a kiméra. Ilyen szörnyeteget nem láthattatok még soha; Toron bugyraiból loptuk ki, hogy megmutathassuk nektek. Erre!

A falusiak továbbsodródtak; a sarokban kuporgó elfnél jóval érdekesebbnek ígérkezett a csak hallomásból ismert háromfejű szörny. Lagon is arra indult, de még egy utolsó pillantást vetett a fogolyra.

Visszajövök, ígérte némán.

Az esti játékok, a világ legszebb asszonyának tánca és a fogadások veszteseinek veszekedése elfeledtették vele, hogy szándékában állt igaz emberként az ellenség arcába köpni. Aztán meg akarta, nem akarta, hazazavarták. Csak jóval éjfél után osont vissza, amikor már szinte mindenki nyugovóra tért, csupán a világ legfürgébb embere és az erőművész motyogtak egymásnak töredezetten az egyik feldőlt bódén üldögélve. A zászlók, szalagok varjúszárnyakként csattogtak a kihunyó fáklyák pisla fényében.

Lagon átbújt a vászonkerítés alatt, hogy a két részeg meg ne pillantsa. Meztelen talpát harmatos fű fürösztötte.

A kocsik sötét félkaréjban álltak, csak halk horkolás reszelt egyikből-másikból. Az elfet rejtő ponyva alól semmi nesz nem hallatszott. Talán alszik, gondolta Lagon, és óvatosan becsúsztatta kezét a vászon alá, majd fölemelte. A szíve a torkában dobogott. Már nem tűnt olyan nagyszerű ötletnek megalázni az elfet; közel s távol sehol egy felnőtt, aki segíthetne; ha a fogoly hosszú karjával kinyúl a rácsok közül és megszorítja a gigáját...

A kocsi üres volt.

Lagon feljebb lebbentette a vásznat, hogy a fáklyák fénye beessen a rácsok között, hátha a szalmazsák és az elf alakja egybeolvadt a sötétben. De nem, nem tévedett.

Zavartan ejtette le a ponyvát, és megborzongott.

Az elf megszökött!

Elhátrált a kocsitól, és körülnézett, de már a részegeket sem látta; bizonyára behengeredtek valamelyik szekér alá, hogy ott aludják ki a mámort. Kiáltani akart volna, hogy felriassza a mutatványosokat, a szorongás azonban lakatot forrasztott nyelvére. Egyedül volt a sötétben, az elf pedig szabadon kószált!

Valaki lelépett a szomszéd kocsiból és az egyik körtefa felé indult. Lagon fellélegezve eredt a nyomába.

– Uram… – kezdte, miközben a férfi, neki háttal, kigombolta a nadrágját. – Uram…!

Amint megpillantotta a mutatványos arcélét, megtorpant, és szájához kapta kezét.

Az elf állt előtte és nyugodtan vizelt.

Lagon kiáltott, aztán ismét teleszívta tüdejét levegővel, ekkor azonban a másik dolga végeztével felé fordult, a fiúba pedig beleszakadt a hang, mert az elfnek nem volt füle. Aztán látta, hogy mégis van, de nem nagyobb bármelyik emberénél. Arca éppolyan keskeny volt, mint délután, a szeme viszont már nem tűnt vágottnak, és vért sem könnyezett.

– No? – kérdezte a férfi, és elvigyorodott. – Csak nem elfet láttál, kiskölyök?

– Hogy…?

Lagon örült, hogy mindent beborít a sötétség, és nem látszik égő arca. Hát egy embert nézett ő elfnek? És nem is csak ő, de az egész falu?

– Tudtam ám, hogy nem is vagy elf – mondta, mert fájt a férfi gúnyos mosolya.

– Dehogy tudtad! A színek, a fények, a harsányság… ezek megtévesztenek bárkit. Én pedig jó elf vagyok. – A másik hangját büszkeség színezte. – De neked már ágyban a helyed.

A kapu felé terelte, mintha kisliba lenne. Lagon szégyenkezve, duzzogva ment előtte, és nem állta meg, hogy oda ne vesse:

– Én ugyan nem lennék büszke arra, hogy *elfként* mutogatnak!

A férfi megállt, Lagon vállára tette kezét, aki visszafordult, és fölnézett a komoly arcba.

– Fontos feladatot végzek – szólt a mutatványos szemrehányón – Ez nem olyan, mint a golyóbisok táncoltatása vagy a szoknyalobogtatás! Ők itt – intett fejével a kocsik felé – azért vannak, hogy szórakoztassanak. Én pedig azért, hogy emlékeztessek.

Lagon csak nézte.

– Nem érted – mondta szelíden a férfi. – Amikor a rácsok mögött vagyok, nem engem gyűlölnek, hanem őket. Minél hívebben alakítom az elfet, annál nagyobb szolgálatot teszek. Mert emlékeztetlek benneteket arra, hogy milyen nyomorúságos, alantas és gyáva népség. Másokat talán megtéveszthetnek; de minket nem.

Lagon összehúzott szemmel nézte; talán be akarja csapni? Ám a férfi őszintének tűnt.

Ismét elindultak; a fiú elgondolkodva hallgatott.

– És az igazi elfek? – kérdezte a kapuban.

A mutatványos arca merevvé és kifürkészhetetlenné vált.

– Ők épp ilyenek – mondta végül. – Valahánnyal találkoztam, mind gyűlöletesnek bizonyult. Átkozott még a lábuk nyoma is. Ne feledd!

– Nem felejtem – ígérte Lagon.

A férfi lehajolt és az arcába nézett, mintha azt kutatná, valóban így lesz-e. Sokára engedte csak el a pillantását.

– Helyes. Egy napon, remélem, elfet ölsz majd!

– Igen – felelte Lagon, és sarkon fordult, hogy hazafusson.

Másnap a mutatványosok továbbálltak, de a férfinak igaza volt: Lagon nem felejtette el, milyenek az elfek. Aznap éjjel nem arról álmodott, hogy varázsló lesz, alabárdos vagy hintóhajtó – a szépek népére vadászott, az ő vérük festette vörösre lándzsáját, és a herceg arany rózsát tűzött mellkasára érte.

Eren Hercegség

Terület: 216 000 négyzetmérföld (É–D ~500 mf, K–Ny ~650 mf)
Népesség: 5 550 000 fő, fontosabb városok: Eren (120 000 lakos), Raveen (40 000 lakos), Masgar (30 000 lakos), Ganelaren (22 000 lakos)
Átlagos népsűrűség: 26 fő/mf^2
Államforma: hercegség
Lakosság: erv, törpe
Nyelv: erv
Vallás: a pyarroni és a törpe pantheon tisztelete
Pénznem: korona

Domborzat és természeti adottságok

Eren a szelíd dombvidékek és vadregényes hegyek országa. A Traidlan-hegység sötét fenyveseit csak a folyóvölgyekben pettyezik zöldellő irtásföldek és a sóbányák aknái. A szürke hegyormokon télről maradt hófoltok és törpefenyő-bozótok tarkállanak; zerge, hiúz és az emberre is veszedelmes hópárduc járja ezt a vidéket. A vonulatot megszakító hágókat[8] mintha késpenge metszette volna a hegyek kemény gránitjába. Délkelet felé haladva ellankásodik a hegylánc, hogy aztán a Kermir-puszták fűtengerébe olvadjon.

A hegyek félkaréjától közrefogott ország hol a nyugati mezőségek langyos esőiben fürdik, hol Tarin fagyos leheletét érzi. A telek hidegek és bő havazással járnak, a nyarak hol esősek, hol aszályosak Arel úrnő kedve szerint.

A folyók igen bővizűek és általában erős sodrásúak[9]; a dombságokról kiérve azonban lelassulnak, kanyargóssá válnak, és kiterjedt mocsarakat alkotnak. Többségük a Selvába tart, mely vizüket hosszú út után a Mer'Daray-tengernek adja. Az országot átszelő folyó mint sebes hegyi patak lép ereni területre, de Haonwellbe már széles árterekkel övezett folyamként ér, miután elnyelte a Traidlan-hegységben eredő Vente és Thevlin vizét. Útja során átfolyik a fűz- és égererdők övezte Vagadhamon-tavon, amelynek vizei biztos megélhetést kínálnak a halászoknak. A tó északi partvidéke sűrűn lakott, déli részén viszont komor, néma lápvidék terpeszkedik.

A Selva-medencét régen sűrű bükk-, tölgy- és kőriserdők borították, melyek a favágók keze nyomán mára a hegyekbe szorultak vissza. Az erdőségek hajdan kiváló vadászterületeknek számítottak; nagy számban élt itt medve, bölény, szarvas, hiúz és farkas, melyek az ereni nemesek olthatatlan vadászszenvedélye miatt ma már ritkaságnak számítanak errefelé. A széles völgyek mezőségeit régen feltörték a földművesek ekéi, a folyók mentén húzódó dúsfüvű rétekből kaszálók és legelők lettek.

Történelem

Az egységes Erv Királyság széthullása Erent érintette a legsúlyosabban, hiszen területe az egykori királyság magja, fővárosa pedig az erv királyok székhelye volt. A későbbi századokban ereni uralkodók sora fáradozott azon, hogy újraegyesítse a hercegségeket – természetesen saját főségе alatt –, de próbálkozásaik mindmáig nem jártak sikerrel. Bár az egyesítés esélye szinte elenyésző, vannak olyan politikai körök Erenben, amelyek feltétlen hívei az egységes erv állam megteremtésének, és titokban ennek megvalósításán mesterkednek.

A hercegséget ez irányú szándékai sokszor sodorták viszályba szomszédaival: három grófságot még az első évezred során elcsatolt Haonwelltől, de több háborút vívott Gianag és Erigow ellen is. A legsúlyosabb harcokra Baerre (Medve) Migan (2237–2259) hercegsége alatt került sor. Az uralkodó meghódította Gianag délkeleti grófságait és vereségeket mért az erigow-i hercegi hadra is, közben azonban oly mértékben meg-

[8] Eren hágói közül talán a leghíresebb a Traidlan-hegységet átszelő Gattor-hágó, ahol az ervek ősei először léptek az új haza földjére. Leszármazottaik mind a mai napig kegyhelyként tisztelik azt a sziklaterasztt, ahonnan Deratho vezér először tekintett le a majdani Erenre.

*[9] A fiatal férfiak körében népszerű időtöltés a **waga**, ami nem más, mint felfújt marhabőr tömlők meglovagolása a sebesen alázúduló hegyi folyókon. A játékot nyáron űzik, amikor a víz a dermesztőnél árnyalatnyival melegebb. A hideg vízből kikecmergők persze azonnal igényt tartanak valami szívmelengető párlatra; amitől egyre merészebbek lesznek, így néhányuk számára a játék bizony csúf sebekkel, vagy éppen csonttöréssel végződik.*

gyöngítette saját országát, hogy az a toroniak prédájává vált a VI. zászlóháborúban (2245–2253). Kisebb összezördülések azóta is történtek az erv utódállamok között, de ilyen mértékű ellenségeskedésre nem akadt több példa.

A hercegség szinte állandó háborúságban áll a nyugati határvidékét veszélyeztető félvad törzsekkel, akik ellen majd' minden évben kisebb-nagyobb büntetőhadjáratokat indít. Az elmúlt évszázadok legjelentősebb ilyen háborúja a csonttörők ork törzse ellen folyt, akiket három év véres csatáiban űztek a toroni határok mögé (P.sz. 3477–3480). Eren fegyverforgatói emellett természetesen a zászlóháborúkból is kiveszik a részüket: nemegyszer az ő helytállásukon múlt az Északi Szövetség sorsa. Így például a lobogók XIII. háborújában már csak az ereni hadak utolsó egységei tartották magukat a toroni légiók ellenében, amikor megérkeztek az anuriai sárkánylovasok. A háborús időket leszámítva azonban Eren meglehetősen jó gazdasági kapcsolatban áll Toronnal és Abaszisszal, hiszen ez mindegyik félnek érdeke.

Eren és szomszédai

Eren az Északi Szövetség alapító tagja és erős bástyája. Jó kapcsolatot épített ki csaknem minden szomszédjával, de különösen Haonwell-lel.

A kezdeti háborúskodás után rendkívül szoros szövetséggé érlelődött viszonyuk, amelynek alapja a gazdasági előnyökben és az Erigow-val szembeni közös ellentétben keresendő. Erigowban mindkét hercegség vetélytársat lát: Haonwell a kereskedelemben betöltött helye miatt neheztel rá, míg Eren számára a Szövetségben betöltött vezető szerepe és hatalmi ambíciói jelentenek kihívást. Eren és Haonwell már az Északi Szövetség létrejötte előtt kereskedelmi szövetségre lépett, létrehozva egy máig is működő – habár korántsem veszélytelen – utat, amely a hercegségeket Kahréval és a távoli Riegoy városállamokkal köti össze. Szintén közös vállalkozásuk a Déli út megnyitása, amelyen a Quirontenger mellékével bonyolódik a kereskedelem. A kereskedelmi ügyletek főként a polgárosult Haonwellre hárulnak, míg a harcias ereniek a vad és elhagyatott vidékeken át vezető kalmárutak biztonságáról gondoskodnak. Eren határmenti városaiban lehet felfogadni Észak legrátermettebb karavánkísérőit, és az ereniek gyakori pusztai hadjáratai is elsősorban a kereskedelem biztosítását szolgálják.

A hercegséget a kölcsönös féltékenység ellenére Erigow-hoz is szoros kötelék fűzi, köszönhetően a két országot összekötő lovagi kultúrának. A nemzetek fölött álló lovagi eszmény háttérbe szorítja a hercegi dinasztiák egymás ellen feszülő érdekeit. Gianaggal kevésbé harmonikus Eren kapcsolata: példának okáért a legutóbbi zászlóháborút megelőzően is sor került köztük fegyveres összezördülésre. Ennek oka talán az lehet, hogy az ereni nemesség mindig is veszedelmes példát látott a gianagi közrendűek széleskörű szabadságjogaiban, és igen könynyen kapható arra, hogy móresre tanítsa a „pimasz, lázongó parasztokat".

Eren lakóit ősi gyűlölség köti össze az elfekkel. Még a kevertvérűek is kaphatnak néhány kéretlen megjegyzést, ha a hercegségen át visz az útjuk, de a könnyűléptű nép egy tisztavérű gyermekének fel-

bukkanásakor egyenesen hajtóvadászatot hirdetnek a helybéliek. Persze a másik fél sem hagyja ennyiben a dolgot: időről időre bosszúszomjas elfek tűnnek föl Eligor birodalmában, akik képességeikhez mérten törlesztenek régi és új sérelmeikért, órási felháborodást keltve ezzel a képmutató ereniekben.

Az ereniek kegyetlenkedésig fajuló, mármár ösztönös elfgyűlöletének oka egy elmélet szerint a hatodkorban gyökeredzik: távol-nyugati szállásterületeikről talán Sirenar lakói űzhették el őket.

Az Erenben szórványosan élő elfekkel szembeni lappangó ellenérzéseket egy jellemzően emberi meggondolatlanság hozta felszínre. P.sz. 2942-ben az akkori ereni trónörökös, Baragon gróf – a figyelmeztető jelekkel mit sem törődve – szentséggyalázó módon kivágatott egy *uscayha*-ligetet. Mivel a bocsánatkérés elmaradt, a *sereneyá*k végeztek vele. Atyja, Oleseagon herceg mélységes haragra gerjedt, és haddal támadt az ereni elf kolóniákra, ám az erdők mélyén elrejtőzött hosszúéletűeket nem tudta maradéktalanul kézre keríteni. Bárhogyan csitították is övéiket az elf bölcsek, a hajtóvadászatot követően egy Mallior-szekta bosszút esküdött, és válogatás nélkül elpusztított minden udvarházat, falut és tanyát, nem sokra becsülve a kérészéltűek amúgy is rövidre szabott idejét. A kilátástalan háborúságnak a masgariták vetettek véget: kitenyésztettek egy félig-meddig mágikus kopófajtát, amelyet az elfek sem kicselezni, sem elbűvölni nem tudtak, így a hercegi erdőjárók kiszoríthatták a könnyűléptűek népét Eren területéről.

Az ereni határvidéken legendás hősként tisztelik Salwia se Truiden úrnőt, Margant őrgrófjának hitvesét, aki P. sz. 2251-ben maroknyi fegyveresével és háza népével hetekig védte Eskard várát a toroni csapatok sokszoros túlerejével szemben. A császári csapattest parancsnoka – a hasonló esetek elejét veendő – az ostrom után nyilvános kínhalálra ítélte. Helytállását számos emlékoszlop és dombormű örökíti meg a vár környékén.

A *Shuluri Mithrillveretes Évkönyvek* szerint azonban mindez merő rágalom, hiszen mi sem áll távolabb Új-Kyria eszméjétől, mint a dicső hősök megalázása és kivégzése. A se Truiden úrnő körül kialakult legenda magva hazug koholmány, melyet az Északi Szövetség dalnokai Toron hírnevének beszennyezésére találtak ki. A fekete hadurak sima beszédű diplomatái soha nem mulasztják el, hogy ezt az ereniek szemére vessék, és állításaikat általában többtucatnyi, cáfolhatatlannak tűnő érvvel igazolják.

Salwia se Truiden személyével kapcsolatosan azonban még ők sem tudnak, vagy talán nem is akarnak tényeket mondani; és amikor a legendás hősnő egy kései utódja, Sigerel se Margant végére akar járni a legendának, mindkét oldalon falakba ütközik...

A viszály tüzét a jelenkorban Eligor herceg is táplálja: testőrségét aunokból, azaz sáskaharcosokból toborozza, elfvadászokat gyűjt az udvarába, harcias kirohanásaival pedig mind erőteljesebben elidegeníti az Északi Szövetség ügyétől Sirenart és az elf szórványokat.

Erenben az idők során számos becsmérlő kifejezés tapadt az elfek nevéhez: így az „elf leány” szóval a sovány, vérbajos szajhákat, az „elf virtus” kifejezéssel a gyáva megfutamodást, míg az „elf kert” fordulattal az elhanyagolt, tüskés-szúrós bozótot illetik az erv lovagok.

Sirenar szülötteit azonban nemigen érdeklik a percéletű népek gyalázkodó szavai. Ugyanakkor nem becsülik le az Eligor országában zajló események jelentőségét, ezért igyekeznek a hercegi udvaron tartani a szemüket. Egyik kémüknek, egy ősöreg, az uralkodói lakosztály előtt nyújtózó juharfának azonban lassan kitelnek napjai, és az udvari kertész már a kivágását fontolgatja. Egy ősi szertartás segítségével lehetőség nyílna arra, hogy Sirenar e hű szolgáját megfiatalítsák – de ehhez öt elf vándornak kellene eljárni körülötte a Gyűrűk táncát, éppen a nyári napforduló idején, amikorra lovagi tornát rendez a herceg udvarnagya...

Udvari orkok Eren földjén

A nyugati határvidéken portyázó orkokat hasonlóan gyászos hírnév övezi, ám udvari ork rokonaikat széles körben megbecsülik. Létrejöttük is Erenhez köthető, hiszen itt, a se Harlekh grófok udvarában tevékenykedett az a névtelenségbe burkolódzó varázsló, akinek e fajt köszönheti Ynev. Ma számos nemes úr kíséretében szolgálnak udvari orkok, akik közül néhányan vitézségük révén nemesi rangra emelkedtek.

Az udvari orkok teremtését a bölcsek sokkal inkább tekintik fajtanemesítésnek, mint eredendően új faj megalkotásának, melyre egyébként sem vetemednének az Északi Szövetség varázstudói: túl sokszor kell megküzdeniük a káoszkori mágia által létrehozott torzszülött szörnyetegekkel ahhoz, hogy számukat újabbakkal kívánnák gyarapítani. Azzal is tisztában vannak, hogy az égi hatalmak könnyen megorrolnak azokra, akik halandó létükre belekontárkodnak a teremtés művészetébe.

Így hát nincsen semmi meglepő abban, hogy az udvari orkok igencsak hasonlítanak grougoni rokonaikra, mind küllemükben, mind jellemük tekintetében. Mert bár intelligensebbek ez utóbbiaknál, és szaguktól nem futnak világgá a hátaslovak, azért ők is a Farkasszellem gyermekei; csak az ő csatlósházaik – azaz törzseik – a nemesi udvarok köré szerveződnek, és vadászcsapataikat a különböző fegyvernemek veterán osztagainak vagy testőrezredeknek nevezik az embernépek. Akik a sorozatos kudarcok után azzal a kiváltsággal is felruházták az udvari orkokat, hogy saját ügyeikben az ősi falkatörvényeikre épülő Csatlóskódex szerint ítélkezzenek.

Társadalom és közigazgatás

Talán egyetlen ynevi országban sem találkozni annyi rátarti, rangjához és megszólításához kínosan ragaszkodó kurtanemessel, mint Erenben: a hercegségben közel negyedmillió nemesi sarj él.

Valódi hatalommal csak a mintegy ötven, grófi (*ekoss*) vagy őrgrófi (*ronekoss*) címmel felruházott család bír. Közülük is kiemelkednek az országnagyok (*pres, presse*), mely cím csak a herceg közeli rokonait és néhány különösen tekintélyes grófot-grófnőt illet meg. Ők mindössze tízen vannak, és mindannyian a hercegi tanács kiváltságos tagjai. A herceghez képest azonban még a főnemesi származékoknak is viszonylag szerények a birtokai és korlátozott a hatalma.

Nem tartoznak grófi fennhatóság alá a szabadvárosok, az egyházi birtokok és az embervadászrendek területei, valamint a hercegi várak. Ez utóbbiak minden grófságban – főként a határvidéken – megtalálhatók, és jócskán megerősített védművekkel, a herceg által kinevezett kapitánnyal, továbbá békeidőben is számottevő fegyveres erővel rendelkeznek. Természetesen a grófok hatalma a Ventevölgy és Kelet-Eren egybefüggő koronabirtokaira sem terjed ki.

Eren útjait jó néhány különös alak járja, akik külhoni nagyurak, kereskedők vagy bankárok részére toboroznak zsoldosokat a helybéli közrendűek és kisnemesek közül. Megtalálhatók köztük kiöregedett rowoni zsoldosvezérek és jó útra tért dzsad rabszolga-kereskedők éppúgy, mint minden hájjal megkent tiadlani üzletemberek; de mindannyian könnyen felismerhetőek arról, hogy egy lélegzetvétellel annyi aranyat, asszonyt, birtokot, boldogságot és bőséget ígérnek a tétovázóknak, melynek előteremtésébe könnyen beleroppanna a hercegi udvarok bármelyike.

Jindros, a halovány bőrű vénember gyűrűinek foglalatában és szavaiban egyaránt drágakövek sziporkáznak; nem is esik nehezére elbolondítani pár kalandvágyó kurtanemest és kóbor katonát egy tarini drágakőbánya őrizetének meséjével. Valójában azonban nem fegyverforgató karokra, hanem lelkekre van szüksége, melyeket aztán nyugodt szívvel áldozhat fel Kudduth démonúr színe előtt. A tarini halálszentélybe vezető úton azonban az újonnan felfogadott ereni zsoldosok némelyike gyanút fog a sokasodó különös jelenségek láttán…

Erenben évezredes hagyományai vannak az erős hercegi hatalomnak. Az ország lakóinak jó része szívében mindig is lojális volt uralkodójához, nemeseinek pedig nincs akkora hatalmuk, hogy dacolhatnának a herceggel. Az Északi Hármak koronás fői közül Eligor rendelkezik a legnagyobb magánhadsereggel, a legjobban működő hivatali apparátussal és – a lakosság számához és az ország méreteihez képest – a legnagyobb jövedelemmel.

Erenben egymás mellett két hercegi tanács működik: létezik egy gyakrabban ülésező, szűkebb körű és egy bővebb, amelyet általában csak évente egyszer hívnak össze. A szűkebb tanács tagjainak számítanak az udvari tisztségviselők, az országnagyok, a legfontosabb istenek főpapjai – azaz Kyel, Uwel és Darton érsekei –, valamint a Felső Lovagrend nagymestere és a Hadiakadémia rektora. A bővebb tanácsba, mely a hercegi kincstárnak járó adókról hivatott döntést hozni, meghívást kapnak a grófok és az egyházmegyék vezetői is.

A honfoglaló irlavok körében még minden harcosnak szava volt a törzsfő előtt; ennek maradványa a nemesi gyűlés *(og derac)*, melyet háromévente hívnak össze a főváros melletti páston. A nemesség ekkor kollektív hűségesküt tesz uralkodójának – így lehetséges, hogy az amúgy nem túl népes Eren hercegség uralkodója bírja a legtöbb nemes hűbéri esküjét Északon. A nemesség összes joga az *og derac*ban mindössze annyi, hogy tiszteletteljesen előadhatja panaszait az ország igazgatásával kapcsolatban, az uralkodó pedig ünnepélyes fogadalmat tesz a gondok orvoslására – a kérdés ezzel újabb három évre el van felejtve. A gyűlés a törvénylátó napok szerepét is betölti: a herceg ilyenkor a tanácsadói által kiválasztott perekben személyesen mond ítéletet.

Megközelítőleg ötszáz nemesi család feje tartozik a várnagyok közé; kastélyaikban vagy azok környékén él a nekik hűséget fogadott vazallus családok többsége. Szűk húszezerre tehetjük a szerényebb udvarházakat birtokló nemesi famíliák számát, akik jövedelme csak arra elég, hogy könnyebb fegyverzetű harcosként vonuljanak hadba. Így ők alkotják a méltán híres ereni lovasság zömét – általában láncinggel, karddal, pajzzsal és kopjával rendelkeznek. A háborúk a zsold és a zsákmány miatt jó lehetőséget teremtenek számukra egy kis jövedelemkiegészítésre, így aztán hűbéruruk hívó szavára sosem késnek táborba szállni.

Náluk is több birtoktalan nemes vallja Erent hazájának. Nagy számuk igen jellemző a helyi lovagi eszményekre, és abból a szokásból ered, hogy a hercegségben bármely hűbérúr bárkit lovaggá üthet hősiességéért. Ez egyet jelent a nemesítéssel, a kardviselés és a pergamenre rajzolt címerlevél kiváltságával; jobb esetben hűbérbirtokkal is jár, sokaknak azonban a kitüntető címmel kell megelégedniük. Az újdonsült kurtanemesek általában valamely gazdagabb uraság fegyveres kíséretébe lépnek, vagy a hercegi ármádiában próbálnak szerencsét, de külhonba is sokan szegődnek közülük zsoldoskatonának.

A valamennyi erv államban ismert szabadvárosi kiváltság a nemesekhez, bizonyos tekintetben a grófokhoz hasonló jogokkal ruházza fel e közösségeket. Szabad kezet kapnak belügyeik intézésére, saját földbirtokokkal rendelkeznek, városi őrséget állítanak ki, és jogot szolgáltatnak. Ezek a kiváltságok azonban mindig a város egészét illetik meg, nem pedig egyetlen személyt – így egy szabadvárosnak sosincs teljhatalmú kormányzója, legfeljebb a városi tanács által kordában tartott polgármestere.

A polgármester azonban néha önállósítja magát, mint ahogy az Anklam városában is megtörtént, ahol a méltóságos *ennasaraon* nemrégiben saját vejének adta árendába az összes városi legelőt, menyét nevezte ki piacbírónak, sőt azt is fejébe vette, hogy adót fog kivetni a város Dreinatemplomára. A városi tanácsosok közül egyedül az Aranyúrnő papja emeli föl szavát a terv ellen; a többiek láthatóan nehéz szívvel színlelik a közönyt, míg a polgármester elégedetten mosolyog…

A polgárok és a szabad közrendűek csaknem felerészben a főváros lakói. Az ereni polgárság

jelentős része külhoni – haonwelli vagy erigow-i – eredetre vezetheti vissza családfáját. A városlakók között találhatunk tiadlani ulukat, asziszokat és toroni származásúakat, de szép számban képviseltetik magukat a törpék is, elsősorban a nyugati bányavárosokban.

Az ereni parasztok a nemesség kényének-kedvének kiszolgáltatva élnek. Földjeikről csak akkor költözhetnek el, ha pénzben megváltják magukat. Ekkor rendszerint a városban telepednek meg, vagy falujukban keresnek maguknak más megélhetést. Mivel azonban a jobbágytelkek meglehetősen nagyok, a földek viszonylag jól teremnek, és az adók mérsékeltek, ritka az olyan esztendő, amely földjük feladására szorítja a földműveseket.

Eligor, a Kék Herceg

Eren hírnevét számos vitéz uralkodója öregbítette már, olyanok, mint II. (Kegyosztó) Lohalor, lovagi tornák bajnoka, vagy V. (Szikra) Sigerel, aki a legenda szerint Davalon alatt testőrségét veszítve egymaga vágta le a rárontó toroni vértesek századát. A jelenkorban mégis Eligor, a Kék Herceg tetteit és viselt dolgait emlegetik a legtöbben.

A 3604-ben trónra lépett Eligor nagy szerepet játszott abban, hogy az ország és seregei nem roppantak össze a kis híján végzetes XIII. zászlóháborúban. Csekély veszteségekkel vezette hadait a Selva biztonságot jelentő északi partjára, ahol heteken át, egészen az anuriai sárkánylovasok érkezéséig kitartott. Legfényesebb diadalait az ezt követő raveeni és harstede-i csatákban aratta. A háború végén Doran nagyhatalmú mágusai vitézsége jutalmául örökifjúvá tették, gondolván, mindig ilyen herceg kell Eren élére – bár a rituálé sikereéért Eligor nemzőképességével fizetett.

Mivel a varázslók is csak homályosan láthatnak a jövőbe, nem tudhatták, hogy a herceg egy jellemvonása még komoly galibákhoz vezet. Kalandor hajlama ugyanis Eligort gyakran arra indította, hogy országa minden gondját odahagyva maga vegyen részt olyan küldetésekben, amelyekre minden más uralkodó zsoldosokat fogad, vagy hűséges szolgáit küldi. Sűrű távollétei miatt hazájának politikai megítélése romlani kezdett szomszédai szemében, hiszen Erent mindig úgy ismerték, mint amely bármiféle helyzetben pillanatok alatt képes reagálni, és amelyre akár megnyugtatásul, akár fenyegetésképpen számítani lehet. Az ország egysége is veszélybe került, mert a gyeplő lazulásával mind több főúr kezdett kiskirályként viselkedni gyakorta ebül szerzett birtokán.

Eligor személye azonban hibái ellenére mindmáig népszerű országában, főként a kalandor lelkületű köznemesség körében; de a legendás tetteiről szóló történeteket Ynev legtávolabbi csücskeiben is szívesen hallgatják. A herceg az elmúlt években megpróbálta az *og deraca*t uraló köznemességre támaszkodva tovább csökkenteni a főrendek befolyását. Nyilván a gianagi kormányzás rendje állt előtte példaként, amikor a nemesi gyűléssel választatta meg a hercegi tanács tagjainak többségét. A Kék Herceg döntésének oka éppen a főnemességgel kialakult ellentétben keresendő, akik közül számosan neheztelnek rá hosszas távollétei és kegyencei miatt – Eligor ugyanis szívesen emeli egykori kalandozótársait magas tisztségekbe, például az ereni Hadiakadémia és a kancellária élére. Az elégedetlenkedők élén saját rokonai, a trónöröklésből kiszorult déd- és ükunokaöcsök állnak, maguk is országnagyok és vitéz lovagok. Erősen kérdéses, hogy Eligor kormányzásról alkotott elgondolása az országára váró újabb nagy próbatétel idején is hatékonynak bizonyul-e majd...

Vallás

Eren védistene a pyarroni pantheon egykori főistene, Kyel, a Teremtés, a Pusztítás és a Sors ura.

Egy ereni bármihez fogjon is, nem felejt el rövid fohászt intézni hozzá: „Kyel segedelmével!" A hercegségben a Kétarcú jelképezi a hatalmat is, ő mindenek legfőbb hűbérura és döntőbírája. Kyel-pap áll az egyházmegyék és a legfontosabb bírói testület, a hercegi tábla élén, de a papok a grófi ítélőszékeken is segítik a kinevezett bíró munkáját. Az egyház jövedelmei kiterjedt birtokainak és az egyházi adónak köszönhetően igen jelentősek, azonban a felsőpapság életére sem jellemző a fényűzés. A befolyt jövedelmeket az egyház céljainak megfelelően használják fel: a hatalmat jelképező katedrálisok építése mellett mindig jut alamizsna a szegényeknek, betegágy és ápoló kéz a rászorulóknak. Mindezeken túl pedig Kyel egyháza soha nem késlekedik, ha háború idején az ország szolgálatába kell állítania javait.

Észak pyarronita egyházai nem követik az 1857-es lankonti bullát, így Kyel világi papjai sem élnek a déli papsághoz hasonló szigorú szabályok szerint. Többek között a nőtlenség sem kötelező számukra, bár kicsapongó életet nem folytathatnak. Rossz nyelvek szerint a házasulási jognak köszönhető, hogy Kyel vallása északon ma is erejének teljében pompázik, míg délen hanyatlásnak indult.

A Kétarcú Úrnak több szerzetesrendje is megtelepedett Erenben; kolostoraik a néptelen hegyekben, sűrű erdők mélyén nyújtanak lehetőséget az elvonult elmélkedésre. Némelyikük igen militáns szemléletű, és a Tharr vallása ellen vívott zászlóháborúk idején jött létre. A kolostorok és templomok vidéken iskolaként és hiteleshelyként működnek. Itt tanulnak a tehetségesebb parasztgyerekek – felcseperedvén jó részük a kolostorok lakója lesz –, de itt jegyzik le, hitelesítik és őrzik a vidékiek – nemesek és nemtelenek – által kötött szerződéseket, végrendeleteket is.[10]

Szintén nagy megbecsülésnek örvendenek Uwel paplovagjai, akiknek lovagvárai a nagyobb települések, grófi székhelyek közelében emelkednek. Perekben való részvételük és a bűnesetek felderítésében nyújtott szolgálataik tiszteletet ébresztenek a keménykötésű lovagok iránt, akik Erenben egyedülállóan szervezett formában tevékenykednek. A P.sz. XXXV. század derekán a határok védelmére jött létre a Bosszú és Bátorság Testvériség, amely kezdetben csak a délnyugati határvidék nemeseit és közrendű harcosait fogta össze, hamarosan azonban a hercegség összes Uwel-rendháza csatlakozott hozzá. Ma a rend világi komturja közvetlen helyettese a paplovagok sorából kikerülő nagymesterének, akit Eren hercege elismert Uwel ereni érsekének, és ilyen minőségében tagja még a hercegi tanácsnak is.

Arel papjai és papnői már korántsem ilyen népszerűek, pedig úrnőjüket igencsak tisztelik országszerte. Mivel született bajkeverők, a katonai táboroktól eltekintve inkább csak a délnyugati határvidék erdőuradalmaiban látják őket szívesen. Nyughatatlan természetük miatt gyakran gyűlik meg bajuk a helyi hatóságokkal, akik nem sokat törődnek azzal, ha egy papi személyt kell rendreutasítaniuk.

A többi istenség szolgái és hívei sokkal kisebb számban képviseltetik magukat. A bő aratásért fohászkodó parasztok Kyel mellett Ellanának is áldoznak, míg a városokban Dreina és Krad papjai rendelkeznek nagy hatalommal. Az Aranyúrnő jogtudósai és számvevői a főnemességet segítik, Krad papjai pedig itt működtetik levéltáraikat, könyvtáraikat és felsőbb stúdiumokat oktató iskoláikat. A Sötét Tréfák Urának érseke Raveen városából irányítja Északfölde dartonita egyházát, melyet eddig nemigen érintett a renegát Al Marem lovag és követőinek hitújító mozgalma. Ez a város az északi főinkvizítor székhelye is, akinek vezetésével fáradhatatlanul gyomlálják a pyarroni vallást a titokban tevékenykedő orwellánusoktól, fekete boszorkányoktól és a sötét, emberáldozó szektáktól. Az ereni bányavárosok törpe lakói saját isteneiket tisztelik, az itt élő emberek pedig gyakran Gilronhoz küldik fohászaikat, akinek kovácspapjai is szép számmal élnek errefelé.

[10]A rendet, melynek tagjait közös nyelven Engedelmesek néven emlegetik, az ereni Aldarech Kernego alapította P.sz. 2376-ban. Klastromaik főként az északi hercegségekben emelkednek, de néhány kolostorerődöt Abasziszban, Anterában és a Yankari Pentádban is megtalálhatunk. Kyel legfanatikusabb harcos szerzeteseiként tartják őket számon, ami nem kis szó. Rendházaik általában határvidékekre települtek; külső támadás esetén kéretlenül is azonnal felvonulnak az ország védelmére. Hétköznapjaikat harci gyakorlatokkal töltik, elméleti tanulmányok helyett kemény munkával tisztítják lelküket – a saját két kezükkel teremtenek elő minden szükségeset.

Mágia

Bár a földjén lakók többsége erről nem bír tudomással, Eren éppúgy állandó harcot vív keleti határai mentén, mint a Toronnal határos Dwyll Unió a déli végeken; ám az erveket elsősorban nem ork hordák és Tharr-hitű fosztogatók veszélyeztetik, hanem maga a káosz, amelynek a Távol-Nyugat pusztáiról beszüremlő csírái újra és újra gyökeret vernek az ország földjén. Erenben gyakorta háborog az asztrálsík, arányaiban jóval több itt az eszelős és a háborodott, mint bárhol máshol a Szövetségben. Bizony nem véletlen az sem, hogy a Kék Herceg adományleveleiben minden hűbérését kötelezi „a sugallatokban és álmokban, árnyakban és titkokban rejtező gonosz és annak minden rendű és rangú szolgái elleni szakadatlan, igaz harcra".

Az erre tévedő mágiahasználóknak érdemes tehát óvatosnak lenniük, mert ha varázslataikkal felkavarják az amúgy is állandóan örvénylő asztrálsíkot, számos kellemetlen, kívülállókon jelentkező vagy éppen önmagukat sújtó mellékhatással kell számolniuk. Ezen a földön könnyen szárba szökkennek az óvatlanul kimondott átkok, szinte tapintható veszélyt jelentenek a sötét együttállások, és különösen erősek a démoni erők – nem meglepő, hogy az inkvizítorok itt rendezték be északi főhadiszállásukat.

Persze a káoszt nemcsak kipurgálni lehet, hanem megszelídíteni és igába hajtani is – legalábbis e vakmerő terveket tűzte maga elé némelyik Eligor herceg által támogatott rend. Többségük vagy elpusztult a sötét szektákkal vívott harcokban és a keleti pusztákra küldött felfedezőutak során, vagy lélekben elbukva a sötét hatalmak szolgájává szegődött, míg végül kiátkozás és máglyahalál lett az osztályrésze. Látványosan megerősödni egyedül a masgarita lovagrend tudott, igaz, egyes titkos testvériségeknek talán még nála is nagyobb a befolyásuk.

Megjegyzendő, hogy az elfekkel szembeni ellenszenvnek egyik oka az is, hogy a káosszal incselkedő emberfiakra az egyébként békés hosszúéletűek meglepő határozottsággal sújtanak le, utóbb pedig nemigen fáradnak a magyarázkodással. Márpedig ha a gyors halálnak adnak egy látszólag becsületes, csöndes magányban élő ereni grófot, az bizony nem kelt kedvező visszhangokat…

Kultúra

Bár a hercegség saját kultúrájának csillogása kevéssé feltűnő a szomszédos Erigow árnyékában, az erenieknek nincsen okuk a szégyenkezésre. Országuk a hűbéri értékrend bástyája, melynek minden lakóját áthatja a lovagi eszme. Büszkék és becsvágyóak, a hőstetteknél csak becsületüket tartják előbbre valónak – hazáját megcsaló vagy eláruló erenit csak elvétve ismer a történetírás. Kissé ódivatúan gondolkodnak, a távoli vidékekről beszivárgó társadalmi vagy erkölcsi újításokat tartózkodással szemlélik.

A főrangúak pártfogásának köszönhetően az erv költészet számos jelentős alkotása ereni földön született,

Eren fővárosában számtalan lovagi tornát rendeznek évről évre, akár a nevezetes évfordulók vagy valamilyen különleges esemény alkalmából, akár az országba látogató magas rangú személy tiszteletére. A legszínesebb látványosságot talán a nyári napforduló idején rendezett viadal kínálja, amelyen a dicsvágyó erigow-i és dwoon lovagok is rendszeresen sorompóba állnak. A legnagyobb megmérettetésnek természetesen a kopjatörés számít, de részt lehet venni a többi hagyományos viadalformában: a különböző fegyverekkel vívott gyalogos harcban, a céllövészetben és az ügyességi játékokban is. A legtöbb nézőt az úgynevezett csatajáték vonzza, amikor is az erv és dwoon lovagok seregei saját országuk zászlai alatt rontanak egymásnak.

Erenben már nem dívik az ősi szokás, mely szerint a győztes lovagot illeti a legyőzött lova és fegyverzete. A lovagi viadalok győzteseinek a herceg és a játékok többi patrónusa ajánl fel jutalmakat: pompás harci méneket, díszes fegyvereket és lószerszámot, ékszereket és persze csengő aranyakat.

Eren

például itteni dalnokok formázták lovagi énekké a honfoglaló irlavok történetét megörökítő Deratho-mondát. Az azonban tény, hogy bárdjaik kissé érdes hangvétele nem fogható az erigow-i vagy haonwelli udvarokban forgolódó, klasszikus műveltségű lantosokéhoz. A festők, szobrászok vagy építészek megélhetését a főnemesek megrendelései biztosítják; számos értékes alkotás öregbíti a mesterek hírnevét és emeli a várkastélyok fényét. A lovagi udvarok lakomái, mulatságai színpompás események, a lovagi tornák pedig igazi nemesembernek való látványosságok és erőpróbák – nem sokra tartják azt a rangbélit, aki nem hódol ennek az úri passziónak.

Említést kell tennünk e helyen a vadászatról is, hiszen ez szintén ünnepszámba megy Erenben. Egyes főúri vadászatok valóságos diadalmenettel érnek föl, és az ország nemességének színe-virága részt vesz rajtuk. A hajtóvadászattól a magányos lesállásig minden módját kedvelik a vadak lándzsa- vagy nyílvégre kerítésének – nem is igazi lovagvár az, melynek nagytermében nincsen kiterítve néhány medvebőr. Persze réges-régen kipusztították volna minden, verébnél nagyobb állatot, ha a földbirtokosok nem alapítottak volna vadaskerteket, és nem vigyáztatnák a megmaradt vadakat erdőkerülőkkel.[11]

Természetesen a lovagot nemcsak életmódja különbözteti meg a közrendűtől, hanem megjelenése is. Az ereni nemesek a régi szokások szerint hosszúra eresztik a hajukat, és idősebb korukban szakállt, de legalábbis bajuszt növesztenek méltóságuk jeleként. A helyi divat sok tekintetben az erigow-i mintákat követi, de annak túlzásai és szeszélyei nélkül: az urak szűk nadrágot és gallér nélküli inget viselnek, amely fölé rövidebb kabát kerül. A nagypolgárok és nemesek hétköznapi viseletéhez prém- vagy bársonyszegélyű köpeny is tartozik, amely rendszerint földig ér, és a kabát vállrészénél gombok vagy brossok segítségével rögzül. Ünnepi viseletnek számít a bő, tölcsérujjú köntös, amelyből akár többet is egymás fölé vesznek. A fejfedők olyannyira változatosak, hogy lehetetlen általánosságban leírni őket: a kicsiny, kerek, a fej formáját követő sapkáktól a malomkerék nagyságú, széles karimájú kalapokig minden előfordulhat, talán egyet leszámítva: zsákszerű csuklyát nemesen született férfiú soha nem húzna a fejére. Akárcsak az Északi Hármak más országaiban, Erenben is a méltóságteljes színeket, így a mélykéket, sötétbíbort vagy sötétzöldet kedvelik.

A karcsú és magas ereni dámák alakját légiesen könnyeddé varázsolják az egyenes szabású, egyrészes ruhák: alul bő, de a felsőtestre simuló öltözékeiket akár kihívónak is nevezhetnénk, ha a nyak- és vállrészük nem volna teljesen zárt. Ujjuk szűk szabású és nagyon hosszú, általában a kézfejet is takarja, s gazdagon díszítik hímzésekkel és rávarrott gyöngyökkel. Több alsószoknyát viselnek, amelyek – a férfiruhák ujjaihoz hasonlóan – hosszabbak a felsőruházatnál, ezért szegélyüknél igen gazdagon díszítettek. E ruhák sokszor egyszínű kék vagy zöld anyagból készülnek. A nemes hölgyek által is szívesen viselt palást nemcsak a vállakat, hanem részben a kebleket is

[11] Érdekes és Erenben ritkán hangoztatott tény, hogy az ésszerű erdőgazdálkodás fortélyait ők is jobbára Haonwellben sajátították el az ottani elf kolóniák mestereitől.

takarja. Fejfedőként rámás fátylat, hajhálót vagy telente szorosan a fejre simuló, prémmel szegett kucsmát viselnek.

Az ereni kardforgatók nem sokra becsülik az írott szót. A legtöbb nemes csak kényszerűségből sajátítja el a betűvetés művészetét, de ugyanígy vélekednek a többi tudományról is, és csak olyan mértékig merülnek bele tanulmányozásukba, amennyire ezt az illő udvari társalgás megkívánja. A polgárság soraiban sokkal nagyobb az írni-olvasni tudók aránya, igaz, ők gyakran nem is ereni születésűek. A tudományok területén egyértelműen a papságé a vezető szerep. Kyel papjai és szerzetesei oktatnak a falusi iskolákban, Krad szolgái pedig a két nagy egyetemen. Az Ereni Egyetem neves és sok külországi által látogatott intézmény – köszönhetően Eligor herceg bőkezű adományainak, aki elég bölcs ahhoz, hogy elismerje a tudás értékét –, bár még nálánál is többen ismerik a Hadiakadémia nevét.

Az ereni Hadiakadémia Észak legelismertebb hadművészeti iskolája, ahol sok híres hadvezér sajátította el a háború elméletét. 3128-ban alapította XII. (Kopjatörő) Eren herceg az ország fővárosában, és utódai számos kiváltsággal növelték tovább hatalmát és tekintélyét. Ma az országban hat helyen működik ilyen akadémia, bár a hadművészeti munkák gyűjtése és a parancsnokok okítása a fővárosra korlátozódik. A másik öt telep a hercegi várszervezethez hasonlóan csak a hercegi magánhadsereg kiképzőközpontja és állomáshelye, így az uralkodó katonái szükség esetén az ország bármely pontján azonnal mozgósíthatók. A Hadiakadémia rektora (*preargan*) egyúttal a hercegi hadsereg fővezére, és ilyen minőségében részt vesz a tanácsüléseken is.

Erenben számos korai, igen értékes forrásmunkát őriznek; ezek közül a legismertebb a IX. században írott *Ananea Erlavin*, az Erv Őskrónika. A becses iratról nemrég több másolatot készítettek Krad buzgó szolgái, ám az Ereni Egyetem könyvtárának egyik vén mecénása, Corian se Haldort szerint gyalázatos módon megváltoztatták az eredeti szöveget. A különc öreg lovagnak sokak szerint már akkor elment az esze, amikor először pénzt adott néhány dohos szagú kódexért, és még a legjóindulatúbbak is mosolyogva legyintenek a képtelen vád hallatán. A nemes azonban nem sokkal utóbb jobblétre szenderült, és az egyetem rektora, aki végrendeletének eleget téve áttanulmányozta az őskrónika papok által visszaadott eredeti példányát, javítások nyomait fedezte fel a pergamenlapokon. A tiszteletre méltó professzor fejében egymást kergetik a kérdések: ki az, aki esetleg emlékezhet az eredeti szövegre? Mi érdekük fűződhet a másolóknak egy ilyen tett elkövetéséhez? Természetes halállal halt-e meg Corian lovag? És legfőképpen: kihez forduljon segítségért?

Ashuluri Kék Könyvtár mellett az ereni Hadiakadémia épületegyüttesében őrzik Északfölde legsokrétűbb, legrészletesebb hadtörténeti munkáit és tanulmányait. Számtalan térképvázlat és krónika segíti a tudásra vágyókat a régmúlt ütközeteinek elemzésében. Nem egy ritkaság is fellelhető itt, például részletes leírások Niare hadi szokásairól, valamint a hírhedt toroni Szürke Könyv, amelyből a kyr hadviselésre vonatkozó ismeretek zöme származik. A Csonkatoronyban évezredek kézifegyvereit, varázserejű harci eszközeit gyűjtötték össze. Az akadémia termei mágikus védelem alatt állnak, őreik pedig különös figyelemmel vigyázzák a káoszkor tébolyának emlékeit hordozó eszközöket.

A Csonkatoronyba csak a rektor engedélyével lehet belépni, de mindig akadnak olyan bolondok, akik a lehetetlent megkísérelve megpróbálnak ellopni valamit a régiségtárból. Legutóbb aszisz kalandorok kerültek a toronyőrök kezére, akik egy ryeki *shradd* csatavértjével akartak távozni. Állítólag maga a páncél okozta vesztüket, mert nem találta őket méltónak arra, hogy kezükkel illessék. Ha máshogy dönt, mára talán kárhozatba ránthatta volna a tolvajokat megbízó toraniki hercegkapitányt...

Városok és utak

Az ereniek nagy többsége falvakban él, melyek máig őrzik az ősi irlav szálláshelyek építkezési szokásait: a hosszúkás, téglalap alakú

kő- vagy téglaházak egy viszonylag tágas tér köré csoportosulnak, mely felé rövidebbik oldalukkal és bejáratukkal néznek. A házak mögött kisebb konyhakert és istállók, ólak találhatók.

A városiasnak mondható települések száma csekély, főként a Quiron-tenger mellékével összehasonlítva. Legnagyobb városaik kyr eredetűek, de mára a hetedkorban alapítottak közül is nagyra nőtt néhány, mint például Masgar vagy Liestage. Olykor még ötezer fősnél kisebb települések is komoly kiváltságokkal bírnak: ezek általában vásárhelyek vagy átkelők, amelyek fontosságát inkább fekvésük adja, mint népességük vagy gazdasági erejük.

Még az építőanyagban és várépítészeti hagyományokban gazdag Erenben is csak a leggazdagabb – vagy legfenyegetettebb – települések rendelkeznek komoly falakkal, kőbástyákkal, erős kapukkal. A kisebb városokat három-négy láb magas kőfal vagy palánk óvja, a belső oldalán fából ácsolt gyilokjáróval és – gyakorta szintén fából készült – őrtornyokkal. A védelmi rendszert többnyire árokkal is kiegészítik. Általában pedig minden város rendelkezik egy vagy több komolyabban erődített épülettel, kerített templommal vagy megerősített tanácsházzal, amely ostrom esetén akár hosszabb ideig képes kitartani.

Eren

A hercegség fővárosa és százezer fős lakosságával az erv országok ötödik legnagyobb települése, az ország szívében, a Vente folyó völgyét szegélyező lankás dombokra épült. A hatodkori alapítású város P.sz. 546-tól az Erv Királyság fővárosa; ekkorra datálható új neve is, amelyet a hasonló hangzású kyr név helyett kapott.[12]

Nevéhez híven a város kemény dió bármilyen ostromló seregnek, mivel védelméről háromszoros falgyűrű gondoskodik. A legbelső fal a folyó fölé emelkedő dombon épült Dannor kerületet, a város eredeti magját határolja. Ez egyben a vidék legmagasabb pontja is, így a nyugati peremén épült hercegi palota bástya- és toronyegyüttese uralja a környező negyedek látképét. A Dannor ad helyet az ereni Felső Lovagrend Házának és Kyel érseki palotájának is – mind önálló erődítménynek tűnhet az amúgy is bevehetetlen várnegyedben. Nem véletlen, hogy ez a rész állta legtovább a VI. zászlóháborúban a toroniak ostromát.

Hasonlóan ősi a Vente túlpartján elterülő Óváros, melyet a régi dawai romok elhordott köveiből építettek az itt megtelepedő ervek. A Dannor utcáinak komor és mereven méltóságteljes hangulatát itt lázas nyüzsgés váltja fel: árusok és vízhordók tülekednek a magas téglaházak árnyékába borult utcákon, állatokat terelnek a kövezett rakpartokon. Ezt a negyedet három kőhíd köti össze a Vente jobb partján, a Dannor alatt meghúzódó Preenna kerülettel, melynek fala a város II. évezredben elfoglalt területét jelzi. A jó-

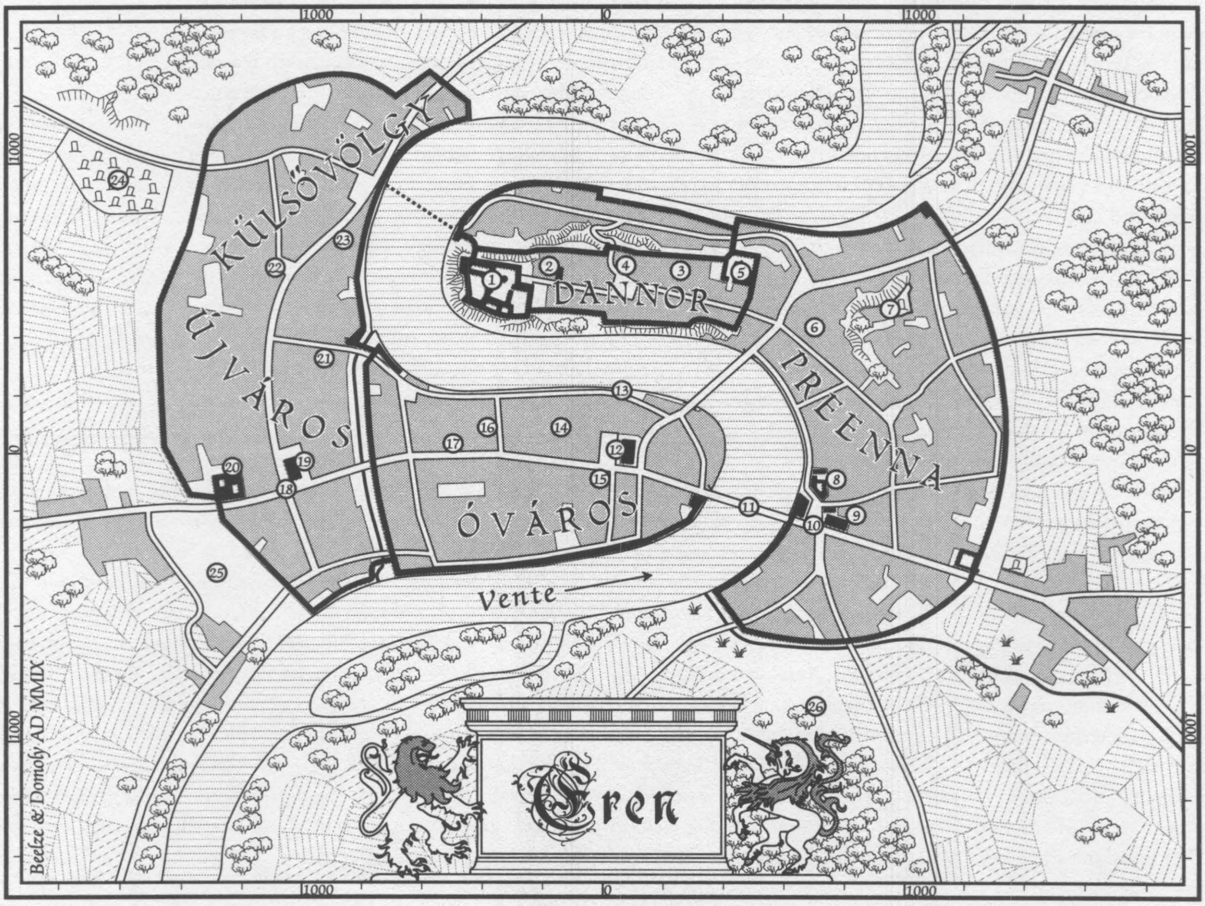
[12]Eren hercegség székvárosáról kapta a nevét, amelyet viszont Deratho vezér legidősebb fia után kereszteltek el a honfoglaló irlavok. Az ervek körében ma is elterjedt férfinév jelentése: „erős".

Eren Óvárosa éjjel-nappal visszahangzik a lármától: a hömpölygő tömegben urak és szolgák, mesterek és kontárok, papok és tolvajok igyekeznek dolgukra a szűk utcákon. A füttyök, szitkok és üdvözlések zsivajában messze hallatszik a portékáikat dicsérő iparosok szava; közülük is leginkább Molteré, a cserzővargáé, akit egyszerűen csak Toroknak neveznek a helybéliek. Ő pedig igyekszik rászolgálni e névre nemcsak a mindennapos munka során – legyen szó vevőcsalogatásról, alkuról, vagy épp a segédei buzdításáról – de akkor is, amikor a Balog Achain kocsmájában elé tett söröket kell eltüntetnie. Torok egyébként gyakorta ad hangot azon meggyőződésének, miszerint ha Achain olcsóbban adná a sörét, ő bizony abban áztatná a bőröket…

Az elmúlt napokban azonban nem múlatja az időt ilyesféle tréfákkal. Komoly arccal, felelőssége tudatában üríti sorra a korsókat, és amikor új körért legyint, a kocsma törzsközönsége büszkén bólogatva követi a leendő bajnok mozdulatát. Hiszen ez az elszánt felkészülés biztos meghozza gyümölcsét, és az udvari ork testőrök, északi tengerészek meg korg kalandorok úgyis megszégyenülten kullognak majd haza a legendás hörpintőverseny fejszaggató másnapján!

módú polgárok és nemesek lakta Preenna a szellemi és vallási élet központja: itt található Kyel legnagyobb északi katedrálisa, valamint a 2642-ben Krad-papok által alapított Ereni Egyetem. A domboldalra felfutó utcák nemesi palotáit díszkertek és gyümölcsösök övezik.

Az Újváros külső falának építését a XII. zászlóháború után határozta el VIII. (Falhúzó) Migan – akinek ezen kívül nevéhez köthető még a két nyugati nagy hágó erődrendszerének kiépítése –, és a 3480-as évek elejére készült el teljesen. A kis házakkal zsúfolt Külsővölgy és az Újváros

1 – Hercegi palota
2 – Ereni Felső Lovagrend székháza
3 – Kyel érsekének palotája
4 – Kapuk vára
5 – Hadiakadémia
6 – Inkvizíció székháza
7 – Rangosak temetője
8 – Ereni Egyetem
9 – Kyel katedrálisa
10 – Délmutató torony
11 – Százöles híd
12 – Dreina-templom
13 – Folyami kikötő
14 – Ulysan-rendi kolostor
15 – Városháza
16 – Szabók utcája
17 – Posztócsarnok
18 – Nagypiac
19 – Kalmárok csarnoka
20 – Fehér kaszárnya
21 – Agyarház (udvari ork hosszúház)
22 – Sörtér
23 – Káosztorony
24 – Nagytemető
25 – Kardmező
26 – Sólyomház

a céhes kézművesek és kiskereskedők otthona, de kellemesebb fekvésű részein megtalálhatók a patríciusok palotái is. A déli falnál elterülő tágas Kardmező az Erenben olyannyira kedvelt katonai játékok színhelye, a nagy pompával megtartott diadalmenetek utolsó állomása.

Eren persze nemcsak hatalmi központ, hanem gazdasági csomópont is: számtalan kereskedőháznak, bankháznak, kézműves céhnek ad otthont. Fontos kereskedelmi utak találkozópontja: itt egyesül a Déli és a Nyugati út, hogy Haonwell felé haladjon tovább.

Noha Eren szabadváros, a városi tanács fennhatósága csak a Külsővölgyre és az Újvárosra terjed ki. A herceg saját birtokainak számító Dannor és Preenna negyedek ügyeit az udvarbíró intézi.

Raveen

Több mint negyvenezer lakosú, crantai eredetű település. Erre azonban manapság már semmi sem utal, mivel minden épülete a későbbi időkből származik. Nevének jelentését valószínűleg az erv *raew* – „átkelőhely", „gázló" és az *enna* – „város" szavakban kereshetjük. A város hajdan Haonwellhez tartozott, és a 902-ben kötött békeszerződés értelmében került az ereni korona birtokába. Ekkoriban egy grófság meglehetősen jelentéktelen székhelye volt, mára azonban igazi nagyvárossá nőtte ki magát a 2441-ben szabadvárosi rangot nyert település, mely a Selva északi partján épült, az ereni viszonyokhoz képest sík vidéken. A folyó itt már igen széles, helyenként a háromszáz lábat is eléri. Raveennél ágakra szakad és három szigetet alkot, amelyeket kisebb hidak kötnek egymáshoz és két nagyobb a szárazföldhöz.

A mai Raveen közelében terült el a hajdanvolt Felhőtartományok északi székvárosa, melynek látható nyomait réges-régen eltörölte az idő és a kyr hódítók módszeres rombolása. Azonban nem enyésztek el lakói, akiktől annak idején megtagadtatott az örök nyugalom: e szélben és kőben lakozó, halvány szellemalakok ma is utat találnak Raveen lakóinak életébe. Északföldén talán sehol sem jár annyi kísértet, mint itt – a városlakók szerencséjére többségük nem rosszindulatú, és beéri apróbb áldozatokkal. Számukra szinte hétköznapi, ha reggelre kelve átrendeződnek a tányérok a tálalószekrényben, vagy ha napról napra régvolt emberek (és más lények) emlékeit álmodják újra. Nem véletlenül települt ide az Inkvizítorok Szövetsége: a város az elmúlt évszázadokban számos esetben volt negyedkori megszállottak ténykedésének színhelye. A raveeniek az egyházi segítségen túl gyakran folyamodnak amulettekhez és ráolvasásokhoz; a Halál havában pedig ennek jegyében tartják a pompás felvonulásokkal kísért maszkabált.

A település fontos kereskedelmi utak csomópontja: itt fut össze a Mithrill, valamint a korábban egyesült Déli és Nyugati út, hogy továbbhaladjanak keletre, a százötven mérföldre található Haonwell felé. Kereskedelmének jelentős részét a folyami hajózás révén bonyolítja le; országszerte híres az itt található Háromsziget piac.

A pezsgő életet más, komorabb nevezetességei ellensúlyozzák: Raveen az északi Dartonegyház legnagyobb központja, az északi főinkvizítor székhelye, és a VI. zászlóháború óta az ereni hercegek temetkezési helye. Ekkoriban egyébként rövid ideig az ország fővárosa volt. Az ereni embervadászoknak is jelentős központja – róluk pedig kimondva-kimondatlanul mindenki tudja, hogy elsősorban azokra a gyanús alakokra fordítják figyelmüket, akik a kalmárnép közé vegyülve próbálnak bejutni az országba.

Masgar

A hercegség harmadik legjelentősebb városát Erentől négyszáz mérföld utat megtéve érhetjük el, az ország északnyugati csücskében. Masgar a Thevlin folyó völgyében fekszik, amely itt, forrásától alig ötven mérföldre még csak széles hegyi patak. A város nevének eredete az erv *masgard* – „egerészölyv” szóban keresendő. Masgar 2103-ban került a masgarita lovagrend birtokába III. Lohalor herceg nagylelkű adományaként. VIII. (Szófukar) Eren azonban elvette tőlük, amikor 2598-ban szabadvárosi ranggal jutalmazta a kereskedelmileg egyre fontosabbá váló Masgart. Kárpótlásként a lovagok megkapták a város teljes adóját, és máig nagy befolyással bírnak az *ennaes conasella*, a városi tanács fölött.

Bár a város hírnevét leginkább a fölötte komorló, titkoktól terhes várnak köszönheti szerte Északon, a hercegségben talán többen ismerik bútorkészítő műhelyeit és sörfőzdéit. Masgar a nyugatról, Tarin felől érkező karavánok találkozóhelye, de erre vezet a gianagi marhapásztorok útja is.

Eren nem véletlenül kapta a „várak hercegsége” nevet, hiszen az országban közel nyolcszáz ilyen erősség található. Majd' minden várhoz tartozik néhány véres legenda, amely letűnt idők harcairól vagy családi viszályairól mesél. Számos erődítmény évtizedek óta elhagyatottan romladozik, és csak a környékbeli nép rémmeséinek szülöttei népesítik be termeiket.

Az ervek várai – és ez valamennyi hercegségre igaz – általában szabálytalan alaprajzú, hegytetőre épült, annak alakját követő erődítmények. Falaik magasak, de viszonylag vékonyak; helyenként a fal síkjából kiugró kör vagy négyszög alapú bástyákkal növelik erejüket. Központi helyet foglal el bennük az öregtorony, ez a nagy alapterületű, többszintes építmény, amely tulajdonképpen a vár magja és hagyományosan a várúr lakhelye.

A legtöbb nemesnek azonban nincs efféle

A masgarita lovagrend bevallottan azon fáradozik, hogy minél több, a káoszkorra és az azt megelőző századokra vonatkozó tekercset és bűbájos holmit gyűjtsön össze. A fekete ölyves címert viselő rendtagok nincsenek sokan, és ügyelnek rá, hogy titkaik biztonságban – és homályban – maradjanak. A közhiedelem szerint veszedelmes tudás rejlik a város felett őrködő Ölyvfészek falai között, ahol különös praktikák folynak. A vár minden bizonnyal mágikus gócponton épült, bár kívülállók az utóbbi időben nem kaptak lehetőséget arra, hogy erről meggyőződjenek. Bármi legyen is a magyarázat, a rend és nagymesterei maradéktalanul élvezik Eligor herceg bizalmát.

Sokan vannak, akik szívesen rátennék a kezüket a falak közt lapuló tudásra: a Kyriát visszasíró toroni nemesek, hatalomléhes varázstudók, különc gyűjtők és egyéb őrültek. Olykor még az is előfordul, hogy maga a lovagrend gyűjteményének egyes darabjai – sötét ereklyék, szerafista paktumok tekercsei és öntudatra ébredt grimóriumok próbálnak megszabadulni börtönükből. Mindezen kísérletek azonban kudarcra ítéltetnek, míg a rend tagjainak eltökéltsége és összetartása meg nem roppan.

Lirian se Yontars, a nagymester asszonya azonban mintha épp ezen munkálkodna…

várkastélya, és a jóval szerényebb udvarházak egyikével kénytelen beérni. Ezek rendszerint a falvak közelében, valamilyen magaslati ponton emelkednek. Egyetlen nagy, gyakran többemeletes lakóépületből állnak, mely egyaránt hajlékul szolgál az uraknak és a cselédségnek. Legfontosabb helyiségük a nagyterem, a mindennapi élet, szórakozás és munka színtere. Az udvaron az istálló mellett számos gazdasági épület kap helyet, és mindezeket valamilyen kőfal is övezi, olykor tornyokkal és megerősített kapuval.

A földesurak kezén lévő várkastélyok mellett számos jól kiépített hercegi várat is találhatunk, főleg a határvidéken. Eren végvárrendszere mélységében háromszorosan tagolt erőd-vonal, amely a szövetséges országok felé valamivel gyengébb, a délnyugati végeken azonban szinte áttörhetetlen.

A hercegség nagy forgalmú, biztonságosnak mondható kereskedelmi útjain mindenképpen – de jó eséllyel még az eldugottabb helyeken is – egynapi járóföldön belül találhatunk egy falut vagy legalább egy út menti fogadót.

Gazdaság

Bár kiterjedt kereskedelmi kapcsolatokkal rendelkezik, Eren hercegség jórészt önellátó. A hegyvidék ércekben gazdag; nagy mennyiségben bányásznak aranyat, vasat és rezet. Az Engerdom kimeríthetetlen sóbányái komoly értéket jelentenek a tengertől elzárt országban: a hercegi pecséttel ellátott sótömbök egészen a Fendor-tengerig elfogadott csereeszközök a nyugati barbár népek között. A bányászat jelentőségét mutatja, hogy a hercegségben több, szinte kizárólag ebből élő település is elnyerte a szabadvárosi rangot. Követ és faanyagot szintén bőséggel termelnek Erenben, de a hegyvidéki erdők vadállatainak prémje is jól értékesíthető – némelyik őrgrófság egyenesen ezzel fizeti meg adóját.

A lankás területek alkalmasak a gyümölcstermesztésre; a déli hegyoldalak még többé-kevésbé iható bort is adnak, ám az éghajlat már hűvös a minőségi borászathoz. A dombvidékek legelői ridegen tartott nagy marhacsordáknak, dús gyapjú birkanyájaknak és méneseknek nyújtanak otthont. Az ereniek jó hírű lófajtáikat gyakran keresztezik ilanori telivérekkel. Hála a nemesség kiölhetetlen vadászszenvedélyének, szerte Északon elismerik az ereni vadászmesterek által tenyésztett kopók és betanított sólymok képességeit. A külhoni nemesek gazdagságukat fitogtatják az innen származó remek állatokkal, és ha tehetik, erenit fogadnak föl vadászataik lebonyolítására is.

A folyóvölgyekben elsősorban a hideget jól tűrő árpát és rozsot termesztenek, míg a domboldalak gyengébb talajába burgonyát ültetnek. Bár a szántók hasznából éppenséggel meg lehet élni, meggazdagodni keveseknek sikerül belőle. Ez különösen igaz a kisbirtokos nemesekre, akik ha folytatni akarják tetemes kiadásokkal járó

Erenben a föld méhének minden gazdagsága a herceget illeti, aki azonban az egyes bányák jogait többnyire valamelyik városra vagy kereskedőházra ruházza. Ezzel a kincstár elesik ugyan a haszon egy részétől, ám cserébe megszabadul a bányák kezelésével járó gondoktól és költségektől éppúgy, mint a kereskedelmi kockázatoktól.

A föld mélye azonban nemcsak érceket és drágaköveket rejt, de elfeledett romokat, ősi tárgyakat és értékes kincseket is. Mindezen javak összegyűjtésére a masgarita lovagrend jogosult és köteles, amely ebből hol hatalmas bevételre tesz szert, hol jó néhány bátor tagját veszíti el egy-egy felfedezés következményeként. Ezek az esetek azonban viszonylag ritkák; az emberek hol mohóságuk, hol félelmeik miatt nem szólnak az ölyvcímeres lovagoknak, legyen szó akár egy eke által kifordított aranyérméről, akár egy tó lecsapolásakor feltűnő romvárosról. Utóbbi egyébként Migan se Harthonnel, a daroveeni gróf birtokán került felszínre alig egy hónappal ezelőtt, és az *ekoss* a legteljesebb titoktartás mellett, külhonban fogadott zsoldosok segítségével akarja felderíttetni a baljósan komorló épületeket...

életmódjukat, gyakran a kereskedők és a bankházak adósaivá válnak, vagy – ha ezt el akarják kerülni – nemeshez méltatlanul maguk is kalmárkodni kezdenek.

Az ereni kézművesek minden városban céhekbe tömörülnek; ezek reguláí a múltban több északi országban bizonyultak mintaadónak. A mesterek keze alól kikerülő használati tárgyak és szerszámok egyszerűek, jól használhatóak és mentesek minden fölösleges cifraságtól. A tartós bőrcsizmák, nadrágok, prémmel szegett köntösök külhonban éppolyan keresettek, mint a minőségi fegyverek, kardok és páncélok, de a hercegség lakóinak fa- és kőfaragó művészete is elismertségnek örvend.

Az ország adottságai lehetővé teszik, hogy lakói csaknem minden létfontosságú terméket saját hazájukból szerezzenek be. Ezt a hercegi politika is segíti, amely kiváltságokban részesíti a kereskedőket és támogatja a külhoniak letelepedését, több évre szóló adókedvezményeket nyújtva az érkezőknek. Minthogy az ereni nem kalmárfajta, meglehetősen sok haonwelli, erigow-i, aszisz és törpe kereskedő nyit itt lerakatot; utóbbiak vezető szerephez jutottak a bankügyletekben.

Erenből elsősorban nyersanyagok (ércek, fa, prémek, bőr, gyapjú), fegyverek, élőállatok és mezőgazdasági termékek jutnak el külhonba, míg az országba számos luxuscikk, ritka fűszerszám, mesterien megmunkált használati és dísztárgy kerül ilyen módon. Tarinból ritka ércek, drágakövek és ásványok érkeznek, néha nyersanyag formájában, de gyakrabban magukon viselve a törpe kovácsok, ötvösök és csiszolómesterek keze nyomát. Az ereniek cserébe szövetekkel és élelmiszerekkel fizetnek, amelyek a tárnák mélyén nagy kincsnek számítanak.

A Távol-Nyugat népeivel a Zara- és a Gattorhágón átvezető útvonalak teremtenek összeköttetést; ezeken át olykor prémekkel, mézzel, bellendari bíborfestékkel és kahrei játékszerekkel megrakott szekerek érkeznek a hercegségbe.

Eren az Északi Hármak másik két tagjával is kiterjedt kereskedelmet folytat; ezekbe az országokba főleg Eligor földjéről kerülnek gabonafélék és más élelmiszerek. Gianagból sajt és élőállat jut Erenbe, Haonwellből pedig az ott készült kézműipari termékek – mint a híres haonwelli tükrök vagy a bársonyszövet – és a Keleti út, azaz Tiadlan minden kincse. Erenben az Erigowi-síkságon termett búzából őrölt fehérkenyér kerül az urak asztalára, akik egyébként is a keleti szomszédállam luxuscikkeinek lelkes vásárlói. Az erigow-iak pedig jó hasznát veszik az ereni fának, prémeknek meg a Traidlan-hegység érceinek és ékköveinek.

[13] *Az Erenbe készülők, ha nem beszélik az ervet, jól teszik, ha beszereznek egyet az Északon közkedvelt glosszáriumokból. Ezek bár nem nevezhetők tudományos műgonddal elkészített szótáraknak, hasznos segítséget jelentenek. Olyan kifejezéseket tartalmaznak, amelyek megkönnyítik a szállás- vagy élelemkérést, illetve az ismerkedést. Például* ***Erro, e quille trenken!*** *– „Uram, inni szeretnék!" vagy* ***Fonna weliher lantskeff sindes-tay?*** *„Melyik országból jöttél?"*

Tudnivalók

Az ervek között közmondásosan Eren lakói a legharciasabbak – amennyiben valaki keménykötésű harcosokat akar felbérelni, a legjobb helyen jár, ha a hercegség délnyugati határvidékén néz körül. Az ereniek a többi ervhez hasonlóan szívélyes és vendégszerető népek. Ám a külhoninak nem árt szokásaikat alaposan megismernie és társaságukban gondosan megválogatnia a szavait, mert igen könnyen dühbe gurulnak, és fegyvert rántanak, ha vélt vagy valós sérelem éri

őket. Mindjárt változik a helyzet, ha az utazó az erv nyelv és az ország szokásainak elmélyült ismeretéről tesz tanúbizonyságot: gyanakvással fogadott idegenből egyszeriben kedves vendéggé válik. Mindezektől függetlenül az elfeket és a vadorkokat sosem látják szívesen errefelé.

Mindegyik erv országra igaz, hogy nem árt legalább néhány alapvető kifejezést elsajátítani nyelvükön és ezt minél többször alkalmazni. Sokkal nagyobb hatása van annak, ha valaki érthető erv nyelven, a Kétarcú Úr nevében kér bebocsátást és éjszakai szállást, mintha csörgő aranyakkal teli erszényét lóbálná a háziak orra előtt közös, vagy ne adj' Kyel, toroni nyelvet használva. Az erveket a sok kalmár látványa hozzászoktatta ugyan a külhoniakhoz, és egyként békével járhatnak-kelhetnek itt asziszok és dwoonok; ám az idegen nyelven beszélők irányában mindmáig nem vetkőzték le bizalmatlanságukat. A külhoniakat egységesen *tiesser*nek nevezik, aminek jelentése meglehetősen elítélő: „motyogó".[13]

Az erenieket sokan tartják barbár és bárdolatlan embereknek, aminek lehet némi alapja. Bár az udvari nemesek, papok vagy a nagypolgárok műveltsége vetekszik az erigow-iakéval, szokásaik gyakran keltenek viszolygást vagy megbotránkozást a külhoniakban. Ugyanakkor az ereniek – ahogy minden más nép – a maguk szokásait vélik a legtökéletesebbnek.[14]

Megvetik a finomkodó, elpuhult embereket és azokat, akik nem követik az általuk tisztelt lovagi eszméket. A vagyonszerzésnél általában többre tartják a becsületet és a hűséget, és azt is vallják, hogy a sok tudománytól még fikarcnyival sem lett jobb ember senki. Értékesnek tartott tulajdonságaikra már szinte a gőgösségig menően büszkék, ami számos más kultúra gyermekében kelthet ellenérzést.

Erenben kevés veszély leselkedik a vándorra: a várurak poroszlói és a hercegi biztosok vasszigorral ügyelnek a rend fenntartására. Útonállókkal nem, inkább csak hatósági önkénnyel lehet találkozni – igaz, ez is csak a határvidéken fordul elő, ahol a hercegi akaratnak kisebb a súlya. Az árak semmilyen tekintetben nem kiugróak.

A Gro-Ugont uraló vérivók törzsének feje, Szaggató Rakhul egy vénséges vén sámánt, valamint két tanítványát küldi Eligor udvarába, hogy hódolatáról és tiszteletéről biztosítsa Eren hercegét, illetőleg visszakérje tőle a XIII. zászlóháború viharaiban hozzákerült szent csatabárdot – *graer dwaghult* –, a megállapodás szerinti számú ereni rabszolga életéért és szabadságáért cserébe. A bölcsességéről közismert ork és társai védelmét a törzsfő külhoni kalandozókra bízza, okkal tartva attól, hogy az Északi Szövetség államaiban nem diplomatának, hanem elpusztítandó szörnyetegnek fogják őket tekinteni.

A testőrök nyitva tartják a szemüket, de bölcsen hallgatnak, amikor észreveszik, hogy az egyik tanítvány puszta érintésétől elrozsdállnak a fémtárgyak. Eren földjére lépve a sámán rövid kitérőre ad utasítást egy mindenki által elkerült, baljóslatú erdő felé...

[14] Bizonyára az egyetlen nagyteremből álló udvarházakra és az Erenben gyakori kemény telekre vezethető vissza, hogy ma is teljesen elfogadott a szobai árnyékszék, amelyet akár a lakomaasztal mellé is állíthatnak. Igaz, manapság már gyógyfüvekkel illatosítják, vagy – a keményvonalas varázslók őszinte megrökönyödésére – elemi léggel övezik. Az ereniek képmutatónak tartják azt, aki ezt a természetes szükségletet szégyenkezve, kis bódéba bújva végzi el.

Crigow

Még sohasem jártam ilyen korai órán Rutenor nagypiacán – velem aztán nem fordult elő, hogy hajnalban kivetett volna az ágy, napkeltét sem láttam évek óta, csak úgy, mint más az alkonyt: mielőtt álomra hajtottam volna fejem. Ezúttal is csak azért fordulhatott elő, mert hölgyem eddig marasztalt, és jólesőn gondoltam arra, hogy nemsokára hazaérek és Nita illatától édes alvás vár rám. Most tévedtem tehát először a reggeli piacra, meglepett, hogy a szokásosnak vélt, lagymatag érdeklődés helyett tolongó, zsivajgó tömeget találok a kikötő melletti vásártéren; mintha az egész város idetódult volna, hogy adjon-vegyen.

A halaskofák hosszú asztalain ezüst halmokban álltak a halak, szinte lezúdultak a kövezetre, mégis újabb ládákat hordtak a kikötőből a halászok. Még ki sem öntötték zsákmányukat, máris ott termett két, három, tíz, húsz ember, hadonászva alkudni a portékára. A délutánra oly terhes állott halszag helyett friss, sós illatot terített szét a tenger felől fújó szél, csizmám síkos moszaton, zöld szakállú, elpotyogtatott kagylókon taposott. Az egyik asztalon két ember hosszú kardhal nyújtózott, testén rózsaszín ablakok nyíltak, ahogy a kofa vastag darabokat kanyarított ki belőle vevőinek. Halpikkely ezüstje ömlött végig a földön, mintha a nagyherceg kincseskamráján ütött volna léket valaki.

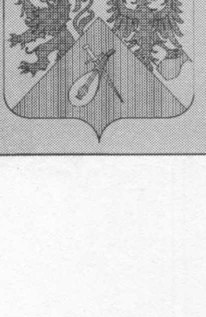
Valamivel odébb húst szeleteltek a hentesek, mellettük kötényes kisgyerekek legyezték el a friss vérre gyűlő rovarokat – kerek arcukon komoly vonások, ahogy feladatukra figyeltek. Asszonyok és gyermekek ültek a kövön vagy egy-egy tuskón, sámlin, mellettük kasokban csirkék, kacsák. Tojások kandikáltak ki a kosarakba tömött szalma béléséből, mint megannyi gyöngy. Szinte még langyosak voltak, hisz hajnalban lopták ki őket a kotlós alól.

Odébb már földre gurult céklákkal labdáztak a gyerekek, és lehántott, hernyórágta káposztalevelek ropogtak a talpam alatt. A karfiolfejek, akár a virágok; fejcsóválva gondoltam arra, hogy a dalban elkoptatott rózsák, napvirágok és szegfűk helyett mennyivel üdébb énekeket írhatnánk a veteményeskert egyszerű szépségeiről. A szerény nem feltétlen csúnyább, gondoltam, és elmosolyodtam, mert még érezni véltem az utolsó csók helyét arcomon, amelyet Nitától kaptam, mielőtt kihessegetett volna a szolgaajtón, hogy aztán nekifogjon napi teendőinek ura házában.

– Répát, barabolyt, tormát! – kiáltotta mellettem egy kofa.

– Nyári alma, nyári körte! – harsant egy másik, és a zöldségek, gyümölcsök, különféle eszközök nevei úgy röpködtek körülöttem, hogy beleszédültem. A kiáltások emelkedő-halkuló zenévé olvadtak össze, és megmoccant bennem egy dal. Meg-megálltam, hogy hallgassam a nyüzsgést, míg meg nem szilárdult a dallam; tudtam, hogy már nem veszítem el.

Alig vártam, hogy visszaérjek padlásszobámba az özvegyhez és kezembe vehessem a lantomat. Az éjszakai alvásról már amúgy is lemondtam: dallal a szívben pedig vétek lefeküdni. Zümmögött bennem egy dallam – nyers és keresetlen, akár a kofák óbégatása –, így aztán kellemetlenül ért, amikor valaki a hátamra csapott, és beletaszajtott egy retekkel teli szakajtóba. Ahogy megpróbáltam megkapaszkodni, magamra rántottam a kofa asztalául szolgáló deszkát. A retkek vörös golyóbisokként gurultak szerteszét.

Föltápászkodtam és a férfira néztem, aki meglökött. Kezét nyújtotta, hogy fölsegítsen, de amikor megragadtam, átpenderített a szomszédos asztalra, én pedig ismét a földön találtam magam, ezúttal zsenge tökök és uborkák zöld-sárga halmában.

– Ezt vedd figyelmeztetésnek! – dörrent rám.

Fölnéztem kivörösödött, szeplős arcába.

– Mire is figyelmeztetsz?

Az asztal kecskelábába kapaszkodva felálltam.

– A káromat ki fizeti meg? – kérdezte a kofa a hátam mögött, mérlegét és súlyait szedegetve föl a földről.

– Hát az enyémet? – kontrázott rá a másik, akinek retekkel megrakott kosarába belehuppantam az imént.

– Jobban teszed, ha elkerülöd a jövőben a Lavelon-házat! – szorult ökölbe a férfi keze.

Láttam, övéről hosszú, olcsó aranyfestékkel díszített tokban kés lóg. Az a fajta, amelyikkel mosónő kedvesük előtt szoktak villogni az iparoslegények. Összehúzott szemmel az arcába néztem; ismerősnek tűnt. Jó pár hajnalon láttam szemem sarkából, amikor én távoztam, ő pedig az udvaron forgatta a kút kerekét, hogy urának mosdóvizet vegyen.

– Hiszen te az inas vagy! – nevettem föl.

– Te pedig egy ingyenélő igric! – Keze a kés markolatára kúszott.

Mitugrász. Mégis: nála volt kés, nálam azonban csak a pánsípom. Azt pedig ki tudja, a felbőszített inasok mire képesek? Az ostoba ludak is ádázul támadnak, ha ellenséget látnak valakiben.

– Pontosan mi is a kifogás ellenem?

– Nita a menyasszonyom – szűrte a foga közt.

Féltékenység már megint; meg sem lepődtem. Az élet, bármennyien állítják is az ellenkezőjét, a legtöbbször unalomig ismert történetet ismételget.

– Tegnap éjjel még nem volt vőlegénye. – Gyorsan körbepillantottam, de csak tökök és fürtös uborkák hevertek a kezem ügyében.

– Guntar Lavelon engedélyt adott, hogy összeházasodjunk.

– Tehát az úr borravaló gyanánt lányokat osztogat? – húztam el a szám. Hogy Nita mit akart, szemmel láthatóan közömbös volt az inas számára.

– Vigyázz a sértésekkel! – Most már ráfogott kése markolatára.

– Nem csodálom, hogy Nita inkább engem választott – mondtam undorral, és oldalra léptem, hogy elkerüljek közeléből.

Abban a pillanatban villant a kés, inas létére meglepően gyorsan kirántotta. Egy tököt emeltem magam elé, másik kezem már lendült, hogy kicsavarjam kezéből a fegyvert, amikor valami nagyot csattant a fején, és a férfi összecsuklott.

Meglepve bámultam a mérleg rézserpenyőjét, amely fölhasította az inas homlokát. A fejét fogta és jajgatott.

Puffanás, nyögés – egyfontos ólomsúly vágódott a mellkasának.

– Hordd el magad! – lépett át asztala romjain a kofa, jobbja fenyegetően rákulcsolódott a kecskelábra. Vaskos karját nézve nem volt kétségem afelől, hogy képes meglendíteni, ha kell.

Az inas fölkászálódott, gyűlölködő pillantást vetett a kofára, majd rám. Aztán meghallotta a piac kacagását. Nevetés szállt a kirakott ládák, kosarak fölött, mészárosok köténye rázkódott bele, rothadt gyümölcsöt kérincsélő utcakölykök mutattak hosszú orrot.

Nem irigyeltem, ahogy meggörnyedt vállal eloldalgott, úgy húzva maga után a gúnykacajokat, akár egy nehéz palástot. Mivel nem sérültem meg, még egy szikrányi részvétet is megengedtem magamnak: elvégre neki kell nap mint nap erre járnia ura kívánságai nyomán.

– Köszönöm, jóasszony – fordultam a kofa felé, aki csak megvonta a vállát és elpirult.

– Ugyan, ifiúr.

Fölállítottam az asztalát, rátettem a mérleget – nyomott vagy hat fontot –, majd komolyan kezet csókoltam az asszonynak. Meleg, kérges tenyere volt – jobb szeretem az ilyet, mint a kisasszonyok dologtalan, puha kacsóját. Az otthonomra emlékeztet.

– Megmentetted az életemet – mondtam komolyan –, de legalábbis az irhámat attól, hogy kicsipkézzék.

– Nohát. – Gyorsan visszakapta a kezét. – Csak nem hagyhatjuk, hogy egy dalnoknak baja essen!

Fölállítottam a szomszéd kofa asztalát is.

– De ha meg akarja hálálni, ifiúr – szólt a tököt áruló asszony, és a szeme megcsillant –, dalra mindig van időnk.

Végigfutott rajtam, mit is énekelhetnék, aztán azzal kezdtem, ami legelébb volt gondolataim között: a reggeli piac dalával. A szavakat akkor költöttem hozzá, kilopván a kiáltásokat a kofák szájából. Amíg énekeltem, szívből és tisztábban, mint a nagyurak asztala előtt, az asszony a kezét dédelgette, amelyet megcsókoltam, és pirult, akár egy kislány. A környező pultoknál abbamaradt a heves alkudozás, a hentesek kisinasainak kezében megállt a szalmalegyező. Nekik énekeltem, róluk, és ez jobban megbabonázta őket, mint bármi cifra ballada elf hercegnőkről és daliás lovagokról.

Arra a néhány versszakra visszafojtotta lélegzetét a piac, és talán nem vagyok szerénytelen, ha azt állítom, hogy ha vásárolni akar, tán még a nagyhercegnek is várnia kellett volna azon a reggelen az uborkára.

Erigow Nagyhercegség

Terület: 565 500 négyzetmérföld (É–D ~850 mérföld, K–Ny ~1200 mérföld)
Népesség: 16 850 000 fő, fontosabb városok: Erigow (280 000 lakos), Rutenor (100 000 lakos), Hesseby (60 000 lakos), Inamar (40 000 lakos), Wersilis (25 000 lakos), Ter Quillingen (20 000 lakos)
Átlagos népsűrűség: 30 fő/mf²
Államforma: hercegség
Lakosság: erv, seoxlán
Nyelv: erv, seoxlán, közös
Vallás: a pyarroni, kyr és törpe pantheon tisztelete
Pénznem: erigow-i korona

Domborzat és természeti adottságok

Erigow tájainak sokszínűségével tűnik ki az erv hercegségek sorából: itt a hó koronázta hegycsúcsoktól a végeláthatatlan síkföldekig minden vidék megtalálható. Hegyei már nem a Traidlan vonulataihoz tartoznak: keleten a Seoxla szelídebb, zöldellő fenyvesek fedte domborulatai fogják fel a tengeri szelek páráját, míg délen a Daibol bércei törnek az ég felé. Itt található az ország legmagasabb pontja, a megmászhatatlannak tartott Lonnard-(Karvaly-) csúcs is. A dwoon határvidék szinte lakatlan, az ottani mostoha éghajlatot kevesen állják. A nyugati gyepű mentén folytatódik Eren dombvidéke és a dorani határt vigyázó Arowin-hegység.

Az ország belsejében hatalmas és termékeny alföld terül el, az Erigowi-síkság. Keleten az alföld fokozatosan dombsággá válik, majd a Seoxla hegyei következnek, melyek mögött ott kéklik a Marvinella-öböl. A partvidék korántsem olyan tagolt, mint északon, a törpebirodalom partjain; homokos-tőzeges lapályok és hullámverte szirtfalak váltogatják egymást. Az öböl vizében roppant halrajok, makrélák és heringek vonulnak az áramlásokkal, gyilkos cápák nehezítik a halászok életét – másokét meg állítólag Antoh szent állatai, a delfinek segítik –, és bálnaolaj ad mécsvilágot a partok lakóinak. Emellett kagylók, rákok számtalan fajtája teszi színessé úgy az állatvilágot, mint a terített asztalt.

Az északi tengerekre nem jellemzőek a forró égövi lagúnák csodái, a korallok és a gyöngyök, zsákmány azonban errefelé is bőven akad. A felszín közelében hatalmas halrajokra és bálnacsordákra, olykor pedig narválra vagy ámbráscetre lehet bukkanni; ám az igazi kincs a tintafekete mélyben rejtőzik. A cetkagyló héjának belső oldaláról embermagas gyöngyháztáblákat fejthetnek le, a rézcsiga fonalaiból szalmaszálvékony kötél készül, a halványan derengő rémkalmár karjaiért pedig olykor a toroni méregmesterek is elküldik megbízottjaikat.

A tenger azonban ősidőktől fogva megkéri e kincsek árát, vérben és időben. Veszedelmes lé-

A Karvaly-csúcs tökéletesen metszett gúlaként emelkedik a Daibol néptelen havasai fölé. Az alant zöldellő völgyekben mohos kőrakások, düledező oszlopok sorai mutatnak a hegy felé. Rajzolataik korokkal ezelőtt lekoptak már, ám a vidéken élő havasi pásztorok nemzedékről nemzedékre továbbadják a tudást, hogy mely köveket tanácsos elkerülni, és hol érdemes kisebb áldozatokat bemutatni, hogy a jószág gyarapodjék.

A 3690. évben, amikor a Démon Szeme csillagkép magasan ragyog az égbolton, megszaporodnak a baljós előjelek: a Karvaly-csúcson éjszakánként fények villódznak, a kősorok mentén kiszárad a fű, a juhok pedig torz bárányokat ellenek. A rettegő hegylakók csak a második rituális gyilkosság után fordulnak a Daibolon átkelő karakterekhez, akik kénytelenek versenyt futni az eseményekkel és a közelítő téllel. Vajon mi közük a történteknek azokhoz a szótlan, borotvált fejű zarándokokhoz, akik tavasszal tűntek fel a csúcs környékén? Mihez kezdenek azzal az asszonnyal, aki tökéletesen ép, mégis viszolygást keltő ikerpárt hoz a világra?

nyek a homály lakói, és sokan beszélnek egy titokzatos, tenger alatti hatalom rosszallásáról is. Persze a kapitányok, akik hol rengeteg pénzzel, hol víz alatt is levegőt adó bűvös eszközökkel csábítják a búvárokat, a kikötői pusmogás ellenére sem szűkölködnek a jelentkezőkben.

A síkság északi részét, a partvidéket és a Seoxla-hegységet gyakori esők öntözik, délnyugat felé azonban szárazabbá válik az éghajlat. Itt ér véget a tölgyek koronáinak hullámzó tengere, hogy átadja helyét a Fendor-tengerig nyúló rónaságnak. A Marvinella-öböl délkeleti csücskében fekvő Rutenor lakói élvezhetik a térség lakói közül a legkellemesebb éghajlatot. A tenger közelsége miatt enyhék a telek – habár időnként vad északi szelek törnek be az öbölbe –, a vidék déli fekvése miatt pedig langyos, napsütéses nyarak érlelik aranysárgára a gabonát.

Az erv államok közül Erigow éghajlata a legbarátságosabb. Egyes déli és délnyugati tartományait leszámítva a tél elviselhetően enyhe, a nyár pedig általában véve kellemesen meleg. Az éltető csapadék a Marvinella-öbölből érkezik: az ervek által *quarast*nak nevezett széljárás északkeletről, a tenger felől hoz párás levegőt a medence fölé. Telente délről-délnyugatról, a kontinens belsejéből fúj a *borzay* nevű száraz, hideg és fejfájdító szél.

Erigow-i földön torkollik a Mer'Daray-tengerbe a négy hercegség vizeit összegyűjtő Selva, amelynek apály mosta tölcsértorkolata messze benyúlik a szárazföldbe. Évente jó néhány alkalommal szökőár rohan végig a folyón, amikor a dagály lábnyi magas vízfalat hömpölyögtet a sodrással szemben. A másik folyam a Daibolhegységben eredő Quillan, amely az Erigowi-síkság északi részén torkollik a Selvába, miután végigkanyargott az egész országon.[15] A nagyhercegségben található a medence legnagyobb tava, a Fyltehar, amely valóságos beltenger: északi és déli végpontja egymástól száznyolcvan mérföldre fekszik, legnagyobb szélessége harminc mérföld. A tavat a Quillanon kívül még számos kisebb folyó vize táplálja.

[15]A Selva és a Quillan nevének jelentése egyaránt „vízfolyás": az első az ősi irlav, utóbbi a kyr nyelvből származtatható. Számos más kyr eredetű szó is fellelhető az északföldi földabroszokon, noha a hódítók annak idején nem kényszerítették saját nyelvüket az itt élő népekre, s a hivatalnokok és katonák gyakran szerelkeztek fel bűvös erejű medálokkal. E varázstárgyak nemcsak a beszéd megértésére, de magára a beszédre is alkalmassá tették viselőjüket, viszont csak a beléjük kovácsolt nyelvekkel boldogultak. Egy-egy olykor manapság is felbukkan; némelyikért valóságos hajtóvadászatot indítanak titokzatos hatalmak.

Történelem

Erigow volt az első erv állam, mely P.sz. 754-ben, Hosszúéltű Lohalen király uralkodásának végén függetlenítette magát az Erv Királyságtól. A koronahercegség különválása megrázta az országot, és közvetve a többi tartomány önállósodását is fölgyorsította. Erigow-ban ezalatt rohamos fejlődés vette kezdetét. A pyarroni és kyr kultúrára egyaránt támaszkodó ország ügyesen politizáló uralkodói a belső forrásokat kihasználva hamarosan az ország területi gyarapításába kezdtek.

Az elszakadáskor Erigow nem volt nagyobb a mai Gianagnál, de igen jó lehetőségei kínálkoztak a területszerzésre. A nagyhercegségtől délre és délkeletre számtalan kisebb, főként ervek lakta ország sorakozott, melyeket Erigow ötszáz év alatt bekebelezett. Az elsőt, Blariát – lényegében a mai Blavoromo tartományt – 842-ben olvasztotta magába egy hercegi házasság révén; utolsó szerzeménye pedig 1281-ben a mai Ervider tartomány északi részén elterülő Sealtar Fejedelemség volt, amely szintén háború nélkül, bár némi fenyegetés révén került az erigow-i hercegek birtokába, miután a helyi uralkodóháznak magva szakadt.

Igencsak meggyűlt Erigow uralkodóinak baja a Seoxla-hegység harcias lakóival, akiket ötven esztendő szüntelen háborúskodás árán sikerült leigázniuk. A szófukar hegyi emberek azonban mindmáig nem adták föl ősi szokásaikat.[16]

Az erigow-iak országuk gyarapítása közben csakhamar elérték a dwoon területek határát. Noha a Tanekei-dombság a IX. században szinte lakatlan vidéknek számított, a harcias napfiak várai igencsak kemény diónak bizonyultak. A nagyhercegi hadak végül mégis győztesként kerültek ki a harcból, majd a XIII. században a toroniaktól szorongatott dwoonok helyzetét kihasználva újabb földeket oroztak el déli szomszédaiktól. Keleten az egykori Danna Fejedelemség maradványainak bekebelezésével már korábban kiterjesztették uralmukat az ilanori

pusztákig. Bár a szilaj lovasnépet nem tudták behódoltatni, gyepűik mentén eljutottak Tiadlan ekkor már hatalmas és virágzó, ráadásul többségében ervek lakta országáig. A két állam között szoros kapcsolat jött létre, amelyet az uralkodócsaládok házasságaival pecsételtek meg.

A két országot már szövetségesként érte Toron fenyegetése; először Erigow, majd Tiadlan uralkodói emelkedtek a vörös hadurak sorába. Az I. zászlóháborút (1142–45) ez a két ország vívta a császárság ellen, és a vereségből leszűrték a tanulságot: Toronnal szemben csupán szélesebb összefogással maradhatnak meg. Senimoro Daitar nagyherceg, az első vörös hadúr szorgalmazta először, hogy kössenek olyan, a hadi segítségnyújtásra és a tartós békére kötelező szerződéseket, melyek aztán az Északi Szövetség alappillérei lettek.

Daitar főműve hosszas huzavona után született meg 1249-ben, miután Erigow-nak sikerült megnyernie az Északi Hármakat, Tiadlan pedig Ilanort vonta be az összefogásba. Ettől az időtől kezdve Erigow történelme lényegében az északi államok egységének megóvásáért folytatott küzdelem krónikája. Sikeres politikájának – és persze Toron fenyegetésének – köszönhető, hogy a Szövetség évszázadról évszázadra erősödött, és egyenlő félként állhatott meg a Birodalom és csatlósai előtt. A nagyhercegség mindmáig a Kettős Hold országainak szellemi központja, bár a diplomáciai feladatok oroszlánrészét Doran vonta magához, az utóbbi századokban pedig Eren vált az északiak katonailag legerősebb tagjává.

Erigow sokszor éppolyan súlyos veszteségeket szenvedett a zászlóháborúkban, mint Toron közvetlen szomszédai: a harmadik során például III. Radomir nagyherceg elesett, lobogója az ellenség zsákmánya lett, a fővárost pedig a dwoon székvároshoz hasonlóan elfoglalták a császáriak. A város hasonló sorsra jutott a XIII. zászlóháború hadjáratai alatt is: Shirjan herceg mesteri terve révén a légiók kezére került, bár a hercegi családot és a vörös lobogót ezúttal biztonságban Erenbe menekítették. Erigow seregei természetesen a nagy győzelmekből is kivették részüket: 1749-ben a kétnapos ran-reeli ütközetben tönkreverték a toroni hadakat, ezzel felmentették Tiadlant és visszaszerezték korábban elragadott lobogójukat; de talán mindennél ismertebbek Weragon, az Elátkozott Herceg harcai a XI. zászlóháborúban.

Erigow egykori uralkodóját az elmúlt századok legnagyobb hőseként tartják számon az erv országokban, tettei még a legendás Senimoro Daitarét is elhomályosítják. 3356-ban ifjonti fővel lépett a nagyhercegség trónjára, amikor hazája a XI. zászlóháborúban lobogóját nélkülözve állt szemben Toron sokszoros túlerejével. Ám enélkül is képes volt vereséget mérni a császári hadakra: puszta jelenléte sorsfordító lelkesedéssel töltötte el harcosait.

A boszorkányurak végül elhatározták, hogy elveszejtik ellenfelüket, és ehhez egy, a trónhábo-

Bár Tiadlanban már rég elfeledték, Erigow-ban mindmáig megünneplik a P.sz. 1242-ben kötött menyegző emlékét, amikor Tiadlan ifjú királya, III. Erbin nőül vette Veszedelmes Radomir erigow-i nagyherceg leányunokáját, Enissét. A királyné utóbb tizenegy gyermekkel ajándékozta meg férjét, ezért ma úgy tartják Dél-Erigow-ban, hogy az Ellana első havának hetedik napján kötött házasság bő gyermekáldást és jó egészséget hoz. Ekkor megtelnek Ellana templomai; Enardon városában a királyné hitvesi fátylát is körbehordozzák és a menyasszonyok fejét illetik vele. Ez a néphit szerint szerencsét hoz, így a tartományból százak, ha nem ezrek tódulnak minden évben az itteni tömeges esküvőkre.

Az idei ünnep előestéjén azonban a nagy becsben tartott ruhadarab eltűnt a templom kincstárából. Csupán egy rossz tréfával akarja valaki megzavarni a befolyásos városi ötvöscéh (amúgy tiadlani származású) mesterének menyegzőjét vagy a vidékről érkezett párok egyikét akarják ilyen módon ellehetetleníteni? Köze van-e a fátyolnak az Ellana-egyházzal köztudottan szembenálló Saldyn Chimeris boszorkányrend szexuálmágikus praktikáihoz?

[16]Az Erigow-ban élő seoxlánokat gyakorta nevezik „néma gyilkosoknak" az ork énekmondók, mivel csata közben sem dühödt ordítás, sem fájdalmas kiáltás nem hagyja el ajkukat. Ők maguk ezt a harcosok alapvető tulajdonságának tartják, olyannyira, hogy el is űzik soraikból azt, aki akár csak felszisszen a férfivá avatás embertelen próbái során.

rúk kora óta nem alkalmazott rontáshoz folyamodtak. A végrehajtást az egyik Sápadt Légió hadura vállalta magára. Tette nem kis önfeláldozásról tanúskodik: feje kettéhasadt, amikor a rettenetes erejű igéket Weragonra kiáltotta a hassuni csatában (3362). A rontás megfogant ugyan, ám a herceg életben maradt: hihetetlen akaratereje a Kárpit innenső oldalán tartotta, noha már Doran mágusai és Krad papjai is lemondtak róla. A herceg lelke szívósan ragaszkodott elevenen oszlásnak induló testéhez, és Weragon ebben az állapotában is a hadak élére állt. A légiók rettegve hátráltak előle; az északiak toroni területre léptek. A Birodalom ekkor békét kért, a herceg pedig végül engedett Darton hívó szavának. Temetésére tisztelete jeléül Toron császára elküldte a zsákmányul ejtett vörös lobogót.

A nagyhercegségnek a fekete hadurakon kívül is akadtak ellenfelei. Erigow néhányszor saját szövetségeseivel, a harcias ereniekkel és dwoonokkal is háborúba keveredett Ezeknél az összezördüléseknél azonban sokkal szívesebben emlegetik a nagyhercegség kalózok ellen vívott harcait. A győztes V. zászlóháború után kezdődött meg az erv városok gyarapodása, a polgárság erősödése; ezzel együtt a Marvinella-öbölben felvirágzott a tengeri kereskedelem, amelyből a vizek farkasai is mind nagyobb számban kívántak hasznot húzni. A tarini partvidék fjordjaiban és számtalan szigetén valóságos kis kalózbirodalmak alakultak, amelyek népessége mindenféle nációból verbuválódott. Szép számmal akadnak közöttük törpék, ervek – de legtöbben talán az ilanoriak harcias népéből származtak, akik törvényen kívüli kitaszítottakként vagy szegény országukból elvándorolva ezt a módját választották a meggazdagodásnak. Erigow hercegei több ízben a szó szoros értelmében háborút vívtak ellenük. Mi több, a legutolsó nagy összecsapásban (IV. kalózháború, 2841–45) a hercegi flotta szégyenszemre csaknem alulmaradt a tengeri martalócok egyesített hajóhadával szemben, és csak a Terrsel Szövetség felfegyverzett kereskedőflottájának köszönhető, hogy végül mégis megfordult a hadjárat kimenetele.

Senimoro Daitar, Erigow legendás nagyhercege valójában több rokonát veszítette el az Erennel és Gianaggal folytatott diplomáciai csatározásokban, mint a Toronnal vívott harcok közben. Húgát, Laneriát egy korosodó gianagi bányagrófhoz, Sagnar se Boegerhez adta nőül; egyik lányát az ereni Kyel-egyház érseke, a másikat az ereni Ezüstkopjás Lovagrend komturja vette feleségül. Utóbbinak keze alatt szolgált apródként kisebbik fia, Haron Daitar is, aki később egy vadászbalesetben vesztette életét – hogy egy lányát féltő helybéli nemes úr, az Eren függetlenségét félő lovagrendek valamelyike, vagy maga Toron állt a történtek mögött, sosem derült ki. Ám köztudott, hogy az ifjú Daitar, akárcsak az Erigow-ból érkező főpapok, nemesek, kereskedők, meg az egyéb címzetes követek és titkos megbízottak, nem válogatott az eszközökben; ezért az Északi Hármak szövetségének születését megelőző éveket olykor a „különös balesetek korának" is nevezik.

Társadalom

Az erigow-i társadalom vezető rétege, a nemesség, évezredek óta a legtisztább lovagi eszmék hordozója. Az első rend a népesség másfél százalékát teszi ki – számarányuk erv viszonylatban nézve igen alacsony. A nagyhercegség területén kevesebb grófság osztozik, mint Erenben, noha

területe két és félszerese az utóbbinak. Ebből következik, hogy Erigow grófi családjai összehasonlíthatatlanul nagyobb hatalmat és gazdagságot mondhatnak magukénak, mint a szomszédos hercegség *ekossai*. Még a köznemesség és a kisnemesség is igen tekintélyes uradalmakat birtokol, jólétük gyakran egyes gianagi főrendekét is felülmúlja. Kevesen vannak, akik földbirtok híján kardjuk élével keresnék kenyerüket.

A hűbéri függőséget ma is igen szigorúan veszik a lovagi erkölcseire oly kényes országban. A nemesek nem csupán közvetlen uruknak, de egyben a nagyhercegnek is alárendeltjei – ez az elv mindeddig megóvta Erigow-t a főurak pártütéseitől és az elhúzódó belháborúktól, hiszen az uralkodó bármikor figyelmeztetheti vazallusait neki tett esküjükre. Emellett a lovagi bandériumok kiállításának jogát is ő ruházza a kiválasztott nemesekre. Ez a kiváltság örökletes ugyan, de a ranghoz nem kötődik szorosan: a nagyherceg elvben egy kóbor lovagot is zászlósúrrá emelhetne – bár az illető aligha találna olyan kardforgatót, aki éppen az ő lobogója alatt kívánná a vérét hullatni.

A nemesség legnagyobb része vidéken él pompás várkastélyokban és udvarházakban, bár igen sok előkelőség városi házat is építtet. Az erigow-i birtokok nem adhatók el, de a művelhető földeken gyakran bérlők gazdálkodnak, így sok nemes földjeinek béréből tartja fenn városi palotáját, házát, míg a gazdaság irányítását tiszttartóra vagy egy szegényebb rokonra bízza. A számtalan szolgával és népes udvartartással rendelkező nagyurak inkább saját kezelésükben tartják meg birtokaikat, és ott teremtenek maguknak városi kényelmet. Az egyes családok hatalmas földbirtokokat, több száz falut uralnak, ahol a hercegség törvényei szerint élet és halál urainak számítanak.

Az erigow-i nemesek kivétel nélkül földjeik hasznából élnek, ezen kívül csak a fegyverforgatás számít körükben elismert foglalatosságnak. A másodszülöttek vagy külhonban próbálnak szerencsét, vagy otthon maradnak, és beállnak egy harcias paplovagrendbe, esetleg egy főrangú úrnak ajánlják föl kardjukat. Kereskedelemmel még a városi nemesek sem foglalkoznak, mivel a helyi lovagi szemlélet minden polgári tevékenységet alantasnak tart. A nagy lábon élő városi és udvari nemesek fényűzésükben gyakran messze túlbecsülik kincstáruk lehetőségeit, és a bankházak adósaivá válnak.

Erigow mintegy hétszázezer főt számláló polgársága tömegével felülmúlja bármelyik szomszédjáét; itt található a Selva-medence legtöbb és legnépesebb városa. Lakóik többnyire rendezett, visszafogott jólétben élnek, bár gazdagságuk nem mérhető a haonwellieikéhez. A legtöbben egyszerű kézművesek; kisebb a kereskedők és pénzemberek száma, mint a szomszédos országban. Az erigow-i kalmárok zöme a hatalmas országon belül folytatott kereskedelmen gazdagodott meg, és csak kisebb részük tekint távo-

Erigow-ban a házak ormán nem szélkakasok, hanem bádoglemezből kivágott zászlók mutatják a szél irányát. Alakjuk változó: az egyik szabályos négyszögű, a másikat kétnyelvűre hasították vagy betűket ütöttek bele. Messziről hirdetik, hogy a ház ura nemesember – sőt, még a ranglétrán elfoglalt helyét is megmutatják. Csak a bandériumokat csatába vezető zászlósuraknak jár négyszögletes zászló, a kisebb nemeseknek be kell érniük a többi változat valamelyikével. Szokás a címert a vaslemezre festeni vagy apró lyukakkal szitaszerűen kipettyegtetni.

Merced se Dardenach kastélyának ormát is ilyen bádogalkalmatosságok díszítik. A szolgák hiába zsírozzák a nyelüket, azok a legkisebb szellőben is éktelenül nyikorognak. Háromszögletű lapjukon a ház urának címerén szereplő vízityúk látható, büszkén hirdetve, hogy gazdájuk dicső őse egykor megmentette a trónörököst az askoni mocsarakban. Az öregek viszont úgy mondják, hogy ez a madár a vidék őslakóinak volt a szent állata; és aggódva tekintenek a közeli lápok felé, ahol ma is ott kóborolnak a holtak szellemei, arra várva, hogy bosszút állhassanak a hódítókon – vagy kései leszármazottaikon. De erejük elenyészett az évezredek alatt, és ma már csak annyi telik tőlük, hogy a bádogzászlókba költözve kiáltsák a szélbe fájdalmukat.

labbra. Az utóbbiak a távolsági kereskedelmi utak mentén vagy a kikötővárosokban élnek, sokan közülük haonwelli származásúak. A nagy bankárcsaládok elsősorban ulu-nara eredetűek, és a III. évezred folyamán települtek át Tiadlanból.

Az Erigow-ban élő pyarroni papság nem közvetlenül szedi az adót híveitől – ez nem is lenne túl praktikus, figyelemmel az egyes istenek, illetve a hozzájuk kapcsolódó elkülönülő egyházi szervezetek számára –, hanem polgári származású adóbérlőket bíznak meg e feladattal. Az így befolyó javakat aztán saját, kívülálló számára jószerivel átláthatatlan szabályaik szerint osztják fel egymás közt.

Az adóbérlők kiválasztása komoly kérdés és nagy felelősség, épp ezért e tisztséget – okulva a néhány ősi parasztfelkelés tapasztalataiból – nemhogy nem teszik örökletessé, de évente és tartományonként újraosztják a jelentkezők között. Igaz ugyanakkor az is, hogy az adóbérlők ennek ellenére évszázadok óta a tiadlani eredetű bankárcsaládok azon patriarchái közül kerülnek ki, akik meghitt baráti-üzleti kapcsolatot ápolnak a klérus egy vagy több kiemelkedő hatalmú személyiségével.

Nem kis felzúdulást vált hát ki, amikor egy erigow-i nemes is benyújtja alázatos folyamodványát, semmibe véve a kékvérűek ősi hagyományait. Többen gyanítják, hogy az egykor zsoldoskapitányként számos földet bejárt hadfi mögött valamelyik kisebb egyház áll – de hogy melyik, azt egyelőre nem tudja senki.

Körülbelül minden ötvenedik ember számítható pyarroni klérus tagjai közé. Az egyházak a nemességhez hasonlóan hatalmas földbirtokokat uralnak, melyek méreteikhez képest is nagy jövedelmet hoznak, mivel Krad papsága minden tudományban, így a földművelésben is élen jár. A birtokok haszna mellett igen jelentős az egyházi adókból származó bevétel is: ez a két forrás teremti meg az erv hercegségekben egyedülálló gazdagság alapjait.

A pallosjoggal rendelkező erigow-i földesurak többsége olyan ősi család örököse, amely még a XVI–XVII. századi „bocskoros belháborúk” idején intézte folyamodványát a trónkövetelők valamelyikéhez. Hogy a túlkapásoknak elejét vegyék, a nagyhercegek azóta is próbálják e jogkört áttestálni a bírói táblákra. Eddig vajmi kevés eredményt értek el, sőt halálos ítéletből sem lett kevesebb.

A Soreka környéki falvakban talán ezért nem vert föl nagy port a hír, hogy Wittich lovag, Ubarant várának ura egy nap elfogatta a földjére vetődött néhány csavargót, és mint útonállókat felköttette őket a vár alatti hársfákra. A suttogás csak akkor kezdődött meg, amikor gyors egymásutánban hullottak el a nemesi család tagjai, és mire már csak maga Wittich maradt, mindenki Uwel bosszúját emlegette. A nemes úr viszont nem adta be a derekát a sorsnak, és miután hosszan diskurált egy toroni szokásokat ismerő veteránnal, kidoboltatta, hogy száz aranyat kap, aki segít bosszút állni az övéiért…

A felsőpapság fényűzése az egyházak hatalmát hirdeti, de az alsópapság és a kolostorok lakói sem panaszkodhatnak a jómódú országban. A hagyománytiszteletéről ismert ország a pyarronita vallás északi központja, több istenség kultuszának székhelye. Az egyházi személyeket megkülönböztetett tisztelet illeti meg, legyenek bármelyik pyarroni isten papjai.

A lakosság kilenctizede a földből élő parasztság jogait tekintve legrosszabb helyzetben van minden erv hercegség lakói közül. Nem költözhetnek el uraik birtokairól, akik gyakran pallosjogig menően ítélkezhetnek fölöttük. Gazdasági téren is sok kötelezettséggel tartoznak nekik: majorságaikat robotban művelik meg, kötelesek jó pénzért az ő malmukban őrletni gabonájukat, sőt vidéken még a kocsmáltatás joga is a nemeseké. Ennek ellenére ritkán van ok panaszra, mert a jobbágytelkek ebben a hercegségben a legnagyobbak, és dús, fekete földjük itt hozza a legnagyobb hasznot, úrnak és parasztnak egyaránt.

Erigow hatalmas ország, eltérő szokásokkal, nyelvjárásokkal, s olykor eltérő népekkel. Utóbbiak közül a legismertebbek a seoxlánok, akik az ervektől szigorúan elkülönülve egyetlen tömbben élnek a Seoxla-hegységben. Elég szórványosan lakják a hegyesvölgyes tartományt; számuk nagyjából egymillióra tehető. Erő-

teljes, szőke hajú és világos bőrű emberek, akik egy erősen torzult, erv elemekkel tarkított utókyr nyelvjárást beszélnek. Kiváló, félelmet nem ismerő katonák; ők adják az erigow-i talpaszezredek legkeményebb egységeit.

Népük ma is törzsekre tagozódik, bár elismerik a herceg által föléjük helyezett erv földbirtokosokat – akik maguk is idomultak a helybéliekhez, így már jobban emlékeztetnek az ereni határvidék lovagjaira, mint kiművelt erigow-i uracsokra. A seoxlánok többsége vadászatból, favágásból és bányászatból tartja fenn magát. Gazdálkodással ritkán foglalkoznak, legfeljebb félvad disznókondákat tartanak.

Közigazgatás

Erigow nyolc kisebb-nagyobb tartományra oszlik, melyeken belül további négy-öt, összesen harminchét grófság jött létre. A nagyherceg egyedül a dinasztia közvetlen irányítása alatt álló Erigow tartományban teljhatalmú uralkodó, ugyanis a tartományurak – az országnagyok – igen kényesek önállóságukra. A szűk körű erigow-i főnemesség minden családját szoros rokoni szálak fűzik a többihez, aminek következtében egy-egy famílián belüli viszály gyakran országos válságba torkollik.

Bár a mindenkori nagyherceg – most éppen az élemedett korú XI. Dagatere – szinte minden erejét leköti a különböző hatalmi csoportok között való lavírozás, többnyire sikerrel viszi keresztül akaratát. Tevékenysége folyamatos és veszedelmes kötéltánc az állam felbomlása és a nemesi előjogokat sértő központosított kormányzás között. Erigow uralkodóinak dicséretére szóljon, hogy az ország önállósodása óta mindeddig sikerrel űzték fent említett mutatványukat. Dorant leszámítva a Szövetségen belül az erigow-i udvar rendelkezik a legjobb diplomatákkal, akik közreműködése nélkül bizonyosan nehezebb lenne elsimítani az országon belül és kívül támadt vitákat. Erigowban a kancellár mellett még egy titkos kancellárt is kinevez az uralkodó, akit általában szoros szálak fűznek Dreina egyházához. Ő az udvar legelső diplomatája, a herceg akaratának képviselője a legfontosabb ügyekben.

A nagyhercegségben kettős hercegi tanács *(daerises conasella)* működik. A gyakrabban ülésező szűkebb tanácsba csak az udvari tisztségviselők, az országnagyok – Erigow tartományurai – és a legfontosabb istenek főpapjai – Krad, Dreina, Ellana és Antoh helyi egyházfői *(prederat se Krad, Dreina, Ellana ey Antoh)* – kapnak meghívást. A bővebb tanács ülésein részt vesznek a grófok *(ekoss, ekosse)* és az egyházmegyék vezetői is *(oderat)*. Ez utóbbi gyűlést legalább évente egyszer összehívják, ugyanis itt szavazzák meg a hercegi kincstár által igényelt adókat.

A hercegségek közül csak Erigow-ban létezik a tartomány *(larayel)* mint közigazgatási egység. Eredete arra vezethető vissza, hogy a történelem során e hercegség területe gyarapodott a legtöbbet a királyság széthullása óta. Az új területek közül az uralkodók többet összeolvasztottak, így alakították ki az egyszerűbben kormányozható tartományokat, ám azokon belül grófság néven a korábbi egységeket is megtartották. A tartomány legnagyobb és legerősebb grófságának ura vagy úrnője az országnagy *(pres, presse)*, aki

Erigow titkos kancellárja jelenleg Holber se Kendaron, egy nagy múltú család elszegényedett sarja, aki hetedik fiúként végül Dreina szolgálatába állt, hogy nevéhez méltó életet szerezhessen magának. Erről a sápadt, halk szavú emberről kevesen tudják, hogy sápkóros termetét egy aszisz boszorkánymesternek, ősz üstökét pedig gro-ugoni rabszolgahajcsároknak köszönheti. Akik pedig gyanítanak valamit múltjáról, újra és újra figyelmeztetik a herceget, hogy nem ajánlatos megbízni olyasvalakiben, akit ennyire érdekelnek a toroni tradíciók – úgy, hogy mellette nem tud számot adni életének egyik esztendejéről…

együttal tartományúr is. Hatalma legszembetűnőbben az igazságszolgáltatás terén múlja felül a grófokét: az erv országokban szokásos törvénykezési rend – úriszék, grófi tábla, hercegi tábla – még egy elemmel bővül, a hercegi tábla terheit csökkentő tartományi táblával, amely a *larayel* grófságai közötti pereket hivatott intézni, illetve ide fellebbeznek a grófi tábláról.

Az országnagy emellett erős, szokásjog adta hatalommal bír a grófok fölött. Tekintélyes, több grófságra kiterjedő birtokai révén ő a környék legnagyobb földesura, és a tartományból csak ő jelenhet meg a nagyherceg szűkebb tanácsán, így itt ő a *larayel* szószólója. A ritkán ülésező bővebb tanácsot leszámítva a grófságok ügyeit csak ő képviseli az erigow-i udvarban. A tartományokban a hercegi tanácshoz hasonló tartományi tanácsok *(larayeles conasella)* működnek, amelyeken az országnagy elnökletével a grófok és az egyházmegyék vezetői vesznek részt. Ez korántsem olyan jelentős fórum, mint a hercegi tanács, és semmiféle hatalmat nem biztosít az országnagynak a grófok fölött. Itt csak azt beszélik meg, hogy miképp kellene képviselni a tartomány érdekeit a hercegi tanácsban. Lebonyolítása meglehetősen kötetlen, általában valamelyik gróf birtokán gyűlnek össze az urak, hogy vadászat és mulatozás közben megbeszéljék teendőiket.

Az erigow-i jogrend szerint a bizonyítási eljárásban csekély súlyuk van a hazugságot felfedő varázslatoknak. Ez talán különösnek tűnhet annak fényében, mennyiféle mágikus módszert kidolgoztak erre az idők folyamán. Sajnos azonban a papokat gyakorta az egyház, a magasmágia művelőit pedig Doran érdekei mozgatják még olyankor is, amikor hajlandók istenük hatalmát, illetve tudásukat ilyen köznapi célok érdekében igába fogni. A különféle vajákosokat és az idegen vallások papjait pedig még a tyúkperek közelébe sem engedik a bírák – sok köztük a kókler, és tán még több a megvesztegethető vagy becsapható kontár.

A mágiával történő hazugságvizsgálat ennek ellenére felbukkan olykor a tárgyalásokon, ezért a bűnösök igyekeznek védekezni ellene. A furcsa amulettek, ősidőkből fennmaradt ráolvasások és litániák, misztikus tetoválások, emléktörlő vagy -átíró varázslatok sokasága arról pedig tanúskodik, hogy e harc korok óta zajlik az ynevi kultúrák szinte mindegyikében.

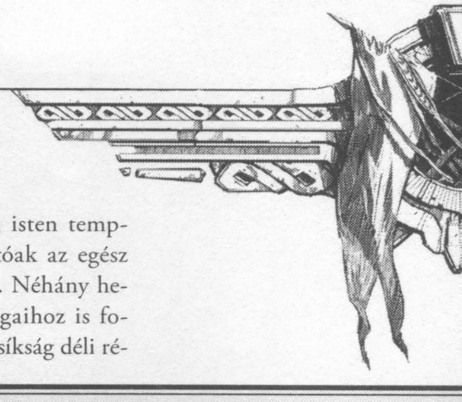
A tartományok emellett gazdasági egységként is működnek, határaik belső vámhatárok. Ezek a vámok az országnagyot gazdagítják, kárpótolva őt a tartományi teendőkkel kapcsolatos kiadásokért. A hercegi kincstár adószedőinek munkáját azzal segítik, hogy a tartomány székhelyén gyűjtik össze a grófságok által behajtott adókat, amivel az ügyesebb és elvetemültebb országnagyok gyakorta vissza is élnek.

Eldum se Delt grófot mindig is bogaras embernek tartották, bár sosem volt akkora vagyona, hogy különcségével komolyabb hírnévre tegyen szert. Fiatalon beérte annyival, hogy kirívóan, olykor megbotránkoztatóan öltözködött; földig érő szalagokkal díszített kalapjával egyszer sikerült is divatot teremtenie.

Negyvenéves korára a főúr különcsége új formát talált: nemrégiben a fejébe vette, hogy valaki az életére tör. Azóta a mérgezéstől félve előkóstolót tart, és mindenhová testőrök kísérik. Amikor egy szomszédos birtokon összehívják a tartományi tanácsot, szörnyű kétségek gyötrik: tudja, hogy a tanácsülés tökéletes alkalom egy merénylőnek, hogy „vadászbalesetben" kioltsa életét, de fél, hogy szörnyű hibát követne el, ha távol maradna. Mert ha nincs, aki az érdekeit védje, ellenségei könnyen tönkretehetik őt akár néhány halkan elsuttogott megjegyzéssel. Nincs mit tenni, útra kel hát. Veterán testőrei pedig igyekeznek finoman megértetni a frissen fogadottakkal, hogy a gróf elég képzeletgazdag ahhoz, hogy szinte bármit azonnal beillesszen rémképei közé. Másfelől attól, hogy mindenkit ellenségnek gondol, nem kizárt, hogy némelyekkel kapcsolatban igaza is van…

Vallás

A nagyhercegségre úgy tekintenek a pyarroniták, mint vallásuknak a Szent Város után rangelső központjára. Az ország védistene

Krad, az ő papjai vezetik Erigow egyházmegyéit, és hozzá fohászkodnak a legtöbben. Nem egyszerűen a tudományok pártfogója, de a legfőbb hatalom birtokosa is – az erigow-i egyházatyák indoklása szerint a hatalom maga a tudás birtoklására vezethető vissza. Számos egyházi szerzetesrend működik a nagyhercegségben, kolostoraik sokfelé hiteleshelyként is szolgálnak. Krad szerzetesei folytonos jobbításra törekvő mezőgazdászok, akik szívesen adják át tudományukat a földműveseknek. A városokban és az utak mentén ispotályokat is fenntartanak, ahol segítséget nyújtanak a szegényeknek, és ellátják a betegeket.

Dreina kultuszának jelentőségét sem szabad lebecsülnünk, noha az jellemzően a városokra korlátozódik. Templomai ott magasodnak minden nagyobb településen, Erigow-szerte papjai segítik az igazságszolgáltatást. Dreina földi szolgái a hercegi és főnemesi udvarokban nagy megbecsülésnek örvendenek, mint a jog és a gazdaság kiváló ismerői, a vidék földművesei azonban ritkábban találkoznak velük, és nemigen látják szükségét, hogy az Aranyúrnőhöz fohászkodjanak.

A falvakban inkább Ellana tisztelete dívik. Az ervek a Lótuszok Asszonyában legalább olyan mértékben tisztelik a termékenység és a gyarapodás jelképét, mint az érzéki örömökét. Vallási központja Ter Quillingenben található, ahol Ellana legfőbb északi szentélyében évente ezrek és ezrek áldoznak az istennőnek a szerelem oltárán. A tiszteletére nyár közepén és kora ősszel tartott, aratóünnepekkel egybekötött szertartássorozat a síkság legnagyobb vallási ünnepe, amelyre messze földről sereglenek a zarándokok.

Természetesen a többi pyarroni isten templomai és kegyhelyei is megtalálhatóak az egész hercegségben, főként a városokban. Néhány helyen még az ősi korok hatalmasságaihoz is fohászkodnak, elsősorban az Erigowi-síkság déli részén, a székváros és Wersilis környékén. A Seoxla-hegység hegyi emberei leginkább Kyelhez intézik imáikat, de a pyarroni istenség alakját sok helyen korábbi istenük, a kyr Weila, a Sorskovács jellemzőivel ruházzák föl.

A Ter Quillingen-i Ellana-rendházból kerülnek ki azok az ifjú papnők, akik nemesi ifjakat tanítanak a testi gyönyör mesterfogásaira, a szerelem okozta sebeket gyógyítják, vagy a nemiség hagyományos ösvényeire igyekeznek visszaterelni az eltévelyedett főrendeket. E papnők világi hatalmára még Dreina gyóntató- és diplomatapapjai is féltékenyek – állítólag tőlük ered a mondás, miszerint Erigow-ban a boszorkányok előbb jutnak koldusbotra, mint máglyára. Amíg azonban a nemesi famíliák nem maradnak gyermekáldás és fiúörökös nélkül, Ellana papnőinek nem kell tartaniuk az Aranyúrnő szolgáitól – annál inkább a rivális nemesi családok és kereskedőházak ügynökeitől, meg a toroni kémektől, akik nem a szépséges lányokra, hanem titkaikra és befolyásukra áhítoznak. Ám az utóbbiak ellen felbérelt, gyakran külhoni testőrök némelyike csakhamar kibogozhatatlan szerelmi cselszövésekbe gabalyodva találja magát…

Mágia

Nincs abban semmi meglepő, hogy az elmúlt idők ereje és hatalma átszivárog a hetedkor világába; ez érhető tetten Erigow-ban is, amely a Kyr Császárság egykori központjaként és az egykori birodalmi főváros, Enraŵell romjainak birtokában gyakorta álmodik a régi dicsőségről. A múlt darabkái lassan, de biztosan átszivárognak a jelenbe: az anyák által énekelt dalok, a fazekasok, kőfaragók és takácsok által használt díszítések közt látszólag

minden előzmény nélkül bukkannak fel romlatlan kyr motívumok, és az sem véletlen, hogy a bárdok hazájának mondott vidéken számtalan mese, ballada és példázat gyanúsan hasonlít a Kristálykönyvtár történeteire.

Az idő errefelé könnyebben befolyásolható, formálható, alakítható az értő kezek között; másfelől azonban, mivel törvényei ettől még változatlanok, éppoly halálos veszedelmet rejt az avatatlanok számára, mint más vidékeken. Épp ezért próbálja Krad egyháza szigorúan ellenőrizni a használóit, miközben – a Selmo által hirdetett tanokat némileg finomítva – azt hirdeti, hogy az ősök tudásának kutatása kockázatos, csak a lélekben felkészült kisszámú bölcsre váró feladat.

Ugyanakkor a tudományok istenének papjai elnéző engedékenységgel tűrik, hogy az emberek hasznát vegyék azoknak az apró-cseprő mágikus formuláknak, amelyek az erőtől és hatalomtól izzó múlt szánalmas visszhangjaként kapaszkodnak meg az arra érzékenyek elméjében. Így aztán errefelé se szeri, se száma a jelentéktelen mágikus praktikáknak, a pipagyújtó, egérűző, dunyhát illatosító trükköknek, a köhögést gyógyító, káposztát savanyító, borfoltot eltávolító ráolvasásoknak. Akik e bűbájokat mesterségbeli tudásukkal vagy éppen mechanikai jártasságukkal is ötvözni tudják, jól fizetett iparosokként éppoly szívesen látott vendégek lesznek bárhol az Északi Szövetség területén, mint a törpe és kahrei tudorok. Még a falusi javasasszonyok közt is nagy a becsülete annak, aki valamilyen kacifántos úton erigow-i tanítóra tudja visszavezetni praktikáit.

Az ország keleti felén nyomokban bár, de egy Kyriánál is régebbi, annál sokkal sötétebb kor emlékezete is utat talál a jelenbe. Cranta mementójaként olykor dühöngő viharok és vad szelek rohanják le a máskülönben békés éghajlattal megáldott vidéket. A bölcsek szerint mindez a Széltengerek, a mágusfejedelmek által létrehozott, majd a hódító kyrek által szétrombolt mágikus védvonal maradványa. Úgy lehet, ennek a többnyire rejtőző erőnek hatalmát csapolják meg a szélkiáltók, akiknek céhéből előszeretettel vesznek segítőt a fedélzetükre az erigow-i kikötőkből kifutó hajók.

A céh vezetői fellengzősen viharmágusoknak vallják magukat, és úgy hírlik, hogy nemcsak a portölcséreknek, füstfelhőknek és szélörvényeknek, de a villámoknak is mesterei; bár e tudásukról csak nagy ritkán, a zászlóháborúk idején szoktak tanúbizonyságot tenni – rendre a vörös lobogók oldalán. Béke idején többnyire ki sem dugják az orrukat kyr palotára hajazó hessebyi erődjükből – amikor mégis, akkor is csak a legmagasabb torony csupasz tetejére ülnek ki, hogy a nyílt égbolt alatt, a hőséggel és faggyal mit sem törődve fürkésszék a vidéket, a szférákat vagy talán saját lelkük titkait.

Kultúra

Bár az ország vallását tekintve szinte teljes egészében pyarronita, kultúrájáról ugyanez már nem mondható el. A Tarini-medence ervek előtti népei a kyr kultúrát örökölték és adták tovább a hódítóknak, így minden mai hercegségben felfedezhetőek e régi civilizáció nyomai. Erigow-ban különösen erősek ezek a hagyományok, mivel a hercegségbe még jóval az erv honfoglalás után is érkeztek kyr származékok: 669-ben Bosszúálló Deimar Toronból érkezett menekülteket telepített le a síkság déli peremén, Wersilis környékén, akik műveltségük terjesztésével hálálták meg az uralkodó döntését. Közreműködésükkel Erigow hercegi udvara pompásabb lett magánál a királyi udvarnál is, ami nem kevés féltékenykedésre adott okot.

Az ervek eltanulták a régiek számos tudományát: az orvoslás, mértan, csillagászat és építészet szakszavai máig őrzik kyr eredetüket. A nagyhercegség tárgyi kultúrájában elsősorban a városokban érhető tetten a kyrek hagyatéka, a kövezett utak, a magasba törő márványtemplomok

jellegzetes stílusjegyei mindmáig az ősi civilizáció hatását mutatják. A hercegség szellemi életében rugalmasan keveredik a Pyarron és Kyria öröksége: a nagy egyetemeken a pyarronita szellemben nevelkedett papság legműveltebbjei oktatnak, akik hűen adják tovább növendékeiknek az Északfölde régi nagyjaitól örökölt ismereteket. Erigow-ban összesen kilenc egyetem működik; közülük a leghíresebb és legnagyobb a sigranomói, rangban utána a ronei Redogeon következik. A legtöbb iskolában Krad papjai tanítanak, de sokszor látni világi professzort is a katedrán.

Pyarron lovagi kultúrája Északon itt található meg a legtisztább, bár kissé archaikus formájában. Központjai a hercegi és a főnemesi udvarok, de az ország valamennyi nemese – még a legszegényebbek is – erejéhez mérten igyekszik a lovagi élet szabályai szerint élni. A hercegség lovagrendjei messze földön híresek, különösen a 732-ben alapított Krad Lovagrend, amely fő feladatául az északi Krad-egyház védelmezését tűzte ki. Rendházait nemcsak az erv világban, de még a Quiron-tenger déli partvidékén is fellelhetjük. Nem kevésbe nagyhírű a Hercegi Vörös Lovagrend, amelynek nagymestere személyesen az uralkodóherceg.

Erigow virágzó lovagi költészetével, etikettjével és szerte utánzott nemesi viseletével egész Észak mintaadója, még ha sokan kárhoztatják is dekadenciájáért.[17] „Nézd meg az erigow-i divatot, és megtudod, mit viselnek majd az ereniek húsz év múlva" – tartja az északi mondás.

Bár ruháik nagyjából az ereniekéhez hasonló szabásúak, az erigow-i hölgyek ereni vetélytársnőiknél sokkal kihívóbban és rafináltabban öltöznek. Hosszú uszályú ruháik felsőrésze az általános északi ízléshez képest sokszor túl sokat enged látni bájaikból: nyakuk, vállluk és keblük felső része szinte teljesen fedetlen. Hajukat művészi gonddal tornyozzák fel, s a férfiak kalapjainál sokkalta pompásabb és változatosabb fejdíszekkel ékítik. Kedvelik a lila, a szürke és a bordó árnyalatait, melyeket néha világos pasztellszínekkel kombinálnak.

A férfiak éppolyan színesen öltözködnek, mint asszonyaik: körükben is kedveltek az aranyszállal szőtt brokátok vagy bellendari vörössel festett selymek; bő köntöseik és tollas fejfedőik szegélyét gyakran díszítik cakkozással. Térdig érő, finom bőrből készült csizmát és hosszú szárú kesztyűt viselnek. Harcba készülve mattfekete vagy bíborszínnel futtatott vértezetet öltenek, tőrüktől pedig még békeidőben sem válnak meg. Ha ruházatuk más tekintetben nem is igen különbözik az erenitől, hajviseletük igen jellegzetes: hajukat valamivel a fülük felett egy arra alkalmatos eszköz segítségével körülnyíratják, tarkójukat, halántékukat és arcukat pedig borotváltatják.

Erigow-t a bárdok hazájának is nevezik. Nem véletlen, hogy Enika Gwon éppen itt építtette fel a Legendák tornyát: az erigow-i nemeseknél értőbb és hálásabb hallgatóságot egyetlen énekmondó sem kívánhatna magának. Ugyanakkor a lovagok maguk is gyakran foglalkoznak rímfaragással, és néhányukat valóban kiemelkedő tehetséggel áldotta meg Alborne, a Csillagköpenyes Lantos; a hercegségben legnépszerűbb

Az erigow-i egyetemek oktatói között jó pár olyan világutazó akad, akinek hányatott élete alkonyán békés menedéket kínálnak a poszságú könyvtárak és a visszhangos tantermek. Ám itt újfajta kihívás vár rájuk a tanulástól húzódozó, féktelen diákság képében. A Redogeon egyik angyali türelmű, kyr történelmet tanító professzoráról például nemrég azt kezdték terjeszteni, hogy lakrészében éjszakánként egy ősrégi múmiával él házaséletet – ami elég rosszízű tréfa ahhoz, hogy hallatán a tanári kar azonnal fellépjen terjesztői ellen. Egyedül a rektornak van tudomása arról, hogy a szomszédos raktár egyik ládája tényleg egy hatodkori múmiát rejt, és igyekszik fű alatt utánajárni a dolognak. Hiszen volt már arra példa, hogy a bukásra álló tanulók által szadista őrültnek tartott oktatóról kiderült: eltitkolt kutatásai eredményeképpen egy kíndémonnal kötött szeráfi paktumot...

[17] *„Aki egy udvaronctól valamiféle kegyet kér, inkább szomorú, mint mosolygó arcot öltsön, mikor az megszólítja. Az emberek nem örülnek, ha valaki náluknál boldogabb."*

– ismeretlen pohárnok a nagyhercegi udvarban

Weragon-mondakör legismertebb lovagi énekeit példának okáért nemesen születettek szerezték.[18]

Errefelé a falvak lakóit sem szabad alábecsülni: Krad papjai áldozatos munkával hintik szét közöttük a tudás magvait, melyek bizony gyakorta hullnak jó talajba – a szamárlétrát végigjárva már számos éles eszű jobbágyszármazék került magas hivatali vagy egyházi pozícióba. A falusiak egyaránt híresek meséikről, dalaikról és táncaikról. Sok városi iparos próbálja utánozni

szépen díszített használati tárgyaikat, hogy termékeit kelendőbbé tegye. A parasztság meglehetős jólétben él Erigow-ban; a napi munka mellett gyakran tudnak időt szakítani egy kis mulatozásra is, amire kitűnő alkalmat kínál az esztendő közel ötven egyházi ünnepe.

[18]*...Vidd hát e kardot!*
– szólt Ó Kincsek Tárnoka.
– Vidd, s ha majdan paripád csatába ragad,
Hol közel a vész, kiáltsd nevét: Raytad!
Mert névvel bír e fegyver, pengék bajnoka,
A fellegjáró kovács remek-záloga,
Ő volt, ki szél metsző hidegét verte ki
Lunirral, és sárkánynyelven dalolt neki;
Ő volt, ki fényt öntött vízhez, s a gőzön át,
Vég nélkül citálta a Teremtés Szavát.
Élő e kard, magától sújt le – higgy nekem;
S ha nevén szólítod, a kezedben terem!

Raytad-ének
(részlet)

Városok és utak

A hercegség mint az egykori Kyr Birodalom központi területe, rengeteg ősi eredetű településsel büszkélkedhet, de természetesen erv alapításúak is akadnak közöttük. Az erigow-i városok méltán híresek egész Északon: pompás épületeik, kövezett – néhol márvánnyal burkolt – utcáik éppúgy dicsérik az elődök töretlenül fennmaradt hagyományát, mint a jelenkori mesterek gondosságát. A városokat összekötő, árkokkal és fasorokkal szegélyezett utak télen-nyáron egyaránt jól járhatók.

A majd' tizenhétmilliós ország dúsan termő vidékein egymást érik a falvak, melyek általában sokkal népesebbek, mint a többi hercegségben; nem ritka közöttük a mezővárossá növekedett átkelő- vagy vásárhely.

Erigow

Az Északi Szövetség legnagyobb városa, melynek méreteit Észak-Ynev ismert térségein csak Shulur és Ifin múlja fölül. Nevének jelentése: „erős és pompás". Erigow városa a síkság és a dombvidék találkozásánál fekszik; tőle keletre egyre magasabb dombok emelkednek, hogy végül átadják helyüket a Seoxla-hegység láncának; nyugatra és délre pedig tágas alföld húzódik. A kettő közötti választóvonal a Daibol árnyékában eredő Quillan, amely a városfalak tövében már széles folyóként kanyarog.

Erigow

Egykor itt terült el a Kyr Birodalom fővárosa, a milliós Enrawell, amelynek helyét az öt isten *anyr*jai már K.sz. 75-ben (P.e. 17 208-ban) kijelölték. Az építők átformálták a környező dombokat, és igényeik szerint újakat emeltek: e hatalmas földmunkák nyomait az eltelt évezredek sem törölték el. A Quillant mesterséges tavakba és csatornákba terelték, és áramló vizek egész hálózatával szőtték át városukat. A barátságos éghajlatot még enyhébbre hangolták, bár az öt kyr évszak továbbra is azonosítható maradt.

A centrális jellegű város központjában állt a Császári Palota együttese, minthogy a császár testesítette meg a birodalom egységét. Az uralkodó évszakonként más és más épületegyüttesbe költözött át udvarával együtt. Az egyes negyedek az öt isten szentélyei köré összpontosultak, de nem különültek el mereven: csak magokat képeztek a város örvénylő utcahálózatában és épületeinek sorában.

Enrawellt elsősorban szimbólumnak szánták: Kyria tökéletességének és örökkévalóságának jelképe lett. E többszintű alkotás minden kövének minden vésőnyomában benne rejlett a törekvés a világ komplexitásának megragadására.[19] Utcahálózata és épületei térben nem, csak bonyolultságban növekedtek az évezredek során.

Enrawellt szimbolikus és vallási jelentőségén túl a birodalom közigazgatási központjának szánták. Hogy lakóinak száma ne duzzadjon az ideálisnak tekintett – és persze jelképes – egymillióegy fölé, a letelepedést engedélyekhez kötötték; az udvari szolgálatra rendelt nemesi házak is csak meghatározott számú szolgálót vihettek magukkal. A birodalom távoli tájairól érkező jövevényeknek, a hivatalokhoz forduló kérelmezőknek rangjuknak megfelelő vendégszállások épültek. A díszburkolatú utcák felszíne alatt újabb szint húzódott: a prizmákkal és varázsfényekkel bevilágított, boltozatos pincecsarnokokban folyt a város ellátása. Ennyi elegendőnek is bizonyult, mivel az ipar a szükséges minimumra korlátozódott.

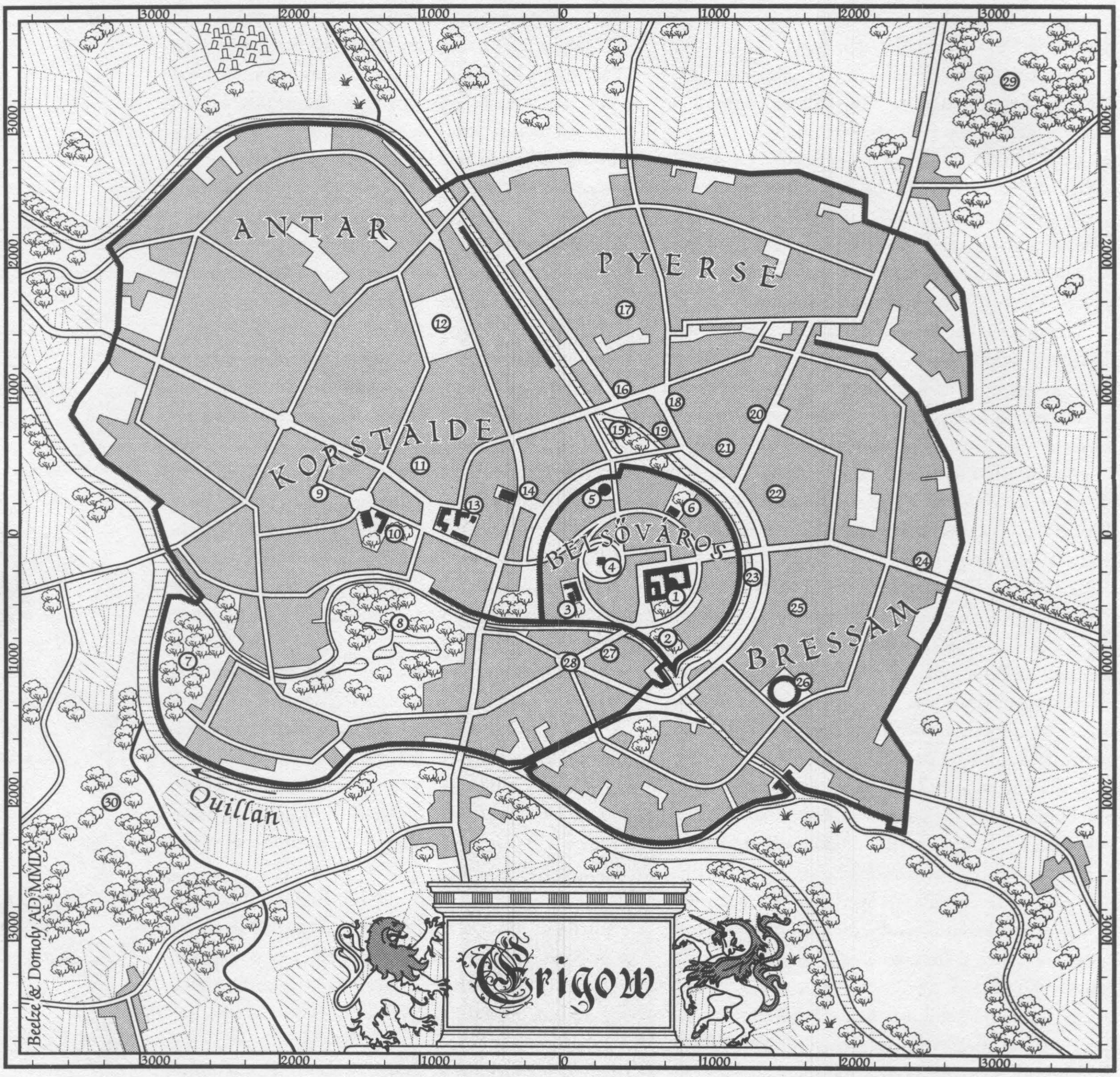
A város összképét a jelentős középületek légies, égbeszökő tornyai határozták meg. A csúcsívekkel megtámasztott tornyokat a föld fölött százszázötven lábbal kecses hidak kötötték össze. Az adott épület funkciójának és hangulatának megfelelően sokféle építőanyaggal dolgoztak. Hála a mestermágusoknak, a megfaragott kövek, az aranyozott tetőgerendák és színes üvegtáblák évezredekig épségben maradtak. A manaáramokat követve – vagy éppenséggel irányítva? – csatornák kanyarogtak a háztömbök között; mindenütt fasorok és közkertek pompáztak. Enrawell kertjeiben a különleges éghajlatnak és a mágikus energiák lassú, nyugodt áramlásának köszönhetően olyan fajok egész sora fejlődött ki, mint a szolgasárkányok, Igere templomainak őrizői; ám ezek többsége kipusztult az összeomlás idején.

Enrawellt bukásáig sohasem érte támadás; városfalai csupán a település összefogottságát jelképezték. A Kyr Birodalom már régen nem működött tökéletesen, amikor Enrawellben ebből még mit sem érzékeltek. A hanyatlás a menekültek áradatával kezdődött, akik mind a boldog aranykort idéző fővárosban kerestek menedéket, bár ezzel maguk törték meg az olyannyira áhított harmóniát. Az ötszázéves háború idején már nem éltek a régi korlátozások: Enrawell hatalmasra duzzadt, hogy lakossága aztán töredékére csökkenjen a káoszkor első századaiban. Dawa királyai egy alig százezres városdögöt tettek meg fővárosuknak, melynek öröknek hitt utcakövei viharos gyorsasággal mállottak szét a talpuk alatt.

A hetedkor az irlavok honfoglalásával vette kezdetét. Megszállták a száz négyzetmérföldre kiterjedő rommezőt; letelepedtek a roskatag tornyok árnyékában, és a faragott kövekből, párkányokból és oszlopcsonkokból új várost emeltek maguknak.

A mai Erigow területe erv szemmel nézve óriási: széltében-hosszában egyaránt hat mérföldet kell gyalogolnia annak, aki át akarja szelni Észak eme csodáját. Ám a jelenkori város területét tekintve így is csak harmada, népességét nézve pedig töredéke a régi Enrawellnek, amire a környező gyümölcsöskertek fái között om-

[19] A császár mint Kyria legfőbb hadura például szoros kapcsolatban állt Weila hadisten aspektusával, ezért a palota egyik kapuját az óramutató járásával egyező irányú, a háború pusztító örvényét jelképező spirálban tekeredő felvonulási út kötötte össze a sorsisten templomával, amely mentén domináltak a vörös és fekete kőből emelt épületek. Homlokzataikat erőszakos, ám dicsőséges jeleneteket ábrázoló szobrok ékítették, az utat kardlevelű fák szegélyezték.

1 – *Nagyhercegi palota*
2 – *Szoborliget*
3 – *Krad-lovagok rendháza*
4 – *Kapuk kertje*
5 – *Legendák tornya*
6 – *Vörös lovagok rendháza*
7 – *Sárkányverem (hercegi vadaspark)*
8 – *Lótusztavak (Ellana-szentély)*
9 – *Rais Terhan színház*
10 – *Krad székesegyháza*
11 – *Baradihoeg könyvtár*
12 – *Katonai gyakorlótér*
13 – *Dreina nagytemploma*
14 – *Sigranomói Egyetem*
15 – *Regatta-torony*
16 – *Thardi bankház*
17 – *Labdaház*
18 – *Városháza*
19 – *Táblabíróság*
20 – *Oroszlánszív lovagok rendháza*
21 – *Inkvizítorok székháza*
22 – *Fogadó a Két Oroszlánhoz*
23 – *Sóhajok sétánya*
24 – *Vittadora postakocsi-állomás*
25 – *Szélhozók vendégháza*
26 – *Hercegi amfiteátrum*
27 – *Alborne temploma*
28 – *Jogarok tere*
29 – *Csaták palotája (rom)*
30 – *Arel-liget*

ladozó falak utalnak. A romokat egyaránt kőfejtőnek használják a közrendű építkezők és a hercegi pallérok – a legépebb oszlopfők, párkányok és ablakok felhasználása uralkodói előjog. A város sok épületét még az ötödkori mesterek emelték: ilyen a manapság főként lovagi tornákra használatos, Hercegi Amfiteátrumnak nevezett ünnepi csarnok, melyet valaha egyetlen, százhúsz láb átmérőjű kupola fedett, mint ahogy kyr eredetű a máig használt fürdők némelyike és a hercegi palota legrégebbi szárnya is.

A nagy elődök munkájáról mégis a város alatt húzódó alagút- és csarnokrendszer tanúskodik a legékesebben. Bár a termek boltozata sokfelé beomlott, és a törmelék meg a betörő vizek hosszú szakaszokat tettek megközelíthetetlenné, a város ma is bejárható anélkül, hogy napvilágra kéne merészkedni. A felszín alatt hat lábbal valóságos utcák húzódnak, ahová italmérések és örömtanyák rejtekajtói nyílnak. Néhol ma is el férnek a szekerek: ilyen módon, a paloták alagsorába nyíló alagutakon át látják el a Belsővárost. A legtöbb kereskedőház az itteni hűvös termekben tárolja áruit; de a kevésbé közismert zugokban az alvilág is megtelepedett. Noha a városi gárda időről időre hadjáratot indít ellenük, az Alagútváros Erigow legkevésbé biztonságos része.

Nem telik el hét, hogy újabb és újabb szakaszokra ne bukkannának az Erigow alatt húzódó labirintusban. Ezek jó része a mai védőfalakon kívülre vezet, hiszen a város valaha jóval nagyobb területen feküdt. A hatóságok ezért is igyekeznek lajstromba venni minden folyosót, és lezárni a veszélyes járatokat, ám nem mindig járnak sikerrel.

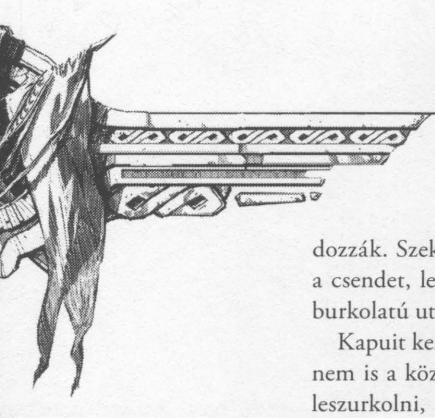
A XIII. zászlóháború idején Shirjan herceg Kiméra hadteste körülzárta Erigow-t. A város hosszú ostromra készült, ám az élelmiszerkészletek már az első perctől szűkösnek tűntek. Az árak emelkedését a mohóbb kereskedők igyekeztek kihasználni: a toroni vonalak alatt vezető alagutakon át befelé élelmet, kifelé menekülőket csempésztek. A toroni hercegnek természetesen voltak térképei a hajdani Enrawellről, így sejtette, hova kell járőröket küldenie. Az ostrom tizenhetedik napján aztán fel is fedezték, hogy egy almáskertben porlepte alakok kászálódnak elő egy fészerből. Két óra múlva császári légiósok özönlötték el a járatokat: Erigow szinte egyetlen kardcsapás nélkül elesett.

A jelenkori városfalakat már az ervek emelték; a legrégebbi, ma is álló védművet még a Szövetség alapításának idején építtette Senimoro (Várbíró) Daitar nagyherceg. Ez a Belsővárost, a város legelőkelőbb negyedét övezi. Itt találhatók a tartományurak és grófok rezidenciái, a legismertebb lovagrendek székházai, Krad és Dreina érsekeinek székhelye, és természetesen itt emelkedik magának az erigow-i hercegnek a palotája is. A Belsőváros területe az ereni Preennához hasonlóan uralkodói birtoknak számít, amelyre nem terjed ki a városi magisztrátus fennhatósága. A remekmívű domborművekkel díszített, könnyed eleganciájú márványpalotákat formára nyírt sövények, szoborparkok övezik; a délszaki növényekkel burjánzó kerteket értő kezek gon-

Az Erigow-t övező dombokon számos villa és majorság épült, ahová nyáridőben kiköltöznek a városi előkelőségek. A nyári lakok körül kialakított fényűző kertek elmaradhatatlan tartozéka egy „hamisítatlan" ötödkori rom, mellyel szívesen büszkélkednek tulajdonosai.

Annak sem kell elcsüggednie, akinek nem jutott eredeti kyr épület: bármikor építtethet egyet. Így tesz Haron Quissener könyvkereskedő is, aki ragaszkodik hozzá, hogy a villájának kertjébe kerülő építményt maga tervezze meg egy rámaradt fóliáns alapján. Igaz ugyan, hogy a szöveget nem értette, de számára az ábrák is elegendők ahhoz, hogy egy takaros kis pavilont emeltessen a kertjében.

A kereskedőt és háza népét csapások sorozata éri a rákövetkező hónapokban: tűzvész, rablás és betegség. A családfő végül villáját is kénytelen eladni. Ám amikor aztán a vevőt is hasonló bajok érik, ő Krad papjaihoz fordul tanácsért; a tudós atyák pedig régi barátaikat hívják segítségül. Világossá válik, hogy az események mindegyike összefüggésben áll a kerti építménnyel, de vajon segíthet-e a pavilon lerombolása? Milyen erőket szabadított el a gyanútlan antikvárius, amikor egy dawai fóliánsból másolta ki a terveket?

dozzák. Szekerek és kordék zörgése nem veri föl a csendet, legfeljebb hintók robognak el a díszburkolatú utcákon.

Kapuit keménykötésű fegyveresek őrzik, és ha nem is a közmondásos ötven aranyat kell nekik leszurkolni, de mindenesetre jó indokkal kell előállnia annak, aki a fal túloldalára kíván jutni. A mutatványosok és igricek szívesen látott vendégek, hiszen a főnemesség gyakran tart bálokat, lakomákat – ám az ismeretlenek, nevenincs közrendűek csak egy itt élő nemes meghívólevele segítségével juthatnak be. Ha egy bárd hallgat a mendemondákra, és magabiztosan a Belsővárosba kéredzkedik, bizony csodálkozva tapasztalhatja, hogy a kapuból visszapenderítik a zord őrök. Egyetlen esetben tesznek kivételt: amennyiben az illető a Legendák tornyához igyekszik, hogy hódolatát tegye Enika Gwon emléke és örökbecsű könyve előtt. A negyed északi sarkában emelkedik az az időtől reves épület, ahol a kontinens valaha élt legnagyobb dalnoka élete utolsó éveit töltötte.[20]

Erigow városa egyaránt szimbóluma Északfölde pyarronita egyházainak és a pyarroni eszmét magáénak valló Északi Szövetségnek, az ő erejüket is hirdeti nagysága és pompája. A város egyben a Szövetség kulturális életének központja is: itt található a Sigranomói Egyetem, Észak legnagyobb tanintézménye. A híres egyetem 1524-ben nyitotta meg kapuit a mai Korstaide-negyedben, alapítója III. Baranim (Könyvforgató) Baeddor nagyherceg volt, aki Krad egyházának papjait kérte fel arra, hogy az iskolában oktassanak. Nevét a Sigranomo-dombról kapta, amelyen a Belsőváros falai is keresztülfutnak. Az egyetem ezernyi diákja nem csak az iskolát, hanem a környék kocsmáit is szorgalmasan látogatja – errefelé még a kétes hírű italmérések is parázs filozófiai vitáktól hangosak. Emellett számos színház, levéltár és bibliotéka működik a negyedben, melynek lakói jelentős részben papok, egyetemi magiszterek és diákok. A környező utcákban találhatók Krad és Dreina legpompásabb északi katedrálisai, valamint a Krad egyháza által létesített legnagyobb északi könyvtár, a Baradihoeg is. A városrész újabb építésű fala a kanyargós Quillan partján húzódik. Faházat alig látni: a fél belvárost romba döntő 2664-es tűzvész után csak kő- és téglaépületek építését engedélyezték Erigow-ban. Ekkortól terjedt el az a kékesen csillogó palafedés is, amely madártávlatból szemlélve páratlanul egységes látványt kölcsönöz a városnak.[21]

A város északi és keleti negyedeit egyetlen hosszú, majd' kilenc mérföldes fal övezi. Ez a legfiatalabb a védművek közül, építését 3524-ben, V. Hagareon uralkodásának idején fejezték be. Az általa védett külváros jobbára kereskedők és kézművesek otthona. Itt a legnagyobb a zsúfoltság; a lakók gyakran csak talpalatnyi szabad helyet mondhatnak magukénak, a sikátorok fölött pedig szinte összeérnek az emeleti erkélyek. Természetesen a főbb utakat itt is díszes patríciusházak és fenséges templomok szegélyezik. Ezen a negyeden vezet át a forgalmas Keleti út, ezért itt mindig nagy a nyüzsgés. Rengeteg fogadó várja az utazókat, két nagy és négy kisebb piacán minden kapható, amit csak Északon be lehet szerezni. A keleti Csalogány-kapunál található a Vittadora kocsiszolgálat hatalmas, háromemeletes postaállomása, az egész vállalkozás központja.

Erigow a gazdasági életnek is fontos színtere. Falai között él a hatalmas hercegség polgá-

*[20]A híres költő és énekmondó, Enika Gwon 1713-ban telepedett le Erigow-ban, és az akkori herceg segítségével fölépítette a Legendák tornyát, mely már életében megtelt Alborne esszenciájával, a harmónia erőivel. Itt alkotta meg **Legendák és enigmák** című főművét, melybe a közhiedelem szerint Ynev összes regéjét, dalát és mondáját lejegyezte. A pyar hitű bárdok szent kötelességüknek érzik, hogy életükben egyszer ellátogassanak az ereklyéhez. Ha bölcsen használják ki a rendelkezésükre álló két órát, holtuk napjáig hírnév övezheti őket.*

rainak egynegyede, kézművesek, kereskedők és bankárok. A főváros a Keleti út révén nemcsak a Tiadlannal folytatott árucserében jut fontos szerephez, hanem fekvésénél fogva az országon belüli kereskedelemben is, hiszen a síkság és a dombvidék találkozásánál fekszik.

Rutenor

Százezres nagyváros a Marvinella-öböl enyhe éghajlatú déli csücskében, a Var Beriz folyó torkolatában. A hatodkori romokon tengődő település meglehetősen későn, 1229-ben került az erigow-i uralkodók fennhatósága alá. I. Daitar nagyherceg dédunokája, IV. (Veszedelmes) Radomir ostrommal vette be, és az újonnan alapított Routen tartomány székvárosává tette. Kedvező fekvésének és az erigow-i fennhatóság nyújtotta nyugalomnak köszönhetően Rutenor az „erv aranykor" századaiban felvirágzott, és 2312-ben szabadvárosi rangot nyert, ekkor a *pres* Ven várát tette a tartomány új székhelyévé. Rutenornak a történelem során számos ostromot kellett kiállnia, legutóbb a XIII. zászlóháborúban, amikor környékét feldúlták a keleti barbárok hadai.

Rutenor a Terrsel Szövetség legdélibb tagja. Mesterségesen kimélyített kikötőöblében sosem lankad a forgalom, flottája Hessebyé után a második legnagyobb az országban. A tengeri kereskedelem mellett a halászata is jelentős. A kikötői nyüzsgés elkerülhetetlen velejárója, hogy a város némely tekintetben igen kétes hírnévnek örvend; a virágzó csempészetet a hatóságoknak mindmáig nem sikerült megfékezniük. A környező tartomány bőségesen ellátja élelemmel a városlakókat; ezen a vidéken találhatóak egész Erigow legjobban termő gabonaföldjei és gyümölcsösei.

A szabadváros az Ilanorral és Tiadlannal folytatott kereskedelem egyik gócpontja, mivel áthalad rajta a forgalmas Keleti út. Rutenorban igazán szembetűnő Erigow és Tiadlan jó kapcsolata: polgárainak jelentős része a Hármas Királyságból települt át. Megrendelőként szinte minden északi főrang emberei megfordultak már a tiadlani ékszerészek negyedében, ahol szinte utolérhetetlen műgonddal készülnek a szebbnél szebb násfák és nyakláncok.

Rutenor emellett nagy hírű iskolaközpont is: Kradnak szentelt kolostoregyüttesét és a hozzá tartozó könyvtárat minden évben tudásra szomjazó ifjak seregei keresik föl. Az itt oktató paptanárok főképp az orvoslás és a filozófia terén számítanak elismert szaktekintélyeknek.

Rutenor nevét a Chylän nevű építmény tette messze földön ismertté. Ennek titkát megtalálása után kétezerötszáz évvel is sűrű homály övezi: egyes feltételezések szerint a kyr mágia egyik nagy erejű fókusza, más hipotézisek a Dawa Birodalom urainak tulajdonítják létrehozását. Maga a Chylän egy három láb átmérőjű, türkiz árnyalatú gömb, mely egy kyr nyelvű rúnasorral teleszőtt kőgyűrűn nyugszik. A gömb anyaga ránézésre üvegnek tűnik, de felszíne folytono-

A tiadlani eredetű Vittadora minden nagyvárost lefedő hálózata és megbízhatósága révén a legelismertebb postatársaság az Északi Szövetségben, jóllehet az Eren keleti gyepűin túl utasokat szállító Fekete Bástyák vagy a Gro-Ugon határvidékén működő Széllel Szálló Darvak még náluk is több védelmet nyújtanak az óvatos – és tehetős – utasoknak. Ennek ellenére nem véletlen, hogy a mozgó erődnek is beillő, sárga-fekete festésű Vittadora-batárok messzire riasztják az útonállókat és egyéb martalócokat, akik után egyébként külön fejpénzt fizetnek a kocsisoknak a szolgálat kincstárnokai.

Azt kevesen tudják, hogy e kincstárnokok előrelátó módon néhány rejtetten dolgozó zsoldosegységet is pénzelnek, akik a fosztogatókat még a támadás előtt igyekeznek semlegesíteni, elszántan keresve a rablótanyákat, az orgazdákat és a többi lehetséges veszélyforrást.

Az egyik ilyen csapat épp segítőket keres, mert nem érzi magát elég erősnek ahhoz, hogy kifüstölje a senki földjén, a Daibol-hegység egy eldugott szurdokában pöffeszkedő rablóvárat, melynek ura féltucatnyi fiatal lányt rabolt el a Monegris felé tartó zarándokok menetéből...

[21] A Jogarok terén áll Haddat Lerno, a XI. zászlóháború hősének szobra, mely egyszarvú nyergében ülve ábrázolja a marsallt. A hagyomány úgy tartja, ha telihold idején, éjközépkor egy szép szűzlány megy el mellette, az unikornis dobbant egyet a patájával. Ennek azonban még senki nem volt tanúja, amiért aligha az erigow-i leányok külseje okolható. Mások szerint a dobbantáshoz az is kell, hogy a szűzleány hasonlítson a hajadonhoz, aki egyaránt rabul ejtette a marsall és az egyszarvú szívét. A különös szerelmi háromszögről szóló verses ének talán a legpajzánabb az egyébként is sikamlós erigow-i költészet remekei közül.

san kavarog és hullámzik. Harminclábnyi körzetében semminemű manaalapú mágia nem érvényesül – a jelenség előtt mindmáig értetlenül állnak a tanulmányozására érkezett dorani mágusok.

A köznép a Chylänt a Reményvesztettek vagy még gúnyosabban: az Eszementek Gömbjének hívja, ami tekintettel a két és fél évezred alatt felgyűlt tapasztalatokra, találó elnevezés. A gömb megérintése mindenkire más hatást gyakorol. Nem ritkák a csodás gyógyulások vagy az újonnan kapott különleges képességek, de sokkal gyakoribb, hogy megérintése után a vakmerő próbálkozó nyáladzó idiótaként tengődik egész hátralévő életében.

Az azonosítatlan eszefogyottakat jobbára a város határában álló tébolydában helyezik el. A komor intézményt fönntartó dorani rend persze nem szívjóságból gondozza a szerencsétleneket: ők a Chylän-jelenség egyetlen vizsgálható része, a tudni vágyó varázslók pedig nem restek kihasználni a rendelkezésre álló forrást. Ahogy ők mondják: így mindenki jól jár.

Hesseby

A hatvanezres város a Marvinella-öböl partvidékén fekszik a Danna-síkság északi részén. Jóval Kyria bukása után, a Dawa Birodalom összeomlását követő századokban alapították. Ekkoriban kevert kyr és seoxlán népesség lakott errefelé, amely 329-ben hozta létre a mai síkságot magába foglaló Danna Fejedelemséget. Az irlav hódítást követően az országban fokozatosan többségbe kerültek az ervek, a VII. századtól kezdve a hatalmat egyenesen erv származású dinasztia gyakorolta. A terület fokozatosan az erigow-i hercegek érdekkörébe került, akik a fejedelemség széthullása után sorra foglalták el az egykori ország városait. Hesseby 1095-ben került az erigow-i korona birtokába, ekkor Seoxlia tartományhoz csatolták.

Hesseby neve a kyr eredetű seoxlánt beszélő őslakosoktól származik; jelentése az ókyr *hey'iess* – „azúr" és *ebioh* – „horgonyzóhely, vihar elől menedék" szavakra vezethető vissza. A város az ősi időkben mezőgazdaságból és halászatból élt, fellendülése a második évezred végén kezdődött. A hajózás fejlődésével egyre nagyobb szerepet kapott a kereskedelem, és Hesseby alapító tagja lett a 2422-ben létrejött Terrsel Szövetségnek. Mára Erigow legnagyobb kikötővárosa; lakóinak nagy része közvetlenül a tengerből él, és halász- vagy kereskedőbárkák fedélzetén járja a vizeket.

A város elnyújtott félhold formájában öleli körbe egy kisebb öböl északi oldalát. Fő védelmi vonalai a tenger felé néznek, mivel elsősorban ebből az irányból kell támadástól tartania. Észak és nyugat felől egy kisebb hegy, a Saedar emelkedik fölé, déli negyedében pedig a Seoxlahegységből érkező kis Murtan folyó torkollik az öbölbe.

Hesseby nemcsak a flottájáról híres, hanem lenyűgöző Antoh-templomáról is. Szinte külön kerületet alkot az istennő tengerpartra épült szentélye, melyet az elmúlt évszázadokban mellékkápolnák, zarándokszállások és szentelt medencék sokaságával bővítettek. Itteni palotájából irányítja az erv országok Antoh-egyházát az érsek, akinél csak az ifini pátriárkának van nagyobb tekintélye a Sheraltól északra. Arról viszont már lehetne vitázni, hogy melyikük tényleges hatalma nagyobb, mivel az erv országokban az évezred elején rendkívül egységes és szervezett Antoh-klérus alakult ki a

Hesseby nevezetessége az új világítótorony, amelyet Antoh egyháza emeltetett az öböl bejáratának legdélebbi pontján. A torony forgószerkezetét kahrei mérnökök tervezték, erős fénycsóvája már sok eltévedt hajós életét mentette meg a szeszélyes Mer'Daray-tengeren. Zabruchkynikyostrót, a nemrég érkezett gnóm óraművest olyannyira elkápráztatta e híres építmény, hogy elhatározta: továbbfejleszti egy kicsit. A legnagyobb titokban el is készítette a szükséges szerkezetet, hogy a Halál havát lezáró holdtalan estén színes fényjátékot mutathasson be vele – de ehhez némi segítségre lenne szüksége…

merresiták tevékenységének köszönhetően, míg a Quironeia jóval népesebb Antoh-egyháza meglehetősen kaotikus képet mutat.

Hesseby egyebek között a hal- és kagylótenyésztésre használt természetes barlangrendszeréről ismert. Már az erv idők előtt e célra sajátították ki a parti sziklák alatt futó járatokat és medencéket, melyeket azóta mesterséges szakaszokkal is kiegészítettek. A labirintus állandó összeköttetésben van a tenger vizével, ezért mozgatható rácsok tartják a halakat a barlangokban.[22]

Inamar

A hercegség másik nagy kikötőjének helyén egykor jelentős kyr település állt, ennek nevét – Jarna-Mhierr – vették át és torzították el a Danna Fejedelemség lakói, akik fővárosukká emelték a kedvező fekvésű kikötőt. Inamar a P.sz. XI. században került a tengerparti síkságon előrenyomuló erigow-iak birtokába. Hesseby vetélytársaként sokáig akadályozta a Terrsel Szövetség működését; a kalózháborúk idején pedig joggal vádolták azzal a városi magisztrátust, hogy összejátszanak a tengeri rablókkal. A kereskedőliga összefogásával szemben az inamariak azonban tehetetlennek bizonyultak, így a hanyatlásnak indult város 2859-ben csatlakozni kényszerült a Terrsel Szövetséghez.

A negyvenezres település egy tengerbe nyúló magaslatra települt, melyet csupán egyetlen keskeny és jól védhető földnyelv köt össze a szárazfölddel. Északkeletre nyíló kikötőjét a téli viharok dühétől festői szépségű sziget, míg a kalózok támadásaitól a szigetre épített erőd óvja. Inamar még erv szemmel nézve is zsúfolt város; favázas tégla- és kőházai négy-öt emelet magasságban hajolnak össze az alig két láb széles sikátorok fölött. Tágasabb teret csak a templomok előtt és a fél mérföld hosszú rakpart, a Bratter hosszában találunk, ahol dús aranyozással és kőfaragásokkal díszített téglaházak tanúskodnak a polgárok gazdagságáról.

A jólét fő forrása ma a hajóépítés, mely a Seoxla-hegységből leúsztatott vörösfenyőn és szilfán alapul. A Marvinella-öböl áramlatait és szélviszonyait tökéletesen ismerő hajóácsoknak köszönhető a *harksheff* hajótípus kifejlesztése, amely nélkül ma már elképzelhetetlen lenne a beriqueli cethalászat és a nyílttengeri kereskedelem.

Inamar kikötője a bálnaolaj, a nehéz szagú ámbra és a szárított hal tömény szagát árasztja, ám ez nem rettenti el azokat a messziről jött utazókat, akik a város hírneves Noir-szentélyének jóslataira kíváncsiak. A szentély egy kopár zátonyra épült kőtorony, ahol a papok a támívek között fütyülő szél hangjától és a hullámok monoton robajától esnek szent révületbe. Magányukra igen kényesek, így a hívek gyakran hetekig-hónapokig kénytelenek várakozni, míg a jósok elé terjeszthetik kérdéseiket.

[22]Mondják, hogy a rácsokat óvó rúnákkal ellátó varázsló fizetség gyanánt egy jókora darabot elkerített magának a barlangrendszerből, szellemszolgáival víz alá hordatta minden kincsét s holmiját, majd maga is alámerült, és azóta sem jött a felszínre.

Wersilis

Az ősi, tízezer éve lakott település a Daibolhegység északi lábainál található, ahol az beleolvad az Erigowi-síkság mezőségeibe. A város már az Erv Királyság idején is a hercegséghez tartozott; I. Deimar király a VII. században itt, az akkori határvidéken telepítette le a dinasztia elől menekülő toroniakat. A rangos famíliák e tájon nagy gonddal óvják nemesi vérük tisztaságát, így körükben még ma is találkozni csaknem tisztavérű kyrekkel.

A hercegi koronázóváros az erigow-i kultúra bölcsője. Noha a politikai hatalom mindig is Erigow-ban összpontosult, évszázadokon át Wersilist tekintették az udvari élet központjának. A harmadik évezredig csaknem valamennyi neves lovagköltő és dalnok itt nevelkedett, és ide utazott mindenki, aki el akarta sajátítani a véglegekig finomított etikett rejtelmeit.

Ter Quillingen

„Kincs a folyóparton": így hangzana közösre lefordítva az észak-erigow-i város neve, mert bár az erv kifejezés értelme „Kincs a Quillan partján", a kyr *quillan* szó maga is „vízfolyást" jelent. A honfoglaló ervek két folyam, a Selva és a Quillan találkozásától délre alapítottak várost, melyet P.sz. 582-ben említ először oklevél. A kedvező fekvésű település hamar virágzásnak indult, és a XXVI. században Mavoxia tartomány székhelyévé emelkedett.

A folyóköz lapályán épült várost kiváló talajú szántók veszik körül, melyeket gátak és vízelvezető csatornák sűrű hálózata óv a Selva pusztító tavaszi árvizeitől. Ter Quillingen vidéke rengeteg csapadékot kap a Marvinella-öböl felől; lakói váltig állítják, hogy sehol sem lehet ennél zöldebb a fű. A város a távolsági kereskedelemnek is fontos gócpontja. Nevét azonban mégis vallási szerepe miatt ismerik legtöbben: Ter Quillingen Ellana északi főpapnőjének székhelye és az istennő legszentebb kegyhelye, amelyet minden évben zarándokok tízezrei keresnek föl, hogy áldozatot mutassanak be a szerelem és a termékenység úrnőjének.

A Ter Quillingen-i Ellana-ünnepről mindennél ékesebben beszél az, hogy a szerelemgyerekeket az úri körök finomkodó modorában „quillingeni kisdednek" nevezik.

A kis Gremar is fattyúnak született, és mit sem tud arról, hogy már első tétova lépteit is óvó tekintetek követték; a háttérben pedig nemcsak az Északi Szövetség, de Toron egynémely hatalmát is megfigyelhetik a mindentudó égiek. De minthogy maguk a hallhatatlanok sem ismerik a biztos jövendőt, csak a lehetséges jövők milliárdjait, nem tudhatják, mi lesz a gyermek sorsa, hogy túléli-e az eljövendő merényletek sorát. Ha igen, már életében legendák szövik majd körül alakját. A hetedkor vége azonban még messze van, és addig marad az, aki: egy kese hajú lovászfiú, akit a gyerekek toroninak csúfolnak, és akinek legfőbb vágya, hogy egyszer majd útra keljen, és megtalálja vér szerinti szüleit.

Erigow-ban talán éppen a városok fontosságának megnövekedése szorította háttérbe a várépítészetet. A nagyhercegség stratégáiról közismert, hogy jobban bíznak a mezei hadakban és a híres lovagseregben, mint a falak erejében. Habár az országot minden oldalról szövetséges birodalmak veszik körül, ez nem jelent biztos védelmet: számos zászlóháborúban dúlták fel földjét ellenséges ármádiák, sőt olykor még saját szövetségeseivel is meggyűlt a baja. A déli-délnyugati határvidéket ezért igen erős végvárrendszer óvja, arrafelé a nemesek hegytetőre épült várai sem ritkák. Az ország belsejében azonban még a vidéki nemesség is kevésbé erődített, kényelmes kastélyokban él, bár a városok védművei arrafelé sem lebecsülendők.

A büszke teddami várat Haron Gedrier, az ereni Migan hercegről és háborúiról szóló *Haragkor* című eposz szerzője is megénekelte. P.sz. 2243-ban Migan vezérletével az ereniek haddal támadtak korábbi szövetségesükre, Erigow-ra. A Soreka mellett vívott döntő ütközet az erv történelem szégyeneként él a köztudatban, ugyanis kilátástalan helyzetében V. Godabeld erigow-i herceg számszeríjászokkal mészároltatta le az ereni lovagság színe-virágát. Az erigow-iak a csatát ennek dacára elvesztették, az uralkodó a közeli Teddamba menekült kíséretével. Itt még aznap este súlyos vádakkal illette fia és számos más nemes úr – a véres közjátékokkal tarkított szópárbaj utáni hajnalon V. Godabeldet holtan találták ágyában.

Bár Gedrier mind a csatát, mind a rákövetkező eseményeket igen érzékletesen festette meg, arról igen szűkszavúan tett említést, hogy az ereni csapatok súlyos veszteségei miatt Migan is kénytelen volt visszavonulni. A herceg még a csatamezőn számos csatlóst emelt a nemesség soraiba azok közül, akik részt vettek a vértes lovasok öngyilkossággal felérő rohamában. A nemesi címerek gyakori motívuma, a nyílvesszőket markoló páncélkesztyűs kéz leggyakrabban erre az eseményre utal az ereni heraldikában.

Az erigow-i várépítészet szép példája, egyben Blavoromo tartomány jelképe a száztornyú teddami várkastély. Az erődítmény egy víz fölé dőlő magányos sziklán egyensúlyoz a Karse folyó kanyarulatában. Három oldalról, a víz felől meg-

közelíthetetlen, de kelet felől is csak egyetlen, bástyák sorával védett út vezet föl a sziklatetőre.

Gazdaság

Erigow hercegség a Selva-medence éléstára, s minden szomszédos ország jó árat fizet terményeiért. Legtermékenyebb vidékei a Danna-síkság, valamint az Erigowi-alföld középső és déli része; gabonaföldjei, kender- és lenültetvényei, gyümölcsöskertjei egyaránt gazdagon meghálálják a földművesek fáradozását. Az Inamar és Taneke környékén termő zamatos körte, szilva és alma nemcsak frissen, kompótként vagy éppen aszalva kerül az asztalra, hanem ízes és méregerős pálinkát is párolnak belőle. Kyria idejében talán enyhébb és kellemesebb lehetett az éghajlat, mert a feljegyzések szerint Enrawell tartomány híres volt az itt termesztett szőlőből készült fanyar borokról. Ehhez képest ma élvezhető italt csupán a Monegris környéki vincellérek készítenek, északabbra a borászat eleve kudarcra van ítélve. Ezért nagy keletje van a dwoon boroknak, de a különféle söröket is szívesen isszák urak és közrendűek egyaránt. Minden városnak és kolostornak van sörfőzdéje, ahol nagy becsben tartott régi receptek alapján főzik a habzó nedűt.

A síkságokon széles marhalegelők nyújtóznak a szemhatárig; a hegyvidéken igénytelenebb juhokat és kecskéket tartanak, az erdőkben pedig disznókondákat makkoltatnak. A halászat százezrek, ha nem milliók jóllakatásáról gondoskodik. Az erigow-i bálnavadászok merészségéről és vállalkozó kedvéről legendák keringenek: észak felé a sodródó jég birodalmába is elhajóznak, ahol nyáridőben hónapokig látni a napot a látóhatár fölött.

Erigow szomszédainál kevésbé bővelkedik bányakincsekben, bár hegyek a nagyhercegségben is jócskán akadnak. Némi vasat és rezet találtak ugyan az ország területén, de a legtöbb fémet Gianagból és Erenből kénytelenek behozni. Igaz, a Seoxla-hegységben bányásznak ónt, ami a bronzgyártás elengedhetetlen alapanyaga, és sehol máshol nem található meg az egész Tarini-medencében. A hegyvidékek fa- és kőanyaga inkább helyi igényeket elégít ki, igazán csak a nagyhercegi székvárosig szállított kiváló minőségű pala nevezetes. A fából szenet és hamuzsírt is nyernek, északon pedig tőzeget fejtenek a tengerparti síkságon.

A kézműipar főleg a mezőgazdasági termékek földolgozására épül: az itteni takácsok által készített posztót és szövetet egészen Alidarig szállítják, de megbecsült az erigow-i bőrösök és szűcsök munkája is. A helyi fazekasok által készített mázas cserépedényeket még a Riegoy-öböl városaiban is szívesen vásárolják és utánozzák, az erigow-i stílus hatása még azon a tájon is érvényesül. A pompakedvelő nemesség szívesen áldoz költséges kedvtelésekre, így biztos megélhetést találnak az ékszerészek – akiknek többsége tiadlani bevándorló –, a hintókészítők vagy akár a játékkártyafestők is.

Erigow mindig is élen járt a kultúra és a civilizáció áldásainak terjesztésében; nem egy új iparosmódszer vagy szerkezet kifundálását és meghonosítását köszönhetik neki az emberlakta birodalmak. Hogy csak az ismertebbeket említsük, a nagyhercegség iparosainak és harcosainak oroszlánrész jutott a számszeríjak elterjesztésében; de az ő nevükhöz fűződik az új hajótípusok – a *galleon* és a *harksheff* – kifejlesztése is. E hajókat a Quironeia vizein vívott zászlóháborúk során szerzett tapasztalatok alapján alakították ki az északi és a quiron-tengeri hajók előnyös tulajdonságainak ötvözésével. Erigow-ban tárt karokkal fogadnak minden feltalálót, mesterembert – és bizonyosak lehetünk abban, hogy az újdonságokra fogékony gazdag nemesek, polgárok személyében a mégoly elvetéltnek tűnő találmányoknak is bőkezű mecénásai akadnak.[23]

A jómódú ország Észak országútjainak csomópontján fekszik. Kikerülhetetlenségéből fakadóan – némi haonwelli segítséggel – fontos szerephez jut az országok közötti kereskedelem-

[23] Gianag és Erigow közt állandóak a súrlódások a kahrei mesterek befogadása miatt. Mások is felbukkannak: dölyfös törpék, körmönfont dzsadok és habókos gnómok – a tapasztalati mágia tudói és ügyes kezű alkimisták. Földhözragadtabb elmék is akadnak közöttük: ők számításokat végeznek a jobb hajók, a gyorsabb csapatmozgások, a tartósabb utak vagy éppen a vízmentes bányák érdekében. E szürke találmányok dicsőségét olykor háttérbe szorítják a csodafegyverekről és égi hajókról szóló hírek: ám a „valódi” feltalálók mindeddig vagy ügyes csalónak, vagy ügyetlen halottnak bizonyultak. A bölcsek szerint Toron hibázik, amikor a szorgos hangyák helyett az édes énekű madarakra fecsérli erejét.

ben. A Haonwellből Tiadlanba vezető Keleti úton terelik az ilanori és dwoon marhákat az évente hatszor tartott monegrisi vásárra. Haonwell nagy tételben vásárol gabonát és más élelmiszereket déli szomszédjától, mivel az ottani földek hozama már ritkán elég a megnövekedett lakosság eltartására. Eren és Gianag vassal, sóval, arannyal és más nyersanyagokkal látják el a nagyhercegséget, amiért luxuscikkeket kapnak cserébe. Az erigow-i divat és művészeti stílus hatása valamennyi erv államban érvényesül, bár többnyire csak az udvari nemesek és a nagyvárosok polgárai között. Az országon belüli kereskedelembe szinte minden elérhető település bekapcsolódik; a nagyobb falvakban hetente, kéthetente tartanak vásárokat.

A megnövekedő pénzforgalom már az erv aranykor századaiban kiváltotta a terményadózást, és lehetővé tette a bankházak szerteágazó tevékenységét. A nagyhercegség pénze a súlytartó erigow-i korona, amelynek értékén nem változtattak az elmúlt száz évben, ezért megbízhatóságának köszönhetően a Szövetség legismertebb, legnépszerűbb fizetőeszköze. A 6,5 lat súlyú, meglehetősen vastag és kisméretű érme rajzolata minden évben más és más: a hercegség legjobb vésnökei versengenek az uralkodói kegyért, hogy alkotásuk díszíthesse a következő évben vert pénzeket.

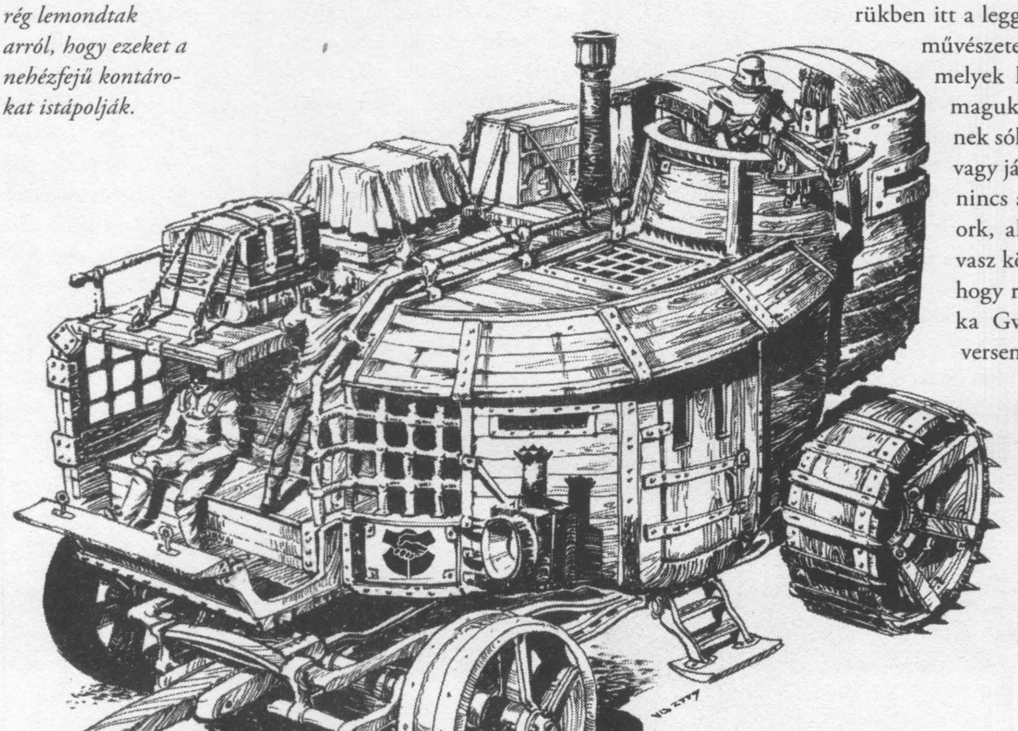
Tudnivalók

Az utasoknak könnyű a dolguk Erigow-ban: kiváló minőségű utak hálózzák be az országot, ráadásul tiadlani mintára igen elterjedtek a postakocsi-szolgálatok, melyek minden nagyobb várost összekötnek.

Az erv mellett – hála Krad papjainak – általánosan beszélik a közös nyelvet, és nem csak a nagyvárosok környékén. Bár a félreeső falvakban élőkkel már nehezebb szót érteni, ők is barátságosak és vendégszeretőek, így aztán bizonyosan kerül fedél a fáradt vándor feje fölé. A nagyhercegség fogadói egész Északon ismertek kényelmükről és tisztaságukról, ám teli erszény nélkül itt senki ne számítson túlzottan kedves fogadtatásra. Minden erv ország közül Erigowban kerül legtöbbe a megélhetés; igaz, a pénzéért mindenki mindent megkap, amit kíván.

Az Északi Szövetség központjának számító országban sűrűn megfordulnak idegenek, így az elfek és törpék rendszerint nem keltenek feltűnést, az udvari orkok jelenléte pedig szinte mindennapos. Erigow-ban jónak mondható a közbiztonság, bár a nagyvárosok ezen a földön is természetszerűleg vonzzák a zsebtolvajokat, csempészeket és csalókat.

Az udvari orkokon talán Erigow-ban ütköznek ki leginkább a nemesítés árnyoldalai. Körükben itt a leggyakoribbak a filozófia és a művészetek világában tett kísérletek, melyek kudarcai miatt búskomor, magukba roskadt alakok üldögélnek sóhajtozva a telihold fényénél vagy járják a temetők sötétjét. Ám nincs az a reményvesztett udvari ork, aki ne látogatná meg a tavasz közeledtével Erigow városát, hogy részt vegyen az általuk Enika Gwon tiszteletére rendezett versenyen.[24]

[24] *Műveik azonban – dagályos és patetikus stílusuk, kulisszahasogatóan túláradó romantikus elemeik és végeérhetetlenül tobzódó, olykor teljesen valószínűtlen mészárlások sorozatából álló cselekményük miatt – emberi körökben többnyire visszatetszést keltenek. A bárdok szerint több sikerük lehetne, ha sutba dobnák a képzavaros jelzőket és fölös cikornyákat, de ők maguk már rég lemondtak arról, hogy ezeket a nehézfejű kontárokat istápolják.*

Gianag

Torik összehúzta magán a köpenyt és kilépett a metsző szélbe. A tekercstartót hóna alá szorítva, leszegett fejjel vágott át a behavazott udvaron a szánhoz. Nem nézett vissza a szürke, dísztelen házra, amelynek alacsony tornyán csupán egyetlen bádogzászló hirdette, hogy falai közt nemesi család lakik. Az eltelt két hét alatt mélységesen meggyűlölte a hideget lehelő falakat, a foszlott szőnyegeket, a nedves tapintású, birkaszagú takarókat. Összemérhetetlen volt a különbség a genningeni kényelemmel: ott legalább nem adtak a mosdóvíz mellé kis kalapácsot, hogy betörhesse a hajnalra rajta képződött jégpáncélt. Ronnering még a könyvtárban sem fűttetett be, hogy a könyvek nyirkot ne kapjanak, és az évek óta gyűlő nedvesség beette magát a lapok közé. A térkép, amelyet Torik lemásolt, szinte szétfoszlott kezében, amikor kitekerte, és dühös sírás fojtogatta, mikor a tönkretett kötetekre gondolt.

Micsoda barbár, gondolta keserűen, tudván, hogy Ronnering nemtörődömsége korántsem egyedülálló. Micsoda nép!

De a térkép legalább biztonságban volt. A szánba ülve is ölébe húzta a tokot, mintha bizony útitársai – egy özvegy, a tizenkét éves fia és egy kereskedőház megbízottja, akik szintén Genningenbe készültek – el akarták volna orozni tőle.

A szánhajtó vastag bundájában úgy ült a bakon, akár egy gyapjas hegyi kecske. Alacsony emberke volt, feneke alá pokrócot hajtott, hogy magasabban üljön.

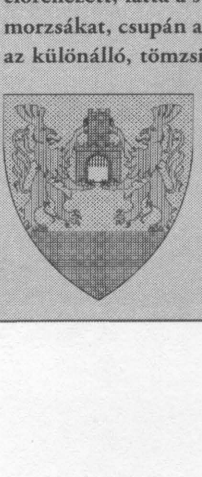
– Az ülések alatt találtok takarókat – morrantotta hátra nekik, és finoman meglegyintette az ostorhegyest.

A szán megrándult, ahogy lefagyott talpa fölszakadt a jeges hóról, és nehézkesen megindult. Ahogy a lovak ritmusra találtak és az udvar letaposott, kemény haváról az útra kanyarodtak, simábban siklottak tovább.

Nem sokkal hagyták maguk mögött a nemesi házat körülvevő szolgaépületeket, amikor a lovak patája már hóba mélyedt. Leheletük párája pamacsokban szállt hátra.

A kereskedő intett Toriknak, és közösen végigfektették lábukon a birkabőrökből varrt takarót, alatta vastag falú parázstartó izzadta a hőt. Torik egy idő után lerúgta csizmáját, és prémes csuklyáját homlokára igazítva figyelte az elsuhanó tájat.

A lovak jól húztak; a hajtó csak néha legyintette meg egyiket-másikat; rá-rászólt a rudasra, amelyik mintha gyengébben futott volna a többinél. A behavazott utat jelző, egymástól kőhajításnyira beásott nagy, faragott kövek fehér sipkás medvékként néztek utánuk, ahogy elsuhantak mellettük. Ahogy Torik előrenézett, látta a sötétlő buckákat, mintha óriás szórta volna el sétája közben a sajtként majszolt sziklamorzsákat, csupán a hegyek között, a kanyargóssá vált úton vesztette szem elől a kövek láncolatát, amikor az különálló, tömzsi oszlopokra szakadt, és helyenként felváltották a fák ágaira aggatott, vörösre festett deszkák.

Gianag a hegyek és a hó országa volt; a tavaszi olvadás és a hűvös nyár mindig is idegennek tűnt Torik számára. A fekete kövek, a fehér dér és jég a térképek pergamenjét és koromból kevert tintáját idézte: vonalak, foltok, egy országnyi földabrosz. Jobban érezte magát télen a szabadban, mint amikor minden zöldellt, sárgállott, megtévesztő színfoltok mosták el a világos határokat.

A kereskedő beszédbe elegyedett az özveggyel, esetlenül udvarolt neki, miközben a gyerek mogorván és ellenségesen méregette. Párszor megkísérelték Torikot is

bevonni a beszélgetésbe, még ha csupán udvariasságból is, de a térképész frázisoknál többet nem ajánlott fel nekik. Igazat megvallva, sajnálta az értelmes szót útitársaira vesztegetni. Inkább a tájat nézte, a hegyeket lefejező felhőket, a juhar- és *witthe*fák ágain még itt-ott piroslό leveleket és a szűz hó szikrázó simaságát, amelyet a lovak törtek föl. Nyomukban feltúrt barázda – szentségtörésnek tűnt így meggyalázni a vidék érintetlenségét.

Torik arcát kicsípte a hideg, időnként felnyúlt és takaró alatt megmelegített kezével megdörzsölte az orrát. Az út kanyarulatait számolta, találgatta, merre lehetnek. Gondolatai között reszketeg tintavonás mentén suhantak, amelyet tetszés szerint forgatott, akár egy térképet, megfeleltetve a köves lejtőknek a pergamenre rótt jeleket; találgatta, merre kanyarodik legközelebb az út, és elégedetten biccentett, valahányszor jól számított. Tudta, merre járnak.

A szán egy fennsíkon futott végig, jobbra és balra hegycsúcsokra szaladtak föl a fák. A kövek kanyargós utat rajzoltak ki a fehérségben.

Ott vesztette el a fejében őrzött térképet Torik. Egy kanyarral korábban még pontosan egymásra tudta illeszteni az elméjébe írt és a valóságban kijelölt utat, de amint a fennsíkra futottak, összezavarodott. Azt hitte, nyílegyenesen haladnak majd, a hósüveges kövek azonban jobbra vezettek, egy nyiladékhoz a fák között; az út alighanem az erdőben futott tovább.

– Furcsa – szólalt meg. Hangja idegennek és gyengének tetszett a menetszélben, és útitársai késve pillantottak rá. A kereskedő kérdőn felvonta szemöldökét, de már fordult is vissza az özvegy felé. Torik megköszörülte torkát. – Ennek az útnak egyenesnek kellene lennie. Amikor érkeztetek... nem emlékeztek rá?

– Fiam, még ha nem is lenne minden egyforma fehér, azt hiszed, megjegyezném? – nevetett fel öblösen a kereskedő, és megérintette az özvegy kesztyűs kezét, hallgassa ő is ezt a képtelen ötletet.

Torik összeráncolta homlokát. Az erdő egyre közeledett, előtte az útjelző kő fekete pettyből buckává magasodott. Ott volt, és mégis...

Torik megkocogtatta, majd megrántotta a hajtó vállát, mert az meg sem moccant.

– Ha még egyszer ezt teszed, lehajítalak a szánról! – fordult hátra dühösen a férfi. – Hát miért nem ülsz nyugton?

– Az út... – mutatott előre Torik. – Igazán erre kell haladnia?

– Ott a kő, la! – intett az ostorral a hajtó.

Torik nem dőlt vissza, szemét erőltetve meredt előre, az erdő fekete és kék árnyait fürkészve, ahogy közeledve egyre nagyobb foltokban válnak el egymástól.

– Nem, nem, nem – mormolta, mert a kanyar nem volt rendjén; minél inkább az erdő felé hajlott, annál erősebben érezte bensőjében, mintha rosszat evett volna, a bizonyosságot, hogy a jó út balra van, egyenesen átvág a fennsíkon, távol a fáktól.

A jó térképek nem hazudnak.

– Ez a rossz út – mondta, és ismét megrázta a hajtót. – Rossz úton vagyunk!

– Nincs olyan, hogy rossz út! – kiáltott rá a férfi. – Egyetlen út van!

– Akkor a jó út nincsen kijelölve! – vágott vissza Torik, és összerándult, mert hirtelen ráébredt, hogy valóban így van, és hogy az erdő túl közel már.

Fölemelkedett – térdéről lecsúszott a takaró –, és áthajolt a bakra, izgatottan megmarkolva a hajtó vállát.

– Eszednél vagy, fiú? – szólt rá a kereskedő, de Torik nem törődött vele.

– Ez csapda! A kövek... valaki áthelyezte a köveket! – lihegte a hajtó fülébe.

– *Erisszél!* – Torik megtántorodott, amikor a hajtó hátralökte, de nem esett el.

– A köveket átgörgették! Az az út *csapdába* vezet!

Túl közelről magasodtak föléjük a fák, hosszú, kék árnyékuk már szinte elérte őket. Torik mintha mozgó foltokat látott volna közöttük, de lehet, hogy csupán a szeme csalta meg. Kétségbeesetten kapott az ostor után, és sikerült egy pillanatra magához kaparintania. Erősen végigvágott az ostorhegyes jobb oldalán, hogy a ló nyerítve, megbokrosodva húzódott balra, magával rántva a többit is.

Aztán a hajtó visszamarta az ostort, és nyelével Torik arcába vágott. Forró fájdalom nyilallt az orrába, és hátrahanyatlott, vissza az ülésre.

– Megvesztél? – ordította a férfi, és próbálta megfékezni az útról leügető lovakat.

– Emberek vannak a fák között! – kiáltott fel ekkor a gyerek éles hangon, és egy pillanatra mind megdermedtek, majd a rengeteg felé fordultak. Torik a fájdalom könnyein keresztül mintha alakokat látott volna mozgolódni a fák között, de túlságosan rázta a szán, nem volt biztos benne.

A korlátba csapódó, majd súlyától leforduló hajítódárdát azonban bizonyosan nem csak képzelte. Az asszony felkiáltott, és egy mozdulattal az ülések közé sodorta a gyereket.

– Ott maradsz! – ripakodott rá, majd maga is lehajolt.

– A racklapöcsű apjukat nekik! – sziszegte a hajtó, és immár maga ösztökélte gyorsabb fordulásra a lovakat.

Nehezen kanyarodott el a szán a vastag hóban, szisszenve fúródtak a dárdák a fehérségbe mellettük. Torik hátrahajolva visszanézett: apró, kurta lábú alakok rohantak ki az erdőből, lándzsát lengetve kezükben, de bocskoros lábukat megfogta a hópaplan a mezőn.

Már pirinyó pontokká zsugorodtak, amikor Torik szívverése kezdett megnyugodni, és orrában a fájdalom tompa lüktetéssé halványult. Az özvegy felült, felhúzta maga mellé a gyereket, és elrendezte a takarót.

– Köszönöm, hogy szóltál! – mondta a hajtó mogorván. – Csakugyan csapda volt.

Torik biccentett és várt, hátha a férfi bocsánatot kér, amiért beverte az orrát, de arra ugyan várhatott.

– Hanem... honnan tudtad?

– Térképész vagyok – felelte Torik, és a szán aljából előkotorta az elgurult tokot. Megkönnyebbült sóhajjal szorította ismét magához.

– Hm.

Futott a szán, a négy ló egyenes utat taposott ki a fennsíkon.

– Aztán... most jó felé megyünk?

Torik fáradtan előrepillantott. Útjelző köveket nem látott, de belül, ahogyan az imént a rosszat, most a helyes útvonalat is megérezte. Meleg, simogató érzés volt.

– Most már igen – mondta, és behunyta szemét, hogy szeretettel végigvezesse belső tekintetét a térkép fekete vonalain.

Gianag Hercegség

Terület: 101 000 négyzetmérföld (É–D ~250 mf, K–Ny ~550 mf)
Népesség: 930 000 fő, fontosabb városok: Sinog Kul (50 000 lakos), Genningen (15 000 lakos), Harting (8 000 lakos)
Átlagos népsűrűség: 9 fő/mf^2
Államforma: hercegség
Lakosság: erv, törpe
Nyelv: erv, vanír
Vallás: pyarroni és törpe pantheon tisztelete
Pénznem: korona

Domborzat és természeti adottságok

Ha az erv országok lakói hegyvidékről beszélnek, elsőként Gianag jut eszükbe. Való igaz, hogy a hercegség csaknem teljes területén a Traidlan déli nyúlványainak bércei sorakoznak. Itt még az alacsonyabb hegyhátak is nehezen járhatók; a csendbe burkolódzó fenyőerdőket helyenként kopár sziklavonulatok és széljárta hangások váltják föl. A délen is honos vadak dúsabb bundát növesztenek a csikorgó hidegek ellen; az erdőségek ura errefelé a ravasz és rettentő erejű kékmedve, a hercegség messze földön híres vadászainak méltó zsákmánya.

A legmagasabb csúcsok északon, a tarini határ mentén emelkednek. A hegyek csak az ország déli részén szelídülnek dombokká, majd végül Gianag keleti csücskében, a Selva és a tarini gleccserek vizéből táplálkozó, jeges Garrad összefolyásánál válnak valódi síkvidékké. Itt már lomboserdők kísérik a folyókat, éger-, nyír- és vadalmafák tarkítják a zöldellő réteket. Jellegzetes és csak itt élő fa a *witthe*. Ez az ősszel égővörösben pompázó lombú fa elszórt ligeteket alkot; a kérge alól kicsurgó cukros mézgát édesítőszerként használják a helybéliek.

A hegyek között számtalan apró tengerszemet találni, de mind közül a legnagyobb állóvíz az északi határ csúcsai között található, türkizkéken csillámló Hidrach-tó. Mivel eddig egyetlen mérőón sem érte el a tó alját, a néphit feneketlennek tartja.

Az ország északi fekvése miatt igen hűvösek a nyarak és nagyon hidegek a telek. A Selva-medencében hajlamos hosszú hetekig megülni a fagyos levegő, amelyből apránként csapódik ki a pára. Ha télen leesik a hó, ritkán olvad el az esős tavaszi hónapokig, így a hófúvások gyakran több láb magas torlaszokat emelnek belőle.

A Gianagban honos kékmedve éppúgy téli álmot alszik, mint kisebb termetű rokonai; a prémvadászok ennek ellenére a hóval lepett rengetegben is összefuthatnak vele. Ennek oka többnyire a meglett kor, valamilyen betegség vagy éppen az éhség okozta álmatlanság. Az emberekre az éhes és ennélfogva dühös medve jelenti a legnagyobb veszélyt: rövid távon könnyedén utoléri és egyetlen ütésével hóba sújtja a vágtató

A Hidrach-tó környékén igencsak meggyűlt a bajuk a farkasokkal a gianagi erdőjáróknak: csapatokba verődve támadták meg utazókat, elpusztították a ridegen tartott gulyákat, éjszakánként pedig még a falvakba is bemerészkedtek. Előfordul persze ilyesmi minden alkalommal, amikor keményebb a tél – ám most még csak ősz van, és a farkasokon sem látszanak az éhezés jelei.

Az őrgróf a karaktereket küldi az ügy kivizsgálására, számos tapasztalt vadász és egy századnyi veterán katona társaságában. Az utazók idegeit nappal a túlélők rémtörténetei, éjszaka pedig a szakadatlan farkasüvöltés borzolja, mígnem egyszer a halálhozók törzséből való ork portyázók felbukkanásáról számolnak be a visszaérkező felderítők.

A jelek szerint az orkok is farkasokra vadásztak – ami meglehetősen különös elfoglaltság egy olyan nép tagjaitól, mely szentként tiszteli ezt az állatot. Talán többet is meg lehetne tudni erről a rejtélyről az orkok sámánjától, aki a jelek szerint épp valami szertartásra készülődik...

lovat. A fára mászás sem jelent ellene menedéket, ugyanis bárhova követi prédáját. A menekülők csupán abban bízhatnak, hogy a medve nehezebben rohan dombról lefelé, mint arra fel.

A kékmedve leghíresebb vadászai az orkok, akik képesek csupán a mellükre szíjazott szarvasagancsokkal nekirontani ezeknek a fenevadaknak. A felágaskodó medve ugyanis magához szorítja áldozatát; és ha az ork vadász képes eltartani magától a tágra nyílt pofát, a zsákmánya előbb-utóbb saját magát nyársalja fel.

Történelem

Az északi hercegség már az Erv Királyság idejében is meglehetősen jelentéktelen, félreeső területnek számított. Önállóvá válása után elzárkózott szomszédaitól; hódítások helyett belső bajaival volt elfoglalva. Az egységes állam felbomlása után ugyanis a földbirtokosok igyekeztek minél nagyobb hatalmat a markukba kaparintani, s a hercegi ház irányító szerepe igencsak háttérbe szorult. Gianag uralkodói végül a köznemesség körében kerestek támogatókat a főurak ellenében, és így sikerült fokozatosan visszaszorítaniuk azok hatalmát. Sigerel herceg 1257-ben adta ki a Genningeni Kapitulárét, amely egyben az ország máig érvényben lévő, a közrendűek kiterjedt szabadságjogait magában foglaló alkotmánya.

Eren az évszázadok folyamán több kísérletet is tett a nehézségekkel küzdő ország meghódítására, de a járhatatlan hegyek végül mindig föltartóztatták a lovagi hadakat. Ezekben a harcokban a déli szomszéd újra és újra igyekezett fellázítani a herceggel szembenálló gianagi főurakat, rendszerint igen eredményesen. Sigerel herceg elsősorban az ereni fenyegetés megszűnését remélte az Északi Szövetség létrehozásától, melyhez országa 1249-ben alapító tagként csatlakozott.

Sokkal kedvezőbben alakult a hercegség viszonya másik két szomszédjával, Tarinnal és Haonwellel. Elsősorban Gianagnak köszönhető, hogy a Pyarron szerinti XIII. század elején Beriquelről érkezett törpék letelepedhettek a Traidlan-hegység ritkán lakott határvidékén. Merec

Darvan herceg, az imént említett Sigerel atyja, a törpékkel kötendő szövetségben jó esélyt látott a saját nemességével folytatott viszály rendezésére. Az ő javaslatára hívták össze 1228-ban Sinog Kulban az erv hercegek tanácsát, amely a hegység orkok lakta részeit a törpéknek adományozta; a cserébe kapott hegymélyi kincsek a herceg gazdagságát, s ezzel együtt hatalmát növelték a nemesekkel szemben.[25]

Haonwell csak a törpék letelepedése után, a fellendülő bányászat és az óezüst frissen feltárt telérei miatt figyelt fel Gianagra, és kapcsolatuk azóta is inkább kereskedelmi természetű.

A XIV. századra elcsitultak az országot megosztó lázadások. Attól fogva a kiterjedt szabadságjogok az ország minden lakóját megilletik; megőrzésükre a polgárok és a parasztok egyaránt kényesen ügyelnek. Éppen e nagy szabadságnak tudható be, hogy a legfontosabb kérdésekben olykor évekig sem születik döntés, hiszen minden javaslat óhatatlanul mások ellenállásába ütközik. Egységet csak a külső fenyegetés teremt, ám annak elmúltával azonnal újra kezdődik a torzsalkodás. Gianagban ezért az elmúlt kétezer évben szinte semmilyen tartós változás nem történt: az országot az állandóság földjének tartják szerte Északon.

3341-ben III. Tareon (Zsarnok) Kenriegor a déli grófságok főnemeseivel összefogva megpróbálta csorbítani a köznemesség jogait, ami általános felkelésbe torkollott. A lázadó nemeseknek sikerült meggyőzniük a közszabadokat, hogy a nemesi gyűlés feloszlatása után a grófok az ő jogaikat is lábbal fogják tiporni. Így a rákövetkező év tavaszán a herceghez hű seregek súlyos vereséget szenvedtek Genningennél a Tak Derbannar által vezetett felkelő hadaktól. Kenriegor herceget menekülés közben fogták el, de a lázadók vezére elé már csak holttetemével érkeztek. A gianagiak nehezen tűrik, ha szabadságukat bárki is meg akarja kurtítani, legyen az akár saját uralkodójuk.

A gianagi történelem folyamán egyetlen esetben – III. Tareon (Zsarnok) Kenriegor – halálakor fordult elő, hogy a nevezetes hercegi testőrség cserbenhagyta urát. A testőrség törpe tagjai azonban ekkor sem szegték meg esküjüket, és utolsó leheletükig harcoltak a lázadók ellen.

Társadalom

A Gianagba látogató külhoniakat rendszerint zavarba hozza, hogy urak és szolgák között milyen keskeny a választóvonal. Neveltetésénél fogva minden gianagi öntudatos, már-már rátarti: megadja az emberi méltóságnak kijáró tiszteletet, de senki előtt nem alázkodik meg. A nemesek mindemellett büszkék származásukra, címerükre és kardjukra – igaz, némelyikük mindössze ennyit mondhat a magáénak.[26]

Bár szinte minden faluban él néhány nemesi família, életkörülményeiket és vagyoni helyzetüket tekintve ők sem sokban különböznek a közrendűektől. Kisebb-nagyobb majorságaikat bérlőkkel műveltetik, körbekerített udvarházaik szobáit háznépükkel együtt lakják. Sok nemesnek azonban még erre sem futja: maga műveli földecskéjét vagy tereli nyáját.

Gianagban nem alakult ki az erenihez hasonló hűbéri láncolat, mint ahogy a lovagság eszméje sem hódít különösebben. Hűbéri eskü csak az *ekák*, azaz a grófságok urait köti a herceghez, a köznemességet nem. A nemesek elvben ugyan a hercegi akaratnak és a grófi fennhatóságnak alávetve élnek, a gyakorlatban azonban a maguk urai. Egyik legnagyobb kiváltságuk az adómentesség, amely lehetővé teszi számukra, hogy a parasztoknál könnyebben boldoguljanak sovány földjeiken, még akkor is, ha egyébiránt szegényebbek a Kyel-klastrom egerénél.

A hercegi ház és a többi főnemesi család együttesen is csak az ország területének ötödrészét birtokolja. A herceg saját uradalmai mellett csak néhány jelentősebb birtokot tartott meg minden grófságban; ezek jövedelmei a grófokat illetik meg hivatali idejük alatt.

[25]*Az erv freskófestők és szobrászok előszeretettel ábrázolják, ahogy az Északi Hármak hercegei a törpe követeknek átnyújtják a híres Sinog Kul-i adománylevelet. E művek legtöbbjén Merec Darvan arcán már-már végtelen jóindulat látszik. A rideg, ám rendszerint elhallgatott tények tükrében azonban a gianagi uralkodó önzetlen segítőkészsége aligha állja meg a helyét. Inkább kajánul szemlélhette, amint újdonsült szövetségesei megszállják a Traidlan-hegységet, ezzel megszabadítva őt három ork törzstől és még több lázongó kiskirálytól, nem beszélve a kibányászott nemesfémekről, amivel a törpék még sokáig adóként fizettek az erveknek.*

[26]***Aer Gianegan ase erro!*** *– „Gianagban mindenki úr!”*

– erv szállóige

A társadalom kilenc tizedét kitevő parasztok senkinek nem tartoznak szolgálattal, csupán a hercegi, egyházi és grófi adókat[27] kell befizetniük. Többségük saját földjén gazdálkodik, de föld nélküli bérlők is szép számmal akadnak közöttük. Ők vagy a nemesek, vagy a szabadvárosok birtokait művelik; csak a hercegnek járó fejadót és az egyházi adót fizetik, a grófi adó alól – birtok híján – mentesülnek. A telkes gazdáknál így is rosszabb a helyzetük, mivel a soványka parcellákért igen magas bérleti díjat kérnek tulajdonosaik. A gianagi parasztok, bár szabadabbak, rosszabbul élnek, mint szűkösen mért jogokkal rendelkező ereni vagy erigow-i társaik, akik a dúsan termő földeknek köszönhetően magasabb adók mellett is jobban boldogulnak.

Más erv országokhoz képest a gianagi papság is igen szerény körülmények között él, mivel az egyházi birtokok aprók, és az adókból sem folyik be különösebben nagy összeg. Még az egyházmegyéket vezető *oderat*ok is csupán a nép tiszteletét élvezhetik, és bizony még a tehetősebb polgárokhoz képest is össze kell húzniuk a nadrágszíjat.

A polgárok általában jómódban élnek; különösen igaz ez a traidlani arany kereskedelmén meggazdagodott genningeniekre. A városlakók közül sokan nem is gianagiak, hanem Haonwellből, vagy a többi erv államból származnak. Főként a bányavárosokat pedig számos betelepült törpe lakja.

Törpék Gianagban

A Kőatya gyermekei a hegyvidéken jobbára zárt közösségekben telepedtek le, de sok helyen mindenféle viszálykodás nélkül együtt élnek az emberekkel. Legtöbbjük a földfelszínre költözött; életmódjuk ma már sok tekintetben eltér a Tarinban maradottakétól. Elsősorban bányászattal vagy kőmegmunkálással foglalkoznak, ám sokan adják fejüket a pásztorok vagy vadászok mesterségére is. A kőfiak közül kerül ki a városi polgárság tekintélyes része: Sinog Kulban negyed-, míg Hartingban ötödrésznyi a Tarinból betelepültek aránya. Az északnyugati határvidéket olyan nagy számban lakják, hogy ott 2674-ben Achmere (Törvénytisztelő) Fargakh herceg külön törpe grófságot hozott létre Soggiar néven.

A törpe kultúra egyes elemei gyakran különös utakon épültek be a gianagi emberek tudatába. Nem vonatkozik azonban ez a híres törpe harcászatra, melynek térnyerését pontosan nyomon tudják követni Ynev stratégái és történetbúvárai.

Az első, törpék tervezte vár építését még 1232-ben fejezték be Merec Darvan herceg pallérai, s miután az sértetlenül vészelte át az 1315-ös ork bosszúhadjáratot és az 1341-es felkelést, fogalommá és követendő példává vált az erődök törpe mesterekkel való építtetése.

A jellegzetes alakú törpe fegyverek, így különösen a harci kalapács, a csatacsákány és a *ragon*, a híres kétfejű csatabárd elterjedése is ezekre a vészterhes időkre datálható; ekkoriban ugyanis a törpék fegyverkovácsai messze felülmúlták a helyi kontárokat, és aki jó minőségű fegyvert akart vásárolni, az inkább hozzájuk fordult. A kőfiak fegyverei először a nemesek körében váltak közkedveltté – e folyamat betetőzéseképpen emelte magasba a Sig Tragant, a mithrillből kovácsolt csatabárdot II. Achain herceg a nevezetes kahanmagori szurdokcsatában –, de később a közkatonák körében is véget vetettek a kardok egyed-

[27]A gianagi grófi adóhoz hasonló adónemmel másutt nem találkozhatunk. Az ***eka*** *ura szedeti be évente, és felét a grófság hivatalainak működtetésére fordítja, másik felét pedig birtokaik nagyságának arányában szétosztja a nemesek között, tekintve, hogy nincsenek jobbágyaik, akik adóznának nekik. A grófi adó összege megegyezik a máshol a földbirtokosoknak járó adók mértékével: a termény tizede. Enélkül az adónem nélkül a legtöbb köznemesi birtok valószínűleg régen tönkrement volna. Annak idején Sigerel herceg csak a grófi adó bevezetésével tudta keresztülvinni a* ***Kapituláré*** *földbirtokokról szóló passzusait.*

uralmának. Hasonló utat jártak be a törpe mintára készült pajzsok, sisakok és vértek is.

Közigazgatás

A hercegség tizenkét grófságának irányítása meglehetősen eltér az erv szokásoktól. Évezredes hagyomány szerint Gianagban nem a herceg, hanem maga a köznemesség vizsgálja a grófok munkáját. A köznemesek évente egyszer gyűléseket *(derac)* tartanak, amelyeken sokszor viharos körülmények között számoltatják be a grófokat, és választják meg a hercegi tanácsba küldött követeket, az algrófokat *(dalekoss)*.

Az uralkodó hatalmát az állandóan működő belső tanács korlátozza, nem annyira törvény adta jogai, mint inkább tekintélye révén. A belső tanácsban az udvari tisztségviselők és a grófságok urai mellett a pyarroni egyházak főpapjai és a köznemesség által választott algrófok foglalnak helyet. Itt erőteljesebben érvényesül a főnemesség szava, mivel a szavazatokat nem szám szerint, hanem „súlyra" számlálják, ráadásul az algrófok rendszerint maguk is a tekintélyesebb földbirtokosok, és nem a szegényebb köznemesek soraiból kerülnek ki. A törpe grófság képviseletében a kőfiak is részt vesznek az üléseken. A tanácsban az algrófok miatt jóval többen ülnek, mint a hasonló ereni vagy erigow-i testületekben, így a megosztottság gyakran megbénítja annak munkáját.

A rendes körülmények között évente összehívott országgyűlés *(og derac*, szó szerinti fordításban „nagyok gyűlése" – nagyok alatt az előkelőket és kiváltságosokat értve) Gianagban valós hatalmat birtokol. A főként köznemesekből álló gyülekezet tiszte egyebek között az új uralkodó megválasztása, de vétójoggal rendelkezik minden fontosabb törvényjavaslat ügyében is.

A hercegség békéjét szigorú törvények vigyázzák, melyek egyforma eréllyel sújtanak le nemesre és nemtelenre, átutazóra és helybélire. A büntetések kiszabásánál gyakran alkalmazzák a „szemet szemért" elvét. Ha egy tyúk értékénél kevesebbet lop valaki, a törvényszolgák beérik egyik keze lecsapásával; ha azonban ez másodszorra fordulna elő, a bűnöst semmi sem menti meg a bitófától. A törvények különösen érzékenyek az egyéneket és közösségeket megillető jogokra: az a szökött rabszolga, aki eléri Gianag határát, visszanyeri szabadságát.

Gianagiak alapították és működtetik az Ezüst Ököl Testvériséget, mely a hírszerzés mellett fő feladatának tekinti a Quiron-tengeri rabszolgakereskedelem szétzúzását és az áldozatok fölszabadítását. Érthető ellenszenvvel viseltetnek a toroni Láncbarátok iránt: vesztegetéssel vagy erőszakkal számos szállítmányukat sikerült már megkaparintaniuk.

A karakterek e szervezettől kapnak megbízást arra, hogy ellenőrizzék a Togran-hegy déli oldalában lévő bányákat, ahol a hírek szerint toroni hadifoglyokon kívül rabszolgákat is dolgoztatnak a bányafelügyelők.

Ilyen esetben a bánya urát, azaz jelenleg Ruwain se Triem grófot terheli a felelősség a birtokán történtekért. A karakterek azonban megtudják, hogy a férfiú, aki a Testvériség nevében megbízta őket, éppenséggel a gróf öccsének fegyvernöke – s a jog szerint erre a testvérre szállna a teljes birtok, ha arra jelenlegi gazdája érdemtelennek bizonyulna, s utána nem maradna egyenesági fiúörökös.

A gróf egyetlen fiát pedig állítólag valami különös betegség emészti…

Vallás

A hercegség lakói az Erv Királyság korától a pyarroni pantheon hűséges hívei, de a vallási hagyományaikra a törpe szokások is rányomják bélyegüket. Különös tisztelet övezi a kézműves mesterségek művelőit és istenüket, Gilront. Fent északon, Harting közelében egy Kuleman nevű bányavároskában található a Gilron-egyház ortodox ágának központja. Gilron papjai vezetik a gianagi egyházmegyéket, és az alsópapság tekin-

télyes hányada is az isten felszentelt kovácsmestereiből áll. Az egyház szokatlanul szervezett a hercegség területén, és egységes rendtartás szerint folyik más országokban kissé öntörvényű papjainak tevékenysége is. Az e század elején közülük kivált kahreieket gyakran szakadároknak tekintik, bár nincs a két irányzat között komolyabb ellenségeskedés.

A gianagiak a Pörölyök Ura mellett elsősorban Kyelt tisztelik; az ő papjai oktatják betűvetésre a falusiakat, ők szolgáltatnak igazságot a bíróságokon, és a falvak világában gyakran ők az egyedüli írástudók is. Dreina kisszámú híve Sinog Kulban a politizáló nemesség és a hivatalnokok soraiból kerül ki, míg Genningenben a betelepült haonwelliek ápolják Alborne kultuszát, ám rajtuk kívül nem sokan mutatnak be áldozatot a Csillagköpönyegű Lantosnak. Az ország délkeleti felének termékenyebb vidékén, a kisebb síkföldi falvakban Erenből átvett szokásként elterjedt Ellana istennő tisztelete; a csendesen susogó erdőségekben pedig Arel oltáraira bukkanhat az utazó.

Az áttelepült törpék továbbra is saját pantheonjuk isteneihez fohászkodnak. Oltáraikat és szentélyeiket gyakorta az erv építészet stílusában alakítják ki; a törpe településeken sűrűn látni Bul-Ruurig, Kadal vagy Tooma tornyos felszíni templomait. Gazdag mondaviláguk mára elkeveredett a helybéli emberekével: hőseiket, meséiket és ünnepeiket egyaránt megosztják egymással. Egyik jeles napjuk a törpe újesztendő, amely Dreina tercének tizenötödik napjára esik – a tárnák népe ekkor emlékezik meg Bul Ruurig Tyrrano fölött aratott győzelméről.[28]

Gianagban mindeki ismeri a jéglidércet; a dérlepte szakállú rémet, aki versenyt üvölt a hóviharral, és akinek kacagása ott csilingel a jégcsapok zenéjében. A nép úgy tartja, gonosz és részvéttelen; hogy még nyáron és megfagyasztja, akit éjfélkor a keresztúton lel, és hogy a kéményen beküszva lopja el a lelküket azoknak, akik nem ügyelnek rá, hogy a tűzhelyen sose hamvadjon hideggé a zsarátnok. A városi népek szerint a jéglidércből nem is egy van, hanem talán egész seregre való. Azt is mondják, hogy hatalmas zsákokba gyűjtik a téli viharokat, hogy az utolsó háború idején egyszerre szabadon eresszék mindet, és megdermesszék vele minden élők szívét.

Az inkvizíció feljegyzései arról tanúskodnak, hogy az országban valóban élhet néhány olyan varázstudó, akinek tudása nem egy tőről ered a vízmágusokkal, ám a vizsgálók többsége szerint hatalmuk meg sem közelíti a népi babonákban élő rémekét. Egy óvatos kisebbség azonban más véleményen van...

[28]Számos mitikus hőst vall magáénak mind a törpék, mind az emberek népe. Ilyen például Hegyetlépő Sai, aki a tariniak szerint a Beriquelről érkezettek egyik vezére volt, míg ugyanőt az államalapító királyok egyik vitézeként tartja számon a gianagi emlékezet.

Mágia

Sokan és sokfélét írtak már az ország természeti szépségeiről, a hóborította hegyekről és a végtelennek tűnő erdőkről – de annál kevesebben ejtettek szót arról a szerteágazó föld alatti vízrendszerről, amely csaknem az egész országot behálózza, hogy aztán ilyen-olyan úton végül a Selva folyamot táplálja. Pedig ez a hatalmas víztömeg csaknem annyira befolyásolja a felszínen élők életét, mint a nap meg a szelek, még ha erről ők nem is bírnak tudomással.

Gianagban csak sokadszorra pattan ki a kova alól a szikra, nehezebben kap lángra a fa és gyengébbek a tüzek, mint máshol – úgy lehet, a nap sem süt erősebben, mint Beriquel partjain. Idegenül érzik magukat errefelé Sogron szolgái: nehéz és fárasztó számukra a létezés, mellkasukra valami furcsa nyomás telepszik. Talán ezért sem sikerülnek úgy a varázslataik, mint ahogy az tőlük elvárható lenne.

Annál jobb a híres-neves gianagi vízmágusoknak, akiknek vízzel, faggyal és jéggel kapcsolatos bűbájai könnyedén megfogannak, legyenek azok bármilyen különlegesek – mint például a sziklák iszappá és sárrá változtatása, ami igencsak megkönnyítette Sinog Kul föld alatti csarnokainak létrehozását.

Gianag

Kultúra

Gianag lakói megünneplik a tavasz eljövetelét is, amikor országszerte szalmabábuk képében gyújtják föl a telet, s legalább ekkora vigalomra adnak okot nyárutón a betakarított termés örömére járt hosszú, hullámzó körtáncok. A mulatságok természetesen mit sem érnének jó zene nélkül: a gianagi bárdok a hathúros lant és a sinogi ikerfurulya virtuózai, mesék és hőseposzok tudói. Erigow-i pályatársaik szerint satnya humorérzékkel rendelkeznek, pedig az északi hercegségben éppen hogy ők terjesztik a nép ajkán született adomákat és tréfákat.

A gianagiak egyszerű szabású, földszín árnyalatú ruhái inkább kényelmesek és tartósak, mintsem mutatósak. Nemes és nemtelen között nehéz csupán az öltözékük alapján különbséget tenni; az illető személy társadalmi helyzetére legfeljebb az arany- és ezüstrátétek, prémgallérok és pelerinek utalnak. A hercegségben törpe módi szerint minden felnőtt férfi szakállt vagy legalább bajuszt visel.

A gianagi építészetre ugyancsak a kőfiak ízlése nyomta rá a bélyegét: az alacsony kőépületek homlokzatának egyszerűségét csupán egy-egy ablaknyílás töri meg – a díszítéseket és az errefelé különös bőségben alkalmazott aranyozásokat a belső terekre tartogatják. Földszintes házaik törpe szokás szerint gyakran további kétháromföld alatti szintet is rejtenek. A helybéli ácsok boszorkányos ügyességgel munkálják meg az erdőségek szálfáit: jó pár hegyvidéki város és falu büszkélkedhet olyan templommal, melyet egyetlen vasszög beverése nélkül illesztettek össze.

Gianag nem a kifinomultság és a dekadens kellemkedés hazája. Igazi hűbéri rend híján a lovagi kultúra sem honosodott meg a hercegségben, így még az udvari nemesség műveltsége is hiányos kissé némely területeken. A hercegségben elég alacsony az írástudók száma, csak a felsőpapság, a nagypolgárság és a főnemesség soraiban találhatunk – elvétve – igazán művelt embereket, akik azonban egytől egyig külhonban szerezték tudásukat. Az egyetlen nevesebb helyi tanintézetet, a Sinog Kul-i Kollégiumot az akkori herceg alapította még háromszáz éve, de kellő számú hallgató híján az intézmény ez idáig nem tudott jelentős hírnévre szert tenni. Az utóbbi évszázadban ugyan Genningenben is létesítettek egy iskolát Alborne papjai, ám azt is inkább a betelepült haonwelliek látogatják. Maga a hercegi família természetesen a tudományok terén is igyekszik lépést tartani a többi erv országgal: ezért alapították az egész Északon híres, Hideg Termek néven emlegetett her-

Korunk legnevesebb gianagi bárdjainak egyike Darkif Torlo, aki a hírek szerint egyenesen Erionból érkezett haza, hogy részt vehessen a trónörökös öccsének nagykorúvá válása alkalmából rendezett szertartáson, melyen az ifjú haját Kyel papjai rövidre nyírják, hogy felvehesse végre a férfiakat megillető harci sisakot.

Egyesek szerint más oka is volt annak, hogy a neves dalnok oly sietősen vett búcsút a godorai udvartól; s bizony e rosszindulatú szóbeszéd még az udvarmester füléhez is utat talált. Ő pedig némi töprengés után felkéri a karaktereket, hogy tartsák óvó tekintetüket a babérkoszorús költőn, nehogy valamely korábbi botlása árnyba borítsa e szép ünnepet. Mindezt természetesen a legszigorúbb diszkréció mellett, nehogy rossz néven vegye ez az érzékeny lélek, hogy fegyveresek követik minden lépését. A feladat nem tűnik nehéznek – ám a dalok és regék mestere szemlátomást még az ünnep előtt be akarja bizonyítani Sinog Kul nemes hölgyeinek, hogy a szerelemben sem találni hozzá fogható bajnokot. A karakterek pedig a parancs szerint nem távolodhatnak el tőle húsz lépésnél messzebbre…

cegi könyvtárat és térképgyűjteményt.[29] Szűkösebb forrásaihoz mérten a főnemesség is igyekszik utánozni az uralkodót.

[29]*A Sinog Kul-i hercegi palota egyik félreeső tornya ad otthont a Szövetség legnagyobb térképtárának. Itt állítólag másolatot tartanak minden ismert földabroszról, és számos páratlan értékű régiség szerepel gyűjteményükben, mint például a Beriquelről érkezett törpék bőrtekercsei, melyek meglepő pontossággal tüntetik föl a Fehér-tenger minden jég koptatta öblét. Állítólag itt őrzik Niles Daray naplóit és a messzi Anvaria partjairól készült titkos navigátorkönyveket is.*

Városok és utak

Ha Erenről azt mondtuk, hogy kevés városias település emelkedik földjén, akkor ez Gianagra még inkább igaz. Három nagyobb városán kívül a többi fallal kerített település csupán kis bányászkolónia, lakóik száma általában nem több két-háromezer főnél.

Mivel a hercegséget történelme során ritkán érték külső támadások, Gianagban viszonylag kevés komoly erődítmény épült. A törpék által emelt várak legalább olyan tekintélyt parancsolóak, mint ereni párjaik, ám számuk csekély. Bár a várak többsége a nemesség kezén van, kisebb – stratégiai fontosságú – hányada fölött a herceg gyakorol ellenőrzést.

A falvak jelentős része a szabadvárosokhoz hasonlóan önrendelkezési jogot kapott, belső ügyeiket önállóan intézik. A települések hálózata meglehetősen ritkás; néhol akár napokig utazhatunk anélkül, hogy egyetlen tanyabokorra akadnánk. Ám a legzordabb hegyek között is találunk emberlakta kunyhókat és faházakat – a gianagiak közül sokan élik a pásztorok és prémvadászok magányos életét.

Gianag egyetlen fontos kereskedelmi útja a korábban már említett Mithrill út. Ezt és a három nagyvárost összekötő forgalmasabb utakat leszámítva jobbára csak a végeláthatatlan erdőkön átvezető csapásokról beszélhetünk, amelyek az első hó lehulltával hónapokra járhatatlanná válnak. Ilyenkor sí- és szántalpakra kap mindenki, akinek sürgős elintéznivalója támad.

Sinog Kul

A kyrek alapította város az uralkodóhercegek ősi székhelye, eredeti neve, Giaragh-Nad az egész hercegség névadója. A város mai neve erv eredetű, jelentése „kőkoponya" vagy „kőfej". Sinog Kul a Mithrill út egyik kiemelkedő fontosságú állomása; innen indulnak útjukra Haonwell és Eren felé a Tarini-hegységben bányászott nemesfémszállítmányok.

A város kopár sziklák és hatalmas fenyvesek között fekszik. Komoly folyó nincs a környékén, csak egy vízesések során alábukó patak fut el falai alatt, hogy negyven mérfölddel odébb a Selvába ömöljön. Egy városon belül alighanem itt találkozhatunk a legnagyobb szintkülönbséggel: a herceg lakóhelyéül szolgáló Kőfej csúcsa hatszáz lábbal magasodik az alant meghúzódó Alsóvölgy fölé. Sinog Kul egy óriási sziklára épült, amelyet át- meg átjárnak a kőbe vájt alagutak. Utcái elképesztően zegzugosak, néhol bevezetnek a hegy gyomrába, hogy hosszas lépcsőmászás után egy lélegzetelállító kilátást kínáló teraszon bukkanjanak elő ismét.

A hercegi székhely külső falai a hegy lábánál futnak körbe. Amióta védműveinek épí-

Ami leginkább hiányzik most a váraknak, az egy jó kis háború. A béke tönkreteszi őket – az uraik legjobb esetben is csak annyit költenek rájuk, hogy egy nyirkos őszi reggel nehogy a nyakukba omoljon a gyilokjáró. Közben meg a világ halad, változik, Toron maholnap renegát kahrei mesterek szörnyeteg ostromgépeivel meg tűzokádó 'szuke csatakígyókkal fogja lövetni a falakat. Ezek a várak nem fogják bírni – és ha bírnák, se férne el bennük a vidék összes népe. Ezer éve még nem laktak itt ennyien!

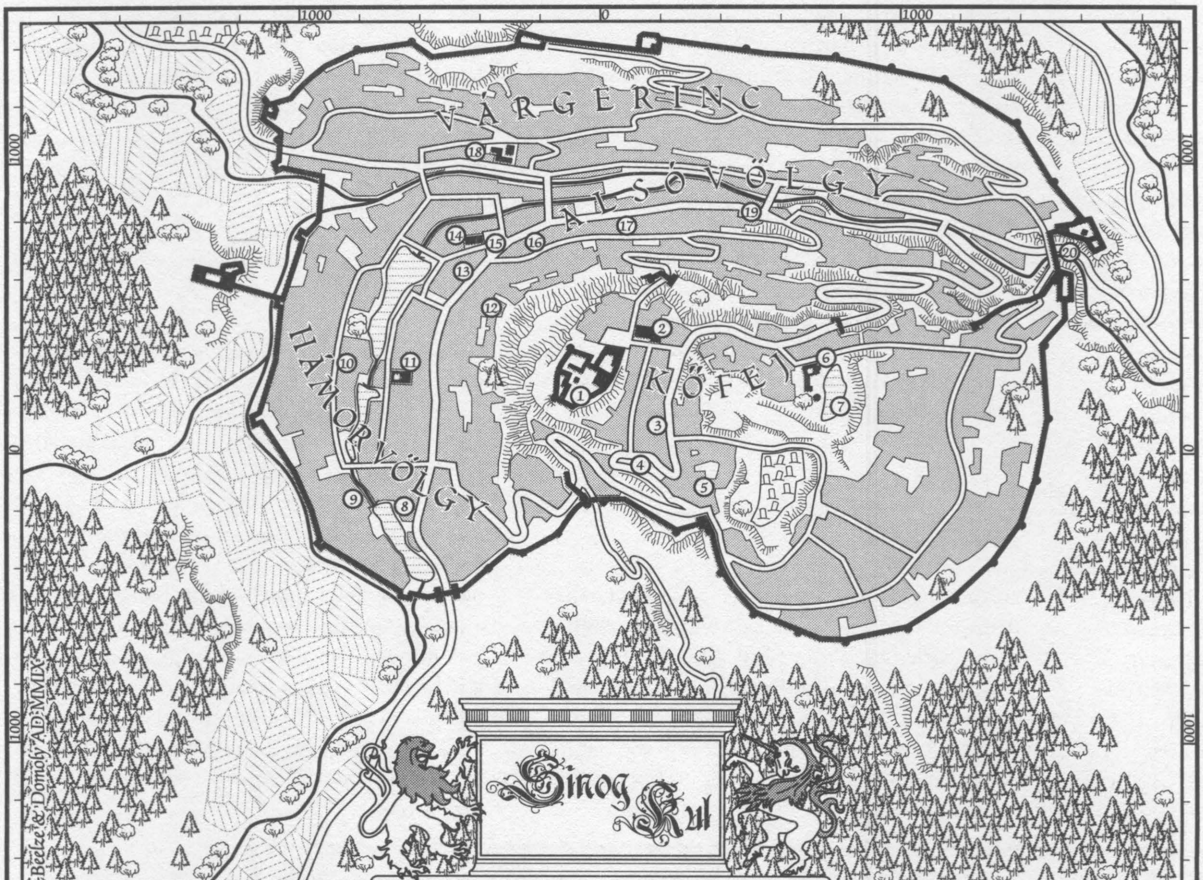
Szóval mondom, egy kiadós ostrom alatt kiderülne, hol gyengék már a falak, hol morzsolta szét őket legjobban az idő. És a harcok végén újra lehet kezdeni az építkezést, a falak megerősítését, a bővítést mondjuk egy alsóvárral, az alagutak ásását; s akkor beforrnak a tornyok sebei, a falak újra erőtől lüktetnek majd.

...Hogy azok csak halott kövek?

Ostobaság. Gianag erődjeit törpék emelték – és azok a várak élnek. Én tudom.

Raghór Dramthong törpe építőmester

tését a XXII. század elején befejezték, a város nem terjeszkedett tovább, inkább csak zsúfoltabbá vált. Bár rendjük felszíni központja a hercegi palotától alig tíz perc sétára található, a városlakók keveset tudnak a vízvarázslókról. Lakhelyük ugyanis immár évszázadok óta mélyen a föld alatt, egy fénytelen barlangi tó partján rejtőzik. A közhiedelem szerint iskolájukat egy Doranban tanult törpe varázsló alapította, és a beavatottak többsége ma sem erv származású. Nem meglepő tehát, hogy a városlakók idegenkedve tekintenek rájuk, habár a varázslók mindeddig maradéktalanul betartották hercegnek tett hűségesküjüket.

1 – *Hercegi palota*
2 – *Egyetértés csarnoka (nemesi gyűlés helyszíne)*
3 – *Ostromraktár*
4 – *Merac Darvan emlékmüve*
5 – *Szövetségi tömlöc*
6 – *Vízvarázslók rendháza*
7 – *Tengerszem*
8 – *Brocke fegyvermanufaktúra*
9 – *Tafear kovácsműhely*
10 – *Gerstadis öntödék*
11– *Gilron-szentély*
12 – *Visszhangok csarnoka*
13 – *Ezüst Ököl Testvériség rendháza*
14 – *Dreina-templom*
15 – *Máglyáspiac*
16 – *Vásárcsarnok*
17 – *Drokhom bankház*
18 – *Kollégium*
19 – *Ökrös tér*
20 – *Sziklakapu*

A vízvarázslók játszi könnyedséggel formálják meg a folyékony őselemet – hártyavékony, beszélő szolgákat éppúgy létre tudnak hozni, mint testet-lelket dermesztő fagyot. Egyesek szerint arra is képesek, hogy Ynev bármely más tavába vagy éppen az óceánok mélyére eljussanak Sinog Kul föld alatti vizein keresztül. Talán túlzás azt állítani, hogy Sinog Kult törpék építették, de tény, hogy a városfalak és a sziklába vájt kürtő- és aknarendszerek többsége az ő kezük munkáját dicséri, mint ahogy számos lakóépület is magán viseli a törpe építészet nehézkes stílusjegyeit. A város egyik kevéssé népszerű nevezetessége a törpék alkotta hatalmas kazamatarendszer, amelyet a Szövetség legbiztosabb börtönének tartanak.[30]

A szabadvárosi rangra emelt Sinog Kul egyszerre hivatalnokváros és a gianagi politikai élet központja. Nemcsak a nemesi gyűlés épülete, de az utcák és a kocsmák is hangosak a grófságok által küldött követek és a saját ügyeikben eljáró kérelmezők vitáitól.

[30] Sinog Kulba észrevétlenül bejutni sem könnyű, de távozni egyenesen a lehetetlenséggel határos. E védettséget kihasználva épült föl az említett föld alatti tömlöc, melyben az Északi Szövetség legveszélyesebb ellenségeit tartják fogva. A város utcái alatt húzódó folyosó- és zárkaegyüttesnek egy felvonóval ellátott, majd' negyedmérföldes akna az egyetlen ismert bejárata, mely nyílegyenesen szakad a fénytelen sötétségbe. A különösen elvetemült foglyokat a Lyuk fényt sosem látott zárkáiba csukják, ahol törpe őrök vigyázzák őket.

Genningen

Az égerfáról (*gennia*) elnevezett település Gianag délkeleti részében, a Selva völgyében épült a dombvidék és a síkság találkozásánál. Igazi kereskedőváros, lakóinak nagy részét betelepült haonwelliek adják. A kereskedőcsaládok gazdagságának köszönhető, hogy a város Sinog Kulnál nagyvilágibb képet mutat. Ez a haonwelliek fényűző hajlamát is mutatja, amely teljesen idegen új hazájuk szemléletétől. A város falai sem annyira védelmi célokat szolgálnak – nyomába sem érnek a fővárosénak –, inkább a lakók jómódját és tekintélyét jelképezik.

A legtöbb átutazóban kellemes emlékeket hagy Genningen, és a városban a gianagi hercegek is szívesen időznek. A zord teleket Sinog Kul helyett inkább itteni palotájukban töltik, így aztán nem egy fontos politikai döntés, nevezetes törvény születésének volt helyszíne ez a város. A település forgalma más tekintetben is vetekszik a fővároséval: áthalad rajta a Mithrill út, és itt hajtják át Raveen felé a híres hegyi marhacsordákat is.

Harting

Gianag rangban és népességben egyaránt harmadik városa a hűvös északon, a Garrad folyó partján fekszik. A védett fekvésű városka nyolcezer lakójának majd' harmada törpe, akik általában a környező aranybányákban dolgoznak. Szokásaikhoz híven a lakóépületek jelentős része a föld alatt található. Alsó szintjüket rejtett átjárók útvesztője köti össze, így a városlakóknak télidőben ki sem kell lépniük a kinti hidegbe, ha meg akarják látogatni szomszédaikat. Harting kívül esik minden fontos kereskedelmi útvonalon, történelme során ritkán jutott ellenség a falai alá, és akkor sem sikerült bevennie. Talán éppen ez az elzártság – és a hegyek aranykincse – ösztönözte arra az uralkodókat, hogy ide telepítsék a hercegi pénzverdét.

Valahol Harting városa alatt található az a tanácsteremként használt kupolacsarnok, ahol a mindenkori gianagi herceg megválasztását követően megerősíti népének a törpékkel kötött szövetségét. Az ünnepélyes alkalommal az emberek és a kőfiak megajándékozzák egymást, majd Bul Ruurig Tarinból érkezett papjai áldásukban részesítik az új uralkodót. A csarnok ezernyi faragványa a két nép közös múltjáról regél; a kupola csúcsán pedig ott tündököl Észak legnagyobb ismert hegyikristálya, a Barad Niennor, melyet a törpék honalapításuk ezredik évfordulóján ajándékoztak Gianag akkori hercegének.

Gazdaság

Gianag gazdasága a hercegség mostoha természeti adottságai miatt meglehetősen egy-

síkú. Területének nagy része ásványokban gazdag hegyvidék, ahol a bányászat a gazdaság talpköve: itt termelik ki Észak aranyának és ezüstjének közel negyedét. Emellett számos más érc és kincs származik a hegyek gyomrából: drágakövek, holdezüst, színesfémek, vas és sárkánykő. A gianagi bányászok jó része törpe, de a helybéli emberek is megismerték már a tarini jövevények mesterfogásait. A nemesfémek bányászata hercegi monopólium; a kincstár megtöltéséről elsősorban az Érckamara gondoskodik. Az eldugott völgyekben megbújó óezüstbányáktól a herceg katonái tartják távol a vidékre vetődő kíváncsiskodókat; a behatolók nyomába pedig mélységi rémekből szelídített őrzőlények erednek.[31]

A Tarin tárnáiból érkezett kovácsmesterek szorgalmas tanítvány okra leltek az ervek körében, akik idővel ellesték a szakma fortélyait. Az embernépek közül egyedül ők használják a sárkánykövet munkájuk során, így a meteorvassal vetekedő minőségű acélt állítanak elő. A gianagi vértek és fegyverek ma egész Északon keresett árucikkek, ami árukban is tükröződik. Még a gianagi kovácsok közül is kiemelkednek egyes dinasztiák – a Gerstadis, Tafear és Brocke családok –, amelyek évszázadok alatt megszerzett tudásukat titokként kezelik és örökítik tovább utódaikra. Uralkodók és dúsgazdag főrangok számára készítenek fegyvereket és páncélokat, más nem is tudná munkájukat megfizetni. Kevésbé híresek, de igen ügyesek az ország más kézművesei is; a gianagi fafaragók és ácsok mindig elismert szakembereknek számítottak, a helybéli takácsok pedig különösen tartós, jó minőségű lenvásznat szőnek.

A bölcsek úgy tartják, a mithrill ötvözőanyagául szolgáló holdezüst telérei a világot átszövő földmélyi manaáramokat követve szilárdultak meg az idők hajnalán. Gianag azon kevés vidék egyike, ahol az erek a felszín közelében futnak, bár kitermelésüket itt is megnehezíti a kemény kőzet, ráadásul a holdezüst megmunkálása bonyolult, varázslómesternek való feladat. Ezek után érthető, miért elképesztően magas a mithrill ára. Még a leggazdagabbak is inkább ékszerként vagy egyéb apró használati tárgyak formájában birtokolják, esetleg díszpáncéljaik futtatására használják az óezüstöt. Nagyobb tárgyakat, fegyvereket és páncélokat az embernépek között legfeljebb az uralkodók készíttetnek belőle.

A fenyvesek között húzódó, gyenge talajú irtásföldeken főként tavaszi árpát és rozsot vetnek, de a gyorsan növő burgonya is beérik. Soványka termést ad ez a parasztoknak, és a tehetősebbek, valamint a nemesek többsége nem is ebből próbál megélni. Legelőket alakítanak ki a felvásárolt vagy bérelt birtokok dús füvű rétjein, mert a ridegen tartott marhák eladása sokkal jobb üzlet errefelé. A gianagi marhapásztorok gulyáikkal együtt a legelőkön töltik a nyarat, és csak télire terelik le állataikat a völgyekbe. Fokosaik elől még a legbátrabbaknak is tanácsos kitérniük; hosszú kürtjeikkel pedig akárha beszélnének, mérföldnyi távolságból képesek üzenni egymásnak. Ezek a nagy, *esstan*nak nevezett szarutülkök voltak a gianagi hadseregben használatos jelzőharsonák elődei.

Az előállatok húsán kívül a többszáz féle gianagi sajtot is szívesen fogyasztják az erv hercegségekben, az árpából pedig jóféle sör készül, amely szintén közkedvelt, bár csak körülményesen szállítható.

A zord éghajlat megkeseríti az itt lakók életét: a szűkös termés miatt a legalapvetőbb élelmiszereket is külhonból kell beszerezni, így aztán háborús időkben hamar megérzik, ha a szomszédok éléskamrája ürülni kezd. Nagy kereslete van itt az ereni és erigow-i gabonának, a dwoon bor-

[31] A tarini mélyvégeken honos sziklaféreg különféle ásványokkal táplálkozik, és csemegének tekinti a drágaköveket. Értük hosszú, csőszerű járatokat rág a sziklába, s falukat teherbíróvá keményedő váladékkal vonja be. Az idomított férgek a kürtők készítése során hasznos szolgái a kőfiaknak. Vad példányaikat azonban irtják: számos bányaomlást okoztak már, és a ritka, évezredek alatt óriássá nőtt férgek nemhogy egy törpét, de egy kisebb ork különítményt is elnyelnek, ha épp fémvértjeikre éheznek.

A Tafear család mindenkori feje Gilron felszentelt papja – sokan ezzel magyarázzák, hogy az általuk készített remekművű fegyverek valamiféle mágikus hatalommal is bírnak. E szóbeszéd pedig nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a nevezetes kovácsdinasztia Sinog Kul-i műhelyéből kikerülő darabjaiért olykor a súlyuknak megfelelő aranyat fizetnek az egymással versengő vevők.

nak és aszalt gyümölcsnek. A kiterjedt távolsági kapcsolatok elsősorban nem Gianag számára hoznak hasznot: a haonwelli és ereni kereskedők drágán árulják a gabonát, de olcsón veszik meg a föld méhének kincseit, amit aztán többszörös áron adnak tovább. A haonwelli Kristályligának a gianagi herceggel közös joga az itt bányászott nemesfém kereskedelme, és a külhoni társaságnak ebből lényegesen nagyobb haszna származik, mint a hercegi kincstárnak.

A gyakran szűkölködő gianagi nemesek a pénzesládika kiürültével rendszerint valamely törpe kolóniához fordulnak kölcsönért, a közrendűekhez hasonlóan, akik földjeiket zálogba adva bármikor pénzhez juthatnak. A földrajzilag félreeső országban így ragadták magukhoz a pénzügyeket a törpe bankárok, akik mára a bankházak egész Északon átívelő hálózatát hozták létre.

A gianagi földek tulajdonosai – legyenek akár nemesek, akár közrendűek – kívánságuk szerint megművelhetik, bérbe vagy zálogba adhatják, avagy éppen áruba bocsáthatják földjeiket és erdeiket. E szabadság kiterjed a végrendelkezésre is – így fordulhatott elő, hogy egy, a rendkívüli hadiadó könyörtelen behajtásán feldühödött nemes Toron császárára hagyta birtokait, ami a környező államokban nagy derültséget keltett, Gianagban viszont óriási politikai botrány kerekedett belőle.

Az ügy mindenesetre jó alkalmat szolgáltatott arra, hogy a Legfelségesebb Császár követeket menesszen e távoli országba, hogy a végrendelet érvényes vagy érvénytelen mivoltáról szóló jogi csatározásban ország-világ előtt hirdesse Új-Kyria dicsőségét. A karakterek e küldöttség kíséreteként érkeznek Sinog Kulba, de jövetelük valódi célja nem jogi természetű – a hercegi térképtár egy becses darabjáról kell másolatot készíteniük, úgy, hogy a toroni diplomatákra és jogtudósokra még csak a gyanú árnyéka se vetődjön.

Tudnivalók

A viszonylag szegény és félreeső fekvésű hercegség lakóinak többsége ritkán érintkezik külhoniakkal. Az erv országokból vagy Tarinból érkezett vándor legfeljebb futó érdeklődést vált ki belőlük, ám a messzi Ilanor vagy Abaszisz említése még e tartózkodó emberek kíváncsiságát is fölkelti. A gianagiak lassan és nehezen nyílnak meg az idegeneknek, ha azonban sikerül elnyerni a bizalmukat, gyakorta életre szóló barátokra találhatunk bennük. Összetartásuk éppúgy az ellenséges természettel folytatott évezredes küzdelemnek köszönhető, mint visszafogott magabiztosságuk. Nyíltan és kertelés nélkül beszélnek a legkényesebb témákról is, ami gyakran tapintatlannak mutatja őket.[32]

Megfontoltságuk és kitartásuk miatt a gianagi férfiak kiváló gyalogoskatonák. Nem ijednek meg egykönnyen, hogy aztán a szélrózsa minden irányába szaladjanak, ugyanakkor az ellenség megfutamodásakor sem bomlik fel alakzatuk, így ritkán esnek áldozatul a gyorsabban mozgó lovasok hadicseleinek. Yneven a gianagi alabárdosok négyszögén kívül kevés gyaloghad büszkélkedhet azzal, hogy képes feltartóztatni a vértes lovasság rohamát, éppen ezért a hercegség talpasai a határokon kívül igen keresett zsoldosok.

Országuk elzárt helyzetéből fakadóan kevesen beszélnek idegen nyelveket. Erv anyanyelve mellett a legtöbb gianagi valamilyen szinten a vanírt is töri, a közöst azonban csak a Mithrill út mentén és a legnagyobb városokban ismerik. Ezeken kívül bármilyen más nyelvben való jártasságot még a főváros lakóiról is botorság volna feltételezni.

Fogadót csak a nagyobb városokban találni ugyan, de ha az utazó nem válogatós, valamilyen fedél biztosan kerül a feje fölé. Bármilyen mogorvának tűnjenek elsőre, a gianagiak tiszteletben tartják a vendégbarátságot.

Ételeik nehezek és laktatóak, inkább szolgálnak a gyomor megtöltésére, mintsem az íny kényeztetésére. A messzi tájakról jötteknek sze-

[32]A gianagiak meglehetősen lassú észjárású, megfontolt emberek. Ha összegyűlnek néhányan, és valaki egy humoros adomát mesél, akkor jobb kezét felemelve jelzi, hogy csak tréfálkozik. Nem alaptalanok a szomszédos országokban keringő, velük kapcsolatos mondások, mint például a „tréfás, mint egy gianagi bárd", vagy „na, ez is Gianagban járta ki az iskolát".

gényesnek tűnhet a választék: gyakran kerül az asztalra marhahús, káposzta, sajt és fekete kenyér. Az élelemért némileg többet kell fizetni, mint a déli országokban, ám a kézművesáruk és főként az ékszerek aránylag olcsók.

Az utazó erszényére amúgy semmilyen veszély nem leselkedik: zsebtolvajoknak hírét sem ismerik errefelé, mint ahogy útonállók sem igen tevékenykednek az országutakon. Ez a szigorú törvényeknek és főként a helybeliek becsületességének köszönhető. Ha mégis előfordul ilyesmi, egy emberként szégyenkeznek a bűnös helyett, és mindent megtesznek, hogy a sértettet kiengeszteljék.

Haonwell

Mindenki tudta, hogy a Lápban veszélyes éjszaka járni; a tisztességes polgárok is csak többedmagukkal merészkedtek be a düledező, találomra tapasztott falak közé, és ha az alkonyat hosszú árnyékokat eresztett a sikátorokba, iszkoltak kifelé, ott ne érje őket a sötétség. Hogy azok az ostobák, akik mégis kísértették a szerencséjüket, néha ott hagyták a fogukat és az erszényüket, nem volt meglepő – az már annál inkább, hogy a Cipótérdű az egyik reggel holtan hevert a Hano árterén.

– Nem szúrták le. Megfojtották – mondta Csutka, és elszántan csípőre tette a kezét, úgy nézett föl az alabárdos városőrre. A többiek: Mákos, Lopótök és a Harmadik Sten tiszteletteljes távolból figyelték; nagy dolog volt, hogy valamelyikük nem elfutott egy őr elől, de egyenesen meg is szólította.

– Csak egy utcakölyök fordult fel – húzta el a száját a városőr. Fiatal társa némán nézte Csutkát. – Azt csodálom, hogy valaki nem fojtotta már meg korábban.

A fiú toppantott. Meztelen talpa port vert fel.

– Az eleven mocsár volt!

A városőr rekedten fölnevetett, aztán a kölyök után csapott, de az már odébb táncolt, csak a pofon szele legyintette meg. – Rég volt ott mocsár, te kis disznó… No, lódulj, Yattyrban nincs semmi keresnivalód! Itt finom urak járnak, nem szeretik, ha mocsokba ragad a cipőjük… Örülj, hogy nem a falakról hajítalak vissza Treisbe!

Csutka gyakorlottan odébb penderült a következő pofon elől is, és egy pillanatra letolta ülepéről nadrágját, majd megugrott, amikor a férfi utána rúgott. Futás közben rántotta vissza nadrágját és válla fölött hátrakiáltott.

– Dögölj meg!

– Rohadt kis patkány – morogta a városőr. – Ha még egyszer meglátom a Treisen kívül… Lopni járnak ide onnan.

Társa elgondolkozva nézett a kölyök után. – Miért szólított meg?

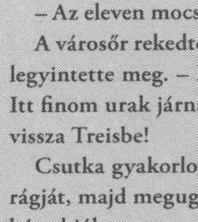
– Folyton megszólítanak.

– Nem a szitkokra gondolok… – Az ifjú városőr homlokán ráncok jelentek meg. – Valamit akart. Az őröktől… a magunkfajtától sosem kérnek semmit. Te mit tudsz erről az eleven mocsárról?

– Ha! – fújt a másik. – Persze. Az utcakölykök meséi közé tartozik az is, kitalálnak mindenfélét, a fekete asszonyról, a vérszívó halakról a Hanóban, a lápról, ami már nincs is. Nincs ezen mit csodálni… senki nem nevelte őket, úgy élnek elvadulva, mint a kutyakorcsok.

– Ha visszajön…

– …alárúgok. No, menjünk! Ne törődj te a kis patkányokkal, csak ha lopáson kapod őket. Tudom, a papok beléd verték, hogy ők is emberek, de ne hidd: ezek csak korcsok, mint a kutyák. Ha rossz embert harapnak meg, sintérre van szükség.

A fiatal városőr az utcát nézte, amerre a négy gyerek elpárolgott, aztán vállat vont és követte társát a kocsmába.

Csutka komoly és elszánt arccal mászott át a töltésen, amely a Lápot a Hanótól elválasztotta. Itt-ott düledezett a fal, bokrok nőtték be, holott tisztán kellett volna tartani, hogy jobban bírja, ha netán kiönt a folyó, de a Treis lakói nem vesződtek azzal, hogy a következő tavaszra gondoljanak – még a másnapról sem tudták, mit hoz.

Harmadik Sten megállt a töltés tetején. – Vigyázz! – szólt le a fenekén leszánkázó Csutkának aggodalmasan.

– Elsimítom ezt. Bízd ide! – Ismét fölvette a követ, amely kigurult kezéből és mellkasához szorította.

– És ha... ha a mocsár feldühödött?

– Megbeszéltük. Menj már!

Sten eltűnt a töltés túloldalán. Csutka tudta, hogy a másik kisebesedett térdű lábain hanyatt-homlok rohan vissza meleg kuckójukba, a fazekasműhely tetejére épített kalyibába, amely kiváltságot a patkányok és egerek elpusztításával szolgálták meg a fazekasnak.

Szerette volna, ha nincs egyedül. A sötétséget és a hideget ismerte, de a mocsárba nem szívesen merészkedett ki. Tudta, mi lakik ott. Az összes utcagyerek tudta, és éjszaka a kiválasztottak félve, remegve elindultak, hogy teljesítsék a paktumot.

Ha az utcakölykökből lett tolvajok, lótifutik, hordárok emlékeztek is a babonákra, nem beszéltek róluk. Néha azonban látni lehetett, hogy egy-egy felnőtt megáll a kútnál és megfordul sarkán, hogy a víz tiszta legyen, vagy kikerüli a fekete macskaköveket Haonwell utcáin. Csutka sejtette, hogy nem minden van úgy, ahogyan azt ők elképzelik, a fekete asszony nem járja éjközépkor a várost, hogy megsimogassa a zokogó árvák homlokát – az övét legalábbis sosem érintette –, és a macskák sem gyűlnek össze a kék holdon.

A mocsár azonban más volt. Ősi, valóságos.

A zsák mocorgott a kezében. Eltartotta magától, hogy a vásznon át bele ne kapjanak a karmok és fogak, majd megszaporázta lépteit, hogy minél előbb a megfelelő helyre érjen. Meztelen talpa alatt cuppogott a föld, lábujjai között sár és nyálka bugyogott föl. A buckák mint lesben álló vadak púpozták hátukat körülötte.

Amikor már bokáig süllyedt, megállt, és a követ könyökhajlatába szorítva óvatosan meglazította a zsák száját. Sötét, nyüzsgő tömeg furakodott rögtön kifelé, de Csutka rájuk borította a követ, és a visítással mit sem törődve összehúzta megint a zsákot. Szíve a torkában dobogott.

A mocsár halkan cuppogott, mintha száját nyalta volna, és a fiú megborzongott.

– Fogadd el az ajándékot – mormolta reszketve –, és segíts minket a holnapi napon!

Azzal bedobta a zsákot két zsombék közé, ahol víz csillogását látta, és várt, amíg a mocorgó kupac lesüllyed. A pocsolya felszíne forrt. Csutka átölelte magát és nézte, amíg meg nem szűntek a buborékok.

Fölsóhajtott. Cipótérdű előző éjjel nem jutott el az áldozatig – vagy ő maga vált azzá. Arccal előre borulva találtak rá, a szája tele volt sárral és csiborokkal.

Valami moccant az ártéren, Csutka összerezzent. Magas árnyat látott közeledni.

Nem gondolkozott, az utcán már megtanulta, hogy előbb mindig futni kell.

Könnyebb volt a másiknál, lába csak kicsit süppedt a lápba, csak a zsombékokat kerülgette, hogy fel ne bukjon. Háta mögül zihálást és nedves hangokat hallott, és egy szörnyű pillanatra bizonyos volt benne: maga a mocsár elevenedett meg és szakította ki iszapos testéből a lényt, hogy elkapja és belefojtsa a mélyébe, eggyé váljon az istenséggel, akit félt és imádott.

Félelmében sírva kapaszkodott föl a töltésen, minden pillanatban várva, hogy bokáján iszamós marok szorul össze, majd legurult a túloldalon és berohant a házak közé. A sarkon visszanézett.

A töltésen sötét halom mozgott, majd visszacsusszant a lápba.

Megpróbálta Lopótököt rávenni, hogy aznap éjjel ő menjen ki az ártérre áldozni, de amikor meglátta a kék hold fényében a másik gyerek halálra vált, himlőhelyes arcát, megszánta.

– Add ide! – szólt durván, és elvette tőle a zsákot és a követ. Halk csipogás szűrődött át a vásznon.

A töltés mellett valaki közeledett. Ahogy az egyik kunyhó sápadt ablaka elé ért, Csutka a köpeny alól kardot látott kikandikálni.

– Eridj! – lökte meg Lopótököt, aki intett neki, majd eliszkolt, aztán Csutka maga is lebukott a töltés túloldalán, hogy ismét megtegye az utat, amit Cipótérdű minden éjjel, míg meg nem halt. Most ő volt a legidősebb.

Sajnálta már, hogy elküldte Lopótököt; hagynia kellett volna, hogy ő menjen áldozni a mocsárnak. Hátha őt nem veszi üldözőbe a lény. Vagy ha mégis: érte nem annyira kár.

Óvatosan rakosgatta lábait, hogy minél kisebb zajt csapjon, talpa fázott a hideg sártól. Amikor egy madár felkurrogott, összerezzent. Nem gázolt olyan mélyen a mocsárba, mint előző éjjel. Amint elég mélynek ítélte a sarat, kapkodva, merev ujjakkal megoldotta a zsák száját.

A követ belerakni már nem volt ideje, mert megmozdult a láp, és az egyik bucka egyre magasabbra tornyosulva futni kezdett felé. Nedvesen loccsant az alak lába alatt a talaj, és Csutka nagyot kiáltott, vékonyan, nyüszítve, ahogy az egészen kis gyerekek.

Futásnak eredt, de a bokáját ezúttal megfogta a mocsár; úgy tűnt, ugyanazt a pocsolyát tapossa még mindig, miközben nyomában szinte siklik a másik.

Aztán előtte is fölmagasodott egy árnyék, és ő élesen jobbra fordult, a rakpartok felé, de miközben botladozva rohant és sikított, tudta, hogy túl messze van; hiszen ezért választották épp ezt az áldozóhelyet a Treis határában.

Nehéz zihálást hallott a háta mögött, aztán valami fellökte. Arccal a sárba érkezett, és páni rettegéssel csapkodni kezdett. Így halt meg Cipótérdű, futott át agyán a gondolat, és megpróbált fölállni.

Maga is meglepődött, amikor sikerült. Sebesen odébbkúszott, arcán forró csíkokat húztak a könnyek a hideg sár mázába. Hátrafordult, hogy szembenézzen a mocsárral.

Épp akkor emelkedett föl az egyik alak, kezében kard csillant, ahogy végighúzott rajta egy elsötétülő rongyot; a másik hasán feküdt a sárban.

Csutka dermedten nézte, és beletelt egy időbe, mire fölismerte.

– Te vagy...? – kérdezte. – Akinek az a barom a társa.

A fiatal városőr eltette kardját, és lábával fölfordította a tetemet. Szakállas férfi volt, bőre fekete a sártól. De nem mocsári lény.

– Azt hittem... azt hittem, a láp az – vacogta Csutka, és megpróbált fölállni. Az őr nem nyújtott neki kezet, csak figyelte.

– Igen, ő is hitt a mocsár istenében – mondta az őr, és hangjából Csutka undort érzett ki.

– Mit tudod te...

– Tudom. Itt nőttem fel – mondta kurtán a férfi, és elindult a töltés felé. – Hisztek a macskák gyűlésében, abban, hogy a napi utolsó pénzérmét el kell ásni az akasztófa alatt, hogy a fekete asszony majd megvigasztal...

Csutka forróságot érzett. – Hagyd abba! – kiáltott az őrre, de az csak folytatta.

– ...abban, hogy ha aznap szajhát látsz utoljára, édes lesz az álmod, és hogy ha a mocsárnak valami eleven áldozol, nagy szerencsében lesz részed, és Treisben nem kell félned semmitől, mert az isten vigyázza a lépteidet. Igen, ezt mind tudom.

– Te nem hiszel benne? – kérdezte ellenségesen Csutka, és megállt a töltés előtt. A városőr lenézett rá, és nemet intett.

– Nincs ilyen isten, aki vigyázna rátok... nincs, aki... mindegy – mondta hirtelen, mintha meggondolta volna magát.

– De Treis más, mint a többi kerület – makacskodott Csutka. – Mindenki tudja. Mindenki érzi!

– Azt nem hiszem, hogy lenne isten, aki vigyázna rátok – kezdte újra a városőr. – De van itt valami, ami éhezik... talán...

Csutka várt.

– Talán itt volt, mielőtt még eljöttek volna a pyarroni istenek. Előtte is bizonyára imádtak az emberek valakit. Valamit, ami nagyobb náluk és aminek nem tudnak parancsolni.

– És most?

A városőr felmászott a töltésre, és elindult a hátán a rakpart felé.

– Eredj aludni!

Csutka nézte, ahogy köpenyes alakja egyre távolodik és körvonalait lassan felfalja a sötétség.

– Köszönöm! – kiáltotta utána rekedten, ellenségesen, de az őr nem válaszolt, talán meg sem hallotta.

Csutka megborzongott, és megdörzsölte karját. Átázott rajta a ruha, eleven sártól bűzlött. Leszaladt a töltés oldalán, és elindult haza, hogy mihamarabb a meleg kéményhez bújhasson. Nem nézett hátra az ártérre, de megszaporázta lépteit, mintha lehagyhatná azt a sosem szűnő, mindig fülébe mormoló éhséget, amely az egykori mocsarat belengte. De akármilyen gyorsan ment is, a Láp düledező viskóival, sikátorokban gyűlő mocskos árnyékaival és kóbor kutyáival ott volt körülötte mindvégig.

Haonwell Hercegség

Terület: 70 300 négyzetmérföld (É–D ~220 mf, K–Ny ~350 mf)
Népesség: 2 040 000 fő, fontosabb városok: Haonwell (180 000 lakos), Darec (80 000 lakos), Ziad (45 000 lakos), Ronse (25 000 lakos)
Átlagos népsűrűség: 29 fő/mf²
Államforma: hercegség
Lakosság: erv, elf, törpe
Nyelv: erv, közös, elf, vanír
Vallás: pyarroni és törpe pantheon, valamint az elf *kalahorá*k tisztelete
Pénznem: haonwelli korona

Domborzat és természeti adottságok

Az Északi Hármak legkisebb hercegségének déli lapályát az ártéri erdők övezte Selva folyam szeli át; sötét vize uszadékfát és hordalékot sodor magával. A fővárosnál ömlik belé az Arvan, a hercegség legnagyobb, saját területén eredő folyója, amely számos patak és egy nagy gleccsertó, az Yhar vizét vezeti le. Jelentős folyó az erigow-i határt jelző Beda is, melynek alsó szakasza soha nem fagy be, mert a Jaigen városka közelében feltörő hőforrások vize melegíti, völgyére telente ködleplet borítva.

A vidék hajdani bükköseit mára kaszálók és gondosan művelt szántóföldek váltották föl. Szil- és nyárfasorok húzódnak a dűlőutak mentén, a mocsaras rétek vizét jól kiépített csatornák vezetik le, dús sövények kerítik a legelőket – Haonwellben járva mindenhol a két évezred alatt felhalmozott gazdagság és a békés fejlődés jeleit láthatjuk.

Csak az ország északi felén emelkednek hegyek, a Tengeri-Traidlan déli nyúlványai, bár még a legmerészebb csúcsok, a Revelfehar és a Den-Darak sem haladják meg a nyolcszáz lábat. Ha magasság tekintetében nem is, fenyveseik és fürge patakjaik szépségében azonban bízvást versenyre kelhetnek az északi láthatáron ragyogó, örök hó borította tarini bércekkel. A vidéken élő vadak a hercegi vadászterületek kivételével igen megritkultak, legfeljebb Tarinból kóborolnak idáig kékmedvék és más bestiák.

Jóllehet Haonwell nem fekszik délebbre Gianagnál, éghajlata kellemesebb, mert sűrűn lakott déli területei mélyebben, a folyóvölgyekben terülnek el. Enyhébbek a telek is, mivel itt még érvényesül a Marvinella-öböl hatása. A Mer'Daray közelsége miatt több a csapadék, mint nyugatabbra, a szárazföld belsejében.

Történelem

Haonwell vérben született a Pyarron szerinti VIII. század derekán: a hatalmi harcok és orgyilkosságok korában dinasztia dinasztiát követett. Alig csitultak el a belső viszályok a se Ronse család hatalomra jutásával, máris külső fenyegetéssel kellett szembenézniük: többi szomszédjukhoz hasonlóan őket is Eren mohó bírvágya

Jómagam átkeltem már egy párszor az Arvan északi szakaszának zúgóin – legutóbb csaknem otthagytam a fogam legényeimmel együtt, míg végül eljuttattuk *ekoss* Fagon se Trenpat méltóságos úr bazaltszobrait a fővárosig. Hogy áldaná meg Della, amiért odafenn, a Traidlan bércei között szállta meg az alkothatnék! Bár tudja ragya, talán meg is áldotta... No, elég az hozzá, hogy épségben elértünk Haonwellbe. De az út közepe táján, ahol a Fergastszurdokban morajlik a folyó, és akkora örvények pörgetik a tutajt, mint egy tengeri krák, megpillantottam valamit a falon... Úgy éljek, egy lépcsősor volt az, ami egyenest a fentebb tátongó barlangok szájához vezetett.

Brad Merton,
haonwelli tutajosgazda

fenyegette. A két ország között 901-ben tört ki a háború, amely kevéssé meglepő módon az erősebb szomszéd győzelmével végződött. A békeszerződés három grófságot csatolt el Haonwelltől, tovább apasztva amúgy is szűken mért földjeit. A rákövetkező századokban Erigow terjeszkedése fenyegette a kis állam létét.

I. Haddat (Megfontolt) Vigo herceg – akit a haonwelliek legalább annyira tisztelnek, mint az erigow-iak Senimoro Daitart – felmérte lehetőségeit, és belátta, hogy kis területű, kis népességű országának nem sok esélye van a talpon maradásra. Úgy vélte, erős szomszédaival békét kötve arra kell összpontosítani, amiben azok nem jeleskednek. A bölcs hercegi politika új irányt szabott Haonwell fejlődésének: lépésről lépésre az erv államok kereskedelmi központjává tette az országot. Mindkét fél számára előnyös kereskedelmi szerződéseket kötött szomszédaival, így biztosítva azok jóindulatát.

Így hát 1211-ben Erennel szövetkezve megnyitották a fél kontinenst átszelő Nyugati utat, amely a X. század óta rohamosan fejlődő Riegoy-városállamokat köti össze az erv országokkal. Az ereniek még a XIII. században három nagy hadjáratot vezettek a nyugati végekre, és bár azóta is tűnnek el karavánok, egészen a Fendor-tengerig minden barbár erdei törzs, sztyeppi portyázó előtt világos, hogy az erv kereskedőkkel nem érdemes ujjat húzni.

Az első kereskedelmi út létrehozását újabbak követték a II. évezred folyamán, ahogy a kis ország mind gyümölcsözőbb kapcsolatokat épített ki szomszédaival. A diadalmas V. zászlóháborút követően Haonwellnek még Toront is sikerült tárgyalóasztalhoz ültetnie: a Birodalom szavatolta a nyugati tartományain át vezető útvonalak biztonságát. Ezzel az erv országok is bekapcsolódhattak a Quiron-tenger mellékével folytatott árucserébe.

Az Északi Hármak évszázadokon át tisztes jövedelemre tettek szert a tarini törpék adójából, melyet azok letelepedésük fejében fizettek nekik. Erről mondott le 1529-ben III. Narbech (Kese) Twyllin haonwelli herceg egy kicsi, ám ígéretes fekvésű tengerparti település, Ziad fejében. E település felségjogával együtt a törpéktől a Hútharad erődjén át Haonwellig vezető útszakasz örökre szóló vámmentességét is megkapta. A másik két ország, Eren és Gianag még kétszáz évig részesült a törpék kincseiből, Haonwell akkori hercege azonban tudta, mit csinál: a Ziad név néhány száz évvel később már a Mer'Daray-tenger egyik legforgalmasabb kikötővárosát jelölte a térképeken.

2422-ben jött létre az erv kikötővárosok szervezete, a Terrsel Szövetség, amely akkoriban a

A P.sz. XXXII. században többször is kiürült a haonwelli kincstár, mert a hercegi tanács tagjai minden erőfizetésük ellenére sem tudtak gátat emelni III. (Lyukasmarkú) Elran fényűző életmódjának. A drágakövekkel kirakott díszhajók, pompás templomok, arénák, márványfürdők és vadászkastélyok máig emlékeztetnek a herceg szenvedélyeire; csakúgy, mint a néphagyomány, amely mindmáig „Elran aranyának" nevezi a látszólag becses, ám valójában értéktelen dolgokat.

Elran herceg ugyanis gyakorta nyúlt a pénzrontás jól bevált eszközéhez, amikor kincstára kongott az ürességtől. Miután a Két Hold többi országának és saját nemességének tiltakozása sem vezetett eredményre, a haonwelli kereskedőtársaságok más módszerhez folyamodtak. A történetírók legalábbis ennek tulajdonítják, hogy utóbb a klérus képviselői folyamodványt terjesztettek a herceg elé. Haonwell ura gyanútlanul tette pecsétjét a kiváltságlevél aljára, abban a hiszemben, hogy valóban helyrejönnek pénzügyei, ha Dreina papjai megáldják a pénzverőből kikerülő aranyakat. Később aztán megdöbbenve szembesült azzal, hogy az okmány valamelyik apró betűs rendelkezése szerint e nélkül nem is bocsáthatja ki frissen veretett érméit.

Nemesei szerint ekkor és ezért kapott gutaütést; Dreina papjai azonban azt a pohár bort okolják haláláért, melyet idegességében úgy hajtott fel, hogy előtte nem ellenőriztette az előkóstolójával. A historikusok – bölcs belátásról téve tanúbizonyságot – megelégszenek annyival, hogy III. Elran hirtelen távozott e világ térségeiről, s az általa kezdett építkezések csak dédunokája, VIII. Twyllin idejében fejeződtek be teljesen.

Marvinella-öböl kereskedelmét fogta össze, megkönnyítve a szállítást Haonwell, Tarin, Erigow és Ilanor között. Ziad hamarosan befolyásos szerephez jutott a társuláson belül, amely mind a mai napig lefölözi a Mer'Daray tengeri kereskedelmének hasznát.

Gyümölcsöző kereskedelmi szerződések, olajozottan működő gazdaság: ez Haonwell hetedkori története. A gazdasági érdekek mögött minden más háttérbe szorul: a dinasztia politikája, a hercegi család intrikái éppoly kevéssé foglalkoztatják a haonwellieket, mint a hitviták vagy a nagyvilág eseményei, feltéve, hogy azok nincsenek hatással a megélhetésükre. Az Északi Szövetség egyik alapító hercegségének lakóiként a haonwelliek természetesen kiveszik részüket annak ügyeiből: katonáik harcolnak a zászlóháborúkban, embervadászaik élen járnak a toroni ügynökök ellen vívott szakadatlan küzdelemben. De az ok, amiért Haonwell a Kettős Hold országainak sorába lépett, és máig felhőtlen kapcsolatot tart fönn annak minden tagjával, a teli erszényekben keresendő.

Társadalom és közigazgatás

Haonwellre joggal mondható, hogy a polgárok országa: arányuk a három hercegség közül messze itt a legmagasabb, megközelítőleg a népesség egynegyedét teszi ki. Ennek fényében talán meghökkentő, hogy a társadalom mégis a hűbéri renden alapul, amelynek itt sokkal erősebb hagyományai vannak, mint például Gianagban.

A nemesség igen kisszámú, együttvéve a lakosság ötvenedét sem teszi ki. A nemesen születettek java része vidéki birtokait és udvarházait odahagyva végleg a nyüzsgő városokat választotta lakóhelyéül. A főurak szinte egytől egyig a fővárosba költöztek, ahol fényűző palotákban élik napjaikat, birtokaik igazgatását pedig számtartóikra bízzák. Sokan a kevésbé tehetősek közül is így cselekszenek: bérbe adják földjüket, hogy annak járadékaiból a városban telepedjenek le. A legtöbb nemes érdekelt valamiféle kereskedelmi ügyletben, mert birtokának terményein nagy haszonnal szeretne túladni. Ha pedig a még jövedelmezőbb távolsági kereskedelembe kívánna bekapcsolódni, elengedhetetlen, hogy a forgalmasabb városok valamelyikében éljen.

A gazdasági ügyletek annyira lekötik a nemességet, hogy a közéleti kérdéseket is ezek tükrében szemlélik. A döntések végrehajtásáról jól képzett hivatalnokok gondoskodnak, akik mintaszerűen működtetik a közigazgatás gépezetét. Számos nemes a közrendűekkel versengve igyekszik hivatalhoz jutni, hogy ezzel is segítse családja érvényesülését.

A valóban nagy horderejű döntések közelébe csak a kiváltságosok egy szűk csoportja – a hercegi família és a grófi családok – kerülhetnek, akik minden más jelöltet sikerrel tartanak távol az ország kormányrúdjától. A háromszáz éve uralkodó Odrich-dinasztia története ennek ellenére sem mentes az udvari intrikáktól, hiszen a hatalom igézete még a legtisztább lelket is képes megbolondítani. A hercegi családon belüli összezördüléseket – nagy ritkán gyilkosságokat – a nép inkább érdeklődve, semmint rettegve

Az Odrich-család körül utoljára tizenöt éve csaptak föl a hullámok, melyek azonban hamarosan elcsitultak, mikor XV. Vigo herceg pártütő unokatestvére, *ekoss* Achain se Terweil tiadlani száműzetésbe vonult. A gróf ugyanis sikertelenül próbálkozott a vadászszenvedélyének és szeretőinek élő uralkodó félreállításával, így a biztos kimenetelű felségárulási pert csak gyors távozásával kerülhette el.

A hírek szerint azonban nem szakított örökre a visszatérés gondolatával, ráadásul feleségül kívánja venni a tiadlani király unokahúgát. Ezzel a házassággal erős támogatókat állítana maga mögé, ami a legkevésbé sem szolgálná a haonwelli uralkodó érdekeit. Mit tehet ebben a helyzetben a hercegség Elyába küldött követe és találékony segítőtársai?

figyeli, hiszen sorsuk alakulását az uralkodó személye vajmi kevéssé befolyásolja.

Haonwell nyolc grófságának urai mellett az udvari tisztségviselők, Alborne egyházának feje és Haonwell városmestere *(ennasaraon)* alkotják a mindössze tizenhét fős hercegi tanácsot. Egyedülálló módon helyet kap benne a polgárság három szószólója, valamint az országban élő elfek *shindar*ja is, akit hagyományosan a hercegség kilencedik grófjának tekintenek.

A polgárság javarészt a négy szabadváros – Haonwell, Darec, Ronse és Ziad – lakója, de számosan élnek a kereskedelmi utak mentén virágzó kisebb településeken és az északi bányavárosokban is. Bár nagyok közöttük a vagyoni különbségek, szokásaikon és életvitelükön egyként meglátszik a több évszázados jómód. Természetesen a kereskedő- és bankárfamíliák mondhatják magukénak a legnagyobb vagyonokat, de mellettük azért a szerény kézműveseknek is van mit a tejbe aprítaniuk.

A klérus létszáma éppolyan alacsony, mint Gianagban. Akárcsak az ország lakóinak többsége, a papok is nyugodt, rendezett jómódban élnek. Az egyházak bevételeik túlnyomó részét nem csekély birtokaiknak köszönhetik, hanem az egyházi adóknak.

A haonwelli jobbágyok alávetett helyzetük dacára – így például költözködési jog híján – egyáltalán nem élnek rosszul. A folyóvölgyek bőven termő földjei biztos megélhetést kínálnak, de a parasztság jelentős része maga is vállalkozásba fog a városok és a kereskedelmi utak mentén, hogy abból jusson némi többletjövedelemhez. Megtermelt javaiknak mintegy ötödét fizetik be adóként: egy tizedet tesz ki a földesúri, egy-egy huszadot a hercegi és az egyházi adó.

Elfek Haonwellben

A szinte néptelen, erdő borította hegyvidéken csak néhány szabadságszerető prémvadász és favágó éli életét. Itt telepedett le a herceg nem emberfajú alattvalóinak jó része: a kopár hátú, sziklás dombok oldalába törpe bányászok vájtak lakótárnákat, a zúgó fenyvesekben pedig elf közösségekre találhat az arra járó. Bár utóbbiak a fővárosban is szép számmal élnek, az erdős határvidék a könnyűléptű nép igazi otthona. Nem mindenkinek adatik meg a velük való találkozás: büszkék és zárkózottak lévén elhúzódnak az emberfajúaktól, városlakó félelf rokonaikat pedig züllöttnek és eltévelyedettnek tartják – bár a velük való találkozást ritkán utasítják el. Akinek tehát feltett szándéka, hogy felkeresi őket, jól teszi, ha Haonwell városának Synn Erian kerületében keres kalauzt magának.

Az elfek széleskörű kiváltságokat élveznek: 1811-ben kollektív nemességet nyertek II. Asteela hercegnőtől. Amennyiben ember nem érintett az ügyben, azóta is saját bíráik és mindenekelőtt *shindar*juk előtt felelnek tetteikért, továbbá mentesülnek az egyházi és hercegi adók megfizetése alól. Ezért cserébe ők adják a hercegi sereg íjászalakulatainak legjavát, és ellátják az északi határ védelmét, melyet időről időre a traidlani orkok rajtaütései fenyegetnek.

Vallás

Haonwell Alborne kultuszának északi központja; a Csillagköpönyegű Lantos 1019 óta hivatalosan is a hercegség védistene. Az érsek, akinek palotája Haonwellben található, a déli hagyományoktól eltérően csak nő lehet. Alborne papjai állnak a legtöbb egyházmegye élén is, bár a városok főterein Krad és Dreina templomai magasodnak, a falvakban pedig elsősorban Kyelt és Ellanát imádják. A betelepült elfek *kalahorá*ikat, a törpék saját isteneiket tisztelik, és nyomokban – leginkább a népmesékben és az ünnepi szertartások rendjében – a kyr istenek kultuszának emlékei is felbukkannak.

Mágia

Az országra erőteljesen rányomja a bélyegét, hogy Erigow-hoz hasonlóan egykor a Kyr Császárság központi része volt. A múlt azonban itt némileg más formában igyekszik a maga képére formálni a jelent: e tájon nem történeteket mond, hanem érzéseket sugall, nem képeket mutat, hanem vágyakat ébreszt. A helyiek jó része védett mindezek ellen, de az idegen hamar megtapasztalja, hogy ezen a vidéken mindennaposak a furcsa, kyr időket idéző álmok és a megmagyarázhatatlan érzések. Egyesekben mindez ihletet, termékeny gondolatokat támaszt – nem véletlenül látogat annyi művész és tudós Haonwellbe –, míg a kevésbé szerencsések összezavarodnak az asztrális behatásoktól, és kábultan ülnek az otthonukban, vagy sodródnak tova az utcákon a zsebmetszők legnagyobb örömére.

Nem meglepő, hogy mind az álom-, mind az asztrálmágia művelői előszeretettel választják otthonuknak e földet. Ügyfelekben sincs hiányuk, hiszen mind az érzékenyebb lelkű helyiek, mind a különös képzetektől vagy rémlátomásoktól gyötört idegenek örömmel keresik fel őket, hogy visszakapják nyugodt éjszakáikat. A gyógyulásra vágyóknak azonban tudniuk kell, hogy álmaikon keresztül legféltettebb titkaikhoz is kaput nyitnak – és hogy Noir papjain és a jóindulatú nénéken kívül számos boszorkányrend is megtelepedett errefelé, akik különféle álcák mögé bújva vadásznak az óvatlanokra.

Kultúra

A hercegség Erigow-hoz hasonlóan az erv kultúra központja, bár utóbbi ápolása mellett nagy becsben tartják a kyr múlt maradványait is, különösen az építészeti emlékeket. Ötödkori és újabb építésű gőzfürdők teszik elviselhetőbbé a tél hidegét, a nagyobb városokban tornacsarnokok és arénák kínálnak olcsó szórakozást a köznépnek. A legkülönbözőbb versenyekre és állatviadalokra lehet fogadásokat kötni, ami egyébként is kedvelt szórakozás. A harci látványosságok kedvelői gladiátorviadalokat is látogathatnak, ahol a déli országoktól eltérően nem rabszolgák, hanem szabad harcosok vívják akrobatikus elemekben bővelkedő, ám vértelen küzdelmüket. A főváros régi kyr arénájában lovagi tornákat is rendeznek a nemesek szórakoztatására, főként, ha népesebb követség érkezik Erigow-ból vagy Erenből. Haonwell nemesei ugyanis inkább műveltségükről és jó modorukról ismertek, mint harci erényeikről – a lovagi erkölcsök helytállásra és vitézségre buzdító parancsa nem, az úrhölgyeknek kijáró tiszteleté annál inkább népszerű errefelé.

Bár Alborne a múltban szemlátomást hatásosan védelmezte Haonwell népét minden keserűségtől és harmóniát megbontó viszálytól, kitüntetett szerepe már régóta sérti a többi pyarronita egyház érdekeit. Noha ellentéteikről eddig mélyen hallgattak a kívülállók előtt, sokak számára nyilvánvaló, hogy a kereskedőházak adományaival támogatott Dreina-egyház valós súlyához méltó képviseletre vágyik. Az uralkodóhoz eljutott híradások szerint némelyik főpap – így Jervinnar Wittich Molk, Darec püspöke – egyenesen odáig merészkedik, hogy az ország patrónusának lecserélését javasolja. Ez egyfelől súlyos blaszfémia, a Harmónia Urának tett évezredes felajánlás durva felrúgása, másrészt előreláthatatlan kimenetelű válsághoz vezethet. A magas haonwelli körök máris felbolydult méhkasként zúgnak – a vallási színezetű indítvány egyben a főnemesség és a befolyásos nagypolgárok ellentéteit is felszínre hozta.

E válságos helyzetben bukkan fel egy magát „Selmo fiának” nevező szerzetes, aki az istenek egyenjogúságáról szónokol, és akinek nyomában lángra kapnak az indulatok. A hercegi tanács tehetetlen, hiszen könnyen vallásháborút eredményezne, ha elfogatnák, netán „eltüntetnék” az istenek követét. Ám amit egy erv főrend nem tehet meg, azt megteheti egy toroni bérgyilkos – aki, ha elég ügyetlen, éppen az ősi ellenség felé irányítja a nép gyűlöletét. Arannyal teli ládikák indulnak hát Shulur felé…

De a prófétákat nem lehet ilyen könnyen félreállítani.

Alborne dicsőségére Észak legjobb színészei, híres dalnokai nevelkedtek földjén. A Lantos tiszteletére rendezett misztériumjátékok és dalnokversenyek sok utazót és zarándokot vonzanak a fővárosba. A Dal havában tartott ünnepség egész Észak legnagyobb mulatsága, természetesen zsibvásárral és össznépi ivászattal egybekötve. Az ünnepség záróakkordjaként avatják fel a Harmónia Urának északi papjait, akik aztán Északfölde minden emberlakta vidékét bejárják.

Az ország legrégibb és leghíresebb tanintézetét, a haonwelli Szabadegyetemet 1876-ban alapította az erigow-i származású Larea hercegné. Bár falai között tudós papok és világi személyek oktatják a tudományokat, egyik egyház fennhatósága alá sem tartozik, így a századok során számos üldözött gondolkodónak nyújtott menedéket. Emellett Ronsében is működik egy jó nevű iskola, amely azonban elsősorban klerikusok képzésével foglalkozik.

Az ervekről köztudott, hogy étkezési kultúrájuk sivár, még a húst is hússal eszik. A haonwelliek azonban az erv konyhát is képesek olyan változatossá tenni a sokféle mártással és a finom, visszafogott fűszerezéssel, hogy abban a született ínyencek sem találhatnak kivetnivalót.

A helybéliek öltözködése leginkább az ereni divatot követi, ruháik azonban összhatásukban könnyedebbek, szabásuk kényelmesebb és bővebb. Ez, valamint a különféle növényi motívumok, indadíszek és a nők körében divatos hajfonatok mind-mind a hosszúéltűek szokásainak átvételéről tanúskodnak. A sötét árnyalatok mellett népszerű a zöld és a különböző pasztellszínek. Helyi jellegzetesség a háromnegyedes ruhaujj, és a ruhák, nadrágok oldalán jól látható dekoratív fűzés. A női felsőruhák és a férfiujjasok elejét teljes hosszában végigfutó hímzés díszíti.

Városok

A hercegségben területéhez képest meglepően népes és gazdag

A haonwelli nemesek szerte Északon ismertek fogadási szenvedélyükről. Egy emlékezetes anekdota szerint két kurtanemes egy ízben azon szólalkozott össze, hogy kibírhat-e egy elkényeztetett ifjú három teljes évet az orkok rabszolgájaként. Kettejük közül az „igen" mellett kardoskodó villámló szemmel indult útnak a Traidlan felé, hogy megmutassa, mire képes; idősebb társa pedig megígérte, hogy kiszabadítja, ha letelik a három év. Ennek első lépéseként Erenbe utazott, ahol beállt a herceg katonái közé. Kitüntette magát a XIII. zászlóháború majd összes csatájában: Bellomar alatt századából egyedül ő maradt életben, a Raveen alatti harcokban pedig fél kezét vesztette el. Állítólag csak fogadalma tartotta benne a lelket. Haonwell hercegétől mindössze annyit kért szolgálatai jutalmául, hogy kiszabadíthassa a hevesvérű ifjút a halálhozók fogságából. Kétszáz talpast kapott és egy hónapot – éppen ennyi volt hátra a három évből.

Az ifjú kiszabadítása végül egy ember életébe sem került: az orkok minden további nélkül átadták, bár kissé sajnálkoztak azon, hogy a legendás szeszkészítő mester otthagyja őket. Az egykori rab kissé lerongyolódott, enyhén elhízott, de boldogan indult otthona felé.

Megnyerte a fogadást!

A tét a példabeszéd szerint egy díszvacsora volt Twyllin hídjának kellős közepén, melyen a vesztes dicsőítő beszéddel magasztalta a győztes fél érdemeit.

A fővárosban található a Taerlyn Gialle („az Emlékek Csarnokai") nevű palota, amely mindenki előtt nyitva áll, akit érdekel szobrokból, mozaikokból, fegyverekből, festményekből és különféle használati tárgyakból összeállított ötödkori gyűjteménye. Az alapító, Sigerel se Hattenach gróf végrendelete szerint ugyanis e tárgyakat bűn lenne holmi ódon kazamatákba vagy ezer lakattal őrzött kincseskamrákba elzárni; Ynev minden népének lehetővé kell tenni, hogy a múlt csodáit megismerje.

A gyűjtemény mind a mai napig egyre bővül. Főrangú mecénások gyakorta adakoznak a javára, hiszen híre-neve immár Haonwell számára is dicsőség, messze földön hirdeti az itt élők művészetpártolását és bőkezűségét.

Arra sajnos még senki nem jött rá, hogy a tárgyak egyike, egy fekete fémkeretbe foglalt ezüsttükör nem elhagyatott. Már a negyedkor óta lakik benne valaki, és egyáltalán nincs ínyére a körülötte zajló szakadatlan nyüzsgés…

városok találhatók. Polgáraik vagyona a legtehetősebb északi nemesekével vetekszik, szegénynegyedeik azonban meglehetősen csúf képet mutatnak: a fényűzés ellentéteképpen a nyomor is látványosabban jelentkezik itt, mint a többi erv országban. Az utcákon számos koldus könyörög alamizsnáért, és az alvilág is kiépítette saját birodalmát.

Súlyos sziklákból rakott őrtornyok és erődítmények ritkán ötlenek szemünkbe, ha Haonwell földjét járjuk: városait magas falak kerítik, ám hegycsúcsokon őrködő zord lovagvárakat alig találni. A nemesség jelentős része a városokba költözött, de a falvakban élők is inkább kényelmes kastélyokat és udvarházakat emeltek a huzatos és hideg lakótornyok helyett. A sűrűn lakott déli területeken egymást érik a kisebb-nagyobb települések, különösen a fontosabb utak mentén. Az itteni földművesek meglehetősen jól élnek, hiszen ők látják el élelemmel a nagyvárosok lakóit. A tarini határ felé közeledve jóval ritkásabbak a falvak, és szegényebbek a parasztok.

Haonwell

A hercegség fővárosát még a honfoglaló kyrek alapították; eredeti neve – Hagra om-Weil („Weila hajléka") – jelentését vesztve, eltorzult formában maradt az utókorra. A mai település 180 000 lakójával Erigow után a Szövetség második legnagyobb városa.

A tarini hegyekből érkező, sebes sodrású Arvan folyó partjain és a lustán hömpölygő Selvától délnyugatra nagyobb dombok emelkednek. A várost körülölelő magaslatok között megreked a pára, ezért a levegő mindig nedves, a házak gyakorta burkolóznak sejtelmes ködbe.

Az északról érkező Arvan választóvonal a városrészek között: nyugati oldalán fekszik a Yattyr népes piacával, pompás fürdőivel, drága fogadóival és a pezsgő életű folyami kikötővel, délkeleti oldalán pedig a Treis városfalakon túl húzódó nyomornegyede, amelyen akarva-akaratlanul át kell haladnia az erigow-i Ter Quillingen városa felé indulóknak. Ettől északkeletre települt a mindkét partra kiterjedő Hano vagy

Alsóváros, a polgárok negyede, mely önmagában is több városrészre tagolódik. A jobb parton a Templomnegyed szobordíszes, üvegezett ablakú patríciusházai tükröződnek a folyó vizében. A környékbeliek igazán rátartiak; már-már a koldusok is büszkék és gőgösek – az itteniek nem ritkán válnak a többi kerület kaján gúnyolódásának céltábláivá. Kyel hatalmas, kéttornyú templomát, amelyről a kerület a nevét nyerte, a legenda szerint alig egy hét alatt építette egy magát Zarándoknak nevező pap.

A két égbeszökő toronnyal farkasszemet néznek a Garais-negyed dombtetőn emelt épületei. E városrész látképét a hercegi vár és a grófi paloták határozzák meg fehér és vörös márványfalaikkal, az elf erdőmesterek gondosságáról tanúskodó kertjeikkel. A dombtetőn álló, kyr módra csavart tornyokkal és könnyed kőcsipkékkel ékesített hercegi rezidencia főbejáratához szobrokkal szegélyezett, varázsfényekkel megvilágított díszlépcső vezet. Csak a Dal havában zajló mulatságok és bálok törik meg a negyed nyugalmát; ilyenkor a különböző rendű-rangú csepűrágók, viadorok és muzsikusok is belépést nyernek a falak közé.

Talán a Selva-parti Yattyr kerületben a legelevenebb a piacok élete, leghangosabb a kocsikerekek zörgése és az árusok kiáltozása. Itt található a város folyami kikötője és nagypiaca csakúgy, mint a városi aréna.

A főváros északnyugati részében külön fal veszi körül Synn Eriant, az elfek negyedét, mely aránytalanul nagy a benne lakók számához képest. A Selva túlpartján emelkedő Kopasz-hegyről nézve ez a terület egyetlen hatalmas erdőnek tűnik, melyből hol itt, hol ott dugja ki a fejét egy-egy csodás épít-

A Yattyr kerület egyik büszkesége a Gőzfürdő, amely egy, már a kyr időkben is ismert hőforrás fölé épült. Az ötödkori fürdőház romjain emelték a jelenkori monstrumot, amelynek kupolás, toldaléképületektől és tornyocskáktól zegzugos sziluettje Haonwell Ynev-szerte ismert jelképe. A hatalmas téglaépületet számtalan színes üvegablak ékíti, belsejében szobrok és mozaikdíszek sokasága fogadja a betérőt.

Nemcsak fürdőként üzemel: falai között élénk társasági élet zajlik. Mondják, a városban kötött üzletek nagy részét itt bonyolítják le, de a nemesi udvarok intrikusai is gyakran adnak találkát valamelyik gőztől félhomályos teremben. Bárki felfrissülhet az izzasztókamrákban és a hideg vizes medencékben, mert a márványdíszes fürdő szinte valamennyi szolgáltatása ingyenes. Ez alól csak a Dal havában tesznek kivételt, amikor belépti díjat szednek a fürdőt ellepő külhoniaktól. A városlakók ilyenkor távol tartják magukat a zsúfolt épülettől.

A Gőzfürdő meghitt légyottokra kevéssé alkalmas, de amennyiben nincs más lehetőség, a fiatalok nem haboznak kihasználni azt az időt, míg a hölgyek kísérői épp egy gyúró markában nyögnek, vagy épp belefeledkeznek egy ostáblajátszmába. Az ifjú Harrik ennél is tovább megy: romantikus leányszöktetést tervez a gomolygó párafelhők leple alatt. Mivel pedig tisztában van azzal, hogy a tervének gyakorlati megvalósítása meghaladná képességeit, régi barátaihoz fordul tanácsért és segítségért.

mény. Dombjain régmúltból maradt épületek – mint a nevezetes Kyr palota – váltakoznak az újabb idők elf betelepülőinek kecses, fából és kőből létrehozott alkotásaival. A *kalahorák* szentélyeit természetesnek tűnő, mégis végtelen műgonddal megformált kertek rejtik az avatatlan szemek elől, mint ahogyan a haonwelli elfek *shindar*jának varázslatos szépségű lakhelyét sem ismeri minden városlakó. A negyed sűrűbben beépített felének zegzugos utcácskáiban, a domboldalról leereszkedő kertek és lépcsősorok útvesztőjében könnyen eltéved az idegen.[33]

Bár az elf negyedben állítólag kifogástalan a közbiztonság, híresztelések szerint az alvilág belharcai ezeket az utcákat sem kímélik: számos, a bűnszövetségek számára kényelmetlen alak tűnt már el itt örökre.

A város falai, bár tekintélyt parancsolóak, nem mérhetőek Eren, Sinog Kul vagy akár Erigow védműveihez. Ennek oka, hogy Haonwellt szerencsés fekvése miatt sok száz éve nem érte támadás. A Hano falai a népesség gyarapodásával folyamatosan terjeszkedtek, míg mára elérték a Selva töltését. A folyóparton végigfutó védműveket kétszáz éve építették, ekkor olvadt össze a várossal a régebben különálló folyami kikötő, a mai Yattyr kerület. Ebben a negyedben járva több helyen láthatóak kisebb falszakaszok, a korábbi védművek maradványai. Haonwell teljes egészében a Selva északi partjára épült, a túloldallal csak az építtetőjéről elnevezett Twyllin herceg híd köti össze, amely a nevezetes Vízi kapuból indul ki. Az Arvan keresztülfolyik az egész városon: az ötven láb széles folyó északon és délen egy-egy ráccsal védett, boltíveken nyugvó kapubástya tövében, a Hanóban pedig számtalan kisebb-nagyobb híd alatt fut át.

A Treis, ez a mocsaras lapályra épült városrész – melyet csak Lápnak gúnyolnak – kívül esik a védműveken. Itt mutatkozik meg a legkevésbé Haonwell gazdagsága: a kétes hírű negyed gyakran kövezetlen utcáin egyszerű téglaházak támaszkodnak egymáshoz. Nincsen nagy biztonságban, aki a helyi fogadókban vagy kiadó szobák egyikében száll meg éjszakára, de napszállta után a kivilágítatlan utcákon sem bátorságos úri ruhában parádézni. Míg Ellana szentélyei az előkelőbb negyedek díszei, errefelé egyszerű bordélyházak várják a gyönyörre vágyókat. A Treis egyik legnagyobb vonzerejét az apró kifőzdék jelentik, melyek konyhájának nincs párja az egész városban, a másikat pedig a híres Sifanne aréna. Ez utóbbi lelátói teljes egészében fedettek az időjárás viszontagságai ellen, küzdőterét pedig vízzel lehet föltölteni.

Haonwell városának szépsége és különösképpen hajnali látképe nem egy művészt megihletett már: amikor a felkelő nap korongja megvilágítja a sejtelmes párába merült épületeket, száz templom tornyán szikrázik föl a fény. A város ragyogása életörömöt és melegséget áraszt, sokkal inkább csábítja a falai közé érkezőket, mint Erigow fenséges, ám rideg csodája. Lüktető pezsgése minden látogatót magával ragad és időláncol: számtalan fogadó, színház és örömtanya gondoskodik arról, hogy mindenki megtalálja a kedvére való szórakozást. Az ötödkori építmények nagy hányada épségben vészelte át a zivataros történelmi időket; jó részük ma is használható. A kyrek hatása az újabb korok építészetén is felismerhető: talán még egy Shulurból érkezett jövevény is elámulna Alborne északi főpapnőjének lakhelyén, a Fagyott Dalok Termei néven ismert épületegyüttesen.

Haonwell ugyancsak az északi kultúra fellegvára. Híres színházak – a legismertebb a Yattyr negyedben található Khalida –, a Garais nemesi báljai, az Alborne papjai által működtetett művészeti akadémia és a Szabadegyetem hirdetik a kyr és a pyarroni eszmények egymásra találását. E sokszínűség megteremtéséhez az elfek is hozzájárulnak: ligeteikben időről időre mások által is látogatható „élő emlékezéseket" is tartanak.

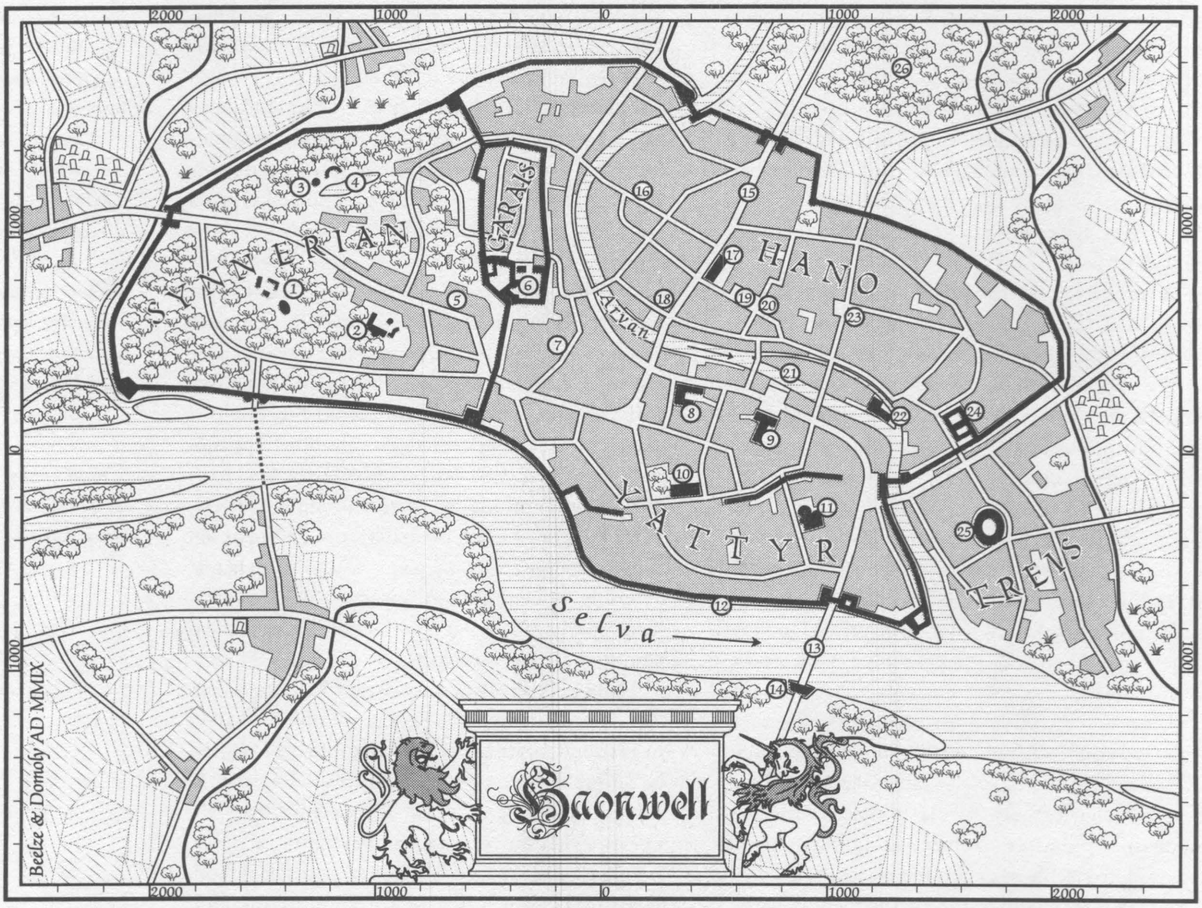
Az a város, amely ennyire nyüzsgő életet él, nem lehet mentes a tolvajoktól és az alvilág más képviselőitől. A nagyobb tolvajcéhek székhelye a Treis kerület. Valószínűleg itt található a Kobrákkal gyakran egy lapon említett, hírhedten

[33] A Synn Erian dombjairól lefutó utcák labirintusáról sosem készült pontos térkép. A helyi legenda szerint ugyanis bizonyos, virágzó fákkal szegélyezett gyalogutak és házak között húzódó sikátorok csak a megfelelő időpontban és a megfelelő személyek számára nyílnak meg – máskor nem léteznek. Különösen híres a Százezer Lépcsőnek nevezett környék, mely Tyssa L'Imenel, a Vér Nélkül Való kicsiny szentélyét és a szomszédos utcákat foglalja magában.

kegyetlen Suttogók főhadiszállása is, akiknek a kézművesek állandó sarcot fizetnek bántatlanságukért. Az utazó viszonylagos szerencséjére náluk jóval gyakrabban találkozhat az utcákat járó zsebtolvajokkal, rablókkal és kötekedő nemes ifjakkal. Így ha becsben tartja értéktárgyait és testi épségét, érdemes testőröket fogadnia.

Darec

A hercegség második legnagyobb települése, mely nevét a kis Eck folyóról kapta, amely itt ömlik a Selvába. Az erv alapítású város nyolcvan mérföldre nyugatra található Haonwelltől, és mindenfelől Eren földjei határolják. A szokatlan

1 – *Kalahorák dombja*
2 – *Kyr palota*
3 – *A shindar tanácsháza*
4 – *Mai Lúniel (Holdtükör-tó)*
5 – *Százezer Lépcső*
6 – *Hercegi palota*
7 – *Szépmesterségek tanodája*
8 – *Fagyott Dalok Termei*
9 – *Kyel katedrálisa*
10 – *Krad-templom és füvészkert*
11 – *Gőzfürdő*
12 – *Rakodópart*
13 – *Twyllin hídja*
14 – *Vízi kapu*
15 – *Diadalív*
16 – *Csókák tornya*
17 – *Emlékek Csarnokai*
18 – *Szabadegyetem*
19 – *Nagyvásártér*
20 – *Városháza*
21 – *Folyópiac*
22 – *Arvani Antoh-templom*
23 – *Khalida színház*
24 – *Gárda laktanyája*
25 – *Sifanne aréna*
26 – *Hercegi vadaspark és pegazustelep*

elhelyezkedés oka ugyanaz a háború, amely 902-ben a nagyobbik hercegség birtokába juttatta Raveen városát. Darec polgárai olyan hősiességgel védték városukat III. Eren zsoldosai ellen, hogy a harcok elmúltával a herceg nagylelkűen felajánlotta: a város maga döntheti el, melyik országhoz kíván tartozni – a lakosok pedig Haonwellt választották.

Jelentős kereskedőváros, a legtöbb kalmárháznak van itt képviselete. A sok közül talán legfontosabb haonwelli kereskedelmi szövetség, a Kristályliga központja. A Gianag hercegével kötött szerződés értelmében az ott bányászott nemesfémeket csakis ez a szervezet bocsáthatja áruba, így lerakatait megtalálhatjuk a Mithrill út minden fontos állomásán Konkhtól az északi Ziadig. Darec falai között a nyugati kereskedelmi utak minden terméke megfordul. A város határában jól termő szántók húzódnak; a környék parasztjai megtermelnek minden szükséges élelmiszert, így azokat nem kell drágán, az ereniek vámjával terhelten behozni.

Darec leghíresebb látványossága az évente megrendezett Zaira Hercegné Regatta, melyre késő tavasszal kerül sor. Ilyenkor ötven színpompásan díszített, karcsú – ám meglepően szívós bordázatú – tízpárevezős vág neki a Selva egyik holtágának, hogy elsőként haladjon el a tíz mérfölddel lejjebb lévő Arel-liget előtt. Az út nem könnyű, mert a holtág rejtett homokpadjai, a vízbe dőlt fatörzsek és a hínárerdők közt pusztán az evezősök erejével senki nem boldogulhat; bár természetesen az sem mellékes tényező. Főleg, ha valamelyik szűkebb átjárónál épp evezőhossznyi távolságba kerül két hajó. Hiszen Arel egyben a harc istennője is, a versenyt pedig már-már lovagi tornának és csoportos viadalnak tekintik a részt vevő nemesek, akik választott hölgyük színeit viselik hajójuk zászlaján.

A Piszkosok újra és újra felbukkanó, majd eltűnő szál a haonwelli alvilág szövetében. Ha valaki a helyi hírekre kíváncsi, esetleg egy bizonyos személy ügyes-bajos dolgai érdeklik, jó pénzért tőlük valóban hiteles értesüléseket kaphat cserébe. A szervezet tagjai koldusok, zsebesek és csavargók, de soraikban találni nemesi bálokra bejáratos úrfiakat is.

Kohart a Piszkosok körének oszlopos tagja, s emellett – saját bevallása szerint – szakmája mestere. A rendelések felvételével nem szívesen pepecsel, de ha arról van szó, téli fagyban egy teljes napon át képes kuporogni egy ócska zsúptetőn, csak hogy a kéményen át érkező beszédfoszlányokat kihallgassa. Mestere az álruháknak is, és nem jön zavarba, ha öltözékének megfelelően kell viselkednie: koszos koldusként foggal-körömmel küzd az utcakőre szórt rézpénzekért, míg nemesi ifjúként könnyedén szórja az aranyakat, ha a kártya és kocka makacsul ellene dolgozik. Egyes alvilági rémtörténetek szerint nincs is saját arca és alakja; vagy ha van, hát senki sem él már, aki megpillantotta. Földhözragadt pletykák szerint azonban más állhat a háttérben; egy titokzatos támogató, aki csodás képességekkel tudja felruházni Kohartot és tanítványait. Nyilván bizonyos hírekért cserébe…

A holtág amúgy nagy népszerűségnek örvend Darec polgárainak körében. Csónakázni nem szoktak ugyan rajta az ifjú párok – az átható mocsárszag és a milliárdnyi szúnyog erős kerékkötője mindenféle szerelmes evezgetésnek –, de az itt fogott halak, rákok és békák szívesen látott vendégek a város lakóinak asztalán.

Ziad

Messze északon, a Mer'Daray partján található Haonwell egyetlen tengeri kikötővárosa, melyet a törpék alapították hajdanán. A ma is vanír nevet viselő, 45 000 lakosú Ziad a második évezred derekától haonwelli birtok, de igazi fejlődésnek a Terrsel Szövetség alapításával és a bálnavadászat fellendülésével indult, mostanra pedig a kalmárszövetség egyik központjává vált. Kikötőjében állomásozik a Terrsel flottájának bő fele, amire szükség is van, mivel

népes és jól álcázott kalózfalvak bújnak meg az északi partvidék fjordjaiban és sziklaszigetein. A város kikötőjének felszabadításáért folytatott küzdelem a II. kalózháború fontos mozzanata volt.

Szaggatott gerincű, jégcsipkés hegyek magasodnak a város és a mély vizű kikötőöböl fölé, melynek hullámain hasas kereskedőbárkák és halászhajók ringatóznak. A hajózási idény végén a tenger felől nézve árbocok erdeje takarja el a rakpartokat. Ilyenkor legalább annyi vízi jármű talál itt téli menedékre, mint ahányat Rutenorban, a Marvinella-öböl leghatalmasabb kikötővárosában láthat az arra járó.

Gazdaság

Noha az ország fekvéséből adódóan hűvös éghajlatú, termőföldjei igen jók, főleg a Selva-vidéki alföldön. A feltöltött síkságon bőséges termést hoznak a hidegtűrő növények: az árpa, a rozs és a burgonya. Az ország a mezőgazdaság terén ennek ellenére csak a jobb években önellátó, de ilyenkor is nagy keletje van az ereni, erigow-i búzának és vágóállatoknak.

A gyakori esőknek köszönhetően Haonwell legelőin dúsan nő a fű, és kövérre híznak a gulyák. A marhák rendszerint nem a nyílt mezőkön, hanem istállókban töltik a telet – a jó bánásmódért cserébe bőséggel tejelnek. Az egész országra erős hatást gyakorló elfek újabb kéznyomaként évszázados hagyománya van a ritka és mutatós dísznövények, gyümölcsfélék nemesítésének. A falvak határában almáskertek, fűszerszámokkal ékes udvarok és virágkertészetek zöldellnek, melyek terményeit szép haszonnal adják el a városi piacokon.

Habár még Haonwellben is ritkaságnak számítanak, az ország igazi hírnevét unikornis- és pegazusméneseinek köszönheti. Az óidők legendás hátasainak leszármazottai az északi határvidék palánkokkal kerített telepein élnek, jól képzett őrök felügyelete alatt. Gondozásukban nagy szerepet vállal a könnyűléptű nép, hiszen keresve sem találni olyan lovászt, aki náluk jobban értene e különös lények nyelvén. Az elf szellőlovasok a levegőből, pegazushátról ügyelnek a vidék háborítatlanságára; a földön közelítő illetékteleneket pedig kopóik segítségével tartóztatják föl.

A mitológiában a pegazusok az alkotóerő és a művészetek, az unikornisok pedig a tisztaság és a testi-lelki egészség megtestesítői. Hús-vér valójukban emberi vagy akár azt meghaladó intelligenciával rendelkeznek, így áruba bocsátásuk – noha nem elfszabásúak – rabszolga-kereskedelemnek minősül a hercegségek törvényei szerint. Ezeket az értelmes és akaratos élőlényeket nem is lehetne jóváhagyásuk nélkül hátasként használni, hiszen igen hamar sírba juttatnák önjelölt gazdáikat. E mesés lények közül néha mégis eljut egy-egy példány valamely koronás fő udvarába, de megüléséhez az ő beleegyezése is szükséges, és egyáltalán nem biztos, hogy választott gazdáján kívül bárki is hátasként használhatja a későbbiekben. Nagy szükség van hát arra, hogy értő kézzel segítsék a drága jószágok és leendő uraik közti barátság létrejöttét. Az efféle közvetítésből egyes kereskedőházak ugyan kétségtelenül hasznot húznak, de erős túlzás azt állítani, hogy ez jelentené Haonwell gazdagságának alapjait.

Az ország kézműiparát messze földön elismerik, mivel a távolsági kereskedelem révén min-

denhová eljutnak termékeik; különösen híresek a toroni árukkal vetekedő minőségű üvegedények, dísztálak és festett fajansztárgyak. Habár a szövőműhelyekben dolgozó takácsoknak boszorkányosan ügyes a kezük, a haonwelli bársonyt és barhentet mégis a tiszta színekben ragyogó kelmefestékek teszik utánozhatatlanná. A legpompásabb árnyalatokat – az azúrkéket, a smaragdzöldet és a bíbort – tengeri állatok testéből nyerik a kelmefestők, akiktől eddig senkinek sem sikerült eloroznia a festékek megfelelő elkészítésének titkát. A hangszerkészítők, könyvkötők és csipkeverők céheinek megbecsült helyük van a városok tanácsában, és ékszerészeik sem vallanak szégyent a tarini és tiadlani mesterek előtt. A hercegségben készült tárgyak azonban sokszor inkább míves kidolgozásukról és díszítményeikről, mint használhatóságukról ismertek. Szinte rájuk van írva, hogy készítőjük csupán arra szánta őket, hogy valahol messze földön jó pénzt adjanak értük.

Haonwell az Északi Szövetség országai között folyó árucsere fő szervezője és lebonyolítója. Aki szemfüles és helyén van az esze, Haonwellben könnyen pénzhez juthat, függetlenül attól, hogy ki fia-borja. A legbusásabb haszonnal a távolsági kereskedelem jár, így a hercegség vállalkozó szellemű szülöttei már régen kirajzottak Északfölde más országaiba, ahol letették az első raktárházak alapköveit – Haonwellnek főszerep jutott abban, hogy létrejöhetett a lerakatok és kalmárösvények fél kontinenst átfogó hálózata.

Kiváló tulajdonságaik miatt szerte Északon keresettek a karcsú haonwelli hosszúíjak, melyek ívelése, kidolgozása szintén az elf kézművesség hatásáról tanúskodik. Készítőik között a szépek népéből is gyakran találni mestereket – a kereskedők szerint pedig a fegyverek természetesen egytől egyig óelfek keze munkáját dicsérik.

A haonwelli hosszúíjnál jóval körülményesebb hozzájutni azokhoz a nyílvesszőkhöz, melyeket csupán kérésre készítenek a Synn Erian kerület mesterei. Mert a vesszők fájába karcolt, hegyébe vésett vagy tollára írt jelek, ha kis mértékben is, de mágikus erőt hordoznak magukban. Az apáról fiúra szálló minták sokféle hatással felruházhatják a lövedékeket; ezek közül talán a leglátványosabbak azok, melyeknek feje vörösen izzó, netán csillagfénnyel sziporkázó vonalat húz maga után az éjszaka sötétjében. A jelek ereje többnyire csekély, és néhány hét alatt az is nyom nélkül elillan, ha ugyan addig valamilyen oknál fogva – mondjuk, egy sikeres találatból kifolyólag – meg nem sérül a rajzolat.

Kereskedelmi utak

A fővárosból Eren felé indul a Nyugati út, majd Eligor birodalmát elhagyva áthalad Watus apró városán és a Traidlan nyugati oldalán eredő Tumhor-folyón, hogy aztán végképp maga mögött hagyja a civilizált világot. A puszták lakóival és az erdei barbárokkal igen jó üzleteket lehet kötni – feltéve, hogy éppen nincsenek vérszomjas kedvükben –, mivel a fegyverekért és vásári ékszerekért gondosan kikészített, értékes prémekkel fizetnek. Kahre titokzatos városából fura masinák, mechanikus óraszerkezetek és a téli hideget elviselhetőbbé tevő, fortélyos fűtőgépek érkeznek a gazdag megrendelők számára – vagy maguk a világot látni vágyó mesterek, akik furmányos masináikat helyben is elkészítik, ha szükséges. Az út végül a Fendor-tenger északi partján kanyarogva vezet egészen a Riegoy-városállamokig.

A Déli út Eren városában ágazik el a Nyugatitól, majd áthalad a Dwyll Unión, míg eljut Toronig. Ott a Toroni-alföld kikötőit érintve délnyugatnak fordul az Anublie-tóvidék és Alidar kincses városa felé. A Quiron-tenger mellékén szívesen veszik az északról származó nyersanyagokat: a bálnacsontnak, prémeknek, érceknek és ékköveknek nagy itt a kereslete. Ezen az úton zamatos borok, ritka fűszerek és a dekadenciára hajlamos dél-ynevi országok ezernyi más luxuscikke kerül a kietlen északi tájakra.

A Keleti út Haonwellből délkeletre Erigow-n, Ilanoron és Tiadlanon át fut a Howa folyam völgyében, míg eléri a Sinemos-szorost. Ez a kereskedelmi út köti össze az északi országokat a kicsiny, de gazdag kelet-quironeiai városállamokkal. Mi több, ennek révén az ervek még a keleti barbárokkal is kereskedelmi kapcsolatban állnak, akárcsak Enoszukéval, ahonnan a Sinemosi Liga közvetítésével kerülnek nagy néha porcelánok és dísztárgyak a hercegségekbe.

A Nyugati út, mely az Északi Szövetség országait köti össze a Riegoy-városállamokkal, az erv hercegségek erőfeszítéseinek dacára sosem tartozik a biztonságos útvonalak közé. Hiába tartják az ereni kocsikísérőket sokan Észak legkeményebb legényeinek, olykor még a több tucat szekérből álló karavánok is nyom nélkül vesznek oda; egy magányos társzekér eltűnése pedig már nem is számít hírnek. Mégis akadnak olyanok, akik egyedül vágnak neki ennek a veszélyes vidéknek, hogy hátukon hordott szegényes portékájukat elcseréljék a barbár törzsekkel vagy épp az ork harcosokkal; hogy ritka vadakat ejtsenek el vagy ősi romok után kutassanak a végtelen pusztákon. Kóbor kalmároknak nevezik magukat, pedig valójában kemény harcosok valamennyien.

Egyikük, bizonyos Urbal Tolock azzal a hírrel érkezik meg a Tumhor folyó partján emelt cölöperődbe, hogy trollt látott felbukkanni a közeli Tüskés-patak partján. Egy trollt meg egy rongyos asziszt, aki parancsokat osztogatott neki. Az erőd felbolydul; a kereskedők nagy hangon tárgyalják a látottakat, miközben a szürkület leple alatt emberek indulnak a Tüskés-patak felé... A palánkvár szinte kiürül: van, akit a troll kincse érdekel, van, akit az aszisz céljai; egy Uwel nevét mormoló kis csapatot pedig maga az aszisz. A toroni alkimista trollvért akar gyűjteni, a kóbor erv lovag dicsőséget – de a hírrel érkező vándor nem mozdul.

Ő csak vár. És mosolyog...

A riegoyiak, asziszok vagy épp a quironeiai városállamok lakói gyakorta nevezik mithrillútnak az ervek világából érkező kereskedelmi utakat (vagyis a Nyugatit, a Délit és a Keletit egyaránt), mivel azokon jut el hozzájuk az egyik legnagyobb kincs, amely Észak hegyeiből származhat. Különös hiedelmek terjedtek el a mithrillel kapcsolatban; így például, hogy a holdezüst ötvözetből készült patkóval megpatkolt hátas fáradhatatlanná válik, vagy hogy a mithrillből kovácsolt fejszék egyetlen suhintására kidőlnek a századéves szálfák.

Toron és a Dwyll Unió határvidékén azt tartják, hogy a mithrillmorzsák és -szilánkok távol tartják maguktól a villámokat – a gazdag kereskedők gyakran foglaltatnak efféle, fogpiszkálónyi méretű apróságot kalapdíszükbe vagy köpenyük csatjába. E különös babonának valós alapja van: a X. zászlóháborúban egy hírhedt történelmi személy mithrillből vert pálcával irányította a Burz várának falait lerontó villámokat. Toroni boszorkányherceg, netán Hatalmas lehetett; s emlékezetes tette óta nem bukkant fel Észak csataterein.

A botját sem látta azóta senki...

A tarini Konkhból induló Mithrill út hivatott a kereskedelem vérkeringésébe juttatni a Traidlan nyugati hegyeinek ritka érceit. Gianagon át először Haonwellbe vezet, majd északnak, a törpebirodalom felé kanyarodik, hogy végpontját ismét haonwelli birtokon, Ziad városában érje el.

Ziad kapcsán szólni kell még a tengeri kereskedelemről is, mivel a város a Mer'Daray-tengeren nyugatra tartó hajósok első számú menedéke. Ez az útvonal a Riegoy-öbölig vezet, bár a kalandvágyóbb kapitányok az északnak tartó Végtelen folyam sodrával dacolva egészen Erionig elmerészkednek. Az utóbbi századokban – az ereni karavánkísérő harcosok legnagyobb bánatára – ide, a gyorsabb és biztonságosabb tengeri útvonalra terelődött a Nyugati út forgalmának jelentős része. Persze azért itt is leselkednek veszélyek a kereskedőkre olykor szilaj viharok, máskor fosztogató kalózbandák formájában, akik ellen a Terrsel Szövetség birodalmakéval vetekedő flottát szerelt fel.

Tudnivalók

A gyanútlan utazó számára a haonwelli városok nyüzsgő forgataga számtalan veszélyt rejt, ugyanis sok helybéli lakos az odaláto-

gatók erszényének megcsapolására szakosodott. A közhiedelemmel ellentétben nem a fogadók és bordélyok tartogatják a legcsúnyább meglepetéseket, hiszen a pénzükért itt kapnak is valamit a vendégek, és általában vitán felüli minőségben. A számtalan játékbarlang és versenypálya felkeresése már inkább rejt buktatókat, azokban szinte csak veszíteni lehet. Vannak azonban kevésbé nyilvánvaló veszélyforrások is: nappal zsebmetszők ténykednek az utcák forgatagában, de egy sikátor mocskában kifosztva ébredni sem kellemes. Más erv országokkal összevetve Haonwell nagyvárosainak közbiztonsága a poroszlók minden igyekezete ellenére a botrányos és a csapnivaló között ingadozik.

A haonwelliek szívében nem él gyűlölség más fajok vagy népek iránt. Legyen törpe, aszisz vagy toroni, egyként szívesen látott vendég – feltéve, ha tele az erszénye. Az utazó akkor sem kerül bajba, ha nem boldogul valami jól az erv nyelvvel: a déli grófságokban általánosan beszélik a közöst, nemcsak a polgárok és kereskedők, de sokszor még az egyszerű parasztok is. Írni-olvasni minden műveltebb városi tud, és ez vidéken sem számít különlegesnek. A nagyobb városokat rendszeresen közlekedő postakocsijáratok kötik össze egymással és a szomszéd országokkal.

Ilanor

A beszélgetés moraja egy csapásra elhalt, mintha kupát borítottak volna rájuk, és Louren elengedte az asszonyt. A részegeződő ellenséges pillantásoknak nem kellett figyelmeztetniük arra, hogy súlyos hibát követett el. Nem is értette, hogyan volt lehetséges: talán a kumisz, talán az elkészült faház friss gyantaillata, talán a tánc, talán Clúinthe szemének kihívó csillogása, a kétértelmű mondatok, amelyekkel az ételt felszolgálta, ezek kavarták meg. Csak így lehetett, különben nem vetemedett volna arra, hogy átölelje a nőt, akármilyen boszorkányosan vonzónak találja is.

Clúinthe rögtön férje oldalára simult. Az új házat addig vidáman együtt ünneplő két nemzetség tagjai kiegyenesedtek, kupák talpa csattant az asztalon, és mintha a kintről befúvó huzat rendezné őket láthatatlan ujjaival, két csoportra bomlottak. Ők és mi, gondolta Louren. Ha baj van, akkor mindig lesznek „ők", és csak remélni lehet, hogy létezik a „mi", és nem csupán magányos „én" néz szembe a farkasokkal.

A helytelenítés mindannyiuk arcára rá volt írva. Louren erőt vett magán és belenézett Mor szemébe.

– Tudom, mi a szokás – mondta szárazon forgó nyelvvel. – Megsértettelek. Fogadd bocsánatkérésemet… vagy a kopjám! – Esetlenül hullott nyelvéről a szó. Korábban sosem kényszerült becsületharcra, hisz csak fafaragó volt, serdülőkora óta fegyver sem volt a kezében.

– Megsértettél – morogta merev arccal Mor.

– De engem jobban – lépett férje elé Clúinthe, és Louren nem tudta eldönteni, haragot vagy komisz pajkosságot lát a tekintetében.

Mor megragadta asszonya csuklóját, de nem szorította meg. Kettősük olyan érzést keltett, mintha már többször álltak volna így egymás mellett, *góich*-párbaj előtt, és tudták volna előre, mi fog történni: ami elhangzik, az csupán a sörmámoros hallgatóságnak szól.

– Jogom van hozzá – vetette hátra hervadó virágokkal ékes haját Clúinthe. – Megsértett téged, de a te becsületed az enyém is, és végtére is az *én* derekamat fogta át.

– Hej, Clúinthe! – kurjantotta valaki a Dóghunok oldalán, és Mor is elmosolyodott egy pillanatra.

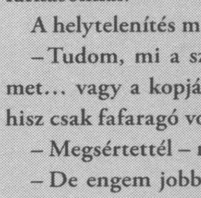
– Jól van. Egy fakopáncs elpáholásához nem kell férfi. – Elengedte a nő kezét.

Nevetés harsant. Louren összeszűkült szemmel, értetlenül nézett Clúinthére. – Hogyan…?

Az asszony már haját tekerte föl szoros kontyba. Egy pillanatra közel hajolt, hogy Louren orrát meglegyintette enyhe ánizsillata. – A kopjádat akarom – és mosolyogva odébb perdült.

Louren a Dóghun-család ácsához fordult, akivel együtt dolgozott a házon. – Hát ezt hogy érti?

Az ács a fejét csóválta. – Még mindig reménykedsz? Ne láss a mosolyába többet: úgy értette, hogy véredet veszi.

Kezek ragadták meg Lourent, az éjszaka felé sodorták. Valaki kupát nyomott kezébe.

– Gyerünk, légy férfi! – kiáltotta a fülébe valaki, hogy majd' megsüketült.

Tolták, taszigálták az ajtó felé, amelyet ő faragott meg szulákindákkal, lappantyúkkal. Nevettek az arcába, mögötte Clúinthe kacagott, és egy pillanatra tréfának tűnt az egész, amilyet részegekkel játszanak a menyegzőkön, de a nevetés üresen kongott, és a szemek éhségtől és nem vidámságtól izzottak. Kijózanodott a jókedv mögött megbúvó feszültségtől és lesöpörte magáról a kezeket.

– Hagyjatok! Magam is fel tudok készülni.

Nem nézett hátra a nőre. Nem akarta, hogy elpárologjon a dühe, fészket verjen benne a kétség, hogy az asszony talán csak játszani akar, és azért jelentkezett maga Mor helyett, hogy így kímélje meg őt. Haragosan indult a lovak karámja felé, amelynek sötétjében árnyak mozogtak. Ha Clúinthe játékra vágyik is, ő nem lesz ebben társa.

A karám kerítésére épített tető alól leakasztotta ezüstpitykékkel kivert kantárját a többi közül. A kapu már nyitva volt. Louren megállt mellette és hosszan füttyentett.

A sűrű homályból kibontakozott egy árnyék, csak szeme csillant meg a frissen emelt házból kiszűrődő sárga fényben, majd ahogy közelebb ért, hosszú lábakat, sima szőrű szíjhátat nyalogatott meg a világosság.

Nyúl egy pillanatra Louren nyakához dugta az orrát, majd a zsebét szaglászta meg, ám ezúttal gazdája nem tarlórépát hozott – a kantárt bujtatta át a fején, majd a kengyelszíjat és a takarót dobta a hátára. A megszokott mozdulatok megnyugtatták valamelyest, és amikor a másik faragómester, Tain aggodalmas arccal felé nyújtott egy kopját, még el is mosolyodott.

– Játszottam én is ifjúkoromban *dúnsiac*ot, Tain. Úgy emlékszem, egész ügyes voltam.

Tain a fejét csóválta.

– Azért több eszed lehetett volna, minek akasztanád be a zablád más lova szájába?

– Ha formás az a kanca? – kérdezett vissza Louren, és átnézett a ház előtti tér túlfelére, ahol Clúinthe kantározta lovát a sebtiben leszúrt fáklyák fénykörében. Nekirugaszkodott és fölpattant Nyúl hátára.

– A lótolvajok is megérdemlik, amit kapnak – morogta Tain, és föladta neki a kopját. – De azért vigyázz! A Dóghunok azt mondják, veszett asszony ez.

Louren összeszorította száját, ki ne szökjön rajta valami cifraság. A nő talán elpáholt már egy-két tejfölösszájú suhancot, akiket megszédített, de ezúttal egy férfival kezdett ki, és meg fogja látni, hogy nem eszik olyan forrón a kását: megtanulja majd, hogy ne kacsintgasson másra, ne forralja a vérét. Egy pillanatra még meg is sajnálta, de megkeményítette szívét: míg a harc tart, nem gondolhat Clúinthére nőként. Az asszony valaki, aki megszégyenítette őt az ünneplők előtt.

Tulajdonképpen Clúinthe a hibás.

Az imént még a ház elkészültét együtt ünneplő családok nagy kört húztak a letaposott mezőn, leszúrt fáklyák mellett dobogó alakjuk megnyúlt, ellapult, akárha ártó szellemek táncoltak volna, alaktalan lények még a világ ifjúkorából. Kemény földön dobbanó sarkuk szinkópás ütemet vert, mint máskor is, ha tüzet ugratni, vadászatot ünnepelni vagy menyegzőre hívni gyűltek össze.

A vad dobogásban benne lüktetett az elkerülhetetlenség. Számtalanszor megtörtént már az, ami most, és még fog is, míg idő az idő.

Louren megmarkolta a kopját és a kör házzal szemközti oldalára faroltatta Nyúlt. Az ajtóból és az ablakokból áradó fény a fáklyák lángjával párosulva árnyékfoltokat csalt a szemébe, amikor félrenézett, és csupán sűrű pislogás után szokott újra szeme a sötéthez. Amint odanézett a faragott, félköríves homlokzatra, ismét izzásra és feketeségre váltott a világ, Clúinthe és lova koromszín, táncoló árnyékként hajladoztak a kör túloldalán. A nő kopjáját nem látta, pedig tudta, hogy annak is ott kell lennie, de az időnkénti felcsillanások éppúgy lehettek pengén tükröződő lángok, mint ezüstpitykék vagy rézveretek a lószerszámon.

Át kell játszanom magam a túloldalra, nem maradhatok végig fénnyel szemben, figyelmeztette magát Louren, és balra fordította Nyúl pofáját, hogy felkészüljön.

A lábdobogás felgyorsult, taps cifrázta az ütemet, és a ritmus fölvette a harcra kész szívét. Louren homlokán verejték gyöngyözött, noha nem mozdult még, és az éjszaka hűvös volt.

Clúinthe alakja megnyúlt és lovával együtt előrerúgtatott. Balra húzott, hogy a férfi útját állja, ám Louren hátrafaroltatta Nyúlt a kör mentén és kopjatávolságon kívül maradt. A házból áradó sárga fény

már csak jobb orcáját nyalogatta, és jóleső érzéssel töltötte el a tudat, hogy az asszony csak annyit lát belőle, amennyit ő.

Elöntötte a magabiztosság, kezében a kopja karja folytatásának tűnt: erős volt, egyenes és veszedelmes. Clúinthe karcsú, apró árny volt csak a szemközti lovon, mögötte egyszerre mozdult az emberek fala. Taps, dobogás, mélyről felszakadó, ütemes huhogás.

Mintha jelet kaptak volna, úgy estek egymásnak – talán a táncban elrejtett ősi sürgetés ugrasztotta össze a lovakat.

Árnyékokat látott csak, felvillanó fényfoltokat a lovak szőrén, a szerszám díszein, a ruhából kilátszó bőrfelületeken. A fekete és sárga foltok nem álltak össze egy alakká, és Louren pánikba esett. Saját keze sem úgy látszott, ahogy máskor: hol megnyúlni tűnő, hol megrövidülő homályfolt volt az is, melyben néha meg-megvillant a kopja.

A mozdulatokat inkább érezte, mint látta, és üvöltésként visszhangzott fülében a hujjogatás. Clúinthe kopjája felé villant, akár egy vipera nyelve, s csak az utolsó pillanatban vette észre; amikor visszaszúrt, csak sötét levegő kavargott a nő helyén. A lovak vadul keringtek-táncoltak egymás körül, forró leheletük néha megcsapta Louren kézfejét, ahogy az egyre kiismerhetetlenebb fény-árnyék harcban ellenfelét kereste.

Karját hátravetette az ingujjába akadt kopjahegy, és érezte a fémet, ahogy visszarántva elsiklik alkarja mellett. Félelem öntötte el. Harcolni? Így? Sötétben?

A nő mintha megérezte volna, hol van, mert fegyvere ismét közel suhant el, majd vissza is röppent, nehogy a férfi ráfoghasson. Louren hunyorgott, fejét kapkodta. Hol van? Hol fog ismét szúrni?

Kereste Clúinthe kopjáját, miközben vakon döfött a legsötétebb folt felé, de nem érte el. A távolságok megcsalták a szemét; hiába ösztökélte előrébb Nyúlt térde enyhe nyomásával, mindig túl messze villant, ugyanakkor túl közel is.

Aztán vége volt.

A fájdalom a karjába mart, és felkiáltott. A dobogás és huhogás egy diadalmas, vérszomjas üvöltéssel elhallgatott, és amikor fölnézve kisimította homlokából a verejtéket, már megbomlott a kör, a fáklyák megmozdultak és szédítő forgatagban olvadtak egybe.

– Vesztettél – mondta Clúinthe, hirtelen egészen közel, mellé simulva lovával. Szeme csillogott, és a férfi nem értette, hogyhogy nem látta arcát az imént. A nő fölemelte véres kopjáját, és leadta a mellé sietők egyikének.

Louren zihált, elejtette fegyverét. Nem nézte, ki veszi föl. Tenyerét felkarjára szorította, belenyomta ingét a sebbe, hogy csillapítsa a vérzést.

– Nos, mit mondasz? – kérdezte Clúinthe, és csípős lóverejtékkel kevert fűszeres illata megcsapta a férfi orrát. – Éjszaka meglátogatsz? – És csillogott a szeme, pajkosan, kétértelműn.

Louren csak nézte megdöbbenve, aztán megrázta fejét. Nem. Ezt a nőt nem.

– Gondoltam – mondta Clúinthe és hosszan, gúnyosan felkacagott, majd elugratott lovával, otthagyva a fafaragót a kiürült kör közepén, a hűlő sötétségben.

Szépmezei Testvériség

Terület: 452 100 négyzetmérföld (É–D ~950 mf, K–Ny ~850 mf)
Népesség: 2 180 000 fő, fontosabb városok: Rós Thómain (10 000 lakos), Dorian (7000 lakos)
Átlagos népsűrűség: 5 fő/mf²
Államforma: törzsi területek szövetsége
Lakosság: ilanori
Nyelv: ilar
Vallás: pyarroni hit sámánisztikus elemekkel
Pénznem: ilanori korona

Domborzat és természeti adottságok

A Peratlon-félsziget sziklás partjait három oldalról ostromolják a tenger hullámai. A hűs északnyugati szelek sok csapadékot hoznak: a Marvinella-öböl partvidékén és a hegyekben szinte mindennap esik az eső, és a Masseihtan, a Csillag-puszta sem szenved az aszálytól. A téli havazások gyakran emelnek ölnyi magas halmokat, hogy aztán a tengeri szél néhány nap alatt felolvassza őket. Az éghajlat mérsékelten hűvös; télen és nyáron egyaránt mentes a szélsőségektől.

Az ország déli részét, a Marvinella-öböl és a Velerian-tenger között nyújtózó síkföldet csupán néhol szakítják meg szelíd dombok, mocsaras mélyedések és lustán folydogáló csermelyek. A bőséges esőknek köszönhetően lépten-nyomon források törnek föl a földből; egynapi út során lealább tíz-tizenöt patakon kell átkelnie az utazónak. A rövid vízfolyások útjukat tágas, apálymosta tölcsértorkolatokban végzik; a dagály a folyó menti homokpadokat elárasztva gyakran húsz-harminc mérföldre is benyomul a szárazföldre. Ilanor egyetlen valamirevaló folyója, a Peratlon-hegységben eredő Chuin hajózhatatlan a zúgók, vízesések és uszadékfatorlaszok miatt.

A síkság növényzete végtelennek tűnő, szemhatárig nyújtózó füves puszta, amelyet csak itt-ott pettyeznek kisebb facsoportok. Az örökké dús és harsány, jellegzetes kékeszöldbe hajló árnyalatú fűtenger hatalmas állatcsordáknak kínál legelőt. Habár eredeti állatvilága megritkult, a patakokat övező csalitok még mindig sokféle vadnak: farkasnak, hódnak és százféle szárnyasnak nyújtanak otthont. A magasban sasok köröznek, a fűben fogoly, túzok és fürj költ.

A Peratlon-hegységben járva nem is gondolnánk, hogy még mindig Szépmező földjét tapossuk. A Peratlon nem magas hegység – a kétezer lábat nem haladja meg –, de a régmúlt korok kataklizmái feldarabolták, szurdokvölgyeket hasítottak belé és szeszélyes formákba tornyozták szikláit. Komor fenyveseiben mohaszakáll csüng az ágakról; pisztrángos patakok futnak sebes zúgókon át a völgyekbe; a hegyek oldalában zuzmólepte gránittömbök hevernek. A bükk- és jegenyefenyő-erdőket alig járja ember, csak szarvas, medve és a roppant vadtulok lakja.

Történelem

A mai Szépmező már Kyria idejében, Zighroat tartomány félreeső szögleteként is csak sűrű gyapjú birkáiról, tengerparti kagylótelepeiről és könnyű almaboráról volt nevezetes. A káoszkor beköszöntével a terjeszkedő Ryeki Démoncsászárság elől menekülő ork törzseknek, a tűzmarkúaknak és az igázóknak nyújtott menedéket, ahol a kor háborúi viszonylag kevéssé érintették őket. A félszigetről induló rablóportyáik főleg a Dawa Birodalom határvidéke ellen irányultak. Persze a mindenkori válaszcsapások sem késtek soká, és időről időre alaposan megritkították az orkok sorait.

Számukat tovább csökkentette a törpék első partraszállása. A Bórogról érkezett kőfiak a Peratlon-hegységben telepedtek le, ahol csakhamar megépítették első bányavárosaikat, és kiterjedt kereskedelmet folytattak az őshazával. Az orkok, látván a kurta termetű hódítók terjeszkedését, hadjáratot hadjárat után vezettek a tárnavárosok ellen, míg végül öldöklő küzdelemben

A bányaháborúban elpusztult kolóniák tárnái a szóbeszéd szerint kincsözönt rejtenek. Ezt bárki megszerezheti, ha nem retten meg a küzdelemben alulmaradt törpe harcosok kísérteteitől. Arról azonban nem szól a fáma, miért térnek csak kevesen vissza a barlangjáratok mélyéről, s miért hoznak arany helyett rémtörténeteket a mélyben osonó sötét árnyakról s holmi eleven tűzről, melyben kárhozott lelkek vonaglanak. Manapság már csupán a halálhozók törzséből származó orkok között akadnak olyanok, akik átkelve az ellenséges népek országain, alászállnak a bányák mélyére. Ők azonban nem kincset, hanem legendás hősüket, Grahuk Gart keresik odalenn, kinek lelkét még a törpék tudói verték láncra az Örökkönvaló Emlékezet gigászi csarnokában.

– a második bányaháború csatáiban – mind egy szálig kipusztították a tengerről érkezett jövevényeket.

A hetedkori ilar honfoglalással új fejezet kezdődött a félsziget történelmében. Őstörténetük számos pontja mindmáig tisztázatlan az ynevi bölcsek előtt; nem tudni, honnan származnak és honnan ered nyelvük, amelyhez hasonlót sehol nem beszélnek a kontinensen. Az ilart legendásan nehéz elsajátítani; a változatos igeidők, rendhagyó alakok és ragok szövevénye a született nyelvtehetségek lelkesedését is hamar kikezdi. Emiatt sokan „Északfölde rejtnyelvének" is nevezik, és előszeretettel használják titkos üzenetváltásokra.

Az ilanori népről semmilyen feljegyzés vagy szájhagyomány útján terjedő legenda nem ismeretes a Pyarron szerinti IV. századig, mikor is hat törzsük – a raihan, az oichan, a chúisc, a firlaid, a llyatthi és az aineach – nyugatról, a Fendor-tengerig nyújtózó pusztaság felől benyomult a Vinali-medencébe. A ligetes vidék végül csupán átmeneti szállásnak bizonyult a félnomád hódítók számára, akiket váratlanul ért a náluk sokkal szervezettebb dwoonok érkezése a VI. század második felében. Az íjászok népe válaszút előtt állt: vagy felveszi a kilátástalannak tűnő harcot a dwoonokkal, vagy észak felé vonul, és az orkokkal küzd meg.

Amilyen keveset lehet tudni őstörténetükről, olyan színesen festik meg hősmondáik Szépmező meghódításának és az orkok bukásának történetét, amikor táltos hívta állatszellemek birkóztak Tha'ushur véreinek akaratával, és íjászok tízezrei vonultak hadba, hogy eltiporják az ork gyaloghadakat. A tények arra utalnak, hogy ez a küzdelem nem annyira heroikus, mint inkább mocskos és hosszadalmas volt: bár az ilarok számbeli fölényben lehettek, a farkasfiak ragadozó természete és remek szaglása ezt ellensúlyozta. A honfoglalók a síkvidék jó részére kiterjesztették ugyan hatalmukat, mégis évszázadoknak kellett eltelniük, mire sikerült megritkítani és végleg a Peratlon-hegységbe szorítani az orkokat, ahol egyre fo-

Nincs emberfia, aki meg tudná emelni azt a hatalmas taglót, melynek sziklába ékelődött feje ma is megszemlélhető a Peratlon-hegység egyik szurdokának végében. Egy gro-ugoni legenda úgy tartja, hogy a fegyver valaha Gramur Trabúgh, a Bhaer-Shadagg kegyében álló ork vezér mágikus erejű harci eszköze volt, aki hadinépével rajtaütött a hegyekbe fölmerészkedő ilarokon. Az emberek a lejtő felé menekülve kis híján egérutat nyertek, amin Trabúgh rettenetesen feldühödött. Taglójával a sziklákra sújtott, mire azok több száz lépés hosszan szétváltak, és az árok innenső partján marasztalták az ellenséget.

Ilanorban úgy tartják, az a legény, aki képes a fegyvert kiemelni a sziklából, orkölő harcosként fog bekerülni a hősmondákba, ám végzete utóbb visszavezeti abba a bizonyos szurdokba, ahol baráti kéz okozza a halálát. A baljósan csengő történet nem rettenti el a bátor ifjakat, akik évről évre százával keresik fel a rozsdamarta acéltömböt.

gyatkozó csoportjaik egészen a XVI. századig szívósan kitartottak.

Akkoriban azonban már Toron jelentette az igazi ellenfelet Ilanor számára. A Tiadlannal ápolt baráti kapcsolatoknak és az erigow-i diplomaták közbenjárásának köszönhetően alapító tagként léptek be az Északi Szövetségbe, noha a déli Tharr-hitű birodalom rájuk nézve nem jelentett közvetlen fenyegetést. A shuluri stratégák később sem kezelték kiemelt célpontként a félreeső ilar szállásterületeket; seregeik kétezer év alatt mindössze háromszor lépték át Szépmező gyepűit. Ilanor azonban meggyőződésből – illetve zsákmányszerzés céljából – részt vett mindegyik zászlóháborúban, és gyakran hullatta vérét a Kettős Hold országaiért. Elsősorban a XII. századtól jelenlévő pyarroni hittérítők érdeme, hogy az ország lakói ilyen mértékben azonosultak a Szövetség eszményeivel, bár az Erigow által kifejtett gazdasági nyomás sem elhanyagolható tényező.

Társadalom

Az ilanori nép mindmáig megőrizte hagyományos életmódját. Nagycsaládi közösségekben élnek, melyek meghatározott legelők között vándorolnak az év legnagyobb szakában, s csak télire telepszenek meg valamelyik folyó völgyében. Mindennek szigorú rendje van, mert az öt törzs – igaz, sok belviszály árán – gondosan kijelölte a szállásterületek határait.

A törzsek rivalizálása azonban nem szűnt meg, és *thán*jaik ma is folyamatosan vetélkednek a hadúri poszt betöltéséért. Ma az ősi sámánhit eltűnésével a hatodik vörös lobogó őrzője az egyetlen olyan méltóság, aki a törzsek fölött áll, és képes azok összefogására. Háború idején az ő tiszte hadba szólítani a seregeket, amelyek gyorsan és szervezetten vonulnak föl a kijelölt gyülekezőhelyekre. Ilanor hadai túlnyomórészt könnyűlovas egységekből állnak, amelyek elsősorban portyázásra, cselvetésre és az ellenség zaklatására alkalmasak. Mivel Szépmező gyermekei lóháton nőnek föl, és már kölyökkoruktól kezdve harcosnak nevelik őket, egyedülállóan hatékony haderőt alkotnak. Noha országuk lélekszáma alig éri el a kétmilliót, mégis százezres sereget képesek kiállítani: a zászlóháborúkban minden ötödik férfi a vörös hadurak lobogói alatt küzd. Az otthon maradottakat és a nőket sem kell félteni: az asszonyok Ilanorban a férfiakkal egyenjogúnak számítanak, és fegyverrel is megtanulhatnak bánni.

A széles puszták lakói születésüktől fogva a tradíciók által meghatározott keretek között élik életüket. Ősi rítusok szerint folynak a hetekig tartó tanácsülések – a vita kedves időtöltésük, és mivel minden felnőttet megillet a szólás joga, igen hosszadalmas tud lenni egy-egy ilyen gyűlés –, a leányrablási játékok, kardtáncok és évszakváltó ünnepségek. Egy ilanorinak nehéz elmagyarázni az írott jog, a hűbériség értelmét és mindazokat a fogalmakat, amelyek nem köthetők a családhoz, a nemzetséghez és a törzshöz, vagy a mindent átszövő személyes kapcsolatrendszerhez.[34]

A *dúnsiac* nevű hagyományos ilanori lovasjátékot két, tompa végű gerelyekkel fölszerelkezett, hétfős csapat játssza, akik a színhelyül választott rét két végén várakoznak. A pályának erre a részére az ellenfelek nem léphetnek be. Kezdéskor egy-egy játékos magányos vágtával igyekszik a másik térfélre, hogy a gerellyel eltalálja valamelyik ellenfelét. A feladatot nehezíti, hogy legfeljebb tizenöt lépésre közelítheti meg célpontját – ha nem találja el annak felsőtestét, ő válik menekülővé, akit egészen a mező menedéket nyújtó túlfeléig üldözhetnek. Ha épségben „hazatér”, fordul a kocka, és üldözője lesz szabad prédává.

Ez a játék a harcossá serdülő fiúk legjobb iskolája. Habár a rövid vágtákból álló, látványos összecsapások nemegyszer súlyos sérülésekkel járnak, az ilanoriak úgy tartják, jobb egy-két törött borda, mint az első igazi ütközetben elszenvedett, idő előtti halál.

[34]Ilanorban súlyos következményei lehetnek az olyan tetteknek is, amelyeket a környező országokban legfeljebb kisebb udvariatlanságnak tekintenek. Csúnyán pórul járhat például az, aki engedély nélkül üli meg más lovát, kezével illeti más fegyverét vagy hozzáér egy másik férfi asszonyához – akár csak egy gáláns kézcsók erejéig.

Aki kiszakad ebből a közegből, általában egyszerre érzi magát elveszettnek és szabadnak. Mivel nincsen tisztában a helyi törvényekkel, és törzsi tabuk híján amúgy is mindent alárendel személyes vonzalmainak, a kívülállók szemében gyakran féktelen vadembernek tűnik. Ehhez járul még, hogy Ilanort csak azok hagyják el véglegesen, akiket vétkeik vagy éppen kiállhatatlan természetük miatt üldöztek el onnan. Szépmezőn ugyanis a halálbüntetés és a párbaj formájában történő istenítélet mellett a száműzetést tartják a legsúlyosabb kiróható büntetésnek.

Az ilanoriak többnyire magas, szikár emberek. Hajuk gesztenyebarna, olykor hollófekete; szemük szintén sötét, mélybarna vagy mogyorószín. A nők és férfiak öltözködése között nincs nagy különbség: finoman cserzett bőrnadrágot, mellényt és rövid kötényt viselnek. Fakó kék vagy szürke vászonruháikat élénk színű, egymásba fonódó állat- és növényalakokban dús hímzésekkel díszítik. Az esős tél ellen gyapjúsubát vagy csuklyás felleghajtót öltenek, és lábszárközépig érő lovaglócsizmát húznak.

Lairah cwa Deun előkelő ilanori nemzetségbe született erigow-i anyától és ilar apától. Anyja ragaszkodott hozzá, hogy Erigow hercegének udvarában rangjához méltó, gondos neveltetésben részesüljön. A szellemesen társalgó, zenében és irodalomban egyként járatos ifjú hölgy ritkán gondol vissza gyerekkora pusztáira – napjait amúgy is kitölti a szemrevaló udvaroncokkal való enyelgés.

Apja halála után azonban nagybátyja, a régivágású *thán* lesz a család feje. Holmi mendemondák jutnak a fülébe Lairah kétes erkölcseiről, mire ő egész kíséretével fölkerekedik, hogy megmentse unokahúgát a hercegi udvar feslettségétől.

A hercegi udvarban forgolódó játékos karaktereket vagy Lairah, vagy valamelyik széptevője kéri meg, hogy segítsenek menteni a menthetőt. A leányzó nem szívesen távozna Erigow-ból, így a haragos nagybácsit valamilyen módon le kell csillapítani. Ráadásul a közelgő *thán* és kísérete a zord időjárás következtében kerülni kényszerül a seoxlán területek felé – márpedig a Seoxla-hegység nyakas hegylakói ugyanúgy körömszakadtáig ragaszkodnak furcsa szokásaikhoz, mint a puszták fiai a maguk íratlan törvényeihez. Hogyan férkőzhetnek a karakterek a marcona és bárdolatlan *thán* bizalmába? Vajon sikerül eloszlatniuk a Lariahot illető csúf pletykákat?

Vallás

Ilanorban hivatalosan a pyarroni pantheon isteneit tisztelik, bár az egyházszervezet kissé ziláltnak mondható. A merev hierarchiát elutasító ilanori közösségekben a papok mára átvették a sámánok feladatkörét, és maguk is idomultak a helyi szokásokhoz. Kevés tanítvány jut el a kolostorokba és a papi szemináriumokba, hogy a pyarroni hitelveknek megfelelő képzésben részesüljön, így a kényszerűségből szóban továbbadott tanok fokozatosan megváltoztak. Az ilanori papok példabeszédeikben és prédikációikban szívesen jelenítik meg a mondavilág szereplőit, hogy általuk közvetítsék tanításaikat, ami mára óhatatlanul odáig vezetett, hogy a pyarroni és az ősi ilar istenek alakjai többé-kevésbé egybeolvadtak. Legkedveltebb isteneik Arel (Kai-Syah), Ellana (Dar-Larti), Krad (Kai-Ahnar)

Az új legelőkre költöző ilar nemzetségek nemcsak saját hajlékaikat viszik magukkal, hanem az isteneikét is. Dal Larti, avagy Ellana vörösre festett, faragott virágokkal ékesített kicsiny szentélyét egy erre kiszemelt forrás mellett állítják fel férjezetlen leányok keze munkájával. Amikor eljön az idő, lebontásáról öregasszonyok gondoskodnak.

Az öreg Symud nemzetsége éppen megtelepedett az évezredes szokásjog szerint őket megillető nyári legelőkön, ám amikor sort kerítenének a föld megáldásának rítusára, szembesülnek azzal, hogy Dal Larti oltára eltűnt.

Ki és miért lophatott el egy harmincmázsás építményt társzekérrel együtt? Hogyan hajthatta ezt végre észrevétlenül egy zsibongó nomád tábor közepén, és mihez kezd vele? Miért vetélt el egymás után négy várandós asszony is az elmúlt hetekben, és miért buzog vér abból a forrásból, amely mellett a szentélyt nyárra fel szokták állítani?

Nehéz kérdések ezek, és Symud jobb híján felkerekedik, hogy segítséget kérve táborába csábítsa a legnagyobb sámánok egyikét, Saladort, aki háromnapi járásra épp egy rommező szélén tesz igazságot a kincsvadász idegenek két csoportja között…

és Kyel (Kruh-Beran). Az egyházakat kifelé névleg Kyel érseke (*praidries cwa Kruh-Berane*) képviseli, székhelye Rós Thómainban található.

Szépmező lakói hajlamosak arra, hogy élőt és élettelent egyaránt személyiséggel ruházzanak föl, és ősi hitüknek megfelelően természetfeletti lényeket lássanak bennük. Az ilanori ember hitvilága itt találkozik a természeti népek képzeteivel. Főként az élőlényeknek tulajdonítanak magasabbrendű lelkeket, igyekeznek ezek barátságát elnyerni, esetleg együttműködésre bírni őket, vagy akár engesztelő áldozattal fordulnak hozzájuk. Sikeres vadászat után gyakran ürítenek ivótülköt az elejtett vad tiszteletére, sőt egyesek fohászt is küldenek a leterített állat lelke után, hogy kedvezőbb fogadtatásban részesüljenek túlvilági bíráik előtt.

Mágia

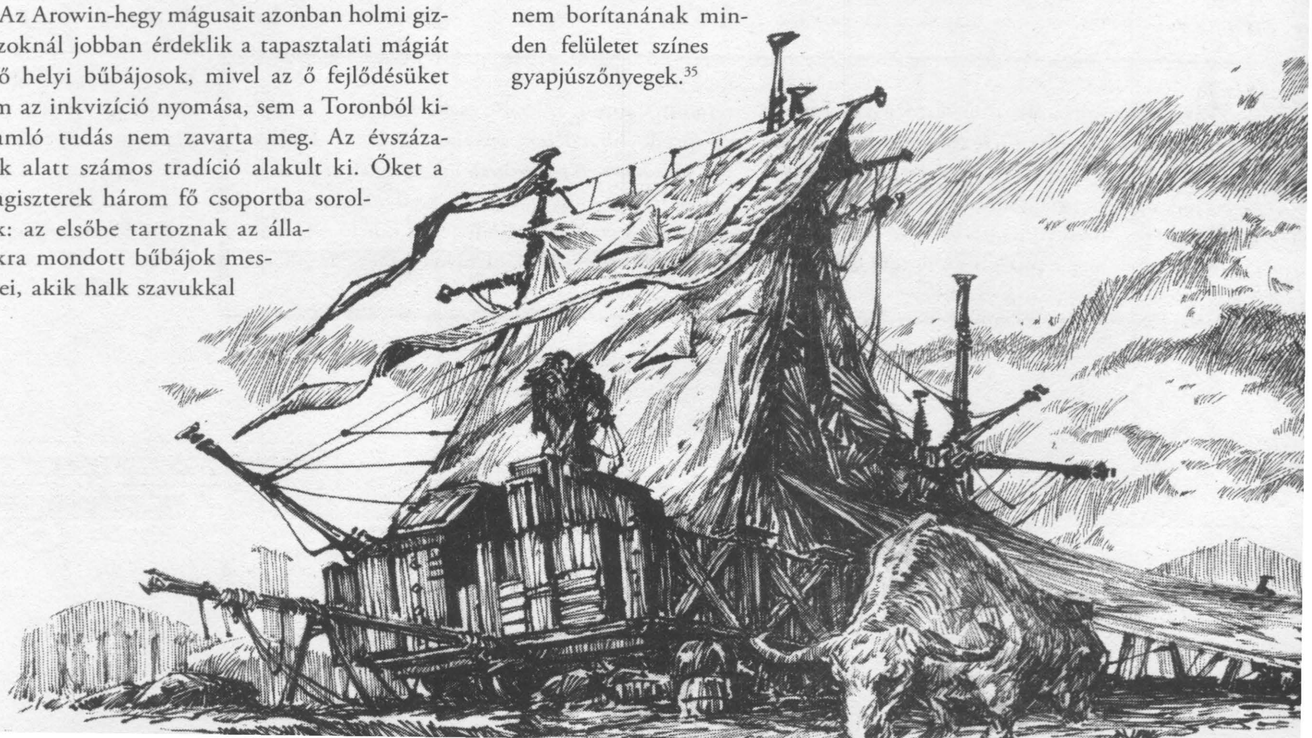
A viszonylag félreeső Peratlon-félszigetet az idők hajnala óta jobbára megkímélték a mágikus kataklizmák, így a varázstudóknak viszonylag kevés helyi jellegzetességgel kell számolniuk. Annyi bizonyos, hogy a csak helyben honos növény- és állatfajok különösen kedvezően reagálnak minden olyan bűbájra, amely gyarapodásukat, növekedésüket segíti, és meglehetősen ellenállóak az átkokkal és rontásokkal szemben – dorani szakértők szerint Ilanor földjét a hatodkorban erős mágikus behatás érhette, mely utóbb a terményekbe is átszüremlett.

Az Arowin-hegy mágusait azonban holmi gizgazoknál jobban érdeklik a tapasztalati mágiát űző helyi bűbájosok, mivel az ő fejlődésüket sem az inkvizíció nyomása, sem a Toronból kiáramló tudás nem zavarta meg. Az évszázadok alatt számos tradíció alakult ki. Őket a magiszterek három fő csoportba sorolták: az elsőbe tartoznak az állatokra mondott bűbájok mesterei, akik halk szavukkal lecsendesítik a lovakat, megszelídítik az ordasokat, gyógyítanak és segítenek; de ha kell, kölcsönveszik a jószágok erejét, érzékeit vagy akár alakját is. Másban jeleskednek a természet élettelen erőinek urai, akik a legnagyobb sámánokhoz és varázslókhoz hasonlóan irányítják a fellegeket, bűvölik a szeleket, esőt hoznak és jégverést hajtanak el és lecsendesítik a vihart. Végül szót kell ejteni azokról, akik őseik földjével eggyé válva barátaikká lesznek a hegyeknek és erdőknek, a forrásoknak és patakoknak, melyek, szavuknak engedelmeskedve önként adják kincseiket, ösvényt nyitnak előttük vagy épp felfedik számukra az arra járó idegenek útját.

Fontos azonban rögzíteni, hogy e kategóriák alapvetően művi jellegűek, hiszen az ilar bűbájosok valamilyen szinten mindegyik hagyományba beavatást nyernek. Még az sem feltétlenül igaz, hogy az a két-három valóban nagy erejű bűvölés, amit ismernek, ugyanabba a tradícióba sorolható.

Kultúra

Az ilanoriak tarka szőttesei, fafaragásai és ezüsttárgyai mind biztos formaérzékről és találékonyságról árulkodnak, akárcsak építészetük. Könnyű faházakat emelnek, amelyek bonyolult szerkezetük dacára igen hamar szétbonthatók és másutt újra összeállíthatók. A gazdagon faragott belső díszítményektől eltekintve azonban meglehetősen kietlen volna egy ilyen hajlék, ha nem borítanának minden felületet színes gyapjúszőnyegek.[35]

[35] Szépmező népének jellegzetes díszei az esetek nagy részében komoly mögöttes tartalmat is hordoznak: a házak oromzatát díszítő, nagy műgonddal megfaragott lófejek száma például jelzi, hogy a gazdának hány ménese legel a környező legelőkön, a thánok székhelye elé szúrt kopján az ezüstintarziás ló- vagy marhakoponya a törzsfő személyes jelenlétére utal, a lószerszámot ékítő rajzolatok finom részletei pedig a hozzáértőknek egész történeteket mesélhetnek a hátas tulajdonosáról, származásáról és tetteiről.

Állandó településnek leginkább téli szállásaikat lehet nevezni, de időnként ezeket is szekérre rakják, hogy új lakóhely után nézzenek. Bár néhány – főleg ervek lakta – kereskedőváros létrejött a fontosabb utak csomópontján – mint például az egész Északot átszelő Keleti út mentén épült tízezres Rós Thómain –, ezek összképe és hangulata nagyon elüt a valódi ilar településektől. Jól karbantartott országutak, postakocsiszolgálat és más efféle vívmányok csak e városok környékén jellemzőek. Az ország névleges székvárosa a kis Dorian, a *thán*ok gyűléseinek színhelye, mely ligetekkel tarkított mezőségen emelkedő, faépületekből és szentélyekből álló település.

Jól jegyezzétek meg: az ilanori bárdok bármikor kapcsolatba léphetnek egymással, és e kapcsolatnak csak több száz mérföldes távolság szab határt. Ezt nem árt figyelembe venni, ha netán végeznetek kell egyikükkel – mert hamar rájönnek, ki volt társuk gyilkosa, és azt aztán addig üldözik, míg bosszújuk be nem teljesedik, vagy míg mind meg nem nyuvadnak. Ezért nem árt kicsit körbeszimatolnotok, mielőtt meglékelnétek a vidám lantosok valamelyikét.

Sziklakő Rúkh, az Ikrek tanítómestere

Zenéjükben és művészetükben éppilyen töretlen erővel élnek a múlt hagyományai. Egész Északföldén ismertek az ilanori bárdok, akik nemcsak a lant, de a regék, tréfák és táncok mesterei is egyben.[36] A valóban nagy tudású, a hagyományokhoz hűséges regösök azonban egész életüket Szépmezőn élik le, külhonba csak azok vetődnek el, akik hazájukhoz már alig-alig kötődnek. Ők viszont a nagyvilágban sincsenek magukra hagyatva; a Muzsikások szövetségébe tömörültek, amelynek tagjai minden körülmények között kiállnak egymásért.

[36] *Az idegenbe szakadt ilanori dalnokok örök bánata, hogy közönségük jobbára csak lanton, dobon vagy ikerfurulyán előadott zenéjük dallam- és ritmusvilágát értékeli. Az ilar nyelvű balladák, hősénekek vagy románcok ritkán érintik meg őket, a mondanivaló mélységei pedig gyakran elvesznek a fordítással. Így a bárdok a megélhetés kedvéért és a közönség szórakoztatására csupán butácska szövegeket énekelnek a népszerű dallamokra.*

Gazdaság

A félsziget gazdasági élete a vándorló állattartásra épül: a hatalmas kiterjedésű füves síkságon élő pásztorok együtt vonulnak nyájaikkal, amelyeket nyáron az évszázadok óta nemzetségük által birtokolt legelőkre hajtanak, a telet pedig a folyók mentén húzódó szállásaikon töltik. A ló-, birka- és marhatenyésztés mellett a növénytermesztés erősen háttérbe szorul, noha az éghajlat amúgy alkalmas lenne rá.

Nem tudni, mikor és hogyan alakult ki az az örökké harsány, kicsattanóan egészséges fűféle, amely a Csillag-puszta legnagyobb részét borítja, de vélhetőleg bizonyos hatodkori mágiák is okolhatók megjelenéséért; így joggal keltette fel a botanikusok érdeklődését. Ahol ugyanis e nedvdús, kékeszöld levelű perje megtelepszik, igen hamar kiirtja a többi fűfélét maga körül, de más növényekben nem tesz kárt. Ezért a gabonatermesztés eleve kudarcra ítéltetett Ilanorban.

Szépmező lakói egyedül burgonyát termesztenek a szállások körüli földeken, de ezt a növényt az önérzetesebbek megvetik; úgy tartják, szabad emberhez méltatlan életet él, aki földből kitúrt gumókkal kénytelen az éhét elverni. A gyümölcsöt és a nap fényében növő zöldségeket ellenben megbecsülik, csakúgy, mint a fűszernövényeket.

Az ilanori pusztákon tenyésző pázsitról már a P. sz. VIII. században jelentést tett egy vándor Krad-pap, bizonyos Lawarin Urrast, de felfedezésének sokáig nem tulajdonítottak jelentőséget. Ám a XXXI. században fűmagra vadászó dorani ügynökök jelentek meg a pusztán. A dorani titkosszolgálat e növény magjainak elvetésével akarta tönkretenni a toroni földműveseket, de terve – mely százezrek éhhalálához vezethetett volna – kudarccal végződött. Az árpakereskedőnek álcázott ügynökök bántatlanul bejutottak a császárságba és ott elvetették a szemeket, ám hiába: a kikelő csenevész növénykék magot nem érleltek.

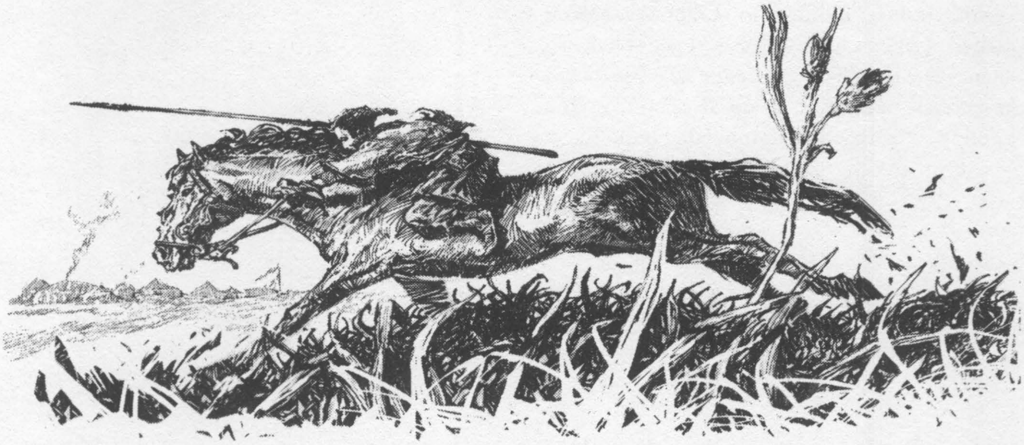
Bár Ilanor hosszú partvidékén számtalan jobbnál jobb kikötőhely található, az öb-

lökben gubbasztó halászfalvak közül kevés fejlődött valamirevaló várossá. Corwalnech és Mhattáin a viharos északi vizek hajósainak támaszpontjai, melyek a bálnaolaj, az ámbra és a fókaprém átrakodóhelyévé váltak. Még a P.sz. XXII. században, egy kalandos házasság révén került ilanori kézre Rasihta, az észak-tiadlani partvidék egyik öblében megbúvó kisváros.

Sok legenda kering a Peratlon-hegység ércvagyonáról, de a halott törpe városok mélyen fekvő, vízzel elárasztott tárnáival ember aligha boldogul. Maguk a törpék egyébként sosem háborgatnák őseik nyughelyét, hisz ezek a városok a második csapás sziklába faragott síremlékei. A felszíni patakok homokjában található arany – bár néhány aranymosónak megélhetést nyújt – kevés ahhoz, hogy letelepedni vágyó bányászokat vonzzon oda.

A kézművesség ritkán haladja meg a háziipar szintjét: az ügyes kezű ilanoriak szinte mindent képesek elkészíteni, amire otthonukban szükség van. A tímárok, bőrművesek és nyergesek ritkán ugyan, de külhoni megrendelésre is dolgoznak, ám például az íjkészítők soha nem adnák mesterműveiket idegenek kezébe. Ilanorba külföldről, főleg Erigow-ból hoznak be gabonát és luxuscikkeket: üvegárut, ékszereket és szövetet.

A mérleget a Rós Thómain és Rutenor vásáraira hajtott gulyák, pompás hátaslovak, gyapjúval, szőnyegekkel és bőráruval megrakott szekerek tartják egyensúlyban. Az országon belül ritkán használnak pénzt; a nemesfémekre, különösképpen az ezüstre mint gazdagságuk kimutatásának eszközére tekintenek. A jómódú ilanoriak szívesen büszkélkednek ünnepi étkészleteikkel, lovaik drágaköves csótáraival, asszonyaik pompás násfáival és fejékeivel.[37]

Tudnivalók

Nem egy Szépmezőt megjárt utazó teljes joggal állítja, hogy az ilar a földkerekség legszívélyesebb népe. A vendég számukra igazi kincs: mindig szívesen látják, kézről kézre adják, hogy mindenkivel megismerkedhessen, és valóban fejedelmi ellátásban részesítik – ha kell, utolsó birkájukat is levágják, hogy éhen ne maradjon. Cserébe csak annyit várnak el, hogy élményeivel és történeteivel szórakoztassa őket. Ennek nem könnyű megfelelni, részben a nyelvi akadályok miatt, részben pedig azért, mert minden ilar született mesemondó, és külhoninak nehéz e téren versenyre kelni velük.

[37] *Adron havának első hetében Rós Thómainban rendezik meg a Kettős Hold országainak legnagyobb éves állatvásárát. Ilyenkor karámok és sátrak lepik el a városszéli mezőséget, a száznyelvű kiáltozásba marhabőgés és kolompszó vegyül. Vadászgörényt éppúgy árulnak, mint tenyészbikát; emitt kecses léptű telivért vezetnek kötőféken, ott birkanyájat terelnek a borzas, apró pásztorkutyák.*

Az ilanoriak többsége csupán saját nyelvét beszéli. A világlátott és háborúkat megjárt harcosok többsége töri ugyan az erv vagy a közös nyelvet, de más nyelven megszólalni vagy holmi írott pergament lobogtatni körükben is meddő próbálkozás. Szépmező földjén szokványos értelmemben vett árak nem léteznek; a külhoni utazónak aligha lesz szüksége erszényére, viszont célszerű ajándékokkal kedveskednie vendéglátóinak.

A vándort a természet veszélyein kívül más nem fenyegeti: mivel mindenki konyít a fegyverforgatáshoz, külhoni útonállóknak semmi esélyük a sikeres működésre. Aki pedig helybéli létére nem tiszteli az évezredes szokásjogot, az keservesen bűnhődik: a lopást száműzéssel, a lótolvajlást és a gyújtogatást halállal büntetik.

Tarin

Miután pedig Ranni a kőnek, tűznek, víznek szentelés hónapjai után a hegynek adta férjét, Sóbot, kioldotta hajából a gyász csomóit, szétosztotta a halott ruháit, s bezárkózott kamrájába, amelyet a siratás idejére unokahúgával osztott meg, és nem jött elő sem könyörgésre, sem szitokra. Csendje félelemmel töltötte el a *daug* szívét, és Sarrag tudóját hívták, hátha ő szót ért majd Rannival. Hiába kérlelte azonban a vénasszony, hiába emlékeztette a családra, Ranni makacsul hallgatott, hogy már attól féltek, hatalmába kerítette a homálytestvér, és azt vitatták, rátörjék-e az ajtót, hogy aztán dallal, kényszeredett vidámsággal, a *daug* csöppségeinek gagyogásával derítsék föl az asszonyt – erővel, ha kell, mert a magány veszedelem a kővilágban.

Harmadnapra azonban Ranni előjött a kamrából, ismét önmagaként: megcsipkedte a téblábolό kavicsok állát, mosolygott, ha szépen szóltak hozzá; csípett a nyelve, ha szurkálták; és a részvevő ölelésekből fejcsóválva bontakozott ki. Sarrag tudójára ügyet sem vetett, így a vén törpeasszony visszavonult barlangja mélyére, mert Ranni és közte régi keserűség feszült, és nem állták egymás társaságát.

Ranni akkor átvette a házitűzhely fakanalát, és gombapogácsát sütött, maga készítette ékszereivel együtt szépen kendőbe kötötte, kezébe vasalt botot vett, övébe asszonyszekercét tűzött, és a *daug* feje elébe állt, hogy annak rendje-módja szerint útra bocsáttassék.

Nagyot nézett a *dóg*, amikor meglátta a csizmás-útibatyus Rannit.

– Hová mennél? – kérdezte. – Hajad ősz már, nem való neked a csavargás.

– Nincs még vége az életemnek – mondta az özvegy csökönyösen. – És bár a hajam ősz, nincs még késő felkutatni, amit Sarrag nem tudott megadni. Az agyag anya gyermekei között talán megtalálom, amit idelent nem leltem meg.

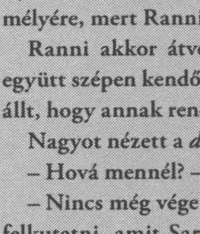
Felhördült e szavak hallatán a *dóg*, mert nagy tiszteletlenség volt ez, és ha akarta is korábban türtőztetni, ekkor már nem állt útjába: menjen csak az emberek közé, és tanulja meg keservvel, hogy balga volt.

Elvette az eszét a gyász, mondták a *daug*béliek, és végig a hosszú úton a felszín felé követték Rannit, lelkére beszélve próbálták visszafordítani. Az asszony azonban hajthatatlan volt, csak tört előre a járatban a növényszagú felszín felé, vasalt botja kopogott a köveken.

– De miért mész? – kérdezte a sógora is, Tádor, amikor már a kapu közelében jártak. A többiek lemaradoztak, csak ő kísérte még mindig Rannit, az öccse kedvéért, aki kedvence volt, míg a tárnaomlás véget nem vetett az életének.

– Gyermeket szeretnék – fordult felé Ranni komolyan. – Míg Sób élt, bíztam, de most már nincs miben bíznom magamon kívül.

– És az isteneken kívül – mondta Tádor, de sógorasszonya csak a fejét csóválta.

– Addig vártam Sarrag áldására, míg megütötte a dér a fejemet; nem várok addig, míg a méhem is befagy. Azt mondják, az embernépek istennői képesek megadni azt nekem, amit akarok.

– Ahhoz férfi is kell – morogta Tádor.

Ranni elmosolyodott, és egy pillanatra ifjú volt megint.

– Majd kerül az is, Tádor. – Megölelte sógorát és kilépett a kapun a *shír*be.

Ment hegyek között, völgyek mélyén; fenyőtűk szitáltak rá, eső fürösztötte, és ahogy talpa sziklák után füvet, nyári virágokat tapodott, úgy nőtt benne a csodálat.

Karonülő kis kavics volt, mikor utoljára látta az égboltot, s most egyszerre rémítette és ejtette ámulatba a minduntalan változó menny.

Falvakon haladt keresztül, először törpék buckaházai, majd emberek fakunyhói mellett, és mindenhol megszólította az asszonyokat, mert amit ő keresett, arról csak az asszonynép beszél. Titkos nyelvüket, mely minden népnél azonos, csak ők érthetik: a szót a vágyra, hogy gyermeket foganjon és szüljön. Kérdése kapukat nyitott meg neki, szekeret szerzett, ha fájt már a lába, kenyeret adott a kezébe, s aki útját segítette, mind úgy érezte, ő is részese keresésének.

Végül Ziadba ért, ahol több ember élt, mint törpe, és ahol magas, faragott házakat emeltek az isteneknek a *shír* népei. Ott addig keresgélt, míg rá nem lelt arra, amelynek homlokzatán kőlótusz nyitogatta szirmait. Fölhágott a magas lépcsőn, szerényen lesütött szemmel fogadva a sudár, szépséges papnők kíváncsi pillantásait, és egyenesen az oltárhoz ment. A falak magasak voltak, színes fény játszott a falakon, akárcsak odahaza, ölnyi csokrok illatoztak a mázas agyagvázákban, lótuszok emelték magasra fejüket a templom szívében csillogó tavacskából.

Az oltár előtt aztán letérdelt, az áldozati tálba helyezve hamuban sült gombapogácsáját, és megszólította az emberek istennőjét. Egyszerű szavakkal beszélt hozzá, mert Ellana is nő volt, értenie kellett hát az asszonyokat. Ranni mesélt neki Sóbról, meddő méhéről, Sarrag tehetetlenségéről, és legfőképpen kívánságáról. Sokáig kuporgott az oltár előtt, várva, hogy történjék valami, érezze a változást.

Estefelé aztán egy szőke, rózsás arcú papnő lépett oda hozzá.

– Miért jöttél, kicsi úrnő?

Ranni fölnézett. – Gyereket jöttem kérni.

– A vágyak és gyönyörök úrnőjétől? – kérdezte a papnő mosolyogva. – Ritka az errefelé, aki az anyát is meglátja benne – és tekintete fürkészőn Ranniéba mélyedt. – A férfiak csak az előbbivel gondolnak, és sokszor a nők is.

– Ezt a vágyat minden asszony érti, még ha istennő is – felelte Ranni –, és a gyönyörök végcélja is a gyermek. Ha nincs a virágban a gyümölcs ígérete, szagolni sem olyan kellemes.

A papnő meghajolt. – Valóban.

Ranni föltápászkodott. – Azt hallottam, hogy a ti istennőtök tud segíteni rajtam.

– Meglehet – biccentett a papnő. – Hanem a te vágyad teljesítéséhez férfira is szükséged lesz.

– Majd kerül az is – mondta neki Ranni, ahogy a sógorának induláskor, majd elbúcsúzott, és estére egy törpe fogadóban szállt meg, ahol a tarini kereskedők szoktak. A mindenféle házi holmit áruló kalmárok jól megnézték maguknak, egyikük még a pipáját is elfelejtette szívni, úgy csodálkozott a magában utazó asszonyon.

Másnap Ranni ismét ott térdelt az oltár előtt. Kivette batyujából csillagzafíros nyakékét, amelyet esküvőjére készített és a díszes bronztálba tette. Felsóhajtottak az oltár virágait rendező noviciák, amikor meglátták.

– Ez az ajándékom neked – mondta Ranni Ellanának, és mesélt neki tovább az életéről.

A papnők délben lepényt hoztak neki és sört gyöngyös pohárban. Az özvegy szépen megköszönte, és imádkozott tovább.

Este ismét visszatért a fogadóba, de amikor a kereskedők meghívták az asztalukhoz, mosolyogva nemet intett. Addig nem, míg el nem érem a célomat, mondta magának.

A harmadik napon a gyűrűjét ajánlotta fel Ellanának, amely tűzgyíkot formázott. A negyedik napon azonban már nem volt mit ajándékoznia, és az istennő még mindig nem válaszolt neki.

– Ez az utolsó nap, hogy eljöttem – mondta az oltár előtt térdepelve. – Ha ma sem segítesz, akkor nincs, aki segítsen, és gyermek nélkül fogok megvénülni. – Fölnézett a virágok halmára és az előző napokon

felajánlott ékszerekre, amelyek középen pihentek, rózsák között. – Nem tudok már egyebet felajánlani – mondta. – Ha lányom születik, a te papnőd lesz. Elfogadod?

Nem érzett semmi különöset, talán csak egy csöpp édességet a bensőjében, egy pillanatnyi forróságot, ami átfutott rajta, de elégedetten állt föl.

– Megígértem – biccentett az oltár felé.

– Sikerrel jártál, kicsi úrnő? – kérdezte az egyik novícia, akinek feladata a templom felsöprése volt, s mindennap találkozott vele.

– Úgy hiszem – mosolygott rá Ranni, és fiatalnak tűnt az örömtől.

A fogadóba érve összecsomagolt, majd leült a kereskedőkhöz, s azt tudakolta, mikor indulnak vissza Tarinba; elkísérné őket, ha lehet. S ha rá is villant tekintete egyikükre, azt senki nem vetheti a szemére, mert hát asszony volt, kivirágzott testtel.

Hanem a föld mélyére már nem költözött vissza, ott élt a kapuk közelében egy kis faluban, ahol a törpék mindenféle hasznos holmit készítettek, és egy idő után egybekelt az egyik özvegy mesterrel, akivel még a ziadi úton ismerkedett meg. Három esztendőre rá pedig leánya született, és mintha az ifjúság még testébe kapaszkodó maradéka is a gyermekbe áramlott volna, Ranni haja hófehérbe fordult.

Leánya, Shinra pedig nőtt, nődögélt, és egyre szépségesebb lett. Egészen a tárnák legmélyéről feljöttek a törpelegények, hogy udvaroljanak neki, de ő nem választott férjet. Amikor pedig Ranni meghalt, összecsomagolta batyuját, benne a gombapogácsával, kezébe vette a vasalt botot, és útnak indult Ziadba, hogy teljesítse az ígéretet, amelyet anyja ég és föld előtt Ellanának tett. Tíz esztendeig szolgált novíciaként, mire papnővé avatták, akkor aztán visszatért Tarinba, és hegyi templomot épített a saját kezével, csákánya, vésője munkájával, hogy ott imádja istennőjét és ott szolgálja szépséggel és gyönyörrel.

Ez az a templom, és kertjében a szobor – nem, nem Shinra, az első papnő. Nem is Ranni.

Ellana az, törpe nőként – mert egy istennő mindenkié. A miénk, törpéké is.

Tarin Törpebirodalom

Terület: 250 000 négyzetmérföld (É–D ~300 mf, K–Ny ~1200 mf)

Népesség: 1 560 000 fő, fontosabb városok: Hútharad (110 000 lakos), Gromthi Karr-Khazad (80 000 lakos), Gebgór (40 000 lakos), Sagtakarr (30 000 lakos)

Átlagos népsűrűség: 6 fő/mf²

Államforma: királyság

Lakosság: törpe

Nyelv: vanír, *hil*

Vallás: a törpe pantheon isteneinek tisztelete

Pénznem: tarini korona

Domborzat és természeti adottságok

Amikor az emberek a törpék országát és a Traidlan-hegységet említik, többnyire ugyanarra gondolnak, hiszen a hegylánc elfoglalja Tarin teljes területét. A Selva-medencét félkaréj alakban övező Traidlan nagyrészt elzárja előbbit a fellegeket terelő tengeri szelektől. A Mer'Daray sós vizéből születő felhők ezért az északi lejtőkre zúdítják terhüket, ahol nyáron szinte mindennap esik az eső, télen pedig négyöt lábnyi hó is felhalmozódhat, míg el nem tünteti a hirtelen jövő olvadás. A hegyek gerincén átbukó szél gyakran melegebb, mint a medencében megülő levegő, ezért télen akár hetekre szomorú, szürke köd takarja be a szomszédos Gianagra néző völgyeket. Ilyenkor a felhőtengerből magányos szirtekként emelkednek ki a törpebirodalom hegycsúcsai.

E jég csiszolta bércek fenséges alakjukkal, tagolt tömbjeikkel a Niare határát őrző Yian-Yielt idézik, de nem haladják meg a kétezerötszáz láb magasságot. A jég hozta világra a méhükben rejtőző gazdag ércvagyont is – az ősi hegység ma Ynev kimeríthetetlen kincsesháza. A jégtakaró nyomai néhány kisebb foltban még ma is megtalálhatók a hegység északi oldalán.

Mindenfelé tiszta vizű tengerszemek csillognak, a patakok káprázatos szépségű vízesésekben hullnak a mélybe. Konkh városától húsz mérföldre található Északfölde legnagyobb zuhataga, a Fráshi Kazdul, mely százötven láb magasságból zuhan alá a Vaarig völgyébe. A föld alatt futó víz néhol képes volt megbirkózni a kemény kőzettel – a honfoglaló törpék az így képződött természetes barlangokat foglalták el elsőként.

Tarinnak nincsenek igazán jelentős folyói: minden víz a Selvát és mellékfolyóit táplálja, il-

A tengerészlegendák szerint a Tarin partjai előtt örvénylő Torok által elnyelt hajók roncsait a tenger áramlatai egy elhagyott fjordban vetik ki magukból. A hely szerencsés megtalálója egy életre elfelejtheti a nélkülözést, hiszen az elveszett hajók szállítmányában kincset érő áruk is akadnak. Az öreg tengeri medvék szerint azonban nem elég pusztán megtalálni a titkos fjordot, hanem bizony meg is kell küzdeni az elveszett *harksheffek* rakományáért a legénység kísérteteivel. Más tengerjárók szerint viszont az imént említett tengeri medvék részeges vén bolondok, akik ostoba babonákkal tömik az emberek fejét – ahelyett, hogy az ork kalózok nagyon is valós fenyegetéséről beszélnének.

Tirwel Radno azonban egy egészen más elméletet állított fel a parti városok piacain felbukkanó tárgyakon található nyomok alapján; úgy gondolja, hogy érdemes vele gyakorlati próbát tennie. Kutatócsapatot szervez hát: hajót bérel, felszerelést vásárol és embereket toboroz. Ahhoz képest, hogy egész életét dohos könyvek közt élte le Sinog Kulban, meglepően gördülékenyen halad munkájával – a jól értesült személyek e mögött az expedíciót finanszírozó törpe aranykovács-klán, esetleg a diplomáciai bonyodalmaktól tartó gianagi herceg óvó kezét vélik felfedezni.

A sértett hajósok szerint viszont vannak ott szarvashibák szép számmal – és ember legyen a talpán, aki odakinn, Észak viharos vizein orvosolni tudja majd őket. Főleg egy reszketeg könyvmoly irányítása alatt...

letve a közeli tengerben végzi be útját. A törpebirodalom mély és tiszta vizű tavainak többsége keskeny szalagként húzódik a hegyek lábánál.

Az alacsonyabb lejtőket fenyvesek és nyírligetek borítják, a vízfolyásokat égerfák szegélyezik. Feljebb hágva havasi rétek következnek, majd a szívós törpecserjék és elszórt fűcsomók birodalmába érünk. E tájon háborítatlanul élhet a medve vagy a jávorszarvas: a törpék nem vadásznak kedvtelésből, mint az erv nagyurak.

A csipkézett tengerpart sok helyen megközelíthetetlen, de a fjordok mélyén szélvédett kikötőhelyeket is találni. Mindössze egy gond adódik: az öblök némelyike olyan mély, hogy a leghosszabb horgonylánc sem ér le a fenekére. A Riegoy-öbölbe tartó hajósok nagy ívben elkerülik a Tarin partjaitól északnyugatra kavargó vizeket, mert az alattomos sziklaszirtek által összezavart áramlások itt hatalmas örvényeket hoznak létre, amelyek legnagyobbikát egyszerűen csak a Torok néven emlegetik a helybéliek. Ez elnyelheti az odatévedő halászbárkákat, sőt még a hosszújáratú hajókat is nehezen ereszti markából.

A Traidlan-hegység barlangrendszereinek lakója a denevérkutya, vagy ahogy a törpék nevezik, rackla. A sajátos anatómiájú állat Ediomadban és a Doardon-hegységben is megtalálható, de legnagyobb számban Tarinban élnek. Az ott megtelepedett törpék eleinte vadászták ezeket a felszínközeli barlangokban élő állatokat. Csak a VI. zászlóháborútól kezdve lovagolják meg őket a legmerészebb harcosok, akik mára tökélyre fejlesztették hátasaik idomítását. Testsúlyuk enyhe áthelyezésével, egy-egy kézmozdulattal irányítják a denevérkutyákat, melyek képesek hirtelen megtorpanni a levegőben vagy elhajított kőként zuhanni földi ellenfelükre, hogy lendületükkel söpörjék el azt.

A törpék előtt ismeretes a denevérkutyák egy másik fajtája is: a feleakkora, fehér szőrrel borított *targhi*, mely egész életét a mélyen húzódó járatokban tölti. A *targhi*k békés természetű, nagyobb testű rokonaikhoz hasonlóan mindenevő állatok; kisebb barlangi élőlényekkel táplálkoznak. Gyakorlatilag vakok, ám e gyengeségüket kifinomult hallásuk és elképesztő veszélyérzékük ellensúlyozza – még a gyakorlott kürtővadászoknak is bajos őket becserkészni. Kolóniáik felkutatása gyerekjáték, mivel már messziről érezni mindent betöltő, orrfacsaró bűzüket, ám a denevérkutyák a vadászok közeledtére pillanatok alatt eltűnnek a sziklarepedésekben. A törpék mégis buzgón pró-

Hosszúkás fejével és felálló füleivel a rackla leginkább vadászebre emlékeztet, ámde mellső lábának vékony ujjai és hátsó végtagjai között vékony bőrhártya feszül, melynek segítségével repülni képes. Szárnyainak fesztávja olykor a három-négy lábat is eléri. Éjszakai állat, a nappalt barlangjáratok falán függve tölti, és csak az alkony leszálltával indul portyázni a felvilágba. Látása kiválóan alkalmazkodott a gyenge világossághoz, de a verőfényt nem állhatja. A háziasított racklák szemét törpe lovasaik sűrű szövésű sapkával óvják a napfénytől – ilyenkor ők a denevérkutyák szemei.

A racklák mérete, szőrzetének színe és testalkata igen változékony, sőt némelykor akár hatlábú példányok is felbukkanhatnak. Az egyedek közötti nagyfokú különbségek alapján némelyik bölcs a faj eredetét Orwella ötszázéves háborújáig vezeti vissza. A törpék ezt gyakorlatias módon kihasználva számos eltérő vérvonalat nemesítettek ki, amelyek húsuk, prémjük vagy éppen teherbírásuk révén hajtanak hasznot.

bálkoznak becserkészésükkel, mert Tarin húsvér lényei között az elfogott *targhi*knál érzékenyebb őrt keresve sem lehetne találni.

Történelem

A Kőatya az óidők homályában alkotta meg teremtményeit, a törpéket. A kőfiak mérhetetlen időkig éltek háborítatlanul a nekik rendelt északi szigeten; és egyre gyarapodtak a zord sziklák, lángoló vulkánkürtők, szépséges tavak és forró vizű gejzírek honában. Mi több, ha egyes korai legendáiknak hinni lehet, olyannyira megszaporodtak mind számban, mind gazdagságban, hogy midőn legbölcsebbjeik előtt a Kőatya felfedte a semmin át fúrt alagutak titkát, sokan önként vállalkoztak a járatokon túl elterülő ismeretlen föld meghódítására.

Így kerültek törpék az akkoriban Thranggnak nevezett – manapság Tiane névre hallgató – hegység ormai közé, ahol rövidesen virágzó várost építettek maguknak. Ynev térségeiről ekkoriban már nagyrészt visszahúzódtak az ősi fajok, az ember pedig még nem járta azokat – annál inkább a Farkas-szellem fiai, az orkok.

A törpék, lévén korábban sosem találkoztak hasonló lényekkel, kezdetben barátságosan fogadták a Farkas fiait. Hagyták, hogy egy ravasz, övéi közt Hramnak nevezett törzsfő orkjai eltanulják tőlük a bányászat és a fémművesség titkait, ami hamarosan megbosszulta magát. Hram fémfegyverekkel és -vértekkel felövezett harcosai egy napon figyelmeztetés nélkül rájuk törtek, s a végső kétségbeesésükben a bányajáratokba húzódott kőfiakat hosszú, öldöklő harcban kiirtották. Az orvtámadást követő, hiábavaló küzdelmet a Kőatya gyermekei azóta sem felejtették el: a nagy törpe–ork bányaháborúk sorában az elsőként tartják számon.

Ezrek oktalan halálát látva Bul Ruurig pedig kimondta a Kapuk szavát, és ezzel örök időkre lezárta azokat a járatokat, melyek Bórogot a sós vizeken túli földekkel kötötték össze. A bölcsek szerint ez az oka annak, hogy Beriquelre ma egyetlen ynevi varázsló sem tud térmágikus átjárót nyitni.

A törpék őshazájáról egyébiránt keveset tudunk, mert krónikásaik, a Bul Ruurig-papok titkaikat még népük vezéreivel sem osztják meg maradéktalanul. Egyedül ők tudják, mi áll az

A Gianag határához közeli Prúdtair-hegy az egész törpe nép gyászhelye: nyolcszáz évvel ezelőtt az orkok itt csalták tőrbe és mészárolták le Hútharad összes büszke vitézét. Csalétekül azok a portyázók szolgáltak, akik – élve a IX. zászlóháború adta lehetőségekkel – elkezdték fosztogatni az északi seregeknek fegyvert szállító törpe karavánokat. Megfékezésükre Tarkaz Drághi kormányzó kirendelte a városban maradt seregek javát, akik a Kogha völgyéig üldözték a zsákmányukkal menekülő rablókat. A katlanban kialakuló csatában eleinte a kőfiak kerekedtek felül, és az Aranyos-patakig szorították a martalócokat; ekkor azonban oldalról és hátulról rájuk zúdult a völgyben elrejtőzött fősereg. A törpék négyzetbe tömörülve, vállvetve küzdöttek az őket körbekerítő ork vasasokkal; és noha egyre fogytak, kitartásuk megtorpantotta a Farkasszellem gyermekeit. A csata e pontján avatkoztak be az ediomadi fadöntők törzsének sámánjai, akik hatalomszavaikkal megtörték a törpék ellenállását; az utolsó csapást pedig a Fenyvesföldről érkezett csekélyebb harcértékű, ám nagyszámú ork tömegek – a sziklarepesztők, a széllovasok, a veszettek és a naphasítók törzseinek fiai – jelentették a védők számára.

Udan Wogta, az ork vezér legendává lett ezen a napon – bár korábbi tetteit is megénekelték már az énekmondók. Hiszen ő volt az, aki kirabolta a Tiane-hegység sziklaférgeinek fészkeit; aki kiszabadította a széllovasok törzsének legvénebb sámánját Sirenarból; aki ezután a fenyvesföldi orkok élén kirabolta és porig égette a Fendor-tenger melletti Kroval városát; s aki hosszú útjáról hazatérvén párviadalban legyőzte Traggodul Darrt, a halálhozók törzsének előző vezérét. E dicső tettek után szállt alá Ediomad tárnáiba három leghűségesebb kísérőjével, hogy magával csábítsa Tha'ushur sámánjait egy nagy, törpék elleni háborúba. Dolgát persze jelentősen megkönnyítette, hogy P.sz. 2897-ben a fekete lobogó a Szövetség ellen amúgy is harcba szólította a hegymély aquirjait.

idők kezdetén rájuk bízott próféciákban, amelyek a törpenépre váró hat csapásról szólnak.

Az első csapás Beriquel – ahogyan ők nevezik, Bórog – földjén érte őket: a nyugati tengerről fehér hajú hódítók érkeztek száz meg száz hajóval. A kőfiak teremtőjük tanácsára a hegyek gyomrába húzódtak vissza előlük, ahol beavatást nyertek a kövek és fémek mesterségének más fajok számára soha meg nem ismerhető titkaiba. Pompázatos, kristályfényű világukból csak háromszáz esztendő múltán merészkedtek vissza a felszínre. Látták, hogy a hóhajú idegenek mind egy szálig eltakarodtak; de a Bórog földjén elhaltak bolyongó lelkeit kifaggatva számos fortélyt ellestek tőlük.[38]

[38] *Rembul mah thóg! – „Szakadjon rád a tárna!"*

– törpe átok

Korok múltával a kőfiak tudomást szereztek arról, hogy a tenger túlpartján ércekben bővelkedő vidék található, és a hajóépítés mesterségének birtokában elindultak, hogy új országot alapítsanak a mai Ilanor földjén. A Peratlon-hegység városai, Tabgór és Haztún Granthor felvirágoztak, ám lakóik kényelmessé és elővigyázatlanná lettek. A Farkas-szellem gyermekeinek környéken élő törzsei, a tűzmarkúak és az igázók mérhetetlen túlerővel

özönlötték el a törpe városokat, melyek sírboltként zárultak a merész telepesek tízezreire; a második csapásnak – mely a nagy bányaháborúk sorában is a második – csak néhány túlélője jutott vissza Bórogra.

Bár az elkövetkező évezredekben a kőfiak elővigyázatosan meghúzódtak szülőföldjük hegyeinek mélyén, sorsukat nem kerülhették el: felzavarták az alsó világ fajzatait, melyek ellepték tárnáikat. A háborúban öt törzsük négyre fogyatkozott; az utóvédként harcoló lassok túlélői végül Tyrranónak, a Tüzek Szítójának oldalára álltak. Helytállásuknak és bukásuknak állít emléket Tarin címerének ötödik, közepén megszakított fekete pólyája.

A törpéknek nem maradt más választásuk, mint elfogadni a Kőatya küldöttének tanácsát: bárkákat ácsoltak, és ismét Ynev partjai felé fordították hajóik orrát, ahová nem követhették őket a homály lényei. Felderítőik P.sz. 1200 körül érték el Ynevet, bár érkezésüknek a néptelen partokon aligha volt tanúja emberi szem. Torof Miigan népe húsz év alatt települt át a kontinensre, míg a hátramaradottak az óhazáért vívott reménytelen küzdelemben hullottak el.

A törpék első királyát, Torof Miigant a harmadik csapás idején avatta uralkodóvá a hitszegő lassok vére. A szükség óráján ő, a dabbib törzs legderekabb harcosa egyesítette a törpenépet, hogy szembenézzenek végzetükkel. Bul Ruurig nevével ajkukon, vágatról vágatra vonultak vissza tárnavárosaikban, míg bárkáik el nem készültek. Az utolsó harcban a király is halálos sebet kapott, de kérésére a Kőatya mindaddig nem szólította magához, míg a menekülők flottája előtt fel nem derengtek Ynev partjai.

Torof Miigant, a Smaragdszeműt egy földmélyi tó tükre alatt, valóezüst koporsóban helyezték örök nyugalomra Tarin első tárnavárosában. Utóda fia, Építő Nelhac lett, aki ötszázötvenöt évig vezette népét.

Gianag hercegét, Merac Darvant először rémülettel töltötte el a jövevények érkezése, ám felismerte, hogy orkoktól fenyegetett északi határ-

vidékét megerősítheti a törpék letelepítésével, a tőlük kapott adóval pedig megtöltheti kincstárát. Meggyőzte Haonwell és Eren uralkodóit is, s 1228-ban az ő támogatásukkal a bórogi menekülteknek adományozta a Traidlan-hegység teljes területét.

Hálájuk jeléül a törpék örök időkre szóló vérszövetséget kötöttek a hercegekkel, amelyet azóta is betartanak. Tarin az Északi Szövetség alapító tagjainak egyike; mindenkori királya 1251-től a harmadik vörös hadúr. A lobogó alatt valamennyi háborúban derekasan küzdöttek; békeidőben pedig fő feladatuk különféle védművek tervezése és építése lett. A toroniaknak évszázadokba tellett kitapasztalni a bórogi típusú kürtő- és járatrendszerek sajátosságait. A törpék gyalogharcban helytállásból bízvást példát mutathatnak az embereknek, utászként és ostrommérnökként pedig egyenesen utolérhetetlenek.

A Kőatya gyermekei már a kezdeti időkben bizonyították a hadtudományokban való jártasságukat: a Traidlan-hegység betelepítése során hódító háborút kellett vívniuk az ellenük szövetségre lépő három ork törzzsel. A Farkasszellem gyermekei fokról fokra visszaszorultak, noha a kis csapatokban portyázó, rajtaütésen alapuló harcmodor mestereivé váltak, és makacsul védelmezték szállásterületeiket. Pusztán ennek tudható be, hogy a törpék kétezer év elkeseredett küzdelme és tizennégy háború után is csak megritkítani tudták őket, de kipusztítani nem; igaz, a rettentő veszteségek miatt a három ork törzs végül eggyé olvadt össze. Elszántságuk azonban nem tört meg: halálhozók néven továbbra is ádázul harcolnak ősi vadászterületeikért.

A törpék életét viszály és széthúzás is keserítette: az emberektől ellesett tudás és a felvilág megismerése sokakban ébresztett hamis gondolatokat. Ércállú Traain uralkodásának százhetvenedik esztendejében (2881-ben) a bahúb törzs tagjai, akik az ősök vérének jogán mindenkinél jobban sajátjuknak érezték Ynev földjét, egy Zimah Der nevű nagy tudású, ám zavaros elméjű tudót emeltek maguk fölé. Ő azt állította, hogy az ősi istenek és az uralkodóház egyaránt behódolt az embereknek, akik fokról fokra rabszolgává alázzák a törpenépet. A bahúbok többsége vezetőjének választotta, és elhagyták Tarin csarnokait, hogy a Doardon-hegységben telepedjenek le. A bahúb törzs maradékát mások fogadták be, de a renegátok vezetőjét, a Szökevényt törvényen kívül helyezte a király. Zimah eltűnt szem elől, ám az utóbbi évszázadokban – főleg a kiszakadt törpék között – felbukkantak olyan személyek, akik a papjainak nevezik magukat és hozzá fohászkodnak segítségért. A tisztes tariniak szemében ők hazug szemfényvesztők ugyan, ám ha Zimah valóban képes szakrális hatalomhoz juttatni híveit, akkor egy halandónak született törpe meglepő apoteózisának lehetünk tanúi.

Ynevi földön érte a törpék népét a negyedik csapás: a Tyrranót szolgáló mélységlakók utat találtak Tarinba is. Bár visszaszorították őket, az ellenük folytatott szakadatlan küzdelemben a kőfiak azóta is papok, harcosok és varázstudók

Az emberi faj tudósai meglehetősen bizonytalanok a tekintetben, hogy pontosan kik vagy mik Tyranno szolgái, melyek mind a mai napig fenyegetik a tarini törpéket. Az északi udvarokba küldött követek elejtett szavaiból azonban úgy tűnik, a kőfiak újabb és újabb bányaháborúkat vezetnek ellenük, miközben a felszíni népek vidám lovagi viadalokkal és fényes menyegzőkkel vannak elfoglalva.

Kétségtelen tény, hogy nem csak törpék lakják a hegyek gyökereit, és bizony nem minden helybélivel olyan felhőtlen a viszony, mint a törpék által „bíbor izzás jámborainak" nevezett *ilflind*ekkel vagy a *kuvarc*okkal. Szerencsére a mélységlakók többsége híján van a legveszedelmesebb fegyvernek – az intelligenciának. Közülük kerülnek ki azok a félig-meddig megszelídített szörnyetegek, melyek Tarin védvonalait erősítik a határvadász klánok felügyelete alatt.

E mélységlakó rémek egyike szabadult el Húthárad városától keletre, és a jelek szerint a haonwelli Ziad felé tart. Beláthatatlan következményei lehetnek, ha oda is ér…

sokaságát áldozzák minden esztendőben. Pedig akad gondjuk e nélkül is épp elég; így a járványok megfékezése, melyek közül a legszörnyűbb épp a negyedik csapás után sújtott le népükre. Ekkor csupán a tudók évtizedeken át tartó erőfeszítéseinek köszönhették, hogy Tarin csarnokai nem lettek kongó sírboltokká.

Társadalom

A beriqueli őshazában még öt törzsből állt a törpék népe; ez mára háromra fogyatkozott. E három, Tarinban maradt törzs alkotja a *sdirt*, a kőfiak misztikus testvériségét, amelynek jelentését nehezen lehet emberi nyelvre lefordítani. Szó szerint „egység"-et, „közösség"-et jelent, de egyben az „istenek parancsolatait megtartók"-at is. Minden törzs egy-egy mitikus hőstől származtatja magát; az első törpéktől, akiket a Kőatya leheletével keltett életre a sziklákból.

A fród törzs tagjainak őse Gór, a Néma Mély Pörölye. A többi törpénél magasabb termetű fródok Tarin nyugati területeit lakják; ők alapították Konkh városát, mely a felszíni népekkel folytatott kereskedelem kapuja. Durva szálú, jobbára sötét hajukat és szakállukat bonyolult fonatokban hordják, melyek elrendezése utal hivatásukra, rangjukra, valamint leszármazási vonalukra. Hadijelvényeiken és más szimbólumaikon gyakran tűnik föl a rackla.

A dabbibok – akik Hegydöntő Morritól származtatják magukat – az Északi-Traidlan területén élnek, ahol sokszor kényszerülnek harcba szállni az ott tanyázó orkokkal. A törzsbéliek haja és szőrzete gyakran vöröses, arcvonásaik kissé elnagyoltak. Jelképük a csákány, és nem véletlenül: a legnagyobb számban az ő soraikból kerülnek ki Tarin bányászai és kézművesei.

A sógok Kahirt tekintik ősatyjuknak, tőle örökölték égkék szemüket, világosabb – sokszor egyenesen szőkés – hajszínüket és fajtársaiknál is kurtább termetüket. Közülük származnak a legjobb bányászok és pallérok, bevehetetlen erődítmények tervezői. Szimbólumuk az éberséget és az állhatatosságot hirdető Ős-Szem, az ellipszisbe foglalt csillag, amelyet sokfelé láthatunk a Szövetség várkapui fölött.

Az egyes törzsek nagyjából kétszáz klánra oszlanak. A klánok tagjait rokoni szálak fűzik egymáshoz, élükön háborúban és békében saját maguk által választott főnökök állnak. Bár egyazon törzs klánjai között elvben nincsen szigorú hatalmi rangsor, a törzsfők rendre ugyanabból a két-három harcos klánból kerülnek ki. A klánok többsége foglalkozás szerint is elkülönül: tagjaik rendszerint azonos mesterséget űznek. Vannak bányászattal, kőmívességgel, pásztorkodással foglalkozó klánok csakúgy, mint üvegfúvók és ötvösök. Valamennyien saját hadijelvényeik alatt vonulnak hadba vész idején, bár helytállásukra – a harcos klánokat leszámítva – csak a zászlóháborúk idején van szükség. Székhelyükön a kincstár, a gyűlésterem és a szentélyek mellett minden esetben található még egy csarnok, melynek falát a klántagok nevei és tetteik ábrázolásai díszítik. A klánfal őrei a *krig*ek: ők felelnek az új nevek felvéséséért, és a feliratok, falfestmények ápolásáért is. Mint a klán emlékezetének eleven őrei, jeles alkalmakkor megéneklik a régiek tetteit.

A törpe közösségek krónikásai, a *krig*ek egyben a klánok hadijelvényeinek és kürtjeinek[39] őrzői is. Az ősök jeles tetteire utaló szimbólumokkal ékesített jelvények békeidőben a klánfalat díszítik; múltjuk a beriqueli őshazáig nyúlik vissza, amikor még minden klán azonos számú harcost adott a törzsnek. Habár a legtöbb klán férfinépe ma már csak akkor fog fegyvert, ha Tarint magát fenyegeti veszedelem – erre legutóbb a XIII. zászlóháborúban került sor –, ma is ezek alatt vonulnak harcba. Amennyiben valamelyik jelvényt elragadná az ellenség, a klán valamenynyi tagja becsületbeli kötelességének tartja, hogy akár Shulurból is visszaszerezze.

Három–tíz, azonos mesterségben jártas, erős rokoni szálakkal összefűzött nemzetség, úgynevezett *daug* alkotja az egyes klánokat. A *daug*-

[39] A klánkürtök két-három láb hosszú, barlangi bestiák csontjaiból készített alkalmatosságok; olykor az emberi fül számára érzékelhetetlenül mély tartományokban zengő hangjuk mérföldekre hallatszik a tárnák mélyén vagy a Traidlan völgyeiben. Megszólaltatásukra csupán a ***krigek*** *képesek, de a klánonként változó jelrendszert a közösség minden tagja ismeri.*

ban három-négy nagycsalád lép szövetségre a választott vezér – a *dóg* – irányításával. A *daug* tagjai általában egy településen vagy legalábbis egymáshoz közel élnek. A klán minden körülmények között kiáll tagjaiért, akikben fel sem merül, hogy elhanyagolják vállalt feladataikat vagy cserbenhagyják társaikat szorongatott helyzetükben. Nagy szégyen egy törpe számára, ha családját az ő hanyagsága miatt megszólja a klán tanácsa, vagy akár csak ejt szót erről a rokonság.

A társadalom legkisebb egysége a nagycsalád, a *sagadd*. Ez a kifejezés nemcsak szülők és gyermekek közös háztartását jelenti, hanem egy szinte áttekinthetetlen szövedéket, melybe a törpék több évszázados élettartama miatt az ükszülők és az egészen távoli, oldalági rokonok is beletartoznak. Így aztán nem meglepő, hogy a vanír nyelvben több mint százhúsz szót használnak pusztán a rokonsági fokok jelölésére! A kőfiak mindenkit személyesen ismernek saját *sagadd*jukon belül; tudják, ki mivel foglalkozik, ki kinek hányadíziglení leszármazottja és honnan választott magának párt.

A törpék társadalmában nincsenek a szó emberi értelmében vett nemesek, és születésen alapuló előjogokat sem ismernek. A klánok belső hierarchiájában az életkor és a tapasztalat jut meghatározó szerephez, de akadnak olyan tisztségek is, melyek betöltése alkalmasság kérdése. Választják a klán fejét és a kincstárnokot, az ékkövek és aranykészletek őrét, de rátermettség alapján dől el az is, ki legyen a fegyvermester. Ez a feladat nagy körültekintést követel, hiszen a választottnak folyamatosan észben kell tartania, hány fegyverbíró férfira számíthat vész esetén; melyik *daug* hol dolgozik; hány idegen tartózkodik a klán területén, s ők éppen mivel foglalkoznak; mi történik a szomszédos klánoknál. Noha elkülönült papi klánok nincsenek, minden közösségben él egy kirendelt személy, aki elvégzi a szükséges szertartásokat. Ő általában Kadal papja, de különösen harcos klánoknál gyakori, hogy Tooma szolgája tölti be ezt a tisztséget.

A törpék erősen közösségi lények; a föld alatt ez a túlélés záloga a számukra. Számukra ösztönös, hogy veszélyben az embereknél sokkal inkább összetartanak, és ezt neveléssel tovább erősítik. A legszívesebben közösen döntenek mindenről. Közmondásos makacsságuk miatt azonban semmi csodálnivaló nincs azon, hogy a tanácskozások legalább fele részt a konok és önfejű vezetők összebékítésére szolgálnak; a kőfiak kultúrájában e célból több ezer éves hagyományok, rituálék léteznek.

Olykor viszont egyedül kell boldogulniuk: például ha bányaomlás miatt elszakadnak a társaiktól vagy egyedül indulnak felderítőútra. Ilyenkor lép színre a homálytestvér. Ha külső szemlélő figyelné ilyenkor a magára maradt törpét, azt látná, hogy szinte átlényegül: figyelme egyedül a feladatra összpontosul, irány- és veszélyérzéke kiélesedik, jobban hall és lát, ízületei hajlékonyabbá válnak. Ezzel szemben a lelkében élő bajtársi érzés visszaszorul, és előtör a túl-

A homálytestvér uralma alá került törpék a leggyakrabban remeteként tengődnek valami bányajáratban, míg nyomukra nem bukkannak, és szépszerével vagy erőszakkal vissza nem viszik őket a közösséghez. A közvetlen túlélésen kívül ritkán van más céljuk, ám ha igen, környezetük joggal aggódhat.

Kramthong kicsiny település, amely az itt készített fénykristályokon kívül leginkább fekvéséről nevezetes: lakóüregei és a bányajáratai mélyen a környező barlangi vizek szintje alá nyúlnak. A tárnákat bonyolult vezeték- és szivattyúrendszer segítségével tartják szárazon. Ezek a felvilági hóolvadás miatt éppen teherbírásuk határán működnek, tározóik színültig teltek.

A vízmesterek állításuk szerint kézben tartják a dolgokat, de azzal ők sem számolnak, hogy két esztendeje elveszettnek hitt egykori társuk a környező barlangokban kóborol, és rettegve húzódik egyre feljebb és feljebb az emelkedő vizek elől. Nővére szerint, aki immár egyedüliként hisz az életben maradásában, csak idő kérdése, hogy homálytestvére előcsalja belőle régi tudásának morzsáit, és ráébressze: kizárólag akkor lehet biztonságban, ha megnyitja a falu fölötti főzsilipet – ám megérzéseinek sem a vízmesterek *dóg*ja, sem férjének klánja nem ad hitelt…

élésért küzdő önző ösztönlény. Miután a törpe visszatért társaihoz, e jelek apránként elmúlnak; a hosszabb elzártság és magány azonban állandósíthatja a változásokat. A magából lassan teljesen kivetkőző törpe régi énjének maradéka a homálytestvért valóban rajta kívül álló személyként érzékeli, aki tanácsokat és sugallatokat ad neki. Kellően hosszú egyedüllét után, netán a különös állapot iránti sosem szűnő vágy miatt előfordulhat, hogy a törpe személyisége teljesen meghasad.

Tarin népe természetesen régóta ismeri mindezt. Ezért szoktatják már kisgyermekkortól kezdve önuralomra és az egyedüllét elviselésére a felnövekvő ifjoncokat; a felnőtté avatásnak egyenesen része egy hosszabb, egyedül megtett föld alatti vándorút. Ezen túl számos hivatás művelői, így például a tudók és a kürtővadászok több évtizedes tanulás után akaratuk igájába vonják a homálytestvérüket.[40]

[40] *„A homálytestvéred keze akkor is biztosan vezeti a vésőt, ha a tied megreszket." – mondogatják a törpe kézművesek, akik általában úgy tartják, az efféle sugallatok szinte nélkülözhetetlenek az elmélyült alkotás folyamatában. Az embereket valóban messze felülmúlva képesek munkájukra összpontosítani, és a különféle mesékben sem alaptalanul szerepelnek mogorva, csak maguknak való törpe mesterek.*

Közigazgatás

A törpék életét számos önként vállalt és örökölt szövetség, úgynevezett *hadd* befolyásolja az üzleti megállapodástól a házasságon át egészen a klánalapításig. Bár csak a nagyobb súlyú szerződéseket vésik kőbe vagy vetik rézlapokra, az adott szó szentségét a végsőkig tiszteletben tartják. A *hadd* tudatos megsértése az egyik legsúlyosabb bűn, amit tarini elkövethet: a vétkest többnyire örökre száműzik egész családjával együtt.

Tarin államformája emberi szóhasználattal királyságnak nevezhető. A trónon a nagy menekülés idejétől fogva a dabbib törzsből való Torof dinasztia sarjai ülnek, akik sorában a kilencedik Oggi, a jelenlegi uralkodó. A királyt a törzsi tanács választja, és megválasztása után a fródok és sógok gyűlése erősíti meg tisztében. A kormányzásban a három törzs küldöttei, papok és fegyverforgatók segítik, akik külhonban gyakran nevezik magukat báróknak, grófoknak vagy tisztelendőknek – ám csupán azért, mert feltételezik, hogy ez megkönnyíti az érintkezést a hagyományos törpe méltóságnevek finomságaira érzéketlen idegenekkel. A hercegi cím viszont valóban kijár a király fiainak, akik ezt akkor is megőrizhetik, ha nem az ő vérvonaluk kerül trónra. Mivel pedig családjuk továbbra is hercegi család marad, a rendkívül szerteágazó vérségi kapcsolatok miatt Tarin majd' minden polgára elmondhatja magáról, hogy szegről-végről rokona a dinasztiának.

A törpék legfőbb hadvezére maga a király, aki azonban csak a legritkább esetben áll saját személyében a hadak élére. A felvilág háborúiba ugyanis csupán a törpe seregek töredékét küldik az uralkodók, a többség otthon marad, hogy szükség esetén védje az országot a mélység szörnyei ellen. A veszély mindig közeli, a törpe vér pedig ritka és értékes, ezért a fegyverforgatást nemcsak a harcos klánok tagjai sajátítják el, hanem minden férfi, aki eléri a felnőttkort. Az otthonokban többnyire díszes – és könnyen hozzáférhető – helyen teszik közszemlére a család-

A VI. zászlóháborúban, a 2253. év elején a toroni seregek már gianagi földön törtek előre a Selva folyó és Tarin felé. A kilátástalan helyzetben Taum Gadruggór herceg, a Torof-ház oldalági sarja megesküdött I. Tareon gianagi hercegnek, hogy csapataival fedezi a visszavonulást, és egy lelket sem enged át a Selva hídján. Ott is esett el összes harcosával egyetemben, ám a birodalmi légiók megtorpantak a folyóparton, és a békekötésig nem is jutottak tovább.

A helybeliek manapság is Törpék hídjának nevezik a mohos kőívek sorát, és óvakodnak attól, hogy rálépjenek. Taum Gadruggór szelleme ugyanis máig ott őrködik, szigorúan betartva fogadalmát, mely alól nem adott számára felmentést a halál.

Habbi, a tarini lélekhívó megállapodott a dicső ős családjával, hogy szabadon ereszti a nyughatatlan lelket. Klánja pár vállalkozó szellemű, külvilágra kíváncsi ifjú tagjával neki is vág az útnak, nem számol azonban a húsz mérfölddel följebb épült Új híd gazdája, *ekoss* Hartebeld se Tayn ellenkezésével, aki elesne a hídpénz javától, ha a Törpék hídját ismét járhatóvá tennék...

tagok közelharci fegyvereit: a csatacsákányokat, buzogányféléket, rövidkardokat, tőröket, egy- és kétkezes csatabárdokat, valamint ez utóbbiak kétfejű változatát, a *ragont*. A számszeríjak és hajítókeresztek a sisakok, vértek és pajzsok mellett, külön helyiségben kapnak helyet.

A törpe hadsereg békeidőben is járőröző tagjainak három fő csoportja ismert: a felszínt óvó határvadászoké, akik között a legendás hírű racklalovasok szolgálnak; a felsőbb régiókat vigyázó kürtővadászoké; és a mélység őrizőié, akiknek legjobb csapatait Bul Ruurig papjai segítik. A járőröző csapatok tagjai csak könnyű felszerelést visznek magukkal, ami azonban nem vonatkozik fegyvereikre és fémvértjeikre. A különböző mithrill- és lunireszközök szerencsére sokat könnyítenek a hátasul használt pónik és racklák helyzetén, a mágikus vértek és tetoválások pedig elviselhetővé teszik a páncélok viselését az alsóbb régiók katlanát járó harcosok számára.

Vallás

A tarini mindennapokat – csakúgy, mint a renegát törpék életét – át- meg átszövik a vallási hagyományok, amelyek többségét változatlan formában ápolják beriqueli hazájuk elhagyása óta. E folyamatosság fenntartásában vezető szerep jut a törpe istencsalád papjainak. A papok amellett, hogy a rájuk bízott közösségnek tolmácsolják az isteni tanítást, élen járnak a tudományokban is. Az emberi egyházak lelkészeinél közvetlenebb és természetesebb módon vesznek részt a klán vagy a *daug* életében; a mindennapos szertartások, a gyógyítás és a lelki nevelés mellett feladatuk, hogy megtalálják azokat, akik aztán nyomukba léphetnek.[41]

A néma földmélyi sötétségből maga a Kőatya vigyáz népére; az ő jelképe a feketén csillanó obszidián. Asszonya Zafírszemű Sarrag, a Láng Őrizője, a családok és a születés istennője. Az isteni pár első gyermekeként született a Tárnákat Zengető Kadal, a pantheon jelenlegi főistene, akinek szent köve a bíbortüzű rubin. Jobbján áll testvére, a Fejszés Tooma, a bátrak gyámolítója, a hadak smaragdköves ura. Sarrag gyermeke Ramog is, a kovácsok és mesterségek istene, akinek legkedvesebb drágaköve az opál.

Tarinban három istenségnek van szervezett egyháza, ám ezek igencsak eltérő szerepet rendelnek szolgáiknak. Míg Kadal papjai építő és teremtő hajlamúak – legyen szó egy megtévedt lélek igaz útra vezetéséről vagy egy palota megtervezéséről –, Tooma képviselői a harcmezőn jeleskednek igazán. Hivatásuk Tarin megvédelmezése mindenfajta ellenséggel szemben, és ennek maradéktalanul eleget tesznek életük fogytáig. Sokan közülük mint képzett stratégák szolgálnak a törpe hadak mellett.

Keveset tud a világ Bul Ruurig papjairól, akiket Tarin lakói tiszteletteljes félelemmel vesznek körül. A néma hegymély üregeiben laknak, csak egymás között házasodnak, és egyenes ági leszármazottaik azoknak a tudóknak, akik még a korok hajnalán jártak a törpék között, hogy közvetítsék a Teremtő akaratát. Senki más nem érti azt a nyelvet, amelyen egymás között beszélnek; de ha akarják, egyetlen szóval igájukba kényszerítik a földet, az izzó lávát, és elsöpörnek bármilyen szembeszegülő varázstudót. Nagy felelősség nehezedik vállukra: ismerik a hat sorscsapásról szóló próféciát, amelynek beteljesülését nem akadályozhatják meg, csak enyhíthetik a népükre váró szenvedést. Ma már csak a fród és dabbib törzsben élnek Bul Ruurig-papok – a sóg törzs tudói belviszályban pusztultak el Ércállú Traain trónra lépése idején.

A törpék nemcsak élő, de halott rokonaikkal is szoros kapcsolatban állnak. A vörösre festett szakállú, tekintélyes megjelenésű lélekhívók járnak közben a *Róinn* – azaz a Túlvilág – sötétjében időző szellemeknél, hogy tolmácsolják az irántuk érzett tiszteletet vagy tanácsot kérjenek tőlük. A klán vagy a család kérésére előfordul, hogy az ősök némelyike védszellemként őrzi

[41] Pappá válni isteni adomány és nagy megtiszteltetés a család számára. A kiválasztott tanítvány a fővárosba kerül, ahol hosszú évek lelkigyakorlatai után dől el, hogy melyik halhatatlan tart igényt szolgálataira. Ezután még több mint fél évszázadig tart, míg a növendék átlépheti az avatási templom küszöbét, és a szertartás végén magához veheti az istenének szentelt drágakövet.

tovább leszármazottainak lakhelyét; ilyenkor szintén a lélekhívók végzik el azt a hosszú rituálét, mellyel a szellemet az adott otthonhoz, műhelyhez vagy akár városhoz kötik.

Mágia

A sziklák birodalmában, a kőfiak földjén nem meglepő, hogy az elemi földhöz kötődő varázslatok létrehozása sokkal könnyebb, mint bárhol máshol az Északi Szövetség területén; annál nagyobb kihívás azonban az ellentétes őselemmel, az elemi levegővel kapcsolatos bűbájok megalkotása. Az általános szabály, mely szerint előbbivel a tárnák mélyén, utóbbival a bércek csúcsán érdemes próbálkozni, itt is igaz, ám a kövek hatalma ettől függetlenül mindenhol érvényesül.

Drag'haa! A fentlakóknak eléggé furcsa elképzeléseik vannak a törpék mágiájáról; az a rögeszméjük, hogy mi, kőfiak nem is konyítunk a varázsmesterséghez. Ez nyilvánvalóan badarság. Tudóink hatalma vetekszik Ediomad ősi lakóiéval, varázslóink ereje felér Doran bármelyik magisztetének képességeivel. Igen, akár azokéval is, akik a Szarvtoronyban laknak. Mert nem idegen tőlünk a csontok útja sem – még olyanok is járják közülünk, akiket ti vajákosoknak neveznétek. Ők a lélekhívók. Lehet, hogy már hallottál róluk, de biztosan nem sírrablóktól. A törpe sírkamrák fosztogatói ugyanis első kézből tapasztalhatják meg, milyen az, amikor nagyon sok védőszellemet kötnek egy helyhez.

Persze másféle hagyományokat is sokan követnek mifelénk – és most nem a papokra gondolok. Hanem vésetekre, villámokra, vérre no meg bűvös tárgyakra.

...Te is erre gondolsz, ugye? Hiszen ezért jöttél épp hozzám.

Rambragul Tródi
boszorkánymester

Bár az ország nem rendelkezik a Szindvilszigetekhez fogható vulkáni kürtőkkel, gejzírekkel és iszaptavakkal, a barlangjáratok mélyére tévedő tűzmágusok mégis könnyen kapcsolatot találhatnak választott elemük létsíkjával. Ám aki kihasználja a hirtelen jött lehetőséget, gyakran csak késve döbben rá, mekkorát hibázott. Már nemigen van menekvés, ha Tyrrano megneszeli tettét, és a síkok közti résen át a halandók világába okádja különféle rendű és rangú szolgáit, a tűz és a sötétség démonait, porördögöket, lávaóriásokat és a többi izzó haragú rettenetet. A rémek a vakmerő vajákos halála után szétszélednek a sziklába vájt járatokban, hogy újabb, lehetőleg törpe áldozatot találjanak maguknak.

Ennek fényében talán nem meglepő, hogy Tarin lakói igencsak tartózkodók a külhoni mágiatudókkal szemben. Mi több, igyekeznek meggátolni, hogy a tárnavárosokba lépjenek – e tényt az embernépek tévesen úgy értelmezik, hogy a törpék idegenkednek a mágiától, holott ez a legkevésbé sem igaz. Példa erre a közülük kikerülő számos bűvölő, akiknek hatalma leginkább a boszorkánymesterekéhez mérhető; és ha ide soroljuk a varázskovácsokat, és a többi, saját iparában tapasztalati mágiát űző mestert, talán arra jutunk, hogy errefelé a misztikus tudományokkal arányaiban jóval többen foglalkoznak, mint bárhol az embernépek között.

Kultúra

Kadún'gha karr sóinn, dag urdaz kha'gróinn. – „A hegyek mélye örökkévaló, de nézd a felszínre került sziklát, mily hamar elkoptatja az idő."

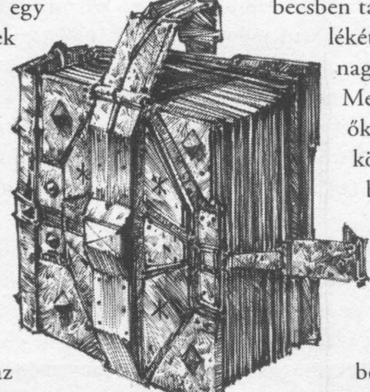
Ez a törpe közmondás jól jellemzi azt a közkeletű elképzelést, mely szerint Tarin minden baja a felszínlakókkal fenntartott kapcsolatokban gyökeredzik: a tiszteletre méltó régi szokások kihalnak és emberi szeszélyek veszik át a helyüket; a gyermekek elsatnyulnak a napon termett tápláléktól, a törpe harcosok pedig idegen népek ügyeiért véreznek a csatamezőkön. Gyakorta el-

hangzik, hogy a kőfiak aranykora az első csapás utánra esett, amikor a hegyek mélyén éltek, és nem közösködtek senkivel. A népüket érő újabb és újabb tragédiákat külső erők ármánykodásának tudják be, és az ősi szokásokhoz való visszatérés eszméjét hangoztatják.

A vanír nyelven *ublam unirrig* („ősidők dicsősége") névre hallgató eszme hívei, ezek a végletekig hagyománytisztelő törpék meglepően nagy számban fordulnak elő Bul Ruurig papjainak környezetében és a régimódi klánok soraiban. A „mély gyermekei", ahogyan nevezik őket, összességükben nincsenek sokan: a tárnák lakóit ritkán vonzzák a szélsőségek. Legmaradibb képviselőik ennek ellenére jelentős politikai tényezőnek számítanak, akiknek egymást segítő hálózata át- és átszövi a törpebirodalom életét, ilyenformán a királyi udvarban születő döntéseket is befolyásolva. A *karr'gha raugrím*, azaz a gyermekek óvakodnak a napfény minden formájától, és nem hajlandóak emberekkel egy levegőt szívni. Már azt is bűnnek tartják, ha valaki a felszínre lép, mivel egy törpének szerintük semmi keresnivalója a felvilágban.

A mély gyermekeinek erejét ékesen példázza, hogy a jelenlegi trónörökös, Daggar herceg nyíltan a pártjukat fogja és azonosul elveikkel.

Műveltség terén a törpék különben alighanem felülmúlják az Északi Szövetség többi lakóját. Meglepő tájékozottságuk nem csupán a földmélyi világban való eligazodásban segíti őket: ha csak hallomásból is, de nagy vonalakban ismerik az embernépek történetét és szokásait. Különösen a kézműves- és kereskedővárosok lakói közül beszélik sokan az erv vagy a közös nyelvet. A számolás vagy a betűvetés elsajátítása általában a nagycsaládon belül történik, az ennél többre hivatott ifjak az oktató klánok bölcseihez fordulhatnak. A magasabb stúdiumok elsősorban nem szervezett iskolákhoz, hanem mesterekhez köthetők, akik tanítványi láncolatát legalább olyan nagy becsben tartják, mint a vérrokonság kötelékét. Az oktató klánok tagjai a legnagyobb törpe bölcsek, a *káor*ok. Megkülönböztetett tisztelet övezi őket, mert ők döntenek a klánok között fölmerülő vitás kérdésekben, emellett ők jegyzik le a törpék népének cselekedeteit is. Rajtuk kívül egyedül a papok és varázstudók ismerik a *hilt*, a törpe nyelv ősi változatát.

Írásuk vastag, szögletes jelekből áll, és átmenetet képez a betű-, illetve képírás között. Vékony

Egy Ziad városában szájról szájra adott régi legenda szerint a Tengeri-Traidlan keleti karéjában él a hegyek ura; egy hatalmas varázsló, aki Hútharad mágikus védelmét erősítette meg kyr eredetű praktikáival, és cserébe egy teljes hegyet kapott birtokául. A mese szerint a törpék még boldogak is voltak, hogy ilyen csekélységet kért cserébe, hiszen a hóval borított sziklákon nemhogy fák, de még egy szál fű se élt meg, és a hegy gyökerébe vájt bányák is kimerültek évszázadokkal azelőtt.

A vén mágus azonban előre tudta mindezt, és amint tehette, munkához látott: ősi rúnákkal rótta tele a néma folyosók falát. Egészen addig, míg a hegy meg nem rázta magát, és életre nem ébredt; rögtön utána feltámadt benne az éhség, mert meddő fájdalomként élte meg a belsejéből kivájt és elhurcolt arany és ezüst hiányát. Így lett hát a varázslóból a Hegy Ura, aki máig igyekszik jóllakatni különös lakhelyét és egyben legsikerültebb teremtményét.

A kincsekkel töltött tárnák számos szerencsevadász fantáziáját megragadták már az idők során, de még egy sem tért vissza sikerrel a hóval lepett ormok közül; többségükkel az éhség és a fagy, a maradékkal a vadállatok és az orkok végeztek. Ziad városa erre hivatkozva be is tiltott minden hegyekbe vezető expedíciót; bár egyesek azt suttogják, hogy valójában attól félnek, hogy a Hegy Urának otthona, ha kifosztják, képes megmozdulni és a tolvajok nyomába szegődni...

acélpálcával róják jeleiket a puha felületű, ónozott fémlapokra, amelyeket azután két sarkuknál fogva láncra fűznek. Egy ilyen könyv tekintélyes súlya miatt nehezen szállítható, viszont a bemélyített jelek akár teljes sötétségben is kiolvashatók. A bölcsek tartózkodnak a nehéz testi munkától, hiszen attól érzékeny ujjbegyeik elveszítenék tapintókészségüket. Sajátos közlési forma a kőbe vésett jelekből álló *brahúd-dib*, a „faragott beszéd", melynek óvó, tiltó vagy eligazító rajzolatai a legtöbb alagút falán megtalálhatók.

A törpék öltözködésének legfőbb vonásai a célszerűség és a tartósság. Hétköznapi teendőikhez durva, két- vagy háromrét hajtott vászonnadrágokat, vastag ingeket, mellényeket és bőrsapkákat viselnek. A kézművesek gyakorta bőrkötényt használnak, széles övükön legfontosabb szerszámaikat hordják. A bányászok a racklák lapockájából készített ellenzővel óvják szemük világát a felpattanó szilánkoktól. Tarin mélye felé egyre könnyebb ruhát hordanak, hogy kibírják a fokozódó forróságot; a legmélyebb tárnákban, ahol a félsötétben élénken fénylő testfestékek védik bőrüket a kiszáradástól, már nem is viselnek egyebet egy ágyékkötőn és egy pár bőrszandálon kívül.

Ünnepi alkalmakkor díszes és könnyű ruhákat öltenek a kőfiak: ilyenkor előkerülnek az ezüstfonallal hímzett ujjasok, az egyszerűségükben is pompázatos családi ékszerek. Orrukban és fülükben előszeretettel viselnek drágaköveket, izmos karjukon vastag fémpántokat, s mulatságaikon családi és klántetoválásaik is teljes szépségükben mutatkoznak meg.

A törpéknek természetes tehetségük van a kőben és fémben húzódó erővonalak értelmezéséhez, ám ezt ki kell művelniük ahhoz, hogy valóban eredményesen használhassák – éppúgy, ahogy az ember is hiába látja az írásjeleket, ha nem tud olvasni. Hosszú évek alatt gyűjtött tudásuknak a kőfiak leginkább akkor látják hasznát, amikor valamilyen sziklával kell elbánniuk. Ekkor tévedhetetlenül megtalálják azt a gyenge pontot vagy hajszálvékony repedést, melyet megütve a lehető legjobb eredményt érhetik el. Ezért sokkal hatékonyabbak a törpe vájárok emberi társaiknál; bár a barlangvárosok építéséhez ez is kevés lenne, ha nem játszana a kezükre a természet és a tudók mágiája. Sőt, egyes fegyvertörésben jeleskedő harcosklánok a fában rejlő erővonalak jelentését is megtanítják ifjú tagjaiknak.

Városok és utak

Annak, aki először jár Tarinban, nehéz eligazodnia ebben a különös világban. A törpe város nem épületekből és utcákból áll, hanem vaskos támpillérekkel megtámasztott sziklacsarnokok, folyosók és kisebb, fürtszerűen terjeszkedő üregek alkotják. Nagyobb településeket kizárólag olyan helyeken hoztak létre, ahol ki tudták használni a már meglévő természetes adottságokat: itt a termek statikai egyensúlyát óvó oszlopsorokat építenek, amelyekhez fecskefészek módjára tapadnak az épületek. A lakószinteket egy-egy központi légkürtő köré szervezik, vízellátásukról ciszternák és fedett csatornákban áramló barlangi patakok gondoskodnak. A levegő hőkülönbségén alapuló fortélyos szellőzőrendszernek köszönhetően folyamatos, gyenge huzat érezhető, ez azonban képtelen teljesen kiűzni a mindent belengő doh- és füstszagot.

Bár a települések jó része nincsen mélyen a felszín alatt, fény alig szüremlik a járatokba: a függőleges kürtők, a rafináltan elhelyezett fémtükrök csupán arra elegendőek, hogy félhomályos derengésbe vonják a nagy csarnokokat. Ahová természetes fény már nem jut le, ott barlangi növények bizarr, kékeszöld izzása ad gyenge világosságot. A törpék inkább tisztelik, semmint szeretik a fényt, és kitűnően eligazodnak a sötétben. A falakat a *brahúd-dib* faragványai borítják – ezeket megtapintva a helyiek pontosan tudják, hol tartózkodnak; a veszélyes kanyarokat, kapukat és benyílókat pedig rendszeresen mázolják

mésszel, hogy a sugárzó hő alapján tájékozódhassanak. A fontosabb helyeken azért fáklyák is égnek, hiszen a messzi tárgyakat még az ő különösen érzékeny szemük sem láthatja tisztán.

A barlangjáratok mélye olykor különös dolgokat művel a hangokkal: néhol percekig visszhangoznak a kiejtett szavak, máshol meszszire terjed a suttogás, vagy éppen ellenkezőleg: még a kiáltást is elnyelik a sziklák hajlatai. A törpe építőmesterek már régen kitapasztalták és szolgálatukba állították a földmélyi világ e különös csodáit: az ő tudásuknak köszönhető, hogy a Tarint óvó erődrendszer aknái egészen az őrposztokig vezetik a behatolók hangját anélkül, hogy azok meghallanák a védők közeledését. Mindez természetesen hétpecsétes titok a külvilágiak számára, de arról még maguk a törpék közt is kevesen tudnak, hogy melyek azok az oszlopok, melyek tövébe állva kihallgathatatlan beszélgetéseket folytathatnak a kőfiak nagyjai.

A törpék honfoglalásuk után azonnal megkezdték a hegység természetes barlangjainak bővítését, melyeket azóta szellőzőaknák és tárnák sokaságával láttak el. Mivel a kiterjedt barlanghálózatok egyáltalán nem gyakoriak a Traidlanhegységben, a városok és más települések valójában igen messze esnek egymástól. Ma Tarin – azaz a „Jó Menedék", ahogy közös nyelvre fordíthatjuk nevét – természetes és mesterséges csarnokok, víztározók, folyosók, elhagyott vagy művelés alatt álló bányavágatok, légaknák és fényvezető kürtők áttekinthetetlen szövevénye, ahol menthetetlenül odavész, aki megfelelő gyakorlat és helyismeret nélkül merészkedik a sötétségbe. A különböző föld alatti hasadékokon, mesterséges és természetes járatokon felkészült vezető nélkül vétkes ostobaság elindulni. A legrövidebb utakat csak a tapasztalt mélységjárók ismerik; az emberi elmére pedig őrjítően hatnak a sötétség neszei, a körös-körül emelkedő, kortalan sziklatömegek és az időérzék összezavarodása. A felvilági utazó számára talán még a legbiztonságosabb a kereskedelmi utakon maradni, melyek részben a felszínen, részben a föld alatt haladva valamennyi nagyobb települést összekötik az emberlakta országokkal.

A legnagyobb és legbonyolultabb csapdarendszereket Északföldén minden valószínűség szerint Tarinban találni; bár tény, hogy a shuluri nemesi házak védművei és a kahrei remekek sem sokkal maradnak el mögöttük. A törpe csapdamérnökök igencsak kitesznek magukért, ha otthonuk biztonsága a tét. A precíz súlycsapdák, sziklaomlások, olaj-, sav- és vízzuhatagok, átszakadó padlatok és válaszfalak mindennaposnak számítanak. Csakúgy a mérgek, amelyeket a felszíni népek tudomásával ellentétben nagy előszeretettel használnak otthonaik megvédésére: egyes járatokba például mérgező spórafelhőt ontó gombafajtákat telepítenek.

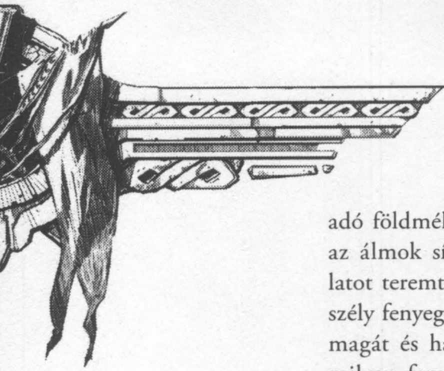
Tarin belső tárnáiban a különböző mechanikus csapdák mellett mind gyakoribbak a mechanomágikus, netán valamilyen földmélyi szörnyeteg felhasználásával vagy a törpék aktív közreműködésével működő csapdák és ezek különféle kombinációi.

A tarini törpék négy olyan települést hoztak létre, melyeket joggal nevezhetünk nagyvárosnak: ezek Gromthi Karr-Khazad (Mélységvár), Hútharad (Tócsarnok), Sagtakarr (Tárnamély) és Gebgór (Zúgóperem).[42]

Gromthi Karr-Khazad

Rangban az első a városok sorában, melynél nagyobbat építettek azóta, de pompásabbat aligha. A partraszálló törpék tudatosan választották ki a majdani főváros helyét a Traidlan két vonulata között futó völgy oldalában, ahol nemcsak dús óezüsttelérekre találtak, de – ha legendáiknak hinni lehet – egy ősárkányra is, akinek neve vanír nyelven Sóba Hegrobbún Khodoór, az Opálpikkelyekkel Tündökletes. Nyugalmáról Bul Ruurig papjai gondoskodnak, akik enyhet

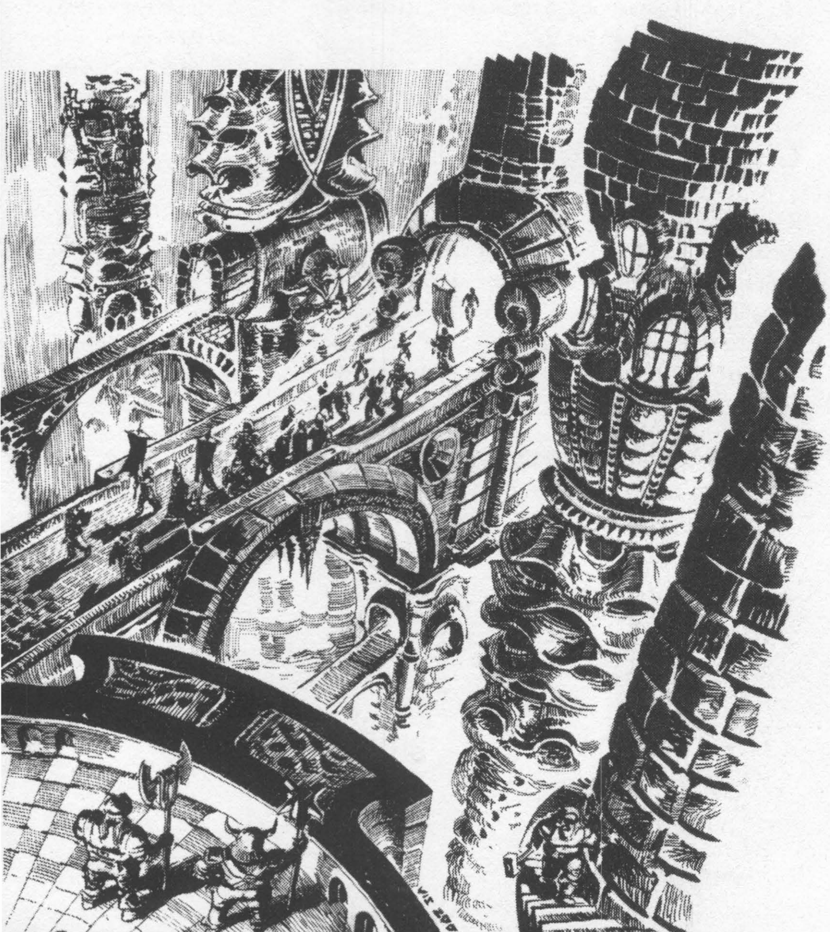
*[42] Gebgór városának névadó nevezetessége a Kazkhad, a százlábnyi magasról aláhulló föld alatti vízesés. Minden évtizedben akad néhány vakmerő törpe, aki megpróbál csónakjával leereszkedni rajta, de az éles sziklákon mind szilánkokra zúzódik **takka** nevű barlangi csónakjával együtt. A vízesés mögötti barlang az Örök csend hona; egy hely, ahova a legöregebb törpe **káorok** húzódnak vissza elmélkedni, hogy hátralévő éveiket az elemek pusztító erejétől alig karnyújtásnyira, a nyugalom e különös szigetén tölthessék. A barlang neve megtévesztő, mert nem a csendre, hanem a visszhangok által felerősített iszonyató robajra utal, amitől az ott tartózkodók hamar megsüketülnek.*

adó földmélyi manaáramokkal veszik körül, és az álmok síkján igyekeznek tudatával kapcsolatot teremteni. A kőfiak úgy hiszik, ha végveszély fenyegetné a fővárost, a sárkány megrázná magát és harcba szállna értük. Kérdés persze, milyen fenyegetés kell az ősi hatalmasság felébresztéséhez, ha ehhez a Tyrrano-fattyak hordáit Tarinra zúdító negyedik csapás sem volt elegendő.

Alapítása óta Gromthi Karr-Khazad bányavágatai, kazamatái és légaknái száz és száz mérföld hosszúságban hálózták be a mélységet. A felszíni utakon közelítve mindebből csupán a pipáló kémények, a kürtők és a városkapuk mellett őrködő negyven láb magas szobrok – a rendíthetetlenség, a hűség és a vitézség allegorikus kőalakjai – látszanak.

Amikor a pártütő bahúb törzs felkerekedett Tarinból, hátrahagyták otthonaikat, melyeket a tudók lezártak és tilalmassá nyilvánítottak. A következő évtizedekben először barlangi állatok vertek ott tanyát, később azonban Tyrrano démonai is megjelentek, kihasználva, hogy a kürtővadászok ritkán járőröztek arra. A földmély rontó leheletéből összeállt, gyilkos miazmalények támadtak a fővárosra: küszöbök alatt kúsztak be, hogy megfojtsák a kisdedeket, és nyálkás, mérgező lepelként borították az őrség kazamatáit. Csupán a Bul Ruurig-papok önfeláldozással határos kiállása mentette meg Gromthi Karr-Khazadot a pusztulástól.

A város érckapuin túl tágas folyosók futnak a hegy gyomrába. A kiáltásoktól, torokhangú beszédtől visszhangos derengésben törpék sietnek a dolguk után, a levegőben kőszén füstje és enyhe dohszag érződik. Tülekedésnek nyoma sincs, a járókelők a legkeskenyebb vágatokban is fegyelmezett sorokban haladnak.

A fővárost nagyjából egyenlő arányban lakja a három tarini törzs, és legnagyobb számban itt élnek az Ércállú Traain által befogadott bahúbok maradékai. Bármilyen nagyvonalúak voltak is a város hajdani tervezői, az eredetileg törzsek szerint tagolt, fürtökbe szervezett lakónegyedek mára összeolvadtak. A klánok otthonaihoz kényelmes közelségben helyezkednek el a műhelyek, mivel Gromthi Karr-Khazad a törpebirodalom egyik legfontosabb iparvárosa is egyben. A környező hegyhátakon átbukó szél malmok lapátjait forgatja, a városon keresztülfolyó erek és patakok vizét pedig a mélység forró katlanába vezették a mérnökök. A szabályos időközönként feltörő gőzoszlopok kőzetzúzó malmokat, felvonókat működtetnek, vagy éppen óriási pörölyöket hoznak mozgásba. Ez Tarin egyik legzajosabb városa; ami – figyelemmel a kiterjedt bányászatra – egyáltalán nem csekélység.

A zúgó-zakatoló városmagtól távol, a csöndes mélységben tevékenykednek a legnevesebb törpe bölcsek: itt, a fémlapokra írott könyvek sorai közt hipnotikus lassúsággal mozgó papok között érezni Tarin szívének lassú lüktetését. Ezekből az óarany lemezek szelíd fényével bevilágított termekből irányítják a földmélyi birodalmat, és ide hívják tanácskozni a törzsek és klánok küldötteit is.

Gyűlésüket a Daloló Ékkövek Csarnokában tartják, melynek pillérei alatt bármelyik felvilági katedrális elférne. E tökéletes akusztikájú terem

falain sziporkázó drágakövek garmadája alkot egybefüggő mozaikot. Kadal papjai évszázados munkával alkották meg a rajzolatot, mely – ha megfelelő lámpások fénye éri – mennyei hangon zeng és csilingel. A nagyobb ünnepeken színes kőmécseseket hordozó törpék töltik meg a csarnokot, hogy méltóságteljes szertartási táncukkal szólaltassák meg isteneik hangját, a földmély összhangzatát.

Húthárad

A legnagyobb törpe város nemcsak lélekszámában, de kiterjedésében is felülmúlja a többit: felszíni szemmel nézve nem is egyetlen településnek, hanem kisebb föld alatti falvak, bányák és műhelyek összességének tetszik. Neve szó szerint Tócsarnokot jelent, mivel legmélyebben fekvő részei egy hatalmas tó, a Bór Kormandúl körül terülnek el.[43]

Az északkelet-délnyugati irányban húzódó település a tó felől mindkét irányban felfelé terjeszkedik – ennél pontosabb leírásra azonban csak a törpék nyelve képes, amely nem négy, hanem hat égtájjal jelöli a földrajzi helyzetet, figyelembe véve a magasságot és a mélységet is.

A tó körül a kereskedőklánok vájtak maguknak tárnákat, melyeket különös szekérutak kötnek össze a távoli bányajáratokkal. Az utakra párhuzamos vaslemezeket erősítettek, melyek adott nyomvonalon tartják az apró, póni vonta szekereket. A fuvarosok ezeken szállítják a nyersanyagokat a tóparti kikötőbe. Munkájuk némileg kibővült, mióta Tócsarnokot érinti a Ziad és Haonwell közt vezető kereskedelmi út – ha kellő számú törpe vagy ember gyűlik össze, őket is szívesen elviszik úti céljukhoz. A hosszú alagutakon átvonuló kereskedőkaravánok már régóta élnek szolgálataikkal.

A föld alatti tóba benyúló kis félszigeten furcsa kolónia vert tanyát. A Gyertyatelep, ahogy napfényt nélkülöző lakói elnevezték, az egyetlen emberlakta mélységi település egész Tarinban. Népe jobbára a kereskedelemből él: talán egész Észak legmerészebb fuvarosai, karavánkísérői, számvevői, kocsmárosai és szajhái telepedtek meg az olcsón bérelhető barlangodúkban. Többségük csak rövid ideig bírja a föld alatt, és amint teheti, továbbáll; ám egy-két különös alak úgy tűnik, végleg itt ragadt. A törpék gondosan szemmel tartják mindannyiukat, hiszen néhányukon már most kiütköztek a kezdődő elmebaj jelei; ám egyesek – mint például némely különös kísérleteket folytató gianagi vízmágus – láthatóan nem zavartatják magukat az örökös éjszakától.

Konkh

Tarin felszíni települései közül messze a legnagyobb a Vaarig völgyében épült Konkh, a Mithrill út kiindulópontja. Jellegtelen, tömbszerű raktárházai és a környező dombokon épült szélmalmok nem nyújtanak különösebben festői látványt, pedig a fród törzs városa a törpebirodalom gazdaságának egyik legfontosabb gócpontja, a gianagi marhakereskedők éves nagyvásárának színhelye.

Gazdaság

A Traidlan-hegység bőséges ércvagyonának kiaknázását már a kyrek megkezdték, de ők csak a felszín közelében futó teléreket bolygatták meg. Miután az óezüst- és aranybányákat kimerültnek hitték, lassan a mithrill léte is a legendák ködébe veszett. Az erv hercegek nem sejtették, milyen kincsek rejlenek meddőnek és haszontalannak tartott hegyeik mélyén, így eshetett, hogy ezt az adományt holmi állandó összegű adók fejében átengedték a törpéknek.

Ők hamarosan megnyitották első bányáikat, amelyek léte aztán alapjában rajzolta át Észak-

[43] A Bór Kormandúl csarnokát több száz természetes oszlop tartja, melyek oldalához fecskefészkek módjára tapadnak a halásztanyák. A tavon kóborló halászok különös, torokhangú énekéről úgy tartják, hogy mágikus erővel bír, és képes megnyugtatni az éjfekete vizek rettenő szörnyeit – és hogy vége lenne Húthárad városának, ha akár csak egy percre is abbamaradna.

Ynev gazdasági térképét: Tarin telepesei szegény menekültekből a Szövetség első számú nemesfémbányászaivá lettek. Noha a hajdan megnyitott fejtések már régen kimerültek, mindig újabb és újabb helyeken kezdik meg a kitermelést. Tarin arany-, réz-, ólom- és vasbányái érccel látják el az ipart és a szomszédos országokat; a törpék kohóikban a legkiválóbb minőségű sárkánykővel tüzelnek, és a legkeményebb gránitból faragják ki a csarnokok oszlopait. Építőkő amúgy nagy változatosságban található a Traidlan-hegységben, ám a kőfaragók legnagyobb bánatára az óidőkből való kőzetek közös jellemzője, hogy a kalapácsnak és vésőnek mindegyik szívósan ellenáll.

A kőfiaknakköztudottan nagy tehetségük van a kézművességhez. A természeti adottságoknál fogva a kohászat, a kovácsmesterség és fémművesség más ágaiban, no meg a kőfaragásban szerezték a legnagyobb hírnevet. Mesterségük fogásait és köznapi varázslataikat még az óhazában fejlesztették tökélyre, Ynevre érkezésük után már keveset változtattak rajtuk. A törpék az állandóság és megbízhatóság megszállottjai; hosszú-hosszú időnek kell eltelnie addig, míg egy új eljárásról belátják, hogy több előnnyel jár, mint a régi. Így aztán őket, Észak kézműveseinek hajdani tanítómestereit az embernépek lassanként kiszorították a külhoni piacokról gyengébb, ám divatosabb portékáikkal. Azt azonban manapság sem vitatja senki, hogy a törpemesterek keze alól kikerülő munkáknak nincsen párjuk, legyen szó pókhálófinomságú holdezüstszálakkal ékített ivókupákról vagy a pásztorklánok által készített subákról. Az élelmiszerekért cserébe adott fegyveracél bugák, nemesfém tömbök, remekmívű fegyverek, fémtükrök, ékszerek és kőedények főleg az erv hercegségekben találnak gazdára, Toronig vagy a Riegoy-öbölig már ritkán jutnak el.[44]

[44] A törpék mesterei képesek a mágikus fémek megfelelő alakításával és elhelyezésével olyan területeket létrehozni, ahol a mágia erősebben vagy gyengébben, netán egyáltalán nem érvényesül – s ez bizony olykor csúf meglepetést okozhat az ifjabb fajok mágiatudóinak. Sajnos azonban csak nekik, mert az ómágiára mindez nemigen van hatással; bár a teljes egészében óezüst lapokkal borított falú hegymélyi termeket állítólag még az ősi fajzatok is elkerülik.

Tarin napfényt sosem látott csarnokaiban hatalmas gombatelepek találhatók, továbbá számos barlangi növényt és állatot hasznosítanak étkezés és nyersanyag céljára egyaránt – ilyen például a sziklamállasztó iszalag, amelyből a létező legjobb minőségű kötelet verik. Nagy kelete van a felszínről származó élelemnek is. A birodalom e tekintetben szomszédaira és a hegyek sovány parcelláira van utalva, de hogy e vészes függőséget minél inkább csökkentsék, nagy készleteket halmoznak föl mindenből, ami legalább három hónapig eltartható.

A Traidlan-hegység felszíne fenyőfáival és a havasi legelőkön tartott juhok gyapjával járul hozzá a törpe királyság jólétéhez, míg a hegység lábainál rozsföldek és lenültetvények húzódnak.

Tarin gazdasági életében meglepően kis szerepet játszik a pénz. Bár éppúgy vernek réz-, ezüst- és aranyérméket, mint az erv államok, országon belüli kereskedelmük ma is leginkább cserére, pontosabban a *hrógsdir*re, azaz a szívességek és viszontszívességek bonyolult rendszerére épül. A törpék pénzérméit nagy becsben tartják mindenhol, mert mindegyik valóságos műalkotás. Aprólékosan kidolgozott vereteik többnyire a törpe pantheon tagjait ábrázolják, emberi szemnek gyakran kevéssé fennkölt tevékenységek közben. Öt–tíz évente mithrillből is vernek érméket valamilyen jeles ünnep vagy évforduló alkalmából; ezeket a király kitüntetésképpen adományozza az arra érdemeseknek, ezért értékük messze meghaladja a bennük található fém árát.

Különleges fémek

A főként ősi ékszerek anyagaként felbukkanó óezüst, melyet olykor holdezüstnek is neveznek, az óarannyal rokon mágikus fém. Sötétben is derengő ezüstös csillogását nem homályosíthatja el sem idő, sem a mágiák alantasabb formái. Csak a kovácsok legjobbjai képesek előállítani belőle a mithrillt; s a módszer, melynek során az acélt óezüsttel ötvözik, okkal nevezhető varázskovácsolásnak.

A mithrill főként vasból és óezüstből álló ötvözet, amelyet hidegen munkálnak meg, mert

a felizzítás és kovácsolás együttes alkalmazásával az óezüst kiválna, így az anyag megrepedne vagy eltörne. Izzítás nélkül a mithrill azonban – a többi kemény fémhez hasonlóan – nem alakítható, így a formálhatóságot ebben az esetben mágia kell, hogy biztosítsa. A törpe bűvkovácsok jégláng fölött kovácsolják mithrilltárgyaikat, amikor is tiszta jéghasábokba faragnak rúnákat, és azzal fűtik a kemencét. A tűz lényegének egyes részeit börtönzik a jégbe, így az meggyújtható, fényt ad, és megolvaszt más anyagokat anélkül, hogy hő keletkezne.

A tarini törpék nem adnak el megmunkálatlan mithrilltömböket, hiszen azokkal a felszínlakók úgysem tudnának mit kezdeni. Aki tehát kézre álló csatacsákányra vagy ráillő láncingre vágyik, igen körültekintően kell, hogy megfogalmazza a rendelését. Vértkészítésnél például a megrendelőről készült fabábut szokás elküldeni Tarinba mintának. Ez azonban mellékes apróságnak tekinthető a szükséges ajánlólevelek és a több ezer csengő aranypénz mellett; bizony, nem egy falut csaptak már zálogba azért, mert valamelyik zászlósúr legendás erejű, törhetetlen varázsfegyverre vágyott.

Az embernépeket persze igencsak csábítja a mithrill titka; de ez idáig csak a kahrei Gilronpapok tudtak eredményeket felmutatni.

A Kőatya ajándékát, az eleven fémet még Bórogról hozták magukkal Bul Ruurig papjai. Tartására külön barlangokat létesítettek, és gondoskodnak róla, hogy folytonosan gyarapodjék. Számos titkos hely van a szövetséges országokban, ahová juttattak belőle: ezek rendszerint olyan kimerült és elhagyatott bányák, ahol a fém lágyan lüktető, higanyszínű cseppjei háborítatlanul élhetnek, kitölthetik a sziklák repedéseit, és elheverhetnek a fénytelen tavak mélyén, míg a törpék észrevétlenül őrködnek a hozzájuk vezető utakon.

Az eleven fém különös élőlény, mely önálló személyiségét akkor is megtartja, amikor acéllal ötvözve fegyvert kovácsolnak belőle. Mivel azonban intelligenciája és tudása méretével arányos, az emberek kezébe kerülő élőfém tárgyak java része – szemben a barlangokban élő társaikkal – nem épp az eszéről híres. Gondolati úton közölt üzeneteik arra szorítkoznak, hogy szolgálataik ellenértékére figyelmeztessék birtokosukat. Tárgy formájában ugyanis már nem képesek a föld mágikus kisugárzásaival táplálkozni, így gazdájuk életerejét kell megcsapolniuk. Ha használóik ezt elutasítják, hajlamosak alattomos bosszút állni – ennek legenyhébb formája, amikor az élőfém kard egy rossz pillanatban megszorul a hüvelyében...

Egyes dorani bölcsek szerint az élőfém még abból az időből származik, amikor az istenek csupán egy-egy őselemből – jelen esetben az elemi földből – alkották meg teremtményeiket; néhány gondolkodó pedig óvatosan bár, de a kráni feketeacél és a tarini eleven fém különös hasonlóságaira hívja fel a figyelmet.

Törpe fegyverek és vértek

Rossz nyelvek szerint a törpék legszívesebben állandóan vértben és fegyverrel járnának, ha e tekintetben nem kötnék őket a szigorú hagyományok. Ezért alakult ki egyes felszíni népek körében az a képzet, hogy Tarinban mindmáig a sodrony- és láncingek a legnépszerűbbek, pedig csak a külhoni követek érkeztekor öltenek ilyen díszvérteket a kőfiak.

Aki azonban látta a vörös lobogók oldalán harcoló törpe ezredeket, tudja, hogy talán egész Északon náluk szolgálnak a legjobban páncélozott vértesek, akiknek mellvértjét gyakorta díszítik dicsőség- és méltóságjelvények. A „seregek hosszúszakállú atyjai" a legnagyobb csaták előtt mégis sodronyinget öltenek magukra; és ezeket az olykor Bórog idejéből származó ereklyéket éppolyan becsben tartják, mint a kyr csatapáncélokat a toroni generálisok.

Mágikus láncingek, pikkelyvértek a könnyű felszerelésű felderítők rangidőseinél is felbuk-

kannak. A felszínen ilyen egységek a racklalovasoké, míg a mélyben a feketevérteseké – többek közt e két alakulat harci felszerelését kovácsolják mithrillből, lunirból a törpe mesterek, akik igyekeznek a lehető legkönnyebb, legrugalmasabb vértet készíteni az arra érdemeseknek.

Tudnivalók

Tarin nem az az ország, ahol az idegeneket szabadon hagynák kószálni. A birodalomba csak a megfelelő útipasszussal rendelkező utazók, kalmárok és követek nyerhetnek bebocsátást: a törpék úgy tartják, egy dolog a barátság, és megint más az oktalan bizalmaskodás. Ha az utazók átlépnek a hegyek gyomrába vezető kapukon, egyébként is feltétel nélkül törpe kalauzukra kell hagyatkozniuk, mert céljukhoz csak így juthatnak el viszonylagos biztonságban.

Bármennyire törekedtek is megtisztítani a városok környékét a mélyben élő szörnyetegektől és a negyedik csapással felszínre tört Tyrranofattyaktól, az elhagyott bányákban és ritkábban járt útvonalakon mindennaposak az élet-halálra menő küzdelmek, melyek minden évben fegyverbíró törpék százainak életét követelik. Mire számíthat akkor az idegen, aki teljesen járatlan e világ törvényeiben? Ettől eltekintve a közbiztonság tökéletes: nincsen törpe, aki oktalanul kezet emelne egy tisztességgel közeledő idegenre.

Felvilági értelemben véve árakról itt nem lehet beszélni, mint ahogy piacokról vagy fogadókról sem. A vendéget legtöbbször annak a klánnak a gondjaira bízzák, akihez látogatóba érkezett, és ők igyekeznek minden igényét a lehető legtökéletesebben kielégíteni. A vendég egy életre megharagítaná őket, ha bármiért is pénzt ajánlana; a kisebb-nagyobb ajándéktárgyaknak, felszínről származó csemegéknek azonban nagy becsületük van a törpék között.

Tarin lakói jobbára vegyesen fogyasztanak növényi és állati eredetű étkeket, melyeknek jó része a mélyből származik. Konyhájuk nehéz, laktató húsételeivel és ellentétek párosítására építő ízeivel leginkább különösnek

A tarini törpék nem csupán Tyrrano szörnyeivel osztják meg földmélyi hazájukat. Az izzó vulkánkürtők mélyén élő *ilflind*eket vagy a kristálytestű *kuvarc*okat egyenesen barátsággal kezelik; isteneik kedves teremtményeinek tartják, és illő tiszteletben részesítik őket.

Kadal papjai ónlapú könyvek százait írták már tele a *kuvarc*ok különös szokásaival. Tudják, milyen telérekkel csillapítják az éhségüket, milyen ellenfeleik élnek a mélyben, és hogyan szaporodnak. Tudják azt is, hogy rejtett barlangokba vonulnak vissza meghalni, ahol csiszolt kvarctestük százezer évek alatt újra a hegy részévé válik.

Ám ilyen temetőt sem törpe, sem emberi szem nem látott, míg gianagi bányászok egy tárna mélyítése során kőtömbökkel borított üregre nem leltek Harting közelében. Fejtés közben egyre erősödő zengő-sípoló hangra lettek figyelmesek, majd a falat áttörve mécseseik fénye szikrázó, színes drágakőtömbökre és egy magányos *kuvarc*ra esett. Ő énekelte a holtak lelkét elcsitító siratódalát; ezt sokszorozták meg és torzították el az egykori társaiból lett kristályok.

A bányászok mohóságukban összecsaptak a *kuvarc*cal, aki egy híján végzett velük, majd – nem tudni, miért – elhagyta a sírboltot. A túlélő beszámolója lángra gyújtotta a bányatulajdonos, Joram Cleggan képzeletét, aki alighanem elhordatja a királyi kincstár értékével vetekedő kőtömböket, ha Kadal tarini egyháza közbe nem lép.

A Tárnákat Zengető papjai királyi meghatalmazottat küldtek Hartingba, követelve, hogy Tomard se Zenandal gróf *azonnal* állítsa meg a rombolást, és adja át a megszentségtelenített üreget a papoknak, akik a szükséges engesztelő áldozatok után visszaengedik szent helyükre a *kuvarc*okat. Dühödten citálják több száz éves jogaikat, melyek szerint *„Gianag Herczegség területén a törpenép a földnek felszínétől számított ötven lábnál mélyebben szabadon létesithet hite szerinti kegyhelyeket, s ehhez a föld birtokosának engedélye sem szükségeltetik”.*

Mint látható, a követ érvelésén lehetséges fogódzót találni, és se Zenendal gróf sem bánná, ha a váratlan bevétel egy része az ő kincsesládáiba vándorolna, ám a botrány hullámai lassan a Sinog Kul-i udvarig érnek. Az idő közben telik, a törpék egyre türelmetlenebbek, és a helyszínen egy úgymond átutazóban lévő tiadlani drágakőmágus is megjelenik...

mondható, de kifinomultnak semmiképp. Az asztalra kerülő ételek eredetét nem tanácsos firtatni – könnyen lehet, hogy az egyetlen jóízűnek bizonyult fogás éppen valamilyen sápatag barlangi lény belsőségeiből készült...

Tiadlan

Negyven esztendeje szolgáltam Jure mestert, amióta csak ifjúként átvette nagyapja műhelyét. Viszonyunk mégsem úré és szolgáé volt, sokkal inkább két mesteremberé, akiket összeköt a munkájuk iránti tisztelet. Én szelencéket készítettem a földszinti helyiségben, csont- és gyöngyházberakással, s kivált keresettek voltak négy évszakot ábrázoló falitábláim. Ő drágakövekkel bíbelődött a ház mélyében, titokban űzve mesterségét, mégsem fogyott ki soha a megrendelésekből.

Megegyezésünk ez volt: használhatom a műhelyét, és én készíthetem el a hercegeknek, varázslóknak, bűvös holmira vágyó gazdag asszonyoknak a ládikákat, melyekbe Jure varázslatos köveit rejti. Busás hasznom volt rajta, mindkét lányomat úgy adtam férjhez, akár a grófkisasszonyokat. Cserében nem árulom el senkinek, hogy ki ő: az utca népe szemében Jure nem más, mint a könyvelőm és segédem, aki hall helyettem is.

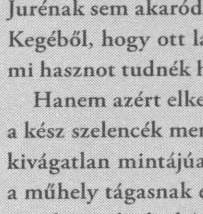
Negyven éve dolgoztunk együtt, ki-ki a saját műhelyében, és most nehezemre esett hozzászoknom a gondolathoz, hogy abba kell hagynunk. A szemünk sem olyan már, mint a régi, és Jure mester unokaöccse már két éve bejárt tanulni hozzá – éreztem, hamar, nagyon hamar eljön az idő, mikor átveszi a műhelyt, s akkor a földszintre is új asztalos kerül. Minden el volt már rendezve, épp csak az időt húztuk egyre – Jurénak sem akaródzott átengednie a gyeplőt, és én sem szívesen költöztem Tuilba, a lányomékhoz innen, Kegéből, hogy ott láb alatt legyek, és az unokák nevelése örvén unjam magam naphosszat. Különben is, mi hasznot tudnék hajtani hatvanöt esztendősen, süketen?

Hanem azért elkezdtem a csomagolást, mert Jure megkért rá, és neki nem lehet ellentmondani. Először a kész szelencék mentek el, majd, ahogy fölhasználtam a polcokon heverő fát és kagylókat, a lakkozatlan, kivágatlan mintájúak is, a szerszámok nagyjával. A deszkák és fehér bálnacsontokkal teli kosarak nélkül a műhely tágasnak és sivárnak tűnt. Gyakran kiálltam most már az ajtóba, mert odabent egyre kevesebb munkám akadt, hátha jön valaki és tíz, húsz szelencét rendel tőlem, de az ügyfelek sorra vettek búcsút tőlem, és nem volt mivel elodázni az időt.

– Mikor? – kérdeztem Jurét, aki minden reggel pontban akkor, amikor a téren a szökőkút árnyéka az ajtóra vetült, megérkezett, és a műhely hátsó falába vágott lépcsőn felhágott az emeletre. Ő pedig minden reggel annyit mondott, gondosan arcomba nézve és tagolva a szót, hogy ha nem is hallom, leolvashassam:

– Hamarosan, Komari.

Dél körül megérkezett az unokaöccse is, hanyagul köszönve – már ha észrevettem, hogy szólt, mert ő sosem fordított rá gondot, hogy hozzám lépjen –, néhány zsákkal vagy egy ládával és fölment ő is. Este Juréval együtt jött le, akinél mindig volt valami holmi – a régi mester a szerszámaitól nem válik meg soha, viszi inkább magával, még ha soha hozzá sem nyúl többet. Aztán vacsorálni mentünk a szomszéd Vidrába, megittunk egy icce bort, majd elbúcsúztunk és hazaindultunk – mint minden este negyven esztendőn át.

Megéreztem, melyik az utolsó nap: úgy ébredtem, hogy tudtam: aznap el kell búcsúznunk, másnap pedig utazom Tuilba. Szomorúsággal töltött el a gondolat, de azért felkeltem, megmosdottam, felöltöztem, mint máskor, s lementem a konyhába.

Mutattam a házvezetőnőmnek, aki a reggeli kását kevergette, hogy készítse össze a ruháimat, s erőlködve, bosszúsan, mert tudtam, hogy idegenül csengenek mások

számára szavaim, melyeket én magam sem hallok meg, csak rezgésként érzek torkomban, azt mondtam: – Mosni már nem kell.

– No, csak rászánod magad? – kérdezte lassan, eltúlozva mozgatva száját, de ahogy göcsörtös kezében odahozta nekem a tálat és letette elém, gyöngéden és megértőn mosolygott, s aznap felbontott egy csupor lekvárt. – Minek őrizgessük? Elvinni csak nem fogod – mondta.

– De, de – bizonygattam, és lassan ettem a kását, hogy minél tovább érezzem az ízét.

Szinte vánszorogtam a műhely felé a várakozó csendben, mely mintha lélegzetét is visszafojtotta volna. Már csak az utolsó vésők és egyetlen félkész szelence maradt, amit el kellett vinnem.

Az utcák is mások voltak: a szerencsehozó szalagok kókadtan lifegtek a kunkori ereszek alatt, a mozdulatok, ahogy a gombócárus kínálta portékáját, ahogy a háziasszonyok siettek a piac felé, tompák, fáradtak voltak. Lassan mentem én is, és a szokottnál ritkábban tekintettem föl a gondosan illesztett macskakövekről. A házfalakhoz söpörve néhol még ott maradt az előző napi szemét, az utcaseprők még nem jártak erre taligájukkal, és haragudtam a mocsokra, az emberek hanyagságára, aztán, amikor egy előttem átfutó gyerekben majdnem megbotlottam – én nem hallottam, ahogy kiabál –, belém nyilallt, hogy mindenre haragszom, és nincs ez így jól. Árral szemben gondolkodom, miközben a vízzel haladok.

Jure már várt a házban, egy rizses tojáslepényt evett levélből. Mikor meglátott, mosolyogva intett, és mutatta, hogy üljek le a padra mellé. Mikor befejezte reggelijét, lesöpörte térdéről a rizsszemeket, és elkérte a palatáblám.

Nem mondom el, mit írt, sem azt, mit feleltem. Vannak szavak, amiket csak a búcsú kényszerít ki az emberből, míg máskor inkább hallgat róluk – hisz ha leírná, azzal értéküket csökkentené valamiképp.

Elfogyott a kréta, eltűnt az árnyék a küszöbről, és a műhely simára taposott fapadlójára fényt terített a délelőtt. Jure nehézkesen fölállt, letettem a palatáblát, majd intett, hogy kövessem.

Ritkán jártam fönt a műhelyében, akkor is csak futólag; nem tartottam volna udvariasnak túl sokat időzni a titkos művészet lakhelyén. A drágakőbűvöléssel valahogy úgy voltam, mint a kisgyerek, aki agyaggyúrogatás közben lopva összeméri sárkrumpliját a szomszédban véső szobrász munkájával.

Tiszta szobákba mentünk fel, ahol a padlót tükörfényes parketta borította – azon a legkisebb elgurult kövecskét is meg lehetett volna látni. A falak mentén sorakozó polcokon újonnan csillogó szerszámokkal teli dobozok álltak, friss festéktől volt csípős a levegő. Köveket nem láttam sehol; Jure nem vette elő őket a rejtett páncélszekrényből, aznap már nem tervezett munkát. Ő már átadta a csiszolót és a vésőket az unokaöccsének.

Asztala a sarokban áll, fája a régi, de a naplámpa fölötte már új. Talán a mestermunkája lehetett a fiatal Ledanunak: leveles, dombormintás ellenzője mögött varázslatos napkő ragyogott fehér, kitartó fénnyel.

Jure az asztalhoz ment, kihúzta fiókját, majd elővett egy szelencét. Ügyes, egyszerű munka volt, és amikor kérdőn felpillantottam, a mester büszkén magára mutatott, majd rám. Elmosolyodtam: idegen munkájával nem akart megsérteni, de nem is akart a saját dobozaim közül egyet visszaajándékozni nekem – így hát maga készítette el.

Átvettem a szelencét, és Jure biztató gesztusait látva, kinyitottam. A kék bársonypárnán rubin fülbevaló feküdt, parányi sólymot és fészkét ábrázoló aranykeret fogta közre a vérvörös tojást. Nem kellett kérdenem, hogy tudjam, mekkora értéket képvisel és hogy mágikus-e.

Égő nyakkal álltam a szelencével kezemben és nagyokat lélegeztem. Jure tapintatosan félrenézett. Mikor úrrá lettem ujjaim remegésén, kiemeltem a fülönfüggőt, majd mutattam, hogy egy árra lenne szükségem. Nem tudtam, Jure zokon veszi-e mohóságomat, sem azt, nem neheztel-e, amiért nekem eszembe sem jutott búcsúajándékot készíteni, így aztán nem nézem föl a szemébe.

Az egyik dobozból vékony, szinte tűszerű árt kerített, és meleg, kérges ujjai közé csippentette fülcimpámat. Éles fájdalmat éreztem, és legszívesebben odakaptam volna, de megálltam. Az ár az asztalra került, és Jure megtörölte fülemet egy ronggyal, majd átvette a fülbevalót, és beleszúrta a friss lyukba.

Ez a fájdalom hamar elmúlt, mert meghallottam valamit. Megdermedtem. Surrogás, moraj a fülemben, a szívemben, a csontjaimban, kerékcsikorgásba vegyülő szavak, amint ugatásba folynak, az pedig gyereknevetéssé szelídül. Szél, kalapálás, galambburukkolás és mindezek alatt nehéz, kapkodó szuszogás: tulajdon zihálásom, ahogy a rám zúduló hangokba beleállok.

Negyvenöt éve is van már annak, hogy utoljára hallottam, mielőtt még vattapuhaságba fúlt volna a világ, sorra veszítve el a zajokat. Most egyszerre visszakaptam mindet, és szívem hevesen dörömbölt mellkasomban, mert sok volt a hangokból, és a világ élesebb, súlyosabb, teltebb lett, mint korábban volt, s ahogy az elmúlt évtizedek alatt megszoktam.

– Komari? – hallottam egy reszelős, mély hangot, és ámulva néztem föl Jure arcába.

– Igen – mondtam nehezen forgó nyelvvel, bőgve nyújtva el a szavakat. Tulajdon hangom, akár egy idegené, nem engedelmeskedett még nekem. – Hallak.

A nap nagyobbik felét a kocsmában töltöttük, mert nem volt mit tenni mást, és egyikünknek sem akaródzott hazaindulnia, míg fent járt a nap. Én közben is a hangokra figyeltem, próbáltam szétválogatni őket, különálló neszekre bontani azt a zúgást, amivé az utca zajai összeálltak.

Érdekes, hogy a beszéd könnyebbségével nem jött nagyobb kedvünk a beszélgetéshez, mint máskor. Ugyanúgy üldögéltünk egymás mellett, elrévedve a kocsma belső kertjének kövein és hullámokba rendezett kavicsain, néha-néha útjára eresztve egy-egy hosszan érlelődő gondolatot. Végtére is ismertük egymást. A búcsú ezen nem változtatott semmit, és igazán ekkor értettem meg, hogy az az életem, amit itt éltem le a műhelyben, az ő szomszédságában, nem megszűnik, hanem velem jön.

Megnyugodva és kellemes pezsgéssel fejemben indultam haza. Az ég már vakondszürke volt, és egy darabon komótosan lépkedő lámpagyújtogatót követtem. Kattanás, ahogy a lámpást nyitja, sistergés, szisszenés, ahogy a láng felkap, csattanás, ahogy a kis ajtó ismét becsukódik.

Vargabetűt írtam le a környéken, bejártam az estére kiürült piacot, ahol az elhajigált káposztalevelek, férges almák, megpenészedett tökök kis halmokba söpörve várták a hajnalt és az utca takarítóit. Egyre több helyről hallottam búcsúszót, és akaratlanul is füleltem, csak hogy minél több felcsendülő, morgásba fúló, dühös, dacos, kedves, évődő hangot csípjek el.

Ahogy hazafelé kanyarodtam, az utcán sétáló emberek beszélgetését hallgattam. Egy-egy szó ütötte csak meg a fülemet, de annak is örültem. Újra hallani egyszerre volt mámorító és bosszantó, de még túlságosan friss volt az élmény, hogy hiányozzon a megszokott csend. Nem is a beszélgetés értelme volt a lényeges, inkább a muzsikája, a jellegzetes emelkedés-süllyedés, a hajlítások, amik világosan elárulják, ki az, aki szól.

Aztán meghallottam, hogy a mögöttem sétáló három fiatal fiú rólam beszél.

– Dobozokat… teljesen süket…

– Nem tud… talán…

– Kerülj… siess!

Hamarabb megfejtettem az elcsípett szavak értelmét, mint hogy ők megvitatták volna tervüket. Csak süket voltam, nem ostoba, bár akkor rögtön eszembe jutott saját könnyelműségem, amiért feltűnő fülönfüggővel indultam az éjszakába.

Meghallottam jobbról az egyiket, és odébb léptem, hogy egyensúlyát vesztve megingott.

– Csendben! – sziszegte a másik balról.

Nem kellett hátrafordulnom, hogy tudjam, hol van. Meglendítettem balomban a szerszámosládát, és ahogy arra pördültem, halántékon csaptam vele. A suhanc feljajdult és összeesett.

A másik kettőre néztem, akik most óvatosabban kerülgettek. Az alacsonyabb lapos pillantást vetett a földön nyöszörgő harmadikra.

– Nem lenne jobb talán…?

– Nem! – A másik csak engem nézett hidegen. Beleborzongtam, és a véső jutott eszembe a ládában. Nem lett volna időm elővenni, s amúgy is: majd' ötven évvel voltam hátrányban.

– Jobb, ha ideadod a pénzed… meg az ékszereidet – fordult felém az alacsonyabb, és idegesen megnyalta ajkát.

– Hülye… ez siketnéma, nem hallja – mordult a másik. – Gyerünk neki!

Rögtön mozdult is. Nem mozdultam, mert nem lehetek olyan gyors, mint egy tizenéves suhanc, de elmosolyodtam, kinyitottam a szám és fülsiketítően ordítani kezdtem.

Láttam arcukon a megrökönyödést. A magasabbik fellökött, a szerszámosláda kigurult kezemből, csörömpölve szóródott ki tartalma az utcakövekre. Kéz kapott arcom felé, talán a számat akarta befogni, talán a fülönfüggőt akarta, nem tudom. Ordítottam tovább, és bár féltem, diadalmas öröm fogott el, mert hallottam az üvöltésem. Erős, gyönyörű hang volt.

Megütöttek. Belém rúgtak.

A magasabbik fiú megragadta a fülemet. Elkaptam a csuklóját, hogy ki ne tépje a fülbevalót, és megpróbáltam ledobni magamról, de nem sikerült. Vakon tapogatóztam a kövön, ujjaim mocsokban túrtak – közben hallottam a vér dobolásán túl a nyíló ablakokat, a kiáltásokat, az ajtók zárainak csörgését. Ezen a környéken ismertek engem. Ebben bíztam, miközben ordítottam, hogy kiszáradt a torkom, fájt a fülem.

Ebben, meg a vésőmben.

A suhanc karjába döftem, jó mélyre, aztán letéptem magamról a fiút és ellöktem.

– Pussztujj innenn! – kiáltottam rá, majd még egyszer, tisztábban: – Pusztuljatok!

Dühös, fájdalomtól vörös arccal nézett vissza rám, aztán, amikor valaki kiszólt az ablakból, elrohant. A másik kettőt hátrahagyta, de az alacsony sem sokáig habozott, egy másik utcán elinalt.

Az, amelyiket fültövön teremtettem a ládával, feltápászkodott, és tántorogva elindult utána. Az utcára kilépett egy férfi – megismertem, a fűszeres volt – és fenyegetően utána toppantott.

– Elkapjam? – kérdezte a szemközti ablakból kihajoló szomszédtól.

– Nem… hagyd csak. Nem esett nagy bajom – mondtam.

Megdöbbenve fordultak felém, s nekem nevetni támadt kedvem éjszakára leszorított bajszú ábrázatuk láttán.

– Beszél – mondta az ablakban álló, aztán krákogott zavarában. – Beszélsz – javította ki magát, nem kevésbé ostobán.

– És hallok is – mondtam. – Köszönöm, fiam – szóltam a fűszeresnek, aki összeszedte a földről a szerszámaimat, és visszatette a ládikába.

– Csoda – mondta a fűszeres, és fejét rázva bámult.

– Az – hagytam helyben. Kihúztam derekam, egy pillanatra elméláztam az utca közepén, és mielőtt hazaindultam volna csomagolni, csak hallgattam a környéket: az esti sustorgásokat, utcakőre loccsanó mosdóvizet, kutyaugatást, távoli, emelkedő-süllyedő papi éneket Velar templomából, és igyekeztem jól az eszembe vésni mindet, hogy Tuilban bármikor felidézhessem: ilyen volt az egykori otthonom hangja.

Utána hazamentem, mert akivel csoda esik meg, az is csak ember, s vacsorálnia, aludnia, mosdania kell. Másnap pedig úgy ébredtem, kalitkából kitrillázó madárszóra, mint bárki más a városban, és épp ez volt a leggyönyörűbb.

Tiadlani Hármas Királyság

Terület: 1 053 000 négyzetmérföld (É–D ~600 mf, K–Ny ~2000 mf)

Népesség: 23 353 000 fő, fontosabb városok: Elya (160 000 lakos), Tuil (130 000 lakos), Daum (100 000 lakos), Sabaor (100 000 lakos), Chasiel (80 000 lakos)

Átlagos népsűrűség: 22 fő/mf^2

Államforma: királyság háromfelé osztott főhatalommal

Lakosság: erv, ulu-niarei, sinemosi

Nyelv: erv (tiadlani, ún. *slan* dialektus), közös, ilar, szórvány niarei nyelvjárások

Vallás: pyarroni

Pénznem: tiadlani korona

Domborzat és természeti adottságok

Mint a Kettős Hold országainak többségét, Tiadlant is természetes határai védelmezik a külső fenyegetésekkel szemben. A déli határon őrt álló Vinverio-hegység égre törő bércei között alig néhány hágón lehet átjutni a Howa-medencébe, télvíz idején pedig egyen sem. A hónapokig tomboló viharok és a több láb magas hótorlaszok bármilyen várkatonaságnál hatékonyabb zár alá veszik az átkelőket. A fenyő- és bükkerdők lehúzódnak egészen a vörös gránithegyek lábáig, zöld szőnyegüket csak néhol szaggatta föl favágók fejszéje. Ritkán lakott vidék ez, ahol csupán az erdőjárók és a határvédő kolostorok lakói gyönyörködnek a felhők vonulásában meg a járhatatlan szurdokok vízeséseiben.

A hegyek lánca kelet felé mind lankásabb: míg a nyugati határszélt vigyázó Kenzal ormai még négy és félezer láb magasra törnek, a sinemossai Shaien – melyet a határ túloldalán Cwaylennek neveznek – púpos szikláit már a Howa folyó is átvágja, mielőtt a tengerhez érne. E korszakok munkájával kimélyített hasadék olyan keskeny, hogy a síkságon még egy mérföld széles folyam helyenként alig nyolcvan lábra szorul össze benne. A Howa hullámzó országútja ezen a tájon teljesen néptelen; nincs olyan vakmerő hajós, aki lemerészkedne a Haragvó Sárkány Szájának zúgóin, melyek még az uszadékfát is ízzé-porrá zúzzák.

A déli tengermellék csipkézett partjai, apró szigetei mély vizű öblöket, biztos kikötőket rejtenek. Az itteni halászok örökös küzdelmet folytatnak a gyakran haragos tengerrel és toroni vetélytársaikkal a gazdag halászvizekért; hálójukba leggyakrabban tonhal, sprott, szardínia és naphal kerül. A tengerről érkező langyos esőknek köszönhetően egész évben zöldellnek a partvidék illatos kőriserdei és szelídgesztenyései. Ám amilyen bőven méri kegyeit Antoh úrnő, olyan bősz haraggal sújt le, ha büntetni akar: néhány évente tájfun söpör végig a parton, mely szálerdőket tarol le és háromárbocos hajókat vet partra.

Az ország közepén nyújtózó tágas síkság arról a folyamról kapta a nevét, amely kétezer mérföld hosszan kígyózik át rajta. A dwoon határ közelében eredő Howa békésen hömpölyög végig a lapályon, és szeszélyesen kanyarogva kerülgeti a saját hordalékából épített szigeteket. A meder gyakran feltöltődik; a sok helyen gátak közé szorított folyam ilyenkor pusztító áradások képében keres magának új utat. A Howa legnagyobb mellékfolyója a vörös vizű Ai, mellyel Chasielnél egyesül. Az alföld mocsarainak egy részét már régen lecsapolták és termővé tették, de az eldugottabb zugokban – ilyen például a fővárostól

nyugatra fekvő Dallwag lápvidéke – még menedékre lelhet a farkas és az óriásvidra. Az éghajlat viszonylag száraz; a hűvös és esős nyarak zord telekkel váltakoznak. A síkságot már az ember előtti korokban is végtelen fűtenger borította, mert a medencét szegélyező hegyláncok felfogják az esőt hozó felhők javát. Csak az északi dombokon zöldellnek szil- és tölgyligetek, de zárt erdőséget itt is csak a hegyekben találni.

A Velerian-tenger mentén húzódó Elya és Hedrag töredezett, ősöreg láncai a kétezer láb magasságot sem érik el. Északi oldalukat egészen a tengerig bükk-, nyír- és juharerdők borítják, melyek őszidőn vörösen izzanak, ahogy lombjukat megfesti az első fagy. A Velerian-tengerbe ömlő vizekben nyár elején angolnák és lazacok tartanak ívóhelyeikre, a hangás mezőkön szarvasok és wargok kószálnak. Hasonlóan elhagyatottak a tengeri szelektől ostromolt Tuggar-szigetek fenyveseikkel és esőmosta ingóköveikkel. A sziklazátonyok némelyike már Kyria korától a száműzöttek menedékének számít; rajtuk kívül más nemigen háborgatja a tengeri madarak népes telepeit.

A keleti gyepűvidéken, az orkokkal folytatott örökös csatározások helyszínén, ahol vad pteropták köröznek a szűk völgyek fölött, a civilizáció jelenlétére csupán határerődök és megerősített vadászkastélyok lánca utal. A tiadlani előkelőségek közül sokan űznek itt olyan nemes nagyvadakat, melyek a belső vidékeken már kipusztultak: szürke medvét, erdei tulkot és a grougoni síkságról idáig kóborló bölényeket. Mi tagadás, sokak szerint csak fokozzák a vadászat izgalmát az erdők mélyén osonó ork harcosok, akik a maguk részéről Orwella poklára kívánják a kalandokra áhítozó nagyurakat.

Történelem

Tiadlan története a hatodkor vége felé kezdődött, amikor Észak-

Az óriásvidrára vadászóknak leginkább azt kell észben tartaniuk, hogy semmiképp sem sérthetik meg az állat prémjét, a hibás gerezna ugyanis csak töredék áron adható el. Ezért aztán, amikor vízen sikerül rábukkanni egy-egy példányra, pontosan az orrát kell eltalálni nyíllal vagy szigonnyal. Ha azonban a nagy csomókban csillogó halpikkelyekre felfigyelve sikerül megtalálni a partoldalba vájt üregét, sokkal könnyebb a vadász dolga: mesteri célzást igénylő fegyverek helyett elegendő egy jófajta doronggal lesben állnia.

Látható, hogy az óriásvidra elejtése önmagában véve nem tartozik a különösképpen bonyolult vagy veszélyes vadásztettek közé. A lápvidékre azonban a hatodkor óta kevesen merészkednek: a néphit szerint egy ryeki mágus bástyázta el magát a füzes szigetek és zsombékosok labirintusában. Bár a hozzáértők szerint semmi sem háborgatja a vidék fölött feszülő manahálót, a mocsárvidéken kóborló torz lények falkáival találkozva az utazó hajlamos ebben kételkedni.

Számos ősi rom porladozik a Velerian-tenger mohos sziklazátonyain; lassú romlásukat még az újabb és újabb lakók – Tiadlan száműzöttei, gyilkosok és felségárulók – sem tudják megállítani. De talán nem is áll szándékukban. Az egyik ódon torony új lakója például egész más terveket szövöget: a készülő háború, a visszanyerhető dicsőség és az eljövendő bosszú körül forognak a gondolatai. Ezzel persze nincsen egyedül – mások is rágódnak hasonlókon errefelé, hiába.

***Presaraon* Tirwel se Tuil azonban világéletében a tettek embere volt, s most sem tölti idejét haszontalanul: kapcsolatot tart Tiadlanban maradt híveivel, szövetségbe kovácsolja a tenger kalózkapitányait, s követei útján készíti elő visszatérését hazájába. Mindez még nem indokolná a hatalmon lévők kitüntetett figyelmét, hiszen majd' minden évtizedben történnek hasonlók arrafelé. Felmerül azonban a gyanú, hogy a nagymesteren keresztül a torony építtetője mozgatja a szálakat – és az erősség első köveit még a káoszkor hajnalán rakták le rég elporladt varázstudók.**

Az országban mind többfelé hallani, hogy egykor hamis vádak alapján száműzték Tirwel nagyurat, s haragosai még most sem szűntek meg áskálódni ellene; mások szerint viszont pontot kellene tenni e kínos ügy végére. A politikai helyzet igen feszült, s a király szeretne végre tisztán látni úgy a múlt, mint a jelen történéseiben. Hű kancellárja ezért diszkrét és megbízható segítőket keres…

Tiadlan

Ynev két nagyhatalma, az egymással marakodó Ryeki Démoncsászárság és a Dawa Máguskirályság kölcsönösen megsemmisítette egymást. A Quironeiától északra keletkezett hatalmi űrt a születőfélben lévő Toron sem tudta egyhamar kitölteni. Így nem ütköztek komoly ellenállásba azok az ulu törzsek, amelyek a P.e. III. században érkeztek a keleti szigetvilágból, egy mágikus vihar következtében létrejött térkapun keresztül. Bár a kapu százötven évvel később örökre bezárult, a szigetvilág népe addigra megtelepedett a Howa menti Grim-Tuil lapályon. Éppen kellő számban voltak ahhoz, hogy a vezetőik által birtokolt drágakőmágia néhány látványos csodájának segítségével behódoltassák a törzsi társadalmak szintjére süllyedt lakosságot, Északkelet-Ryek népének maradékát.

Amikor a Niarei Császárság P.sz. 400 körül megnyitotta kapuit Ynev többi része felé, már ötszáz éve létezett az uluk uralta Tiadlan, melyet ekkor még a drágakőmágusok élén álló *duin*ok irányítottak. Az immáron egységes, agresszíven terjeszkedő Toron azonban veszélyes szomszéddá vált az ország számára, így az uluk szívesen fogadták a niarei segítséget. A Sárga Császárságból harc- és kardművészek, nyomukban pedig kereskedők érkeztek, helyet kérve, majd szorítva maguknak és családjaiknak az országban. Niare a század végére elzárkózott ugyan a világtól, az onnan érkezett telepesek, a narák azonban nélkülözhetetlenné váltak Tiadlanban. Segítségükkel a *duin*ok toroni támadások sorát verték vissza, ám utóbb nem kívántak nekik részt adni az ország kormányzásából. Számos ulu még azt is sokallotta, hogy a *dorcha* tisztét niarei származék tölti be, hiszen addig e cím az uluk hagyományosan női hadifőnökeit illette meg. Az ellentétek végül erőszakba torkolltak, s Tiadlan földjét a P.sz. V–VI. században több évtizedes belviszály borította vérbe. A jáspisháborúnak csak az irlav (erv) honfoglalók beözönlése vetett véget.

A keleti irlavok nyolc törzse P.sz. 557 és 610 között leigázta az egész Howa-medencét, melynek egymással torzsalkodó népei képtelenek voltak a szervezett ellenállásra. Az erv törzsek választott fejedelme, Bősz Tagorlan lett a mai értelemben vett Tiadlan első királya. Országlása idején névleg maga mellé emelte az egymás ellen könnyen kijátszható ellenfeleket: az ulu származásúak vezetőjét, a *duin*t és a niarei pártot képviselő *dorchá*t. E tisztséget a mondott időpontban épp a niarei párt korábbi harcokban elhullt vezérének lánya töltötte be, és az ervek abban bíztak, hogy az olyan hadvezéri tisztség, melyet csak nők tölthetnek be, lassan névlegessé válik. Ezért az erv előkelők minden erejükkel támogatták őt a *duin* ellenében – s ebbéli igyekezetük fokozatosan a *dorcha*i tisztség megerősödéséhez vezetett.

A hódítók a termékeny alföldön telepedtek le, míg az uluk és a narák az ismét talpra álló városokba szorultak, vagy a határok mentén találtak új otthonra. A két nép vezetőinek szívében háromszáz év alatt hamvadt ki a kölcsönös gyűlölet, és 886-ban már közösen léptek föl az akkor

Ami a jáspisháborúval kezdődött Tiadlanban, tulajdonképpen mindmáig tart, ha nem is mindig látszik. A királyság népei az elmúlt évezredek alatt sem igazán összeolvadni, sem tökéletesen megbékélni nem tudtak egymással, s egyedül birodalmunk közelsége miatt nem dúl állandó polgárháború a vidéken. Érdemes megnézni ezt a békének hazudott fegyvernyugvást, ezt a kisszerű marakodást, s érdemes összevetni azokkal a boldog időkkel, amikor még Kyria Zighroat tartományának része volt e föld.

Ezúton örömmel értesítem a Fényességes Udvar Keleti Tartományi Főkancelláriáját arról, hogy könnyed beszélgetéseim során, pusztán ezen érvekre hivatkozva sikerült néhány igen jelentős helyi nobilitást megnyernem Új-Kyria ügyének, akik az eljövendő háborúban minden bizonnyal tetteikkel igazolják majd hitüket és hűségüket. Jóindulatunk jeléül pedig javaslom e személyek támogatását, az alábbiak szerint…

részlet Hassyr Mitthe-an Chellarasnak, Toron tiadlani követének egyik elfogott leveléből

uralkodó Bölcs Uldarffal szemben, aki az ország egységét szem előtt tartva engedett követelésüknek. A király ténylegesen életbe léptette a névleg már régóta létező hármas hatalmi rendszert, hosszú időre megteremtve ezzel Tiadlan belső egyensúlyát.

Az erőre kapó Toron azonban egyre nagyobb fenyegetést jelentett az ország számára, és I. (Gátépítő) Haron király uralkodása alatt, a XII. század derekán Tiadlan súlyos vereséget szenvedett az I. zászlóháborúban. Ezután királyi rendelet szaporította meg a kardművésziskolák számát, melyek cserébe azóta is kötelesek származásra és nemre való tekintet nélkül befogadni minden tehetséges jelentkezőt. A túlnyomórészt közrendűek által űzött egyéb harcművészeteket azonban csak később, a XXIX. században vették fel a hivatalosan is gyakorolható harci mesterségek körébe.

1195-ben az ország uralkodója, II. (Hadúr) Haron a második vörös lobogó hordozója lett, és Tiadlan – az erigow-i herceg kezdeményezését követően – már mint komoly katonai hatalom lépett be a Toron ellen formálódó Északi Szövetségbe. A király másik, nem kevésbé fontos döntése nyomán eltörölték az országban már fél évezrede munkálkodó pyarroni térítők számát és tevékenységét érintő korábbi törvényeket, valamint biztosították bántatlanságukat. A pyarroniták térnyerését ellenzők csoportjai ekkor zsúfolt hajókon a Quiron-tenger déli partjára távoztak, ahol később az általuk alapított városok szövetségéből született meg a Sinemosi Liga.

Tiadlan az Északi Szövetség tagjaként kevés kivétellel valamennyi zászlóháborúban tevékenyen részt vett. A határ menti területek sokat szenvedtek ugyan a toroni és ork seregek dúlásától, de épp a rendszeresen fellángoló háborúk tartották egyben a tiadlani „öszvérállamot", melynek belső ellentétei így több mint két évezreden át csupán rövid ideig tartó trónviszályokra és ritka királygyilkosságokra korlátozódtak.

A P.sz. XXXIII. században azonban komoly változások kezdődtek. A király irányítása alá csak névleg tartozó nagyvárosok valódi urai, a többnyire ulu és nara ősökkel büszkélkedő kereskedőklánok gazdasági erejükre támaszkodva igyekeztek befolyásuk alá vonni a magaspolitikát – csakúgy, mint az önállósulni vágyó erv nagybirtokosok. Ez az ellentét a 3600-as években, a pusztító XIII. zászlóháború után többször is nyílt polgárháborúvá fajult, és alaposan meggyengítette az országot. Az utóbbi évtizedekben a szembenálló pártok áskálódása miatt rendre kudarcba fulladnak az Országtanács ülései, és igencsak lecsökkent a kiállítható haderő létszáma. Az ország sorsáért felelős államférfiak közül manapság csak kevesen látják be, hogy a vörös és fekete hadurak közelgő összecsapása milyen végzetes lehet a Hármas Királyság számára.

A harc útjának tiadlani iskoláiban kezdetben számos harcművészeti stílust, és a *slan* kardokon túl jó pár más fegyver forgatását tanították a mesterek. Később azonban az irányzatok fokozatosan eltávolodtak egymástól. E folyamat első lépéseként a kardművésziskolák különültek el a többiektől a X. század környékén, ősi harci technikákat kínálva a kardjukról és vértezetükről lemondani nem kívánó erv nemeseknek. A titkos művészet gazdag idegeneknek történő tanítása azonban igen erős ellenérzést váltott ki a narák körében.

A kérdésben végül I. Haron hozott döntést, amikor arra kötelezte a kardművészmestereket, hogy megkülönböztetés nélkül tanítsanak minden alkalmas jelentkezőt. E rendeletnek azonban már az ő uralkodása alatt sem sikerült érvényt szerezni, mivel csak a legtehetősebbek engedhették meg maguknak a hagyományos kardkészlet megvásárlását.

Társadalom

A tiadlani társadalom a harcosok, a tudók, a kereskedők, valamint a kéz- és földművesek osztályából szerveződik egységes egésszé. Az egyes osztályok közötti távolság általában kicsi, a közöttük való átjárás könnyű; ben-

nük pedig óriásiak lehetnek a vagyoni és jogi különbségek. Ennek oka az, hogy az erv hódítók az ulu kultúra részeként vették át azok ősi társadalmi berendezkedését, ami azonban soha nem merevedett átjárhatatlan, szigorú kasztrendszerré. Mellette ugyanaz a hűbéri rend is megtalálható, mint a többi erv országban; ráadásul egy-egy osztályba a kevert társadalom sok-sok rétege zsúfolódik.

A **tudók** osztálya a *duin* fősége alá tartozik, tagjai drágakőmágusok, papok, paplovagok, hivatalnokok és tudósok. A *duin*ok többnyire Nastar (Krad) nagyhatalmú papjai közül kerülnek ki, ráadásul – az elterjedt vélekedéseknek megfelelően – sokszor a tiadlani drágakőmágusok leghatalmasabbjai is egyben. Tiadlan történelme során csak egyszer esett meg, hogy Nastaron kívül más isten, Ville (Arel) felkentje nyerte el a *duin*i címet. E kivételes személyt, Rudrih Garidant maga az istennő ajándékozta meg a X. zászlóháború idején a Viharköpönyeg nevű ereklyével. A becses ruhadarab azóta is a mindenkori *duin* lakomatermének falát díszíti Chasiel városában.

Még a nemzedékek óta városban lakó tiadlaniak többsége számára is ismeretlenül bújik meg a polgárság legelőkelőbb rétegét alkotó nagy ulu-nara kereskedőházak tagjai között a drágakőmágusok titkos társasága. Drágakőmágiával foglalkozni ugyanis nem olcsó mulatság, és a beavatottak eleve csak olyanoknak adják tovább ősi tudásukat, akik ereiben bizonyíthatóan ulu vér csörgedez. E mágiaforma annyira titkos, hogy legkisebb részletét is tilos bármiféle írott formában rögzíteni, nehogy az eljárások avatatlan kezekbe kerülhessenek.

Időtlen idők óta féltucatnyi gazdag kereskedőcsalád birtokolja a drágakövek bányászatának, csiszolásának és kereskedelmének monopóliumát az egész országban. A drágakőmágusok, avagy ősi nevükön *maquté*k ezen famíliák vér szerinti tagjai, így számukra bőségesen biztosított mind a gondtalan élethez szükséges anyagi jólét, mint a mágiájukhoz nélkülözhetetlen kövek.

A drágakőmágusok rendkívüli módon óvják inkognitójukat a külvilág előtt – bár az kétségtelen, hogy ősi tudományuk gyakorlásának előfeltételeként mindannyian magas fokon értenek a drágakövek megmunkálásának művészetéhez. Váljanak bármilyen hatalmassá beavatott korukra, ifjabb éveikben jó pár évet egyszerű drágakőcsiszoló-inasként kell eltölteniük valamelyik mester keze alatt. Ilyen inasként szolgálni egyébként is megbecsült tisztség Tiadlanban, melyet kevesen nyerhetnek el: kellő vagyon, éles ész és pallérozottság, valamint a misztikus tudományok iránt mutatott fogékonyság szükségeltetik hozzá. Persze az inasok legtöbbje ettől még nem nyer betekintést a drágakövek titkos misztériumaiba: erre csak a legtehetségesebbek és legmegbízhatóbbak esetében kerülhet sor, számos próba és beavatási szertartás után.

Persze az ékkövek mesterei a tudóknak csak csekély részét alkotják. Az osztály zömét a Tiadlanban tisztelt három isten papjai és paplovagjai adják, azonban a papság egésze, de különösen Ville szolgái fölött a *duin* hatalma inkább

A tiadlani drágakőmágusok rossz nyelvek szerint éppolyan szívósan ragaszkodnak otthonukhoz, mint a tapadókagylók – túltéve ezzel még az összes többi varázslófélén is, akik egyébiránt szintén nem kalandor lelkületükről híresek. Ennek oka abban keresendő, hogy a drágakőmágusok felettébb erősen kötődnek különleges varázseszközeikhez. A mágikus drágakövek igen nagy értéket képviselnek, s így tulajdonosaik igazán csak otthonukban érzik őket biztonságban. Hozzátehetjük: ott viszont alappal, mert tűnjön bár egy *maqute* lakhelye kívülről egyszerű polgárháznak vagy műhelynek, oda bejutni a számtalan látható és láthatatlan őr, óvó rúna és csapdajel miatt szinte lehetetlen. A helybéli rablóbandák és alvilági testvériségek épp ezért nem is vállalnak el olyan kontraktusokat, melyek drágakövek bányászatával, kereskedelmével és feldolgozásával – s így vélhetően drágakőmágusokkal – kapcsolatosak; kivéve, ha a megbízó előre fizet, és átejtése nem tűnik különösebben kockázatosnak.

csak névleges. Arel helyi papjai itt is az erdők és mezők szabad vándorainak számítanak, akik istenükön kívül nemigen hallgatnak senki szavára. Az osztály legszegényebb rétegét alkotják, egyszerre vándor bölcselők és hirtelen haragú kardforgatók. Bárki rátermett férfit és nőt soraik közé fogadnak, ha fölfedezni vélik rajta az istennő kézjegyét.

A karakterek egy gazdag toroni kereskedő kísérői – például szolgák, testőrök, írnokok, ágyasok –, akiknek még a tél beállta előtt a tiadlani Tuil városába kell jutniuk urukkal a Vörös-Vinverio bércein keresztül. Egy hirtelen támadt hóvihar a Hét Szél Kolostorba kényszeríti őket, melynek szerzetesei a határ védelmén túl az átutazók megsegítésére is fogadalmat tettek.

Érkezésük éjjelén azonban rejtélyes körülmények között meggyilkolják a főapátot. A gyanú a karakterekre terelődik, akiknek nem marad más választásuk, mint hogy saját maguk keressék meg a tettest – ráadásul a lehető leghamarabb, mielőtt még parancsba adnák elfogatásukat. A vihar elől ide menekült magányos utazók, kalmárok és a Sinemosi Ligából érkezett követség tagjai érthetően nem túl segítőkészek… Annál inkább foglalkoztatja őket a kérdés: milyen árut rejtegethet leszögelt ládáiban a toroni kalmár?

Mindeközben kint egyre dühöng a hóförgeteg – talán idén hónapokkal korábban köszönt be a tél, és tavaszig a kolostor foglyai lesznek a menedéket keresők? Vagy más ok miatt borult fel az évszakok rendje?

Nastar (Krad) papjai sokkal jobban kötődnek a *duin*okhoz. A Tudás Urának hite lassan, de kitartóan terjed, főképp az uralkodó osztályok körében; mára majdhogynem Tiadlan „államvallásának" számít. Papjai vezetik a királyi kancelláriát, ők állnak a városi tanácsok irattárainak, hivatalainak élén, ők tartanak fenn mindenféle rendű és rangú iskolát, templomaik és kolostoraik pedig hiteleshelyként is szolgálnak. Nastar egyházának tagjai között kevés az alacsony sorból származó: templomai többnyire, míg paplovagi rendjei kizárólag csak az előkelők fiait fogadják be, így felszentelt papjainak száma a közigazgatás intézményein kívül, a nagyvárosoktól távolodva elég csekély.

Tiadlanban Velarnak, Kyel itteni megfelelőjének van a legtöbb híve; szigorú, ám igazságos papjai mind az előkelők, mind a köznép szívéhez megtalálták az utat. Övék a jogszolgáltatás feladata a teljes királyságban; a *duin*hoz csak annyiban kötődnek, hogy osztályuk más tagjaihoz hasonlóan háború esetén az ő zászlaja alatt vonulnak hadba.

A **kalmárok** osztályának élén az öt nagy kereskedőház tanácsa áll. E testület hatalma és befolyása jóval nagyobb, mint amekkorát jogai alapján feltételezni lehetne. A nagy kereskedőházak közül három – a Monuore, a Keiring és a Loke – ulu származású, a maradék kettő – a Baonne és a Veittsyn – pedig nara család irányítása alatt áll. A kisebb kereskedőházak túlnyomó része is niarei ősökre tekinthet vissza, még ha az évezredes keveredés jóformán el is törölte ennek nyomait. Az ország lakosságának többségét alkotó ervek csak kis számban fordulnak elő a kalmárok között, mivel a kereskedők osztályába ugyan bárki bekerülhet, ám megfelelő kapcsolatok és üzleti érzék híján nemhogy

Szeretve tisztelt Másodunokatestvérem!

Őszinte örömmel és mély alázattal fogadtam kedves soraidat, melyben kegyes jóindulatodat nyilvánítottad ki irányomban, s alázatos érdeklődésemre voltál oly nagylelkű, hogy híven és pontosan leírjad Elya piacának szálfa- és szurokárfolyamait. A rakományban, melyet köszönettel és hálával vettem át tisztelettudó szolgáidtól, akadt ugyan néhány hibás fújású üvegkehely is, ám meg vagyok győződve arról, hogy ezek csupán egy balszerencsés véletlen folytán kerültek a szállítóládába.

Levelemmel együtt visszaküldöm hát tiszteletre méltó házadnak az öt kevésbé sikerült darabot, valamint ígéretemhez híven, s az irányomban való megbecsülésed felett érzett túláradó örömöm jeléül elküldök 162 font első osztályú méhviaszt, 8 vég legfinomabb minőségű szatént, 2 pint aranyszínű tintát, 1 ébenfa asztalkát és egy Laraon-kori jade karperecet, mindezeket összesen 34 aranykorona értékben.

levél Valiun Lannótól, a Loke kereskedőház Bolk-szigeti kirendeltségének vezetőjétől

meggazdagodni nem fog közöttük, de egyenesen koldusbotra jut. A kereskedőcsaládok vagyona és elzárkózása az ervek többségét nem titkolt ellenérzéssel tölti el, és időről időre véres lázongásokhoz vezet.

A tiadlani kereskedők portékái messze földön híresek, akárcsak szorgalmuk, üzleti tisztességük és udvariasságuk. Ügyleteik többnyire kicsi, de biztos hasznot hoznak. Noha a politikába csak a legvagyonosabbak tudnak beleszólni – azok is csak közvetett úton: a drágakőmágusokon, a *duin*on, ritkábban nekik lekötelezett nemesi családokon keresztül –, anyagi érdekeiket mindannyian körömszakadtáig védik. A nagy házak kiváltságleveleikben a magánhaderő kiállításának jogát is megszerezték, a kisebb családok tagjai közül pedig sokan gyakorolnak valamilyen harcművészetet.

A kalmárok éves adóval kötelesek magukat megváltani a hadiszolgálat alól.

A **föld**- és **kézművesek** osztálya az ország társadalmának legnépesebb, de fontossága ellenére legkevésbé megbecsült része. A kézműves mesterek az osztály elismertebb tagjainak számítanak, vagyonuk azonban nekik is csekély. A szabad városokban élők a kereskedőkével azonos jogokkal bírnak, ám többségük napról napra tengődik, állandó bizonytalanság jut osztályrészéül. Ők az örök vesztesei a kereskedőházak és a bűnözőtestvériségek állandó csatározásainak.

A vidék földműves tömegeinek inkább csak a rossz terméstől és a háborús dúlásoktól kell tartaniuk. Ez utóbbi nem számít ritkaságnak: a XIII. zászlóháború végén például a visszavonuló toroni seregek módszeresen tönkretették a dél-tiadlani rizsföldek öntözőműveit. A bekövetkező éhínséget a 3620-as évek hűvös és esős nyarai tovább súlyosbították. Egész Északon nem termett elég gabona, a kereskedőházak busás haszonnal adták el Erigow-ban a tiadlani búzát, miközben otthon már fakéregből őröltek lisztet a kiéhezett szegények. Ezek voltak a „keservek esztendei".

A lovagi birtokok kézművesei a falvak és kisvárosok alávetett, alacsony sorú lakói. Bár a király az osztály valamennyi tagjának legfőbb hűbérura, kultuszjellegű tisztelete inkább csak a feudális birtokokon élőkre jellemző. A városlakók igazi urai az éhség és a pénz: a szegény sorsú városiak azok, akikből könnyen válhatnak kisstílű tolvajok vagy koldusok.

Végül, de nem utolsósorban szót kell ejtenünk a **harcosok** osztályáról, melynek élén a *dorcha* áll, akinek háború idején nemcsak a harc- és kardművészek tartoznak engedelmességgel, de az összes harcos, az erv lovagok és egyáltalán minden fegyverviselésre jogosult személy.[45]

A lovagok rendszerint a hűbéruruktól, végső fokon magától a királytól kapott birtokaikon gazdálkodnak. Többnyire maguk is jó kardforgatók, vagyonosabb részük azonban nagyszámú fegyveres kíséretet is tart. Az ilyen ármádiákban

A kézművesek osztályán belül kiemelkedő helyet foglalnak el a kardkovács-dinasztiák. A *slan* kardokat készítő családok a nemesekkel vetekedő vagyonra tettek szert, s természetesen nem is méltatlanul: ők az amúgy is kiemelkedő tiadlani kardkovácsok legjobbjai. A régi tradíciókat őrző klánokban külön-külön mester foglalkozik a penge kikovácsolásával, a csiszolással és fényezéssel, a markolat elkészítésével és a tok megalkotásával, mindezt persze a megrendelőre szabottan. Ha díszítetlenek is, valamennyi így készült kard egyedi műremek. Nem csoda, hogy egy-egy Liun vagy Sannao csiszárbélyeges pengére éveket kell várni – de a dúsgazdag vevők türelmesek.

A *slan* kardok készítésének eljárása szigorúan titkos, így csak kevesek jutnak olyan tudás birtokába, hogy művükkel eséllyel induljanak el a *dorcha* színe előtt tízévente egyszer megrendezett „kardok versenyén". A győzelemért sokan sok mindenre hajlandóak: egy neves kovácsmester például álruhát öltve indult el Toron felé, hogy az ottani mesterekhez inasként beállva kémlelje ki a császárság titkait. Terve természetesen nem maradt titokban családja előtt, akik a karaktereket küldik utána, hogy baj esetén védelmére legyenek, úgy, hogy arról maga a kovács se szerezzen tudomást. A helyzetet nehezíti, hogy a kardműves egyáltalán nem sorolható az álcázás és színlelés mesterei közé – hivatásának titkai viszont semmiképp nem juthatnak toroni kézre.

[45] *Háború idején nemcsak a fegyverviselésre jogosultak kerülnek a **dorcha** irányítása alá, hanem minden tiadlani fegyverforgató – beleértve a rablókat, zsiványokat és városi verőlegényeket is. Ők, ha becsülettel teljesítik úrnőjük parancsait, feloldozást nyernek vétkeik alól. Az útonállók persze inkább halásznak a zavarosban, mint hogy csatamezőn vigyék vásárra a bőrüket, néha mégis akadnak kivételek. A XIII. zászlóháborúban például egy sabaori alvilági klánnak ígértek kegyelmet, ha bejutnak egy toroni erőd rúnatornyába és megsemmisítik a mágikus védelem rúnasorait.*

az osztály minden rétegének tagjai fellelhetők, *slan*ek csakúgy, mint az alföldek gyalogkatonái.

A tiadlani lovagság életmódja kifinomultságban vetekszik ugyan az erigow-iéval, de minden más tekintetben teljesen eltér attól. Eszményeik szerint igyekezniük kell szerénynek, állhatatosnak maradni, és szüntelenül törekedni a belső béke megteremtésére. Nem számít furcsa látványnak a bölcselettudományi könyveket lapozgató vagy meditációba merült nemes úr, mint ahogy számos művelője található köztük a zenének, a kertművészetnek és kalligráfiának is. Természetesen a harci tudományokat sem hanyagolják el, sőt számos kardművész kerül ki közülük. Bár csatába páncélozott méneken vonulnak, gyalogharcban is megállják a helyüket. Fegyvereiket – amelyeken feltűnő a niarei fegyverművesség hatása – az ország messze földön híres kovácsai készítik: ezek a dísztelen pengék évek munkájával nyerik el végső formájukat, válnak szinte törhetetlen, tökéletes súlyelosztású eszközzé.

Ha valaki nem születik a lovagok soraiba, kizárólag valamely kiemelkedő haditettel érdemelheti ki a lovaggá ütést. Ezt a szertartást csupán a kisszámú arisztokrácia valamely tagja, esetleg maga a király végezheti el. A címmel általában birtokadomány is jár.

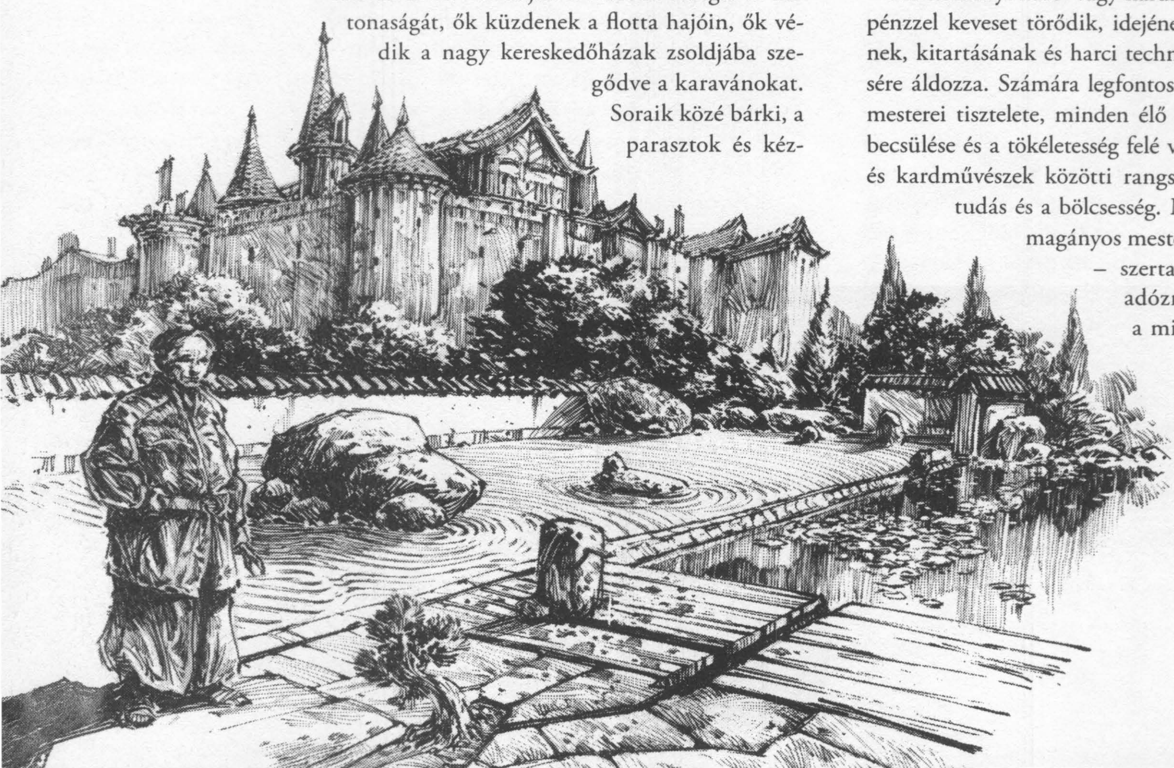
Az osztály legnépesebb rétege a közönséges harcosoké. Nemcsak a lovagok kíséretében találhatók meg, hanem az ezeknek mintát adó királyi gárda tagjainak nagy többsége is közülük kerül ki. Ők adják a városok őrségét és katonaságát, ők küzdenek a flotta hajóin, ők védik a nagy kereskedőházak zsoldjába szegődve a karavánokat. Soraik közé bárki, a parasztok és kézművesek fiai is bekerülhetnek, de másod- és harmadszülött nemesek is jócskán akadnak közöttük.

Harcművészet

Gyenge papírkutya vagyok,
mégis a harc útját járom.
Az útnak nincs vége,
a halál csak az út része.

A harc- és kardművészek a hadakozó osztály különleges képviselői. A harcművészek bármely társadalmi osztály és réteg sarját befogadják maguk közé, ha képes eggyé válni világlátásukkal és életmódjukkal. A hegyi iskolák és a magányos mesterek elsősorban a szorgalmat, másodsorban a rátermettséget tartják szem előtt, amikor a jelentkezők között válogatnak. Csak néhány nagyvárosi iskola követel magas tandíjakat, ezek túlnyomó része azonban népszerűsége dacára nem nyújt igazán magas szintű képzést. A kardművésziskolák többségében ellenben még manapság is csak a harcos osztály nemesi származású fiait látják igazán szívesen. Fontos különbség, hogy míg a harcművésziskolák tanítványainak, sőt – a nagyvárosokban – mestereinek is majdnem fele nő, a kardművészmesterek legnagyobb része inkább csak férfi tanoncokkal foglalkozik.

Az eszményi harc- vagy kardművész birtokkal, pénzzel keveset törődik, idejének javát szellemének, kitartásának és harci technikáinak fejlesztésére áldozza. Számára legfontosabb a szerénység, mesterei tisztelete, minden élő és élettelen megbecsülése és a tökéletesség felé vezető út. A harc- és kardművészek közötti rangsor alapja a harci tudás és a bölcsesség. Mindannyian – a magányos mestereket is beleértve – szertartásos tisztelettel adóznak úrnőjüknek, a mindenkori *dorchá-*

nak, akinek neveltetésére mindig a kevés számú, leányokat is oktató hegyi iskola valamelyikében kerül sor.

Amennyiben iskolát kívánnak alapítani, Tiadlan harc- és kardművészeinek engedélyért kell folyamodniuk a megfelelő helyi főhatalomhoz, legyen az tartományúr, szabadvárosi polgármester vagy épp egy magas rangú egyházfő. Az engedélykötelesség egykor azt volt hivatott megakadályozni, hogy az iskolából kikerülő keményöklű tanítványok rendzavarásra, netán lázongásra használják megszerzett tudásukat és erejüket. Mára azonban puszta formalitássá vált, nem több az iskola nevének és címerének ünnepélyes felavatásánál. Az engedély megadásához be kell mutatni azt az oklevelet, mellyel a *dorcha* írnokai igazolják, hogy a mester hűséget fogadott úrnőjüknek, ilyen oklevelet pedig nem kaphat az, akinek szelleme makacs és békétlenkedésre hajló. Igaz, volt már arra példa, hogy a hitelesnek tűnő oklevél később csupán jó minőségű hamisítványnak bizonyult, s erre csak akkor derült fény, amikor a baj már bekövetkezett...

Harc- és kardművésziskola alapításának nem feltétele az, hogy a mester megfelelő vagyonnal rendelkezzen. Így aztán az iskolák vezetői barlangban élő vagy poros országúton tanítványaikkal vándorló bölcsek éppúgy lehetnek, mint a Gro-hegység kolostorerődeinek urai vagy a kardművészek kastélyiskoláinak nagymesterei.

Ha egy tanítvány úgy érzi, az adott mesternél túlságosan kevés figyelmet fordítanak a test-test elleni küzdelem titkos fogásaira, szabadon elmehet egy másik iskolába – már ha annak vezetője képességeit látva hajlandó befogadni őt. (De a mesterek szemében a más stílus gyakorlásával töltött előélet többnyire inkább gyanús körülménynek, mintsem előnynek számít.)

Különösen a keményebb irányzatok mesterei és tanítványai igyekeznek nyilvános párbajokkal bizonyítani módszereik hatékonyságát, tanításuk eredményességét. E párbajoknak azonban csak egy része valós párharc, melyet a kihívott által a kilenc alapfegyverből – kétkezes harci bárd, buzogány, bot, tőr, dárda, egyeneskard, tonfa, cséphadaró, *slan*-csillag – választott eszközzel vagy akár puszta kézzel (kardművészek esetében természetesen *slan* karddal) vívnak meg. Ugyanis előfordulnak mentális párbajok is, sőt, egyesek az őrültnek tűnő feladatok, haditettek végrehajtásában látják a bizonyítás legjobb módszerét.

Udvariasságuk, nyugodt és békeszerető viselkedésük is közismert, közéjük állni egyetlen tiadlani alattvalónak sem válik szégyenére. A különféle irányzatok követői félig-meddig kívülálló, ám megbecsült tagjai a tiadlani társadalomnak. Ennek oka részben abban rejlik, hogy legjobb iskoláik, kolostoraik a Gro- és a Vinverio-hegység határ menti bércei között bújnak meg, éberen őrködve a hágók és hegyi ösvények felett. A harcművésziskolák általában önellátóak, a sovány irtásföldeken végzett munkát minden lakójuk a napi gyakorlás részének tekinti. A Gro-hegység kardművésziskoláinak mesterei és tanítványai ellenben általában földbirtokosok. A paraszti munkát szégyenletesnek tartják, ilyet csak a legnagyobb szükségben, arcukat elkendőzve végeznek.

Néhány ismertebb harc- és karművészeti iskola

A harcművésziskola neve: Acélkar Iskola
Székhelye: egy ősi erőd a Sikolybérc egyik platóján, a Gamelion hegységben
Az oktatott stílus neve: valum-dak-dalto
Kedvelt fegyvere: párban forgatott széles kard
Megjegyzés: a beavatási rítus része egy Gro-Ugonba szólító küldetés teljesítése

A harcművésziskola neve: Az Újjászületés Útjai Iskola
Székhelye: a Hat Sárkány-barlang a Gro-hegységben

Az oktatott stílus neve: dartom-bastan-to
Kedvelt fegyvere: horgaskard
Megjegyzés: itt tanít Roln Cossagor mester, a horgaskard legnevesebb bajnoka

A harcművésziskola neve: Di'Marem
Székhelye: a Di'Marem-i Orákulum
Az oktatott stílus neve: nisen-nid-to
Kedvelt fegyvere: *nisen*-kard
Megjegyzés: –

A harcművésziskola neve: A *Dorcha* Gyermekeinek Rendje
Székhelye: Par-Elya, a *dorcha* erődje
Az oktatott stílus neve: nisen-nid-to
Kedvelt fegyvere: *nisen*-kard
Megjegyzés: az iskola mesterei a *dorcha* személyes testőrségéhez tartoznak

A harcművésziskola neve: Égi Daru Iskola
Székhelye: a Daru-ház Yaonshain nagypiacának déli sarkában
Az oktatott stílus neve: liam-lar-hato
Kedvelt fegyvere: párban forgatott ívkard
Megjegyzés: kizárólag női tanítványokat fogadnak soraik közé

A harcművésziskola neve: Folyóvíz Bölcsessége Iskola
Székhelye: a Howa-folyam egyik szigete Welgorétől északra
Az oktatott stílus neve: dart-nid-kinito
Kedvelt fegyvere: a stílus követői nem használnak fegyvert
Megjegyzés: az iskola bizonyíthatóan legalább kétezer éves, a legendák szerint pedig egyidős a folyammal

A harcművésziskola neve: Holdezüst Árnyék Iskola
Székhelye: a Laon család vízimalma mellett, Aisachtól délre
Az oktatott stílus neve: lanir-metaon-to
Kedvelt fegyvere: holdsarló, gyakorta párban forgatva
Megjegyzés: a holdfény különleges képességekkel ruházza fel az iskola magas fokú beavatottait

A harcművésziskola neve: A Felvont Szemöldök Iskolája
Székhelyei: az Ezer Szélördög völgyének sziklaszálain épült kolostorok, a Kenzal-havasokban
Az oktatott stílus neve: valum-dak-dalto
Kedvelt fegyvere: párban forgatott széles kard
Megjegyzés: a kolostorokat gyakorta csak kötélhágcsón lehet megközelíteni

A harcművésziskola neve: Felhősárkány Iskola
Székhelye: a Fekete Pipacs Ház Marakon városában, az Aranycsermely alsó zúgóinál, a Köves-Elya hegységben
Az oktatott stílus neve: rutelokat
Kedvelt fegyvere: horgaskard
Megjegyzés: az iskola beavatottai különleges mentális képzésben részesülnek

A harcművésziskola neve: Rész és Egész Iskola
Székhelye: egy Velar-apátság Minquin városától északra
Az oktatott stílus neve: ismeretlen
Kedvelt fegyvere: a stílus gyakorlói kizárólag *sryn*-tőrt használnak, melyhez hasonló viszony fűzi őket, mint az elfeket íjaikhoz
Megjegyzés: egy legendás fegyvernek, a Széllel Szálló Sóhajnak az őrizői

A harcművésziskola neve: Papírsólyom Iskola
Székhelye: nincs, vándoriskola
Az oktatott stílus neve: villehan-rilin-to
Kedvelt fegyvere: ívkard
Megjegyzés: a stílus gyakorlói kizárólag Ville híveit fogadják be maguk közé

A harcművésziskola neve: Ősz Majom Iskola
Székhelye: nincs, gyakorlói aratómunkásként vándorolnak a Howa-medencében
Az oktatott stílus neve: baitar-torto
Kedvelt fegyverei: két-, illetve háromrészes botok
Megjegyzés: a beavatottak Ville egyik szelíd megjelenési formáját, a Kalászszoknyás Asszonyt imádják

A harcművésziskola neve: Nagy Szekér Iskola
Székhelye: nincs, mesterei a nagyvárosok piacterein oktatnak bárki érdeklődőt
Az oktatott stílus neve: hassala-torto
Kedvelt fegyvere: fegyvert soha nem használnak a stílus gyakorlói
Megjegyzés: –

A harcművésziskola neve: Kék Tűz Iskola
Székhelye: a Lana nevű kiszolgált hajó Elya rakpartján
Az oktatott stílus neve: shien-ka-to
Kedvelt fegyvere: *drak*fa bot
Megjegyzés: a Kék Tűz beavatottjai folyamatosan rivalizálnak a Táncoló Láng Iskola követőivel

A harcművésziskola neve: Vigyázó Szemek Iskola
Székhelye: mindig valahol Daum városán belül
Az oktatott stílus neve: daikan-szete-to
Kedvelt fegyverei: acélkorbács, marokfegyverek
Megjegyzés: az iskolát szoros szálak fűzik a Szöcskék néven ismert alvilági klánhoz

A harcművésziskola neve: Táncoló Láng Iskola
Székhelye: a Nyílkovácsok utcája Elya városában
Az oktatott stílus neve: shien-ka-to
Kedvelt fegyvere: *drak*fa bot
Megjegyzés: a Táncoló Láng beavatottjai folyamatosan rivalizálnak a Kék Tűz Iskola követőivel; továbbá minden évben minden tanítvány köteles egy *drak*fát ültetni az iskola alapítójának emlékére

A harcművésziskola neve: Sárga Kolostor Iskola
Székhelye: a Kegétől északra fekvő Sidar-hegyen lévő kolostor
Az oktatott stílus neve: avad-ka-kinito
Kedvelt fegyverei: kétkezes buzogány, kétkezes harci bárd, alabárdfélék
Megjegyzés: különös súlyt fektetnek a fizikai erőnlét fejlesztésére

A harcművésziskola neve: A Riavei Kilenc Ékkő Iskolái
Székhelye: kilenc apró falu a Tündöklő Menny Kapuja csúcs lábainál, a Hedrag-hegységben
Az oktatott stílus neve: vervil-shen-to
Kedvelt fegyvere: horgaskard
Megjegyzés: a tanítványok közül számos kitűnő költő került már ki

A kardművésziskola neve: Az Örök Dicsőség és Béke Harcosainak Iskolája
Székhelye: a Talais nevű határerőd Zahndian városától délkeletre
Az oktatott stílus neve: –
Kedvelt fegyvere: *slan*-kard

Megjegyzés: kizárólag nemtelen tanítványokat fogadnak soraik közé

A kardművésziskola neve: Mosolygó Kert Iskola
Székhelye: a Kerdin városában épült Nastar-katedrális kertjei és lugasai
Az oktatott stílus neve: –
Kedvelt fegyvere: *slan* kardkészlet
Megjegyzés: a húsevés tilalmas az iskola tagjai számára

A kardművésziskola neve: Ködcsillag Iskola
Székhelye: a se Trenpat család kastélya Tlais városában
Az oktatott stílus neve: –
Kedvelt fegyvere: *slan* kardkészlet, de az iskola beavatottai jól bánnak az íjjal is
Megjegyzés: –

Közigazgatás

Míg az ynevi uralkodók többsége csaknem teljhatalommal irányítja országát, Tiadlan királya idejének javát a különféle hatalmasságok közötti ellentétek elsimításával kénytelen tölteni. A királyok uralma erősen korlátozottá vált: manapság nem érvényesül sem a nagyvárosokban, melyek éves adó fejében váltják meg szabadságukat, sem a Nastar-papság birtokain. A lovagi birtokok igazgatásába sem szólhat bele az uralkodó, ha a földesúr nem követ el törvényszegést. A király hatalmát és tekintélyét egyedül arra építheti, hogy mindig az erv lovagság legkiválóbb és leggazdagabb nagyúri családaiból kerül ki, így ősei jogán eleve jókora földterületekkel és fegyveres kísérettel rendelkezik. A magánbirtokairól befolyt adókat csupán kiegészíti a koronabirtokok csekély jövedelme és a városok adója: az uralkodónak ezekre a bevételekre támaszkodva kell erőt mutatnia. A nagybirtokosok, a kereskedőházak, a *dorcha* és a *duin* ellentmondó érdekeit és elgondolásait pedig úgy kell összehangolnia, hogy az ne ütközzön az Északi Szövetség politikájával sem. Így az erős királyi hatalom legfeljebb csak a tiadlani uralkodók álma lehet, nem pedig számottevő politikai tényező.

Háború idején a király állítja a *dorcha* mögé az ország haderejét, békében ő őrzi a hadúri lobogót, és az Országtanácsban elnökölve igyekszik irányítani az állam életét. Az Országtanács ülésein azonban önállóan nem hozhat döntést, sok esetben kénytelen meghajolni a *dorcha*, a *duin* és az országbárói kar akarata előtt.

A nagybirtokok urai, a grófi és hercegi címet viselő arisztokraták egyetlen kötelezettsége, hogy háború idején vérükkel adózzanak az országért. Az uralkodónak sem adóval, sem másféle szolgálattal nem tartoznak, helyi ügyeikbe a királyi törvénykezés nem avatkozhat be. A földbirtokos köznemesek hűbéruraiknak alávetve, ám viszonylagos önállóságban élhetnek, ha betartják az ország törvényeit és főbenjáró bűnt nem bizonyítanak rájuk. Ilyennek a felségárulás, a királyság egysége elleni lázadás, az apa- és anyagyilkosság, valamint Tharr vagy Orwella hitének felvétele számít. Az ilyen vétekben bűnös lovag azonnal elveszíti címét, rangját, birtokát; halállal vagy száműzetéssel sújtatik, neki legutolsó jobbágya sem tartozik engedelmességgel, és birtoka a királyra száll.

A lovagok birtokai foglalják el az ország termőterületének nagy részét, uraik nagyjából egyenlő jogokkal bírnak, legyenek bár egyetlen apró falu, vagy tucatnyi vár birtokosai. Kivételt ez alól csak a grófok képeznek, akik személyesen képviselik a lovagságot az Országtanácsban és a királyválasztó gyűléseken, s a közülük kikerülő zászlósurak vezetik hadba a nemességet. Egymás közötti vitáikat a lovagok – ha valamelyik fél nincs megelégedve a királyi bíróság döntésével – uralkodói engedéllyel bajvívással vagy magánháborúban dönthetik el. Az ország tartományai

voltaképpen a Tanács tagjainak hűbérbirtokai: egymástól eltérő jogállású, gyakran nem is összefüggő területek.

A legnagyobb, szabadságot elnyert városok ügyeik intézésére maguk közül választják vezetőjüket éppúgy, mint a felettük bíráskodásra jogosult testületet. Területükön a király hivatalnokai csak a korona ellen elkövetett főbenjáró bűnök felderítésével és – ritka esetben – az adóösszeírások ellenőrzésével foglalkoznak. A pyaronita egyházak birtokai hagyományosan adómentességet élveznek.

A zord hegyekkel borított, kietlen határmenti területek éppen hogy el tudják látni saját lakosságukat, a király pénzesládáinak megtöltéséhez vajmi kevéssé járulnak hozzá. Sőt, arra is akad példa, hogy szűk esztendőkben a kincstár segít lakóikon. Az itt élők jórészt harc- és kardművészrendek tagjai, a *dorcha* alattvalói, akik még soha nem szegültek szembe a királyi rendeletekkel, hanem lehetőségeikhez mérten mindig betartották azokat. Ezek a határőrvidékek ínség idején is jóval kevesebb gondot okoznak a kincstár számvevőinek, mint az udvar pompája vagy a hadseregnek is beillő királyi testőrség.

Vallás

Tiadlan lakosságának nagy része pyarronitának tekinthető, ám a Szent Város térítőinek szorgos munkája nem járt teljes sikerrel: a nép körében legkedveltebb három istenség kultuszában számos helyi hagyomány megőrződött. A niarei és ulu istenek hite már régen a múlté, de legendáik tovább élnek a hegyi kolostorok filozófiai tanításában, közszájon forgó példabeszédeiben.

Ville istennő lénye és kultusza szinte teljesen megegyezik Arelével. Templomai nincsenek, papjai és papnői csavargólelkű, felforgató jellemek, akik főleg a Sólyomszív irányzathoz tartoznak.

Ottenby városától keletre, a Velerian-tenger partvidékén terülnek el Gon se Garhatten lovag birtokai. A gróf általános megbecsülésnek örvend a vidéken, de gyakran összetűzésbe keveredik Ottenby polgáraival, akiknek vámmentességét a földesúr nem hajlandó elismerni, amióta irattárukból – titokzatos körülmények között – eltűnt a királyi adománylevél. A polgárok Elyába küldött követe azzal érkezik vissza, hogy az új okirat kiállítását a király a régi, kalózok ellen épített vár újjáépítéséhez és fenntartásához kötötte.

Ottenby népe belefog az építkezésbe, ám a munkát újabb és újabb, olykor halálos végű balesetek hátráltatják. A városba érkező Noir-pap szerint Orwella mesterkedése áll a történtek mögött; bővebb beszámoló helyett azonban nyom nélkül eltűnik a városból, éppoly titokzatosan, mint ahogy érkezett. A polgárok rögtön se Garhatten grófra, minden bajuk forrására gondolnak, és megbízzák a karaktereket a szükséges bizonyítékok beszerzésével.

A feladat közben meglepő módon újabb és újabb – igen segítőkész, ámde a névtelenség homályába burkolózó – személyek bukkannak fel, és osztják kéretlen tanácsaikat: van, aki egy szomszédos, a gróffal ősidők óta ellenségeskedő főúr mesterkedéseit, van, aki egy titokzatos kalózvezért, van, aki a várépítésen magukat megszedni kívánó patríciusokat sejteti a háttérben. A városi krónikák szerint pedig szerencsétlen balesetek korábban is voltak a várdombon – ezért is hagyta el az őrség és hagyta leromlani a polgárság.

Szemlátomást egymással is ellentétes érdekek áttekinthetetlen hálója fonja körbe a megoldást jelentő titkot...

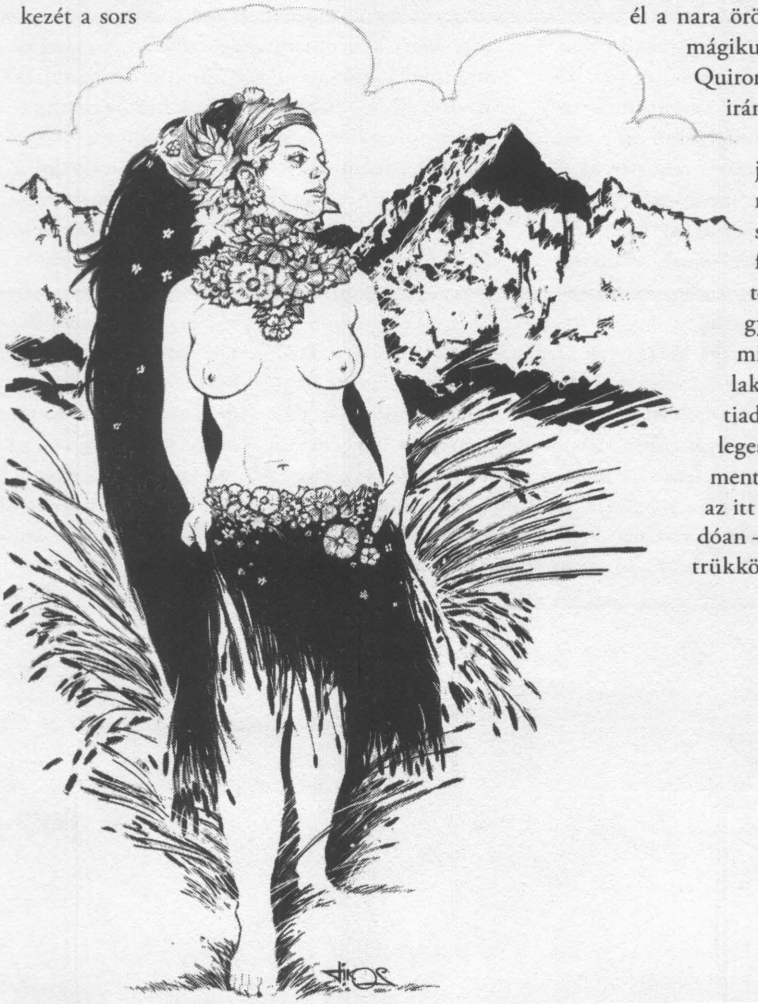
A karakterek sürgős üzenetet visznek a Tiadlan és Gro-Ugon közti hágókat őrző Türkiz Lampion kolostorba: a rendfőnöknek ideiglenes szállást kell építenie a közelgő sereg számára, mely az ork területekre fog betörni, hogy kiszabadítsa Lemtora városka rabláncra vert lakóit. A helyszínen azonban a pusztulás képei fogadják az érkezőket: a kolostor lakóit mind egy szálig lemészárolták. A hegyoldalban ostromgépek sorakoznak – de hogy tudták ezeket felcipelni a keskeny ösvényeken? Kik készítették őket? És miért nem tudott üzenetet küldeni a kolostor vezetője? Megannyi kérdés, mely megválaszolásra vár, s köztük a legfontosabb: mit tud tenni a kis csapat a közelben táborozó, győzelmét ünneplő ork sereg ellen, ha az megindul, hogy rázúduljon a közeli szurdokban gyanútlanul közelítő tiadlani hadra?

Hívei főként a harcosok, kisebb számban a harc- és kardművészek közül kerülnek ki, de hozzá fordul az országúti csavargók, erdei zsiványok és kalandorok jó része is.

Nastar, a Krad attribútumaival felruházott Tanító nemcsak a tudományok istene, hanem a mesterségbeli tudás és a furmányos technikai elgondolások atyja is. Ő a könyveléseket vezető, bankházakban pénzt számoló, írni, olvasni tudó kereskedők patrónusa éppúgy, mint a kolostorok szépen gondozott kertjeiben bölcselkedőké és az önálló műhellyel rendelkező városi kézművesek. Hívei közé tartoznak a királyi udvar és a hatalmas városok hivatalnokai is. Talán ennek köszönhető, hogy a tiadlani egyházmegyék élén is Nastar főpapjai állnak.

Velar, az Úr hitét követik legtöbben Tiadlanban. Hozzá imádkoznak csata előtt a lovagok és esőért, jó termésért a földművesek, hisz ő a Teremtés és a Pusztítás Ura. Híve sok harcművész, kardművész és harcos, de nagyszámú iparos és kiskereskedő is. Személye nemcsak a pyarroni Kyellel azonosítható, hanem a kyr sorskovács Weilával is, mert hívei őt a múlt és jövő urának, kezét a sors kezének, akaratát a világ mozgatójának tartják. Kultusza legerősebben a Velerian-tenger mellékén mutatja a kyr örökség nyomait. Templomai mindenütt megtalálhatóak az országban, a nagyvárosok peremén ugyanúgy, mint a kis falvakban, a lovagvárakban vagy épp a zord hegyek között.

Helyi termékenységistennők kultuszai is fellelhetőek az ország eldugott vidékein, akiknek alakját az egyház több-kevesebb sikerrel igyekszik Ellanával azonosítani. Ezek a megtűrt, apró istenségek meglehetősen ártalmatlanok és jó szándékúak; tiszteletük sok esetben a hagyományos népi ünnepekre korlátozódik, vagy már csak a hiedelmek mélyén őrződött meg. Kultuszuk fenntartásáról csupán falusi javasasszonyok vagy boszorkák gondoskodnak.[46]

Mágia

Az Északi Szövetség országai között talán Tiadlanban alakult ki a legsokszínűbb mágikus kultúra. A kyr hagyományok mellett itt tovább él a nara örökség is; az északi országok mágikus tradíciói az idők során a Quiron-tenger mellékén kifejlődött irányzatokkal keveredtek.

Bármilyen iskoláról beszéljünk is, mindegyikről elmondható, hogy az elme csiszolására különös hangsúlyt fektetnek, rengeteg időt töltenek meditációs és szellemi gyakorlatokkal. Mindez valamilyen fokon az ország többi lakójára is jellemző; épp ezért a tiadlaniak nagy hányada tevőlegesen is képes felhasználni mentális energiáit. Ezen persze – az itt lakók szellemiségéből fakadóan – többnyire nem olcsó vásári trükköket vagy ártó hatásokat kell

[46] Anokki-te úrnő egyike a Tiadlanban tisztelt kisebb istenségeknek, akiknek hite még a pyarroni vallást megelőző időkre vezethető vissza. A Szent Város hittudorai szerint hajdan a családi istenek egyikeként főleg a lányok és asszonyok imáit fogadta. Mára kultusza szinte teljes egészében eltűnt, csupán azokban a babonákban és mondókákban tűnik fel a neve, melyekről úgy tartják, hogy befolyásolhatják a születendő gyermek tulajdonságait. (Így például annak a várandós asszonynak, aki béka szeme közé néz, kancsal lesz a gyermeke, hacsak összeszorított szemmel el nem mondja a megfelelő rontásűző rigmust.)

érteni, hanem védelmet a gondolatok síkján érkező támadások ellen. Így a külhoni mentalisták nemigen számíthatnak könnyű győzelemre a helybéliekkel szemben.

Szellemüket a messze földön ismert harc- és kardművészek edzik a legállhatatosabban. Céljuk a teljes harmónia elérése, eszközük a kíméletlen testgyakorlás és a test-test elleni küzdelem. A *slan* gyakorlatok némelyikével nemcsak az alkalmazó lelkére, hanem a külvilágra is hatást lehet gyakorolni. E téren a *nisen-nid-to* stílus beavatottjai jutottak a legmesszebb, akik harc közben tett mozdulataikkal éppúgy varázslatokat hoznak létre, mint az elf álomtáncosok bűvtáncuk révén.

A mágiáról szólva nem feledkezhetünk meg a drágakőmágusokról sem, akik az ősi ulu tanítások szerint az ékkövek csiszolásával lényegében saját elméjüket csiszolják, és legvégső soron, az ezerféle kristály százezernyi titkát megismerve saját lényegüket tárják fel maguk előtt.[47]

Kultúra

Míg Tiadlan hitvilágában a pyarroni hatás vált meghatározóvá, az ország kultúrájában legalább akkora szerep jutott a niarei tradícióknak is, amely a Gro-hegységben a legerősebb: ott a társadalom minden rétegét mélyen áthatja. Legszembetűnőbb az ország kifinomult etikettje, melyet a meghunyászkodás nélküli alázat, a csöndes és szerény udvariasság jellemez. Ennek eleven példái és kéretlen tanítói a harc- és kardművészek, hiszen legtisztábban az ő életstílusukban mutatkoznak meg azon értékek, melyekhez igazodnak a városok és az udvar hivatalnokai, a kereskedők niarei származású középrétege, a katonák és városőrök tisztjei, valamint a Gro-hegység kisszámú lovagsága is. A nara bevándorlók öröksége, a *slan* kultúra szembeötlő jelei az egész Tiadlanban elterjedt tusfestészet, a bábjáték, a papírhajtogatás, a négysoros versírás vagy a fafaragás művészete. Sokak szerint még Nastar papjainak elgondolkodtató, kiszámított bölcsességeit is e hatás formálta. Mindez azonban nem nyomta el, csak sok helyütt felismerhetetlenségig átalakította az eredeti erv szokásokat.

Vitathatatlan hatásuk ellenére nem minden tiadlani tiszteli annyira Niare hagyományait, sem azok veszedelmes hordozóit. Számos tehetségtelen igric és bazári mutatványos köszönhette sikerét annak, hogy a földművesek és lovagok szívesen kacagnak a ferde szemű szomszédokat gúnyoló élceken, bármilyen otrombák és alaptalanok is legyenek azok.

Az építészetre ugyancsak erős hatást gyakoroltak a niarei bevándorlók. Az épületek tartószerkezetét kő- vagy festett faoszlopok alkotják, ennek közeit téglával vagy áttört deszkázattal töltik ki. A szabadon álló lakóházakat fából épült tornác veszi körül. Meglepően bonyolult és könnyed egy ilyen ház tetőszerkezete, többszintes, értő gonddal faragott gerendákból álló mestermű fiatornyokkal, gyakran vörösre vagy kékre festve és mázas cseréppel fedve. Az épületet ápolt kert veszi körül – még a zsúfolt városokban is igyekeznek minden tenyérnyi szabad földdarabot művészi igényességgel kihasználni. A belső terekben visszafogott, nyugodt hatásokra törekszenek, amit a természetes színek hangsúlyozásával, a bútorok célszerű elhelyezésével érnek el. Ez a megközelítés egyébként is jellemző a tiadlani kézművesség igényesebb felére. Tárgyaik szinte dísztelenek, ám arányosak és finoman megmunkáltak; mindig öröm kézbe venni és használni azokat.

A Hármas Királyságban különböző kultúrák keverednek és élnek együtt. Ez az öltözködés, az étkezés és a mindennapi élet egyéb területein is furcsa szokásokat alakított ki, nem szólva a tiadlani írásbeliségről. Bár Tiadlan népe erv nyelvű, pyarroni betűs írást használ, a szövegek megfogalmazása annyira tömör, hogy a külországiak nemigen értik a levelek, okiratok lényegét. A tiadlani írás külalakja is sajátos: magas írásjelek és alul-fölül lendületesen kifuttatott vo-

[47] *Egyes allegorikus utalások szerint a drágakőmágusok a tökély végső fokán maguk válnak ékkövekké és így minden létező mágia legnagyobb mestereivé. Hasonlóval már az emberi faj őskorában is kísérleteztek Cranta mágusfejedelmei. Doran és Daumyr urait egyaránt gondolkodóba ejtheti, hogy az utóbbi százötven évben nem érkezett hír az amúgy is elvonultan élő* ***maquték*** *elöljáróiról. Nem tudni, hogy elszigeteltségüket fokozták-e a végletekig, esetleg elhalálozták-e, de tény: előtte egyedülálló gyűjteményt halmoztak fel a hetedkorig fennmaradt crantai álomkristályokból.*

nások jellemzik. Ennek egyik oka, hogy a királyságban jobbára tust és írónádat használnak, nem pedig lúdtollat. Erv beszédüket könnyű fölismerni a sajátos, éneklő hangsúlyozásról és a számtalan nara eredetű szóról; némelyek ezt a dialektust már „*slan* nyelvként” említik.

Tiadlan konyhája egészséges és ízletes. Könnyű, sokféle fűszerrel ízesített zöldséges fogásokat, nyílt tűzön és serpenyőben sült húsokat fogyasztanak, ellenben szinte nem ismerik az édességeket.

Az országban élő három népcsoport az idők folyamán valamelyest keveredett ugyan, de jellegzetes vonásaikról mindmáig azonosíthatók. A legnagyobb számban élő erv származékok általában megtermett, hullámos barna vagy szőke hajú, kék szemű emberek, míg a narákat vágott barna szemükről, egyenes szálú fekete hajukról, vékony termetükről és sárgás bőrükről lehet felismerni. Az ulu honfoglalók leszármazottai vastag ajkú, tömpe orrú és kerekded testalkatú, fekete hajú emberek.

Származásra és nemre való tekintet nélkül jellegzetes öltözékük a kaftánszerű, lefelé bővülő *hatun*. A könnyű selyemből, szegényebbek esetében egyszerű vászonból készült kabátnak sok változata van: alul érhet combközépig, de akár bokáig is, záródhat sűrű gombolással, de sokan egyszerű derékövvel fogják össze. A *hatun* niarei eredetre tekinthet vissza: legősibb, csak combközépig érő válfaját a nara szokások őrzői, a harc- és kardművészek mindmáig hordják, díszítésükben gyakran visszaköszön a Sárga Császárság jellegzetes forma- és színvilága. Az ervek és uluk viseletére erősebben hatott a nyugati módi: szűkebb szabású, nyaknál magasan záródó kabátjaikat nemritkán pitykékkel, sőt csengettyűkkel ékítik. Ez a bolondéria a királyi udvarból terjedt el, ahol számos úrhölgy szolgaian követi az erigow-i divatot.

Tiadlan lakói felsőkabátjuk alatt egyszerű fehér inget viselnek, amely a szoros felsőrész alól alig-alig villan ki. Nőknél alsó viseletként általános az ervektől átvett hosszú, zárt ruha, ezt mindig földig érő *hatun*nal hordják. Férfiak és nők egyaránt szívesen öltenek bő és szellős nadrágokat, amelynek legbővebb – avatatlan szemlélő szemében szoknyának látszó – változata, a *takan* szintén része a harc- és kardművészek tradicionális ruhatárának. Az ország északabbi területein ezzel szemben gyakoriak a szűkebb nadrágok, melyek szárát bokánál szíjjal húzzák össze, hogy védjen a hűvösebb levegő ellen.

A nőkön általában magasított talpú cipőt, a férfiakon erigow-i mintára puha, középmagas szárú bőrcsizmákat látni, melyek orra jellegzetesen hegyes és felfelé kunkorodó. A melegebb déli területeken elterjedtek a lapos talpú, szellős vászoncipők, szegényebbek körében az egyszerű háncsból készült papucsok és szandálok.

A Tiadlanban található legszebb napernyő meglepő módon nem tiadlani munka, noha a közvélekedés szerint egy Glianjin nevű Ellana-papnő készítette Inis városában (mások szerint egy Karlen nevű falu melletti, nefelejcsekkel teli réten).

Valójában eredete a Tiadlan alapítását megelőző időkbe, a hatodkor kezdetére nyúlik vissza. A napernyőt, mely manapság a Szivárványőr nevet viseli, a naptűz elleni védekezésül alkotta meg ekkor egy Manea on-Jarchís nevű Igere-papnő, a Kalászúrnő utolsó ynevi képviselőinek egyike, hogy védelmezze vele Freiglund városát. A tárgy alkotását követően pontosan száz évvel, P.e. 2555-ben eltűnt, s csak ötezer évvel később bukkant elő a bozzumi Orwella-szekta vadászkastélynak álcázott központjából.

A napernyőn hiánytalanul és teljes pompájukban tündökölnek a szivárvány színei. A meghatározhatatlan eredetű, bizsergető tapintású kelmét ébenfa vázra feszítették a régi idők mesterei, a hegyikristály markolatgomb oldalába pedig egy aranyból mintázott parányi búzakalászt foglaltak. Az isteni hatalom azzal a képességgel ruházta föl a tárgyat, hogy – amennyiben kinyitják – védelmet nyújt a kristályszférákon áttörő pusztító sugarak ellen. Ekkor a varázstárgy tizenegy mérföldes körzetében naptűz helyett csupán az óvó kupola, s annak a szivárvány színeiben tündöklő fényörvényei láthatók a magasban.

A Szivárványőr manapság csupán a színek, szivárványok és virágok ünnepén kerül elő Elyában, s az ünnepség csúcspontján nyitják ki Nastar papjai.

A nők selyemből, fátyolszövetből készült kendőkkel takarják el fejüket, amely egyúttal vállukat és karjukat is beburkolja. Ha arcukat nem szándékozzák elrejteni, akkor gyakran vállkendőként viselik ugyanezt a ruhadarabot. A női ruházat általános kiegészítője a papírból vagy háncsból készült díszes, festett legyező és a napernyő. A férfiak meglehetősen egyszerű, ám változatos alakú, magas kalapokat viselnek keskenyebb karimával.

Mindkét nembelieknél előfordul, hogy hajukat hosszúra növesztik, és szoros, fejhez simuló kontyba vagy fonatba fogják össze. Jellegzetes női hajviselet az egyetlen ostorszerű hajfonat, amelyet aztán többszörösen körültekernek, és csatokkal rögzítenek. A tiadlani férfiak jó része rövidre nyíratja üstökét, vagy kiborotváltatja a homlokát és feje tetejét, és csak egyetlen hosszú tincset hagy meg – esetleg még annyit sem. Arcukat rendszerint borotválják, az idősebbek néha vékony bajuszt vagy szakállt növesztenek.

A kultúrák természetesen a városokban keverednek leginkább, azok falain kívül inkább együttélésük jellemző. Ennek ellenére éppen az előkelő, nagyvárosi kereskedőcsaládok között akadnak olyanok, melyek mereven elzárkóznak minden idegen hatástól, és sajátjuknál messze alacsonyabbrendűnek tekintik a többi ynevi ország szokásait.

Városok és utak

Noha Tiadlant sűrűn lakott országnak tartja az átutazók többsége, ez a megállapítás valójában csak a Howa-medence bőven termő alföldjére igaz. A széles rónaságon járva mindenütt falvak, magányos tanyák és vízimalmok ötlenek szemünkbe. Ennek egyik oka a nagy népsűrűség, a másik a társadalmat át- meg átható erős vérségi kötelékek, melyek fontossága lépten-nyomon feltűnhet a Tiadlanba érkező idegennek. A nagycsaládok tagjai rendszerint egymás közelében telepednek le. Gyakran előfordul, hogy egy ötven-száz lelkes apró faluban csak rokonok élnek, akik azonban sosem helyből házasodnak.

A síkság déli részén viszont egész grófságok néptelenedtek el a XXXVII. század elején, a keservek esztendeiben. A toroniak által tönkretett csatornarendszert annak idején évszázadok munkájával építették ki, hogy szabályozzák a földekre jutó víz mennyiségét. A medrükből kilépett vizek elárasztották és mocsárrá változtatták az egykor termékeny rizsföldeket, az éhínség pedig megakadályozta az újjáépítést. Az elmúlt hetven esztendőben lassan összeroskadtak az elhagyott falvak házai, és munkás kezek hiányában évről évre több százezer hold marad parlagon.

A képet árnyalja, hogy az Északi Szövetségben sehol másutt nem találni annyi virágzó várost, mint éppen Tiadlanban. Ezek sokféle kiváltságuknak és pezsgő életüknek köszönhetően mágnesként vonzzák a vidéki szegényeket. A kisebb városkák csak a helyi kereskedelemben játszanak szerepet, jelentőségük csekély, ám vonuló hadaktól tartó lakóik az utóbbi időben ezeket is igyekeznek fallal körülvenni, amire általában meg is kapják a királyi engedélyt.

A szabad városok többsége már az erv hódítás előtt is lakott hely volt. Ma tizenegy olyan város van Tiadlanban, ahol a királyi hatalom szinte csak az éves adók beszedésére korlátozódik. A Sinemos-tenger partján virágzó kikötők – Sabaor, Bozzum és Kege – világpolgár, száznyelvű népének életmódja már nem sok hasonlóságot mutat a belső vidékek megfontolt lakóival. A falak között az öt nagy kereskedőház mellett számtalan kisebb kereskedőklán, hajósvállalkozás, munkások tömegeit dolgoztató műhelyóriás és megannyi, megélhetésért küzdő kisiparos próbál megélni és lehetőség szerint meggazdagodni. A szabad városok élete persze merőben különbözik a vidéki birtokokétól: nagyobb a zsúfoltság, gyorsabb a ritmus és mások a szabályok.

A tengerparti városok gazdagságát jól példázza, hogy éves adójuk a királyi jövedelmek bő felét teszi ki. Polgáraik borsos áron kénytelenek

beszerezni a friss élelmet, amit szűk hegyi utakon szállítanak hozzájuk a Howa-medence síkföldjéről vagy hajóval a tenger túlpartjáról. Aki felületesen, csak part menti városait szemlélve próbálja megítélni Tiadlan társadalmát, az a legfeltűnőbb fényűzés és a legnagyobb nyomor nyüzsgő országaként írná le, holott a Hármas Királyságban általában véve a társadalmi és vagyoni szakadékok se nem igazán meredekek, se nem igazán mélyek.

A rövidke sinemos-tengeri partszakasz biztosítja Tiadlan tengeri kapcsolatát a déli kalmárországokkal és a Sinemosi Ligával. A szigetek között mindig hatalmas a forgalom: erre utazik mindenki, aki rakományát Toront megkerülve akarja észak és dél között szállítani. Tea, abbitacél, dzsad szőttesek és aszisz narancspálinka – áruk végtelen folyama árad a Quironeia országútján.

A középső tartományokban az áthaladó kereskedelmi utak és maga a folyam jelölték ki a nagyvárosok helyét, melyek ragyogó füzérként sorakoznak a Howa partján: Daum, az ország északi kapuja, Elya, a királyi főváros, Chasiel, Nastar főpapjának székhelye és Tuil, „Tiadlan cseresznyéskertje”. E városok rendezett, kövezett utcákkal, közfürdőkkel, nyilvános illemhelyekkel és mindenki előtt nyitva álló közkertekkel büszkélkedhetnek. Az általános jólétnek és tisztaságnak köszönhetően súlyos járványok nem pusztítanak lakóik között, noha falaik meglehetősen szűkös területeket zárnak körül.

Elya

A Howa folyam és északi mellékága, a Keiltanas találkozásánál kialakult természetes gázló régóta fontos átkelőhely, melyet könnyen ellenőrizhetővé tesz az északi parton magasodó százötven láb magas mészkőszikla, a Vihodre. A két folyóág

A Tilligel városától északnyugatra húzódó Tennei-tó mellett fekszik Pelgam, egy poros kisváros. Nagyra törő hűbérura nemrég kapta meg a jogot Tiadlan királyától arra, hogy fallal vétethesse körül – ennek azonban Toron egy cseppet sem örül. Épp ezért megbízza a városba régóta beépült ügynökeit – a karaktereket – hogy akadályozzák meg a fal felépítését. Ügyelniük kell azonban arra, hogy lehetőleg vér nélkül, feltűnésmentesen futtassák zátonyra az ügyet; mindennél többet ártana a császárság érdekeinek, ha a szükségesnél jobban felhívnák a figyelmet erre a stratégiai szempontból oly fontos porfészekre.

Lehetőségekben szerencsére nincsen hiány: sokan nem néznék jó szemmel, ha földjükön húzódna keresztül az új városfal. S e személyek közt nemcsak pórok, de tanácsnokok is akadnak, sőt, a templom temetőjének bolygatása Velar papjának sem nyeri el tetszését. Nehézséget jelenthetnek a babonás külhoni építőmesterek is – és persze az állandó birkózás a növekvő költségekkel...

Chasiel városának Nastar-papjai Észak-Ynev híres kódexmásolói és -készítői, akik nem csupán a tudás megszerzésére fektetnek nagy hangsúlyt, hanem igen magas szinten gyakorolják a kalligráfia művészetét is. Számukra teljesen ismeretlen írásokat is hihetetlen pontossággal másolnak, saját készítésű könyveik pedig gyönyörű iniciáléikkal, képeikkel nemcsak tudományos, de esztétikai élményt is nyújtanak. Érthető okokból meglehetős ellenérzésekkel viseltetnek a nyomtatás néven elhíresült találmány iránt, az egyediséget hiányolva a dúc alatt préselt művekből.

Könyvtáruk négyzet alapú, szürke kőből rakott, emeletes építmény, melynek mintegy kétezer négyzetlábnyi helyet elfoglaló tömbjét nemrég egy újabb, közel feleakkora alapterületű szárnynyal egészíttette ki Nastar főpapja. Ebbe az épületbe költöztek át a könyvtárat felügyelő papok és szerzetesek, így a főépületben immár kényelmesen elférhetnek az évszázadok során összegyűjtött kötetek. A földszinten, mely bárki számára nyitva áll, az olvasópultokhoz láncoltan találhatóak a ferde olvasólap alatti polcokon elhelyezett kódexek. A könyvtár csak papok és papnövendékek előtt nyitva álló emeletén különböző kéziratok és tekercsek kaptak helyet; de a városban elterjedt szóbeszéddel szemben a valóban bizalmas természetű írásokat nem itt őrzik.

A könyvtár látogatása ingyenes, ám a legtöbb látogató tisztelete jeléül bedob pár rézpénzt az ajtó mellett elhelyezett perselybe, és legtöbben helyben veszik meg a papírt, tust és írónádat is, mellyel a könyveket másolják vagy másoltatják le maguknak. A tudás papjai természetesen ezért sem kérnek semmiféle ellenszolgáltatást.

Tiadlan

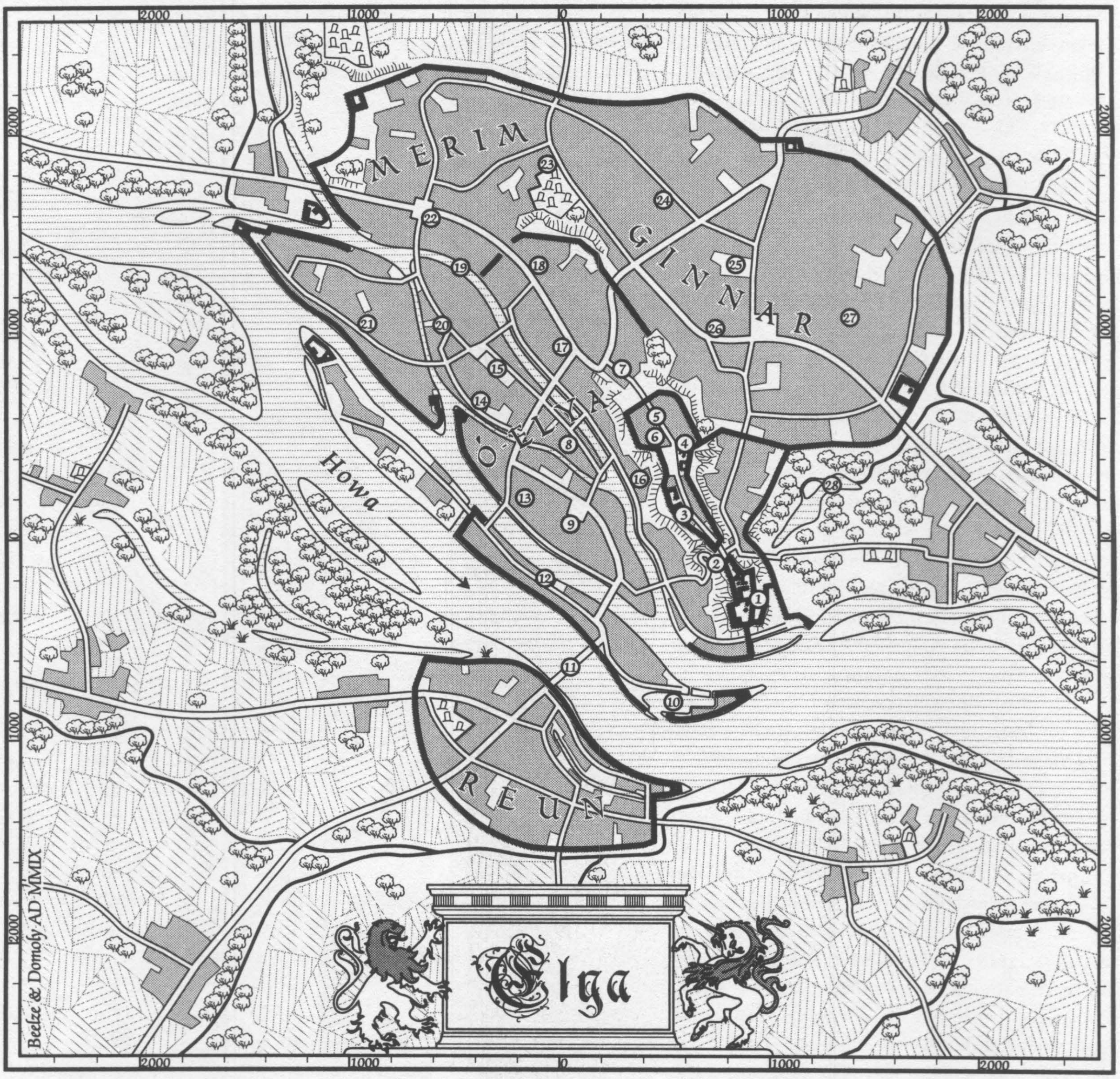
közötti mocsaras-fűzfás zátonyok biztos menedéket kínáltak a jáspisháborúk elől menekülő uluknak, akik falut építettek az Elya-szigeten. A kereskedelem föllendülésével a falu hamarosan sáncokkal körülvett városkává nőtt, majd iparosok telepedtek meg az északi part halásztanyáinak helyén is. A XV. században Elya a se Ortewain hercegek hűbérbirtoka lett, akik várat építettek a sziklatetőn. A hercegi család lakhelyéből 1763-ban, a vérükből való IV. Haragan trónraléptével lett királyi palota: az új uralkodó az ígéretesen jó fekvésű Elyát tette meg székhelyének a régi főváros, az V. zászlóháborúban feldúlt Gerlannach helyett.

A város valóban kulcsfontosságú helyen fekszik, Tiadlan közepén, az országot átszelő folyam mellett, a dombvidék és a síkság találkozásánál; ott, ahol a Quiron-tengertől Erigow-ba tartó országút áttér a Howa bal partjára. Bár története során a fekete hadurak seregei többször is elfoglalták és felgyújtották, „a Howa jádezöld nyakékének mélytüzű rubinköve" minden csapás után virágzóbb és szebb lett, mint annak előtte.

Ma több mint százötvenezren lakják a tiadlani fővárost, mely az évszázadok során a folyó szigeteire és túlpartjára is kiterjeszkedett. Két nagy és öt kisebb földdarab alkotja a falakkal védett belvárost, melyeket kő- és fahidak tucatjai kapcsolnak a partokhoz. A helyhiány miatt műhelyek és boltok telepedtek meg a hidakon is, így az összehajló házak között barangolva az utazó talán észre sem veszi, mikor ér át egy másik szigetre. A kikövezett partú csatornák vizén ringatódzó bárkák között könnyű sajkák cikáznak; evezőseik fennhangon kínálgatják gyékénykosarakban felhalmozott áruikat az úszó város népének. Négy- és ötemeletes téglaházak támaszkodnak egymásnak, erkélyeiken csengettyűkkel játszik a szél. Zöldellő ágak hajlanak ki a kőkerítések fölött, melyeken túl apró közkertek rejtőznek, ahol meditáló vagy csöndesen beszélgető öregek üldögélnek, távol a lármás forgatagtól.

Az északi oldal, a Ginnar dombjain földszintes házak sorakoznak a meredek, gömbölyű kövekkel kirakott utcák mentén; teraszos kertek között kanyargó, varázsfényű parázsgömbök sorával kísért út vezet föl a Lebegő Város kapujához. Az alapító hercegek háznépének hajdani

1 – Királyi palota
2 – Vashíd
3 – A dorcha városi rezidenciája (Stelmar-palota)
4 – A duin városi palotája (Öttorony)
5 – Lebegő Város
6 – Kapuk csarnoka
7 – Felvonulási út
8 – Nastar katedrálisa
9 – Velar katedrálisa
10 – Folyami flottilla kikötője
11 – Bölcsek hídja
12 – Hajóépítő műhelyek
13 – Kakasviadalok háza
14 – Zafír Lampion mulató és vendégház
15 – Gyógyítók kertje
16 – Királyi bankház és pénzverde
17 – Sannao kardkovácsműhely
18 – Kardmesterek céhe
19 – A Kék Tűz iskola lakóhajója
20 – Halpiac
21 – Selyemszövők Háza
22 – Vittadora postakocsi- és hajóállomás
23 – Darton-templom
24 – Pálinkafőzők utcája
25 – Csodaszilva-kút
26 – Halyn nyomda
27 – Táncoló Láng harcművésziskola
28 – Balea királyné kertjei

faluja helyén épült városrész palotáiban időznek manapság Tiadlan előkelőségei. A Vihodresziklán magasodó királyi vár már régen kinőtte az eredetileg kijelölt fennsíkot: vendégházai, toldaléképületei és udvarai a szakadékon túlra, a nemesi városrész déli része felé terjeszkednek. Ezek minden tisztességes szándékú látogató előtt nyitva állnak, ám a belső várba vezető, száz láb hosszú, karcsú függőhídra kizárólag meghívott vendégek vagy udvarbéliek léphetnek: ellenség a hídon egyszer sem jutott át élve a hatszáz év alatt, mióta csak Elya[48] vára elnyerte mai formáját.

A várhegy keleti lejtőjét tarka lombú fák ligetei borítják, Balea királyné kertjei. A három fiát gyászoló asszonyt férje, VI. (Hóhajú) Terwin király (3155–3203) igyekezett felderíteni ezzel a valószínűtlen szépségű alkotással. Vízesések, meditációs kertek, kis pavilonok, tavak és százados munkával átformált fák együttese ez, mely az értő szemeknek minden lépésnél új és új harmóniát mutat. Élte végeztével itt helyezték nyugalomra a kert névadóját is, egy félreeső, lonccal befutott Darton-templomban, mely azóta a tiadlani uralkodók temetkezési helyéül szolgál.

A Howa túlpartján fekvő, erős falakkal övezett Reunba egyetlen híd vezet át, amely harmincnyolc kőpilléren állva szegül a folyó sodrának. A kétszáz éves Bölcsek hídját a rajta álló, ember nagyságú szobrokról nevezték el.

A szélesen hömpölygő Howa az északi Daumtól egészen a határvárosnak számító Chadóig hajózható. Ez a több mint másfélezer mérföldes, gátakkal szabályozott folyószakasz Észak legforgalmasabb vízi útja. Vitorlás és evezős bárkák, ökrök vontatta só- és rizsszállító uszályok, vásárra tartó parasztokkal túlterhelt ladikok nyüzsögnek sárgásbarna vizén, ahol – hiába, a közmondásos tiadlani szervezés – jó pár hajóstársaság járat szabott menetrend szerint közlekedő személy- és teherhajókat.

Aligha meglepő, hogy tiadlani társaságok intézik fél Észak postaszolgálatát. Közülük legnevesebb az Erigow-ba szakadt tiadlaniak alapította Vittadora, de emellett több tucatnyi kisebb-nagyobb cég foglalkozik csomag-, levél- és személyszállítással. Pontosságuk, kényelmük éppúgy közismert, mint borsos áraik.

Jó utak híján azonban mindez lehetetlen volna, így a korona már régen kötelezte a városokat és nagybirtokosokat a területükön áthaladó utak gondozására. Noha ennek betartatására nincsen semmilyen eszköze, a józan ész diadalaként mégis járható minden főbb út, kátyúikat és hibáikat rendszeresen kijavítják.

*[48]Az **elya** szó eredete és jelentése ismeretlen, bár képzett formái Tiadlanban több település nevében megtalálhatók, és így nevezik a Velerian-tenger partjait kísérő hegységet is. Nastar papjai szerint a szó hangzói „a rendíthetetlenség és a tízezerszeres áldás szimbólumai"; ennélfogva igen alkalmasak a királyi székhely megnevezésére.*

Az egyházi adakozásból épült Bölcsek hídjának szoboralakjait Tessier Jarmin predoci származású Della-pap faragta kőbe egy élet munkájával. A hetvenhat márványfigura Tiadlan pyarronita egyházának nagyjait – *duin*jait, tudós szerzeteseit és filozófusait – ábrázolja. A hídon áthaladók a szívükhöz legközelebb álló bölcsnek az adott szobor talapzatára tett gyümölccsel, gyertyával, rizsborral kedveskednek, hogy közbenjárása révén szeretteik tudásban és hasznos tapasztalatokban gyarapodjanak.

Csak két kőalak előtt nincsenek adományok: Laone wri Trelys chandeani apátnő és Migan Kenriegor, a Gro-hegység híres gyógyítójának szobrai barbár módon szétvésett szemgödrökkel, fenyegetőn magasodnak a gyalogosok fölé. Jarmin már nyolcvanadik esztendejét taposta, mikor e két, utolsónak maradt figura megfaragásához kezdett. A kemény kő már nem engedelmeskedett lankadó kezeinek, és anélkül halt meg, hogy az arcokat kimunkálhatta volna. Így is állították föl őket, majd harminc év múlva egy kőfaragó jelentkezett, hogy elvégezné az utolsó simításokat.

A következő esztendőben kegyetlen gyilkosságok sorát követték el Elyában, melyek tettesei tisztes családapák vagy éppen ártatlan kislányok voltak. Hosszú és csavaros nyomozás után derült csak fény arra, mekkora hibát követtek el a városlakók a mester felfogadásával: ő ugyanis Ghudrasmup démonherceget szolgálta, aki a szobrok szemein át figyelte a halandók világát. Apránként kiterjesztette befolyását a járókelőkre, akiket bábuként mozgatva megkezdte lényegének átplántálását az elsődleges anyagi síkra.

Miután a démon leleplezõdött, a szobrok szemeit kivésték, ám végül – tekintettel művészi értékükre – hosszas megtisztító szertartások után eredeti helyükön hagyták őket.

A Daumon és Rasihtán keresztül Erigow felé vezető országút neve – Haron ösvénye – IV. (Sánta) Haron király emlékét őrzi, aki 1455-ös bullájában biztosította az erre utazó kalmárok sértetlenségét és vámmentességét az uralma alá tartozó tartományokban. A pezsgő toroni kereskedelem a Vinverio hágóin keresztül bonyolódik. Ezek közül a leghíresebb a Mélység és magasság pilléreinek útja, amelynek a Paydarhágóhoz vezető tiadlani szakasza nyolcvan mérföld hosszan sziklafalba ékelt gerendákon és kőoszlopokon nyugszik. Nem árt tudni: a bércekről alázúduló kőgörgetegek alatt megroskadó útszakaszok számos utazó halálát követelték már.

A hegyvidékek szórványos lakossága a keskeny folyóvölgyek irtásföldjeit műveli, de – főleg a toroni és gro-ugoni határ mentén – találni világtól elzárkózó szerzetesi közösségeket is.

Gazdaság

Tiadlan lakói vállalkozó kedvükről, szervezőkészségükről és gyakorlatias gondolkodásukról ismertek. A politikai széttagoltság és Toron állandó katonai fenyegetése dacára is képesek voltak virágzó gazdaságot teremteni.

A Hármas Királyság jólétének egyik alappillére a hegyek mélyén rejlő bányakincs. A Vinverio-hegység északi oldalára átnyúló aranytelérek ugyan már kimerülőben vannak, de a Kenzal egyik völgyében megbúvó Skaudingen arany- és rézbányái remélhetőleg még hosszú ideig ellátják a királyi pénzverdét.

Ez a bányaváros egyben a bronzöntés központja is, itt készülnek a legtisztább hangú templomi gongok és az országszerte kedvelt fogadalmi szobrocskák. A tavaszi napéjegyenlőség, a sáfrány kikelet ünnepe előtt arasznyi agyag- és bronzszobrocskákkal teli pultok tűnnek föl a tiadlani városok piacterein. A stilizált alakokat alkotóik a legkülönbözőbb helyzetekben – munka közben, kezükben vándorbottal vagy éppen szeretkező pózokban – ábrázolják, és gyakran egy-egy rövid jelmondat illetve szó is olvasható talapzatukon.[49]

A várostól északra, a Hedrag-hegység erdei falvaiban üvegszerűen tiszta, nagy tömbökben fejtik a kősót. A Velerian-tenger partjára borostyánt vet ki a dagály; azt mondják, az óidők szellemeinek könnye ez. A Gro-hegység nyugati lejtőin fekvő Hailar fejtései vasércet, a környező erdőségek pedig szenet adnak az itt működő hámoroknak. A fa nélkülözhetetlen tüzelő- és építőanyag, ám a Howa-medence erdőségeit régen kivágták már, ezért a síkságra a környező hegyekből úsztatják le a hatalmas törzseket.

A mezőgazdaság alapja északon a búza és kukorica, az enyhe és esős délvidéken a rizs. A hatásállatok és a földműveléshez nélkülözhetetlen igavonók – a bivaly és az ökör – mellett más állatfajtát nemigen tenyésztenek a Howa medencéjében; a földművelést sokkal többre tartják errefelé. Csak a ház körüli hulladékon is megélő baromfiak jelentenek ez alól kivételt. A bevándorlókkal együtt jó néhány hasznos növényfajta érkezett Niaréből és a szigetvilágból, melyek egy része ma is csak Tiadlanban honos. Gyógy- és fűszernövényeket hoztak magukkal, amelyek ma már nélkülözhetetlen részei a híresen hatékony helyi orvoslásnak és persze a konyhának.

A selyemhernyó tenyésztése és a selyemkészítés módja Tiadlan féltve őrzött titka, az erre irányuló kémkedésért vagy a gubók kicsempészéséért halálbüntetés jár. Az

A Vinverio hegyláncának északi oldalán szorgoskodó bányászok úgy húsz esztendeje figyeltek föl arra, hogy a tárnákban napról napra vékonyodnak az aranytelérek. Szinte a szemük láttára húzódtak vissza a hegyek gyomrába az erek, hogy csak meddő kőzetet hagyjanak maguk mögött.

A jelenség kisebb-nagyobb szünetekkel ugyan, de egyre gyorsuló ütemben emészti fel a hegyek érckincsét. Lehetséges, hogy a toroniak valamilyen nagy hatalmú mágia segítségével a hegyek déli oldalára vonzzák az aranyat? Vagy netán emberen túli hatalmak munkálkodnak a mélyben?

[49] A fogadalmi szobrocskák látszatra gyermeteded figurái fontos szerepet játszanak a tiadlaniak életében. Híven az eredetileg Niaréből származó hagyományhoz, a lakosok a tavaszi napéjegyenlőség reggelét a lakhelyükhöz közeli Velar-templomban töltik, ahol az új esztendőben megvalósítandó életfeladataikról elmélkednek. A kitűzött célt szimbolizáló kis agyag- vagy bronzfigurákat az oltáron hagyják. Másnap visszatérnek, hogy az otthonukban állítsák föl a papok által megáldott kis tárgyakat, melyek hitük szerint az év leteltéig jótékonyan fókuszálják erőiket gazdáik céljainak megvalósulása érdekében.

ismétlődő kísérletek mindeddig nem is jártak sikerrel, ami elsősorban a határokat és a selyemszövő műhelyeket felügyelő varázstudók éberségének köszönhető. Niaréből származik a teacserje is, amelynek sok különleges fajtáját azonban már a Yian-Yiel innenső oldalán nemesítették ki. A tea az egész országban kedvelt ital – nem úgy, mint a bor. Habár Ryek korában még híresek voltak a zighroati ültetvények, a később betelepülő népek nem értettek a szőlőműveléshez; a borászat lehanyatlott, és igény híján nem is támadt föl többé. Mindmáig népszerűek viszont a különféle gyümölcspálinkák és a rizsbor.

Az ország lakosságának nagy része a híres tiadlani ipar és kereskedelem áldásai nélkül éli mindennapi életét. Ennek oka abban rejlik, hogy a pénzügyekhez nem sokat konyító urak a maguk kárán tanulták meg: minél kevesebbet kereskednek, annál kevesebb káruk származik a dologból. Rájöttek, hogy kalmároktól kölcsönözni nem szabad, a városlakóknak pedig bármi áron élelem kell, míg saját birtokaik lényegében önellátóak. Tehát az árakat a földesúr anélkül szabhatja meg, hogy birtokának jövedelme a városi kézművesek pénzesládájában kötne ki. A városi kalmárok figyelme így más országok felé fordult, miközben a nagybirtokok és a városok vámhatárán virágzik a csempészet.

A tiadlani mesteremberek főként más országokat látnak el selyemmel, papírral, tükrökkel, szépítőszerekkel, különleges égetett edényekkel és ezerféle apróséggal. Szerszámokat és fegyvereket igény szerinti kivitelben, nyomtatott könyveket a vásárlók országának nyelvén szállítanak, de ők készítik a Városállamokban és a barbárok körében olyannyira kedvelt vásári ékszereket is. A városok kézműiparának tekintélyes részét a kereskedők tartják kezükben; a tárgyakat sokszor nem is céhbeli mesteremberek, hanem rosszul fizetett bérmunkások állítják elő nagy mennyiségben.

Az ötletes kézművesek a mindennapi életet megkönnyítő találmányok egész sorát alkották meg a fadúcos könyvnyomtatástól kezdve a hidraulikus óráig. Minden valamirevaló patak vízimalmok lapátjait forgatja, amelyek erejével aztán követ törnek vagy kendert ványolnak, míg a városok piacterein harangjátékok jelzik az idő múlását. Újító kedvük mellett azonban Tiadlan mesterei tisztelik a hagyományokat is: a *slan* fegyverek például sok száz éve változatlan módszerrel készülnek. Igaz, ami tökéletes, azzal hiba lenne kísérletezni.

A Velerian-parti borostyánokban gyakran találhatók zárványok – drágakőbe kövült szennyeződések, esetleg élőlények is –, melyek gondos megmunkálás után még értékesebbé tehetik azokat. Olykor egész rovarok estek csapdába és ágyazódtak be a mézsárga ékkövekbe; s arra is volt már példa, hogy e lények nem voltak teljesen halottak, mert kiszabadulván megtalálójuk vesztét okozták.

Egyes elf legendák szerint akadnak errefelé másfajta borostyánok is: olyanok, amelyek az Ófa elpusztítására törő ősaquirokat tartják fogva a korok hajnala óta. E legendák igazságtartalma persze erősen kérdéses – ám annyi bizonyos, hogy alig kétszáz évvel ezelőtt Sin Veleris városától keletre egy csoport halász valóban hatalmas méretű borostyándarabot talált, mely furcsa lényt rejtett magában. A kisgyermeknyi, embriószerűen összekuporodott állapotban csapdába esett valamiről sosem derült ki igazán, miféle szerzet, ugyanis a roppant drágakődarab megtalálóival és a királyi székhelyről kíséretére rendelt lovasokkal együtt nyom nélkül eltűnt a Köves-Elya északnyugati lábainál.

Az egész történetben mégis az a legkülönösebb, hogy sem a halászok, sem pedig a katonák személyét, sőt nevét sem volt képes utólag senki élő ember emlékezetébe idézni. Még szüleik vagy rokonaik is határozottan – és a fürkésző varázslatok szerint őszintén – tagadták, hogy valaha ismerték volna őket. Amikor logikai ellentmondásaikkal szembesítették őket, elképesztően tekervényes magyarázatokat adtak gyermekük vagy férjük hiányára.

Az ország gazdaságának egyik pillére az olajozottan működő bankrendszer, a másik az évszázadok óta megbízható pénznek tartott tiadlani korona. A közepén négyszögletű lyukkal ellátott érme egyik oldalán körbefutó jelmondat, a másikon évente változó geometrikus mintázat látható. Keményebb és kopásállóbb a máshol használatos pénzeknél, mivel több rezet tartalmaz. Így az aranytartalom (5,8 lat) megőrzése mellett a tiadlani érme nagyobb a megszokottnál.

Tudnivalók

A Hármas Királyság sokszínűsége, különös hagyományai gyakorta ejtik ámulatba az idegenből jötteket. Az utazók által leggyakrabban látogatott tengerparti nagyvárosokban nyüzsög az élet, furcsák a szokások és pocsék a közbiztonság. Rengeteg az utcákon a koldus, a kurtizán; éjjel rablógyilkosok, nappal zsebtolvajok lesnek az idegenre. Ám ha valaki a Dwyll Unió vagy Ilanor felől lépi át a határt, hetekig utazhat az erv lovagok birtokain át vezető kiváló utakon anélkül, hogy néhány kóbor harcművésztől és niarei vonásokat viselő kereskedőtől eltekintve bármi különössel találkozna; bár a hegyvidékeken elő-előfordulnak rablótámadások. Vidéken olcsó az élelem és a szállás az egyszerű, de otthonos országúti fogadókban, a használati tárgyakat azonban borsos áron adják. A nagyvárosokban ennek épp a fordítottja jellemző: azokban érdemes különféle tárgyakat vásárolni, nemcsak kedvező áruk miatt, hanem mert ezek általában tartós, jó fogású és célszerűen kialakított eszközök – legyenek akár konyhaedények vagy fegyverek.

Az ország lakosai többnyire vendégszeretőek és udvariasak, örömleányai messze földön híresek. Az utazó azonban jól teszi, ha elsajátítja az itteni, szertartásos udvariasság alapjait, hogy tapintatlansága miatt ne értetlen tekintetek és elnéző mosolyok kísérjék tétova lépteit, hanem szóra nyíló ajkak és segítő kezek.

„...Egyáltalán nem bonyolult, de azért én lassan és türelmesen mondom, hogy az olyan tulkok is megértsék, mint ti. Sin Velerisbe minden hülye odatalál, nektek is sikerülni fog. Megkeresitek Dregar Mervont, a Selhavan-ház őrségének kapitányát, aki nekem jó cimborám még Aigrans ostromának idejéből. Azt mondjátok, hogy én küldtelek titeket, és felveszitek tőle az árut ott és akkor, ahol és amikor akarja. Végig udvariasan viselkedtek vele, nem hangoskodtok, különben tanulhattok úszni összekötözve – kemény ember, és igen hirtelen haragú. Aztán éjszaka mindent hajóra raktok, az egészet lefeditek egy ponyvával, és elindultok felfele a folyón a reggeli dagállyal. A Cuttos-öbölnél megálltok a fűzfák alatt, és levakarjátok a Selhavan-ház jeleit a ládákról, úgy, hogy nyoma se maradjon. Nem érdekel, mennyi időbe telik, és az sem, ha a körmötökkel csináljátok – legyen meg és kész. Tereon ezen vesztett rajta, és én nem akarok lógni, mint ő. Utána kifizetitek a vontatók díját, és felmentek a kék malomig. Ott beálltok a holtágba, és vártok addig, míg Kacska Marnel meg nem érkezik az embereivel. Kirakjátok, amit hoztatok, és bepakoljátok azt, amit ők hoznak. Utána lecsorogtok a folyón ide, a kikötőbe. Érthető, nem?

Egyszeri munka, azonnal fizet, és nem is keveset. Ezért úgy döntöttem, folytatom, ahol Tereon abbahagyta. Ti meg nekiláttok, mert azt parancsolom. Na, lóduljatok!"

Derag Fango utasításai az embereinek

Függelék

Index és szószedet

A kötetben található idegen szavak és kifejezések jegyzéke

(aqu) – aquir
(asz) – aszisz
(dwn) – dwoon
(elf) – elf
(erv) – erv
(gdr) – godorai
(gno) – gnóm
(ila) – ilanori
(kyr) – kyr
(ork) – ork
(pya) – pyarroni [a hetedkori közös nyelv]
(sin) – sinemosi
(tia) – tiadlani
(van) – vanír /hil [törpe]
(?) – ismeretlen eredetű

Abaszisz *(26, 69, 227)*

Abogan *(13, 14)*

ach [*ark*] (erv): „törvény" *(114)*

aer Gianegan ase erro! [*ér gianegan asze erro*] (erv): „→Gianagban mindenki úr!" *(113)*

Aganar *(13,14)*

Alborne [*alborn*] (pya): a harmónia és az ünnepek →pyarroni istene; a dalnokok és csepűrágók pártfogója *(98, 100, 116, 117, 132, 133, 134, 137, 224)*

amatu (eno): nagybirtokos, nemes, családfő *(25, 225)*

ananea (erv): „évkönyv, krónika, legenda" *(72, 220)*

Ananea Erlavin (erv): az Erv Őskrónika *(72, 220)*

Antoh *(30, 31, 85, 91, 102, 138, 226)*

anuriai sárkánylovasok (pya): az ötszázéves háború végső csatáiban a →Kyr Birodalmat, majd a hetedkori →zászlóháborúk során több ízben →Toron ellenfeleit segítő alakulatok, melyek eredete és mögöttes szándékai homályba vesznek. *(26, 64, 68, 227)*

Anvaria *(15, 118)*

anyr (kyr): **1)** a →Kyr Birodalom varázshasználó papságának elnevezése **2)** a →Kyr Birodalmat az égiek által kegyelt *anyr*ok irányították. Szám szerint tizenegyen voltak: minden tartomány élén állt egy-egy; a legfelsőbb *anyr* a mindenkori kyr császár volt **3)** →Enrawell tartomány városnagyai és elöljárói által kisajátított cím a →hatodkorban. *(97, 218)*

aquir [*akvir*] (aqu): azon ómágiát használó, értelmes ősfajok összefoglaló neve, melyeket a →pyarroni bölcsek konzekvensen „gonosznak" bélyegeznek. Többségük tisztázatlan körülmények közt került →Ynevre az idők hajnalán, ahol is az első korok háborúi a föld vagy a víz alá kényszerítették őket. Elkorcsosult civilizációik e vidékek némelyikén mind a mai napig fennmaradtak. *(13, 16, 163, 207, 217, 218, 226)*

Arel (pya): a természet és a harc →pyarroni istennője; a vakmerők patrónusa *(41, 69, 116, 139, 152, 189, 197)*

aszisz (asz): a →Quiron-tenger déli partján fekvő Abaszisz nagykirályságának államalkotó népessége és nyelve

baertwikke [*bartvikke*] (erv): →Beriquelen honos havasi tulok *(31)*

bahúb *(165, 174, 218, 226)*

bara (erv): „könyv" *(100)*

bánya *(55, 63, 69, 77, 105, 113, 114, 115, 118, 120–121, 132, 150, 163, 167, 171, 173, 175–176, 178, 189, 206)*

bányaháborúk *(150, 163, 165, 217, 218, 222, 225, 226)*

bárdok *(33, 71, 94, 100, 106, 117, 122, 154)*

Beriquel *(16, **27–32,** 103, 116, 118, 163, 164, 166, 218, 221, 224)*

Bórog →Beriquel

Bosszú és Bátorság Testvériség (pya): →Uwel lovagjainak ereni szövetsége *(69, 227)*

borzay (erv): a kontinens belsejéből érkező, hideg, száraz fagyokat hozó téli szél *(86)*

Bul Ruurig *(29, 116, 120, 163, 164, 166, 169, 171, 173, 174, 177)*

Calowyn *(15, 16, 23, 218)*

Caruna *(13, 14)*

Chylan *(101–102)*

Connegar *(13, 14)*

Cranta [*kranta*] (cra): a Nagy-Crantai Birodalom és annak utódállamai. A P.e. XXI. évezredben Észak-Yneven megszülető állam az emberiség első

Kadal *(116, 167, **169**, 175, 178, 221)*

kadhún (dwn): „vezérfonal", átvitt értelemben a →dwoon erkölcsi és jogi szabályok összessége *(50)*

Kahre [*kare*] (gno): a Zedur-hegység technokrata városállama, melynek lakói – a hagyomány szerint – →gnómoktól tanulták tudományukat. →Ynev legkülönösebb szerkezeteit, mechanikai csodák egész sorát készítik itt *64, 78, 94, 102, 105, 116, 118, 141, 173, 177)*

kalandötlet *(31, 37, 46, 47, 48, 49, 51, 55, 56, 65, 66, 67, 72, 76, 77, 79, 85, 87, 90, 91, 92, 93, 95, 99, 101, 102, 104, 111, 115, 116, 117, 122, 129, 131, 133, 134, 136, 139, 142, 150, 152, 161, 165, 167, 168, 171, 178, 186, 190, 191, 197, 202, 206, 207, 208)*

kalózok *(29, 88, 103, 140, 142, 161, 186, 197, 224, 225, 226)*

kalózháború *(103, 140, 223, 224, 225, 226)*

káor (van): a törpe bölcsek – „tudók" – neve *(171, 173)*

káoszkor (pya): az →Ynev jelenkorát megelőző időszaknak, a sötét és rettegéssel teli →hatodkornak az általános elnevezése *(37, 39, 46, 51, 52, 66, 72, 76, 97, 149, 186, 218)*

Keleti út *(78, 100, 101, 106, 142, 154, 222)*

Kék Herceg →Eligor

korun (erv): „király"; a hármas tagolású →tiadlani hatalmi rendszer egyik legfőbb szereplője, a tiadlani uralkodó *(196)*

Kőatya →Bul Ruurig

kőfiak →törpék

Krad (pya): a →pyarroni pantheon főistene, a tudás és tudományok patrónusa *(7, 41, 69, 72, 74, 88, 90, 91, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 106, 132, 138, 152, 154, 189, 198, 220, 223, 224)*

Krad lovagrend *(95, 98, 220, 224)*

kristályszférák *(13, 14, 200)*

kul (erv): „koponya" *(118)*

kuvarc *(165, 178)*

Kyel (pya): a teremtés, pusztítás és sors istene a →pyarroni vallásban *(67, 68, 69, 72, 73, 74, 88, 93, 116, 117, 132, 136, 138, 153, 190, 198, 224)*

Kyr Birodalom [*kir*] (kyr): A →Calowyn vörös kontinenséről érkezett kyr nép országa, amely az ötödkorban szinte egész Észak-Ynevre kiterjedt *(17, 18, 23, 29, 37, 38, 52, 53, 73, 76, 93, 94, 95, 96, 97, 103, 105, 118, 133, 135,149, 186, 218)*

Kyria →Kyr Birodalom

lantskeff (erv): ország *(78)*

larayel [*larajel*] (erv): tartomány *(91, 92)*

larayeles conasella [*larajelešt konaszella*] (erv): tartományi tanács →Erigowban. A tartományúr elnökletével a grófok és az egyházi vezetők vitatják meg a helyi ügyeket. *(92)*

lass *(32, 164)*

Legendák tornya *(95, 98, 100)*

lonnard (erv): karvaly *(85)*

lovagság *(24, 46, 47, 48, 49, 53, 55, 56, 58, 64, 67, 69, 71, 79, 88, 89, 95, 113, 191, 192, 196, 199, 220, 221, 222, 224, 227)*

lovagi tornák *(70, 71, 99, 133, 139)*

lovagrendek *(38, 46, 48, 49, 53, 54, 67, 69, 70, 73, 74, 76, 88, 95, 98, 99, 189, 220, 221, 222, 224, 227)*

lunir (cra→pya): mágikus fém, mely nyers állapotában ma már szinte hozzáférhetetlen →Ynev kontinensén. A bölcsek a holdak testvérének mondják, azok teremtésével egyidős. *(52, 96, 169, 178)*

mana (god): másképp mágikus energia, a varázslatok nyersanyaga; pontosabban megfogalmazva a valóság megváltoztatásának lehetősége. A mana más formájában maga az anyag, illetve az energia – azaz voltaképpen a mindenség szövete. *(13, 32, 38, 39, 97, 102, 121, 174, 186)*

maqute [makúte] (tia): „→drágakőmágus"

Masgar *(59, 63, 73, **76–77**)*

masgard [maszgart] (erv): „egerészölyv"

masgarita lovagrend *(65, 70, 77, 224)*

mágia *(16, 18, 32, 37, 38, 39, 66, 68, 70, 92, 93, 97, 101, 102, 116, 133, 153, 154, 170, 172, 173, 177, 187, 189, 198)*

asztrálmágia *(133)*

álommágia *(133)*

drágakőmágia *(178, 187, 189, 191, 199)*

földmágia *(170)*

időmágia *(37)*

irreálmágia *(38, 39, 48, 51)*

térmágia *(37)*

tűzmágia *170)*

viharmágia *(94)*

vízmágia *(116, 175)*

másodkor *(16)*

Mer'Daray-tenger *(29, 30, 31, 63, 86, 102, 130, 131, 139, 142, 161, 226)*

Miramar *(13, 14)*

mithrill [*mitril*] (elf): az →óezüst vassal készült ötvözete *(114, 121, 142, 169, 175, **176–177**, 178)*

Mithrill út *(118, 120, 122, 139, 142, 175, 222)*

Napisten →Ranil

Naptáblák *(46, 47, 48, 50)*

nara (tia): Niare lakóinak és az onnan →Tiadlanba származott telepeseknek a közkeletű elnevezése *(23, 90, 187, 188, 189, 190, 198, 199, 200, 219, 220)*

Nastar →Krad

negyedkor *(14, 17, 75, 134, 217)*

Niare *(23, 72, 161, 185, 187, 190, 192, 197, 199, 200, 206, 207, 219, 225, 226)*

Noir (pya): a szerencse és a jóslatok talányos istenalakja a →pyarroni pantheonban *(103, 133, 197)*

Nyugati út *(75, 76, 130, 141, 142, 221)*

o (erv): „nagy"

óarany (pya): saját, aranyszínben derengő fénynyel rendelkező fém; a színarany mágikus párja *(174)*

oderat (erv): magas rangú papi tisztség, az egyházmegye irányítója. E rangot címzetesen is viselik, elsősorban képzett teológusok, az egyetemek magiszterei és az inkvizíció magas rangú tisztségviselői. *(13, 91, 114)*

óezüst (pya): csaknem teljesen fehér színű, derengő fényt árasztó fém, amit az →ynevi tudók inkább a nehezen olvasztható valóezüsthöz, mint a közönséges ezüsthöz hasonlítanak. Olykor holdezüstnek is hívják. *(113, 121, 173, 175, **176–177**)*

og derac [*og derak*] (erv): nemesi gyűlés, szó szerint „nagyok gyűlése". A törzsi időkből örökölt intézmény →Erenben és →Gianagban máig működik. *(67, 68, 115)*

Opálhajós →Ekrim Ekraram

or (erv): „vár", „várkastély"

Orwella (kyr→pya): a pusztítás, a rontások és a ragályok istennője a →pyarroni pantheonban. Kultusza a →negyedkortól kezdve számos →ynevi civilizációban felbukkan. *(14, 17, 23, 69, 162, 186, 196, 197, 200, 218, 228)*

ötödkor *(17, 23, 99, 133, 136, 137, 218)*

pelhha (dwn): muskotályos ízű →dwoon bor *(56)*

Peratlon-félsziget *(47, 149, 153, 217, 218, 219, 222)*

Pidera-hegység *(45, 47, 55)*

pre (erv): „első"

preargan (erv): „főrektor" *(72)*

prederat (erv): valamely →pyarroni isten északi főpapja, egyházszervezetének vezetője, akinek főségét az egész →erv világ elismeri *(91)*

pres [*presz*] *(hn.)*, **presse** [*pressze*] *(nn.)* (erv): a legrangosabb nemeseknek járó cím, jelentése „országnagy" vagy „tartományúr" *(66, 91)*

presaraon [*preszaraon*] (erv): (→lovagrendi) „nagymester" *(186)*

Pyarron [*piarron*] (pya): a négy évezredes múltra visszatekintő állam a Pyarroni Államközösség nevű teokratikus konföderáció szíve és a délvidéki emberi kultúra bástyája, amely alapítása óta gyürkőzik az →aquirok és démonok rontó hatalmával. Istencsaládját pyarroni panteonnak is nevezik; fővárosát ugyancsak Pyarronnak, vagy – korábbi, lerombolt elődjétől megkülönböztetendő – Új-Pyarronnak hívják. *(24, 26, 37, 40, 48, 63, 68, 69, 85, 86, 90, 92,. 93, 94, 95, 100, 111, 112, 129, 133, 137, 149, 150, 185, 188, 197, 199, 205, 218, 224, 227)*

quarast [*kvaraszt*] (erv): a Marvinella-öböl felől érkező, maga előtt esőket hajtó szél *(86)*

querz [*kverz*] (erv): méregerős →Doran környéki almapálinka *(40)*

quille [*kville*] (erv): „akarni valamit"

Quiron-tenger →Quironea

Quironea *(16, 23, 24, 26, 64, 73, 95, 103, 105, 115, 130, 141, 142, 187, 188, 198, 218, 222)*

rackla *(**162**, 166, 169, 172, 178, 224)*

raew [*rav*] (erv): „gázló", „átkelőhely" *(75)*

ragon (van): kettős fejű csatabárd *(114, 169)*

Ramog *(169)*

Ranil *(27, 34, 41, 43, 44, 45, **46–47**, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 58, 219, 222, 223)*

Ranil-rend *(24, 48, 49, 50, 54, 57, 222, 223)*

Raveen *(63, 68, 69, **75–76**, 120, 134, 139, 225)*

rehynn [*rehinn*] (elf): rehiari →óelf *(24, 226)*

roneka (erv): „őrgrófság"

ronekoss [*rónekossz*] (erv): „őrgróf" *(66)*

Ronse *(129, 132, 134)*

Ros Thómain *(149, 153, 154, 155)*

Rutenor *(81, 85, 86, **101–102**, 140, 155, 221)*

Ryeki Démoncsászárság *(23, 31, 47, 72, 149, 187, 207, 218)*

sagadd (van): „nagycsalád" *(167)*

Sagtakarr *(161, 173)*

Sarrag *(157, 169)*

Satralis *(13, 14, **15–16**)*

sárkánykő *(121, 176)*

sdir (van): „egység", átvitt értelemben a tarini →törpék három törzse együttvéve *(166, 176)*

se [*sze*] (erv): „-nak", „-nek". Személynévben, a családi birtok neve előtt használva viselőjének nemes voltára utal.

selle [*szelle*] (erv): „megtartani, megszerezni valamit"

selva [*szelva*] (erv): „folyó"

Selva folyó *(63, 68, 75, 86, 89, 104105, 111, 116, 120, 129, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 161, 168)*

sen (dwn): „mester" vagy „nagymester"

sereneya [*szereneja*] (elf): „bosszúálló"; olyan (kiszakadott) →elf szekták tagjai, amelyek a szépek népe ellen elkövetett – vélt vagy valós – sérelmek megtorlására készítik fel tagjaikat *(65)*

Sheral-hegység *(16, 102, 218)*

shradd (rye): varázstudó, beavatott a →Ryeki Démoncsászárság korában *(72)*

Sigranomói Egyetem *(95, 98, 100)*

sin [*szin*] (erv): „kő" *(118)*

sinde [*szinde*] (erv): „születni" *(78)*

Sinemosi Liga *(26, 142, 188, 190, 200, 225, 227)*

Sinog Kul *(111, 113, 114, 116, 117, **118–120**, 121, 122, 137, 161, 178, 221)*

slan *(48, 185, 188, 191, 192, 193, 196, 199,)*

sóg *(166, 168,169)*

Sogron *(116)*

sötét együttállás *(14, 70)*

srúg-farkas (van): igen nagy testű, falkában vadászó beriqueli ragadozó *(31)*

szépek népe: →elf

Szépmező →Ilanor

Sziklaféreg *(121)*

takan (tia): vászonból szabott, igen bő szárú tiadlani nadrág *(200)*

takkun (dwn): lekonyuló karimájú kalap *(43, 52)*

Talunn *(13, 14)*

targhi *(162–163)*

Tarin *(24, 32, 51, 76, 78, 88, 111, 112, 114, 120, 121, 122, 129, 131, 135, 141, 142, **157–179**, 220, 221, 223, 225)*

tay [*taj*] (erv): „te" *(78)*

ter (erv): „kincs", „haszon" *(104)*

Ter Quillingen *(85, 93, 104–105, 135, 225)*

Terrsel Szövetség [*terrszel*] (pya): az északi →erv kikötővárosok szervezete, amely a kezdetekben a Marvinella-öböl kereskedelmét fogta össze, míg mára kiterjesztette fennhatóságát a →Mer'Daray tenger egészére *(88, 101, 103, 130, 139, 142, 225, 226)*

thán (ila): „törzsfő" *(24, 151, 153, 154)*

Tharr [*tarr*] (tor): a →kyr pantheon feje a →hetedkorban; a káosz és a megújulás istene, akit három alakban – oroszlán-, kígyó- és kecskebak formájában – imádnak. *(15, 69, 70, 151, 196, 222, 224, 227)*

Tiadlan *(16, 18, 23, 24, 25, 26, 29, 30, 37, 45, 68, 78, 87, 90, 101, 105, 106, 131, 141, 142, 151, 155, **181–208**, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 227)*

tiesser [*tiesszer*] (erv): kb. „érthetetlen beszédű"; idegenekre, külhoniakra alkalmazott pejoratív kifejezés *(79)*

Tooma *(116, 167, **169**)*

Torof Miigan *(29, 164, 221)*

Toron (kyr): a →Kyr Birodalom egyik tartománya; urai – a tíz lázadó Hatalmas – a birodalom bukása után, az ezredéves anarchia poklát követően is helyre tudták állítani államuk egységét. Ma országuk a →Quironeia vitathatatlan ura, és egész Észak-Ynev egyik vezető hatalma. *(15, 18, 23, 24, 25, 26, 31, 39, 45, 47, 48, 49, 52, 53, 55, 57, 64, 65, 68, 70, 72, 73, 85, 86, 87, 88, 93, 94, 99, 103, 104, 115, 122, 130, 131, 133, 141, 142, 151, 153, 176, 177, 185, 187, 188, 190, 191, 201, 202, 206, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228)*

törpe *(24, 25, 29, 32, 37, 39, 40, 46, 52, 53, 55, 63, 68, 69, 78, 85, 88, 95, 106, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 129, 130, 132, 139, 142, 150, 155, **157–179**, 217, 218, 219, 222, 223, 224, 225, 226)*

Traidlan-hegység *(63, 78, 85, 111, 112, 113, 114, 129, 132, 134, 141, 142, 161, 162, 165, 166, 171, 173, 175, 176, 219)*

trenke (erv): „inni" *(78)*

Tyrrano *(32, 116, 164, 165, 170, 174, 178, 218, 221, 226)*

ublam unirrig *(171)*

udvari ork (pya): az orkok nemesített alfaja; nagyobb számban csak az →erv országokban és →Toronban élnek *(40, 66, 73, 74, 106)*

ulu (tia): magát a keleti szigetvilágból eredeztető →tiadlani népcsoport *(16, 23, 37, 90, 187, 188, 189, 190, 197, 199, 200, 203, 218, 219, 226)*

ulysan [*uliszan*] (erv): →Kyel-hívő fanatikus harcos szerzetesrend, pyar nevükön az „Engedelmesek"; klastromaik főként az északi →erv hercegségekben emelkednek *(69, 224)*

Uwel [*uvel*] (pya): az igazságos bosszú →pyaronita istene *(67, 69)*

Vadon *(46, 50, 58)*

Velar →Kyel

Vigyázók Rendje *(38, 40)*

Ville →Arel

Kronológia

Harmadkor

A fajháborúk során kialakul Ynev végleges formája. A legyengült ősfajok szétszóródnak a kontinensen, illetve kisebb területekre húzódnak vissza – ezáltal más, új fajoknak is teret engednek a történelem alakításában.

Hram, az ork törzsfő a Valcha-folyó torkolatvidékéről (a hetedkori Ekbir-sivatagból) a Thrangg (Tiane)-hegységbe vezeti népét, az ott élő törpe telepesektől ellesi a bányaművelés és fémmegmunkálás tudományát, majd kegyetlen harcokban kiirtja őket. Ez az első nagy törpe–ork háború, más néven az első bányaháború. Az ork hérosz később minden *hramgaug*ok ősatyjává válik, majd Mélységben Lakozó néven félistenné és halhatatlanná magasztosul.

Az északon élő emberi törzsek némelyike szövetséget köt egyes állatszellemekkel, hogy ellen tudjon állni az orkok, ismert és ismeretlen szörnyek, és nem utolsósorban más embercsoportok támadásainak. A növekvő lélekszámú embernépek más fajok – különösen az orkok – rovására új területeket népesítenek be, és megalapítják első állandó településeiket.

Negyedkor

Az emberi faj első ynevi magaskultúrájának, a Nagy-Crantai Birodalomnak, valamint az utócrantai államoknak kialakulása, tündöklése és bukása.

A Nagy-Crantai Birodalom virágkorában – a P.e. XXI. évezredben – magába olvasztja szinte valamennyi északi embernépet, és Észak-Ynev hatalmas területeire kiterjed fennhatósága. A crantai eredetű kultúrák északi hegemóniája a belső válságok ellenére több ezer évig fennáll. A P.e. XIX. évezredtől azonban egyre sokasodnak az utócrantai államok orkokkal, gyíklényekkel, Ediomad aquirjaival, de legfőképpen egymással vívott háborúi.

Egészen addig, míg P.e. 17 284–17 283-ben a nagy nyugati tengeráramlattal Calowynról kyr flotta érkezik Ynev partjai közelébe. A kyrek közül Bórogon (Beriquelen) partraszálló harcosok és telepesek jelentik a törpék számára az első csapást a Hat közül.

Ötödkor

Kyria kora Észak-Yneven: a Calowynról több hullámban érkező kyrek hatalmas háborúkban megtörik az utócrantai birodalmakat. A hódítók *anyr*jai kijelölik páratlan fővárosuk, Enrawell helyét (P.e. 17 208), és a kyrek a P.e. XVI. évezredre birtokukba veszik a korábban crantai uralom alatt lévő földeket. Az elfekkel békét kötnek, az aquirokkal pedig több eredménytelen háború után szintén kiegyeznek. Noha Kyriának a későbbiekben a crantai maradványnépek lázadásaival és az időközben a Sheraltól északra fekvő területeken szerveződő birodalmakkal is meggyűlik a baja, a P.e. XVI–XI. évezred politikai és kulturális értelemben véve egyaránt a virágkora. Ugyan a Birodalom még évezredekig szilárdan uralja Észak legnagyobb részét, de a P.e. VII. évezredtől megindul hanyatlása. A P.e. IV. évezredtől a hóhajúak Orwellával és teremtményeivel küzdenek, mely háborúkban Hatalmasaik végül győzelmet aratnak, de birodalmuk megroppan, és Kyria haldoklása kezdetét veszi.

Hatodkor
(káoszkor)

A Kyr Birodalom agóniáját betetőző naptüzek nyomán káoszkor köszönt Északra. Felemelkedik, majd elbukik Ryek városállama, illetve a nyomában megalakuló, egymással élethalálharcot vívó Ryeki Démoncsászárság és a Dawa máguskirályságok. A kor végére a térségben egyedül a shuluri Hatalmasok mindjobban megszilárduló birodalma marad fenn.

P.e. 2930 körül – A bahúb törzsbeli Kóba és Dagga vezetésével Beriquelről törpe telepeseket szállító hajók érkeznek a Peratlon-félsziget partvidékére, ahol virágzó településeket alapítanak. Gyümölcsöző kapcsolatot építenek ki a környékbeli – nem kyr eredetű – embernépekkel, illetve hamarosan pusztító háborúságba keverednek a szintén közelben élő ork törzsekkel (tűzmarkúak, igázók). Városaik végül mind elbuknak, füstölgő romjaik fölött ork harci főnökök járnak győzelmi táncot. Ez a törpéket sújtó második csapás, egyszersmind a nagy törpe–ork háborúk (bányaháborúk) közül is a második. A peratloni törpékről a P.e. 1800-as éveket követően már sehol sem történik említés.

P.e. 1400 körül – A második csapás után ezerötszáz évvel Bórogon a lass törzsbeli törpe vájárok túl közel merészkednek egy szunnyadó tűzhányó gyökereihez, és kiszabadítják mélyéről Tyrrano, a tűzdémon teremtményeit, de a törpéknek végül nagy áldozatok árán sikerül megfékezniük őket.

P.e. 796 – Ryek démonseregei diadalt aratnak Dawa fölött.

P.e. 795 – A shuluri Hatalmasok megsemmisítik a Ryeki Démoncsászárságot, bezárva a Ryek város közepén tátongó, démoni síkokra nyíló Kaput.

P.e. VIII. század közepe– Protoirlav népcsoportok jelennek meg a hajdani dawai területek nyugati peremén; az ún. „első irlav hullám" törzsei.

P.e. 685 – A Keleti-óceán felől érkező rettenetes orzóvihar nyomán hatalmas népvándorlási hullám indul meg a Quiron-tenger északi partján nyugat felé. Az Arowin-hegy tetején három mágus – Vinidius Artemora, Quirin Dan Jeir és Eloriol Calendil – megalapítja Dorant.

P.e. 462– A dorani varázslótanács úgy dönt, hogy Dorant kétfelé osztva létrehozza a Belsővárost, a varázslók lakhelyét.

P.e. 287-től – Egy mágikus vihar által megnyitott térkapun keresztül *ulu* néptörzsek – a majdani tiadlaniak ősei – érkeznek a Grim-Tuil lapályra a Keleti szigetvilágból; a Kapu egészen P.e. 149-ig nyitva áll.

Hetedkor

P.sz. 170 (Kyria szerint 17 453; a császári korona szerinti 1. év) – Megkoronázzák Toron első császárát, Tarrhin Rouŋn Lyechardot.

P.sz. 286 – Korábbi titokzatos hazájából, a „Naphonból" megérkezik Ynevre (a Ziron-hegységbe) a dwoonok népe és vele együtt Ranil, a Napisten hite. A dwoon időszámítás kezdete.

P.sz. IV. sz. – A nyugati pusztákról megérkezik – mint később kiderül: átmeneti – szállására, a Vinali-medencébe az ilarok öt törzse.

P.sz. 329 – A mai Erigow partvidékén seoxlán, kyr és erv népcsoportok létrehozzák a Danna Fejedelemséget. Az irlav betörést követően az országban fokozatosan többségbe kerülnek az ervek, a VII. századtól kezdve a hatalmat erv származású dinasztia gyakorolja.

P.sz. 330 – Kis létszámú dorani küldöttség utazik Toronba; tagjainak többségét nyilvánosan kivégzik.

P.sz. 348 – Doranban felépítik a Szarvtornyot, s ezzel hivatalosan is befogadják az iskolák közé a nekromanciát.

P.sz. V. sz. – A dwoonok első városát, Reghassit földrengés dönti romba, euzután kelet felé vándorolnak tovább.

P.sz. V. sz. – Egy Égi Gyermek néven ismert, állandóan szemrések nélküli maszkot viselő (valószínűleg Niaréból menekült) személy megöli a tiadlani *dorchát*, majd a boszorkányurak szolgálatába áll.

P.sz. 400–460 – Niare kis időre megnyitja határait.

P.sz. 473–478 – A Tiadlanba újonnan betelepült niarei csoportoknak – a naráknak – igen nagy szerep jut azokban a harcokban, amelyekben a területen majd' nyolcszáz éve berendezkedett, Keleti szigetvilágból érkezett ulu nép *duin*ok vezette királysága sikerrel veri vissza Toron hódítási törekvéseit.

P.sz. 479–528 – A jáspisháborúk: a tiadlani honvédő háború lezárulta után a jövevény niareiek fél évszázados kegyetlen belháborúba bonyolódnak az őket korábban kényszerből befogadó ulu néppel.

P.sz. VI. sz. – A dwoonok feltűnnek a Pidera-hegységben és a Vinali-medencében.

P. sz. 542–547 – Az irlav (erv) hódítók nyugatról kelet felé haladva átkelnek a Traidlan-hegység hágóin (az ún. „második irlav hullám"), és uralmuk alá hajtják a Selva-medencében élő népeket. Birtokba veszik Enraŵellt is, az egykori Kyria fővárosát.

P.sz. 546 – Doran az újonnan létrejött Erv Királyság fennhatósága alá kerül; az új birodalom fővárosa Eren.

P.sz. 548 – Az első erv királyt, Derathót saját testvére, a hódításokban is társaként vezénylő Irnach megöli. Deratho fiai délre menekülnek. Vérgyilkos Irnach felszámolja Erigow viszonylagos függetlenségét: attól fogva koronahercegi birtoknak számít.

P.sz. 557–610 – A Howa-medencét elözönli az irlavok (ervek) nyolc törzse, és könnyedén leigázza a korábbi háborúkban legyöngült országot. A hódító erv nemzetségek vezére, Bősz Tagorlan a mai értelemben vett Tiadlan első királya, országlása idején alakul ki a máig jellemző hármas hatalmi rendszer.

P.sz. 576-tól – A Peratlon-félszigetre benyomuló ilar lovasnép hazára talál, melyet Ilanornak („Szépmezőnek") nevez el.

P.sz. 630 – A Pyarronból érkezett Elorand az új istenek hitére téríti III. Irnach erv királyt és háza népét, és létrehozza az erv országok egyházszervezetének csíráit.

P.sz. 637 – Toron csapatai Weilhag mellett súlyos vereséget mérnek a birodalom területére zsákmányszerző célból betörő dwoonokra.

P.sz. 661 – I. (Bosszúálló) Deimar, a Deratho-ág visszatérő leszármazottja kiirtja az Irnach-ág valamennyi tagját, ezáltal megszerzi az erv királyi koronát.

P.sz. 669 – Deimar erv király toroni származékokat telepít Erigow területére.

P.sz. 688–790 – Az I. orgyilkosháború Toronban.

P.sz. VIII. század – Az ervek alkalmazni kezdik a lovagi hadviselést.

P.sz. 700 körül – A Sinemos-szoros szigeteire nagyszámú erv telepes érkezik Tiadlanon keresztül.

P.sz. 732 – Erigow hercege, Hosszúéletű Lohalen megalapítja a Krad lovagrendet.

P.sz. 754 – Hosszúéletű Lohalen erigow-i herceg végrendeletében deklarálja birtokai elszakadását az Erv Királyságtól. Fia, I. Radomir a független Erigow első nagyhercege.

P.sz. 778 – Oldó Haragan Erv Királyi Lovagrend néven uralkodói lovagrendet hoz létre, amely később, a királyság megszűnésével Ereni Felső Lovagrendre változtatja nevét.

P.sz. 785 – Oldó Haragan, az ervek utolsó királya végrendeletében felosztja három fia között a megmaradt területeket – így születik meg Eren, Haonwell és Gianag három erv hercegsége. Gianagban és Haonwellben több évszázados anarchia és belháború tör ki.

P.sz. IX. sz. – Az ereni hercegek parancsára összeállítják az *Ananea Erlavint*, az Erv Őskrónikát.

P.sz. 842 – Erigow koronahercegség házassági kapcsolatok révén magába olvasztja a szomszédos Blariát, amely Blavoromo néven első tartományává válik.

P.sz. 860–873 – A dwoon törzsek a termékeny Tanekei-dombságért vívott háborúban összeütközésbe kerülnek a kelet felé terjeszkedő Erigow Nagyhercegséggel, amely lovas hadainak köszönhetően jelentős fölényben van velük szemben. A vereség felgyorsítja a hűbéri társadalom kialakulását a dwoonoknál.

P.sz. 886 – Eren hercege sikertelenül támadja az Erv Királyság széthullását követően függetlenné vált Dorant. A tiadlani *dorcha* és *duin* a népeik közötti régi gyűlölködést félretéve közösen lép fel Bölcs Uldarf tiadlani királlyal szemben, aki végül enged követelésüknek, és életbe lépteti az országban elvileg már több száz éve érvényben lévő hármas hatalmi rendszert, hosszú időre megteremtve ezzel Tiadlan belső egyensúlyát.

P.sz. X. századtól – Tiadlanban már nem csak nara származásúak tanulmányozhatják a kard útjának művészetét.

P.sz. 901–902 – Határháborúk Eren és Haonwell között, amelyek három haonwelli grófság elcsatolásával érnek véget.

P.sz. 915–962 – Erigow leigázza a seoxlánokat, és megszerzi a Seoxla-hegységet.

P.sz. 957 – Évszázados széttagoltság után az Assuehte nemzetségből való I. Druhassirt választja a Dwoon Királyság uralkodójává a főpapok tanácsa.

P.sz. 1014 – Harcos Radobart ereni herceg gianagi grófok kérésére benyomul a gianagi területekre, és súlyos vereséget mér VII. Hiergerich gianagi uralkodó hadaira. Gianag hercege nehéz helyzetében végül kiegyezik a tartományurakkal, és egyesült erővel két év múlva kiszorítják az erenieket az országból. A segítségnek nagy ára van: az ereni betörés évében kiadott Awerquery-i Kapituláré rögzíti Gianag széttagoltságát, és a herceg – bár elismerik uralkodónak – az országnagyok egyhangú helyeslése nélkül semmit sem tehet.

P.sz. 1022–1045 – A toroni császári háborúk, vagy trónháborúk kora.

P.sz. 1055 – A Danna Fejedelemség uralkodócsaládjának kihaltával Erigow birtokába kerül.

P.sz. 1095 – Inamar után kevéssel Hesseby városa is erigow-i fennhatóság alá kerül.

P.sz. XII. századtól – Ilanorba is eljutnak a pyar hittérítők.

P.sz. 1125 – Észak-Yneven felbukkan az első fekete lobogó, tulajdonosa VII. Rayass Ychín Echhyris, Toron császára.

P.sz. 1132 – Észak-Yneven feltűnik az első vörös lobogó: gazdájául Senimoro Daitart, Erigow uralkodóhercegét választja.

P.sz. 1142–1145– Az I. zászlóháború: az első fekete lobogó feltűnését követő évtizedben Toron egyre nagyobb nyomást fejt ki a szomszédos Tiadlanra, hogy annak tengerpartját a császársághoz csatolja. A szorongatott országnak Erigow és vörös hadura siet a segítségére. A háború az északiak vereségével zárul, az utolsó csaták egyikében maga Haron tiadlani király is elesik. A békeszerződés értelmében Tiadlan több nyugati tartományát elveszti, tengerparti sávja alaposan leszűkül (az ország voltaképpen ekkor nyeri el ma ismert formáját).

P.sz. 1195 – A második vörös lobogó feltűnése – gazdája II. (Hadúr) Haron, Tiadlan uralkodója.

P.sz. XII-XIII. század – A Tyrrano tűzdémon teremtményeinek megfékezését követő harmadik évezredben a lass törzsbéli törpék ismét mélyre ásnak, és az eleven fémmel együtt felfedezik Sugrót, a Démonölő Fejsze pusztítani vágyó lelkét, a homálytestvért is. Kiszabadulnak a mélység szörnyei, a törpékre zúdul a harmadik csapás; a védekezés során meghal Ezüstcsákány Gráim, Kadal második küldötte. Az ezt követő testvérharcban lesz királlyá Torof Miigan, a Smaragdszemű, akinek vezetése alatt végül Ynev partjaira menekülnek a Kőatya gyermekei (P.sz. 1200). A menekülést fedező lass törzs Bórogon reked; tagjai vagy elpusztulnak, vagy a homálytestvér karjaiba szédülnek.

P.sz. XIII. század – A dwoon társadalom eladdig egységes, despotikus hűbéri rendszere bomlásnak indul. Ezzel párhuzamosan a toroniaktól szorongatott dwoonok helyzetét kihasználva Erigow újabb területeket oroz el déli szomszédjától.

P.sz. XIII. századtól – A gianagi herceg a grófokkal szemben a kisnemességre és a közrendű szabadokra támaszkodva felülkerekedik a főurakon.

P.sz. 1200-as évek – Tavian se Kadasir, az Ereni Felső Lovagrend nagymestere a hercegnek tett fogadalmához híven három nagy hadjáratot vezet a nomád betörések megtorlása céljából. Második hadjárata szétzúzza a nyugati puszták legerősebb politikai hatalmát, a Marnoll törzsszövetséget.

P.sz. 1211– Haonwell Erennel szövetkezve megnyitja a Nyugati utat, amely a X. század óta rohamosan fejlődő Riegoy Városállamokat köti össze az erv országokkal. A nyugati puszták labilis politikai viszonyai miatt veszélyes, gyakran járhatatlan útvonalat a jövedlemező kereskedelmi kapcsolatok miatt az erv hercegségek minden erejükkel igyekeznek fenntartani.

P.sz. 1228– Merec (Méltóságos) Darvan gianagi uralkodó keresztülviszi, hogy az erv hercegek egy Sinog Kulban tartott közös tanácskozáson döntsenek a Beriquelről érkezett új nép, a törpék letelepede ügyében: éves adó fejében a kőfiaknak adják Tarint, akik királyukká koronázzák Torof Nelhacot, az Építőt.

P.sz. 1229 – Rutenor az erigow-i uralkodók birtokába kerül.

P.sz. 1242 – III. Erbin tiadlani király nőül veszi Veszedelmes Radomir erigow-i nagyherceg unokáját, Enissét.

P.sz. 1249 – Létrejön az Északi Szövetség (mely kezdetben a törpék tarini birodalmát, Erent, Gianagot, Haonwelt, Erigow-t, Ilanort és a Tiadlant tömöríti).

P.sz. 1250–1256 – A II. zászlóháború: Toron fenyegetve érzi egyeduralmi terveit, ezért megtámadja az Északi Szövetséget, ám végül feladni kényszerül közvetlen céljait, és a felek lényegében a kiindulási állapotokat rögzítik a háborút lezáró békeszerződésben. A háború tanulságaképpen Erenben nagyszabású várépítkezések kezdődnek.

P.sz. 1251 – Északon felbukkan a harmadik vörös lobogó: birtokosa Torof Nelhac, Tarin királya.

P.sz. 1255 – A negyedik vörös lobogó is kinyilvánítja hatalmát I. Belgrand ereni herceg kezében.

P.sz. 1257 – Merec Darvan gianagi herceg fia, Sigerel kibocsátja a Genningeni Kapitulárét, amely gyökereiben változtatja meg a hercegség politikai rendszerét, és lényegében máig érvényes alkotmányt

teremt. Az uralkodó a rendeletet az első nemesi országgyűlésen adja ki – a köznemesség által megfélemlített grófok pedig nem mernek ellenkezni.

P.sz. 1281 – Erigow magába olvasztja a mai Ervider tartomány északi részén akkoriban található Sealtar fejedelemséget. Ezzel a hercegség lényegében eléri mai kiterjedését.

P.sz. XIV. sz. – A törpék és orkok közötti harmadik nagy bányaháború az előbbiek győzelmével zárul; a Tarin-hegységben élő üvöltők ork törzse a törpe haderők folyamatos nyomása következtében megtizedelődik, majd halálhozók név alatt összeolvad a két másik helybéli ork törzs maradékaival.

P.sz. 1300-as évek eleje – Toron titkos tárgyalásokba kezd a Dwoon Királysággal, hogy csapataikat engedjék át az országon. A Birodalom így akar csapást mérni magára a Szövetség szívére. A tárgyalások nem vezetnek eredményre, a Szövetség pedig nem szerez tudomást a toroni vezetés céljairól.

P.sz. 1310–1311 – A III. zászlóháború: Toron villámhadjárattal lerohanja a dwoonokat, elfoglalja és a földdel teszi egyenlővé Tiarnielt, a fővárosukat. Még a szövestégesek érkezését megelőzve elfoglalja Erigow városát is. III. Radomir erigow-i herceg elesik, Tesikinate *dorcha* (a „Veszett Szuka") vörös lobogója toroni kézbe kerül. Végül a felsorakozó északi seregek megállítják a toroni előrenyomulást, és békét kérnek. Toron megszállva tartja a teljes Dwoon Királyságot és Erigow városát, ahol létrehozza Új-Kyria Enrawell tartományát.

P.sz. 1312 – A későbbi Dwyll Unió területén bujdokló nemesekből megalakul a Marniss, a Naptanács; a régens a Ranil-rend nagymestere lesz.

P.sz. 1315 – Ork bosszúhadjárat Gianagban.

P.sz. 1341 – Az utolsó gianagi felkeléssel elcsitulnak a hercegséget addig megosztó lázadások.

P.sz. 1383 – Haonwell Tiadlannal és Erigowval megköti azokat a szerződéseket, amelyek máig szavatolják a Keleti út működését.

P.sz. 1395–1498 – Vallási belháború Toronban.

P.sz. XV. század – A Naptanács egységbe fogja a dwoonokat, akik sikeres felkelések sorozatával kiszorítják az országból a toroniakat.

P.sz. 1422 – Haonwell Tarin, Gianag és Eren közreműködésével létrehozza a Mithrill utat, amely a már működő nagy kereskedelmi úthálózatok forgalmába juttatja a Tarini-hegység ritka érceit.

P.sz. 1448 (cs.k. 1279) – Quhirr Treahad császári lélekőr, Tharr főpapja személyes meghallgatáson teríti Toron császára elé a második fekete lobogót.

P.sz. 1450 (cs.k. 1281) – A Titkos Szekta nagymestere ez évtől fogva egy különleges vörös selyemdarabbal, az ötödik vörös lobogóval övezi fel magát.

P.sz. 1455 – IV. (Sánta) Haron tiadlani király bullájában biztosítja az erigow-i úton közlekedő kereskedők sértetlenségét és vámmentességét.

P.sz. 1457 – Doran csatlakozik az Északi Szövetséghez, és a későbbiekben a Szövetség diplomáciai központjává növi ki magát.

P.sz. 1469 – Ez évtől a majdani Dwyll Unió – több naplovagrend felségterületének összeolvadása után – már csak három tartományra tagolódik.

P.sz. 1482 – Erigow belsővárosának térkapui közül néhányat dorani magiszterek ismét működőképessé tesznek.

P.sz. 1484 – Megnyílik Eren első, Doranba vezető térkapuja.

P.sz. XV.–XVI. sz. – A teljesvértnek tekinthető páncélzatok kovácsolásának hatodkor során feledésbe merült tudománya ismét megjelenik Észak-Yneven.

P.sz. XV.–XVI. sz. – A „bocskoros belháborúk" kora Erigow-ban.

P.sz. XVI. sz. – Az ilar törzsek az utolsó orkot is kipusztítják a Peratlon-hegységből.

P.sz. 1514 – A Ranil-rend egyesíti a dwoonok három részből álló országát, s így létrejön a Dwyll Unió.

P.sz. 1515 – A Torontól elszakított Enraŵell tartomány fővárosát, Erigow-t visszafoglalják az Északi Szövetség csapatai.

P.sz. 1521 – Megnyílnak Tiadlan fővárosának, Elyának térkapui.

P.sz. 1524 – A Sigranomói Egyetem, Észak legnagyobb tanintézménye megnyitja kapuit. Alapítója III. Baranim (Könyvforgató) Baeddor nagyherceg, aki Krad papjait kéri fel, hogy az iskolában oktassanak.

P.sz. 1529 – III. Narbech (Kese) Twyllin haonwelli herceg Ziad birtoklása fejében örökre lemond a törpék letelepedési adójáról.

P.sz. 1532–1536 – A IV. zászlóháború Eren és Tiadlan, illetve a dwoonok határvidékein zajlik. A császárság szövetségesként bevonja Gro-Ugont, így Tiadlan mindkét oldalról védekezésre kényszerül – ám mivel az erv és a dwoon erők lekötik a birodalmi légiókat, végül Toron ezt a stratégiai előnyt nem tudja kihasználni. A háborúnak a zord időjárás, éhínség és járványok vetnek véget. A tiadlani lobogó visszakerül eredeti tulajdonosainak kezébe.

P.sz. 1566 – Erigow határviták miatt kisebb háborúba keveredik a dwoonokkal; a nagyhercegség területeket veszít déli szomszédja javára.

P.sz. 1678 – Lassú közeledés után a Dwyll Unió belép az Északi Szövetségbe, így Észak viszonylagos erőfölénybe kerül Toronnal szemben. Ezzel párhuzamosan felépül az Unió új fővárosa, Davalon, és elkészül a déli erődrendszer első vonala is. Ugyanezen évben Eriah Nan Ruún, Ilanor thánja mint hatodik vörös hadúr nyilvánítja ki hatalmát.

P.sz. 1680 – A hetedik vörös lobogó gazdájául Garyn da Rangát, a dwoon Ranil-rend nagymesterét választja.

P.sz. 1690 – Kisebb toroni–dwoon határvillongás. Hidakir da Ranga nagymester elesik egy összecsapásban. A Szövetség diplomáciai nyomására Toron eláll a további harcoktól és beéri hadisarccal. Hidakir *sen* (nagymester) lelkét egy mágikus penhez kötve a dwoonok elkészítik az első *rawoont*, azaz angyalkardot.

P.sz. 1729 – A harmadik fekete lobogó egy obasz vezér – egyesek szerint száműzött herceg –, Hiere Otlokir kezében tűnik fel.

P.sz. 1742–1751 – Az V. (avagy a „könyörtelen") zászlóháború. A hadműveletek a dwoonok támadásával indulnak: Ranil hívei súlyos vereséget mérnek a toroniakra saját országukban, de a következő évben kivonulnak a császárság területéről. Ezután ádáz harcok következnek a határvidéken, melyek során az északiak ismét fölénybe kerülnek. Keleten Ilanor és Tiadlan seregei sorra számolják fel az ork törzsek ellenállását.

P.sz. 1749 – Toron ellenoffenzívát indít Tiadlan ellen, de az időben érkező erigow-i hadak vezetésével a szövetségesek a két napos Ran-Reel-i csatában vereséget mérnek rájuk, sőt: a Piderán folyó csaták során a dwoonok megszerzik a császári lélekőr fekete lobogóját is.

P.sz. 1750 – Az Ediomadban örök álmát alvó Tha'ushur felébred, és népe segítségére siet. (Ez az ork hérosz eleddig ismert utolsó – a legendák szerint tizenharmadik – felébredése.)

P.sz. 1751 – A toroni offenzíva Ziawatearnál elakad: a Szövetség hadai egy teljes birodalmi légiót bekerítenek és megsemmisítenek. Közben az egységbe kovácsolt orkok Reag mellett tönkreverik a tiadlani és ilanori hadakat. Ez a végromlástól menti meg Toront, mivel a már Shulurt fenyegető dwoon és erv seregek vezetői ennek hatására tárgyalóasztalhoz ülnek. A béke súlyos hadisarcot ró a császárságra.

P.sz. 1763 – Trónra lép IV. Haragan tiadlani király; az ország új fővárosa Elya.

P.sz. 1811 – Az elfek kollektív nemesi jogokat nyernek II. Asteela haonwelli hercegnőtől.

P.sz. 1845 – Az I. kalózháború: a tengeri kereskedelem fejlődésével elszaporodnak a kalózok a Mer'Daray-tengeren. Egyesült flottájuk elfoglalja Ziadot, de az erigow-i hercegi hajóhad és a tarini törpék visszaszerzik a várost, majd az erigow-iak megtisztítják a szigetvilágot és a fjordokat is.

P.sz. 1876 – Lawrea, az erigow-i dinasztiából való hercegné megalapítja Haonwell legrégibb és leghíresebb tanintézményét, a Szabadegyetemet, melynek falai között Alborne papjai oktatják a pyarroni tudományt.

P.sz. 1988 – Kereskedelmi egyezmény Haonwell, Eren és Toron között a Déli út megnyitására és biztosítására vonatkozóan.

P.sz. III. évezred eleje – A számszeríj használata széles körben elterjed az embernépek körében is.

P.sz. 2099–2198 – A II. orgyilkosháború ideje Toronban.

P.sz. XXII. sz. – Telepesekkel zsúfolt hajó indulnak Tiadlanból Beriquelre. A pyarroni vallással kibékülni nem tudók legfanatikusabbjai is elhagyják az országot.

Házassági szerződés révén ilanori tulajdonba kerül Rasihta tiadlani város és környéke.

P.sz. 2103 – III. Lohalor ereni herceg kiadja a masgarita rend kiváltságlevelét, és a lovagrendnek adományozza az Ölyvfészket, azaz Masgar városát.

P.sz. 2117–2118 – A II. kalózháború a Mer'-Daray-tengeren. Hesseby kifosztása után az erigow-i hercegi flotta szétszórja a kalózhadakat.

P.sz. 2230 – Toron kísérlete az Északi Szövetség szétbomlasztására Eren hatalmi törekvéseinek felhasználásával. A császári titkosszolgálat megnyer magának egy befolyásos ereni grófot, Khimerlaich se Daffeort, aki évekig tartó szorgos intrikáival a többi erv állam ellen hangolja az uralkodót.

P.sz. 2231 – Enue Ahgven a negyedik fekete lobogó tulajdonosaként a toroni Ebedorban megalapítja a Kard Testvériséget, és bűverővel csatlóssorba taszítja a gro-ugoni orkok Hat Törzsét.

P.sz. 2239 – Medve Migan ereni herceg lerohanja Gianagot, és a forgeer-i győzelem után megszállva tartja az ország harmadát.

P.sz. 2243 – Eren Erigow-ra támad. A sorekai ütközet erigow-i vereséggel végződik, de a legyengült ereniek végül kivonulnak az országból.

P.sz. 2245–2253– A VI. zászlóháború a birodalom haderőreformja következtében toroni sikerekkel zárul. Eren városa is elesik, Tiadlan tengerpartja ismét császári kézbe kerül a dwoonok sok déli várával egyetemben. Toron visszaszerzi a lélekőr fekete lobogóját is. A harcok során első ízben tűnnek fel a törpék racklalovasai.

P.sz. 2259 – Meghal Medve Migan ereni herceg, és fény derül „tanácsadója", Khimerlaich se Daffeor kettős játékára. Az áruló kivégzését követően az északiak kénytelenek felülvizsgálni szövetségi politikájukat; Erigow-ban ekkor nevezik ki először a diplomáciával foglalkozó titkos kancellárt.

P.sz. 2260 – Azorat ereni herceg a főnemesek nyomására kiadja az Ereni Kapitulárét, amelyben maga és minden őt követő uralkodó számára kötelezővé teszi, hogy az ország egészét érintő kérdésekben az országnagyok véleményét is kikérjék.

P.sz. 2885 – Muszrajjim ibn Hágig dzsenn filozófus, I. (Rendcsináló) Eligor (2275–92) herceg tanácsadója Erenben megírja két főművét: *Az embernépek hatékony kormányzása*, valamint *Kyr örökség – áldás vagy átok* címmel. Tevékenységének egyesek szerint jelentős szerepe van abban, hogy Eren kormányzata máig sokkal hatékonyabb a többi erv államénál.

P.sz. XXIV. sz. – Toron tovább terjeszkedik Dél-Quironeiában, és a politikai nyomás mellett erőszakkal terjeszti Tharr kultuszát is. A pyar hitű városállamokból egyre többen fordulnak segítségért az Északi Szövetséghez. Ekkor kerül először élesen egymással szembe Észak és Toron a vallás és ideológia terén (addig ellentéteik inkább területi okokból fakadtak), ami erősen befolyásolja a további zászlóháborúk alakulását. Az Erigowi Krad Lovagrend sok lovagját küldi ekkor délre, a városállamok területén sorra alakulnak a rendházak. Erenben Kyel papjai szent háborúra buzdítanak, több militáns szerzetesrend alakul.

P.sz. 2359 – Az ötödik fekete lobogó birtokosa Raetha Rawia, Alidax boszorkányúrnője.

P.sz. 2376 – Az ereni Aldarech Kernego megalapítja Kyel-hitű szerzetesrendjét, az *ulysan* rendet (az Engedelmesek fanatikus rendjét).

P.sz. 2401 – A hatodik fekete hadúr Samsharr Gobarad, Davares hercege. (Ez a lobogó idővel Rowon hercegének tulajdonába kerül.)

P.sz. 2404–2425 – A VII. zászlóháború (avagy az I. tengeri háború): Észak elsődleges célja a tiadlani partvidék visszaszerzése. A Szövetséget ebben a törekvésében új szövetségese, a Sinemosi Liga hajóhada segíti. A császárság jelentős haderőt dob át a délkelet-quironeiai területekre, melyek nagy része felett így megszerzi az ellenőrzést. A semendari csatában (P.sz. 2417) – ahol öt fekete hadúr áll szemben három vörös lobogóval – szárazföldön kicsikart fölényt azonban a császárság nem tudja kamatoztatni: a tengeren elszenvedett vereségei hatására a tiadlani partvidék ismét az északiak kezébe kerül, és a Dél-Quironeiában küzdő északi csapatok utánpótláshoz jutnak. A térségben sorra robbannak ki a Toron-ellenes lázadások.

P.sz. 2422 – Létrejön az erv kikötővárosok szervezete, a Terrsel Szövetség, amely ekkoriban a Marvinella-öböl kereskedelmét fogja össze, megkönnyítve a szállítást Haonwell, Tarin, Erigow és Ilanor között. Ziad hamarosan vezető szerepet kap a társuláson belül.

P.sz. 2422–2423 – A III. kalózháború a Mer'-Daray-tengeren. A quironeiai tapasztalatokat is felhasználva ácsolt új erv hajóhad megtisztítja a Marvinella-öböl vidékét a kalózoktól.

P.sz. 2425 – A VII. zászlóháborút záró ifini paktum: Toron lemond arról, hogy közvetlenül irányítsa a „déli tartományok" (értsd: Dél-Quironeia) életét. Az azok kormányzására rendelt három fekete hadúr (az aszisz, az alidaxi és a davaresi) a békekötés után szinte azonnal egymásnak esik.

P.sz. 2431 – Az orkok visszaszerzik a Bhaer-Shadagg nevű héroszuk lényének esszenciáját („lelkét") hordozó szent csatabárdot, *graer dwaghult* a vörös haduraktól, akik még a VII. zászlóháború folyamán jutottak a relikvia birtokába (és dacára folyamatos próbálkozásuknak, azóta sem voltak képesek elpusztítani azt). A visszaszerzett csatabárddal hazafelé tartó orkokon rajtaütnek a törpék: a tizenkettedik nagy törpe–ork háború (bányaháború) kezdete.

P.sz. XXVI. sz. – Az erigow-i Ter Quillingen városa Mavoxia tartomány székvárosává emelkedik.

P.sz. 2520–2532 – A VIII. zászlóháború (II. tengeri háború) szintén a tiadlani partvidék és a Quiron-tenger feletti uralomért folyik. Toron tengeri erejét nagyban korlátozza az ugyanekkor zajló „*concitator*háború" néven ismert belharc. Bár a császárság hadai északon még az ereni Raveen városát is elfoglalják, a háború végére a felek közt szinte minden területen visszaáll a *status quo*. A Szövetség nagyszabású flottafejlesztésbe fog.

P.sz. 2469 – A Sinemosi Liga az Északi Szövetség teljes jogú tagja lesz.

P.sz. 2599 – A *concitator*háború vége Toronban.

P.sz. 2642 – Az Ereni Egyetem alapítása.

P.sz. 2674 – Achmere (Törvénytisztelő) Fargakh gianagi herceg Soggiar néven törpe grófságot hoz létre birodalmában.

P.sz. XXVIII. sz. – Sugró, a Homálytestvér utolsó ismert felbukkanása Tarinban.

P.sz. 2754–2899 – A IX. zászlóháború (avagy III. tengeri háború): a leghosszabb zászlóháború Sinemossa és Dél-Quironeia környékén lángol a leghevesebben. A Szövetség által a tenger déli partvidékére átdobott csapatok nemzedékeken keresztül harcolnak a császári seregekkel és szövetségeseikkel. Toront a tengeri harcokban a XXVIII. század végétől enoszukei hadihajók is segítik, de a Marvinella-öbölből kihajózó, Niarét megkerülő szövetséges fotta, a Lomha Armada végül a Sinemosi Liga hajóhadával egyesülve győzedelmeskedik a császári haditengerészeten. A háborút lezáró tennegari békében Toron szavatolja, hogy kivonja csapatait a városállamok területéről.

P.sz. 2791– Enoszukén egy jelentéktelen vidéki *amatut*, Amatana no Kijosit egy roppant hatalmú lény csodás tárggyal: éjsötét, rúnákkal díszített selyemlobogóval ajándékoz meg – a hetedik fekete hadúr színre lép.

P.sz. XXIX. sz. – Tiadlanban a közrendűek által űzött harcművészeteket is felveszik a hivatalosan gyakorolható harci mesterségek körébe.

P.sz. 2841–2845 – A IV. kalózháború a Mer'-Daray-tengeren. Az erigow-i hercegi flotta szégyenszemre csaknem alulmarad a kalózokkal szemben, pusztán a Terrsel Szövetség felfegyverzett kereskedőhajóinak köszönhető, hogy végül a hercegek hadai megnyerik a háborút. A következő századokban már csak kisebb összecsapásokra kerül sor, amelyekben a Terrsel Szövetség saját hajóhada veszi fel a harcot a kalózokkal.

P.sz. 2877 – Toron tudomására jut, hogy Varagh H'rgg-Goroth, Ediomad főhierarchája, a Felső Csarnokok uralkodója fekete lobogó tulajdonosa; a nyolcadik fekete hadúr feltűnése.

P.sz. 2881 – Ércállú Traain uralkodásának százhetvenedik esztendejében Zimah Der (a Szökevény), a szentségtörő tanokat valló tudó követőivel, a bahúb törzsbeliek túlnyomó részével együtt elhagyja Tarint.

P.sz. 2885 –Sirenar egyik *rehynn*jét (akit ekkoriban Unnamaliarnak neveznek) választja társául a nyolcadik vörös lobogó.

P.sz. 2897 – Az ediomadi fekete lobogó aquir csapatokat vezényel a Szövetség ellen.

P.sz. XXX. század első fele – Bekövetkezik a törpék negyedik csapása: Tyrrano teremtményei utat találnak Tarinba; ráadásul pusztító járvány tör a kőfiakra a külvilágból.

P.sz. 2942 – Baragon gróf, ereni trónörökös kivágat egy *uscayha*-ligetet; az ereni–elf háborúság kezdete.

P.sz. 2942–2963 – A X. zászlóháború első évében kirobbanó ereni–elf harcok kis híján a Szövetség felbomlásához vezetnek. A helyzetet kihasználni igyekvő aszisz hercegkapitányok Tiadlant támadó fottájához a császári csapatok is kénytelenek csatlakozni; a fenyegetés egyesíti a Szövetséget. A háború ezúttal is lényeges területi változások nélkül fejeződik be. Egyetlen eredménye: a császári haditengerészet ismét uralja a Quiron-tengert.

P.sz. 3095 – A keleti barbárok kánját, Ubluchot választja birtokosául a kilencedik fekete lobogó.

P.sz. 3100 – Antoh egyik kegyeltje, Idelli Merres felbukkan a Mer'Daray partvidékén. Merresitáknak is nevezett követőivel a rendházak összefogásáért száll síkra; hamarosan szinte minden erv Antoh-pap csatlakozik irányzatához.

P.sz. 3114 – A csonttörők ork törzse a tizenharmadik bányaháborúban földig rontja a törpék Kharr ag-Uzdún nevű sziklavárát.

P.sz. 3128 – XII. (Kopjatörő) Eren herceg megalapítja a Hadiakadémiát, az erv Észak legelismertebb hadművészeti iskoláját.

P.sz. 3155 – Hesseby városában megválasztják Antoh első merresita érsekét, aki a Tengeristennő egyházában szokatlanul erős központosított hatalommal rendelkezik. Főségét minden, az erv hercegségekben vagy Tiadlanban élő Antoh-pap elismeri.

P.sz. 3188 – A dorani Nagytanács birtokába kerül a *Sharab Shaktor* (a Malliort legyőző ősaquir legendás fegyverének, a Csatabárdok Atyjának) egy szilánkja a kilenc közül, de az elpusztítására irányuló minden próbálkozás kudarcot vall.

P.sz. XXXIII. századtól – Tiadlanban a király irányítása alá csak névleg tartozó nagyvárosok valódi urai, a többnyire ulu és niarei eredetű kereskedőklánok gazdasági befolyásukat kihasználva egyre gyakrabban ártják bele magukat a politikába. Mind élesebb az ellentét közöttük és a földeket uraló erv lovagok, valamint a határokat őrző, független és erős kolostorok között.

P.sz. 3202 – A toroni császár által Yankarba száműzött Daiquiss család mestermágusa tartós térkaput nyit a Pentád kisvárosa, Daerim és az északi Haonwell hercegség között.

P.sz. 3206 – Kirobban a törpék és orkok közti tizennegyedik bányaháború.

P.sz. XXXIII. sz. második fele – Andus Olophastur dorani magiszter az általa kidolgozott mágikus eljárásokkal új alapokra helyezi a szimbólum-

mágiát. A magiszter munkásságának nagy szerepe van abban, hogy az elkövetkező – egyre több mágikus praktikát felvonultató – zászlóháborúkban a várak kőfalai mellett az óvó mágikus rendszerek is kiállják a toroniak támadásait.

P.sz. 3300-as évek – Davares IX. zászlóháborúban elveszett fekete lobogója Rowon urának kezében tűnik fel. A legocsmányabb újkori élőhalottak, a *syvan*ok első felbukkanása a Dwyll Unió gyepűin. Estelle Zenobia di Magnamurio Doranba viszi a *Snil Tiltott Tekercsei* (*Pseudomonarchia Reptiliarum*) néven ismert misztikus feljegyzéseket.

P.sz. 3341–42 – Tareon (Zsarnok) Kenriegor gianagi herceg a déli grófságok főnemeseivel összefogva megpróbálja csorbítani a köznemesség jogait, mire általános felkelés robban ki a hercegségben; a felkelő paraszti és köznemesi hadak végül Archiopane se Deusess vezetésével Genningennél győzedelmeskednek, maga Kenriegor is meghal. A trónt a dinasztia oldalága szerzi meg, visszaállítva az eredeti törvényeket.

P.sz. 3355–3363 – A XI. zászlóháború: Toron kemény csapásokat zúdít az elfekkel való kitartó háborúskodásban legyengült Erenre, de a lovagi hadak visszaverik a birodalmi légiókat. Ám azok az előrenyomuló északi seregeket utóbb csapdába csalják és tönkreverik a daniani csatában. A dwoonok rövid hadjáratban visszaveszik az előző háború során elveszített területeiket, sőt benyomulnak a császárság területére. A nyugati birodalmi hadtest kemény küzdelmekben csak lassítani képes seregeiket. A tengeren a Sinemosi Liga hajói szétverik az aszisz fottát, és blokád alá vonják Tadzeh városát. (A tengermelléki hadműveletekben jeleskedő ork árnyékjárók törzs az aszisz nagykirály árulása miatt utóbb vérbosszút esküszik az Otlokir-dinasztiával szemben.) Végül Toron békét kér, a Dwyll Unió visszakapja az előző háborúban elcsatolt területeit.

P.sz. 3455–3458 – A XII. zászlóháború során Toron és szövetségesei – a Kard Testvériség, az orkok, a rowoni herceg vezette dél-quironeiai csapatok – támadásai alatt Tiadlan kis híján összeomlik. A császári haditengerészetet ismét az enoszukei *tennó* expedíciós fottája támogatja a Sinemos vizein. A harcokban jelentős szerepet játszik a kalandozók első hadura, az ekkor (P.sz. 3457) feltűnő kilencedik vörös lobogó tulajdonosa, Kalhum se Damman erigow-i kóbor lovag és serege. A Sinemosi Liga kilép az Északi Szövetségből, és a továbbiakban egyenlő távolságot tart a két fél között.

P.sz. 3462 – A Bosszú és Bátorság Testvériség megalapítása. Első nagymestere Segirre se Boedon, ereni középnemes.

P.sz. 3477–3480 – Az ereni–ork háború: Vasharapó Azgrog vezetésével orkok törnek be Erenbe, és felgyújtják Ganelaren városát. Az ellencsapást a Bosszú és Bátorság Testvériség vezeti; a hercegi csapatok nehéz harcokban elfoglalják a csonttörők szállásterületeit. Azgrog a harcokban elesik, az ork törzs maradéka a toroni határ mögé húzódik vissza.

P.sz. 3588 – Rowoni földön tűnik föl a hatodik fekete lobogó, melyet egykor Davares hercege birtokolt.

P.sz. 3613 – A Bosszú és Bátorság Testvériség titokban védőszárnyai alá veszi a *Seducea Osrica* nevű, Abaszisztból menekült, pyarroni erkölcsiségű boszorkányrendet.

P.sz. 3616 – A XIII. zászlóháború egy évig sem tartó dúlása igen nagy megpróbáltatások elé állítja a Szövetség országait, melyek Toron koncentrált mágikus és katonai csapásai következtében kis híján teljes káoszba süllyednek. Tiadlan, Erigow, Ilanor és Eren túlnyomó részét elfoglalják a toroni légiók. Végül csak az anuriai sárkánylovasok segítségével sikerül győzedelmeskedni a császárság felett. Tiadlan déli tartományai elnéptelenednek a „keservek esztendeiben".

P.sz. 3619 – Mivel Eligor ereni herceg kiemelkedő szerepet játszott abban, hogy az északi államok nem roppantak össze három évvel korábban a fekete hadurak csapásai alatt, Doran mágusai jutalmul örökifjúvá teszik az uralkodót.

P.sz. 3672 – Az északi pyarronita egyházak a soraikban erőre kapó militáns eszmék hatására nyomást gyakorolnak a vörös hadurakra, akik irtóhadjáratot hirdetnek Tharr hívei ellen – kevés híján újabb zászlóháborút robbantva ki. A Quiron-Pentádban található daerimi Szentélykaput lerom-

bolják; megszűnik az összeköttetés a Quiron-Pentád és az északi hercegségek között.

P.sz. 3685 – Eligor herceg – megelőzve a főnemesség lázadását – új alkotmányt vezet be, amely révén kiszorítja a magas arisztokráciát a hatalomból. Nagyobb hatalmat ad a rendi gyűlés kezébe, és létrehozza a Várak Tanácsát a középbirtokos nemesség megnyerése céljából.

P.sz. 3690 – Eligort, Eren hercegét lobogójával együtt egy idegen létsíkon foglyul ejtik. Siccaleon gróf, a herceg legközelebbi rokona régensként kormányozza az országot.

P.sz. 3690 – Beteljesedik Darton rendelése: létrejön a fehér orkok nemzetsége. Orwella hívei ismét felbukkannak az Elátkozott Vidéken, hogy előkészítsék a Rettenet Asszonyának visszatértét – Doran válasza nem késik soká.

Tartalomjegyzék

Kiadja a Delta Vision Kft.
Felelős kiadó: Terenyei Róbert
Nyomdai előkészítés: Ádám Krisztina
Nyomtatta és kötötte a Kaposvári Nyomda Kft. – 291554
Felelős vezető: Pogány Zoltán igazgató
Megjelent 2009-ben, Budapesten,
14,5 ív terjedelemben

Ynev földjét korok óta háborúk dúlják; határokat törölnek el és rajzolnak újra, tüzükben legendás harcosok és koronás fők emelkednek az örökkévalóság magaslataiba, lángeszű bölcsek lelnek új eszmékre. Tizenháromszor csaptak össze eleddig a fekete és vörös lobogók, egyaránt hozva kínt és dicsőséget az alájuk sereglett országoknak, tizenháromszor feszült egymásnak Ynev két legnagyobb hatalma: Toron és az Északi Szövetség.

A *Népek és birodalmak* könyvsorozat második kötete Észak vörös hadurainak birodalmaiba nyújt bepillantást, az emberek mindennapi életétől kezdve a legmagasabb hercegi körökig és legféltettebb titkokig. Mert a Szövetség a szikla, amely a Pyarroni Eszme tornyát tartja, az üllő, amelyen számtalan dicső harcos és korszakalkotó gondolkodó lelke kovácsolódott. Birodalmainak hol vad, hol emberek kezéhez szelídített vidékein régvolt korok visszhangjai festik meg az ott lakók álmait, melyek csatákról, varázslatokról, de hétköznapi örömökről is szólnak. Nincsen hősiesség, ha nincs otthon, amiért küzdeni érdemes – ismerd hát meg a Kettős Hold országait igaz valójukban: a háztáji örömöket, a tűzhely erejét és a veszedelmeket, kalandra csábító kihívásokat egyaránt!

Kötetünket ajánljuk mindazoknak, akik akár olvasóként, akár játékosként szívesen barangolnak Ynev tájain, és azoknak is, akik csupán meg szeretnék ismerni ezt a varázslatos világot.

3990 Ft / 17 EUR

9789639890527

www.deltavision.hu

SÁRKÁNYTŰZ

EXKLUZÍV